3 1761 09616138 5

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/manualdenovellsa05barc

COLECCIÓ

DE

DOCUMENTS HISTÓRICHS INÉDITS

DEL ARXIU MUNICIPAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Barcelona. Consell de cent

MANUAL DE NOVELLS ARDITS

VULGARMENT APELLAT

DIETARI

DEL

Antich Consell Barceloní

Volúm Quint

COMPRENENT LOS VOLÚMS ORIGINALS XIX Y PART DEL XX

ANYS 1562-1587

PUBLICAT PER ACORT Y Á DESPESAS DEL EXCM. AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL

É INICIAT PER LOS ILUSTRES SENYORS REGIDORS

D. FREDERICH SCHWARTZ Y LUNA y D. FRANCESCH CARRERAS Y CANDI

EN COMISSIÓ

DEL MATEIX EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT

BARCELONA. — 1896

IMPREMPTA DE HENRICH Y COMPANYÍA, EN COMANDITA

Passatje Escudellers, 4

DP
402
B2A2
v.5

Tassa

En virtut del acórd citat en lo primer, se tassa lo preu d' aquest quint volúm en 4 pessetas 25 céntims.

LIBRARY
JAN 3 1962
UNIVERSITY OF TORONTO
779497

DINOVÉ DIETARI COMENSAT PER HIERONIM MOLLET NOTARI DE BARCELONA E SCRIVA DE LA CASA DEL RATIONAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA LO PRIMER DIA DEL MES DE JULIOL DEL ANY

M . D . LXIJ

CONSELLERS

mossen Joan Miquel de Bellafilla cavaller
mossen Joan Bofill doctor en medicina
mossen Galceran de Navel ciutada
mossen Pere Pau Ferran mercader
mossen Andreu Miquel Mir notari de Barcelona.

JULIOL

DIJOUS VIIJ. — Aquest dia se tench Juy.

DISSAPTE XJ. — Aquest dia arriba lo Illustre Señor Loctinent general per mar de mati ab tres galeres del Duch de Florensa venint de la vila de Perpinya ont era stat algun temps y alli arriba lo excellent Princep de Sena fill del dit excell.° señor Duch de Florensa qui va a besar les mans de la magestat del S. Rey, y axi vingueren tots plegats oncle y nebot ab dites galeres y no tiraren quant entraren ni la ciutat tant poch pus no comensaran les galeres ab consell de promenia, y apres quant

Galeres de Florensa.

desenbarquaren tiraren les galeres y les hores no li respongueren y noy hague cerimonia.

Acte de Inquisicio.

DIUMENGE XIJ. — Lacte del S.[t] offici de la Inquisicio foren stranges los penitenciats y cremats tres.

SETEMBRE

DIJOUS IIJ. — Aquest dia se aiustaren los brassos en la deputacio sobre los negocis de les ordinations ha fetes lo present de consell de la rota sobre les posades, que pretenen los barons nos pot fer sino en Corts, y altres afers de la terra que concorren molt importants, que per haver deu anys noy ha hagudes corts estan moltes coses desaforades.

DISSAPTE V. — Aquest dia al migjorn arribaren XXXIJ galeres ab les quals eran de Spanya y altres que venen de la volta de Napols, diu se van en ponent.

Professons per pluia.

DIMECRES VIIIJ. — Aquest dia ana la professo a la primera cambra angelical que es Nazaret per pluia.

DISSAPTE XIJ. — Aquest dia ana la professo per les dites pregaries de pluia a la Pietat.

DILLUNS XIIIJ. — Aquest dia de pres dinar arribaren quatre galeres de les damunt dites XXXIJ que sen eran anades y aportaren dues fustes havien preses prop de Tortosa.

DIJOUS XXIIIJ. — Aquest dia ana la professo a la sglesia del monastir de la verge Maria de la Merce per les dites pregaries de pluia.

DIVENDRES XXV. — Aquest dia ana la professo a la sglesia del monastir de Jonqueres per les dites pregaries de pluia.

DIUMENGE XXVIJ. — Aquest dia pertiren los embaxados tramesos per lo general de Catalunya a la magestat del S. Rey hu de quescun stament ço es lo R.[d] Ardiacha Çagarriga mossen..... des Bosch de Vilassar mossen Enrich Terre.

DIMARS XXVIIIJ. — Aquest dia portaren lo cors de S. Madrona.

OCTUBRE

Pluja.

DIJOUS I. — Aquest dia en la nit plogue molt resia pluia y feu algun dany.

DIVENDRES VIIIJ. — Aquest dia tornaren processionalment lo cos de S. Madrona a la sua capella y feren cride los magnifichs señors de conselles manant guardar lo demati.

DIJOUS XXVIIIJ. — Aquest dia vingue nova de la perdua de les galeres de Spanya y altres que son.....

NOEMBRE

DILLUNS XXX. — Consellers — mossen Valenti de Ferrera ciutada — mossen Luis de Sarria donzel — mossen Joan Amell ciutada — mossen Franch Pomet mercader — mossen Franch Latau fuster. — Obres — mossen Franch Miquel del Bosch ciutada — mossen Pere Pomet mercader. Consellers y obrers.

DEEMBRE

DIUMENGE XIIJ. — Sta Lucia. — Terna de mostasaff — mossen Miquel Doms Ciuteda — mossen Matheu de Soler militar — mossen H. Çanaspleda militar assumptus. — Parella de administradors — mossen Galceran Cahorts militar — Mathia Castells notari real.

DIMARS XXVIIIJ. — Aquest dia mori Joan Ribera rational. Joan Ribera obiit.

M . D . LXIIJ

JANER

Hieronymus Mollet obiit.

DISSAPTE IJ. — Obiit discretus Hieronymus Mollet notarius publicus Barcinone et scriba domus rationalis dicte Civitatis cuius anima requiescat in pace.

Gabriel Mija rational. Thomas Vallers scriva.

DILLUNS IIIJ. — Foren extrets per rational de la present casa Gabriel Mija mercader y per scriva Thomas Vallers notari de Barcelona.

Mort de la abadessa de S.ta Clara.

DIMARS V. — Aquest dia demati tres dels magnifichs señors de consellers per impediment dels altres ab ses gramalles de dol acompanyats dels officials de la casa partint de dita casa anaren al monastir de sancta Clara per la sepultura de la reverent abadessa de dit monastir que era morta, y feta oracio en la sglesia sen montaren al cor y se assentaren a ma dreta precehint lo magnifich veguer que alli se troba, e hoit lo offici anaren derreral cos fins a la sepultura Primers anaren lo magnifich veguer y lo conseller en cap y en lo mig lo reverent don Joan de Turmo abat de Besalu, e los dos altres consellers prengueren en mig don Gaspar Meca deputat militar qui com a persona conjuncta estava alli endolat y encaperonat, e apres seguiren molts ciutedans y militars, e tornant a la porta del cor lo conseller en cap feu la acostumada exortatio a la vicaria y altres monges del dit monastir acerca de la eleccio de la successora abadessa, la qual eleccio per esser absenta una religiosa no la feren aquell dia com es pratiga.

Magarola obiit.

DIJOUS VIJ. — Aquest dia mori Gabriel Magarola altre dels verguers dels senyors consellers.

DIVENDRES XV. — Aquest dia fonch extret en verguer de consellers Francesch Pons parayre. Francesch Pons verguer.

DIUMENGE XVIJ. — Festa de S.t Antoni. — Aquest dia se tingue consell de cent y tragueren taulers — mossen Valenti de Ferrera ciuteda y lo any present conseller, e — Pau Mares mercader. Taulers.

DIMECRES XX. — Festum S.ti Sebastiani. — Aquest dia com es de bona pratiga ab la professo de la seu anaren los magnifichs consellers a la capella del glorios S.t Sebastia, per merits del qual Deu nos preserve de pestilencia.

DILLUNS XXV. — Festum S.ti Pauli. — Terna de balles — mossen Galceran Burgues y de Sanct Climent donzell assumptus, mossen Jonot Canyelles cavaller y mossen M.l Doms ciuteda. — Jutges de taula assumptus mossen Joan Auzias March militar — mossen Jaume de Mijavila ciuteda y micer Amell juriste. — Jutge de apells micer Miquel Clariana. Balle y Jutges de taula.

DISSAPTE XXX. — Aquest dia ana lo magnifich conseller en cap a unas sposalles, y dansa uma baixa y alta ab sa gramalla ab molta gravitat. Sposalles.

FABRER

DIMARS XXIIJ. — Carnestoltas y vigilia.

MARS

DIMARS IJ. — En aquest dia los honorables consellers sabent que lo honorable mossen Galceran Burgues y de Sanct Climent donzell elet en balle per lo trienni prop venidor era a la plassa de Sanct Jaume aplegat ab sos parents y amichs per ha prestar lo jurament prestar acostumat per sos predecessors balles, anaren a dita plassa y juncts en dita plaça se assegueren sperant que per lo honorable conseller segon obres y alguns promens antichs fossen agraduats, y ab la dita agraduatio acompanyats del honorable regent la vegaria de Barcelona y los altres alli aplegats anaren al repla de las scalas del palau real Jurament del balle de Barcelona.

que es al entrant de la sglesia del dit palau ha hont oyren la obligatio per ell prestada en poder del scriva de la cort del veguer y lo jurament en dita obligatio insertat per ell prestat en ma del dit regent la vegaria y encara sagrament y homenatge com es acostumat y apres li fonch legida la sententia de excomunicatio per lo honorable y reverent official del R.^{m} señor Bisbe de Barcelona, y aquella promulgada encontinent li fonch liurat lo basto per lo dit regent la vegaria qui aquell prengue de ma del balle vell, e deixant en dit repla lo dit official y encar lo dit regent la vegaria sen anaren de alli y vingueren en la present casa y lo assentaren entre dos consellers ço es entre lo segon y un altre y presta lo jurament acostumat en poder e ma del honorable conseller en cap, y apres ab la mateixa agraduatio anaren a la cort de la ballia y alli apres de prestada la seguretat que ja havia prestada com dalt es dit, lo posaren en possessio sehent en la cadira y oynt los clamaters que li demanaven justicia, y poch apres donaren los ramellets y banderas que lo dit balle novell havia fets preparar per festivar los dits consellers y convidats a la dita honor sua E apres sen tornaren los dits consellers ab lo dit balle ab la mateixa agraduacio a la present Casa, y restants alli dits consellers lo dit balle novell acompanyat de sos parents y amichs cavalca fahent la cerca acostumada per la present Ciutat. Placia a la divina Magestat donar li gracia de poder be y justament regir y administrar a son sanct servey, y de la real maiestat temporal y a be de la cosa publica y salut de sa anima amen.

DISSAPTE XIIJ. — Aquest dia se feu crida de part dels señors consellers ques fes festa de Sta Madrona Es la crida en lo registre.

Festa en los Angels. DIVENDRES XVIIIJ. — St Joseph. — Aquest dia los señors consellers anaren al monastir dels Angels al offici y sermo, hont foren convidats de part de la priora de dit monastir perço com celebrarien festa del glorios sanct Joseph, en memoria que en lany passat en tal festa foren transferides les monjas del dit monastir de la casa fora la Ciutat en la casa hont vuy estan ques deya lo Peu de la creu y hont de present edifiquen una nova sglesia, la qual sie per sempre en servey de Deu y en exaltatio de la sanctissima ✠ creu.

Bulla. DIUMENGE XXJ. — Aquest dia anaren los honorables consellers al portal Nou per acompanyar la bulla de la Sta croada

a la seu y aportaren en mig dels 4 y 5 lo trezorer de la dita cruada, en lo seure empero axi en la seu com al dit portal segue dit trezorer apres de tots los consellers de manera que tots lo precehiren.

DISSAPTE XXVIJ. — Aquest dia mossen..... Altarriba donzell veguer creat per los honorables Jutges de taulá, apres de haver prestat lo jurament en la cort del balle presta en mans dels honorables consellers en la forma solita en la present casa lo jurament acostumat. Jurament del veguer.

ABRIL

DISSAPTE IIJ. — Aquest dia juraren los taulers y partiren de la present casa y anaren agraduats fins a la lotja, e los señors de consellers los daren alli possessio, e apres noy hague mes agraduacio sino que sen tornaren a llurs cases. Jurament dels taulers.

DIUMENGE XJ. — Resurreccionis d. n. festum.

DISSAPTE XVIJ. — Aquest dia los señors consellers ab gramalles de dol acompanyats dels officials de la casa alguns dells ab gramalles, partiren de la present Casa y anaren a la lotja hont eren convidats per lo perpetuo anniversari se celebrava dit dia per lanima de don Pedro de Montcada. Anniversari.

DIUMENGE XVIIJ. — Aquest dia dits señors consellers anaren a la casa de les Egepciaques y alli oyren lo offici y sermo per la festa se celebrava dit dia de S.ta Maria egepciaca.

DIMECRES XXJ. — Aquest dia se feu matricula de mercaders ab la forma acostumada fer quiscun any ans que traguen altros consols de mar. Matricula de mercaders.

DIJOUS XXIJ. — Aquest dia per part dels señors deputats foren convidats los señors Consellers a la festa del glorios sanct Jordi que era lendema, y dit dia anaren a les vespres.

DIVENDRES XXIIJ. — S.t Jordi. — Aquest dia anaren los señors consellers a la casa de la deputatio.

DIUMENGE XXV. — Festum sancti Marci. — Aquest dia se celebra consell de cent Foren extrets consols mossen Miquel del Bosch de Vilassar militar — Hierony Arles mercader — Jutge de pells Bernat Ros mercader — Consol del pont Ffrancesch Mir mercader. Consols y Jutge de apells.

MAIG

Dijous VJ. — Aquest dia jura mossen Francesch Mir consol del pont en mans del conseller en cap dins la casa del consell de XXX y noy ha altra cerimonia.

Jurament dels consols.

Divendres VIJ. — Aquest jorn los honorables mossen Loys Setanti ciuteda, e mossen Hieronym Arles mercader consols de la mar novament extrets vingueren a la present casa de la lotge (1) en fora acompanyats dels consols de la mar vells y de sos amichs ab cerimonia, e de assi acompanyats ab los magnifichs consellers ab la agraduacio acostumada feta per lo conseller terç per absencia del segon y per los obres y dos promens anthichs, anaren a la cort del balle a prestar la seguretat, e cautio acostumada en poder del honorable balle de Barcelona y feta dita seguretat y donats ramellets y barbarins (2) sen tornaren a la present casa y assi prestaren lo jurament acostumat lo qual prestat sen anaren ab la mateixa agraduacio fins a la lotge y alla prengueren possessio y apres quiscu sen ana a ses cases, nostre señor los dexe ben administrar. — Lo Jutge de appells no vingue a la present casa hont acostumen de venir, e fonch la causa que apportava dol y apres lendema sense cerimonia vingue a jurar assi.

Discretus Joannes Hieronymus Canyelles obiit.

Dimecres XIJ. — Aquest dia mori lo discret en Joan Hieronym Canyelles notari de Barcelona y scriva del honorable consell cuius anima requiescat in pace, tancaren la porta de la (3) Ciutat salvo la portelleta Los señors consellers no anaren a la sepultura perço com totas las cerimonias de sepulturas son fora, ni feren senyal de dol algu mes de tancar la porta, sols embiaren a la viuda si volia res y que Deu li salvas lo romanent.

Dissapte XV. — Aquest dia arriba lo magnifich conseller en cap de las baronias de Montcada y Caldes y altres circunvehines hont era anat per visitar aquellas.

Miquel Joan Sellers scriva del honorable consell.

Diumenge XVJ. — Aquest dia se tingue consell de Cent

(1) Deu entendrers de la *Ciutat.*

(2) Banderetes de or barbarí o talc.

(3) Casa de la.

per fer extraccio de scriva maior y fonch extret Miquel Joan Sellers lo qual Deu lo dexe ben administrar y regir dit offici.

DIMECRES XIX. — Aquest dia arribaren de llevant XXIIJ galeres ab Joan Andreu Doria capita delles.

DIJOUS XX. — Assensio domini. — Aquest dia los honorables consellers reberen una letra del señor Rey en la qual los manava que sollicitassen y procurassen que per lo bon fi del general consili que vuy se celebra en Trento se fessen professons y orations continuas.

DIUMENGE XXX. — Festum pentecostes.

JUNY

DIMECRES IX. — Vigilia festi sacratissimi corporis Xpi. — Aquest dia los magnifichs consellers demati feren convidar per lo sots sindich y altres officials y per los verguers lo canceller bisbes y altres señors cavallers y ciutedans y consols de la mar per a les vespres al porxo de sanct Jaume, e apres dinar acompanyats quiscun dells de sos parents y amichs vingueren de sas casas en lo dit porxo de sanct Jaume, e alli se assentaren y entre ells posaren lo canceller y altres señors y promens que foren alli convidats, y de alli feta la agraduatio acostumada per lo conseller segon per los obrers y per alguns promens agraduats anaren a las vespres a la seu y alli se assentaren alt en lo altar maior ço es los tres dells a la part dreta es a saber lo cap terç y quint y los altros dos a laltra part squerra entrels quals tambe se assentaren los qui entre ells foren agraduats, y acabades vespres sen tornaren ab la mateixa agraduacio en dita plassa y alli assentats sels dona per los obrers la collatio de ramellets ab banderetes ab molta bollissia, la qual dada quiscun sen torna a ses cases. Vigilia de Corpus.

DIJOUS X. — Festum sanctissimi corporis Xpi. — Aquest dia demati los dits magnifichs consellers acompanyats quiscun ab son prom vingueren en lo dit porxo de S.t Jaume y applegats tots ab los dits promens anaren a la seu a hoir lo offici, lo qual hoit tornaren a la dita plassa de S.t Jaume y de alli quiscun dells sen torna ab son prom a ses cases. — En apres de dinar se applegaren tots en dit porxo de sanct Jaume dits con- Corpus professo.

sellers ab promens y de alli anaren a la seu per acompanyar la professo del sacratissim cors de nostre señor Deu Jesuxrist y per que y fonc lo Illustrissimo señor loctinent general se assentaren a la part squerra del dit altar y apres exint la custodia per que estava de mala gana lo dit señor loctinent no apporta bordo en lo talem y perço lo apportaren los sinch consellers y un prom en la forma seguent

MA SQUERRA	MA DRETA
lo conseller quart	lo conseller terç
lo conseller segon	lo conseller en cap
lo prom	lo conseller quint.

DIUMENGE XIIJ. — Aquest dia vingueren V galeres de la religio de sanct Joan de Hierusalem y vingueren de llevant.

DIJOUS XVIJ. — Octava de corpore Xpt.

DISSAPTE XVIIIJ. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers al monastir de Pedralbes pera visitar aquell com es de pratica.

Arribada de galeres. — Corts generals.

DISSAPTE XXVJ. — Aquest dia arribaren quatre galeras del excellent duch de Florensa qui anaven per socorrer Ora lo qual estava assetiat de moros, y vuy lahors a Deu esta ja desatjat. — Aquest mateix dia foren cridades les Corts generals pera Monso per a IIIJ del mes de agost prop vinent.

DILLUNS XXVIIJ. — Aquest dia fonch dada la letra de les Corts als señors de consellers. — Aquest dia parti lo correu Gili Galdo per a Montsso per pendrer posada.

Sindichs de Corts.

DIMECRES XXX. — Aquest dia se tengue consell de Cent y foren elegits y trets sindichs per anar a les Corts de Monso y foren — mossen Valenti de Ferrera conseller en cap — mossen Miquel de Vallseca ciuteda de bossa de conseller cap — mossen Pere Ferreres de bossa de conseller segon — micer Benet Ferran advocat de la Ciutat doctor en quiscun dret.

JULIOL

DIUMENGE IIIJ. — Aquest dia se tench consell de Cent Jurats com es la pratiga de tenir se quiscun any en semblant primer diumenge de Juliol.

Diumenge XJ. — Aquest dia lo sanct offici de la S.ta Inquisicio feu acte y foren molts los penitentiats y los demes luterans, y foren cremats VIIIJ dells y tres statues tots luterans, los demes francesos y los altros alienigenes tambe de altres parts. Acte del sanct offici.

Dijous XV. — Aquest dia a les XIJ hores de la nit mori la Ill.ma Señora D. Victoria de Colonna y de Arago muller del Ill.mo don Garcia de Toledo virrey y capita general en lo present principat. Mort de la muller del virrey.

Dissapte XVIJ. — En aquest dia fonch sepultada la dita señora dona Victoria y los magnifichs consellers anaren ab dol derrera lo Cos per quey foren convidats y anaren ab agraduacio del señor archabisbe y altres señors quey havia.

Dimecres XXJ. — Aquest dia anaren los señors consellers ab dol a visitar lo Illustre don Garcia de Toledo virey en lo monastir de Jesus hont estava retret per la dolor de la mort de dita señora dona Victoria.

AGOST

Dijous V. — S.t Domingo. — Aquest dia anaren los honorables consellers al monastir de S.ta Catherina.

Dilluns XVJ. — S.t Roch. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers a la sglesia de sancta Eulalia Emerita hont se feya la festa del glorios sanct Roch pelegri, a la qual foren convidats per los obrers de la confraria dels beneventurats SS. Rochs. Festa de S.t Roch.

Divendres XX. — Aquest dia parti lo discret en Miquel Boera sotsindich per la vila de Montso per esser a la protestacio a XXVJ del present, en lo qual dia estavan prorogadas les corts generals.

Dijous XXVJ. — Aquest dia los señors consellers anaren a visitar lo Ill.m y R.m señor Cardenal Pacheco que venia de Castella, al qual no isqueren a rebrer fora segons acostuman perso com vingue a la posta. Venguda de cardenal.

Dimars XXXJ. — En aquest dia juraren los dits sindichs per anar a Monso, y dit dia feren convidar los honorables consellers pera dema apres dinar lo honorable veguer y los consols de la mar y altres ciutedans per acompanyar dits sindichs. Jurament dels Sindichs.

SETEMBRE

Partida dels Sindichs.

DIMECRES I. — En aquest dia apres de dinar partiren los dits sindichs pera la vila de Monso pera les corts las quals estan prorogadas fins a XIIJ del present.

AGRADUATIO

Lo señor veguer
mossen Joan Valenti de Ferrera conseller
en cap sindich
Lo Señor balliu de Mallorques
Don Joan de Boixadors
mossen Jonot Salba militar
mossen Onofre Pau ciuteda

Mossen Loys de Serria conseller
Don Phederich de Cabrera
mossen Miquel de Vallseca sindich
mossen Galceran Albanell comanador
de S.t Jaume de Laspasa
mossen Ramon Vicens de S.t Manat militar
mossen Ffrancesch Amat ciuteda

Mossen Joan Amell conseller
Don Onofre Doms
mossen Joan Miquel de Bellafilla
mossen Jaume Joan Çapila
mossen Pere Ferreres sindich

Mossen Ffrancesch Pomet conseller
mossen Andreu Çacosta
mossen Miquel Bastida
micer Benet Ferran sindich

Mossen Francesch Patau conseller
mossen Pere Antoni Colom
mossen Berenguer Çapila.

E ab lo dit orde precehints los señors de consellers llurs verguers ab vergues alsades partiren del pati de la present Ciutat, e tiraren per la plassa de St Jaume per lo Call y per la Bocaria per lo carrer del Hospital, e devant lo monastir de las Hieronymas hisqueren per lo portal de sanct Antoni y tiraren fins als primers hostals que alli son y aqui prengueren comiat familiar y amoros dels dits honorables sindichs que tiraren son cami ab los altros verguers que alli vingueren ab ses vergas alsades totas dauradas de nou, nostre señor los dexe ben fer llur exercici E los honorables consellers ab tots los promens y altros convidats sen tornaren per lo mateix cami y se desaplegaren en lo mateix pati de la present casa. — En lo qual ajust foren convidats los consols de la mar y vingueren en lo present pati y com se fes la susdita agraduacio y los donassen lo trast del quart conseller per lo consol ciuteda, y per lo trast quint per lo consol mercader, ells pretenent los havian de agraduar en 3 y 4 sen anaren, e mes un llur missatger digue als mercaders que alli eran que los consols manaven los seguissen, per lo qual desacato de la Ciutat lo dit missatger fonch pres per manament dels honorables consellers, e posat en preso lo mateix vespre qui feu dit desacato algunas horas apres de haverlo fet.

DILLUNS VJ. — Aquest dia los honorables consellers anaren a sanct Boy com acostuman.

DIUMENGE XIJ. — Aquest jorn se tingue consell de Cent Jurats y tragueren XXIIIJ.[na] per aconsellar als honorables sindichs de la Ciutat que vuy son en Monso per entrevenir a les corts generals se han de celebrar alli per la catholica y real magestat del S. Rey señor nostre, y foren extrets los seguents

De bossa de conseller en cap

mossen Onofre Pau
mossen Jaume de Mijavila } ciutedans
mossen Miquel Salgueda

De bossa de segon

micer Miquel Çarrovira jurista
mestre Joan Bofill metge
micer Pere Miquel Carbonell jurista

De bossa de terç

micer Miquel Quintana fill de Joan jurista
mestre Simon Pla metge

Mercaders de bossa de quart

Miquel Montserrat Fabregues
Pere Pau Sala
Joan Gomis
Pere Pau Ferran
Jaume Codina
Bernat Taverner

Artistes de bossa de conseller quint

Pere Talavera notari de Barcelona
Jaume Alou Barber
Pere Pau Solanes spacier
Joan Puio notari real
Benet Miro chirurgia

Menestrals de bossa de conseller quint son los seguents

Gabriel Cullarer candeler de ceu
Joan Gori matalafer maior de dies
Gabriel Oliver fuster
Gabriel Palau mariner
Garau Mir mariner

Los quals lo dia subseguent prestaren lo jurament acostumat.

DILLUNS XIIJ. — Aquest dia los de la XXIIIJ.na prestaren lo jurament acostumat.

DIMARS XIIIJ. — Festum exaltacionis sanctissime crucis signi invictissimi.

DIVENDRES XVIJ. — Aquest dia arriba lo correu de Monso. — Aquest dia se tench consell de XXIIIJ.na

DIMARS XXJ. — S.t Matheu. — Aquest dia se tench consell de XXIIIJ.na — Aquest dia parti lo correu Gili Galdo.

DIJOUS XXIJ. — S.te Tecle prothomartyr. — Aquest dia se tench XXIIIJ.na

Divendres XXIIIJ. — Aquest dia los S.^{ors} consellers anaren a Montgat.

Dimars XXVIIJ. — Aquest dia se tench Juy de promens y sentenciaren set homens a assotar y la un X anys en galera per rofia. Juhi.

OCTUBRE

Divendres I. — Aquest dia los honorables consellers feren vesita a la preso per esser absent lo loctinent y lo governador.

Dissapte IJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Divendres VIIJ. — Aquest dia los honorables consellers visitaren la preso ab lo honorable regent la vegaria per esser absent lo Señor governador.

Dissapte VIIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Dilluns XJ. — Aquest dia se tench Juy de promens, e condemnaren dos a sotar y a galera. Juhi.

Dimars XIJ. — Aquest dia se feu professo per pluja.

Dimecres XIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}, e se feu professo per pluia.

Dijous XIIIJ. — Aquest dia se feu professo per pluia y se tingue XXIIIJ.^{na}. — Aquest dia arriba lo correu de Monso que es en Gili Galdo. — Aquest dia mori en Gabriel Mija racional. Mort del honorable en Gabriel Mija rational.

Divendres XV. — Aquest se tench XXIIIJ.^{na}, e se feu professo per pluja.

Dissapte XVJ. — Aquest se feu professo per pluia. — En aquest dia fonch extret en rational de la present casa lo honorable en Miquel Monserrat Fabregues mercader per mort del honorable en Gabriel Mija. Miquel Monserrat Fabregues rational.

Dilluns XVIIJ. — Festum S.^{ti} Luce. — Aquest dia los honorables consellers anaren al studi al offici com acostuman cascun any en semblant festa. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}.

Dimarç XVIIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}, e parti lo correu en Gili Galdo per la vila de Monso de manament de dita XXIIIJ.^{na}.

Dimecres XX. — Aquest dia se feu professo per pluia.

Dijous XXJ. — Festa de les XJ.^{m} verges. — Aquest dia apportaren lo cors de sancta Madrona en la seu ab solenne professo com es de pratica per pluia, y foren los honorables consellers y fermaren acte de comanda al prior de la sglesia de Sta Madrona.

Pluja. Dissapte XXIIJ. — Aquest dia plague a la divina bondat que plogue un poch.

Juhi. Dilluns XXV. — Aquest dia lo veguer ab Juy de promens feu sentencia y sentencia a assots de mort una dona mallorquina per alcavota y mes dos homens a assotar y algun temps en galera per ladres. — En lo dit dia plogue bellissimament.

Dimars XXVJ. — Aquest dia plogue per lo semblant merces al Señor.

Dimecres XXVIJ. — Aquest dia torna Gili Galdo correu de Monso. — Aquest dia se tingue XXIIIJ.^{na} — Aquest dia fonch extret Jaume Genoves mercader en regonexedor de les monedes de la taula de la Ciutat per renuncia feta de dit offici per Miquel Montserrat Fabregues.

Regonexedor de monedes.

Dijous XXVIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Divendres XXVIIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Diumenge XXXJ. — Aquest dia parti Gili Galdo correu per a Monso.

NOEMBRE

Diumenge VIJ. — Aquest dia torna Gili Galdo correu de Monso, e vingue a la posta. — E dit dia se tench XXIIIJ.^{na}

Dilluns VIIJ. — Aquest dia se tench consell ordinari en presencia del qual fonch extret en regonexedor de les monedes de la taula Pere Belloch mercader per renunciatio de Jaume Genoves. — Aquest dia se tench consell de Cent principalment sobre una demanda feta per lo sindich de la Ciutat de Valencia a la present Ciutat sobre certs forments. — E lo dit dia de VIIJ se tench consell de XXIIIJ.^{na}. — E lo dit dia parti lo dit Gili Gualdo correu a la mija nit.

Dimars XVJ. — Aquest dia tornaren ab professo solenne lo cors de Sta Madrona a la sua casa en Monjuych.

Dissapte XX. — Aquest dia se tench consell de XXIIII.^{na}. — Aquest dia vingue Gili Galdo correu de Monso.

DIMARS XXIIJ. — Aquest dia parti Gili Galdo correu per a Monso.

DIJOUS XXV. — S.e Catherine. — Aquest dia se tench consell de Cent.

DIMECRES XXX. — S.t Andreu. — Aquest dia se tench consell de Cent y foren extrets consellers y obrers — Consellers mossen Jaume Joan Çapila ciuteda — mossen Galceran Durall militar — mossen Francesch Joan apothecari — micer Miquel Çarrovira jurista ciuteda — mossen Jaume Codina mercader. — Obrers — mossen Matheu de Soler militar — Joan Ferran mercader. Consellers y obrers.

DEZEMBRE

DIMECRES I. — Aquest jorn juraren tots los quatre consellers, resta a jurar mossen Galceran Durall per esser en Monso, e oyren sentencia de excomunicacio. — Aquest dia vingue lo correu Gili Galdo de Monso. — Aquest dia ana a la posta per ordinacio dels S.ors consellers Cebria Fonollet per a Monso per apportar la nova al Señor Rey de la nova extraccio de consellers, e ana a la posta perque nos sabes alla la nova primer per altre. — Aquest dia se tench XXIIIJ.na

DIJOUS IJ. — Aquest dia se tench consell de XXIIIJ.na — Aquest dia tots los officials de la taula prestaren lo jurament acostumat y sagrament y homenatge.

DIVENDRES IIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.na

DISSAPTE IIIJ. — Aquest dia parti lo correu Gili Galdo per a Monso.

DILLUNS VJ. — F. de S.t Nicolau. — Aquest dia anaren los honorables consellers a S.t Francesch com es pratiga al offici.

DIJOUS VIIIJ. — Aquest dia torna Cebria Fonollet de Monso hont era anat per ordinacio dels honorables consellers lo primer del present.

DIVENDRES X. — Aquest dia tingueren XXIIIJ.na

DILLUNS XIIJ. — F. S.te Lucie. — Aquest dia se celebra consell de cent en presencia del qual fonch extreta terna de mostasaff y perella de administradors de las places — Terna Mostasaff y administradors.

de mostassaff mossen Hierony Guinart assumptus — micer Pere Miquel Carbonell, Pere Cervera mercader. — Parella de administradors de las plassas mossen Sebastia Nicolau Valls ciuteda Francesch Gual notari de Barcelona assumptus.

Dimars XIIIJ. — Aquest dia se tingue XXIIIJ.^{na}— Aquest dia arriba Gili Galdo correu.

Dimecres XV. — Aquest dia se tingue consell ordinari.

Dijous XVJ. — Aquest dia parti Gili Galdo correu de la Ciutat pera Monso de orde del consell de XXIIIJ.^{na}, dich que parti lendama molt demati. — Aquest dia tingueren XXIIIJ.^{na}

Dijous XXIIJ. — Aquest dia se tench Juy de promens.

Dissapte XXV. — Nativitas domini. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Diumenge XXVJ. — Aquest dia torna Gili Galdo correu de Monso e se tench XXIIIJ.^{na}

Dilluns XXVIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Dimars XXVIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na}

Dimecres XXVIIIJ. — Aquest dia se tench XXIIIJ.^{na} — Aquest dia parti Gili Galdo correu.

M . D . LXIIIJ

JANER

DISSAPTE I. — Circumcisio domini. — Aquest dia apres dinar feren la cavalcada los S. consellers acostumada conforme esta continuada en lo libret de les cerimonies dels dits consellers.

DIUMENGE IJ. — Aquest dia anaren los consellers acompanyar una bulla que presentava la S. cruada, y lo trezorer de dita cruada te lo loch apres de tots los consellers. Bulla.

DILLUNS IIJ. — Aquest dia se tench consell de XXIIIJ.na — Aquest dia jura lo administrador de las plassas.

DIMARS IIIJ. — Aquest dia jura lo mostasaff en la forma seguent que per lo mati vingue en la present casa acompanyat de sos parents y amichs, e de assi ana ab los magnifichs de conselles ab agraduacio fins en la cort del balle y aqui prestada la cautio acostumada en dita cort del balle y donats los ramellets y banderetes tornaren ab la mateixa agraduacio en la present casa ha hont presta lo acostumat jurament en ma del magnifich conseller en cap, lo qual prestat cavalca ab sos amichs y parents per los lochs acostumats en senyal de possessio, la qual li dona lo conseller terç cavalcant ab ell per esser absent lo mostasaff vell, que altrament lo mostasaff vell fa lo exercici de la possessio trobant se en Ciutat. Jurament del mostasaff.

DIJOUS VJ. — Aquest dia anaren los señors consellers al Pi com es de bona pratica.

DIUMENGE VIIIJ. — Aquest dia se tengue consell de XXIIIJ.na

DIMECRES XIJ. — Aquest dia arriba lo correu Gili Galdo de Monso.

DIVENDRES XIIIJ. — Aquest dia parti lo dit Gili Galdo correu per a Monso a la posta.

DIUMENGE XVJ. — Aquest dia torna dit Gili Galdo de Monso. — Aquest dia se tench XXIIIJ.ⁿᵃ

DIJOUS XX. — F. S.ᵗⁱ Sebastiani. — Aquest dia anaren los honorables conselles a la capella de S.ᵗ Sebastia ab la professo y aguey talem.

Venguda dels sindichs de Monso perso com sa magestat havia prorogades les corts per a Barcelona.

DIVENDRES XXVIIJ. — Aquest dia los honorables consellers feren convidar lo honorable veguer balle y molts cavallers ciutedans los consols de la lotge y molts altres mercaders artistes y menestrals per al pres dinar para que fossen al pati de la present casa pera recebir los sindichs venian de Monso perço que lo señor rey havia prorogadas las corts per esta ciutat, e lo pres de dinar foren aplegats tots a cavall en lo dit pati y ab la agraduacio partiren per la plassa de S.ᵗ Jaume lo Call, Boqueria carrer del Hospital exiren al portal Nou (1) y passats los hostals dessa la creu cuberta reberen dits sindichs e sen vingueren al tornar per lo carrer del Carme, e devant la present casa se desplegaren.

AGRADUACIO ANANT

Lo honorable veguer
mossen Jaume Joan Çapila
don Pedro de Aragall
mossen Matheu de Soler militar
mossen Onofre Pau

Micer Miquel Çarrovira conseller segon
mossen Andreu Çacosta
mossen Joan Luys Lull

Mossen Galceran Durall conseller
mossen Pere Antoni Colom
mossen Guillem Ramon Desvalls

(1) Ha d' esser de Sant Antoni.

Mossen Jaume Codina conseller
mossen Galceran Torrent
mossen Luys Gibert
mossen Hieronym Arles consol

Mossen F. Joan conseller quint
mossen Galceran Pau Lull
mossen Berenguer Çapila
Francesch Casademunt loctinent de consol

AGRADUACIO TORNANT

Trast primer

Lo honorable veguer
mossen Jaume Joan Çapila conseller
mossen Miquel de Vallseca sindich
don Pedro de Aragall
mossen Matheu de Soler
mossen Onofre Pau

Trast segon

Micer Miquel Çarrovira conseller segon
mossen Valenti de Ferrera sindich
mossen Andreu Çacosta
mossen F. Luys Lull

Trast tercer

Mossen Galceran Durall conseller
mossen Pere Ferreres sindich
mossen Pere Antoni Colom
mossen Guillem Ramon Desvalls

Trast quart

Mossen Jaume Codina conseller
micer Benet Ferran sindich
mossen Galceran Torrent
mossen Luys Gibert
mossen Hieronym Arles consol

Mossen Francesch Joan conseller quint
mossen Galceran Pau Lull
mossen Berenguer Çapila
Francesch Casademunt loctinent de consol.

FEBRER

Juy.

DIMARS I. — En aquest dia hy hague extractio de Juy de promens lo notament de la qual es molt largament continuat en un full de paper que es a les cubertas (1), lo qual notament he yo Thomas Vallers scriva del racional fet scriure a un substitut jurat meu.

DIMECRES IJ. — En aquest dia los magnifichs consellers sabent que la Catholica y real magestat del rey Philip era en Montserrat elegiren dos embaxadors, es asaber mossen Jonot Salba y mossen Joan Luys Lull Ciuteda antich pera anar a visitar a sa magestat y per fer li reverentia y gracias per part de la Ciutat del treball prenia en visitar dita ciutat y per saber la jornada seria servit entrar en Valldonzella.

DIJOUS IIJ. — Aquest dia partiren los dits embaxadors a la posta ab lo correu de la Ciutat.

DISSAPTE V. — Aquest dia entra lo molt alt y molt poderos S.or don Phelip Rey y S.or nostro en lo monastir de Valldonzella al qual isqueren los magnifichs consellers a rebrel, la cerimonia sera continuada en lo libre de cerimonias....., e es la primera vegada entra com a rey.

Entrada nova del Catholich rey don Philip.

DIUMENGE VJ. — Aquest dia entra lo molt alt y poderos señor lo señor don Phelip per la gracia de Deu rey y señor nostre la cerimonia de la qual venguda, la qual es la primera que com a Rey es vengut, sera continuada en lo libre quint de cerimonias en cartes 2.

DIMARS VIIJ. — Aquest dia los honorables consellers anaren ab promens a visitar a sa magestat com es la pratica de visitar.

Caxer de la taula.

DIJOUS X. — Aquest dia fou extret en lo offici de caxer y regonexedor de les monedas de la taula de la ciutat lo honorable en Joan Cervera mercader per mort de Pere Pau Ferran.

(1) No consta.

DIMARS XV. — En aquest dia los honorables consellers acompanyats de promens per la nova era venguda que los Infants de Ungria nebots del Señor venian, anaren dits consellers al palau de sa magestat per tractar ab ell acerca de la cerimonia faedora en la receptio dels dits Infants, y fonch los respost per sa magestat quell los donaria lorde, e dita consulta li feren acerca que se tingue gran dubte del besar los ma. Carnestoltes.

DIMECRES XVJ. — Aquest dia jura lo dit Joan Cervera y pres possessio de son offici.

DIUMENGE XX. — Aquest dia se feu professo ab las confrarias y tots los ordens y parrochias com lo dia de la festa de corpore Xpt salvo que no apportaren lo sanctissim cors de nostre señor Deu Jesuxpt ni y ana lo melchisedech ni dita professo entra en sancta Maria ni feu stacio alguna, y ana la professo tota la volta de la del dia de corpus y passa davant palacio del rey y apres gira per lo canto de mossen Oliver y tira per derrera dita casa de mossen Oliver y torna al Regomir y acaba de fer la volta del dia de corpus y noy hague vigilia en dita professo, y dita professo se feu per retre gracias a Deu de la beneventurada y novella entrada de la magestat del rey Philip señor nostro, anaren a dita professo los consellers partint de S.t Jaume acompanyats ab promens y apportaren lo talem los dits V consellers y un prom ciuteda. Professo.

DIMARS XXVIIIJ. — Bixest.

MARÇ

DIMECRES I. — Aquest dia los honorables consellers apres dinar a les dos horas precehint llurs verguers acompanyats ab promens partiren de la present casa, e anaren a la gran sala del palau real pera que com a sindichs que eran creats tots sinch insimil del consell de cent vessen jurar a la magestat del señor don Philip Rey nostre perço que es la primera vegada que es entrat en esta Ciutat apres dels dies de la Cesarea magestat del emperador don Charles pare seu y rey nostre de bona memoria, e per a prestar lo jurament de fidelitat en nom de la Ciutat a sa magestat los quals honorables consellers se assentaren al banch qui estava posat devant lo gran cadafal que aqui fonch fet per Jurament del Catholich Rey don Philip señor nostre.

raho de dit jurament lo qual cadafal era posat devant lo portal qui ix devant la seu y dit banch estava devant mirant lo señor rey de cara, e a la part dreta y costat del dit cadafal en altre banch, o banchs estaven los ecclesiastichs y a la squerra staven los militars y dits consellers y los altros del stament real estaven devant lo cadaffal per traves als strems dels dits dos altres staments de manera que los dos costats ço es stament ecclesiastich y militar y al traves lo stament real y al altro traves davant lo cadafal feyan un cuadrangulo dins lo qual quadro restava spay per manera que los consellers podian ben veure la cara del rey En dit cadafal havia molts grahons en los quals estaven assentats los doctors de la rota y alguns officials del señor rey y de sa casa y baix en lo dit orde los dits staments. E es a saber que los dits consellers segueren al cap del dit banch que stava mes prop del stament ecclesiastich es a saber a la part dreta del rey y segueren tots contiguos sens acollir los promens ab los quals eran anats y sens acollir altros sindichs, y apres dells tots seya lo sindich de Leyda y apres los altros sindichs per llur grau en dit y altres banchs posats los uns derrera los altros banchs E quant tots los brassos foren ajustats tantost vingue lo señor rey ab sos atabals y reys darmes y lo gran cavalleris qui li aportava la spasa devant, e los dits honorables consellers y no altri dels staments anaren a rebre lo dit señor rey fins a la porta de la saleta que es apres de la dita sala es a saber anaquell portal qui es al cap de les graus del dit palau real posantse lo conseller en cap al costat squerra del dit señor Rey y los altros consellers devant donant la precedentia a alguns princeps y duchs quey havia. — E assentat alt en sa real cadira li fonch apparellada una taula un missal y la vera creu, y agenollat y posades les mans sobre la creu y missal presta lo jurament seguent

Jurament prestat per sa magestat

«Nos don Philip etc Juram per nostre señor Deu Jesuxpt e los sancts quatre evangelis ab les nostres mans corporalment tocats, tenir, e observar, e fer tenir, e observar, als prelats religiosos clergues magnats barons richs homens nobles cavallers homens de paratge e a ciutats viles y lochs, e a les universitats de aquells e a tot lo principat, e comptats la charta de la venda

del bovatge herbatge y terratge y tots los usatges de Barcelona, constitucions, statuts, capitols y ordinations y actes de les corts generals de Cathalunya, e mes totes les libertats privilegis, e graties, e merces fets y fetes usos y costums axi generalment com special atorgadas y atorgats. E mes la unio dels regnes de Arago de Valencia, e comptat de Barcelona E mes la unio dels regnes de Mallorques, e Illas a aquell adiacents, e dels Comptats de Rossello y Cerdanya de Conflent y de Vallespir, e bescomptat de Orladesi y Carladesi ab los dits regnes E mes la constitucio feta en la cort celebrada per lo Rey don Ferrando segon en lo monastir dels frares menors de Barcelona en lo any M.D.IIJ sobre la luicio del censal de preu 220000 ₶ y de pensio anual de 11000 ₶ moneda de Barcelona del qual fonch fet servey al dit señor Rey don Ferrando per la cort general per ell celebrada en lo monastir de sancta Anna de dita Ciutat en lo any M.CCCC.LXXXXIIJ E mes la confirmatio de totes les constitucions de Cathalunya axi del Rey en Jaume com dels altres Reys.»

E inmediadament apres del dit jurament per part dels staments fonch dada certa scriptura de protest, e fonch prestat lo jurament de fidelitat en la forma acostumada ço es los laichs jurament y homenatge y los ecclesiastichs jurament tantsolament. — E feta tota la dita Cerimonia sa magestat ana a la seu e alli prengue possessio del canonicat que es del rey y torna apres en la casa nova del palau y monta sen alt en una finestra y mira los jochs que li foren fets per la diputacio en la plassa del rey.

DIUMENGE V. — En aquest dia se feu acte de Inquisicio, e fonch fet en la plassa del Born, foren hi presents lo señor rey en una finestra y lo R.m archabisbe de Tarragona bisbe de Barcelona Urgell y altros bisbes y los reverents Inquisidors y los honorables consellers qui estaven en una finestra, e foren condemnats a cremar VIIJ homens y dues statues per luterans, y molts altros a assotar y altres a galera, los mes eran luterans haviahi dues dones los mes eran alienigenes. Xpo per sa misericordia y per la Inmaculada conceptio de la sua beneyta mara nostra señora sancta Maria verge sia servit de preservar esta Ciutat principat y regnes de Arago de tal pesta y als malalts sane de aquella. Acte de Inquisició.

DIMECRES XV. — En aquest dia hy ague consell de XXIIIJ

tot lo dia y tota la nit y los staments habilitaren la hora fins a mija nit y aguey grandissima tristor per ço com alguns tractadors de sa magestat segons fonch recitat, donaren a entendre als brassos que les corts spiraven aquesta nit y que no eran mes havant prorogades y no era axi perque staven prorogades *re vera* fins per tot lo dia de dema y axi la ciutat y tot lo poble ne tingue gran consolacio de manera que foren alleviats de la tristicia, sols los resta la occasio de no creure tant als tractadors de dites coses.

Entrada dels princeps de Boemia y de Ungria fills del serenissimo Señor don Maximiliano Rey de Boemia e nebots del Señor rey vuy beneventuradament regnant.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia los honorables consellers tenint nova que los serenissimos don Rodolpho y don Ernesto de Austria princep y Infant de Ungria y de Boemia germans jovens de edat de X anys y onze poch mes, o manco venian per mar ab XVIIJ galeras, es a saber quant Monjoych las hague descobertas embiaren dos embaxadors anthichs ciutedans de la present Ciutat es a saber mossen Joan Luys Lull y mossen Onofre de Marimon ab una barca per a donar los la benvenguda y per concertar la entrada y fer los asaber la jocunditat sentia esta Ciutat en llur venguda. — E lo mateix dia feren altra embaixada a sa magestat quis trobava en la present Ciutat sollicitant los lorde que sa magestat los havia promes manar donar als XV de fabrer proppassat sobre la receptio dels dits Infants, y per part de sa magestat los fonch donada una scriptura del tenor seguent la qual los dona don Luys Mendez Daro — «Su magestat dize que en el pedir las manos a los principes los consellers hagan lo que hyzieron con su padre cuando por aqui passo — Que primero salve la Ciudat con su artilleria que las galeras — Que los consellers salgan a recebilles a la puente antes de entrar en ella, porque su magestat stara en la puente y que como los hayan hablado alli se queden porque su magestat llevara a palacio dichos sus sobrinos — Manda su magestat que el conseller en cap se quede en las Cortes porque no se pierda esse tiempo para entender en las cortes» — E aguda esta resposta feren convidar molts cavallers ciutedans y altros y los consols de la mar, e ajustats devant la casa de la Ciutat partiren a cavall fins a la lotge de la mar, e aqui se appearen, e montaren a mirar las galeras, e los consols de la mar per lo poch temps hi havia no anaren ab dita cavalcada ni tant poch anaren agraduats sino solament ab promens — E per lo apres dinar foren los dits honorables consellers applegats en lo pati de la

casa present a cavall, e de assi ab promens anaren a la lotge, e aqui aguardaren que las galeras se àcostassen, e estants prop cavalcaren, e tiraren a marina, e se posaren en lo pont que per asso fonch fet y apparellat per part de la Ciutat tot cubert de draps vermells. E estant en dit pont, lo señor rey vingue per dit pont, e posas al cap del pont mes prop de mar dexant los dits consellers a laltro cap en vers terra, e arribades dites galeras y fetas salves desembarcaren los dits princeps en una fregata ensems ab ell lo R.m y Ill.m Cardenal de Augusta, e la galera per causa que venia molt carregada nos pogue acostar al pont y dit pont per la fregata era massa alt de manera que no pogueren desembarcar en lo dit pont y axi desembarcaren en la plage junct al dit pont hont fonch lo señor rey y los dits honorables consellers, e apres que sa magestat hague rebuts dits sos nebots, los dits honorables consellers reberen dits princeps fent li reverentia y volent los pendre las mans los dits princeps no volgueren darlals, y axi feta dita receptio los dits consellers restaren aqui ab sos promens y lo señor rey ab dits princeps y Cardenal cavalcaren y sen anaren a palacio, anant lo señor rey a ma squerra del don Rodolpho princep per voler li fer gran honrra a be que dit princep molt ho recusas, y lo dit cardenal apres dells a la squerra y lo don Ernesto a la dreta apres dels dits señor rey y princep.

DISSABTE XVIIJ. — Aquest jorn los honorables consellers ab promens anaren a visitar los dits princep y Infant.

DIUMENGE XVIIIJ. — Aquest dia los honorables consellers Cruzada.
perque lo dia abans foren convidats per part del R.m Señor bisbe de Cuenca comissari general de la S.ta cruzada que lo dia present fossen en sancta Maria de la mar per rebre la bulla de la S.ta Cruzada, yaxi essent arribats dits consellers en dita sglesia mentre la professo se apparellava per anar a la seu per apportar dita bulla fonch significat als dits consellers que lo dit comissari general demanaba que dita bulla fos apportada ab talem, allegant que es tal la pratiga que trobant se lo comissari general present a la publicacio y receptio de semblants bullas apporten dita bulla ab talem, la qual cosa als dits honorables consellers apparague cosa molt nova y perço de continent embiaren dos Ciutedans honrats que foren mossen Joan Luys Lull y mossen Miquel Bastida a palacio del señor rey perquel consultassen sobre dit fet, y sa magestat respongue als dits embaxadors que

dita bulla se apportas ab talem per lo que es axi la costuma essent hy present lo comissari general, empero que dit talem lo apportassen ciutedans y no lòs consellers, y axi fonch fet que sis Ciutedans apportaren dit talem de la dita bulla dins lo qual talem anava lo prevere ab la sanctissima vera creu y apres lo dit prevere quasi foral talem anava lo dit comissari general ab la bulla, apres venian lo señor archabisbe de Tarragona ab lo conseller segon per absencia del cap apres venia lo señor bisbe de Urgell ab lo terç conseller apres venian los altros dos consellers ço es quart y quint y en mig dells lo thezorer de dita cruzada, e devant lo talem anava lo veguer qui apportava la bandera, e desta manera perti dita processo de dita sglesia de la mar anant per los Cambis, carrer Ample, y devant lo palacio del señor Rey lo qual posava en la casa del señor almirant y tira fins al canto de mossen Oliver y roda derrera dita casa devant casa don Joan Malla fins al Regomi, e Regomi amunt devant la present casa, deputacio palau episcopal y entra per lo portal maior de la seu. — E dits consellers se assentaren en un banch qui estava posat alt en la part de la epistola per ço com devant lo siti que alli es fonch posada una trona per predicar dita bulla, e un poch mes prop del altar quasi al cap del dit banch dels dits consellers fou posada una cadira ab un dosser per lo Cardenal de Augusta qui vingue al dit sermo, y a la part del evangeli foren posades las cortinas per sa maiestat ab cadires y coxins per ell y per los princeps de Ungria sos nebots qui eren venguts a dita predica y offici Predica un frare hieronym a mig offici, e quant sen anaren los dits honorables consellers acompanyaren sa magestat fins fora lo portal de la seu com es la pratiga.

Dilluns XX. — Consell de XXIIIJ.

Dimars XXJ. — Aquest dia se tingue consell de XXIIIJ.[na] en lo qual consell vingue una embaxada del bras ecclesiastich y del bras militar ab ses massas alsades, en la qual vingueren lo señor bisbe de Urgell y lo señor abat de St Cugat y un altre ecclesiastich y lo comte de Modica y dos altros cavallers, e venian per a tractar cert article de les corts important.

Michael Sellers obit.

Dimecres XXIJ. — En dit dia mori lo discret en Miquel Sellers notari de Barcelona ajudant del scriva del racional, anima eius etc.

Dijous XXIIJ. — Aquest dia tingue lo solio y acaba les

corts celebrava a cathalans en la present Ciutat y en lo monastir de framenors lo molt alt, e molt poderos señor don Philip per la gracia de Deu Rey de Arago y de Castella señor nostro E tengut lo solio parti encontinent que fonch a les VIIIJ hores abans de dinar. — Aquest dia anaren los honorables consellers a pendre comiat de sa magestat per que sentiren estava de partida.

Partida de sa magestat.

DIUMENGE XXVJ. — Aquest dia los magnifichs de consellers anaren a la seu per hoir lo offici, e essent alli arribaren los serenissimos princeps de Ungria als quals isqueren a rebrels fins a la porta de la seu sens exir fora, y tornant sen al altar dits consellers se assegueren a la part de la epistola y dits princeps se assentaren ab ses cadires y coxins a laltra part del evangeli que es en la part hont acostuma de seure lo señor rey, Jatsia dit loch no sia sino del señor rey, o de sos fills, o loctinent, e asso per la gran festa que lo dit señor feu a dits princeps nebots seus.

Nota que a 22 de Juny 1525 se amostra com los reys que no son naturals nostros tenen lo loch en la seu a la part squerra de la epistola.

DILLUNS XXVIJ. — Aquest dia fonch extret en loch del discret en Miquel Sellers quondam lo discret en Baltezar Puigjaner notari de Barcelona en ajudant del offici de scriva del racional.

Baltezar Puigjaner extret en ajudant del racional.

DIMARS XXVIIJ. — Aquest dia jura lo dit Baltazar Puigjaner.

ABRIL

DISSAPTE I. — Aquest dia anaren los honorables consellers a fer visita ab lo honorable veguer a la preso per absencia del señor rey y del governador y per no haver hy loctinent.

Visita de la preso.

DIUMENGE IJ. — Pascha.

DIMECRES V. — Aquest dia tingueren Juy de promens y sentenciaren un fosser de St Andreu perço que havent soterrats homens morts de peste, tingue atraviment dentrar en la present Ciutat contra cridas fetas per part de la Ciutat.

Juy.

DIVENDRES VIJ. — Aquest dia anaren los honorables consellers a fer la visita de la preso a la sala del rey ab lo veguer.

DISSAPTE VIIJ. — Aquest dia anaren los honorables consellers al anniversari de don Pedro de Montcada quis celebrava en la lotge.

Jurament del loctinent

DIJOUS XIIJ. — En aquest dia los honorables consellers per lo mati enviaren lo sindich de la Ciutat al señor don Garcia de Toledo provehit de capita general de sa magestat novament per lo que sa loctinencia era expirada per la venguda de sa magestat, pera que dit sindich per part dells li digues que a quina hora manava sa excellencia jurar com es la pratiga, e sabuda la hora que fonch per a les tres horas apres mig dia los dits consellers feren convidar lo regent la vegaria y los consols de la mar y molts altros que fossen al pati de la present casa a la una hora, e apres essent aplegats agraduats dits honorables consellers partiren a cavall y tiraren precehint llurs verguers a las casas del dit señor las quals habita prop la plassa de sanct Francesch, e en arribar aqui isque a cavall lo dit señor loctinent y acompanyaren lo a la seu, e aqui descavalcaren, e feta oracio alt en lo altar maior lo dit señor loctinent presta lo jurament acostumat, e hoi sentencia de excomunicacio y per lo sindich de la Ciutat fonch dat lo protest acostumat e cavalcaren y acompanyaren lo dit señor a la dita sua posada fins al portal de aquella, e tornant sen se desaplegaren en lo dit pati de la present Ciutat.

Les cambres per professo.

DIJOUS XX. — Aquest dia per pregaries de pluja fonch feta professo y ana a Natzaret, foren hy los honorables consellers.

DIVENDRES XXJ. — Ana la professo a S.t Agosti.

DISSAPTE XXIJ. — Aquest demati apportaren lo cors de la gloriosa verge y martir S.ta Madrona advocada desta Ciutat en recaptar plujas y altres merces de Deu. — Aquest dia fonch servit Deu que en la vesprada plogue.

Pluja.

DIUMENGE XXIIJ. — S.t Jordi. — Aquest dia los honorables consellers anaren a la deputacio y tambe lo dia abans anaren a les vespres.

DILLUNS XXIIIJ. — Aquest dia ana la professo al Pi foren hy los consellers.

Consols y jutge de apells.

DIMARS XXV. — Aquest dia se tench consell de Cent, foren extrets en consols mossen Miquel de Bella militar Raphel Aymerich fill de Pere mercader, Jutge de pells Joan Gomis, e prom del pont Pere Pomet.

DIMECRES XXVJ. — Aquest dia ana la professo al Carme.

DIJOUS XXVIJ. — Aquest dia ana la professo a la Merce.

DIVENDRES XXVIIJ. — Aquest dia ana la professo a Jonqueres.

DISAPTE XXVIIIJ. — Aquest dia ana la professo a S.[ta] Maria de la mar.

MAIG

DIMECRES IIJ. — S.[ta] Creu. — Aquest dia anaren los honorables consellers a la seu sens promens Applegaren se a sanct Jaume.

DISSAPTE VJ. — Aquest dia tornaren lo cors de Sancta Madrona en la sua capella retent gracias a Deu qui per merits della nos havia donada pluja.

DILLUNS VIIJ. — S.[t] Miquel y letanies.

DIJOUS XJ. — Assensio.

DISSAPTE XIIJ. — Aquest dia juraren los consols de la mar.

DIMECRES XVIJ. — Aquest dia jura lo consol del pont. — En aquest dia ana la professo per pregaries que Deu nos guarde de pesta a la capella de S.[t] Sebastia, anaren hy los honorables consellers. Pregaries que Deu nos guarde de pesta.

DIJOUS XVIIJ. — Aquest dia ana la professo a la capella de S.[t] Roch instituida en la sglesia de sancta Eulalia merita.

DIVENDRES XVIIIJ. — Aquest dia la professo ana a sancta Clara.

DIUMENGE XXJ. — Penthecostes.

DIMARS XXIIJ. — Aquest dia feren professo per la seu.

DIMECRES XXIIIJ. — Aquest dia feren professo per la seu.

DIJOUS XXV. — Aquest dia feren professo y ana a S.[t] Francesch.

DIVENDRES XXVJ. — Aquest dia ana la professo a Hierusalem. — Aquest dia los honorables consellers visitaren la preso. Visita de la preso.

DISSAPTE XXVIJ. — Aquest dia es anada la professo a sancta Catherina. — Aquest dia y los precedents dias feyners se feren moltes devotions y se son ordenades pregaries ques fan *sine intermissione* perque Deu sia servit alsar la sua ma y llevar nos lo flagell de la pestilencia.

DILLUNS XXVIIIJ. — Aquest dia en la matinada feri lo lamp en lo monastir de predicadors. Lamp.

JUNY

DIJOUS I. — Festum S. corporis Xpi.

Juy.

DIMECRES VIJ. — Aquest dia hy hague Juy de promens soltaren una dona.

DIVENDRES VIIIJ. — Aquest dia los honorables consellers visitaren la preso.

Professons per morts.

DISSAPTE X. — Aquest dia feren professo per la seu y foren hi los honorables consselles.

DILUNS XIJ. — Aquest dia feren professo per la seu y foren hi los honorables consselles.

DIMECRES XIIIJ. — Aquest dia feren professo per la seu y foren hi los honorables consselles.

DIVENDRES XVJ. — Aquest dia se feu professo per la seu y foren hi los honorables consselles. — E lo mateix dia los honorables conssellers visitaren la preso.

DISSABTE XVIJ. — Aquest dia se feu una molt solempna professo per lo clero de la seu ab la qual se aporta lo cors del glorios sanct Çever y dita professo ana a dir lo offici a la sglesia de la gloriosa sancta Eulalia merita fora lo portal Nou ahont es la capella del glorios sanct Roch, acompanyada del magnifichs señors de conselles y de molt numero de gent que al bon albir podien esser de dotse en catorse milia persones las que la seguien, entre las quals havia molt numero de palagrins en camisa, la qual gent y pelagrins ab molt gran devotio soplicavan al señor que per merits de la sua sagrada passio y per intercessio dels gloriosos sanct Çever y sant Roch se apiadas de aquesta ciutat ens levas lo flagell de la pestilentia E de aquella hora en avant cessa la pestilentia.

DIMECRES XXJ. — Aquest dia feren professo per la seu y foren hi los honorables conssellers.

DIVENDRES XXIIJ. — Aquest dia feren solempne professo per la seu y foren hi los honorables consselles.

Galeotes de moros.

DIUMENGE XXV. — Aquest dia a la matinada vingueren setse galeotes de moros y desembarcaren al cap de Basos y corregueren fins a sanct Adria y algunes cases de Badalona y cremaren part de la casa den Alsina de Badalona y part de la

casa de mossen Setanti es al cap de Basos y unes garberes de forment y sen aportaren trecents sinquanta y sinch moltons dels corrals dels Carnissers de la ciutat y no cativaren sino una dona y dos minyons, y mataren alguns moros, y apres se partiren del Cap de Basos y passaren al cap de Lobregat y stigueren alli fins a la vesprada.

Dimecres XXVIIJ. — Aquest dia feren professo per la seu per raho de les pregaries de la pesta y foren hi los honorables consselles.

Divendres XXX. — Aquest dia feren professo per la seu fent pregaries per la pesta y foren hi los honorables consselles — E lo mateix die los honorables conselles visitaren la preso ab lo honorable vaguer.

JULIOL

Diluns IIJ. — Aquest dia feren professo per la seu fent pregaries per la pesta y foren hi los honorables consselles.

Dimecres V. — Aquest dia feren professo per la seu fent pregaries per la pesta y foren hi los honorables consselles.

Divendres VIJ. — Aquest dia feren professo per la seu fent pregaries per la pesta y foren hi los honorables consselles.— E lo mateix dia los honorables consselles visitaren la preso ab lo honorable veguer.

Diluns X. — Dia de sanct Xpofol. — En aquest dia de dilluns per retre graties a nostro señor Deu attes que per la relatio feta per los metges deputats per la present çiutat per a visitar los malalts qui eran ferits de pesta, los quals relataren y feren relatio que molts dies avia que ells no trobaven en la present çiutat ninguns malalts que tinguessen mal de pesta, fonch cantat lo tedeum laudamus per entorn de la seu ab molta iocunditat e per totes les altres parrochies, y fonch destirada tota la artillaria de la present çiutat E per dita raho fou deslliberat se descondoissen alguns metges tenia condohits la present ciutat per a visitar los malalts de pesta. Tedeum.

Divendres XIIIJ. — Aquest dia los honorables conssellers visitaren la preso.

AGOST

Galeres.

Dimars I. — Aquest dia arriba lo Excellent S.or don Garcia de Toledo capita general de la armada de la mar y almirant de aquella per la Magestat del señor Rey, ab vuytanta tres galeres que venia de les parts de levant y per no tirar ni saludar a la çiutat quant dites galeres arribaren, ni tant poch la ciutat nols saluda, iat sia que apres que lo dit Don Garcia ague surgit ab la sua galera y altres devant la dressana, mossen Biura señor de Sanctiordi y capita de la artillaria del Rey lo saludas ab dotze pesses de artillaria del Rey que avia tretes a la muralla de la drassana, y lo dit don Garcia ab totes les galeres respongueren al dit señor de Sanctiordi, y la ciutat no tira ningun tret ne respongue a las saluts fetas per dit don Garcia pus ell no avia comensat a tirar y a saludar la çiutat sino que son tirar fou resposta a las saluts li havia fetas lo dit señor de Sanct Jordi y aixi la çiutat nol saluda ni tira ningun tir.

Divendres IIIJ. — Aquest dia los honorables conssellers visitaren la preso.

Arribada de nou virrey.

Dilluns VIJ. — Dit dia arriba lo Excellent señor Don Diego Urtado de Mendossa y de la Cerda Princep de Melito y Duch de Franchavila loctinent y capita general de sa Magestat novament elegit ab la señora sa muller de Tarragona ab quatre galeres, ab la entrada del qual nos tingue compte per no aver donat avis de sa vinguda y per dites galeres no haver saludat, ne tampoch la çiutat saluda, y molt poch apres fou arribat desembarcha a la dressana y de alli enfora promptament sen ana al Monastir de Jhesus fora la muralla, y sabent asso los magnifichs S.ors de conssellers enviaren los honorables mossen Miquel Joan de Bellafilla y a mossen Valanti de Farreres, per a visitar lo de part de la çiutat e per entendre dell lo dia de la sua entrada e lo iurament que avia de prestar E dit Excellent señor respos que avia entes que de prest avian de fer la professo del *Te Deum* general e que feta la dita professo que ell consultaria sobre la dita entrada.

Diious X. — Dia de sanct Lorens. — Dit dia los magnifichs señors de consselles y consell de la vuytena del morbo

aiustats en casa de mossen Jaume Joan Çapila consseller en cap, ates nostre señor ere stat servit donar nos salut y levar nos lo flagell de la pesta feren determinatio per fer graties al señor de fer lo te-deum y feren enbaixada al capitol per a consertar la professo general y aixi fonch consertada per al diumenge prop venidor.

DIVENDRES XJ. — Aquest dia per mes festivitat del tedeum laudamus se havia de fer, desliberaren notificar ho a tothom generalment ab veu de publica crida per los lochs acostumats ab les trompetes y tabals de la ciutat per so que tots los poblats en la present çiutat fessen gratias a Deu per la bona sanitat.

DIUMENGE XIIJ. — Aquest dia se canta lo Te Deum laudamus ab solempne professo per la gran merce nostre señor Deu nos ha feta de levar nos de tot lo flagell de la pesta que tant avia durava en la present Ciutat, la qual professo feu lo cami de la professo de Corpus y com aquella, excepto que aportaven lo vel de la verge Maria y noy anavan sino las banderas de la seu y de la ciutat y la creu de la seu. Altre Tedeum y professo.

DIMECRES XVJ. — Dia de S.t Roch. — Aquest dia anaren los honorables consselles al offici del glorios sanct Roch en la sglesia del dit sanct y de sancta Eulalia merita fora lo portal nou.

DILLUNS XXJ. — Aquest dia vingue nova com era mort don Ferrando elet emperador de romans y Infant de Castella, oncle paternal de don Philip Rey nostre vuy beneventuradament regnant. Mort de infant don Fernando.

DIMARS XXIJ. — Aquest dia lo virrey embia a dir als honorables conseller com tenia havis que la señora reyna estava indisposta de malaltia de febres, y los dits consellers no dellibereraren de iustar (ajustar) fer pregaries ni altres coses acostumades fins tinguen letra del señor Rey.

DIJOUS XXIIIJ. — Aquest dia se tench consell de Cent Jurats y fonch en lloch del consell ordinari se acostuma de tenit lo primer dia de Juliol quiscun any lo qual consell era estar prorrogat fins lo dia present per lo que los Cent Jurats, o la maior part dells eran absents de la present Ciutat per raho dels moviments de pesta foren en esta Ciutat, los quals moviments es estada cosa poca per la gran misericordia del señor, e axi per esser pochs los qui sen son morts no son estats continuats en lo present diatari segons es pratica ni lo correu ha feta cerca

Franciscus Sunyer Syndicus Barcinone.

per dita raho. — En lo present consell fonch extret en sindich lo discret y honorable en Francesch Sunyer notari publich de Barcelona y mestre meu, lo qual renuntia lo offici de altre dels scrivans jurats del honorable consell que ell tenia y accepta lo dit offici de sindich, e fonch extret per mort del discret en Benet Agosti quondam notari real qui mori en lo mes de Juny proppassat. — E axi mateix fonch extret en lo dit consell en altre dels scrivans jurats de aquell lo discret en Francesch Guamis notari de Barcelona per la renuntiatio del dit offici feta per dit Francesch Sunyer com dit es. — E lo mateix dia en lo mateix consell foren eletes les personas de la vuytena y quatretas com se acostuma en semblant consell.

Franciscus Guamis alter ex scribis juratis honorabilis consilii extractus.

Entrada del Virrey.

Divendres XXV. — En aquest dia los honorables consellers essent havisats que lo excellent señor don Diego Hurtado de Mandoça Princep de Melito Duc de Franchavila provehit de loctinent y capita general en lo present Principat, volia entrar en la present Ciutat, ells se applegaren en lo pati devant la casa de la Ciutat a cavall hont convidaren lo veguer los consols de lotge y molts cavallers y ciutedans mercaders y altres personas, e era apres dinar, e essent havisats que lo dit virrey partia del monastir de S.t Hieronym de la Murtra ha hont era anat del monastir de Jesus enfora, partiren los dits consellers agraduats de la present casa per la Calçateria y Boria isqueren al portal Nou, e essent en vista de la creu trencada se pararan, e aguardaren, e quant veren venir lo dit señor tiraren envers ell un poch mes enlla de la dita creu trencada, e lo conseller en cap se posa la ma squerra de dit señor y lo R.mo bisbe de Barcelona qui ab dit virrey venia a la ma dreta y dit virrey en mig y los altros consellers devant ab sa agraduacio entraren dintre la Ciutat per lo mateix cami fins a la preso, e aqui giraren per la plassa del Rey, e arribaren al portal maior de la seu hont descavalcaren y entraren, e alt en lo altar maior jura servar los privilegis com se acostuma a be que ja havia jurat en Tarragona, lo qual jurament fet lo acompanyaren fins al palau del rey en lo appartament nou, a peu per esser prop, e lexaren lo a porta del dit palau sens entrar dintre.

Dissapte XXVJ. — Aquest dia los magnifichs consellers anaren a visitar al virrey com es de pratica.

SETEMBRE

DIVENDRES I. — St Lop. — Aquest dia los magnifichs consellers convidats a la Merce anaren al offici de S. Lop.

DIJOUS VIJ. — Aquest dia los magnifichs consellers foren a vespres a la lotge.

DIVENDRES VIIJ. — Aquest dia los magnifichs consellers convidats per part dels consols de la longe anaren al offici a la longe, y fonch y lo virrey al qual se dona pau ab lo dona pau dargent per lo diacha, y lo sotsdiacha dona pau de boca als dits magnifichs consellers com es de bona pratiga en la seu y en altres sglesies que son pratichs de las cerimonies.

DISSAPTE VIIIJ. — Aquest dia jura lo discret en Francesch Guamis notari de Barcelona extret a XXIIIJ del passat en altre dels scrivans jurats del honorable consell.

DIMECRES XIIJ. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers a Montcada ab lobrer com es pratiga per a visitar la baronia.

DILLUNS XVIIJ. — Aquest dia lo virrey tramete una copia de una relacio venguda de Castella dient com lo penyo de Belas era estat pres per las Galeras del rey nostre señor Es fortalesa important, placia a la divina bondat sia lo principi de subjugar la Barbaria. Presa de Belis (Velez).

OCTUBRE

DIUMENGE VIIJ. — Festa del Angel custodi. — En aquest dia essent los magnifichs de consellers en la seu hoint loffici, lo Excellent Princep de Mellito virey del present principat embia a demanar dits consellers que puiassen al palau del rey en la casa nova y quant foren alli en presencia de molts cavallers los digue que per quant lo señor don Garcia de Toledo capita general de las galeras de sa magestat venia ab moltes galeras y ja se descobrien, que volguessen fer que la Ciutat li fes una bona salva fent dit don Garcia lo que degues ço es saludant ell

primer, y lo conseller en cap li respongue que ya y tenian provehit y donat orde que tirassen com es acostumat fent dit don Garcia lo que acostumen los capitans altros de saludar primer, y lo Governador respongue que la salva faria la Ciutat serian tres tirs tantsolament, y lo señor virey replica dient que rogava mucho als dits consellers le hyziesen una buena salva, y dit conseller respongue que tirarian lo acostumat ço es los tres tirs y lo (1) mes havant per servey de sa excellencia E seguis que arribant dit don Garcia devant la present Ciutat havent dat fondo algunes de sas galeras, ell passa ab les altres sens saludar la Ciutat y perço dita ciutat no tira gens.

DIMECRES XJ. — Aquest dia parti lo virrey pera Perpinya.

DIVENDRES XIIJ. — Aquest dia los magnifichs consellers anaren a fer la visita a la preso ab lo veguer per esser absent lo virrey y governador.

DIVENDRES XX. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers a visitar la preso.

DILLUNS XXIIJ. — S.ta Eulalia la translatio. — Aquest dia hoiren missa a la seu dits conselles.

DIMARS XXIIIJ. — Aquest dia anaren a sanct Boy com es de pratiga.

NOEMBRE

Pere Bosch verguer obiit

DIMARS VIJ. — Aquest dia mori Pere Bosch altre dels verguers dels magnifichs consellers, eius anima etc.

Notaris.

DIMARS XIIIJ. — Aquest dia feren examen dels notaris publichs de Barcelona.

Gabriel Bonastre.

DIVENDRES XVIJ. — Aquest dia fonc extret en verguer de consellers en Gabriel Bonastre mariner per mort de Pere Bosch.

Patronat y unio de S.ta Madrona y fundacio de benefici.

DIJOUS XXIIJ. — Aquest dia los magnifichs consellers volent executar la dellliberatio del consell de Cent Jurats celebrat a XXV de abril proppassat, lo qual per maior veneratio del cors de la gloriosa verge sancta Madrona y de les reliquies de

---

(1) No?

St Fructuos Auguri y Ologi las quals estan en la capella de Sta Madrona en la montanya de Montioych, desllibera que la Ciutat acceptas lo patronat y proteccio de dita capella y casa de Sta Madrona, y que se supplicas y treballas de obtenir la unio de dita capella al monastir dels frares de la verge Maria de Iesus, y que per aço y per les obres y altres despeses y per lo reparo de dita sglesia y casa se despengues tot lo que seria mester de diners de compte dels mil ducats reservats per a despeses extraordinarias, comatent dit negoci, e la effectuatio de aquell ab los dependents y emergents als magnifichs consellers presents y sdevenidors, encarregant los affectadament que en dit negoci tinguen molta sollicitud y prompte diligentia. Volent com es dit exequutar dita delliberatio a XVIIJ del present mes de noembre instituiren un personal benefici sots invocatio de St Andreu y Sta Madrona en laltar de Sta Eulalia de la seu de Barcelona constituit de XXVJ ℔ ꝭ de annual renda pagadores dels dits mil ducats, lo qual personat conferiren al R.^{t} mossen Jaume Cordelles canonge de la seu de Barcelona obtenint la dita capella de sancta Madrona a effecte que renuntias aquell per effecte de dita unio, e que aquell obtingues durant la vida sua ab facultat de poder renunciar aquell una volta tantsolament dins spay empero de tres anys, e apres mort sua, o de aquell en favor de qui seria renunciat dit personat, o renda de aquell, en dit cas los consellers de Barcelona qui a les horas seran recobren dita renda la qual renda pugan conmutar y convertir en aquelles pies causes que volran, e que si los consellers presents en dit cas y ara per lavors volran fer dita conmutacio aquella pugan fer tostemps que volran segons les dites coses son mes largament contengudas en la institucio de dit personat, de la qual se ha testificat acte en poder del scriva del honorable consell de la Ciutat dit dia de XVIIJ del present mes de noembre. E a dit dia de devuyt fonc feta la dita unio ab consentiment del convent de St Pau y fonc concedit lo patronat a dits magnifichs consellers presents y sdevenidors segons estas cosas mes llargament son contengudas en les letres de la unio y provisio despedides per lo scriva del vicariat del R.^{mo} Sor Bisbe de Barcelona y registradas en dit vicariat. E mes a XXIJ del present mes de noembre los dits magnifichs consellers apres que hagueren concertat ab lo R.^{nt} capitol de la seu se fes per lendema una solemne y devota professo com baix se dira, feren fer

crida ab los tabals y trompetas de dita Ciutat per los lochs acostumats y encara altros molts no acostumats exhortant a tot hom generalment que per lendema fessen festa y no obrissen lurs obradors y botigues fins atant que la dita professo fos tornada dins la seu, e que y anassen les confraries ab lurs luminaries, e que los amos de las casas devant les quals dita professo passaria scombrassen y enpaliassen los enfronts de lurs cases axi com millor poguessen, segons estas coses mes largament se contenen en la crida registrada en los registres de la scrivania maior de la present casa E concertadas ditas cosas lo present dia de XXIIJ de noembre demati vingueren a la seu de Barcelona los frares del dit monastir de Jesus los quals en nombre eran mes de LXX e essent arribats dits frares en la seu poc apres isque la dita professo lorde de la qual es lo seguent —

Professo. Primerament los minyons cantant letania — La bandera de sancta Eulalia — Las confrarias ab lurs luminarias — Los ganfanons de la seu y la creu — Los frares del dit monastir de la verge Maria de Jesus — Lo clero de la seu ab los canonges y ab lo R.^{mo} señor don Guillem de Cassador bisbe de Barcelona — Los ministrells de la Ciutat — XIJ preveres ab antorxas blancas encesas en las mans — La custodia ab lo sacratissim cors de nostre señor Deu Jesuxrist sobre una sivera molt ben enpaliada la qual apportaven preveres beneficiats de la dita seu vestits com a diachas, y lo talem qui cobria dita custodia apportaven lo spectable Governador y los sinc consellers — Apres immediadament seguian mes de LX entre cavallers y ciutedans apportant quiscun dells una antorxa en las mans encesa, ab molta devotio y gran acato E apres dells tot lo restant del poble homens dones ab tanta multitut que era gran gloria de Deu y veneratio de sancta Madrona E axi tots los dessus dits ab dit orde arribaren en la dita capella de sancta Madrona en la qual se feu solenne offici per dits frares de Jesus y los cantors de la dita seu, lo qual acabat y dada la benedictio per lo dit señor Bisbe de Barcelona los dits magnifichs consellers en companyia del dit señor Bisbe y Governador vesitaren lo cors de dita sancta Madrona y las reliquias dels dits altres sancts per veneratio de las quals reliquias havian fetes fer sinch claus de les quals quiscun dells ne te una, y fra Trugillo y altres pares del dit monastir de Jesus qui alli eren presents, foren pregats y exhortats per dits consellers volguessen tenir en comanda lo dit

cors de sancta Madrona y altres reliquies y la dita capella, y tenir lo mirament y veneratio en los officis faedors en dita capella y observar y complir lo que obtenguda la confirmatio de la sancta sede apostolica per los consellers los sera notificat.

DIJOUS XXX. — Festa de S.t Andreu. — En aquest dia fonch feta una institutio per los honorables mossen Jaume, Joan Çapila micer Miquel Çarrovira mossen Galceran Dusay mossen Jaume Codina y mossen Francesch Joan consellers, de casar una donzella pobra quiscun (1), de aquelles XXVJ ₶ ß annuals del personat que en lo notament de 23 del present es feta mencio, la qual institucio haura effecte per mort de mossen Jaume Cordelles al qual fonch conferit dit personat, o de aquella persona qui ell lo hauria conferit com mes llargament es contengut en lo acte de dita institucio testificat en poder del scriva del honorable consell lo dia present, e aço fonch fet ans de la nova extraccio dels consellers novells devall scrits. — En lo dit dia fonc tengut consell de Cent Jurats en presentia del qual foren extrets novells consellers y obrers y foren los seguents — Consellers — mossen Jonot Çalba militar — mossen Berenguer Çapila ciuteda — micer Joan Exerrat jurista — mossen Agosti Falquer mercader — mossen Jaume Roig payer. — Obrers — mossen Galceran de Cahors militar — Ffrancesch Leu mercader.

Institucio de casar doncellas pobres.

Extraccio de Consellers y obrers.

DEZEMBRE

DIVENDRES I. — En aquest dia los novells consellers juraren en la forma acostumada.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers per ço com lo virey era absent, lo mati anaren a visitar lo spectable Governador. — E lo mateix dia apres dinar anaren ha visitar lo señor Bisbe de Barcelona com es de pratiga.

DIMARS V. — Aquest dia anaren ha visitar lo reverent canceller.

DIMECRES VJ. — F. S.ti Nicholai. — En aquest dia com es de bona pratiga los honorables consellers anaren a hoir lo

(1) Any?

Coxi no permes en la missa.

offici a sanct Francesch com es pratiga quiscun any. — E essent arribats dits magnifichs Consellers en lo cor de la dita sglesia intengueren com mossen Francesch de Caldes deputat militar qui era vengut alli ab los altros deputats, tenia un coxi per agenollar se y fonch li trames a dir per part de dits consellers que aquell coxi no podia estar alli y quel llevas, y per dit mossen Caldes fonch dit que allo no era estrado ni dosser ni cosa que no pogues estar, y fonch tornat a respondre que dit coxi noy podia estar y axi dit coxi fonch retirat y llevat de alli.

DIVENDRES XV. — Aquest dia entra lo excellent princep de Melito loctinent y capita general venint de Perpinya hont era anat per regonexer.

DISSAPTE XVJ. — Aquest dia los honorables consellers anaren a visitar lo dit señor virrey perço com en lo principi no pogueren visitarlo per no esser assi en Ciutat.

M . D . LXV

JANER

DILLUNS I. — Circumcisio domini. — Aquest dia los magnifichs consellers feren la cavalcada acostumada aplegant se en la plassa de S.t Jaume anant per la Calceteria Boria carrer de Moncada Born Pla den Lull marina devant lotge entrant al cap del carrer Ample y al sol del carrer de les Trompetes carniceria den Sors la proa del Pi Cucurella plassa de S.ta Anna carrer Condal riera de sanct Joan carrer dels mercaders Boria Calçateria.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia los promens dels vedriers renunciaren a un recors per ells interposat devant los magnifichs señors consellers de la provisio havian feta los obrers contra dits vedriers acerca del no voler parar lo dia de ninou al Born y se someteren a la jurisdiccio dels dits obrers. Vedriers.

DIMECRES XVIJ. — Aquest dia se tengue consell de Cent y en presencia dell foren extrets en taulers per lo present bienni — mossen Pere Ferrer ciuteda y Francesch Casadamunt mercader. Taulers.

FEBRER

DIUMENGE XJ. — Aquest dia hi ague justas y anaren hy los magnifichs de consellers ab tots los officials de la casa, y los Justas.

dits consellers estigueren a una finestra y los officials en un cadafal per aço fet.

MARS

Professons.

Dilluns XVIIIJ. — Aquest dia se feu professo y anaren hy los S. consellers y era per aygua y per raho de la armada del turch que se tenia nova se feya gran armada, y anaren a Natzaret.

Dimecres XXJ. — Aquest dia ana la professo a S.t Agosti.

Dissapte XXIIIJ. — Aquest dia ana la professo al Pi.

Dilluns XXVJ. — Aquest dia ana la professo al Carme.

Dimecres XXVIIJ. — Aquest dia ana la professo a la Merce.

Dijous XXVIIIJ. — Aquest dia ana la professo a sancta Maria de la mar — En lo mateix dia apres dinar feren fer crida los magnifichs de consellers que per lendema que seria divendres anirien a portar lo cos de S.ta Madrona.

Pluja.

Divendres XXX. — En aquest dia, e ja havia comensat la nit passada, plogue tota la nit y matinada de manera que la professo no pogue anar a sancta Madrona com estava concertat.

ABRIL

Nicholau Molner procurador del hospital den Pere dez Vilar.

Diumenge I. — Aquest dia se tingue consell de Cent Jurats en presencia del qual fou extret en procurador del hospital den Pere dez Vilar, per estar impedit de malaltia Miquel Benet Gilabert, Nicolau Molner notari de Barcelona.

Dijous V. — Aquest dia fonch feta professo, e ana a la sglesia de sancta Madrona e apportaren lo cors de la dita sancta y las sendres dels beneventurats sanct Fructuos Ologi y Auguri y anaren hy los honorables consellers y lo señor bisbe de Barcelona, e tantost com foren en dita sglesia los dits consellers quiscu ab sa clau obriren lo rexat hont acostumen de estar ditas reliquies y los beneficiats de la seu prengueren aquelles y les

posaren devant lo altar de dita sglesia, e feren lo offici lo qual fonch fet per los frares, y los magnifichs consellers segueren desta manera ço es, cap terç y quint en lo scon que esta envers lo evangeli, y lo segon y quart a la part de la epistola ensemps ab lo señor bisbe de Barcelona precehint als dits segon y quart.

DIVENDRES VJ. — Aquest dia se aplegaran los brassos en la casa de la deputacio, en la qual ana lo conseller segon mossen Berenguer Sapila ciuteda per esser lo cap militar y segue y parla apres del señor bisbe de Barcelona.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers acompanyar la bulla de la S.ta cruzada, e ana lo trezorer entre quart y quint y en lo seure segue derrera tots los V consellers. Cruzada.

DIJOUS XIJ. — Aquest dia los honorables consellers acompanyats dels officials de la casa ab gramalles de dol tots, anaren a la lotge al anniversari de don Pedro de Montcada.

DIJOUS XVIIIJ. — Dijous sanct. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu partint de la present casa demati al offici y apportaren lo talem ensemps ab lo veguer, y es un talem que van tres devant y tres derrera, anaven devant lo terç quart y quint y derrera lo veguer a la dreta, conseller en cap a la squerra y lo segon en mig dells — E aguey dupte si anaven be dits consellers y axi sera be se consulte e agut dit consell fonch respost que lo veguer conseller segon y quart van derrera ço es lo veguer en mig, segon conseller a la ma dreta y lo quart a la squerra y los altres tres consellers devant ço es cap al mig, terç a la dreta quint devant. — En aquest dia apres dinar vingueren dits consellers ab dol y anaren a visitar los monuments.

DIVENDRES XX. — Divendres S.t — Aquest dia anaren dits consellers al offici a la seu ab sos verguers ab gramalles de dol, y perque las vergues dargent anaven descubertas apparague a ells dits consellers y a alguns ciutedans que en lo sdevenidor anassen dites vergues cubertas de dol. — Aquest dia apres dinar anaren a la professo de la Spina y oyren los fasos y posaren se baix, al sol del cor ço es a la part del evangeli junct al portal de dit cor. Professo de la S.ta Spina.

DISSAPTE XXJ. — La festa de sanct Jordi se passa a XXVIIJ del present.

Diumenge XXIJ. — Pascha.

Dissapte XXVIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers per lo quey foren convidats, anaren apres dinar a la deputacio a hoir les primeres vespres de sanct Jordi perço que havian transferida la dita festa per lendema per raho que era venguda en les festes de pascha, y en dites vespres fonch present lo excellent loctinent general y assentaren se a la part de la epistola en un banch dits consellers y quant foren acabadas ditas vespres dit loctinent general sen ana, al qual lo acompanyaren fins a mija scala los deputats y no dits consellers per que puig dits consellers eran convidats en casa daltri lexaren aquella honrra per als dits deputats y sols quant se alsa dit loctinent ells dits consellers se alsaren de peus, e feren li son degut acatament, e se tornaren assentar.

Diumenge XXVIIIJ. — En aquest dia anaren dits consellers a la casa de la diputacio al offici sens promens y partiren de la casa de la Ciutat com lo dia proppassat a les vespres, y en dit offici fonch present lo señor loctinent y en lo anar sen feren lo mateix del dia proppassat de fer li sols acatament y nol acompanyaren ans be los deputats lo acompanyaren.

Profes-sons per pluja.

Dilluns XXX. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la professo que feya la seu per aygua.

MAIG

Dimecres IJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la professo se feu per ayga, e ana.....

Diumenge VJ. — Aquest dia se feren justas y anaren hy a veureles los magnifichs de consellers.

Divendres XJ. — Aquest dia los magnifichs consellers anaren acompanyar la professo de la seu que anava a sancta Clara, e apportaven la sacratissima vera creu y lo cos de sanct Sever per fer pregaries pera pluja.

Dissapte XXVJ. — Aquest dia los magnifichs consellers anaren a sancta Madrona acompanyar lo cos de dita sancta lo qual apportava la professo de la seu en dita capella de sancta Madrona, e los dits magnifichs consellers obriren ab ses claus lo loch hont acostuma de estar dit cos y ubert y posat alli tornaren a tancar hy.

JUNY

DIVENDRES I. — Aquest dia arribaren VIIJ galeras que venian de Sicilia y apportaven nova com la armada del turch se era descuberta en la costa de la Illa de Malta y que eran C.XXXX veles. — E lo mateix dia fonch sentenciat Barthomeu Camps adelat molt famos, fonch assotat y atanallat, llevat dos punys estant viu y cremats devant ell, y apres scorterat y cremats los quarters.

Armada turca.

Sentencia.

DIMECRES XX. — En aquest dia los magnifichs consellers com es acostumat anaren a les vespres agraduats de la plassa de sanct Jaume y quant foren a la seu perquey era lo virrey se posaren a la part de la Epistola alt en lo altar y posaren entre ells un prom dels qui eran venguts ab ells, y per raho de la cerimonia de la plassa de St Jaume se tenia de fer apres de vespres trameteren al dit señor virrey dos antichs ciutedans fent li asaber que los dits consellers acostumaven de asistir a la dita cerimonia de la Ciutat y perço que si sa excellencia volia hoir les matines las quals havian entes dits consellers volia dit señor hoir quels donas licencia pera poder fer dita cerimonia y quels perdonas del no fer ab ell lo que es acostumat de acompanyar lo fins a la porta de la seu, e lo dit señor virrey los feu de resposta que molt en bona hora servassen y fessen les cerimonias de dita Ciutat, e axi quant vespres se acabaven ço es apres que la professo se posa per la claustra per anar de acabar dites vespres en la capella del sagrat cors de Jesuxrist ells dits consellers se alsaren, e feta reverencia al altar la feren al dit virrey del loch en fora hont estaven y seguiren la dita professo en la claustra de la seu fins a la dita capella de corpore xpi y acabades alli dites vespres sen anaren ab sa agraduacio a la dita plassa de St Jaume y alli se feu la festa y cerimonia acostumada.

Vigilia de Corpus.

DIJOUS XXJ. — Festa del sagrat cors de nostre señor.

JULIOL

DILLUNS VIIIJ. — Dit dia los magnifichs consellers sabent que lo molt excellent señor don Joan de Austria germa de la

Don Joan de Austria germa del nostre rey Philip. Eñtrada.

magestat de don Phelip señor y Rey nostre vuy beneventuradament regnant havia de entrar en la present Ciutat venint de la volta de Castella a la posta, feren aplegar una bona promenia de molts ciutedans y militars per a quels aconsellassen lo faedor, e la dita promenia fonch de parer que los honorables consellers havian de exir a rebrel un bon tros, empero de cami mes ensa de hont se acostuma rebrer lo señor Rey.

Dimars X. — Los dits honorables consellers demati feren convidar per llurs verguers ciutedans y militars y los consols de la mar molts mercaders artistes y menestrals pera que per lo pres dinar fossen en lo pati de la present casa a cavall per anar acompanyar los a dita receptio — E lo depres dinar mentre dits honorables consellers estaven sperant la gent se applegas ells determinaren ab alguns promens ques apparellassen XXX antorxes pera que si fos vespre poguessen se servir dellas las quals ordenaren que les apportassen jovens y mestres de las confrarias, e estant en esta delliberatio vingue de casa del señor virrey y per part sua als honorables consellers un cavaller dient los com lo señor virrey tenia fet pensament de fer fer per dita entrada una bona salva de artillaria empero que la artillaria del señor rey era poca y que perso los pregava que volguessen ordenar que la artillaria de la Ciutat se destiras en dita entrada y que ell dit señor virrey faria tirar la artillaria del rey primer, o derrer, e delliberaren dits consellers ques tiras la artillaria de la Ciutat. E fet aço dits consellers sabent que lo dit señor don Joan se acostava a la Ciutat cavalcaren en lo pati de la present casa, e agraduats partiren, e tiraren per lo Call y exiren al portal de la Bocaria, en lo qual loch veren venir per la Rambla amunt lo señor virrey, e per ço nos posaren per lo carrer del Hospital sino que tiraren per la Rambla amunt, e anaren, e se posaren per lo carrer del Carme anant a pler perque dit virrey tingues temps de passar devant, e exiren per lo portal de S.t Antoni, e anaren fins passada la creu cuberta un poquet que seria un tir de ballesta no molt gran, e aqui reberen lo dit señor don Joan, e li feren degut acatament. Es un jove de XVIIJ anys y de bona disposicio, al costat squerra del qual vingue lo honorable conseller en cap y lo virrey a la dreta y los altros consellers devant ab sos promens, y axi lo acompanyaren fins a la posada sua que fonch en lo palacio del dit virrey que es en las casas del almirant de Napols en lo carrer Ample, lo

qual dexaren a la porta del dit palacio, e los dits consellers sen vingueren al pati de la present casa ab les antorxes, e aqui se desaplegaren. — E la artilleria del señor rey comensa a tirar essent dit don Joan al monastir de fra menors, e la artilleria de la Ciutat respongue.

Dimecres XJ. — En aquest dia anaren los dits honorables consellers a visitar lo dit don Joan de Austria.

AGOST

Dissapte XXV. — En aquest dia per lo que los honorables consellers no pogueren anar al studi per occupations, lo señor bisbe de Barcelona vingue a la present casa per ordenar los doctors theolechs y altres qui havian de legir les lisons ques donen sense opposicio, y axi ne feren eleccio lo dit señor bisbe de Barcelona com a canceller del dit studi y los dits consellers ab promens com se acostuma a fer, la qual eleccio se acostuma de fer en lo studi quiscun any empero ara per dits molts negocis tenian dits honorables consellers se feu en la present casa.

Dilluns XXVIJ. — En aquest dia parti de la present Ciutat lo excellent loctinent ab sa muller anant la via de Puigcerda.

SETEMBRE

Dissapte I. — Aquest dia anaren los honorables consellers al studi a hoir lo preludi se acostume de fer quiscun any, o oracio en la qual se encomenden las arts liberals y las sciencies y sels recomana lo dit studi.

Dissapte XXIJ. — En aquest dia lo spectable portant veus de general Governador tramete a dir als magnifichs consellers que ell tenia intent de donar certs malfactors a Juy de promens, e que perço fessen extraccio de aquell, y extret anassen al loch hont se acostuma de fer dit Juy de promens. — La qual cosa entesa los dits conselles procehiren en fer la dita extraccio e feta aquella, agraduats y ordenats en lo modo acostumat partiren de la present casa entre les dues y tres hores passat mig dia, e tiraren vers lo palau del señor Rey en lo qual es lo

Nota per lo Juy de promens.

loch hont se acostuma fer dit Juhy de promens de un temps ensa, en una sala es asaber hont se ligen les sentencias als condemnats de algun delicte E quant dits magnifichs consellers y Juy de promens foren a la Frenaria ab passos molt cuytats los vingue hun scriva del criminal quis diu Juglar dient los de part del dit señor Governador que sen tornassen perço que lo señor loctinent general venia, e que havia sabut que havia dinat a Monmalo, e que podia esser molt prop de Barcelona y per dit respecte nos podia tenir lo dit Juy de promens E los dits consellers y promens per veure lo que poria esser passaren avant, e se meteren dins la seu, e de aqui isqueren per lo portal de la Pietat y sen vingueren en la present casa, e embiaren lo sindich de la Ciutat al dit señor Governador pera dirli que feyan gran maravella de semblant novedat y que may sera vist, y que pus ell havia fet aplegar dit Juy de promens tenian delliberat no moures de la casa de la Ciutat dits consellers y promens fins que lo dit señor loctinent fos en Ciutat perque nos digues que leugerament se eren desaplegats E dit Governador respongue al dit sindich que noy ha pogut fer mes, e que sa intencio era se tingues dit Juy de promens empero per saber la nova que dit señor loctinent era prop Barcelona no li ha apparegut se hagues de tenir, la qual resposta tornada per dit sindich als dits conselles y promens tantost arriba mossen Bresco algutzir del dit señor Governador qui de sa part dix als dits consellers y promens lo mateix que havia dit lo sindich Al qual lo magnifich mossen Jonot Salba conseller en cap dix que ell y sos companyons y dits promens se eran congregats per raho de dit Juy y no sabent lo que dit señor Governador trametia a dir, si era axi que per llur descarrech no entenien moures de la present casa fins atant que dit loctinent fos dins Barcelona E aqui estigueren aplegats per spay de una hora, o mes pera sentir y saber lo loctinent si havia de entrar de prest, o no, e per saber per quis tenian les presons E quant saberen que lo dit señor loctinent era prop, e que les presons se tenian per ell lo dit Juy de promens se desaplega E perço sera be per al sdevenidor insistir en la pretencio que la Ciutat te de que lo dit señor Governador ha de esser primer al Juy de promens que no los dits promens per squivar semblants inconvenients.

Socors de Malta.

DIJOUS XXVIJ. — Aquest dia vingue nova com don Garcia de Toledo capita general del señor rey havia socorreguda

Malta y quey havia lanssats ab les galeras 960 homens, e ja abans don Joan de Cardona capita cathala ab dues galeras la havia socorreguda de 600 homens y ell mateix restant alli en la forsa, la qual Illa estava assetiada de 205 velas de turchs las mes dellas galeras reals.

DIVENDRES XXVIIJ. — Aquest dia vingue nova com la armada turquesca se era llevada de Malta y tirava la volta de llevant.

DISSAPTE XXVIIIJ. — Aquest dia fonch decantat tedeum laudamus en la seu y anaren hy los honorables consellers per la bona nova que la armada turquesca se era alsada de Malta.

DIUMENGE XXX. — Aquest dia se feu una solenne professo per retre gracias a la magestat divina per la bona nova que vingue com la armada turquesca fonch levada, y fonch feta per la volta acostumada lo dia del corpus y anaren les confraries ab luminaria sense panons, las parrochias y monastirs apportaren lo vulto, o fas, o ymage dell de nostra señora.

OCTUBRE

DIVENDRES XVIIIJ. — Aquest dia entra lo Ill.^{m} y R.^{m} señor Cardenal Ugo Bon Company legat a latere, la cerimonia del qual es continuada en lo libre quint de cerimonias.

Legatus a latere — Entrada de cardenal.

NOEMBRE

DIVENDRES XXX. — Aquest dia en consell de Cent foren extrets en consellers mossen Jaume de Mija vila ciuteda micer Francesch Marti militar mestre Joan Simon Pla metge mossen Steve Bonell mercader y mossen Pau Vila apothecari fill de Pau y en obrers.....

Extraccio de Consellers y Obrers.

DECEMBRE

DISSAPTE VIIJ. — Aquest dia depres dinar entra en la present Ciutat lo señor Cardenal Alexandro Criveli, venia de Castella, anava en Italia, isqueren li los honorables consellers fins

Cardenal.

a la creu cuberta a cavall agraduats ab promens e lacompanyaran a sa posada que fonch a la casa de don Ffrancesch Gralla mestre rational.

DIMARS XXV. — La festa de la nativitat de nostre Salvador. — En aquest dia anaren los consellers al offici a la seu se aplegaren a S.t Jaume anaren ab promens entraren per lo portal de la Pietat aguey offerta, celebra lo señor bisbe, acompanyaren lo en son palau dits consellers.

DIMECRES XXVJ. — Festa de S.t Steve, anaren los consellers al hoffici a S.ta Catherina sens promens, aplegarense en casa del conseller mes vehi a dit monastir.

DIJOUS XXVIJ. — Festa de S.t Joan, anaren al offici dits consellers a S.t Francesch sens promens, ajustaren se al mes prop conseller de dit monastir.

DIVENDRES XXVIIJ. — Festa dels Ignoscents, anaren a la seu al offici, de pres dinar tingueren consell de Cent acerca de les carns.

Profes-sons per pluja.

DISSAPTE XXVIIIJ. — Aquest dia comensaren les professons per pluja y ana la professo a Natzaret anaren hy los honorables consellers.

M . D . LXVJ

JANER

DIMARS I. — Aquest dia los consellers anaren a sancta Maria de la mar al offici y offeriren ab sos promens que cercaren, o feren cercar per sos verguers, e per anar al dit offici se aplegaran en la casa de mossen Pau Vila conseller quint qui esta als Cambis perço que era mes prop que los altros, e anaren sens promens. E es de notar que los magnifichs consellers no acostumen de offerir sino a la seu les jornades acostumades, y a sancta Maria lo present dia de la festa de la circuncisio del señor. — En dit dia apres dinar anaren los dits honorables consellers a la cavalcada acompanyats de molts amichs y aplegaren se a la plassa de S.t Jaume y agraduats partiren y passaren per la Calsateria y la Boria y al Born y per los acostumats lochs. festa de Ninou.

DIMECRES IJ. — Ana la professo a nostra señora del Pi per pluja. Professo per pluja.

DIVENDRES IIIJ. — Aquest dia ana la professo a sancta Madrona y apporta lo cors de sancta Madrona.

DIUMENGE VJ. — Aquest dia entra lo R.mo señor Cardenal Bon Company legat apostolich venint de Castella a la posta, y perso no li exiren los consellers. Entrada de Cardenal.

DILLUNS VIJ. — Aquest dia ana la professo al Carme. — Aquest dia anaren los consellers a visitar lo dit señor Cardenal.

DIMARS VIIJ. — Aquest dia ana la professo a la Merce.

DISSAPTE XVIIIJ. — En aquest dia a las X horas demati

arriba un mosqueta (1) del general al pes de la palla y ab ell venia una axavaga de palla y sobre dita axavaga una bandera.

FEBRER

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia ana la professo per pluja a sancta Clara, apportaren en la professo lo cap de sanct Sever y la vera creu, anaren hi los honorables consellers, fonch hy present lo ex.^{mo} loctinent y virrey lo princep de Melito, anaren en dita professo descalsos y com a pelegrins los del offici dels texidors de lana los quals tenen la confraria sots devocio de St Sever, e dita la missa parti del dit monastir dita professo y tira a mar, e aqui ab barques entraren en mar y banyaren la sanctissima y vera creu de nostra redemptio, y foren en dita professo gran nombre de gent y fonch per la gran secada.

Pluja.

DIVENDRES XXIJ. — En aquest dia per la voluntat de Deu comensa a ploure a la vesprada.

DISSAPTE XXIIJ. — En aquest dia a la matinada plogue una rahonable pluja, lo señor ne sia lohat y beneyit pera sempre.

DIMARS XXVJ. — Carnestoltas.

MARÇ

Banch dels notaris.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia fonch celebrat consell de C Jurats, e fonch declarada per los señors concellers en presentia del dit concell y ab parer de promens la questio la qual fonch moguda per los notaris reals, los quals pretenian que los notaris de Barcelona no podian tenir mes de un banch y que sino cabian en son banch que ells nols tenian de dar la preminencia, e no obstant lurs rahons fonch declarat que los notaris de Barcelona quant no poran commodament seure en llur banch que es apres dels mercaders, que seguen en lo subseguent banch apres del llur que es dels notaris reals, ço es que primer seguen los notaris de Barcelona en dit banch dels notaris reals y apres en lo mateix banch los reals.

DIJOUS XXVIIJ. — En aquest dia los magnifichs de conse-

(1) Denunciador.

llers y lo R.nt capitol de la seu concertaren que per la gran sequada se fes professo a la capella de la gloriosa verge sancta Eulalia que es en la parrochia de Serria semblant a la ques feu en lany M.D.XXVIIIJ a IJ de abril, y axi consertada per part de la Ciutat sen feu crida pregant que per lendema demati tot hom fos a la seu per a companyar dita professo y que no obrissen los paradors. Professo.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia demati de la mija nit fins a les VI hores demati plogue molt bona y suau pluja, de manera que axi per temor de mes pluja com per raho dels molts fanchs dita professo se differi, sols feren professo per dintra la seu y claustres de aquella Lo señor sia lohat y beneyt per a sempre.

ABRIL

DILLUNS I. — En aquest dia los magnifichs concellers embiaren al R.nt capitol de la seu pregant lo que perseverant en la delliberatio y ordinacio havian feta de anar ab professo a la casa de la gloriosa sancta Eulalia en la parrochia de Serria, y que perço ordenassen que per lendema anassen a dita casa ab la professo com era estat delliberat, lo qual capitol applegat fonch, dellibera que per raho de esser los officis ara en coresma molt larchs que dita professo se porrogas per la derrera festa de pascha prop vinent, y axi dos reverents canonges tornaren la resposta als dits honorables consellers en la present casa, los quals replicaren y los digueren que los pregaven molt que dita professo se concertas per al dimecres perque era estada votada tacitament per ells lora que fonch ordenada y que ells dits honorables consellers farian tot lo possible de anar ab professo y ab lo poble a la dita casa, o capella de sancta Eulalia en Serria per fer pregarias a la divina Magestat per pluja E axi los dits R.nts canonges digueren que per lendema procurarian que lo reverent capitol se applegaria y alli se determinaria lo faedor.

DIMARS IJ. — En aquest dia per lo R.nt capitol fonch delliberat se fes per lendema dita professo E axi fonch feta la crida acostumada y foren convidades les ordens per los obrers de la Ciutat com es pratiga.

Professo a Serria.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia ana la professo de la seu ab totes las parrochias y los ordens a la capella de la gloriosa verge sancta Eulalia en la parrochia de Serria, en la qual capella feu statio y de alli sen vingue a la sglesia parrochial de sanct Vicens de Serria, e alli celebraren lo divinal offici y de alli sen torna a la present Ciutat. Parti dita professo demati al punct de les sis horas y isque al portal dels Tallers y quant torna entra per lo portal de S.t Antoni Foren presents en tota la dita professo lo señor bisbe de Barcelona y tots los V consellers, molts nobles militars y Ciutadans, gran nombre de poble que eran millenars y moltes donas descalces y molts minyons cantant letanias, y ana ben concertada y devota axi al anar com estant com tornant, y noy hague desconcerts ni impertinentias ni scandols ni desordes ni glotonies, ans la mes gent y quasi tota ana y torna dejuna y foren duas horas tocades apres mig jorn quant arriba la sivera dins la seu. Lo señor per sa misericordia y per los merits de la gloriosa sancta nos vulla perdonar y donar bona pluja y salut.

Pluja.

DIJOUS IIIJ. — En aquest dia per la misericordia de Deu axi demati com apres mig jorn plogue una bona aygua.

DIUMENGE XIIIJ. — Pascha resurreccionis domini.

DILLUNS XXIJ. — Aquest dia anaren los magnifichs consellers a la diputatio a les primeres vespres, aplegarense en la present casa. — En aquest dia se feu professo per pluia, ana al monastir dels Angels.

DIMARS XXIIJ. — Festa de S.t Jordi. — En aquest dia anaren los dits consellers a la diputacio al offici, assentaren se en llur acostumat loch ço es a la part de la epistola al cap del banch junct al altar tenint les spalles a la paret, fonch hy lo ex.nt loctinent general de sa magestat Lo modo tingueren ab ell fonch com esta continuat lany proppassat en semblant jornada, fonch hy present la princesa sa muller la qual se posa dins lort en la finestra venia en dret del altar, y lo dit loctinent se posa en son degut loch ço es a la part del evangeli de dit altar ab sa cadira y strado y coxins.

DIMECRES XXIIIJ. — En aquest dia se feu professo per pluia, ana a la parrochial sglesia de sanct Cugat.

Consols de lotge.

DIJOUS XXV. — Festa de sanct March. — En aquest dia se tingue consell de Cent Jurats y tragueren com es acostumat consols de lotge y foren extrets micer Francesch Claris jurista

per ciuteda y Joan Benet Gatell per mercader, prom del pont Antoni Gori.

DIVENDRES XXVJ. — En aquest dia per pregarias de pluja fonch ordenat per lo reverent capitol que en totas las sglesias parrochials y dels monastirs fessen una commemoracio com se acostuma de fer lo segon dia de noembre per totas las animes de porgatori para que elles intercedissen y pregassen a Deu per pluja, y axi anaren ab gramalles de dol los honorables consellers a la seu al offici acompanyats dels officials de la present casa los quals tambe anaven ab gramalles de dol, y alguns minyons deyen set psalms y alguns capellans feyan absoltes com se acostuma de fer lo dia de la commemoracio dels defuncts.

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest dia se feu professo e ana a les Beatas de sancta Elisabet per fer pregaries per pluja per raho de la gran secada que es en tota Cathalunya Lo señor per sa misericordia nos done la sua gracia.

DILLUNS XXVIIIJ. — En aquest dia se feu professo per lo clero de la seu y anaren a la sglesia de sancta Eulalia merita per pluia y foren hy presents los magnifichs consellers.

MAIG

DIMECRES I. — En aquest dia partiren de la seu processionalment C.XIIIJ pelegrins que feren las confrarias de ordinacio dels magnifichs consellers, los acompanya la professo de la dita seu fins al portal de S.t Antoni. Ana dita professo ab la bandera de sancta Eulalia ganfanons y creu y anay lo R.mo S.or bisbe de Barcelona y los magnifichs consellers, ana dita professo ab lorde seguent, primerament les confraries de la sanc de Jesuxpt ab habit de pelegrins, e eran cerca de XX, apres anava la bandera y ganfanons de la seu apres les confrarias ab ciris encesos apres la creu de la seu apres lo clero apres lo señor bisbe apres dell venian XIJ preveres y un canonge que estaven elegits per anar ab dits pelegrins apres los dits consellers apres molts cavallers de dos en dos ab molt bon orde apres venian los dits pelegrins de las confrarias ab sengles antorxas en las mans apres molt gran poble E quant dita professo fonch devant la sglesia de sanct Antoni lo señor bisbe digue moltas orations anthipha-

Altre gran professo.

nas y versos y dona la benediccio, e assentat en una cadira tots los preveres y pelegrins li besaren la ma axi com passaven, y axi ab un crucifixci devant lo qual apportaren los de la confraria de la preciosa sanch de nostre redemptor y subseguint una creu de la seu dita dels cossos y apres los preveres y apres dells los pelegrins de les confrarias, y ab dit orde partiren y feren llur romiatge a la cambra angelical de nostra señora de Montserrat Anaven tots descalssos y los mes de ells ans de partir havian confessat y combregat y los restants estavan concertats de confessar a Montserrat y axi mateix havian de dir missa tots los preveres en dit monastir, y anaren per pregaries de pluja Lo señor los hoja. De ordinacio dels dits señors consellers se embia lo correu per lo cami per havisar les viles y lo monastir que praparassen vituallas y posades per dita professo. Axi mateix se feu crida lo dia abans notificant la dita professo y exhortant que noy anassen en dita professo donas ni altros homens fora dels destinats per dita professo E mes per ordinacio dels dits honorables consellers ana ensemps ab dita professo un mercader y un menestral per mirar axi en lo bon orde de dita professo com encara en lo bon govern dels qui anaven ab aquella pera que procurassen quey hagues vitualles y posadas y per lo bon compartir de aquelles. — En lo dit dia apres dinar arriba correu de Italia que deya com la armada del turch era partida de Turquia ab C.L galeras y moltes altres veles y vexells que seran en nombre de CCC veles y apportan segons se diu molts cavalls.

Armada turcha.

Justas.

DIVENDRES IIJ. — En aquest dia hy hague justas ordinarias de la confraria de S.t Jordi, forenhy presents los magnifichs consellers.

DIUMENGE V. — En aquest dia apres de vespres la professo de la seu ab la luminaria de les confrarias ana fins al portal de sanct Antoni y alli speraren los pelegrins qui havian de entrar, los quals dimecres proppassat eran anats a Montserrat per les pregarias de pluja, y quant foren cerca de les V horas arribaren dits pelegrins ab lorde que sen eran anats, e arribats lo señor bisbe los rebe ab molta devocio y dits pelegrins venian cantant ço es los laichs la latania axi be com havian fet anant y vinent per tot lo cami y los preveres cantaven ab molt bon concert lo psalm del miserere a cant dorgue y lo mateix se feya entrant y exint per les viles y parrochias, dit señor bisbe los

digue moltes orations de molta suavitat y los dona la benediccio la qual donada la professo tota fonch ordenada de aquesta manera, primer los minyons cantant letanias y ben ordenats, apres lo crucifixi de la sanch de Jesuxpt apres ab sos propris pelegrins entrels quals ni havia tres ques desciplinaven, apres la bandera de sancta Eulalia y los ganfanons de la seu, les confrarias ab sas luminarias, la creu, lo clero de la seu ab los canonges lo señor bisbe vestit ab son sobre. pellis, apres la creu dels pelegrins ab los pelegrins ecclesiastichs apres los magnifichs consellers, apres los pelegrins laichs los quals pelegrins tots quiscun dells ab sengles antorxes en les mans enceses en mig dels quals pelegrins laichs anaven los dits mercader y menestral que eran anats per part de la Ciutat per ordenar dita professo ab sengles antorxes blanchas encesas en les mans, apres tot lo poble lo qual fonch en gran nombre ques creu passaven XV^{M} personas, vingue per lo carrer del Hospital Bocaria Call plassa de St Jaume deputacio palau episcopal entra per lo portal maior de la seu lo altar maior de la qual estaba molt ben parat, e illuminat.

DILLUNS VJ. — En aquest dia a les XJ horas de la nit plogue rahonablement y tota la nit una plugeta suau. Pluja.

DIMARS VIJ. — En aquest dia plague a la divina bondat donar nos una grandissima aygua tot lo pres dinar ab un bells levants, la qual aygua fonch comuna per tota Cathalunya y gran abundancia, que es estada gran misericordia del señor perque se raparan la meytat dels splets ab dita aygua Al señor ne sien fetas gracias pera sempre

JUNY

DIMECRES XIJ. — Vigilia de la festa del preciosissim cor de nostre señor Deu Jesuxpt.

JULIOL

DIMECRES IIJ. — En aquest dia per la gran sequedat del temps han tramesos carros ab forments de la Ciutat a Molins de rey per fer farines.

DIJOUS XXV. — En aquest dia embia la Ciutat a molre a Capellades.

AGOST

Professons.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la professo feu la seu per pluja y per la part de la reyna señora nostra ana la professo a Montalegre. — En aquest dia los magnifichs consellers digueren a mi Thomas Vallers scriva del rational que continuas com ells havien provehit a mossen Joan Citjar prevere per administrador del melchisedech per mort de mossen Freixa.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia ana la professo per dit effecte a sanct Agosti.

Torra del Llobregat.

DILLUNS XVIIIJ. — Aquest dia anaren lo ex.[nt] loctinent y virrey y los honorables consellers al cap de Llobregat per posar la primera pedre en la torra que de nou fa fer la Ciutat al cap del Lobregat per deffensar que los turchs no puguen pendre ayguada, y posa la dite primera pedra lo dit ex.[nt] loctinent general.

Part de la Reyna.

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia vingue nova com la señora Reyna havia parit una filla y es la primera que ha ben parida Fonch anomenada en lo batisme dona Maria, E apres a VJ de setembre prop vinent reberen letra los dits consellers del señor rey en la qual los havisa del dit part. — En aquest dia ana la professo a la Merce.

Pluja.

DISSAPTE XXIIIJ. — Aquest dia ana la professo a Jonqueres. En aquest dia a la vesprada comensa a ploure y lo lamp mata un home a la verge Maria del Coll, quis deya Pallarols sastre.

DIUMENGE XXV. — En aquest dia plogue.

DIMARS XXVIJ. — En aquest dia plogue molt be merces al señor.

SEPTEMBRE

Arribada de forments.

DIMARS III. — En aquest jorn per la providentia divina qui proveheix a tota cosa, no havent hi forments en la Ciutat per

a X dies ni tenint modo de haver ne de Urgell, arriba una nau de Sicilia que apportava per la Ciutat ço es per compte della XIJ.^{M} quorteres forments y per particulars DCCC quorteres A Deu ne sian fetas gracias per a sempre. — Los magnifichs consellers encontinent anaren a la capella de la gloriosa sancta Eulalia y alli feren gracias a Deu de la tant gran merce.

OCTUBRE

DIUMENGE XXVIJ. — En aquest dia los reverents pares Inquisidors feren acte de fe en lo Born, fonch hy present lo Excellent princep de Melito virrey y los doctors del real consell y los honorables consellers, y foren trets cerca de XXXX personas y algunas statuas, y foren quasi tots luterans y alguns que tenian dos mullers y una dona dos marits y foren cremats IIJ homens y set statuas y los ossos y cossos de altres V que eren morts y tambe foren cremats alguns libres dels dits luterans, los altros luterans foren condemnats los mes dells a assots y alguns a galera qui per temps, qui per vida, y los altros quiscun a penitencias y penas altres, aximateix fonch deslliurat y tret un frances ab una corona de llorer y una palma en la ma lo qual fou acusat per un altro de lutera, y laltro quel acusa y testifica contra ell perso que Deu fonch servit que lo acusat era inmune se descobri com falsament fonch acusat, dit acausador fonch condemnat a assots y a galera. Los luterans eran tots segons se deya francesos, Deu per sa infinita bondat y misericordia sia servit de tenir de la sua ma esta provincia y delliurar totes les quen son tocades de tan mala pesta. Acte de fe.

DILLUNS XXVIIJ. — En aquest dia se tingue consell de C jurats per coses de les provisions dels forments, dels quals se ha tenguda y se (te) molta necessitat per raho de la gran sterilitat es estada en tota Cathalunya.

NOEMBRE

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers convidats per lo Ex.^{nt} princep de Melito virrey en lo present principat anaren en lo palacio del dit señor loctinent que es en Publicacio de sentencia.

lo carrer Ample, en una sala gran de dita casa, e aqui assistiren a la publicatio de la sententia dona y proferi lo dit señor virrey com altre nos en nom de sa magestat de la visita feta per lo Ill.m y R.m señor archabisbe de Tarragona, y estigueren assentats dits consellers a la part squerra de dit señor virrey en un banch y nengu altri assentat ni a la dreta ni squerra sino dits consellers, y lo dit virrey en son solio real.

Extraccio de Consellers y obrers

DISSAPTE XXX. — En aquest dia se feu extractio com es acostumat de consellers y obrers y foren extrets los seguents — Consellers — mossen Loys Gibert ciuteda — mestre Francesch Castello metge — mossen Baltezar de Montrodon militar — mossen Antich Marti mercader — mossen Barthomeu Palau fuster. — Obrers — mossen Guillem Guirzes qui re... (1) — mossen Pau Vila apothecari.

DECEMBRE

DILLUNS IJ. — En aquest dia en la forma acostumada juraren los magnifichs de consellers en la forma acostumada de mati, e apres encontinent anaren a fer visita al senyor loctinent.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia anaren a visitar lo señor bisbe de Barcelona Lo canceller era absent y axi no li feren visita.

DISSAPTE VIJ. — En aquest dia per part dels magnifichs consellers se mana per los officials de la present casa a tots los monastirs de la present Ciutat que per lendema que era festa de la Inmaculada conceptio de la reyna dels angels y señora nostra la verge Maria mare de Deu per mes festivar la dita festa, que nos predicas en dits monastir per lo mati per lo que estava ordenat se predicas en la seu.

Conceptio inmaculate beatissime virginis Marie

DIUMENGE VIIJ. — Festa de la sanctissima y inmaculada conceptio de nostra señora. — En aquest dia se feu la festa solenne com se acostuma en la seu y la professo, y aguey sermo y fonch hy lo señor loctinent general y los dits consellers.

---

(1) Renunciá?

M . D . LXVIJ

MARS

DIJOUS XIIJ. — En aquest dia se ha tengut Juy de promens, e en dit juy de promens noy feu relatio lo assessor del governador ni altri del real consell sino que feu relacio per la audiencia del señor Governador la qual anava vice regia, dich que feu relacio lo scriva maior de la governacio. Juy.

DISSAPTE XV. — Festa de S.ta Madrona a la qual anaren los magnifichs consellers.

DIJOUS SANCT XXVIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers ab ses gramalles de dol apres dinar acompanyats ab alguns altres endolats anaren com es de pratica a cercar los monuments, y quant foren en la sglesia de S.t Pere volgueren alli oyir les matines y feta sa oracio y adoracio sen anaren a seure alt en lo altar de sanct Pere y estant lo regent la cancellaria en lo scon de la part squerra los consellers prengueren lo scon de la part dreta ço es del evangeli per lo que dits consellers lo preceheixen.

DIVENDRES SANCT XXVIIJ. — En aquest dia los dits consellers ab ses gramalles de dol anaren lo pres dinar a la seu y volent se posar per oyir matines en lo loch acostumen oyr les tal jornada, que es en les primeres cadires del portal del cor mirant al altar a la part del evangeli, lo dega de la seu assentat lo conseller en cap en lo primer loch pretengue que havia de seure immediadament apres y apres dell lo conseller segon, y apres de algunes repliques volent sen anar los consellers de la dita sglesia lo señor bisbe qui estava a laltra part del cor se alsa

y digue al dega que lo loch del dega era apres de tots los dits consellers y axi se assentaren tots primers y apres se assenta dit dega.

DIUMENGE XXX. — Pascha.

ABRIL

Mort de Gili Galdo.

DIMARS I. — En aquest dia mori Gili Galdo correu de la Ciutat cuius anima etc.

Pregaries.

DISSAPTE V. — En aquest dia ana la professo per pluja a Natzaret.

DIMARS VIIJ. — En aquest dia per pregaries de pluia apportaren lo cors de S.ta Madrona en la seu ab professo.

DIMARS XV. — En aquest dia se ordenaren pregaries entre totes les sglesias sine intermissione.

Pluja.

DIVENDRES XVIIJ. — En aquest dia plogue un poch.

DISSAPTE XVIIIJ. — En aquest dia ana la professo per pluia al hospital y plogue un poch.

DILLUNS XXJ. — En aquest dia ana la professo per pluia a S.t Francesch.

Correu.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest dia fonch extret Joan Vidal correu de la Ciutat per mort de Gili Galdo.

DILLUNS XXVIIJ. — En aquest dia se feu com un aniversari general en totes les sglesias per pregaries per pluja y fonch fet com la commemoracio dels defuncts.

JULIOL

DIJOUS IIJ. — En aquest dia se aplegaren los brassos en la deputacio y feren dar certes requestes als doctors de la rota pera que despedissen la causa de la capitania general.

Debat sobres donar lo nom de les guardes.

DIVENDRES IIIJ. — En aquest die lo spectable portant veus de general governador lo qual restava loctinent de capita general per lo excellent princep de Mellito capita general de sa magestat, substituit per lo que dit ex.nt princep partia pera Perpinya, pretengue que com a loctinent de capita general se li

hauria de demanar lo nom per los qui anirian a guardar la Ciutat de nit la qual acostumen de guardar per raho de noves de moltes fustas de moros son exides de Barberia, y lo magnifich conseller en cap pretenent que donar dit nom tocava a ell com a coronell essent absent lo virey perque nol acostumen de demanar al capita general encara que sia en Ciutat y que quant sa excellencia es en Ciutat ley demanaven com a loctinent del señor rey y no com a son capita general, hoides dites altercations sa excellencia dona lorde al dit conseller en cap com a Coronell pera que en sa absencia donas dit nom y axi lo dona ell y no lo dit señor governador. — E lo dit dia de nit parti lo dit señor loctinent y capita general pera Perpinya.

Violencia al cap de guayta.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest dia demati lo honorable mostasaff de la Ciutat ana a la carniceria del Clot y alli prengue la persona den Arinyo carnicer qui tallava en dita carniceria, per raho de alguns bans que havia comesos dit Arinyo y perque li havia trencat sagrament y homenatge y apportal dins la present Ciutat, y volent lo posar dins lo carcer episcopal estant per obrir la porta de la dita preso fonch al portal del palau episcopal mossen Bresco algutzir del señor governador y alguna persona que anava ab dit mossen Bresco segons digueren algunes persones qui per alli se trobaren assenyala al dit Arinyo com quil cridava a si, y encontinent dit Arinyo arramete per exir del dit palau y los pesadors del dit mostasaff y lo cap de guayta de la Ciutat los quals acompanyavan dit mostasaff corregueren detras dit Arinyo y foren ab ell exint de la porta del dit palau episcopal y aqui fonch dit Bresco qui arramete per pendre dit Arinyo y lo Capdeguayta y pesadors lo volgueren defenssar y guardar per metrel en la preso hont lo apportavan de abans, tota via dit mossen Bresco per forsa lo sen apporta en casa del señor governador y de alli lo aviaren, per lo qual cas com a cosa may vista en esta Ciutat que un official encara que mes preminent de fet perturbas lo exercici al altro y havent ho fet ab gran avalot y perill de scandol los magnifichs consellers applegaren promenia pera quells aconsellas y dita promenia aconsella dit negoci fos proposat en consell de Cent, e axi per lo pres de dinar fonch aplegat dit consell, lo qual comete tot lo dit fet als dits honorables consellers ab facultat de aconsellar sen ab les persones dells ben vistes.

AGOST

Lansament de galera.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia fonch lansada en mar una gran Galera del señor rey de XXXVJ banchs y a quiscun banch vogaran per cada banda VIIJ y VIIIJ homens que seran entre los dos banchs XVIIJ homens fins al arbre y apres XVJ. Deu la fassa venturosa.

Mort de Conseller.

DIJOUS VIJ. — En aquesta nit abans a les X hores mori lo magnifich mossen Baltazar de Montrodon donzell lany present conseller terç, y no volgue cerimonia ell ni sos marmessors.

Agravis de la capitania general.

DILLUNS XXV. — En aquest dia los magnifichs consellers feren enbaxada al señor virrey y informaren a ell y al seu real consell sobre la causa se apporta en la real audiencia sobre los agravis de la capitania general.

DIMARS XXVJ. — En aquest dia se applegaren los brassos en la casa de la diputacio sobre lo de la capitania general.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest dia se applega en la present casa una gran promenia sobre lo dit fet.

SETEMBRE

Censal del rey D. Alfonso.

DIUMENGE XIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent sobre que lo señor virrey havia embiat a demanar los magnifichs consellers acerca que lo procurador del patrimoni del señor Rey demana y preten que la Ciutat ha de donar raho dels drets specialment obligats per lo señor rey don Alfonso en lo censal havia manlevat de la Ciutat, y dellibera dit consell que fossen elegides VIIJ personas duas de quiscun stament per tractar dit negoci ço es ohir entendre y referir al dit consell.

Feridas de lamp.

DISSAPTE XX. — En aquest dia feri lo lamp en algunas parts de la present Ciutat ço es en casa de Joan Onofre Fabregues en lo carrer de Basea y prop lo monastir de Montalegre de les monjas, en lo carrer mata un minyo de XIJ anys y feu altres mals per altres parts en la present Ciutat.

NOEMBRE

DIVENDRES VIJ. — En aquest dia en la real audiencia junctes les dues sales se feu provisio en la causa de la capitania general resultant de la sentencia de greuges de les corts del any M.D.LXIIIJ, y en tot lo dit dia no fonch dita provisio intimada al syndich de la present Ciutat ni al syndich del general de Cathalunya. Causa de la capitania general.

DISSAPTE VIIJ. — En aquest dia depres dinar hora de vespres fonch intimada la dita provisio al syndich de la present Ciutat qui es lo discret en Francesch Sunyer notari publich de dita Ciutat, lo qual encontinent feu gran diligencia sollicitant en gran manera lo honorable en..... Mas scriva de manament y de dita causa per haver copia de dita provisio y no la pogue haver perque dita provisio contenia molt larga scriptura.

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest dia lo dit syndich de la Ciutat ans de dinar cobra la copia de dita provisio la qual cobrada havent dinat entre les dues y la una hora comunica aquella al honorable micer Benet Ferran advocat de la present casa pregant lo fes diligencia de legir aquella y posarse lo effecte della en la memoria perquen pogues fer relatio als magnifichs consellers de dita Ciutat.

DILLUNS X. — En aquest dia lo dit syndich cobrada dita copia del dit micer Ferran y entes lo fet dell ana en la longe de la mar hont se trobaven los magnifichs consellers per donar los raho de tot lo dessus dit, los quals entes lo que fou referit per dit syndich y entesa la dispositiva de la dita provisio lo mateix dia apres dinar aplegaren promenia de ciutedans en la qual foren los seguents, mossen Francesch de Vallseca Galceran Burgues, Ramon Vicens de Sanmenat Loys Setanti, Francesch Antoni Setanti, Jaume Joan Sapila, y mes applegaren tots los advocats de la casa y micer Bernat Parrinet y micer Prexana en presencia dels quals apres de haver deduit lo magnifich conseller en cap la causa del dit aplech fonch legida la dita provisio, y apres de esser legida y hagut lo parer dels advocats y promens fonch lur parer que dit micer Prexana sen aportas la copia

de dita provisio perque ell y los altros juristas se resolguessen en aconsellar lo faedor per lendema, e mes que lo dit syndich de part de dits magnifichs consellers anas a pregar los reverents y magnifichs deputats de Cathalunya que lo dit dia de dema se applegassen en la deputatio ab sos advocats per entendre en lo faedor.

DIMARS XJ. — En aquest dia demati ajustats los dits consellers en la present casa de la Ciutat ab tots los sobredits promens excepto mossen Vallseca, oyiren la relatio dels advocats y lur parer, lo qual hoyt conclogueren que fos manifestat als dits deputats qui per esta causa estavan congregats en la deputatio ab lurs advocats y per asso elegiren mossen Loys Cetanti mossen Francesch Antoni Cetanti y micer Ferran y micer Prexana per anar a referir als dits deputats lo que se havia tractat en la present casa sobre dit negoci y per entendre de ells lur intencio y parer acerca del predit, los quals elets anaren y tornats digueren que los deputats eran de parer que per ara nos fessen diligencies algunas altras sino ques differis tot pera temps de les corts.

Extraccio de Consellers y obrers

DIUMENGE XXX. — En aquest jorn se tingue consell de Cent Jurats, e en la forma acostumada se feu extraccio de novells consellers y foren los seguents y tambe de obrers y foren los baix anomenats — Consellers — mossen Andreu Çacosta militar — mossen Miquel Bastida — mossen Joan Loys Cornet ciutedans — mossen Jaume Ros fill de Loys mercader — mossen Steve Quintana candeler de cera. — Obrers — mestre Steve Gordiet metge — Joan Gomis mercader qui renuncia.

DECEMBRE

DILLUNS I. — En aquest dia juraren los magnifichs consellers com es de pratiga, e perque mossen Baltazar de Montrodon lany passat conseller terç era mort mossen Joan Loys Cornet conseller terç novell vingue acompanyat de un prom qui fonch mossen Loys Setanti ciuteda molt anthich y molt honrrat, lo qual quant fonch en la casa de la Ciutat fonch donat per companyo a mossen Steve Quintana conseller novell quint pre-

cehint lo mossen Loys Gibert y mossen Francesch Castello Ciutedans mes jovens que ell y mes precehint lo mossen Anthich Merti mercader y mossen Barthomeu Palau fuster, e aço per lo que eran estats consellers lany passat, e per dita raho eren pus naturals per la present jornada y perso lo dit mossen Cetanti per que era surrogat en loch del mossen Montrodon a be fos mes antich que tots los altros y ciuteda molt honrrat ana derrera tots, que altrament aguera precehit a tots los altros, e jurat agueren anaren a visitar lo señor loctinent.

DIMARS IJ. — En aquest dia anaren a visitar lo señor bisbe de Barcelona y canceller.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia perti Francesch Pons altre dels vergues dels honorables consellers en loch del correu de la ciutat per anar a portar la nova a la magestat del señor rey de la novella extraccio de consellers.

DISSAPTE VJ. — En aquest jorn anaren los magnifichs consellers convidats primer al monastir de sanct Francesch per ohir lo offici se celebrava de la festa de sanct Nicholau confessor archabisbe, y aguey alguna altercatio acerca de donar la pau perço com la daren dos frarers ab capes y no lo sotdiacha, y donaren la la un dels frares als dits consellers y laltro als deputats, y aguey alguns quels apparia que sen havien de fer sentir los dits consellers apres fossen fora de alli altro dia, dient al guardia que si altra vegada nols feya dar pau com es acostumat darla als dits consellers que noy anirien.

Sobre donar pau als consellers.

DIUMENGE VIJ. — En aquest dia anaren los dits consellers en lo studi general a hoir lo offici se feu alli a honor del glorios sanct Nicholau lo qual es estat pres per advocat de aquella casa, y es la primera jornada que ses feta dita festa Placia al señor per molts anys se celebre a gloria de Deu y en veneratio de tant gran sanct.

Festa de S. Nicholau en lo Studi.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia depres dinar entra en la present Ciutat lo Illustre y R.^{nt} señor archabisbe de Tarragona don Bartholome venint novament de les parts de Sicilia, y sabut primer per los honorables consellers tenia exequutorials per pendre la possessio de son archabisbat y quey havia trames a la posta y que era ver semblant tenia dita possessio, y attes havia pres lo pali, li hisqueren a cavall ab los consols y molts altres cavallers y ciutedans a rebrel agraduats al portal Nou fora fins prop del pont del rech passats los taronges del moli draper, y

Venguda de archabisbe.

asso per esser la primera vegada es vengut archabisbe en la present Ciutat.

Jubileu. DIUMENGE XXJ. — En aquest (dia) hy hague jubileu solenne y plenissim per los qui essent confessats en la precedent setmana conbregaren lo dia present.

M . D . LXVIIJ

JANER

DIMARS XIIJ. — En aquest dia a les X hores demati estant los mariners de la nau regussea de IJ.m salmes volent alquitranar una gumena se posa foch al caldero, lo qual no podentlo remediar scapant com pogueren los dits mariners ab barques quels socorregueren se crema tota la dita nau sens poder ne approfitar cosa alguna, per lo que quant fonch cremada fins al loch hont laygua pogue entrar sen entra lo poch buch que restave, lo señor ne fassa bona smena al amo de dita nau ques deya Stephano, altrament Scorxabucco lo picolo Era buyda, que lo dia abans havia acabat de descarregar lo carrech de forment havia apportat de Sicilia. Crema de una nau.

FEBRER

DIUMENGE I. — En aquest (dia) los reverents pares Inquisidors feren acte general de la fe, y foren condemnats a cremar tres luterans, moriren catholichs, y mes cremaren sis statuas de alguns morts en la preso y de fugits, y mes foren condemnats assots y galera tres altres luterans y molts altros a diverses penitenties per esser testimonis falsos y per tenir moltes mullers, y tambe dones per tenir molts marits, e un bon home isque ab una palma y una garlanda de lorer per ço com Deu fou servit consta la muller propria, y quatre altros quel acusaven de crim Acte de fe.

de heregia esser falsos testimonis. Deu per sa misericordia sia servit que tots los semblants falsos testimonis sian descuberts y no permete patir lo innocent.

Letra del Rey.

DIMARS IIJ. — En aquest dia entre les VIIJ y VIIIJ hores de nit los magnifichs consellers reberen una letra de sa magestat.

Nova trista y lamentosa.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia demati a les VJ hores se applegaren los dits magnifichs consellers y desclosa la sobredita letra vist lo contengut en aquella anaren al ex.[nt] loctinent general y vènguts de alli convocaren lo consell de Cent, lo qual dellibera que fos embiat un enbaxador del stament dels ciutedans a sa magestat per fer li asaber lo gran sentiment que la Ciutat ha fet de tant trista y lamentosa nova, la qual letra es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers de la nuestra ciudad de Barcelona*

«EL REY

Amados y fieles nuestros, sabed que por algunas muy justas causas y considerationes que conciernen al servicio de Dios y bien y beneficio publico de nuestros reynos entendiendo que para complir con la obligation que como a Rey y padre tenemos lo deviamos assi proveher ordenar, y havemos mandado recoger la persona del serenissimo Princep don Charlos nuestro hijo en aposiento senyalado dentro en nuestro palacio y dado nueva orden en lo que toca a su servicio trato y vida, y por ser esta mudansa de la qualidad que es nos ha parecido justo y descente hazer os lo saber para que entendays lo que se ha hecho y el justo fundamento y fin que se tiene y leva y que haviendo nos, venido a tomar y usar deste termino con el serenissimo principe se deve con razon creher y juzgar que las causas que a ello nos han movido han sido tan urgentes y precisas que no lo havemos podido scusar y que no enbargante el dolor y sentimiento que con amor de padre desto podreys considerar que havemos tenido y tenemos, havemos querido preferir el satisfazer a la obligation que Dios nos puso por lo que toca a nuestros Reynos subditos y vassallos dellos, a los quales como tan fieles y leales que tan bien nos han servido y han de servir

con tanta razon amamos y estimamos, y porque en su tiempo y quando sera necessario entendreys mas en particular las dichas causas y razones por agora no hay mas que advertiros, dada en Madrid a XXIIJ de Enero M.D.LXVIIJ.

YO EL REY

V.t Bernardus vicecancellarius — V.t Loris R.
V.t Comes pro Generali thezorarius — V.t Sentis R.
V.t Sora R. — V.t Sapena R.

Prothonotarius.»

En lo qual consell feta dita delliberacio fonch encontinent elegit mossen Jaume de Mijavila Ciutada y que anas a la posta ab dos criats.

DIMARS XXIIIJ. — Aquest dia passa desta vida en laltra March Preses porter del honorable clavari, *cuius* etc.

Mort de March Preses porter del clavari.

DIMECRES XXV. — Festa de S.t Mathia.

DISSAPTE XXVIIJ. — En aquest dia se tingue conseil de XXX en presencia del qual fonch feta extraccio de porter del clavari per mort del dit Preses, e fonch extret Lorens Roger calderer E mes fonch feta extraccio de la persona de Pere Sala pera receptor del vi per dos anys y de Miquel Serda per credencer del Cabassatge per dos anys.

Lorens Roger porter del clavari.

DIUMENGE XXVIIIJ lo derrer de febrer bixest.

MARÇ

DIMECRES IIJ. — En aquest dia prengue possessio Lorens Roger porter del honorable clavari novament extret de son offici y presta lo jurament acostumat.

Primer dia de Coresma.

ABRIL

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren a les vespres de S.t Jordi a la deputacio.

DIVENDRES XXIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren al offici de sanct Jordi a la deputacio y fonch hy lo ex.nt loctinent general.

MAIG

Sentencia contra la ciutat.

DIJOUS VJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent sobre una sententia donada contra la Ciutat en la qual fonch condemnada pagas per forment fort de molre quatre diners mes, cosa no oyda y axi fonch de parer dit consell se fes embaxada al señor virrey y fonch feta per los quatre consellers ab promens y dit señor apunta ab son consell que per lo dimars seguent se disputas la causa y que mentrestant se sobre seguers en la exequucio de la causa.

Lamp en la seu.

DIMARS XXV. — En aquest dia de pres dinar entre V y VJ hores en la qual hora se girava la luna, feu un gran tro y caygue un lamp molt gran y feri en la seu de Barcelona y entra per una vedriera de tras los orguens y pèga en dits orguens y feu gran dany en ells, y los pochs homens que eren dins dita seu estigueren tots atonits de la claror gran y sentiren gran pols fum y pudor de sofre.

JUNY

Letra del Rey.

DISSAPTE XVIIIJ. — En aquest dia los honorables consellers reberen letres del señor rey del tenor seguent, las quals son resposta de altres letres trameses per la Ciutat a sa magestat entre les altres coses per consultar a sa magestat sobre lo recebiment faedor en la entrada de don Joan de Austria.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers de la nuestra ciudad de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros, recebimos vuestra carta deste

mes en la qual nos consultays sobre lo que deveys hazer assi en lo del saludar al Illmo don Joan de Austria mi muy charo y muy amado hermano general de la mar, como en el titulo que le haveys de dar y por que la resolution que se ha tomado assi en lo uno como en lo otro havemos mandado scrivir al nuestro lugar tiniente general, acudireys a el y hareis lo que en esto os ordenare de nuestra parte que tal es nuestra voluntad. Data en Madrid a XVIIIJ de Junio Anno M.D.LXVIIJ.

Yo el Rey.

V.^{t} don Bernardus vicecancellarius — V.^{t} Loris R.
V.^{t} Comes g. thesaurarius.
Porthonotarius — V.^{t} Sentis R.
V.^{t} Sora R. — Registrata.»

La letra per al virey loctinent es la seguent

«*Al Illustre principe de Melito y duque de Franchavilla primo nuestro lugarteniente y capitan general en el principado de Cathalunya y condados de Rocellon y Cerdaña del nuestro consejo de stado y presidente con el supremo de Italia*

El Rey

Illustre Principe primo nuestro lugarteniente y capitan general, los consellers de la nuestra ciudad de Barcelona nos han consultado sobre lo que havian de hazer assi en lo del saludar al Illmo don Joan de Austria mi muy charo y muy amado hermano, general de la mar, como en el titulo que le havian de dar y haviendo entendido que aquella Ciudad no ha acostumbrado saludar primero armada donde no viniese nuestra real persona, o de nuestro primogenito, nuestra voluntad es que esto se guarde sin hazer nenguna novedad y que el titulo que se deve dar a don Joan sea excellencia, y assi les havemos mandado scrivir a los consellers la charta que sera con esta para que acudan a vos, darsela eis y les direis a este proposito las palabras

que os pareciere para que todo se trate con el respecto que se deve a la persona de don Joan y se cumpla lo que en esta se contiene Data en Madrid a XIX de Junio Año M.D.LXVIIJ.

YO EL REY

V.t don Bernardus vicecancellarius

V.t Loris R.

V.t Comes generalis thesaurarius

V.t Sentis R.

V.t Sora R. Prothonotarius V.t Sapena R.»

JULIOL

DIMARS XXVIJ. — En aquest dia vingue nova com lo serenissimo señor don Charles princep nostro estava molt mal.

AGOST

Mort del serenissimo princep don Charles.

DILLUNS IJ. — En aquest dia vengue letra per als magnifichs consellers de la mort del serenissimo señor don Charles princep nostro y primogenit de la Catholica Magestat del señor rey, la cerimonia de la sepultura del qual estara largament continuada en lo libre quint de les cerimonies.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest dia se feu lo capell ardent cos present, o anniversari per la anima del serenissimo señor princep don Charles fill primogenit del molt alt señor don Philip rey y señor nostro.

Arribada de don Joan de Austria.

DIJOUS XVIIIJ. — En aquest dia entra en la present Ciutat venint de las Illas ab son stol de galeres lo excellentissimo señor don Joan de Austria general de la mar germa del señor rey vuy benaventuradament regnant, lo qual per raho del dol y tristicia apportava de la mort del serenissimo princep don Charles son nabot no feu tirar la artillaria ni volgue recibiment algu, y axi los honorables consellers no li isqueren per no volerho ell, que altrament li foren exits a rebrel ab promens, e desenbarcat sen

ana en lo monastir de sanct Francesch y fonch aposentat en la infirmaria del dit monastir.

DIVENDRES XX. — En aquest dia los honorables consellers ab promens tots vestits de dol y acompanyats dels officials de la Ciutat ab gramalles les quals encara apportaven apres de la capella ardent fins a les hores, foren a visitar lo dit don Joan en dit monastir de sanct Francesch.

DIJOUS XXVJ. — En aquest dia los honorables consellers anaren en lo monastir de sanct Francesch hont era lo dit don Joan de Austria axi per despedir se de ell que sen volia partir com encara per encomanarli certs negocis de la Ciutat.

DIVENDRES XXVIJ. — En aquest dia perti lo dit don Joan de Austria pera Castella a la posta. Partida del dit D. Joan.

OCTUBRE

DIJOUS VIJ. — En aquest dia arriba nova com la serenissima reyna y señora nostra passa de aquesta vida en laltre, y perque no tingueren letra los honorables consellers no feren moviment algu Mort de la serenissima dona Ysabel reyna nostra

DIJOUS XIIIJ. — En lo dia present lo excellent princep de Melito loctinent general de sa magestat demati a les VIJ horas embia als honorables consellers una letra de la magestad del señor rey per dits honorables consellers havisant los de la mort de la señora reyna, la cerimonia del aniversari de la qual sera en lo libre quint de cerimonies. E aqui mateix applegaren promenia y fonch delliberat se tingues consell ordinari. — E lo mateix dia en apres dinar fonch aplegat lo consell ordinari, e proposat en aquell lo faedor acerca de la cerimonia del dit aniversari y dol y fonch de parer dit consell que lo dit fet sia montat a consell de Cent. — E mes en dit consell ordinari fonch proposat que seria be la Ciutat agues de fer acerca de unas questions que lo inimich de naturalesa humana havia soscitadas entre los R.^{nts} pares Inquisidors e los reverents e magnifichs deputats de aquest principat, e lo dit consell fonch de vot y parer que dit fet fos montat a consell de Cent. — E encontinent lo mateix dia fonch convocat dit consell de Cent y en ell se dellibera quant al cap de les contentions entre dits pares Inquisidors y Contencions ab los Inquisidors

deputats que fos feta comissio als honorables consellers y XVJ persones les quals mirassen lo faedor.

DIJOUS XXJ. — En aquest dia se dona una supplicatio per part de la Ciutat al ex.^{nt} loctinent per a que fos servit de remediar les dites contentions entre dits pares Inquisidors y deputats.

DILLUNS XXV. — Dit dia los magnifichs consellers donaren una supplicatio al ex.^{nt} señor loctinent continent en effecte que fos servit donar orde que les contentions entre los pares Inquisidors y los deputats se remediassen, attes maiorment que per raho de dites contentions noy havia veguer ni altres ordinaris en la present ciutat y axi digue lo dit señor loctinent que ell provehiria en fer veguer.

Questio de ceremonial.

DIMARS XXVJ. — En aquest dia de mati per quant lo dia ques celebra en la seu lo anniversari per la anima del serenissimo Princep don Charlos sera esdevengut que essent a mig offici los honorables consellers foren advertits que la señora Princessa muller del ex.^{nt} loctinent general de sa magestat estava en la tribuna real la qual es al costat del orgue maior ab un dosser y coxins de vellut, lo que es prohibit y no es permes fer a persona alguna sino es Reyna, o persona real axi per ser lo loch real com perque no pot haver ni estar en la seu en un mateix temps dos dossers sino en cas quey hagues dos, o mes personas reals, ni tant poch en presentia de dits consellers per observatio de les preheminenties y cerimonias reals persona alguna pot tenir dosser en la seu sino sa Magestat o persona real y son loctinent, y en aquella hora per esser com es dit ja lo offici mig dit quant se adverti per no moure ni causar admiratio al poble tingueren a be dits honorables consellers dissimular ho ab pensament de advertirne al dit loctinent general. E com vuy stigue ya ordenat per los dits honorables consellers de fer y celebrar se lo anniversari, o capell ardent per la anima de la serenissima Reyna dona Ysabel señora nostra, lo qual se ha de celebrar lo divendres vinent a XXVIIIJ de dit, dubtant dits magnifichs consellers que per la dita señora Princessa nos feu semblant periudici a les preheminenties y cerimonias reals ni aggravi a la present Ciutat, enviaren a cercar mossen Vergos gentil hom de dita señora Princessa al qual los sinch consellers sols secretament per que ningu ne hagues sentida pregaren fes entendre al dit loctinent general lo dit periny y aggravi y quel supplicas

de llur part fos servit no fos fet en lo pervenir semblant periny ni aggravi. — E lo mateix dia apres dinar mossen Antoni Viladamor secretari de sa Magestat y del dit loctinent general ana a casa de mossen Çacosta conseller en cap (segons que apres dit honorable conseller en presencia de mi dit Thomas Vallers scriva de la casa del rational referi) y li digue que sa excellencia estava molt sentit del que ells dits magnifichs consellers li havian embiat a dir per mossen Vergos acerca del dosser, per que altres vegades com era los dias de las professons de corpus passats y en lo dia del anniversari celebrat per lo serenissimo don Charlos havia estat la princessa sa muller en lo mateix loch ab dosser y que may li era estat fet contrari per los consellers, y que be tenia entes que lo per ques movian ara era per las differentias eran entre los deputats y R.nts Inquisidors y que ells dits consellers se quexassen a sa magestat siu tenien per aggravi que ell no dexaria de passar avant com tenia acostumat, y lo dit conseller en cap li respongue que sa excellencia entengues que nos feya gens pensant lin fer deservey sino per servar les ceremonias reals y pratiques de la present ciutat com eren obligats, per lo que los eren accomanadas per sa magestat y que axi ho digues a sa excellencia, y que si al temps se feren les funerarias del dit señor Princep no si era fet contrari fou perque al temps ho entengueren era ya a mig offici y per no perturbar aquell ho dissimularen, y quel supplicas fos servit conservar las preheminenties y ceremonias que esta ciutat te acostumadas y que ell daria raho a sos companyons com de fet ho feu, y ab lur parer envia a sercar ja hora tarda lo dit dia al dit Viladamor al qual digue si havia dit a sa excellencia lo que havian passat, y lo dit Viladamor li dix quell havia parlat y que ell deya que no creya se fes per altra causa sino per los dits interessos dels dits deputats, e Inquisidors, y que sins apparia donassem quexa a sa magestat que ell no dexaria de fer posar dit dosser per la princessa com tenia acostumat y havia fet y que no li enviassen sobre axo embaxadas que no les scoltaria, y lo dit conceller li digue quen donas raho al altres companyons seus y lo dit Viladamor la mateixa hora ne ana a parlar ab lo conseller terç y apres ab lo segon ab los quals passa las mateixas, o semblants pratiques quals havia passadas ab lo dit conseller en cap segons apres dits consellers segon y terç ho referiren en presencia de mi dit scriva del rational.

Dimecres XXVIJ. — En aquest dia per lo mati los dits honorables consellers entesa la resposta y lo que lo dit Viladamor havia dit de part de sa excellencia, convocaren una gran promenia de ciutedans y militars en la casa del consell als quals digueren lo que havia passat y tenien entes de dit Viladamor la qual promenia aconsella que se embias embaxada al dit loctinent general y li diguessen y supplicassen que per no ser periny a les preheminenties y serimonias reals y a la present Ciutat com sera fet en las funerarias del serenissim princep, tingues a be que la señora princessa sa muller vingues en la seu y tingues lo cap del dol ab la señora duquessa de Cardona com altres voltes havien fet algunes Infantes y personas reals y altres personas de titol y desta manera seria tot remediat sens que persona alguna ne tingues sentida, y per fer dita enbaxada foren anomenats mossen Jonot Salba y mossen Hieronym Sanct Climent los quals anaren a dit loctinent general restant la promenia applegada per entendre la resposta, los quals embaxadors en presencia de dita promenia y essent jo Thomas Vallers scriva de la casa del rational de la present ciutat feren als dits honorables consellers la relatio seguent, ço es que havien trobat lo dit señor loctinent en lo palau real ha hont pochs dias ha que ses mudat y essent devant ell los digue semblants paraules dient «veniys por lo de la tribuna» y los dits embaxadors respongueren que si E lo dit señor loctinent responent los digue, «no me hableys sobre ello que no hos hoyre ni respondere» y replicant los dits embaxadors que apportaven tal embaxada que sa excellencia non seria deservit y lo dit señor loctinent torna respondre dient, «no quiero hoir nada por no haver de responder palabras pesadas» y gira la squena dexant detras dits embaxadors dient als qui estaven ab ell «vamos a hoir missa» E hoida dita relacio aconsellaren dits promens que pus sa excellencia tenia entes la pretentio de dits magnifichs consellers, e que en lo posar dit dosser se feya periny a les cerimonias reals, per ventura lo dia del anniversari de la dita serenissima reyna no suffriria se posas y que perso se speras a veure lo que faria.

Anniversari per la Reyna.

Dijous XXVIIJ. — En aquest dia los honorables consellers enviaren per quatre promens a convidar lo dit señor loctinent general per lo endema que se celebraria dit anniversari y tambe a la dita señora princessa y la supplicaren que fos servida de tenir lo cap del dol ensemps ab la señora duquessa de Cardona

comptessa de Aytona y dona Aldonsa de Cardona en la seu en lo loch que per dit effecte estave apparellat, y lo dit loctinent respongue que ell hy vindria, y la dita señora princessa respongue «que haria lo que pudiere,» segons que dits embaxadors apres referiren a dits magnifichs consellers.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia se celebra en la seu lo dit anniversari la ceremonia del qual largament sera continuada en lo libre quint de ceremonias. — En lo dit dia essent dits magnifichs consellers a la seu hoint dit anniversari veheren que en la finestra maior de dita tribuna real estava posat un dosser y coxins de vellut en la qual finestra, o tribuna estava la dita señora princessa y estigue tant quant lo dit anniversari se celebra no volent venir a tenir dit dol, e los dits magnifichs consellers per esser la jornada tal y perque no se destorbassen dites funeraries y exequies aconsellats dels promens que ab ells eren tingueren a be dissimular y que no paras lo offici divinal. — Dit dia en lo depres dinar los dits magnifichs consellers applegaren una molt gran promenia en la casa del consell de trenta demanant los consell del faedor sobre los dits grans preiudicis y aggravis fets axi a les ceremonies y preheminenties reals com a les bonas pratigas usos y consuetuts tostemps observades en la present Ciutat com encara en no voler hoir dita embaxada, com sia cosa que may sa Magestat ni sos predecessors hagen feta ab dita Ciutat ans be aquella benignament ha hoida E la dita promenia aconsella que tant grans aggravis y prejudicis nos podien ni devien dissimular en manera alguna per esser los maiors que ja may sien estats fets, ans be ab molta diligencia devien dits consellers ferho asaber a sa Magestat y supplicar lo molt humilment manas remediar dits grans aggravis.

Aniversari per la Reyna

NOEMBRE

DIJOUS XXV. — En aquest dia entra lo archiduch de Austria ques diu don Charlos, exiren li los honorables consellers fins al pont de les Bigues ab promens tots a cavall ab molt gran cavalcada com acostumen a princeps, partint de la present casa.

Entrada del Archiduch de Austria.

DIMARÇ XXX. — En aquest dia feren extraccio de consellers y foren extrets — mossen Luys Setanti — mossen Jaume

Extraccio de Consellers.

Spiny — mossen Joan Miquel Pol — mossen Francesch Guiomar mercader — mossen Jaume Sureda barrater.

DESEMBRE

Entrada de Cardenal.

DIMARS XXJ. — En aquest dia entra lo Cardenal de Guisa, exiren li los magnifichs consellers ab promens y gran cavalcada y ab agraduacio pertint de la present casa com es acostumat.

M . D . LXVIIIJ

MARÇ

DILLUNS XXVIIJ. — En aquest dia vingue nova com mesiur Den Jou germa del rey de Fransa en batalla havia mort lo princep Comte que era un lutera y heretge lo qual tyranicament se era coronat y intitulat anys havia rey de Fransa, e mes havia presos y degollats molt capitans luterans y desbaratat tot lo camp dels luterans y que fonch envers la Roxella (1). Batalla.

ABRIL

DIUMENGE IIJ. — Dia de rams.

DIMARS V. — En aquest dia los honorables consellers sabent que lo señor don Charlos archidux de Austria venia, embiaren a Joan Vidal correu de la present Ciutat a la posta per saber hont se trobaria per a que li apparellassen la entrada se deu a semblants personas, perço com es fill del emperador don Ferrando de bona memoria y germa del emperador Maximilia vuy regnant y cosin germa de don Philip rey y señor nostre, y trobal dit correu a Martorell y sen torna a dar resposta als dits honorables consellers. Venguda del Archidux de Austria.

(1) Batalla de Farnac donada a 13 mars per lo duch d' Anjou del partit catholich, contra la host luterana que fou derrotada, y en la qual morí sacrificat son millor capdill lo princep de Condé.

Dimecres sanct VJ. — En aquest dia los honorables consellers perso quen foren axi aconsellats, embiaren dos embaxadors que foren mossen Miquel Bastida y mossen Galceran Cahors al dit archidux per saber la sua entrada per poderlo exir a recebir, y dits embaxadors lo trobaren en lo cami passat sanct Feliu y saberen dell que no entraria en Ciutat sino que sen aniria al monastir de Jesus per esser en los dies sancts y axi la Ciutat no li isque.

Dijous sanct VIJ. — En aquest dia lo dit señor archiduch atapat en la nit, entra del monastir de Jesus en la present Ciutat ab uns quants criats seus y en companyia de don Pedro de Cardona portant veus de general governador del present principat y ana visitant les sglesies y monuments.

Entrada del dit Archidux.

Dissapte VIIIJ. — En aquest dia entra lo señor Archiduch en la present Ciutat del monastir de Jesus hont era arribat com dessus es dit, y entra a la tarda y no volgue cerimonia e perço no li isqueren los honorables consellers. — En lo dit dia se tracta ab lo ex.nt señor loctinent general acerca del que lo dit señor Archiduch volia anar lendema a hoir lo offici en la seu, y a la mescla de les rahons se digue si donarian cortines al dit señor Archiduch, y alguns ciutedans y militars se trobaven alli presents digueren al dit señor loctinent que si ell dit señor Archiduch tenia cortines que noy anirien, y a les hores digue lo dit señor virrey que ell no les tenia pera donarles, e que quant les tingues no les hi donaria.

Diumenge X. — Pasqua. — En aquest dia ana lo dit Archidux a hoir lo offici en la seu y forenhi los honorables consellers abans que ell y exiren lo a rebre un poch abans del portal, y vinguey ensemps ab ell lo virrey, y quant fonch en lo entrant de la rexa del altar maior de dita seu lo dexa y sen ana en Jonqueres a hoir lo offici dexant tota la sua guarda al dit archiduch, lo qual se assenta en una cadira y coxins li foren apparellats a la part del evangeli, y dit loch li donaren perço com es fill del emperador don Ferrando que fonch Infant de Arago, e los consellers prengueren la part de la epistola.

Partida.

Dijous XIIIJ. — En aquest dia se enbarca lo dit Archiduch ab VIIIJ galeras de Joan Andria Doria que eran vengudas per dit effecte, e tiraren la volta de levant.

Naufraix.

Dijous XXVIIJ. — En aquest dia arriba un galio de Serdenya carregat de forment sart, e apporta novas com las galeras

en que se era enbarcat don Loys de Requesens comanador maior ab molts soldats per anar a so correr Granada, havian patit gran naufraig les quals galeras eran XXIIIJ.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia vingue nova com lo dit comanador maior ab la sua galera real tota sola era arribada en costa, e que havia patida gran fortuna.

DISSAPTE XXX. — En aquest dia arriba una naueta carregada de forment de Serdeya, e deya que algunas galeras del dit comanador eran arribades molt mal tractades, y havent lanssat artillaria y quant hy havia, perduda molta gent.

MAIG

DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia arribaren en la plage de la present Ciutat XVIIIJ galeras ço es V de les que eran scapades de la fortuna dessus dita y las restants de don Alvaro de Almassan.

DIMECRES XXV. — En aquest dia entra lo Cardenal de Guisa venint de Castella de la cort, e isqueren lo arrebre los honorables consellers ab molta gent a cavall agraduats fins passada la creu cuberta un tir de matras. Cardenal.

DIJOUS XXVJ. — En aquest dia dits consellers visitaren lo dit señor cardenal ab promens com es acostumat.

JUNY

DIMECRES VIIJ. — En aquest dia com es de pratica anaren los honorables consellers a la plassa de Sanct Jaume ab promens per anar a les vespres.

DIJOUS VIIIJ. — Festum sacratissimi corporis domini nostri Jesuxristi.

DIVENDRES XXIIIJ. — Festa de S.t Joan. — En aquest dia arribaren XVIIJ galeres de ponent, diu se venen per apportar sen los soldats que son estats fets en aquest principat per anar contra los moriscos de Granada, que se alsaren y rebellaren en estos dias passats ço es la vigilia de nadal proppassat y altres Moriscos de Granada.

dies apres, de manera que quasi tot lo realme de Granada esta alsat Deu ho remedie.

Batalla de Velez Malaga.

DIUMENGE XXVJ. — En aquest dia arriba correu qui apportava nova com lo comanador maior de Castella don Loys de Requesens señor de Molin de Rey loctinent de Capita general de la mar, lansa de les galeres certes banderes de soldats prop Velez Malaga y donaren sobre un scodro de moriscos y ne mataran Mil y sinc Cents entre los presos y morts, ab poca perdua dels seus, a be que ni hague molts de nafrats segons se deye entre los quals fonch nafrat un fill de mossen Ffrancesch Antoni Setanti desta Ciutat y altres molts cathalans Lo señor sia servit la victoria se prosseguesca.

DIMECRES XXVIIIJ. — En aquest dia entraren dues companyes de infanteria feta en Enpurda, la una de mossen Sarriera y laltra de mossen Lupia per enbarcarse en dites galeres per anar a Granada.

DIJOUS XXX. — En aquest dia entraren dues altres companyies de mossen Malla y de mossen Puig per dit effecte.

JULIOL

DIMARS V. — En aquest dia passaren per la plage de la present Ciutat vuyt galeras de Fransa ab dos sageties, diuen van a la Roxella contra los luterans rebelles al Rey de Fransa.

Abus de un secretari del sanct offici.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia Andreu Galba secretari del sanct offici de la inquisitio estant en lo encant digue quatre lliures en un devantlit que Pere Serra corredor de coll encantava al mes donant, e poc apres (segons tot asso fonch referit als honorables consellers) foren dites en dit devantlit per un altro quatre lliures y un sou, y encontinent dites aquellas dit Andreu Galba prengue lo devant de las mans del dit Pere Serra dient y pretenent que lo amo del devant lit loy havia promes liurar per les quatre lliures, e aqui mateix lo collidor del dret de la peya demana al dit Galba lo dret y ell respongue que ell era secretari del S.t offici y que per ço no havia de pagar res de dret, al qual replica dit collidor que los officials del sanct offici no eran franchs y que tostemps han pagat dit dret y que pagas, e dit Galba sens

pagar dret sen apporta lo devant lit e lo posa en la casa de Joan de la Aya librater qui esta en la volta devant la capella del glorios S.t Sebastia, y vehent Lorens Roger porter del honorable clavari de la present ciutat lo fet empara dit devant lit en poder de dit Joan de la Aya y mes denuntia aytal fet a mossen Janot Salba clavari de dita ciutat lo qual ana de prompte en casa de dit Joan de la Aya e per son porter li mana a pena de sinquanta lliuras que no donas dit devant lit a dit Galba sens licencia sua. E lo mateix dia dit Galba tornant en casa del Aya, recusant dit de la Aya tornar li lo devant lit per raho de dit manament y empara se prengue lo devant lit e lo sen apporta dient que si res pretenien contra ell loy anassen a demanar devant los senyors Inquisidors.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia lo honorable mossen Jonot Salba clavari de la present ciutat vingue en la present casa, e denuncia als magnifichs consellers los excessos fets lo dia proppassat per dit Galba, los quals encontinent feren applegar los advocats de la casa y alguns promens ciutedans y militars los quals aconsellaren ques fes embaxada als R.nts pares inquisidors fentlos assaber dits excessos pera que ho remediassen, y axi foren tramesos mossen Francesch Antoni Setanti y mossen Joan Luys Cornet los quals anaren y per esser tard y estar los pares Inquisidors ya separats no pogueren explicar lur embaxada y axi la differiren per laltro dia demati.

DIVENDRES XV. — En aquest dia de bon mati los dits mossen Francesc Antoni Setanti y Joan Loys Cornet anaren al palau del señor rey en lo qual habiten los pares Inquisidors, als quals de part de la Ciutat feren asaber dits excessos y los pregaren que volguessen provehir hi, y per la hun de dits R.nts Inquisidors los fonch respost en effecte segons dits embaxadors referiren que ells regraciaven als magnifichs consellers lo haver los fet asaber dit fet y que los pesava que sos officials fessen cosa que descontentas a la Ciutat, y que en aquest particular cars com ab altros tenen desig de servir a la Ciutat, y que per millor entendre la justicia del present fet tenian applegats alguns officials per entendre dells lo que se acostume de fer en semblants casos y que sis volian sperar un quart de hora quels donarian la resposta, e los dits embaxadors respongueren que no tenian carrech de sperar la resposta sino de fer asaber lo dit succes, e axi sen tornaren en la present casa apres de haver pres

comiat dels dits R.nts pares Inquisidors E tornant y explicant lo que havian passat als honorables consellers, arribaren en la present casa mossen Hieronym Sorribes donzell los discrets en Barthomeu Garcia y Andreu Aleu notaris officials del sanct offici tramesos per part dels dits R.nts pares Inquisidors per tornar los la resposta als dits magnifichs consellers del que per part dells fonc explicat als dits pares Inquisidors E en effecte per orgue del dit mossen Sorribes digueren com los R.nts pares Inquisidors en aquest fet non havian entesa cosa alguna y que llur intentio no es en manera alguna de preiudicar a la jurisdiccio dels magnifichs consellers ni del honorable clavari de la present Ciutat ans be desijen servir y ajudarlos en tot lo que poran, com ho fan y faran sempre en fer los viure quiets en llurs casas a ells y a tots los de la Ciutat defenssant los de aquesta mala secta, dientho de la luterana que vuy corra en gran deservey de nostron Deu y señor, y que perço per part de dits R.nts pares Inquisidors demanaven y pregaven que ells dits magnifichs consellers fossen contents del assiento seguent ço es que ells dits R.nts Inquisidors manarien a dit Galba que encontinent torne dit devant lit en ma y poder del dit Pere Serra corredor pera (que) aquell vene liberament al mes donant al encant publich, e que si ell dit Gálba ni altros officials del dit sanct offici, o altres subdits dels dits pares Inquisidors allegaran exceptio alguna de no pagar drets alguns de la present Ciutat, que accuden y vajan devant lo honorable clavari y altres officials de dita Ciutat als quals toca la tal conexensa E feta dita resposta isqueren fora la casa del consell de trenta hont estaven dits honorables consellers, y agut primer per dits magnifichs consellers parer dels advocats de la casa y de alguns proms qui ab ells eren y de alguns officials de la present casa, considerant que fent se lo que per part dels dits R.nts pares Inquisidors los fonch offert la present ciutat restava integrament satisfeta dels excessos fets per dit Galba, feren entrar dits mossen Sorribes Garcia y Aleu y los digueren que restaven molt contents del que per part dels dits R.nts pares Inquisidors los havian offert y quels ho regraciaven molt y que tostemps havian tenguda tal confiansa dells y sels offeriren en lo quels occorregues ab moltes corteses paraules. E tornant sen dit mossen Sorribes y sos companyons trobaren lo dit Pere Serra corredor, e sel ne apportaren fins devant los dits pares Inquisidors los quals manaren a dit

Galba li restituis dit devant lit y axi fonch fet perque de aquell fes a voluntat de son amo.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia dit Pere Serra liura en lo encant publich de la present Ciutat devant la lotge lo dit devant lit a Pau Tarrega corredor de orella per preu de IIIJ ₶ ₰ y paga lo dret de la ajuda com es acostumat, que son a raho de quatre diners per lliura.

DIMARS XVIIIJ. — En aquest dia demati poc abans de mig dia per mossen Parot Salaverdenya y mossen Onofre de Ferreras Algutzirs ordinaris de la magestat del señor Rey ensemps ab un official del R.m Bisbe de Barcelona, e alguns verguetas per manament del ex.nt loctinent general de sa magestat en lo present principat, son estats presos los R.nts y magnifichs Deputats y oydors del present principat de Cathalunya y foren apportats ço es los deputats y oidors militars y reals en los carcers comuns de la present Ciutat, e lo deputat e oidor ecclesiastichs en lo palau del ex.nt loctinent general los quals apres de haver deposat foren arrestats en lurs cases. — Dit dia apres dinar los magnifichs consellers feren applegar una gran prohomenia de molts ciutedans y militars per demanar los de consell del que ells haurian de fer per raho de dita presa de dits deputats, e oidors pregant los que en asso los aconsellen tot lo que sia mes servey de Deu y de sa Magestat y quietut de la terra. La qual prohomenia aconsella a dits magnifichs consellers que ab sos promens anassen al dit Ex.nt loctinent de sa Magestat e que humilment lo suppliquen sia servit manar remediar aquesta cosa specialment per raho que de assi a tres dias es la festa de la gloriosa sancta Magdalena, e per tot aquell dia ha de esser feta la habilitacio y extraccio de nous deputats y oidors per lo trienni propvinent E los dits magnifichs consellers essent com dit es aconsellats, acompanyats quescun dells ab son prom (los quals promens foren mossen Miquel de Vallseca mossen Joanot Salba mossen Joan Loys Lull mossen Thomas Puiades mossen Loys Dusay) anaren al palau de dit ex.rt loctinent general, e li feren la embaxada dessus dita conforme foren aconsellats E dit ex.nt loctinent los respongue que ell daria orde com se pogues fer la extraccio de nous deputats y oidors com se acostuma Y a la mescla de les noves y paraules que tingueren sobre aquest fet digue dit ex.nt loctinent, e apparia dirho ab colera, dos o tres voltes semblants paraules, «mucho en hora mala embiaren al

Presa de deputats e oidors.

principio a Roma y quitaren me a mi estos trabaios» dient ho per los deputats y per sos elets, e asso referiren los dits magnifichs consellers e dit mossen Jonot Salba altre de dits promens a mi Thomas Vallers scriva de la casa del rational de dita Ciutat, e ordenaren queu assentas en dietari.

Dimecres XX. — En aquest dia per quant lo dia proppassat los magnifichs consellers en persona havian feta embaxada ab promens al señor virrey demanant li que fos servit soltar los deputats y oidors que dit dia proppassat havia manat detenir presos attes maiorment que se ha de fer lo dia de S.ta Magdalena la nova extraccio de aquells, y dit virrey los havia respost que ell hi provehiria, perço lo dia present tornaren fer embaxada per dos promens a dit señor virrey sollicitant lo del que respost havia lo dit dia proppassat, als quals embaxadors respongue que ho manaria provehir y axi en son consell se feren dues provisions aquest mati, la una contenint en effecte que fossen trets de la preso dits deputats y oidors arrestats per Barcelona ab pena de mil lliures, y laltra provisio deya que perseverant en la primera aiustava que dits deputats poguessen excercir son offici y fer tots y qualssevol actes, e ditas provisions enteses per los deputats no volgueren acceptar dita provisio ni exir de aquella manera E los magnifichs consellers vehent que dits deputats no eran exits de la preso delliberaren applegar per lo pres dinar lo consell de Cent Jurats pera que puguen esser aconsellats del que ells deyan fer y axi fonch cridat dit consell y la campana comensa a tocar. — En aquest mateix mati los deputats ecclesiastich y oidor foren liurats en mans del Jutge ecclesiastich y dit jutge ecclesiastich los solta y libera. — En lo depres dinar de dit dia fonch applegat lo dit consell de Cent Jurats lo qual dellibera que per tots los sinch consellers ab sos promens sia feta embaxada al dit señor virrey sopplicant lo volgues manar soltar dits deputats liberament, e que dit consell de Cent staria applegat sperant la resposta de dita embaxada, e explicada dita embaxada dit señor virrey respongue en effecte que tenia letras de sa magestat que en aquest negoci no fes res sense parer del real consell, y que hagut aquell, ell embiaria la resposta en la present casa y axi dits consellers sen tornaren en la present casa, e apres de algun spay que seria una hora poch mes, o manco vingue en la present casa un scriva de manament ques diu Padrolo de part del dit señor virrey y digue en consell de Cent

Jurats que sa excellencia ab son consell havia provehit que dits deputats y oidors fossen soltats sens manlleuta alguna pro nunc donec aliter sit provisum, per la qual provisio no apparegue a dits deputats exir de la preso, y en dita preso vingue un alguzir y digue a dits deputats que sa ex.cia manava que isquessen de la preso y fent ne levar acte segons diuen, y com a forsats isqueren de la preso dits deputats y oidors.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest dia fonch pres y encarcerat micer Sans jurista, altre dels assessors del general de Cathalunya. Presa de un jurista.

DIJOUS XXVIIJ. — En aquest dia fonch convocat consell de Cent Jurats y mentre se applegava lo virrey embia a demanar los consellers y ells hy anaren ab sos promens, y essent en son palau los digue en effecte (segons ses magnificencies digueren a mi Thomas Vallers scriva del rational de la present casa y me manaren ho continuas) que ell sabia com se tenia consell de Cent y que era extraordinari y que no volria se tractas y se digues en consell cosas que ell no feya, y que los procehiments contra los deputats y algunas altras personas se son fets per raho de desacatos y que no fan res sense lo consell real y que fessen legir en consell de Cent una scriptura la qual dona dit señor virrey als dits consells, la qual prengueren, e la feren legir en dit consell la tenor de la qual sera insertada en dit consell ço (es) en lo acte de la delliberacio de aquell.

AGOST

DIMARS IJ. — En aquest dia (foren) presos y encarcerats mossen Miquel Doms ciuteda mossen Francesch de Caldes donzell deputats y mossen Hieronym Cortit oidor olim ço es en lo trienni proppassat del general de Cathalunya. Presa de altres deputats.

DISSAPTE XIIJ. — En aquest dia Bernadi Puiol mercader un dels de la vuytena de la administratio del forment, pretenent se que en casa de Loys Testa mercader se havia fet bescuyt ana a sa casa ab un porter real per apenyorar lo y demanant li penyora, dix que era del sanct offici y que no li volia donar penyora, y dit Bernadi Puiol, a be queu podia liberament fer per sa bona cortesia sen ana en casa dels R.nts Inquisidors y los Altre questió ab un dependent del sanct offici.

digue lo que passava y demana que li donassen un porter per penyorar dit Testa sino que ell se daria recapte, y estant en asso arriba aqui lo dit Loys Testa y lo señor Inquisidor prengue de ma de dit Testa un anell dor que tenia y digue en effecte a dit Puiol que prengues dit anell en penyora y que un altro dia los de la vuytena del forment sen vinguen alli devant ells y demanen al dit Testa lo que volran que ell los faria justicia, y dit Puiol li respongue que li perdonas que ell no pendria lo anell de ma de sa señoria ni tant poch los de la vuytena vindrian alli sino que ell ne daria raho als magnifichs consellers, y a les hores dit R.nt Inquisidor torna lo anell a Testa y Testa lo dona al dit Puiol en penyora per lo ban incorregut si ban hy hauria, y protesta y digue que ell prenia aquella penyora per lo ban pretenia era incorregut dit Testa y que ell entenia que la conexensa de dit ban era de la vuytena clavari y consellers desta Ciutat y que devant aquells havia de fer juy dit Testa, e axi sen ana ab la penyora.

DIUMENGE XIIIJ. — En aquest dia en casa del magnifich conseller en cap se applega la vuytena del forment, e alli comparegue dit Loys Testa y entre altres noves desmenti al dit Bernadi Puiol, lo qual essent devant los magnifichs consellers procuraren per un official real de ferlo pendre, e axi fonch fet, lo qual pres lo porta per cortesia en lo palacio dels reverents Inquisidors y apres trameteren als dits Inquisidors per dir los que dit Testa fonch desacat devant ells y que per lo que desijen servir al sanct offici lo han remes a ells pres pera quel castiguen, y ells respongueren quels pesave y que lo castigarien y regraciaren molt lo haverlols rames prest.

DILLUNS XV. — Festa de nostra señora. — Anaren los honorables consellers a la seu a la professo.

Sobre lo fet de la presa dels deputats.

DIMARS XVJ. — Festa de S.t Roch. — Anaren dits consellers a la sglesia de sancta Eulalia Emerita fora los murs de Barcelona ab professo a la capella de S.t Roch com es acostumat. — Dit dia fonch applegat lo consell de Cent Jurats sobre lo negoci de la presa dels dits deputats de Cathalunya y feren delliberacio que fos feta certa embaxada per los honorables consellers ab promens al señor loctinent, y axi embiaren al dit señor loctinent un verguer per demanar hora y respongue al dit verguer en effecte que si era per negoci dels deputats que no complia venir sino que anassen a sa Majestat que ab sa Ma-

jestat ho havian de haver, y dit asso dexa dit verguer y sen ana envers la instancia hont era exit y essent prop la porta de dita instancia se gira envers dit verguer y digue, que digues als consellers que si era per negoci de justicia que fessen una supplicacio y la dassen en consell que ells farian justicia, e asso fonch referit a mi Thomas Vallers scriva del rational per Francesch Pons altre dels verguers dels honorables consellers, lo qual era lo verguer que fonch trames per demanar hora per explicar dita embaxada a dit señor loctinent.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia demati se tramete lo syndic per part de la Ciutat al señor loctinent general de sa Magestat pera supplicar lo que volgues donar hora als honorables consellers y promens pera poderli fer una embaxada y dit loctinent li respongue que si era per cosa dels deputats que ja ho havia dit lo dia abans al verguer. — En dit dia apres dinar fonch applegat lo consell de Cent Jurats y per aquell perseverant en la delliberatio del precedent consell fonch determinat que anassen tres embaxadors a sa Magestat principalment per lo que lo loctinent general no havia volgut hoir assi a la Ciutat, y axi foren extrets de les bossas de conseller en cap segon y terç de quiscuna un embaxador y foren — mossen Thomas Puiades donzell mossen Joan Loys Cornet y mossen Phederich Vilana ciutedans.

DISSAPTE XX. — En aquest dia partiren los sobredits tres embaxadors la via de Castella hont se troba lo señor rey y anaren a la posta quiscun dells acompanyats de dos homens de manera que ab lo postillo foren deu, y partiren de la present casa cavalcant en lo pati della, y no foren acompanyats per los consellers perso que no acostumen de acompanyar sino los syndichs de corts generals y embaxadors qui van per les bodes del señor rey, o per coronacio. Embaxada.

DIMARS XXIIJ. — En aquest dia partiren anant per ses jornades nou embaxadors tramesos al señor rey per lo general de Cathalunya sobre los negocis de la presa dels deputats vells, foren acompanyats dels R.^{nts} y magnifichs deputats ab los officials del general y molts cavallers y molta altra gent. Altre embaxada.

NOEMBRE

Mort del procurador del hospital de Desvilar.

DIVENDRES XXV. — En aquest dia mori lo discret en Miquel Gilabert lo qual de vida sua rebia lo salari de procurador del hospital den Pere dez Vilar a be que li fos donat ja dies fa adiunt per son impediment *cuius anima requiescat in pace.*

Questio dels deputats.

DIMARS XXVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers applegaren en la present casa una promenia de molt ciutedans pera que aconsellassen al conseller en cap acerca del que havia que votar quant fos en la deputacio hont havia de anar, perso que era estat demanat alli per tractar ques havia de fer per raho de uns memorials venguts de Roma los quals se eran presentats en cort romana a sa S.dat per part del promotor fiscal del sanct offici, y estant en esta promenia lo Ex.nt loctinent general de la magestat del S.or Rey per mossen Pedrol scriva de manament de sa Magestat embia a dir a dits consellers que per coses que tocaven a sa Magestat los tenia de tractar y que perso anassen fins a sa casa del dit señor loctinent, y los dits consellers respongueren que ells hy anirien y axi acompanyats de alguns dels dits promens de dita promenia anaren, los quals promens foren mossen Joan Loys Lull mossen Miquel Salgueda Francesch Ramon Fivaller y Jaumè Joan Sapila y Galceran de Navel anaren en casa del dit señor loctinent, y essent allí los feu asseure en uns banchs junct a la sua cadira estant lo consell seu criminal a laltra part un poch mes luny asseguts en altros banchs, y en presencia del dit consell criminal y molta gent dit señor los digue semblants paraules, «Señores jo me he hecho leher en conseio aquella scriptura, o memorial que han embiado de Roma y en ella he entendido muchas cosas en muy gran perjuyzio desta tierra y muy fuera de verdad y de lo que passa, porque yo doy muy buen testigo de la fidelidat que tiene este principado assi en las cosas de Dios y de la fe como en la fidelidat que tienen con el rey, y tanto mas me ha pesado quanto que digan haver succedido en tiempo que a mi me cabe governar esta tierra, yo he embiado a lamar los deputados y les he dicho lo mismo y ofrescido que todo lo que pueda ser parte assi con su sanctidad como con su Magestat que les paresca

convenga, me lo digan que lo hare con toda voluntad y de informar dello a sa Magestat aun que supiesse hir a pie de aqui a la corte, los deputados me han respondido agradesciendo me lo que les he dicho y que ellos como acostumbran darian razon dello a las personas con quien se aconsejan y que me bolverian respuesta» E fet dit rahonament, lo conseller en cap dix estas, o semblants paraules «Sempre aquesta ciutat te rebudas molt grans merces de ma de v. Ex.cia y aquesta es la maior que podem rebre perque los cathalans sempre han tengudas estas duas cosas per molt principals y de que molt se precian que es la fe ab son Deu y la fidelitat ab son rey per lo qual han empleades ses vidas y scampada molta sanch en servey de Deu y del Rey, y de nostra fe y fidelitat es v. Ex.cia molt bon testimoni y tots aquestos señors del consell y consta ab moltes scriptures antigas y modernas, besam les mans de v. Ex.cia per la merce y bona voluntat nos offereix, nosaltres consultarem y donarem raho al consell y apres respondrem a v. Ex.cia» y axi se despediren dell passant algunas paraules de compliment entre ells.

DIMECRES XXX. — En aquest dia los magnifichs consells apres de haver consultat molts promens sobre lo dessus dit fet embiaren al señor virrey, mossen Jonot Salba y mossen Loys Gibert tornant li la resposta del que los havia dit lo dia abans la qual resposta fonch ço es, que los dits consellers no podian fer en aquest negoci cosa alguna sense consell y que agut aquell farian lo quels seria aconsellat y que sa ex.cia fes lo que mes servey li seria, y lo dit señor loctinent respongue que aguessen son consell que ell se offeria en tot lo que convingues al be de la ciutat. — Lo dia present foren extrets en consell de cent los consellers com es pratica y foren los seguents ço es

Extraccio de consellers y obrers.

CONSELLERS

micer Antoni Sarrovira } ciutedans
micer Bernat Fivaller }
mossen Onofre Alexi del Hospital militar
mossen Jaume Casadamunt mercader
mossen Pau Vila apothecari

OBRES

mossen Phederich Vilana lo qual renuntia
mossen Pere Porrassa mercader.

DEZEMBRE

Mostasaff y administradors.

DIMARS XIIJ. — En aquest dia fonch celebrat consell de Cent Jurats e fonch extreta terna de mostasaff y parella de administrador de les plasses

TERNA DE MOSTASAFF

Francesch Palau fill de Francesch
Joan Arles
Pere Cervera assumptus
} mercaders

PARELLA DE ADMINISTRADOR

Joan Mija mercader
Matheu Falco notari de Barcelona assumptus.

M . D . LXX

JANER

DIUMENGE I. — En aquest dia en lo depres dinar los honorables consellers com es acostumat feren la cavalcada acostumada, ço es que vingueren quiscun de per si acompanyats ab sos amichs a cavall a la plassa de S.t Jaume y de alli aggraduats anaren al Born y per los altros carrers acostumats y tornaren en dita plassa y de alli a ses cases.

DIJOUS V. — En aquest dia se crema la casa del pes de la farina apres mija nit, y cremas tota y quasi les parets y tot. **Crema.**

DIMARS XVIJ. — En aquest dia fonch celebrat consell de Cent jurats en presencia del qual fonch extret en clavari per lo corrent bienni micer Francesch Saragosa. **Clavari.**

DIMARS XXIIIJ. — En aquest dia parti lo honorable mossen Loys Gibert ciuteda lo qual va per embaxador en Roma a sa sanctedat per purgar esta Ciutat de la maliciosa infamia que han apposada en esta Ciutat y a tot lo principat de Cathalunya devant sa sanctedat de crims de heregia, y donali la Ciutat per lo primer mes 400 ₶ y per los altros mesos a raho 200 ₶ ₰.

FEBRER

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia dos dels magnifichs consellers anaren al Ex.nt loctinent general pera sopplicar lo fos **Cops.**

servit de manar que una causa se tracta en la real audiencia a relacio del magnifich micer Bernabe Serra sobre la exactio dels cops de las fruytas secas ques venen a menut, se despedesca ab diligencia attes y per causa de les grans vexacions que los arrendadors dels dits cops fan en penyorar y fer encarcerar molts dels poblats de dita Ciutat qui venen dites fruytes a menut y altros qui venen de fora a vendre dites fruytes en les plasses publicas de dita Ciutat, al qual señor loctinent los dits consellers per dita causa havian occorregut altres vegades y dit señor respongue que manaria dita causa se despedis ab brevetat.

Presa de Tuniz.

DIMECRES XXIJ. — En aquest dia vingue nova per moltas letres scrites de particulars de Mecina com lo rey de Alger lo qual en dies passats era anat per terra en Tuniz la havia presa y que lo rey de Tuniz ab sos fills se era recollit en la fortalesa de la Goleta la qual esta guarnida despanyols y quels han recollits encara que dits rey y fills no sian de nostra ley perque son confederats y feudataris del señor rey nostre don Philip beneventuradament vuy regnant.

Armada turca.

DIJOUS XXIIJ. — En aquest dia lo señor virrey envia a demanar los honorables consellers e los dix com tenia novas certas que la armada del turch exia molt gran y que perso procurassen de tenir vigilancia en percebirse y posar en orde la Ciutat. — Lo dia present se tingue consell ordinari y fonch provehit mossen Bernat Masdeu prevere pera administrador dels XXIIIJ reys per la professo del corpus.

DIVENDRES XXIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent Jurats al qual fonch proposat per lo conseller en cap del ques pagarian los gastos faedors per posar en orde la Ciutat per apercebirse per raho de la nova de la dita armada turquesca, y fonch feta conclusio que los magnifichs consellers ab la vuytena de la guerra miren tracten y exequuten tot lo que bels apparra per dita causa y que les despeses se paguen dels comptes quey haura diners y que cessen les luicions.

DILLUNS XXVIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers feren aplegar molts magnats nobles cavallers comanadors y ciutedans y la vuytena de guerra, los quals per esser molts y no caber en la casa del consell de trenta sen montaren en la sala del consell de Cent.

MARÇ

DIMARS XIV. — En aquest dia parti lo ex.nt loctinent general de la present Ciutat a la posta a la volta de Perpinya per raho que tenia avisos com los huganaus, o luterans que son heretges, e inimichs de la sancta fe catholica venien la volta de Rossello e que eran molts de cavall y molts de peu, e que eran poderosos y que tenian corregut tot Lengadoch salvo les poblacions grossas y que lo camp del rey de Fransa estava retirat en lochs forts per causa del dit poder dels heretges. Avisos dels huganaus.

DIJOUS XVJ. — En aquest dia reberen letra los magnifichs consellers del dit señor loctinent donant los havis de la matexa intencio que tenian los heretges y que perso provehissen en lo faedor.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia se apparellaren molts cavallers y ciutedans y altra gent per anar a Perpinya.

DIMECRES XXIJ. — Tots estos dies ha partida molta gent per a Perpinya per raho de la sospita se tenia que dits heretges no entrassen en Rossello.

DIUMENGE XXVJ. — Festa de pascha.

DILLUNS XXVIJ. — Fins en aquest jorn son arribats en Perpinya de la gent de Barcelona y altras parts de Cathalunya, que compresos los qui eren dins Perpinya passaven vint milia homens, y nos mogueren fins que lo señor loctinent y capita general sen torna de Perpinya.

DIJOUS XXX. — En aquest jorn los magnifichs consellers reberen una letra del señor loctinent del tenor seguent

«*Als amats y fels de la real magestat los consellers de la Ciutat de Barcelona*

LO PRINCEP Y DUCH LOCTINENT
Y CAPITA GENERAL

Amats y fels de la real magestat, ans restat tant particular contentatio de veurer a la obra ab quanta voluntat y diligentia han acodit los cavallers y altra gent de Cathalunya a servir a sa Letra.

Magestat en aquesta occasio que ses offerta, que desijam entengan de nos la gana que tenim de donar los tota contentatio en tot lo que pugam, Y perque al present noy ha hagut cosa que sens haia offert en que poder la donar als deputats, sino en fer liberament y franchs de despesas soltar als deputats y oyidors passats, ho havem manat scriurer pera que en continent que aquest correu arribara aqui se fassa. Ans apparegut havisar vos ne per lo que som certs per vostra part ne rebreu particular contentament Data en Perpinya a XXVIIJ de Març M.D.LXX.

El Principe y duque

Viladamor secretarius.»

ABRIL

Dissapte I. — En aquest dia torna de la cort mossen Francesch Benet Codina ciuteda qui era anat per embaxador a sa magestat sobre les infamias que havian apposadas al present principat.

Letres. Dilluns IIJ. — En aquest dia fonc celebrat consell de Cent en lo qual fonch explicada la resposta que feu sa magestat a dit mossen Codina y foren legidas una letra del señor rey y una altra del señor bisbe de Cuenca les quals letres son del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los conselles consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona*

El Rey

Amados y fieles nuestros, Por la carta que nos dio Francesch Benet Codina y lo demas que nos represento de vuestra parte entendimos el sentimiento que os queda de lo que dessa ciudad se ha dicho en Roma y creemos bien que sera tanto mayor quanto mas appartados estais de semejantes cosas, y assi como conoscamos quan descanssados podemos estar en esta parte, assi lo podeys estar vosotros tambien de que ninguna cosa de lo que se ha dicho ha hecho en nos mella ni mudansa para que

dexemos de tener a esse nuestro Principado y ciudad en la oppinion que antes, y por tan buenos y fieles vassallos como siempre haveis sido y meresce el renombre de que os presciais, y este os deve bastar para que os aquieteis, y os persuadeis que en todo lo que os tocare ternemos la cuenta que es razon para hazeros la merced que vuestra fidelidad y vuestros servicios merescen Data en Cordova a sinco de março M.D.LXX.

YO EL REY

Gassol secretarius

V.t don Bernardinus vicecancellarius
V.t Comes generalis thesorarius
V.t Sapena R.
V.t Loris R.
V.t Sentis R.»

«*A los muy Ill.es señores los señores consejeros de la insigne Ciudad de Barcelona.*

MUY ILL.ES SEÑORES

El señor Francisco Benet Codina me dio la carta de esse Ill.e conseio y luego como el dira me fuy a su Magestat y le supplique fuesse servido de querer entender quan enganyado havia sido en este negocio por no haver sido servido desdel principio de mandar hoir y entender las razones desse conseio y ciudad quando por su parte tanbien procuraron fuesse informado de la verdad, y con esto con el deseo que yo tengo de servir a esse real consejo y a todo esse principado le propuse todas las demas razones que me parascieron mas approposito para la buena expedition desse negocio, suppliquele mandasse despachar con brevedad y V.as S.as veran y entenderan por la relation de mossen Francisco Benet Codina que ha solicitado como buen embaixador esse negocio y si para los que se ofrecieren de aqui adelante en general, o particular a V. S.as, a esse principado y do fuere bono, V. S.S. sean ciertos que mi voluntad sera siempre prompto a servir en lo que pudiere como lo deseo que lo hiziessen todos, y cierto señores que siendo a todo el orbe tan notoria la fidelidad a Dios y a su rey de essa nacion y Principado me paresce y assi lo dixe a su Magestat que la mayor venganza que se podia tomar de la malicia si la huvo, en quien presento tal scriptura a su sanctidad, fuera re-

hirse mucho della que assi lo hize yo quando lo hoi la primera vez, Dios perdone a quien siembra zizaña entre subditos y sus principes que cierto haze muy mala ganancia para su alma Guarde nuestro señor las muy Ill.es personas de V. S. como desean De Cordova a VIJ de março M.D.LXX

Servidor de V. S.as

BERNARDUS *episcopus conchensis.*»

Pregaries per pluja. DISSAPTE VIIJ. — En aquest dia se comensaren fer professons per pregaries de pluia y ana la professo a Natzaret.

DIMARS XJ. — En aquest dia ana la professo a sanct Agosti.

DIMECRES XIJ. — En aquest dia ana la professo al Pi.

DIJOUS XIIJ. — En aquest dia ana la professo al Carme.

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest dia ana la professo a sancta Madrona y apportaren lo seu cors y les reliquies dels altres sancts que alli estan, en la seu.

Pluja. DISSAPTE XV. — En aquest dia demati a les tres horas fonch Deu servit que plogue una bona ruxada.

DIUMENGE XVJ. — En aquest dia plogue molt be merces al señor.

DILUNS XVIJ. — En aquest dia plogue molt be lahors al señor.

DIMARS XVIIJ. — En aquest dia.....

DIMECRES XVIIIJ. — En aquest dia plogue be.

DIJOUS XX. — En aquest dia plogue be.

DIVENDRES XXJ. — En aquest dia plogue molt be.

DISSAPTE XXIJ. — En aquest dia anaren los consellers a vespres a la deputacio.

Consols. DIMARS XXV. — En aquest dia se tingue consell de Cent jurats y fonch extret mossen Miquel Bastida Ciuteda y Joan Batista Gori mercader per consols de la mar per lo present any y per jutge de apells H. Leu mercader, e per consol, o prom del pont fonch extret Francesch Guiomar.

DIMECRES XXVJ. — En aquest dia per lo que ja havia molt ben plogut tornaren lo cors de sancta Madrona y les reliquies dels altres sancts en la casa sglesia, o capella de sancta Madrona en Monjohich. — E lo mateix dia apres dinar plogue

bellissimament, per lo qual se veu clarissimament quant approfita la intercessio dels sancts.

MAIG

Manament dels Inquisidors.

DIVENDRES XIJ. — En aquest dia fonch applegada en la present casa de la Ciutat una gran promenia de molts ciutedans y militars y doctors per raho que los molt reverents pares Inquisidors havian fet un manament als taulers, o administradors de la taula de la present Ciutat contenint en effecte que a pena de excomunicatio maior y de mil ducats dits taulers no dexen despendre res de compte de Pedro de Lana ni de sa muller, e mes que sots las mateixas penas haian de denunciar si y ha res en dita taula de compte del dit Pedro de Lana, y alli legiren molts privilegis de la taula y molts exemplars y moltes provisions, e mentre ques tenia dita promenia vingueren per part dels reverents pares Inquisidors mossen Sorribes y mossen Aleu dient que los R.^{nts} Inquisidors no entenien preiudicar a privilegis de la ciutat y que estaven apparellats de fer tot allo que deurien y porien, la qual promenia entes lo que per part dels dits R.^{nts} Inquisidors fonch explicat aconsellaren que per part de la Ciutat anassen als dits pares Inquisidors un ciuteda y un militar ensemps ab mi Thomas Vallers scriva del rational de la present casa, pera que per part dels dits consellers sels regracias la bona offerta y sels digues que ells dits consellers estan per lo semblant promptes de fer en aquest negoci tot lo que poran y deuran en favor del sanct offici, los quals embaxadors explicaren la embaxada y apres de respostas y replicas restaren que aquest negoci se tractas de be a be sens strepit algu y queu vegen personas, y aguda esta resposta los dits consellers embiaren lo syndich de la Ciutat a dits pares Inquisidors per fer los asaber com los dits consellers elegirien y anomenarien un ciuteda y un militar y dos doctors per tractar dit negoci y que lo loch del tracte fos en lo capitol de la seu y dits R.^{nts} Inquisidors segons referi lo dit syndich li respongueren que ells ho tractarien.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia vingueren en esta casa los sobredits mossen Sorribes y mossen Aleu y digueren als honorables consellers com los R.^{nts} pares Inquisidors havien

anomenats per tractar lo negoci de la taula per lur part lo R.mo S.or bisbe de Barcelona y los magnifichs micer Francesch Montaner regent la cancellaria micer Pere Lobregat y micer Pere Ros doctors del real consell y los dits consellers respongueren que ells hagut consell com es pratiga tornarian resposta als dits R.nts pares Inquisidors y axi feren applegar per lo pres dinar molts ciutedans y militars y alguns doctors per quels aconsellen sobre dit fet.

Dijous XVIIJ. — En aquest dia apres que los honorables consellers foren aconsellats per la dita promenia embiaren lo syndich de la Ciutat y a mi Thomas Vallers scriva del rational als R.nts Inquisidors pera dirlos com les quatre persones que ells dits pares Inquisidors havian elegidas y anomenades per lo negoci de la taula acontentaven molt be als dits consellers y *que mirassen sas paternitats* lo dia y la hora que bels apparegues y la fessen asaber que las personas elegidas per part de la Ciutat hy serien E los dits pares Inquisidors respongueren que ells procurarien de parlar ab les dites personas per ells anomenadas, que fins assi nols havian fet asaber cosa alguna y que havent los parlat farian asaber als dits honorables consellers lo dia y la hora. — En lo mateix dia los honorables consellers acompanyats de promens y dels officials de la present casa ensemps ab los syndichs de la Illa de Manorca anaren a fer una solenne embaixada al señor loctinent narrant li en effecte que com per provisio de sa Magestat era estat manat que los habitants en dita Illa de Manorca buyden aquella per lo recel de la armada turquesca, e per quant lo buydar de dita Illa es un grandissim dany axi als dits poblats de dita Illa per lo que hauran de anar mendicant y perduts per altres terres perdent y dexant tots llurs patrimonis ab gran risch de may cobrar ne res, com encara per esser dany de tot lo present Principat de Cathalunya y de tota Spanya axi per lo que de dita Illa arriben moltes carns, bestiar formatges y lana com per lo que es lo pas dret y forsat de tot lo commersi de Spanya en Ytalia y no seria tant prest buydada dita Illa dels qui vuy la habitan quant seria plena y guarnida dels moros de Alger qui son molt vehins della y es Illa que te grans bestiars, y prou forments per lo viure dels qui y habiten y te moltes aygues y ports dels millors de la mar y gran facilitat y ab poch guasto ferla inexpugnable, y que si axi seguia lo que Deu may permete seria esta terra perduda

Sobre buydament de la illa de Manorca.

y perillosa ab lo temps de perdres tota Spanya, y que perço dit señor loctinent fos servit scriurer intercedint ab sa magestat fos servit de manar entendre aquest gran aggravi y dany de tots estos sos regnes y de manar provehir se fortificas y se provehis attes que tots los habitants della estan apparellats, y molt forsats de perdre lurs vides, o emplear aquelles per servey de Deu de sa magestat per defensio de la propria patria, y lo dit virrey digue que scriuria a sa magestat y lou sopplicaria.

JUNY

Questió ab los Inquisidors.

Divendres XVJ. — En aquest dia los honorables consellers applegaren promenia de molts ciutedans y militars als quals fonc proposat per lo conseller en cap, que com estos dias proppassats los consols del pont den Campdara haguessen trobat un tros o trossos de cadis en casa Joan Arles botiguer de draps los quals trossos deyen eran falsos de tintes, y fet juy y experientia com se acostuma foren condemnats per mancats de tintes, y en dit juy fonc present lo tintorer qui es Alonso Gonsalvo lo qual es familiar y loctinent de algutzir del sanct offici de la Inquisicio, lo qual tintorer apres de dita condemnatio apella, o recorregue als honorables consellers, y poch apres los R.nts pares Inquisidors digueren als dits consols del pont que ells volian conexer de dita causa y volian castigar lur familiar, y los dits consols denunciaren dit fet als magnifichs Consellers los quals embiaren lo sotsindich als pares Inquisidors dient los que lo tal recors del pont axi per privilegis com per pratica antiquissima tostemps observada se sguarda als dits consellers y que aquest negoci concerneix la policia de la ciutat, perque se tracta si lo menestral ha feta be la faena o no y que de totas estas cosas de confrarias com son examens, y si fan be, o no lur offici los dits consellers ne son vehedors y superiors apres que los altros officials inferiors com son consols y promens mostasaff y altres semblants ho han vist E que no obstant que dit syndich sia estat als dits pares Inquisidors una y mes vegades, tostemps dits Inquisidors han respost y embiat a dir que ells ho volen conexer y que a ells toca per raho de un nou assiento que diuen

ses fet poc ha en Castella y que dita promenia aconselle lo que sera be per lo bon regiment de dita Ciutat E la dita promenia aconsella que per un perell de cavalles fos embiat a dir als dits pares Inquisidors que fossen contents que los dits consellers vehessen y coneguessen del dit recors com adaquells quels toca per raho de dits privilegis y costum antiquissim tostemps observat, y apres si dits R.nts Inquisidors no volien dexarho a dits consellers que fessen una solenne embaxada al ex.nt loctinent general de sa magestat donant li molt larga raho de aquest fet y dada dita raho que aquest negoci se consulta ab advocats, y si aconsellen que la ciutat te justicia ques defense tot lo que sera possible E axi foren elegits per fer dita embaxada als Inquisidors mossen Jaume Joan Sapila ciuteda y mossen Galceran Pau Lull donzell.

Dissapte XVIJ. — En aquest dia los dits mossen Jaume Joan Sapila y Galceran Pau Lull feren dita embaxada als R.nts pares Inquisidors, los quals en effecte segons fonch axi referit per dits Inquisidors digueren que la conexensa de castigar aquest cas era seva. — E encontinent los dits consellers tots sinch acompanyats de promens feren embaxada solenne al señor loctinent general de sa magestat en effecte, narrant li tot lo que era passat ab los pares Inquisidors y que aquest negoci tocava a la Ciutat y respongue dit señor loctinent que ell applegaria, o faria applegar lo consell real y se aconsellaria del faedor y ho faria asaber a dits consellers.

JULIOL

Altre qüestió ab los Inquisidors.

Dijous VJ. — En aquest dia arriba en la present casa embiat per los R.nts pares Inquisidors mossen Hieronym Sorribes receptor del sanct offici ab Barthomeu Garcia y Aleu scrivans del dit sanct offici fent asaber als honorables consellers lo que estos dies ses seguit al portal de sanct Antoni de la present Ciutat entre una guarda del general de Cathalunya y lo algutzir del sanct offici acerca de voler regonexer dita guarda la roba apportava dit Algozir pus no li donava albara, e com sobre asso los deputats prenien certes informations y que per quant dits magnifichs consellers acostumen molt be y prudentment

entendre en esser mediadors en semblants negocis, que per so de part *de sas paternitats* los pregaven que volguessen entendre aquest negoci per ques tractas sens scandols ni strepit, y oyts aquells, dits magnifichs consellers se offeriren en tot lo que bonament porien affavorir y servir al sanct offici y axi dits officials del sanct offici se despediren Los quals despedits per los dits consellers, fonc feta embaxada als R.nts y magnifichs deputats per un cavaller y dos officials de la present casa pregant a dits deputats que en dit negoci se apportassen ab tota dolsor y amor y quey anassen molt attentats y sens scandols per quels ho tindrien a merce. Y tantost fonc tornada resposta a dits consellers de dita embaxada per los assessors de dit general per part dels dits deputats los quals explicaren que en aquest negoci los deputats se son aportats y se apporten ab gran tino y que noy son entrats voluntariament sino forssadament, perque ab lo que passa entre dits algotzir del sanct offici y dita guarda del general se tracta de violatio del capitols de cort los quals ab sagrament y sententia de censures han promesos dits deputats servar y que dits consellers estaven informats altrament del que passava, e que dits deputats per la intercessio de dits consellers y per lo que desijen no tenir competentia alguna ab dits pares Inquisidors se apportaran ab tota la dolsor y benignitat poran pus sia sens periudici de dits capitols de cort y privilegis del dit general En apres los dits honorables consellers per lo sotsyndich de la Ciutat embiaren a dir als dits pares Inquisidors tot lo quels fonch dit per dits assessors. — En aquest mateix dia Alonso Gonsalvo tintorer de draps de lana loctinent de algotzir del dit sanct offici lo qual Gonsalvo en dies passats fonch condemnat per los consols del pont de haver mal tenyit uns cadissos, e ell havia recorregut de dita condemnatio, renuntia al dit recors ab acte rebut en poder del discret en Joan Miquel Selles notari de Barcelona de tal manera que la causa torna als dits consols.

SETEMBRE

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest dia se feu professo perque Deu done bon passage a la señora reyna la qual se havia de **Professó.**

enbarcar en Flandes per passar en Castella, y molts altros dies atras son fetas semblants professons y axi mateix se fan pregaries en totes les sglesias per dit effecte al temps que diuen los officis divinals.

Acte de fe per la Inquisició.

DIUMENGE X. — En aquest dia se feu acte en lo Born de fe per los R.^{nts} pares Inquisidors y fonch y present lo ex.^{nt} loctinent general de sa magestat y los honorables consellers, y foren tres, a penitencia cerca de quaranta, los mes eren luterans, altres de dos mullers y un renegat, y foren condemnats a cremar quatre statues y un home tots luterans E seguis que estant dits consellers en lo Born foren advertits que en casa del magnifich micer Vila fiscal del sanct offici la qual esta situada en dit Born, en una finestra de dita casa estava posat un dosser de seda y hagut parer de alguns ciutedans que pus lo virrey era en lo Born que dits consellers no tenian carrech de altra cosa que fer ho saber al dit virrey y axi li embiaren a dir com dit dosser era posat y que per conservacio de les preheminenties reals noy podia haver altre dosser ultra la seu, y ell digue que manaria quel levassen y axi de fet fonch tantost levat, asso referiren a mi Thomas Vallers scriva del racional los dits magnifichs consellers.

Artillería.

DIMARS XIJ. — En aquest dia arriba en la plage de la present Ciutat la nau grossa de Thomas de Scorxabucco regusseu de port de 7500 salmes la qual venia de Genova y apporta les XXIIIJ pesses de artilleria que los magnifichs consellers per fortificacio de la present ciutat han fetes fer en Genova, ço es XIJ sacres e XIJ migs sacres e mes 7000 pilotes de ferro colat per dites pessas. — E en dita nau arriba Barthomeu Fabregues y Symon Fenodi los quals foren embiats quatre mesos ha en Genova per fer fer dites pesses. — E mes ab dita nau es arribat mossen Loys Gibert ciuteda, lo qual fonch en dies passats embiat per lo consell de cent embaxador per raho del libell infamatori per algun fill de discordia fet, o apposat en dies passats a la dita Ciutat y principat de Cathalunya.

OCTUBRE

Jubileu.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia se publica un sanctissim jubileu concedit per sa sanctedat per raho del investiment fet per lo turch enemich de nostra Sta fe al realme de Xipre.

Entrada de Cardenal.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia vingueren havisar los magnifichs consellers com un Ill.^{m} cardenal que era general dels frares dominicos venia en la present ciutat y que entraria lo mateix mati a les X hores, y dits consellers los quals se trobaven en la seu a les VIIJ horas de mati per esser ells havisats gran dia y per no tenir temps ordenaren que dos ciutedans anassen a trobar dit señor cardenal, e de part de la ciutat li diguessen que si S. R.^{ma} se volra aguardar de entrar depres dinar que la ciutat faria lo que te acostumat, e que si entrava aquell mati que nols era possible fer ab ell lo que tenen acostumat, e que prengue la bona voluntat, y axi anaren per fer dita embaxada mossen Ramon Fivaller y mossen Miquel Bastida y dit cardenal entra lo mateix mati y axi no li isqueren.

DIMARS XXIIIJ. — En aquest dia los dits honorables consellers anaren a visitar lo dit señor cardenal ab promens en lo monastir de sancta Catherina, lo qual se anomenava fra Vicens Justiniano de origine jenoves.

NOEMBRE

Combregar del bisbe Cassador.

DIVENDRES X. — En aquest dia hora de vespres, los magnifichs consellers foren convidats per al combregar del R.^{mo} Señor bisbe de Barcelona don Guillem Cassador lo qual estava malalt en lo lit, y poch apres essent havisats per dos preveres de la hora que era de prest, partiren de la present casa y anaren a la seu hont trobaren lo Ex.^{nt} loctinent general que era ya alli ab son dosser alt en lo altar maior en son loc de la part del evangeli y mes eran alli los R.^{mos} bisbes de Urgell Vich Gerona Tortosa y Mallorca, y axi tantost lo sanctissim sagrament isque de la sacrastia lo qual lo apportava lo dit bisbe de Tortosa hi apportaren lo talem lo señor loctinent y los honorables consellers y acompanyaren dit sanctissim sagrament los spectables vescomtes de Rochaberti y lo de Canet y molts nobles cavallers ciutedans y molt altro poble que eran en grandissim nombre, y fonch li liurat lo sanctissim sagrament ab las cerimonias se acostuma liurarse a prelats, y estava ell vestit ab capa de canonge de chor forrada de pells.

Mort de id.

DIMARS XIIIJ. — En aquest dia entre dotze y una hora

apres migjorn lo R.m don Guillem Cassador per la gracia de Deu bisbe de Barcelona rete lanima a son creador en la present Ciutat en son palau episcopal.

DIJOUS XXX. — En aquest dia se tingue consell de Cent Jurats en presentia dels quals fonch feta extraccio de novells consellers y foren extrets en consellers

mossen Vicens Ramon de Sanctmanat donzell
mossen Hieronym Vilana ciuteda
micer Joan Exerrat jurista
mossen Dalmau Ros mercader
mossen Benet Vidal fuster.

E mes foren extrets en obrers mossen Francesch Cassador cavaller, qui renuncia y Antoni Magarola apothecari.

DECEMBRE

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia fonch extreta terna de mostasaff.

M . D . LXXJ

JANER

DIJOUS XJ. — En aquest dia ana la professo de la seu apportar lo cos de la gloriosa sancta Madrona y de las reliquias dels cossos de St Fructuos y altres questan juncts y apportaren los en la seu y anarenhy los honorables consellers y molta gent, y fonch feta dita professo per pregaries de aygua de la cual se te necessitat al present Lo señor la dona per sa misericordia tal qual sab la havem menester. Professo per pluja.

FEBRER

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia los confrares de la confraria del glorios sanct Jordi tingueren torneig de cavall y foren hy los magnifichs consellers mirant de finestras, y fonch molt gentil exercici de armes. Torneig.

MARÇ

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia en la forma acostumada fonc extret Juy de promens lo qual fonc agraduat en la forma seguent çó es que anaven primers lo conseller en cap y terç y un prom, y apres sis promens ciutedans y militars a la part Juy de prohomens.

dreta y sis promens mercaders a la part squerra los uns apres los altros de manera que anaven un ciuteda y un mercader, y axi de dos en dos tots y apres dels promens ciutedans anaven V promens artistes y apres dels mercaders altres V promens menestrals y apres de tots aquestos venian los altres tres consellers ab un prom, y ab dita aggraduatio axi feta partiren de la casa de la ciutat y anaren a la sala nova del palau real que es resala de la gran sala, y alli se assentaren los magnifichs consellers en lo banc de front questa junct a la paret posantse lo conseller en cap en mig y a la sua dreta lo segon y a la squerra lo terç y a la dreta del segon, lo quart y a laltra part lo quint, y los ciutedans se assentaren en lo banch questava per traves a la part dreta dels dits consellers, y en laltro banch de la squerra de dits consellers se assentaren los promens mercaders, y en lo enfront devant dits magnifichs consellers fent un quadrat estava un banch y alli estaven los artistes assentats en lo cap mes prop dels mercaders y apres dells en dit banc estaven los manestrals ço es lo mes anthic al cap del banc mes prop del banc dels ciutedans. — Y estant axi assentats tantost vingue lo spectable portant veus de general governador al qual anaren a rebre los dits consellers fins al cap del quadro y assentas dit governador entre lo conseller en cap y segon de manera ques muda lorde en questaven perque lo segon passa a ma squerra del dit governador. — E assentat lo dit portant veus de governador encontinent foren apportats dos delats de certs delictes los quals feren assentar en mig del dit quadro, y apres immediadament Joan Juglar loctinent de scriva del dit governador estant en lo spay entre los caps dels dos banchs hont seyen los magnifichs consellers y los promens mercaders denpeus barret en ma legi las enquestas dels dits delats E apres de haver legidas ditas enquestas per lo Juy de promens fonch demanat vingues lo assessor per fer relatio com es destil de dit Juy de promens, e les hores dit Juglar trague un paper lo qual volia legir dient que allo era la relacio del dit assessor E per dit Juy de promens fonch dit que vingues lo mateix assessor a fer la relatio segons era acostumat, e lo dit spectable portant veus de goverandor respongue que si li donaven son loch vindria y mes pretengue que ja altra vegada se era feta relatio per lo notari, lo que per dits magnifichs consellers y promens fou negat y que si axi fos estat fet fora mal fet, y sobre dita altercatio dits consellers em-

biaren assercar los advocats de la present casa los quals feren assentar en lo mig del banch entre los artistes y menestrals, los quals advocats oida dita questio resolgueren que lo assessor devia seure apres de tots los ciutedans hont ordinariament havia acostumat de seure no obstant se pretengues que alguna vegada havia segut entre los dits ciutedans E dit spectable portant veus de governador respongue que pus los consellers miraven per la preheminentia de sos promens que ell per lo semblant volia mirar per la preheminentia de sos officials y haver parer y consell dels doctors del real consell, y axi dit Governador se alsa de son loc y sen entra en la una de les dues saletes que son apres de la dita resala en la qual saleta cridats per part de dit portant veus de governador arribaren los doctors del real consell criminal ab los quals se stigue per gran spay y entretant vingue la nit y apportaren dos canalobres encesos dins la saleta dexant la sala hont estava lo dit Juy de promens sens lum E vehent que estaven a las fosques dits consellers embiaren la un dels advocats de la casa de la Ciutat a dit portant veus de governador para que manas apportar los lum y tardant per notable spay de apportarlo, dits Consellers tornaren embiar dos promens qui foren mossen Jaume Joan Sapila y mossen Joachim de Rochacrespa, e axi per lo queu demanaren a dit portant veus de governador ell feu traure la un dels dits dos canalobres eran dintre la saleta y poch apres per manament del dit portant veus de governador foren apportades dues altres candeles ab sos canalobres en la sala del dit Juy de promens. — E apres de asso isque lo dit spectable portant veus de governador de dita saleta y assentas en son loc y dix com los doctors del real consell li havian aconsellat que son assessor devia seure en mig dels vuyt promens ciutedans, apres es asaber dels quatre primers de aquells y que sino apparia axi al dit Juy de promens que lo notari, o scriva faria la relatio. — Al qual per lo magnifich conseller en cap fonc respos dientli que ans de respondre al ques deya del seure del assessor que primer no podia dexar de queixarse dell dit spectable portant veus de governador de haver los dexats tant temps a soles sense la sua presentia y a les fosques sens lum, y que dit Juy que es tota la Ciutat no se havia de tractar de tal manera y que la magestat del señor rey per sa benignitat ha tengut tostemps molt gran compte en ben tractar dita Ciutat y que maior raho era que ell dit spectable portant

veus de governador al menys hy tingues lo mateix compte y que no fent ho com es de bon costum la Ciutat ne daria raho a sa magestat. — E respongue que tostemps ha tengut, e tindra gran mirament en lo bon tracte de la Ciutat y que havia manat al scarceller que apportas lums per a tots axi per lo Juy de promens com per ell, y que estant dintre creya que axi com ell ne tenia que los del dit Juy ne tenien, y que com entengue non tenian embia per molts missagers a dir al scarceller que ab diligentia apportassen lum al dit Juy de promens y en lo entretant havia fet traure la una de les dues lums que ell tenia y que per no estar en sa casa no podia fer lo que desijava fer. — E replicant lo dit conseller en cap digue que no podia dexar de saberho dit portant veus per lo que ley havian embiat a dir dos vegadas y al que tocava al seure del assessor que per son vot era de parer que per esta vegada y sens preiudici de la pretentio dels dits promens y que nos pogues traure a consequentia, que dit assessor se assentas en mig dels dits ciutedans ço es apres dels quatre ciutadans mes antichs, e la maior part del dit consell fonch del mateix parer, e axi se assenta en dit loch lo magnifich micer Miquel Quintana menor de dies doctor del real consell, e feu la relatio dels merits dels delats la qual feta encontinent sen ana. — E immediadament fonch procehit a votar en la forma acostumada los dits dos delats, los advocats dels quals havian ya hoyts apres de la lectura de les enquestes los quals delats sen foren apportats encontinent oyts los advocats de aquells.

Bescuyts per les galeres.

DIMECRES XXVIIJ. — Lo dit dia estant los magnifichs consellers es asaber los quatre dells essent absent de la present casa lo terç estant en la casa del consell de trenta, vingue micer Francesch Claris doctor ciuteda de Barcelona lo qual dix de paraula a dits magnifichs consellers com ell venia embiat a ses magnificencies per lo spectable portant veus de general governador com a capita general, fent los asaber com lo dia de hayr lo procurador fiscal de la capitania general havia presentada una supplicacio a dit capita general y al consell de dita capitania quexantse que ells dits consellers impedien y perturbaven que se fessen les provisions que per orde y manament de sa Magestat se havian de fer per provisions de les galeres de sa magestat impedint se fessen bescuyts detenint los forments que per dit effecte estan comprats del que se poria seguir gran dany en la

tardansa per que ya lo señor don Joan de Austria junctament ab lo señor loctinent de sa magestat estava de partida y en breus dies sesperava en la present Ciutat y que alli en dit consell havian retenguda dita supplicacio per no tractar en la auctoritat de la Ciutat y de consellers, y que tractant se ja abans aquest negoci entre dit governador y ells dits consellers li havian dit que junctarien lo consell de la vuytena y li embiarien resposta que determinassen lo que se havia de fer y per lo conseller en cap li fonc respost que ells no conexien al señor governador sino com ha portant veus de general governador ni conexian consell de la capitania general y que en aquest negoci tractarien ab dit governador com a portant veus de general governador y no en altra manera y que a ell dit micer Claris se li donava lo sus dit per resposta a sa embaxada y encontinent dit micer Claris sen ana.

ABRIL

DIUMENGE XXIJ. — En aquest dia apres dinar essent estats convidats los magnifichs consellers anaren a las primeras vespres del glorios Sanct Jordi en la casa de la deputatio ha hont trobaren lo spectable apportant veus de general governador assegut en un cap de banch en lo qual banch se assentaren dits consellers posant se lo conseller en cap al costat de dit portant veus de governador y apres los altros per son orde lo qual banc estava junct al altar, e a la part de la epistola que es lo loc hont se acostumen de seure en semblants jornadas los dits consellers, e estant axi assentats lo conseller en cap vehe que lo dit portant veus de governador tenia un coxi de seda para genollarse lo qual havent vist digue a dit portant veus de governador que fes levar dit coxi perque noy podia estar, e dit portant veus de governador dix que si quey podia estar que ell ne tenia consell, e parer, e havent li replicat lo dit conseller en cap per dos altres vegades, o mes que noy podia estar per lo que axo era regalia reservada per a sa magestat y per sa absentia de son loctinent general y que may ell ni sos predecessors portants dites veus havian tingut semblant coxi que nol haguessen levat, o retirat essent presents los consellers y que perso lo fes levar, Questio de ceremonial.

lo qual no volent ho fer dit portant veus de governador, essent ne axi aconsellats de alguns promens qui eran alli presents se alsaren dits consellers, e sen vingueren en la present casa de la Ciutat ha hont applegaren una promenia de militars y Ciutedans y estant axi applegats, de part dels deputats vingueren don Gaspar Mecha y don Ffrancesch Desbosch los quals digueren a dits consellers com als dits deputats havia pesat lo que havia passat entre dit spectable portant veus y dits consellers offerint que dits deputats farian lo que compliria a servey de sa Magestat y conservatio de las preheminentias reals a dita Ciutat acomanadas y dits consellers agrahint molt dita offerta digueren que ells pendrian parer de la promenia que tenian alli applegada y del parer de aquells havisarian a dits deputats, e hagut lo parer de la dita promenia feren embaxada als R.nts y magnifichs deputats per a dir los que aquell negoci tocava tambe a ells y per lo que dema havian de prosseguir dita festa mirassen ells dits deputats quels apparia haver de fer acerca lo que com dit es era passat, e los dits deputats los quals estavan ya applegats per aquest effecte ab molts ecclesiastichs cavallers y ciutedans en una sala de la dita deputacio digueren als embaxadors de dita Ciutat qui eran mossen Galceran Burgues y mossen Joan Loys Lull que ells estavan applegats per asso, e que tornarian la resposta E poch apres arribaren en la present casa de la Ciutat Don Joan Terre y don Gaspar Mecha, e digueren a dits consellers de part de dits deputats que mirassen ells dits consellers y promenia lo faedor asserca de la conservacio de les preminentias reals que los dits deputats seguirian en allo lur parer, e apres de esser sen anats dits embaxadors dits consellers y promenia delliberaren que per los dits mossen Burgues y mossen Lull fos dit als dits deputats, Que si fos seguida en casa de la Ciutat a dits deputats cosa semblant es asaber en preiudici del que ells tindrian carrech com tenen carrech dits consellers de conservar les preheminenties reals que ells dits consellers sen foren anats E oida per dits deputats dita embaxada y resposta ab parer dels qui estaven ab ells alli applegats digueren a dits embaxadors de la Ciutat que si dema a la missa dit portant veus de governador apportava semblant coxi que ells dits deputats sen anirien del offici y farien dir aquell resat.

Fet criminal.

DILLUNS XXX. — En aquest dia segui que havent Francesch Arinyo carnisser tirat ab archabus pedrenyal en lo mig

del dia dins Barcelona al peu de la devallada de Vila de cols a Symon Canyet mercader tir mortal, y tenint lo pres lo spectable portant veus de general governador, embia á dir entre les nou y les deu horas de la nit al magnifich conseller en cap de la present ciutat que tenia feta la enquesta a dit Arinyo y que fes ajunctar lo Juy de promens per judicar dit cas, y dit conseller vehent lo cas tan enorme y atros en la matexa hora ana a casa la ciutat y ab gran diligentia ajuncta los altros consellers en presentia dels quals y dels testimonis necessaris se comensa de fer extraccio del dit Juy de promens y en havent ja extrets los ciutedans y militars embiaren dits consellers al dit portant veus de general governador per lo correu de la ciutat a dirli que trametes porters com es acostumat per fer venir los promens extrets y que se havian de traure y dit portant veus de general governador los embia a dir per lo mateix dient que nols calia ajustar Juy de promens perque dit Arinyo havia allegada la immunitat de la sglesia E dits consellers dubtant que lo missatger se era sobre entes tornaren embiar a Francesch Vidal notari de Barcelona y tornat referi dit Vidal a dits magnifichs consellers que nols calia haver mala nit que dit Arinyo havia allegat qualque cosa que sen porian anar a ses casas y axi dits consellers sen anaren.

MAIG

Dimecres VIIIJ. — En aquest dia a les deu horas demati dit spectable portant veus de general governador envia als magnifichs consellers Pere Roure procurador fiscal ab lo proces de dit Arinyo y altres processos de altros delinquents dient que fessen extractio de Juy de promens pera votar dit Arinyo y altres, y dits consellers ab la forma acustumada feren la extraccio de dit Juy de promens ab los quals anaren a la preso ha hont dit portant veus de general governador volia se fes lo dit Juy de promens, y arribats alli circa de les dues horas apres migiorn sens esser tornats a lurs casas per a dinar se assentaren ab dits promens en la sala de la preso y en esser assentats, aqui mateix isque lo dit portant veus de general governador dels deposadors nous y assentat en son loch digue dit portant veus de general governador que dit Arinyo havia allegat aquell *Juy. Ceremonial.*

mateix dia la immunitat y que perso nol podia traure, empero que faria traure los altres delinquents los processos dels quals a les deu horas demati havia comunicats a dits magnifichs consellers per medi de dit Roure procurador fiscal E immediadament feu traure un frances nomenat Joan Tarida alias Campmaior natural de Miralpeix regne de Fransa y en assentarse lo dit delat en lo loch ha hont acostume de assentarse lo reo y abans de legirse la enquesta de dit reo dit portant veus de general governador comensa a tractar ab dits consellers quin loch donarian al relador de dita enquesta, y dits consellers li digueren que li donarien lo loch que sera acostumat de dar altres vegadas al relador en dita sala que era lo loch apres de tots los ciutedans y cavallers junct a la porta del deposador vell E dient dit portant veus de Governador que no exiria a fer relacio dit relador que no li donassen loch entre los ciutedans y militars, sino que faria la relatio Pons Bas notari y scriva seu y dient li dits consellers que no votarian que lo assesor no fes la relatio com era acostumat E dit portant veus dix que en nenguna manera faria relatio lo relador sino li donavan lo loch que ell demanave en lo qual loch pretenia havia segut lo relador en los precedents dos Juys de promens, al que replicaren los consellers que ell sabia molt be que dites dues vegadas se era sufrit ab conditio y protestatio que no pogues esser tret en consequentia en sdevenidor nis fes preiudici a la ciutat ni a la pratica antiquissima de abans servada, y que per levar tota manera de dissencio ne havian junctat pochs dias abans lo consell de Cent y havent de tractar de altres cosas importants se tracta de dit assento y que lo dit consell havia comes a dits consellers y vuyt personas per a quen tractassen ab dit portant veus de governador del loch ha hont havia de seure dit relador, y per dita causa havian deputadas dits consellers y vuytena dues personas per tractar ab altres dues que dit portant veus de general governador havia elegidas y que eran estadas al capitol de la seu ha hont embiaren a dir serian los altros per dita ciutat que eran mossen Galceran Burgues militar y mossen Jaume Joan Çapila ciuteda y los elets per lo dit portan veus de general governador que eran micer Loys Sorts y micer Gabriel Maduxer no accodiren en dit loch lo dia era, y dit portant veus de general governador dix que ell ne havia scrit a sa magestat y que sperava la determinatio, y axi per dits consellers li fonch respost ques maravellaven

ques volgues determinar loch pera dit relador ans de tenir la resposta y provisio de sa magestat y les hores dix dit portant veus de governador a dit Bas notari «levau acte» E dits consellers manaren a lur notari y scriva que alli era present que per lo semblant continuas acte lo qual se leva conforme que en aquell esta contengut E mentres que dit portant veus de governador y dits consellers procehien en dits actes y protestations dit portant veus de governador digue a dits consellers y Juy de promens «si nos fa justicia sera culpa de v. m.» y les hores responent lo conseller segon digue, «no sera culpa sino de v. m.» y (lo) portant veus de Governador sentit de que dit conseller li digues merce, digue a dit conseller «vos sou mal criat» y prenent li dit portant veus de governador la ala de la gramalla digue a dit conseller segon «si vos no apportasseu aqueixa gramalla no parlarieu de aqueixa manera» y dit conseller li digue «yo so molt ben criat y si v. m. no apportas aqueixa verga, tant poch no parlaria de aqueixa manera» y dit portant veus de Governador replicas a dit conseller altra volta «vos sou mal criat» y dit conseller li respongue «no so sino molt ben criat», y dit portant veus de governador entre altres coses li digue «yo so don Pedro de Cardona y vos sou Vilana,» e mes digue a dit conseller que li havia a dir señoria — Y apres se procehi en legir lo proces del dit Joan Tarida per dit Ffrancesch Fogassot notari, y apres de legit dit proces lo dit portant veus volgue que Pons Bas son scriva legis ab un paper la relatio del dit proces y apparent als dits consellers esser cosa insolita digueren que no votarian que la relatio no fos feta per lo relador en la forma acostumada, y sobre dita pretentio se levaren actes per dits scrivans com en aquells mes largament se pot veure y apres dit portant veus de governador sen ana de dita sala de la preso dexant dit Juy de promens y sen ana fora la preso y dits consellers y promens nos mogueren de dita sala fins atant foren certificats que dit portant veus era fora de la preso y sen anave cami de sa casa E axi sen tornaren en la present casa de la Ciutat en la forma acostumada essent entre onze y dotze horas de la nit, fent levar acte del sobre dit E dit notament he fet yo Thomas Vallers scriva de la casa del racional de la present Ciutat per relatio dels dits magnifichs consellers y de alguns dels dits promens y alguns officials de la present casa qui en dites coses eran presents.

Entrada del prior de Castella per Virey.

DIUMENGE XXVIJ. — En aquest dia demati essent havisats los magnifichs consellers que lo ex.nt don Hernando de Toledo prior de Castella del orde de sanct Joan, provehit novament per loctinent de la catholica Magestat del señor Rey nostre señor en lo present principat de Cathalunya venia, embiaren dos promens que foren mossen Jonot Salba y mossen Joan Loys Lull ensemps ab una posta que sen ana ab ells per a consertar la entrada, y axi dits promens anaren fins a Molin de reig y sabuda la hora de la entrada que volia fos a les V horas apres dinar trameteren la posta qui ab ells sen era anada als dits magnifichs consellers los quals ja estavan en la present casa applegats ab molts cavallers y Ciutedans qui havian feta convidar per dit effecte, e tantost acodiren en la dita present casa los consols de la longe ab molts mercaders, e axi cavalcaren tots en lo pati de la dita present casa y agraduats anaren fins passada la creu Cuberta un poch, e aqui speraren lo dit señor, e quant lo veren anaren envers ell, e li feren lo degut acatament e recebiment posant se lo conseller en cap al seu costat a la part squerra, e lo almirant de Napols se posa a la part dreta de dit señor, e alguns digueren que no era son loch aquell, e altres que si, y axi vingueren y quant fonch a la porta de la dressana tira la artilleria del rey y aximateix respongue la de la Ciutat y feren li una salva de la artilleria, e a be que fonch un poch de nits no se encengueren antorxas y axi lo dexaren en sa posada que es al carrer Ampla en casa del dit almirant de Napols, e dits consellers sen vingueren envers la present casa hont se desaplegaren.

DILLUNS XXVIIJ. — En aquest dia los dits magnifichs consellers se tornaren aplegar en lo pati de la present casa com lo jorn prop passat y agraduats anaren a pendre lo señor virrey en sa posada a cavall y lo acompanyaren a la seu ha hont presta lo acostumat jurament, y de alli lo tornaren acompanyar a sa posada y dits consellers sen tornaren en la present casa hont se desaplegaren.

JUNY

Entrada de D. Joan de Austria.

DISSAPTE XVJ. — En aquest dia tenint havis los magnifichs consellers com lo excellentissim don Joan de Austria

germa del señor rey venia en la present Ciutat ordenaren que dos promens acompanyats de una posta anassen a visitar lo alla hont lo trobarian per lo cami y li fessen asaber la alegria la Ciutat te de sa venguda y per saber dell a quina hora volia entrar, y mes ordenaren que fossen apparelladas XXIIIJ antorxas si era vespre y mes feren convidar los Cavallers y Ciutedans y consols de mar, e axi applegats en lo pati de la present casa apres que saberen per la posta la qual havian ramesa los embaxadors la hora de la entrada, agraduats pertiren de la present casa a cavall y tiraren un poch mes enlla de la creu Cuberta, e de aqui quant descubriren lo dit señor don Joan se applegaren envers ell, e a cavall li feren lo aca(ta)ment y recebiment degut lo qual fet lo conseller en cap se posa a la sua squerra, e lo virrey qui ab ell venia perque li era exit bon tros enlla se posa a la dreta dell y axi sen vingueren, e entrant per lo portal de sanct Anthoni destiraren unas pessas de artilleria las quals per orde dits consellers estaven alli apparelladas, e respongueren les del rey de la drassana y apres quan fonch devant la dressana tornaren a tirar les del rey y tota lartilleria de la Ciutat respongue, e axi li feren bona salva, e lo acompanyaren fins a la posada sua, la qual lo dit virrey li tenia apparellada en lo carrer Ample en casa del almirant de Napols, e de aqui dits consellers sens entrar en la dita posada apres de esser despedits de ells sen vingueren en la present casa y de aqui se desaplegaren.

Entrada dels Serenissims Princeps de Boemia.

DILLUNS XXV. — En aquest dia entraren en la present Ciutat los serenissimos princeps de Boemia venints de la part de Castella, als quals los magnifichs consellers embiaren dos embaxadors per consertar lur entrada, exiren los un trosset mes enlla de la creu Cuberta y anaren agraduats y partiren de la present casa axi be com se feu en la entrada de don Joan de Austria que entra a XV del present y acompanyaren los fins a llur posada que fonch al carrer Ample en casa del almirant de Napols, anaven los dos serenissimos princeps germans enmig y a la ma dreta lo señor loctinent general ques lo prior de Castella don Hernando de Toledo y a la ma squerra lo magnifich conseller segon per indisposicio del conseller en cap y lo princep maior de dies anava al costat del dit conseller segon.

JULIOL

Dimars IIJ. — En aquest dia se tingue promenia de molts ciutedans y cavallers sobre que havian vist anar un alguatzi de galeras per ciutat ab verga, y foren aconsellats los honorables consellers que ells anassen al señor loctinent sopplicant lo que intercedis ab lo señor don Joan de Austria capita general y germa de sa magestat que remedias tal aggravi perso que officials nous no poden esser creats ni fer exercici en Cathalunya, e los dits consellers feren dita embaxada y lo señor loctinent los respongue queu tractaria ab lo señor don Joan y del ques faria en dit negoci ho faria asaber a dits consellers.

Dimecres IIIJ. — En aquest dia lo señor virrey embia a dir a dits honorables consellers que ja era remediat lo del alguatzir de las galeras que ya no aniria.

Questió de ceremonial.

Dimars XXIIIJ. — En aquest dia se tengue consell de Cent acerca de un coxi que lo portant veus de governador volgue posar lo diumenge proppassat devant del conseller en cap a la sglesia del monastir de Montesyon.

OCTUBRE

Nova jocundissima. Victoria gloriosissima de Lepant.

Dimecres XXXJ. — En aquest dia per correu de Genova despachat per lo embaxador del señor Rey es venguda nova com la Armada de la sancta liga que lo sanctissim pare y señor nostro Papa Pio quint vuy beneventuradament regnant havia consertada entre molts princeps xpians de la qual Armada ne es capita general lo ex.mo don Joan de Austria germa del señor Rey, ses trobada dita Armada xpiana ab la armada turquesca cerca de Lepanto a VIJ del present festa del Angel custodi, e que pelearen les dos armadas ferocissimament, e com per la misericordia de Deu omnipotent son restades en poder de la xpiana Cent vuytanta galeras, o mes turquescas y moltes altres sfondrades, e pocas fugidas axi que de XXXX galeras dels turchs que apportaven fanal y eran capitanes en llur armada sen

han presas XXXVIIIJ que sols nes scapada una, e que han degollats y morts los nostros 20000 turchs y encaptivats 5000 de vius y libertats 15000 catius xpians, es nova may hoida ni victoria en nengun temps ni per gents algunas may obtenguda, es misericordia de Deu y merce que enarrar nos pot ni explicar que Deu nos ha feta per la intercessio y consert y bon govern del dit son vicari y pare nostre Pio quint La maiestat divina ne sia per tots y per tostemps loada beneyta y glorificada y per sa immensa misericordia done a la dita sancta liga prossequutio de victoria a servey seu. — E lo mateix dia fonch consertat de fer *tedeum laudamus* en la seu al qual fonch present lo señor loctinent los magnifichs consellers molts cavalles y gran nombre de poble que apenas cabia en la seu, ab tant gran alegria y jocunditat que los homens molts dells de alegria tenien las lagrimes als ulls, altres estaven ab los ulls al cel ab lo sperit tant elevat que restaven descolorits y tots blanchs, altros ab altres effectes que parian fora de seny, altros quels apparra cosa de somni y apenes ho podian creure y ab raho, perque manifestament es estada obra divina y no humana per lo que la armada infel era potentissima y molta y en sa terra, y exida de fresch y nostros pecats son grans, es empero y es estada tostemps maior la misericordia de Deu.

NOEMBRE

DIUMENGE XVIIJ. — En aquest dia fonch ordenada una professo com lo dia del corpus pera retre gracias a la divina magestat de la victoria obtenguda per la armada de la S.ta liga xpiana contra los turchs. Professó.

DISSAPTE XXIIIJ. — En aquest dia fonch ficat en las portas de la seu un proprio motu de sa sanctedat contenint en effecte que dins VJ dies los ecclesiastichs paguen lo subsidi concedit al señor Rey, sots grans penas contengudas en dit proprio motu lo qual esta continuat baix en la fi del present libre (1). Subsidi eclesiastich.

DIJOUS XXVIIIJ. — Estos dies proppassats los ecclesiastichs se donaren gran pressa en pagar lo dit subsidi, y tanta, que de

(1) Vegis l' *Apéndix I*, corresponent á aquest volúm original.

laora de matines fins a les vuyt hores de nit estaven los receptors rebent y noy bastaven.

Eleccio de Consellers y obrers.

Divendres XXX. — En aquest jorn se tingue consell de Cent Jurats en lo qual com es acostumat se feu extraccio de consellers y foren mossen Loys Dusay ciuteda, mossen Joanot Canyelles cavaller, mestre Symon Pla metge, mossen Joachim Malendrich mercader, mossen Francesch Sunyer notari de Barcelona, y obres, lo dit mossen Jonot Canyelles y Pere Talavera notari de Barcelona.

DECEMBRE

Dissapte I. — En aquest dia com es acostumat los magnifichs consellers prestaren lo acostumat jurament e oyren sententia de excomunicatio, tot asso apres de haver oyda missa en la capella de sancta Eulalia en la seu. — En aquest dia los R.nts y magnifichs deputats embiaren en la present casa a mossen Miquel Ciurana y a micer Copons per a visitar los magnifichs consellers y pera darlos lo pera be y lo bon prou, es estada cosa nova y may acostumada, es se assentada assi esta memoria pera ques sapia y pera.....

Dilluns IIJ. — En aquest dia y en los precedents se feren grans pagaments del dit subsidi y se feyen del mati fins a la nit y encara de nit.

Dimars IIIJ. — En lo present dia y ya lo dia abans se observa lo entredit conforme la tenor del proprio motu de sa sanctedat.

Conflicte per lo Entredit.

Dimecres V. — En aquest dia vehent los honorables consellers lo gran treball en que estava tota la Ciutat y tota la provincia per raho de dit entredit, feren aplegar una gran promenia de ciutedans per a quels aconsellasen acerca del flagell tant gran, e ab consell de dits promens embiaren dos embaxadors dels mateixos promens que foren mossen Jonot Salba y mossen Loys Gibert als R.nts y magnifichs deputats sols per fer los asaber com ells dits concellers ab aquella congregacio estaven juncts pera veure lo que ells porian fer per sublevar lo poble de tant gran assot com era del dit entredit. — E axi mateix feren embaixada al R.m bisbe de Mallorca lo qual es comissari

y te carrech del dit subsidi en Cathalunya y foren los enbaxadors mossen Galceran Burgues y mossen Joan Loys Lull los quals li explicaren la embaxada segons ells apres referiren ab les paraules semblants en effecte, dient li que los magnifichs consellers los embiaven a sa S.ª R.ma per lo que la Ciutat estava affligida perço que los poblats en aquella no podien hoir missas ni officis ni los que morien podien esser sepultats en loch sagrat, y per so lo sopplicaven de part de dita Ciutat que si en asso havia algun remey que estaven molt confiats que podent loy donar loy daria sa señoria per ferlos merce y que en lo que tocava dels ecclesiastichs la ciutat no si entremetia en res sino tant solament en supplicar lo, pus lo poble noy tenia culpa sa señoria hy volgues donar algun remey si darlo podia. E dit señor bisbe respongue que besava les mans dels SS. consellers y que ell entenia lo bon zel tenian en dit negoci, empero que per sa consecratio ell no tenia poder ans lo havian tengut per sospitos en aquest negoci perque li havian embiat hun sobrestant, mas que stava en ma del capitol exir de asso, ço es pagant, y dits embaxadors li digueren que entenien del vulgo que los capellans se scusaven quey havia molts pobres que no podian pagar, y dit señor bisbe los dix «que por esso se havia cargado un dinero y medio por enxir essos vazios de los que no podian pagar», y dient los dits embaxadors que per entendre millor la cosa nos maravellas si li demanaven algunas demandas, y ell respos quey prenia gran pler y dixlos que tots los canonges estaven excomunicats y que dos mesos y mig havia que era vengut un breu de sa sanctetat y quel feu amostrar per don Joseph al capitol, y que may lo han volgut creure y que sempre han tengut a ell per sospitos, y dient li los embaxadors que havian entes que los ecclesiastichs deyen que noy havia orde a qui havian de pagar, respos los que sa Sanctetat manave que se exhigis dit subsidi del modo que laltra vegada y que si ells pagaven porian tocar las campanas y obrir les sglesias y esta resposta referiren los dits embaxadors als magnifichs consellers y promenia. — Los quals consellers y promenia delliberaren que ells mateixos que eran anats al señor bisbe de Mallorca anassen als deputats y al capitol per a fer los ha saber lo que era passat ab lo dit señor Bisbe y axi ho referiren dits embaxadors punctualment a dits deputats los quals respongueren que pus lo capitol tenia applegats theolechs y canonistas que per

millor determinarse en lo que haurian de fer speraven la terminatio dels dits theolechs y canonistas.

Igual assumpto.

Dijous VJ. — En aquest dia los magnifichs consellers dexaren de fer la ceremonia acostumada de la festa del glorios sanct Nicholau en lo monastir de St Francesch per causa del dit entredit. — En aquest dia los dits embaxadors foren en capitol dels R.[nts] canonges y alli referiren lo que havian passat ab lo dit señor bisbe de Mallorca, los quals canonges digueren que lo señor bisbe de Mallorca prenia enguay (1) en lo que deya que pagant porian obrir las sglesias, per que si en la provincia y havia un sol que no hagues pagat nos podia alsar lo entredit, y que lo diner y malla que deya era per lo que no podian pagar los pobres, tambe prenia erro per que aquell diner y malla era per pagar alguns beneficis que eran en taxa y vuy son perduts, y que sa Sanctetat nols manava que pagassen uns per altros ni tant poch los manava que lo capitol hagues de applegar los diners. E tornada dita resposta por dits embaxadors, dita promenia que sera tornada applegar en esta casa fonch de parer que los magnifichs consellers anassen al señor loctinent per sopplicarlo de algun remey per a que los pobles fossen relevats de tan gran affliccio. — E axi lo pres dinar dits magnifichs consellers acompanyats ab promens anaren al dit señor loctinent y li comptaren les embaxades y diligencies havian fetas y que no trobant remey en altra part eran venguts per sopplicarlo si lay sabes fos servit sa Ex.[a] donar ley, e que alli eran presents los dos embaxadors que per part de la Ciutat eran estats al señor bisbe de Mallorca y que si sa ex.[a] era servit los podia hoir. E axi lo dit mossen Galceran Burgues referi tot lo que havian passat ab lo dit señor bisbe de Mallorca y ab lo capitol y mes avant, y ajusta que advertis sa ex.[a] que los pagesos de defora que no alcansavan tanta policia ni raho com los de la Ciutat, morintsels fills, o algunas personas coniunctas y no volent los soterrar en loch sagrat lo curat, porian commoure alguns inconvenients y sa ex.[a] respongue que tota la culpa era dels ecclesiastichs y que sa Magestat havia de haver tanta quantitat dells, y que ells matexos ho repartissen, o pagassen y que si nou feyan ya teniam lo remey del que se havia de fer.

Dijous XIIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent y

(1) Engany.

fonch extreta terna de mostaffas — Onofre de Cardona — Francesch Terre assumptus — Jaume Alos Colom — y mes perella de administrador de plasses Galceran de Navell assumptus — Pere Benet Bals mercader. — E mes dit consell dellibera que fos trames un embaxador a sa maiestat per a sopplicarlo del remey de esser levat lo entredit, e axi de la bossa de conseller en cap fonch extret mossen Valenti de Ferrera ciuteda lo qual havia de anar a la posta. — E mes en dit consell fonch legida una letra de sa magestat rebuda lo mateix dia del tenor seguent, la qual hoyda per dit consell fonch delliberat se fessen alimaries y una solempne professo.

«El Rey»

Naiximent de don Ferrando Princep y señor nostro.

«Amados y fieles nuestros hoy martes quatro de dizembre entre las dos y las tres horas de la mañyana fue Dios nuestro señor servido de librar a la Ser.ma reyna mi muy chara y muy amada muger de un hijo varon, y siendo el contentamento que dello nos queda tan grande como es razon y sabiendo la parte que como tan fieles y buenos vassallos os ha de caber por el beneficio grande que speramos que ha de resultar a todos nuestros reynos, no havemos querido dexar de havisar hos lo con esta y como entramos quedan buenos, y encargaros que dandole con processiones solemnes y devotas infinitas gracias por ello y supplicandole le guarde para su servicio agays junctamente las luminarias y alegrias que se acostumbran y deven para que desta manera su divina Magestat de cuya mano procede todo el bien sea glorificado y el pueblo regosijado que en ello recebiremos muy accepto plazer y servicio Data en Madrid a IIIJ de diziembre M.D.LXXJ (1).

Yo el rey

V.t don Berengarius vicecancellarius	V.t Loris R
V.t Comes g. thesorarius	V.t Sentis R
V.t Sora R.	V.t Sapena R

Gassol secretarius.»

(1) Mori est princep en la infancia, a 18 octubre de 1579.

Professó. DIUMENGE XXX. — En aquest dia se feu una solemne professo per a fer gracias a la divina maiestat del naximent del Serenissim don Ferrando princep nostro y fill del molt alt señor don Philip Rey nostre, la qual professo per raho del entredit que era abans no sera poguda fer mes abans.

M . D . LXXIJ

JANER

DIUMENGE XX. — En aquest dia y los dos subseguents foren fetes grans alimaries y balls y festas per la alegria de la nativitat del serenissim princep don Ferrando. Alegries.

FEBRER

DILLUNS XXV. — Bixest — Festa de St Mathia.

MARÇ

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest dia fonch fet acte de fe per lo sanct offici al Born en lo qual hague molts penitenciats, foren hi presents los magnifichs consellers E se segui que vehent dits consellers que lo R.^{m} bisbe de Vich y deputat havia posat un coxi de seda per a recolsarse ho enviaren a dir al ex.^{nt} señor loctinent qui era en dit Born per dos ciutedans dient li que era en derogacio de les ceremonies reals, y foren los embaxadors mossen Joan Loys Lull y mossen Andreu Çacosta, la qual embaxada hoyda lo dit señor loctinent tramete a dir a dit R.^{m} bisbe que fes levar lo dit coxi y fonch respost per los deputats que era posat per estar de mala gana dit bisbe, e lo dit señor Acte de fe. Coxí.

loctinent li torna fer dir que si estava de mala gana sen anas a casa y axi dit R.m bisbe sen ana y axi se leva dit coxi.

ABRIL

Ceremonial.

DIMECRES IJ. — En aquest dia los magnifichs consellers trameteren dos ciutedans al R.nt capitol para que sabessen dell, si lo dega que preten a les vespres estar entre consellers se acontentaria de son acostumat loch que es apres de tots los dits consellers, e respongue dit capitol que no que ells tambe volian mirar per ses preminencies.

DIJOUS S.t IIJ. — En aquest dia per la raho susdita, dits Consellers com acostumaven de anar a la seu al hoffici anaren en S.ta Maria de la mar.

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia per lo semblant anaren dits consellers en S.ta Maria de la mar al offici y apres dinar a la professo de la Spina.

DIUMENGE VJ. — Pasqua. — En aquest dia anaren dits consellers ab la acostumada cerimonia en sancta Maria de la mar empero noy offeriren perque no digue la missa bisbe.

Entrada del S.or Bisbe don Martin Martinez del Villar.

DIMECRES XVJ. — En aquest dia per quant lo R.mo señor don Marti Martines del Villar Bisbe de Barcelona havia fet asaber ya lo dia proppassat que volia entrar en lo present dia apres dinar partint de S.t Andreu de Palomar, perso los magnifichs consellers a les dos horas apres dinar vingueren a cavall en lo pati fora de la present casa hont arribaren los consols de la lonja y molts cavallers ciutedans y mercaders qui foren convidats per los verguers de dits consellers y feta la agraduatio com appar en lo libre de agraduations ques aporta per lo scriva de les obres, partiren y passaren per la Calçateria Boria y isqueren al portal Nou y prengueren per lo cami de dalt qui va a Horta fins passat lo pont de les Bigues per lo cami amunt endret de la torra de Honorat Jonells notari poch mes amunt un tir de palet, e aqui reberen lo dit señor bisbe ab molta cortesia y lo dit señor los rebe ab molta alegria y affabilitat y posantse lo conseller en cap a la sua ma dreta y los altres consellers devant sen entraren per lo portal Nou y per la Boria Calçateria plassa de sanct Jaume devant la deputacio devant lo palau episcopal y

per la plassa Nova y Corrobia vingueren fins al sol de les grans graus, o scala que esta devant, e per montar al pati del portal maior de la seu hont descavalcaren, e aqui fonch rebut ab una solemne professo de tota la clarecia de la seu cantant, e lo prengueren en lo gremial y montaren les scalas, passant lo pati y apres montaren los altros grahons que stan per entrar en dita seu, y en lo revolt del dit portal estava posat un dosser ab coxins ha hont adora la sanctissima creu la qual tenia en mans un reverent canonge de dita seu revestit, e feta dita adoratio entra y passant per lo cor sen monta alt al altar maior, e ditas certas orations y donada que hague la benediccio sen abaixa en la capella de sancta Eulalia y feta oratio sen monta dalt en la seu y tostemps acompanyat dels dits consellers y de tota la clarecia tira envers son palau metentse per la claustra y passant per la capella de les Verges y entra dins dit palau, y al sol de les graus de aquell los dits consellers lo dexaren y sen vingueren en la present casa y de aqui a llurs cases. Placia a la divina maiestat lo dexe be administrar al seu sanct servey y a salvacio de nostras animas.

DIMARS XXIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers convidats anaren a la deputacio a les vespres ha hont fonch lo ex.nt señor loctinent general, al qual quant vingue ni com sen ana no anaren acompanyarlo per lo que eran en casa convidats y sols li feren lo acatament degut del banch en fora hont estaven assentats ques lo que sta a la part de la epistola y costat del altar, los deputats lo acompanyaren empero com es acostumat en semblant dia.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest dia los dits consellers foren presents al offici en la deputacio y fonch hy tambe lo señor loctinent y se feu la mateix del dia proppassat. Festa de S.t Jordi.

DIVENDRES XXV. — En aquest dia fonch celebrat consell de Cent ordinari y feu se extraccio de consols y de jutge depells de la mar y de prom del pont. Consols.

MAIG

DIUMENGE IIIJ. — En aquest dia vingue nova com sa sanctedat estava malalt. Malaltía del S.t Pare.

Arribada de Cardenal.

Dimars VJ. — En aquest la seu feu professo per dintre la sglesia per pregarias per la salut de sa sanctedat, lo señor los hoja per sa misericordia. — Dit dia lo Ill.^m y R.^m Cardenal Servantes archabisbe de Tarragona arriba ab dues galeres y desenbarca fora la ciutat junct al baluart de levant y de aqui ana a posar al monastir de Jesus.

S.t Pare.

Dijous VIIJ. — En aquest dia se feu professo solenne fent la cerca del corpus per pregaries per la salut del Beat.^mo Pio papa quint lo qual segons nova sen tenia estava malalt. Deu per sa clemencia infinita li done salut y larga vida.

Entrada del Cardenal Servantes archabisbe.

Divendres VIIIJ. — En aquest dia depres dinar los magnifichs consellers vingueren a cavall en lo pati de la present casa en lo qual tambe vingueren molts cavallers y ciutedans los consols de lotge y molts mercaders los quals foren per asso convidats per los vergues, e apres que foren agraduats per los honorables obrers y alguns promens anaren a rebre lo Ill.^m y R.^m señor don Gaspar Servantes de Gayeta Cardenal y archabisbe de Tarragona, e partint de la present casa feren lo cami per la Calsateria Boria devant lo pes de la farina per lo carrer qui va dels agostins al portal Nou per derrera la verge Maria del Socors y tiraren fins passat lo pont de les Bigues e se aturaren junct a una casa questa tantost passat dit pont a ma squerra quasi devant la torra del discret en Pere Jonells quondam notari de Barcelona, e aqui stigueren fins que saberen que dit señor Cardenal era prop lo qual sabut se atanssaren apoch apoch envers dit señor Cardenal, e quasi endret de la dita torra de dit Jonells se encontraren ab lo dit señor Cardenal lo qual reberen ab molta reverencia, e ell rebe dits consellers y promens ab molta benignitat y lo conseller en cap mossen Loys Dusay se posa al costat squerra de dit señor y los altros consellers y promens devant, y devant tots los consellers anava la creu dargent del dit señor y davant dita creu anavan los dos verguers dels consellers y emig dells dos lo porter del dit señor Cardenal ab sa massa y devant dits verguers y porter anavan los missatges dels consols de la mar ab ses vergues, y de aqueixa manera entraren en Ciutat y per lo mateix cami sen tornaren fins a la plassa de sanct Jaume devant la deputacio y devant lo palau episcopal y per la plassa Nova rodant envers la Corrubia y fins devant les grans scales de la seu, e aqui fonch la professo de la seu qui ab creu y ganfanons y tota la clericia lo reberen y des-

cavalcant lo posaren en lo gremial a ma dreta del R.^{mo} señor bisbe de Barcelona qui estava vestit de pontifical ab sa crossa y mitra, y los magnifichs consellers y promens derrera sen montaren en la seu y entrant en ella a ma dreta sota la volta del gran portal fonch apparellada aqui la sanctissima vera creu la qual lo dit señor Archabisbe adora y jura segons acostumen jurar los R.^{ms} Archabisbes en las novellas entradas que fan en esta Ciutat y de aqui entraren, y passant per mig del cor sen montaren alt en lo altar y de alli feta la oratio y benediccio sen baxaren en la capella de sancta Eulalia y de alli monta y isque per lo mateix portal maior que era entrat, y es de notar y de saber que dit señor Cardenal axi en lo montar les scales com entrant y passant per la seu com baxant y montant en lo altar maior y en la capella de sancta Eulalia com en exint de dita seu tingue un grandissim treball y la gent li dona grandissima fatiga per besarli la ma cosa de lohar al señor, e dit señor Cardenal, a la hora quel encontraren fora venia vestit de molta cerimonia perque apres del roquet de tela lo qual apportava sobre una sotana larga apportava de sobre tot una roba de cardenal de xamellot ab aygues vermella fins en terra devant y derrera ab una coha molt llargua, que tenia dita coha, o falda mes de XIJ palms y sobrel seu cap apres de un barretet vermell de seti carmesi apportava la cugulla de la dita larga roba de cardenalat y de sobre dita cugulla de dita roba apportava lo capell, o sombrero de cardenal vermell molt ben guarnit, y la mula que cavalcava estava ab unes guarnicions y una gualdrapa de grana larga fins quasi en terra y tota quasi encubertada de ditas guarnicions y sense retranga, y apportava dit señor sis jovens palafrenes entorn de dita mula vestits de certa lureya (1) de cami stranya, ab sengles bastons pintats en les mans. — E apres que dit señor Cardenal fonc exit de la seu y devalladas hague les grans scales, o grahons de la seu, cavalca ensemps ab los dits consellers y tota la gran cavalcada, y tornant per dita plassa Nova vingueren per devant lo palau episcopal per devant la deputacio plassa de sanct Jaume devant la casa de la Ciutat per lo Regomir per lo carrer Ample Cambis devant lo pes del Rey y per lo cap del Born se posaren en la plasseta dels Sombrarers fins devant la casa de mossen Miquel Doms Ciuteda

(1) Librea.

hont era la posada del dit señor Cardenal, devant la porta de la qual posada dits magnifichs consellers lo dexaren y se despediren dell, y dits consellers montantsen per lo carrer de Moncada y girant per la Boria y passant per la Calçateria sen vingueren en la present casa y de aqui sen anaren a llurs cases.— Es de notar que en altres entrades de cardenals nos troben mentions de porters ni massers dells, salvo ab la entrada del R.^mo^ y beato fray Egidio legat apostolich, la raho es que encara que tots los cardenals tingan un masser y si son legats ne tenen dos empero nols acostumen de apportar quant entren en Ciutat ab les robes y habits de cami y tots los altros cardenals salvo aquest y lo dit Egidio son entrats ab habits de cami y estos dos ab los habits ceremonials de Cardenal.

DISSAPTE X. — En aquest dia los magnifichs consellers ab promens anaren a visitar lo dit señor Cardenal.

DIUMENGE XJ. — En aquest dia dit señor digue missa resada en lo altar maior de sancta Maria de la mar ab un to alt y distinct quel hoyen molt be de dintrel cor de dita sglesia y dona molts perdons als qui en aquell dia visitarian dita sglesia.

Mort del Papa.

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia vingue nova com la sanctedat de nostre sanct pare Pio quint era passat desta vida en la perdurable. Deu per sa misericordia done a la sua sglesia successor quel seguesca, es estat un sanctissim princep.

Eleccio de successor.

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia per correu de Italia es venguda nova com a XIIJ del present es estada feta eleccio per a summo pontifice de la persona del Illmo y R.^mo^ señor cardenal Ugo Boncompany de natio bolunyes y es estat anomenat Gregori tretze.

JUNY

Questió de ceremonial.

DIJOUS V. — Festa de corpus. — En aquest dia á las vespres anant los consellers a la seu per anar a la professo trobaren al altar unes cadires quey tenien los domers, e per no voler les ne levar los capellans sen vingueren y apres per lo que per part del señor loctinent fonch encarregat que per honor de la festa anassen a la professo ells hy anaren.

DIJOUS XIJ. — Octava de corpus. — En lo present dia

apres dinar los magnifichs consellers essent ne axi aconsellats, no anaren a la seu a la professo se acostuma de fer perque no estaven desgraviats del que passa lo dia de la festa del corpus.

JULIOL

Altre questió.

DIMECRES XVJ. — En lo dia present per negocis que importaven al bon govern de la Ciutat los magnifichs consellers anaren en casa del ex.^{nt} señor loctinent general y entrant en la sala del consell criminal hont estava sa excellencia ab los magnifichs doctors de dit consell, los dits consellers prengueren la part squerra del dit señor loctinent com es pratiga y dits doctors ja se eran passats tots a la dreta y estant axi arriba alli lo magnifich regent la cancellaria y al cap del banch de la part squerra al costat del conseller en cap estava una cadira la qual apres de haverla demanada dit regent, mana dit señor loctinent que la passassen a laltre part perque en ella se assentas dit regent y estant encara tots de peus digue lo dit conseller en cap que si sa excellencia manava donar cadira a dit magnifich regent que fos servit manar ne donar a dits consellers per lo que dit regent no havia de precehir a consellers, y dit señor loctinent digue en lengua castellana «que no le quitaria su silla» y dit conseller li digue que axo era no trobantsi los dits consellers perque trobantsi altra persona fora de sa excellencia no havia de tenir cadira, e apportali un exemplar que altra vegada quant ell dit conseller en cap fonch conseller en lo temps del señor duch de Alcala, que parlant dit conseller ab dit señor qui a les horas era loctinent de sa Magestat estant lo R.^{nt} canceller en una cadira ell dit conseller li digue que aquella cadira no era sua estant present dit señor loctinent, y axi sens contradiccio alguna lo dit R.^{nt} canceller sen passa y se assenta a laltra part hont estaven los doctors del real consell al cap del banch de aquells. Y en esta hora micer Sors un dels doctors del real consell criminal parla a la orella del señor prior lo qual apres de haverli un poc parlat isque fora la sala restant lo dit señor loctinent assentat en sa cadira y dits consellers en son banch y dit regent y doctors de peus y poch apres torna dit micer Sors y parla altra vegada a la orella de dit señor loctinent y les hores

dit señor loctinent digue altra vegada que passassen dita cadira al dit magnifich regent, y dit conseller en cap se alsa de peus y digue que pus sa excellencia manava donar cadira a dit regent manas donarne a dits consellers que altrament no parlarien, y dit señor virrey digue «yo no quiero quitar su silla ni lo que le toque» y dit conseller en cap digue que sa excellencia feya be de no levar res a dit regent y que tambe havia de mirar lo que tocava a la Ciutat, y dit señor digue «digan lo que quieren que por otra vez yo me informare si soy obligado a dar sillas quando los conselleres vienen» y dit conseller digue que no entenia que sa excellencia fos obligat a darlos cadiras sino que donantne al regent fos servit darne a ells y pus sa excellencia non era servit, que ells no explicarien per lo que venian y axi fet son degut acatament sen anaven y axi com sen anaven digue dit señor loctinent «de ahi adelante embien un procurador» Y asso me fonch referit a mi Thomas Vallers scriva del rational de la present Ciutat per dit magnifich conseller en cap en presencia de alguns dels altres companyons seus.

AGOST

Dimecres XIIJ. — En aquest dia considerant los magnifichs consellers lo que sera seguit lo dia de la festa del precios cors de nostre S.or Deu Jesuchrist en la seu a hora de vespres de la cadira del domer y perque lo R.m S.or bisbe de Barcelona particularment havia dit al magnifich conseller terç que de part sua digues a sos companyons que los pregava molt que lo dia de nostra señora anassen a la seu que ell tractaria y consertaria ab lo capitol que noy hagues mes cadires ni questions, y per lo que passat dema era la dita festa de nostra señora y laltro la de S.t Roch los quals dias acostuman los consellers anar a las professons, embiaren per embaxadors mossen Andreu Sacosta y mossen Valenti de Ferrera a dit señor bisbe per saber lorde y assento se havia de tenir, y tornats dits embaxadors digueren — Com ells anaren al R.m señor bisbe de Barcelona y que li han referit lo que per part de sas magnificencies los era estat manat y que dit señor Bisbe los havia respost que li havia molt pesat de les contentions y novedats seguides entre la ciutat y lo

capitol, perque los consellers te ell per pares y protectors de aquella sglesia y vol y enten que sien rebuts y tractats com es de raho y es acostumat y que es veritat que ell havia dit al señor conseller Pla que anassen los consellers que noy hauria mes cadira y que ell encara que coxo sesforsaria en anar lo sendema a la seu per remediarho y posarho en degut orde que conve y que anassen ses magnificencies.

Sobre ceremonial ab lo Capitol.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia enbiaren los magnifichs consellers lo syndich al R.nt capitol de la seu per consertar a quina hora se faria la professo del glorios sanct Roch per effecte que dits consellers fessen fer la crida y lo mes avant, y entrant en capitol segons dix troba alli lo R.nt Señor bisbe que tenia capitol y dirigint les paraules dit syndich al dit señor bisbe de sa embaxada, respongue dit señor bisbe que ya noy hauria de aqui al devant embarg algu y que lo R.nt capitol y ell en particular los agrayria vinguessen dema que sera festa de nostra señora y totes altres vegades que tostemps serian molt ben arribats y mes demana a son vicari general y al capitol que diguessen a quina hora es acostumat fer la professo que ell nou sabia y axi fonch respost que a les set horas de mati. — E apres dit dia vingue en la present casa micer Montserrat Guardiola official del señor bisbe y digue que de part de sa señoria es estat vuy en capitol y alli havia tractat de las ditas differentias y que feya asaber com tot restava ygualat a tota voluntat de dits consellers conforma sa señoria havia dit al syndich, e mes prega dits consellers que pus cessaria la occasio, que dema volguessen anar a la professo a la seu com tenen be acostumat y axi fonch respost per lo magnifich conseller en cap que dema y depres dema anirien a la seu y professons y apres a les altres cerimonies com be tenian acostumat.

DIVENDRES XV. — Festa de nostra señora. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren a la seu per la professo com tenen be acostumat.

Questió en la festa de S.t Roch.

DISSAPTE XVJ. — Festa de S.t Roch. — En aquest dia los dits magnifichs consellers anaren a la seu com es acostumat y acompanyaren la professo a la capella de S.t Roch ques en la sglesia de sancta Eulalia Emerita fora los murs de Barcelona, y essent dins la dita sglesia havent ya apparellats condecentment los obrers de dita sglesia com fins assi tostemps era estat acostumat los lochs condecents per los magnifichs consellers y

per los reverents canonge y asistents que feyen lo offici, o apportaven lo gremial en dita professo y tambe apparellar lo loch acostumat per los altres reverents canonges qui anaven ab sobrepellissos en la dita professo com es acostumat, ells dits R.nts canonges no acontentantse del que fins alli era estat tostemps acostumat y oblidats del que lo R.m señor bisbe havia offert als dits magnifichs consellers logaren tres cadires a un home qui te casa prop dita sglesia al qual lin pagaren un real y per certs fadrins al punct que entra la professo sens saberhy cosa alguna los obres de dita sglesia de sancta Eulalia lo prior ni vicari feren posar dites tres cadires alt al altar per seure los dits tres preveres qui anaven en lo gremial, dexant lo loch ques era estat apparellat conforme era estat tostemps axi apparellarse y posant les cadires devant lo altar enpatxant lo loch en gran manera que ab treball se podia fer lo offici, y dits magnifichs consellers vehent lo descomadiment per que nos perturbas dit offici no volgueren fer levar dites cadires sino que tingueren per be de anarsen de alli y axi sen anaren.

SETEMBRE

Mort de micer Ferran.

DISSAPTE XX. — En aquest dia mori lo honorable micer Benet Ferran advocat de la present casa *cuius anima requiescat in pace.*

Jurament del rector del studi.

DILLUNS XXIJ. — En aquest dia vingue en la present casa micer Montsserrat Guardiola rector del studi acompanyat dels catredatichs y de molts studians ab los vadells devant ab cerimonia per fer lo jurament que ell havia de fer per raho de son carrech que comenssava.

Victoria contra los luterans.

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest dia se feu una solemne professo fent la volta de la del corpus per retre gracias a la divina magestat de la victoria havia donada al xrpianissim rey de Fransa contra los luterans Lo señor sia servit que puga prosseguir la fins a netejar aquell regne de tan gran pestilencia de aquella heretgia.

NOEMBRE

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest dia lo magnifich mossen Joachim Malendrich conseller quart ana a hoir missa a St Just y sanct Pastor y al temps se predicava va veure los R.[nts] preveres qui feyen lo offici divinal que estaven assentats en sengles cadires dalt junct al altar, lo qual vist per dit conseller embia a Ffrancesch Vidal notari de Barcelona y a mossen Joan Loys Cornet ciuteda y altres per una y dos vegades que levassen las cadiras perso que estar alt en lo altar ab cadiras es cosa de cerimonia real y no de altre y axi los dits R.[nts] dexaren dites cadires. Cadires.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent.

DIMARS XXV. — En aquest dia se tingue consell de Cent.

DIUMENGE XXX. — En aquest dia se tingue consell de Cent y en la forma acostumada fonch feta extractio de consellers y obrers y foren los seguents Consellers y obrers.

CONSELLERS

micer Miquel Sarrovira } ciutedans
mossen Phederich Vilana }
mossen Jaume Joan de Vilatorta militar
mossen Jaume Codina mercader
mossen Raphel Sarradell sabater tapiner.

OBRES

mossen Loys Dusay ciuteda
Joan Seuri maior mercader.

DECEMBRE

DILLUNS I. — En aquest dia los novells consellers juraren en la forma acostumada y oiren sententia de excomunicatio, ob-

tenguda primer absolucio los vells. — En lo mateix dia anaren los novells consellers a visitar lo señor loctinent general de sa magestat com es de pratica.

DIMARS IJ. — En aquest dia anaren a visitar lo R.m bisbe de Barcelona.

M . D . LXXIIJ

MARÇ

DILLUNS XXX. — En aquest dia vingue nova com lo Moreu Palau ladre de pas famos en companyia de altres que serian cerca de Cent, estava lo dia proppassat allojat en la vila de Jorba cami real y que los homens de dita vila ab les dones jovens y ab lo millor de lurs cases sen montaren alt en lo castell. Ladres.

DIMARS XXXJ. — En aquest dia demati vingue nova com los dits ladres essent partits hair demati que la sancta mara sglesia feya festa de la anunciacio de nostra señora per lo que no sera poguda fer a XXV de dit per esser venguda entre las octavas de pasqua, partiren dits ladres del dit loch de Jorba y de Sanct Genis apres que alli agueren ballat ab juglars que feyen sonar y agueren ben boruxajat segons se deya y havent fetas altres dissolutions, vingueren per lo cami real fins a un quart de legua de la vila de Agualada y apres fora dit cami real vingueren acostant se a la vila de Agualada, y essent a vista della per alguns homens pochs de dita vila foren envestits y apres isque tota la host del somatent de dita vila y de sotvegueria, foren presos y morts entre morts y presos dells sexanta tres.

ABRIL

DIJOUS IJ. — En aquest dia los dits ladres foren tots aportats en la present casa, dich los que restaren vius que foren.....

DIVENDRES X. — En aquest dia foren sentenciats los dits y altres ladres ço es XIIJ, o XIIIJ atanallats y los mateixos y altros squarterats, molts altres penjats y alguns jovens y pochs en galera.

AGOST

Entredit. DIMECRES V. — En aquest dia lo R.nt capitol dels canonges de Barcelona feren embaxada als magnifichs consellers contenint en effecte que com per raho del entredit posat en esta Ciutat per lo no voler alguns cavallers barons donar lo delme de la millor casa de sos termens per virtut de la gracia apostolica atorgada a sa magestat en subsidi de la guerra contra turchs, y com fins assi en los altres entredits los fossers de la seu hagen tenguda una barbara pratiga que soterraven tots los cossos y apres se feyen de quant en quant absolre, la qual pratiga no ha apparegut ara be al dit capitol, y com dit capitol no tinga loch algu profa hont se puguen mentrestant soterrar los cossos de les persones defunctes que no seran privilegiats de poderse soterrar en loch sagrat, y que perso los dits consellers donen y assignen loch hont puguen esser soterrats los cossos tocants a la seu que son tots los peregrins y pobres y dits consellers respongueren los darian resposta.

DIJOUS VJ. — En aquest dia los dits consellers feren applegar una gran promenia de militars y ciutedans per quels aconsellassen del que havian de fer sobre la demanda del dit R.nt capitol y dita promenia dellibera que de asso fos feta embaxada al señor loctinent de sa magestat y que responguessen al R.nt capitol que mentrestant ques trobas altre remey lo dit capitol volgues servar la pratiga antiga del dit soterrar, y axi se feu dita resposta al dit capitol y per ell als R.nts vicaris generals de aquell la qual resposta feu lo discret Nandreu Miquel Mir notari y yo Thomas Vallers scriva de la casa del racional de la present casa E los magnifichs consellers feren embaxada al señor loctinent lo qual los respongue que ell tractaria ab los comissaris apostolichs y faria tot lo que poria en lo remey de dit soterrar los morts.

DIJOUS XIIJ. — En aquest dia y altros se tingueren aplech

de brassos en la deputatio y en la present casa se tingue lo present dia promenia sobre la nova que era venguda com havien pres per part de la capitania general mossen March Antoni Forners clergue resident en Perpinya contra constitucions de Cathalunya y que amanassaven de donarli un garrot. Presa de Mossen Forners.

DIUMENGE XVJ. — En aquest dia se crida y aplega consell de Cent Jurats per raho que vingue nova com per via de la capitania general havien donat un garrot al dit March Antoni Forners y perso fonch delliberat que fos per raho de aquest agravi feta embaxada per esta Ciutat a la magestat del Rey nostre señor y fonch extret y elegit mossen Loys Dusay ciuteda.

SETEMBRE

DIJOUS IIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers reberen una letra de sa Magestat del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona*

EL REY

Amados y fieles nuestros Para atajar las differentias que ultimamente huvo entre el governador desse nuestro principado y vosotros sobre el lugar y assiento que el assessor de dicho governador o, el doctor del nuestro consejo criminal han de tener quando van y assisten a juhi de promens en absentia de nuestro lugarteniente general dessa Ciudad, le scrivimos agora despues de haver considerado maduramente el negocio que hos declare lo que del entendereys usando para ello del arbitrio que tenemos en esta materia de Cerimonial y precedencias, encargamos y mandamos hos que sobrello acudays al dicho nuestro lugarteniente general y dandole entera fee y crehencia exequuteys y obedescays y cumplays de aqui adelante siempre que succeda el caso lo que assi hos declarare y dixere de nuestra parte sobre este negocio que tal es Letra de S. M. Ceremonial.

nuestra voluntad Data en S.to Lorenso el real a XXVIIJ de Agosto M.D.LXXIIJ.

Yo el Rey

Gassol secretarius

V.t don Bernardinus vicecancellarius
V.t Comes g. thesorarius
V.t Sapena R.
V.t episcopus Urgellensis R.
V.t Sentis R.
V.t Campi R.»

En lo prop dit dia lo Ex.nt loctinent general tramete als honorables consellers una scriptura al dors de la qual yo Thomas Vallers scriva del rational fiu una nota encontinent, la qual scriptura y nota son la seguent

«Su mag.t al Prior don Hernando
a ventiocho de Agosto 1573

«Usando del arbitrio que tenemos en materia de cerimonias y precedencias nos ha parescido que de aqui adelante el Assessor de governador y el dotor de conseio criminal que por tiempo fueren a hazer relacion de algun processo, o otro negocio en el Juy de promens, tengan su lugar y assiento luego despues de los consellers y antes de los cavalleros y ciudadanos a la mano drecha de los dichos consellers, y para que los unos y los otros entiendan sobre ello nuestra voluntad y la sigan, se scrive al dicho governador y consellers en vuestra crehencia las cartas que seran con esta seremos servido que mandandoles llamar se lo declareys para que conforme a lo suso dicho lo exequuten y cumplan sin replica ni contradicion alguna».

«La present scriptura fonch apportada en la present casa de la Ciutat als magnifichs consellers per mossen Antoni Angles scriva de manament de sa magestat y secretari del señor loctinent, la qual dona a Francesch Pons verguer dels dits consellers dient sa excellencia lals trametia, fonch dada en presentia de mi Thomas Vallers scriva del rational de la present casa dijous a IIJ de setembre M.D.LXXIIJ».

NOEMBRE

DIMARS IIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren a la seu per hoir lo anniversari del Rey don Jaume de gloriosa memoria y predica mestre T. Mico capella mestre en sacra theologia y gran mathemathich, y al temps de la predicatio los R.nts canonges que feyen loffici sen vingueren y se assentaren en un banch devant lo portal de la claustra molt prop de la cadira episcopal de manera que estaven quasi devant la trona hont se predicava, e miraven lo predicador de cara. Anniversari.

DISSAPTE VIJ. — En aquest jorn vingue nova com lo Ex.mo señor don Joan de Austria Capita general, e germa del señor Rey nostre havia presa la Ciutat de Tunis ques en Africa y la tornada a son rey natural ques un moro confederat ab lo señor rey, dich tributari, e asso per quant dita Ciutat se tenia per lo rey de Alger qui la havia presa tres anys haura del dit rey natural Placia al señor donar y fer gracia al exercit xpia de prosseguir dita victoria y expugnar tota la costa de Barberia. Tunis.

DIJOUS XIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers donaren a mi Thomas Vallers notari de Barcelona y scriva de la casa del rational de la present Ciutat una scriptura la qual me manaren que la continuas en lo present dietari, e que la amostras als discrets en Joan Miquel Sellers scriva del honorable consell y Ffrancesch Vidal y Ffrancesch Guamis scrivans jurats del dit consell, la qual scriptura es la ques segueix

«Per lo benefici que redunda de la observansa de las ordinations del any M.D.XXX fetes per lo regiment y bon orde de la scrivania maior de la present casa los magnifichs consellers determenen ab vot y parer dels advocats que dites ordinations sian servadas ad literam en tots los caps en aquelles contenguts E quant en la contentio moguda entre lo scriva del consell de una part, e los dos scrivans jurats del dit consell de la part altra en y sobre las portions dels emoluments han de entrar en la caxeta conforme a dites ordinations: pretenent dit scriva del honorable consell que en dita caxeta no havian de entrar sino los emoluments ques diuen de la scrivania y no los que ell altrament reb, pretenent los dits dos scrivans jurats que tot lo Scriptura, sobre la scrivania mayor.

que dit scriva del consell reb per dita scrivania y com ha scriva y altrament reb tot haver de entrar en dita caxeta, los magnifichs consellers ab vot y parer dels advocats devall scrits (1) provehiren y ab lo present manan als discrets en Joan Miquel Selles scriva del honorable consell a Ffrancesch Vidal y Ffrancesch Guamis scrivans jurats del dit consell tots notaris de Barcelona, que quiscu dells respective pos en la caxeta ja per asso designada tots los emoluments rebran de dita scrivania conforme es us y pratica de posar partint aquells al temps y modo y conforme esta disposat en dites ordinations Y quant als altres emoluments de que es questio entre dit scriva del consell y los scrivans jurats de aquell si se han de posar en dita caxeta per venir en partio, o no, los dits consellers manen que quiscu de dits scrivans respective hagen de apportar compte dels emoluments dels quals hy es questio per que essent declarat dever entrar en partio reste ja clara la liquidatio y axi be prefigexen temps de XV dies a les parts perque dins aquells quiscun dells demunts dits digan deduescan y alleguen tot lo que volran para mostrar si dits emoluments han de entrar en partio perque passats aquells puguen dits magnifichs consellers determinar y declarar lo que sera de justicia Restant dites ordinations en sa forsa y vigor attes que la observansa delles es molt util y necessaria y fer altrament es gran preiudici a dita Ciutat.

Extraccio de Consellers y obrers.

DILUNS XXX. — Festa del glorios sant Andreu apostol. — En aquest dia se tengue consel de cent en lo loch y forma acostumada e fonch en dit consell feta extractio de consellers y obrers y foren los seguents

mossen Galceran Pau Lull militar
mossen Miquel Joan Pol } ciutadans
mossen Francesch Casadamunt } ciutadans
mossen Antich Marti mercader
mossen Nicholau Molner notari publich de Barcelona.

OBRES

Sabestia Nicholau dez Valls ciutada
Pere Porrassa mercader.

(1) No apareixen continuats.

DEZEMBRE

Dimars I. — En aquest dia los magnifichs consellers juraren en la forma acostumada y oiren sententia de excomunicacio obtenguda primer absolucio los consellers vells. — En lo matex dia los dits novells consellers anaren a vesitar lo excellent señor loctinent general de sa Magestat com es de bona pratica.

M . D . LXXIIIJ

MARÇ

DISSAPTA XXVIJ. — En aquest dia parti de la present ciutat lo excellent S.or don Hernando de Toledo prior de Castella del orde de S.t Joan loctinent y capita general en lo present principat de Cathalunya per a Perpinya.

ABRIL

DIMARS VJ. — En aquest dia torna de la vila de Perpenya en la present ciutat de Barcelona lo Excellent señor don Hernando de Toledo prior del orde de sanct Joan loctinent y capita general en lo present Principat de Cathalunya per la magestat del rey y señor nostro.

DIMARS XX. — En aquest dia lo excellent señor don Hernando de Toledo prior de Castella loctinent y capita general en lo present principat de Cathalunya parti de la present ciutat de Barcelona per anar a la cort de la Magestat del rey y señor nostro en Castella. — E lo mateix dia mossen Antoni Angles secretari del dit señor loctinent en nom y per manament del dit señor segons digue, dona als honorables consellers trobats en la lotge de mar una scriptura del tenor seguent

Scriptura. Ceremonial.

«Acerca la contentio que per part dels consellers se sucita los dies passats contra lo capitol de la seu de la present ciutat

de Barcelona sobre los assentos en cadires despalleres del que diu la missa y assistents en les professons sacrificis y devotions que per lo dit capitol ab assistentia dels dits consellers se acostumen de fer en diverses festivitats y occasions, sa Excellencia inseguint la voluntat que sa Magestat per sa letra li ha declarada y en virtut de la comitio y facultat que per aquest effecte li ha donada diu declare y mane que en los dits actes y officis lo sacerdot y assistents stiguen com per informacio ha constat que han acostumat star asseguts en cadires de respalleres axi en presentia com en absentia dels dits consellers y que dits concellers no sen vagen sino que com be tenen acostumat acistesquen als dits officis respectant com se deu lo servey de nostre señor y la honra de la Iglesia, encara que sa Magestat y sa Excellencia tenen per cert que en aquesta y altres consemblants contentions los dits consellers se mouen ab bon zel de que sie guardada la preheminentia Real. — *El prior don Hernando*».

DILLUNS XXVJ. — En aquest dia per causa que los magnifichs consellers sentiren que en lo monastir de Sancta Anna havia algunas y grans contentions entre los canonges de dita sglesia de Sancta Ana y los comanadors de St Joan, perso que los comanadors en virtut de gracia apostolica a ells segons pretenen ja antiguament atorgada volian pendre possessio del Priorat de dita sglesia per part del R.[nt] don Charles de Cardona ultim possessor del dit priorat, y los dits canonges havien elegit prior, per ço anaren dits consellers en dit monastir de sancta Ana com a pares de la republica y protectors de tots los monastirs e feren quey anas lo señor veguer per levar scandols ques podian seguir perque lo capitol y nou prior defenssaven dita possessio que no volien que los comanadors la prenguessen y estant alli consertaren les dites parts desta manera, ço es que las claus del priorat fossen donadas als dits conselles sens preiudici de las pretentions de dites parts y que mentrestant estigues uberta la yglesia y que nengu anantas cosa alguna y que los dits consellers darien les claus del dit priorat a qui per autoritat apostolica seria provehit resguardas dita possessio de dit priorat, y axi foren dadas dites claus a dits consellers y tothom resta content y dexaren totes les contentions.

Questio de priorat en S.ª Ana.

MAIG

Juy. DIMARS XXV. — En aquest dia se tingue Juy de promens y foren sententiats a assotar alguns ladres, e un dells fonch posat en galera y foren exequutats.

DIUMENGE XXX. — Sincogesma.

DILLUNS XXXJ. — En aquest dia entra lo excellent don Ferrando de Toledo prior de Castella loctinent de sa maiestat en lo present principat, lo qual era anat a Castella per negocis segons se deya de sa magestat y ara ve ab privilegi nou de dita loctinencia, y perque era festa no jura Fonch acompanyat com es acostumat per los consellers.

JUNY

DIMARS I. — Tercera festa de sincogesma.

DIMECRES IJ. — Festa de S.t Elm la qual no es feriat en nenguna cort sino en lo consolat de mar perque fan festa del dit sanct particular. — En aquest dia havent sabut los magnifichs consellers que lo señor prior de Castella que era vengut dos dias fa de Castella hont era anat poch havia y lo qual apportava nou privilegi com era provehit de loctinent de sa Magestat, volia jurar vuy a les VIIIJ hores, convidaren com es acostumat y vingueren a cavall al pati fora de la present casa, e noy foren los consols perque noy foren convidats y se creu nols convidaren per esser occupats en asistir en lo offici de sanct Elm ques celebra vuy dia de la festa del dit sanct en lo monastir de sancta Clara, y del dit pati apres de haver se feta agraduacio pertanyent pertiren al punt de les VIIIJ horas y anaren en casa, o palacio del dit señor prior qui es en lo carrer Ample en la casa fonch del bisbe don Pedro de Cardona y essent a la porta fora comenssaren exir los cavallers qui eran ab dit señor a cavall y apres ell, y axi anaren a la seu hont presta lo acostumat jurament en la forma acostumada y prestat aquell lo tornaren acompanyar fins a son palatio dich fins a la porta, y de alli sen

Loctinent nou.

tornaren a la present casa y de assi ana quiscun a sa casa. — En lo mateix dia los dits magnifichs consellers apres dinar ab promens anaren a visitar lo dit señor loctinent lo qual si agues jurat lo mateix dia que entra, o si agues jurat apres dinar nol agueren visitat lo mateix dia del jurament sino lendema.

DIJOUS XVIJ. — En aquest dia vingue nova com lo xpianissim Rey de Fransa era mort Lo señor lo tinga en sa gloria. Mort del Rey de Fransa.

AGOST

DILLUNS XVJ. — Festa de S.t Roch. — En aquest dia anaren los consellers a la professo de S.t Roch y digue la missa lo señor bisbe de Barcelona y ell segue en sa cadira de repos y lo diaca y sotdiaca sense cadires.

NOEMBRE

DIMARS XXX. — En aquest dia com es pratica fonch feta extraccio de consellers novells y obrers y foren consellers micer Bernat Fivaller Ciuteda mossen Francesch Cassador militar mestre Pere Joan Grimosachs metge mossen Francesch Guiomar mercader mossen Barthomeu Cardenyes scudeller — y obres mossen Galceran de Cahors donzell y mestre Joan Vilansola chirugia. Extraccio de Consellers y obrers.

DECEMBRE

DIMECRES I. — En aquest dia los magnifichs consellers juraren y anaren a visitar lo virrey demati y apres dinar anaren a rebre lo Cardenal Fadrico que venia de Ytalia, e trameteren li dos Ciutadans fora com es pratiga E lendema lo visitaren ab promens. Cardenal.

DILLUNS XIIJ. — En aquest dia per mort de mossen Fran-

Clavari.

cesch de Vilafrancha Clavari fonch extret per lo restant temps micer Bernat Fivalier conseller en cap.

Venguda de D. Joan de Austria.

DIVENDRES XXXJ. — En aquest dia entra lo ex.^{mo} señor don Joan de Austria germa del señor Rey, venia de Italia ab XXIJ galeras Los magnifichs consellers lo isqueren a rebre com es pratiga a cavall a la hona de la mar E apres lo visitaren ab promens com es pratiga.

M . D . LXXV

JANER

DILLUNS XVIJ. — S.ᵗ Antoni. — En aquest dia se tingue consell de cent e foren extrets en taulers mossen Miquel Oliver donzell y mossen Francesch Guiomar mercader lany present conseller quart. Taulers.

DIMARS XXV. — S.ᵗ Pau. — En aquest dia en consell de Cent se trague terna de balle y fonch pres mossen..... Ferreres ciuteda. Balle.

MAIG

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia per los pares Inquisidors se feu acte de fe en lo Born y fonch president per absencia del señor loctinent lo spectable don Pedro de Cardona portant veus de general governador ab sos assessors, al qual foren relaxats dos luterans y quatre statuas, o mes, y axi foren exequutats y cremats y abans de dita exequucio lo syndich de la Ciutat dona certas requestas al dit spectable portant veus de general governador pretenent dit syndich que dit portant veus de governador no podia ni devia decretar la dita exequucio sens consell, o Juy de promens conforme lo privilegi atorgat a la Ciutat, de las quals requestas foren testificats actes en poder del scriva del honorable consell de la present Ciutat. Acte de fe.

JUNY

Dijous XVJ. — En aquest dia se donaren al balle general la copia dels comptes de les pensions degudes y pagas fetas per los receptors de la ballia general de les pensions del censal del Rey don Alonso fins a 3 de agost 1514, la copia del qual compte esta cosit en lo libre XXX.e ordinari hont se te dit compte y se ferma apocha de la rebuda de dit compte.

NOEMBRE

Questio en la Merce.

Dijous IIJ. — En aquest dia fra T. Maldonado castella de la orden de la Merce com a comissari apostolich volent visitar lo monastir de la Merce de la present Ciutat ab assistencia del official real presenta sa comissio y aquella presentada fonch detengut en dit monastir per los frares de aquell, e lo mateix dia ab provisio de la real audiencia venint alli certs officials per entrar en dit monastir los fonch feta resistencia per los frares de aquell y la questio se deya era perque volian los frares elegir general y los frares castellans nou volian.

Dissapte V. — En aquest dia de V los honorables consellers sabent lo que se era seguit en dit monastir de la Merce com aquells als quals per raho de son offici han acostumat esser protectors de tots los monastirs de la present Ciutat y territori de aquella, anaren al Ex.nt loctinent general de sa magestat y en effecte li digueren que si ell era servit ells anirien a dit monastir y demanarien lo fra Maldonado y que creyen lo darien, y lo dit señor loctinent nols respongue si ni no ans altra cosa. Y apres lo mateix dia entenent dits consellers que sa ex.cia no seria deservit que ells mitigassen aquesta cosa anaren al dit monastir y demanaren lo dit fra Maldonado y encontinent los fonch dat y axi dits consellers lo sen apportaren fora dit monastir bo y salvo.

Mestre general de la Merce.

Diumenge VJ. — En aquest dia de VJ fou elegit mestre general en dit monastir del dit orde un frances theolech docte y

qui havia predicat alguns sermons los dias abans y feren una professo solenne los dits frares de la Merce per la Ciutat y ana a la seu y sen torna al monastir.

DIMECRES XXX. — S.t Andreu. — En lo present dia fonch feta extraccio de consellers y foren extrets mossen Galceran de Navel ciutedà mestre Francesch Castello metge, mossen Francesch Calça militar, mossen Jaume Genoves, mestre Thomas Magorala — Obrers — mossen Pere Pau Bonaventura Bolet militar y Andreu Fontova notari de Barcelona. — E mes fonch extret en syndich de la Ciutat Ffrancesch Gual notari de Barcelona per mort de Mathia Castello notari real. Consellers e Obrers. Syndich.

M . D . LXXVJ

JANER

Questio de la Merce.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia per causa que lo dit fra Maldonado era tornat ab altros manaments y poders mes forts y maiors del nuntio de sa sanctedad y ab algunas provisions y mandatos fets als vicaris generals del R.^{nt} capitol de la seu de Barcelona seu vagant, per effecte que revocassen la admisio de ferma de dret que havien admesa la qual havian fermada dits frares de la Merce y mes demanant dit fra Maldonado auxili al señor virrey y a son real consell acerca de no voler admetre dits frares de la Merce en visitador lo dit fra Maldonado, aplegaren los magnifichs consellers una bona promenia de ciutedans y cavallers per demanar los consell acerca de dits debats y foren aconsellats que ells intercedissen pera ben adobar y mitigar lo negoci.

DIMARS XXIIIJ. — En aquest dia per causa que dits consellers entengueren com per provisio de la real audiencia se entenia *manu forti* entrar al dit monastir de la Merce y metre alli lo visitador Maldonado y que los frares del dit monastir estaven renitents, aplegaren altra promenia a la tarda en casa del conseller en cap y en presencia de la dita promenia trameteren enbaxadors al señor loctinent general dient li que si no li era deservey anirien al monastir de la Merce y veurien si porian mitigar la cosa y respongue dit señor loctinent segons fonch referit que ell may destorbaria que los consellers se posasen en mitigar tal negoci abans be que fentho farian son offici.

DIMECRES XXV. — En aquest dia demati dits consellers foren en dit monastir de la Merce y digueren als frares moltes coses y en effecte que dexassen entrar dit fra Maldonado y que si podian procurarian que dita entrada y visita fos àb asistencia de dits consellers, o de algun dells per que de fet no sels fes agravi, y ells digueren que ells volrian temps per fer venir los comanadors de Cathalunya pera quells aconsellassen perso com lo fra Maldonado no creyen pogues esser visitador ni reformador perquels era inimich mortal com ho provarien y tambe per altres causes que en lo discurs del proces de sospites ells legitimament deduirien y que solament sopplicaven los fos.dat temps per dites coses. — Dit dia apres dinar micer Marti Joan Franquesa advocat fiscal de la regia cort vingue a parlar ab los consellers y consertaren que dit micer Franquesa procuras que dit fra Maldonado parlas ab dits consellers.

DIJOUS XXVJ. — En aquest dia apres dinar vingueren en la present casa dit micer Franquesa y fra Maldonado y apuntaren que lo dia seguent tots fossen ab lo señor loctinent general per tractar del dit negoci. — Dit dia a la vesprada los magnifichs consellers anaren a la Merce y parlaren ab los frares y feren algun apuntament ab ells.

DIVENDRES XXVIJ. — En aquest dia anaren demati los consellers en casa del señor loctinent y alli fonch lo fra Maldonado y consertaren que dits consellers anassen al monastir de la Merce y apportassen un parell de frares los quals per part del convent de aquell tractassen la cosa ab dit fra Maldonado en presencia del señor loctinent y de ells dits consellers, y axi de fet anaren dits consellers y apportaren dos frares en casa dit señor loctinent, e apres de haver tractat algun spay de temps y tornant a la Merce dits consellers ab lo magnifich micer Franquesa consertaren tota cosa y posaren dit concert en scrits, lo qual scrit feu de sa ma lo conseller segon y fermat de tots los sinch consellers feren sen tres exemplars tots de un tenor y forma y ferma de tots los consellers, la un dels quals se dona al señor virrey, y altro als frares de la Merce y altro romangue en poder de dit segon conseller, lo capitol mes essencial del qual Concert es lo seguent, «Y mes fonch apuntat que dilluns a 30 de Janer los consellers se trobassen dins lo monastir de la Merce y a les nou horas demati lo Maldonado ab mossen Salaverdenya algotzir real vingues y entras com a visitador y que

hu dels consellers fes asistentia en dit monastir tant quant los frares volguessen».

DISSAPTE XXVIIJ. — En aquest dia los frares de la Merce feren enbaxada als consellers pregant los que lo magnifich conseller en cap asistis tota hora en dit monastir tant quant lo fra Maldonado faria dita visita y axi dits consellers ho consentiren.

DILLUNS XXX. — En aquest dia entre vuyt y nou hores demati a be que plovia be los consellers foren en dit monastir de la Merce y per causa de dita pluja per part de micer Franquesa un notari arriba al dit monastir per saber ab los consellers si aniria lo fra Maldonado y responent que si, ell dit fra Maldonado arriba tantost al dit monastir y los dits frares lo reberen com a visitador y vingue ab dos alguzirs reals com es mossen Perot Salaverdenya y mossen Onofre de Ferreras y Costa notari y romangue lo conseller en cap ab los Alguzirs, y los altres consellers y molta altra gent sen isque y sen ana quiscu a ses cases y al vespre lo dit visitador despedi los Alguzirs y tota laltra gent dient que li abastava la assistentia del dit conseller en cap.

FEBRER

DIVENDRES X. — (1)
DISSAPTE XXV. — S.t Mathia.
DIMECRES XXVIIIJ. — Bixestus.

MAIG

Justes. Ceremonial.

DIUMENGE XXVIJ. — En aquest dia se tingueren justes en lo Born a les quals anaren los magnifichs consellers y essen alli veheren en la finestra hont acostuma de mirar sa magestat semblants festes quant es en Barcelona, lo spectable portant veus de Governador de sa magestat ab sos coxins y adressos

(1) Vegis l' Apéndix II al present volúm

cosa que ell ni sos predecessors may lan acostumada fer, li trameteren a dir per mossen Loys Gibert mossen Miquel Salgueda y altres que no podian estar axi aquells y ell replica que si, y apres de algunas consultas lo dit mossen Gibert y altres quey eren per part de la Ciutat requeriren a un substitut del scriva del consell desta Ciutat que levas acte del que per part de la Ciutat se pretenia, e encontinent abans de scriurer res dit substitut, lo dit spectable portant veus de governador li mana a pena de sinccents ducats y de anar a la preso si dit substitut prenia ni levava tal acte dient que nou devia fer altre notari sino lo seu scriva de la governatio lo qual scriva com no fos aqui present ni sabessen hont trobarlo se dexa de levar dit acte, E los magnifichs consellers vehent que dit señor spectable portant veus no volia levar dits coxins y que tant poch volia dexar levar acte del que pretenien sen anaren de dita plassa.

JUNY

DIUMENGE X. — Sincogesma. — En aquest dia per lo magnifich conseller en cap en sa casa fonch applegada una promenia de ciutedans y militars als quals demana consell, e si trametrien dos ciutedans, o cavallers al excellent don Hernando de Toledo prior de Castella loctinent de sa magestat lo qual torna ara de Castella ab privilegi nou de sa loctinencia per consertar la entrada, e devant dita promenia se posa dubte si y trametrien dos embaxadors attento que dits consellers no son estats havisats per dit loctinent que ell venia sino que sols dits consellers ho han sabut per la fama publica dels caminants, y alguns deyen que lo loctinent quant ve acostuma de havisar altres deyen que no y no trobantse que lo loctinent hage havisat ni que no hage avisat delliberaren dits magnifichs consellers ab parer de alguns de dita promenia quey trametessen lo correu a la posta per saber lo dia y no la hora, y axi fonch trames a la posta Francesch Pons verguer per absencia del correu y ana fins a Pelleja hont sabian era dit señor loctinent en aquest dia. Venguda del loctinent.

DILLUNS XJ. — En aquest dia parti lo dit F. Pons demati per la posta y feta sa embaxada li fonch respost que volia entrar lo dia present y axi dit Pons sen torna. — E lo mateix

dia foren tramesos al dit señor loctinent mossen Pere Cassador cavaller y mossen Pere Ferreres ciuteda per saber la hora volria entrar dit señor loctinent, e sabuda aquella per lo dit Pons a la posta fonch referit als magnifichs consellers que volia entrar a les quatre hores del present dia. — Dit dia apres dinar los magnifichs consellers vingueren a la present casa, e assi arribaren molts cavallers ciutedans y los consols de mar y molts mercaders los quals ja eran estats convidats per part de la Ciutat per la entrada del dit señor loctinent lo qual entra dit pres dinar.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia lo señor loctinent jura a la seu y fonch acompanyat per los honorables consellers a cavall com es acostumat.

JULIOL

Ceremonial.

DIMARS X. — En aquest dia per causa que los R.nt y magnifichs deputats del general de Cathalunya aplegaven en la deputatio personas de tots los tres staments per aconsellar se lo fahedor acerca la crida feta sobre los cavalls la qual apparia esser preiudicial a la terra, lo magnifich conseller en cap mossen Galceran de Navel ciuteda fonch convidat en dit aplech, e partint de la present casa anant a la deputatio quant fonch a la plassa de Sanct Jaume fonch havisat per lo syndich del general Pau Calopa que lo R.nt oidor ecclesiastich (perque era absent lo deputat ecclesiastich) a be que stava molt vexat de la puagra se era fet apportar en una cadira a brassos de homens en la deputatio y se estava en dita cadira per raho de sa indisposicio, la qual cosa hoida per dit conseller en cap ell dit conseller encontinent sen torna en la present casa hont feu applegar promenia de ciutedans y militars los quals hoit lo cas aconsellaren que fos feta embaxada a dits deputats dient los que si dit oidor estava en cadira que ell dit conseller en cap no aniria en dit applech La qual embaxada fonch feta encontinent per mossen Galceran Burgues militar y per mossen Joan Loys Lull ciuteda los quals feren dita embaxada a dits deputats los quals oida aquella lo dit R.nt oidor sforsant se mes del que son mal requeria se feu posar en lo banch hont acostumava seure en semblants

actes y applechs fent se posar un scambell als peus per raho de sa gran indispositio y dits embaxadors tornant sen a la present casa feren dita relatio la qual feta lo dit Conseller en cap parti de la present casa y ana a la deputatio y alli li fonch dat son loch preminent y acostumat.

AGOST

Altre arribada de Don Joan de Austria.

DIJOUS XXIIJ. — En aquest dia lo Exmo señor don Joan de Austria germa del señor rey arriba ja en la nit en la present Ciutat de Italia ab tres Galeres y visitaren lo los consellers ab promens.

SETEMBRE

Sepultura de abadessa.

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest dia anaren los honorables consellers a la sepultura de la abadessa de Sta Clara.

Entrada de Bisbe.

DISSAPTE XV. — En aquest dia essent havisats los magnifichs consellers per lo capitol, o per part del Illustre y R.^{m} señor don Joan Dimas Loris bisbe de Barcelona que volia entrar per lo pres dinar en la present Ciutat que era la primera que com a bisbe feya en esta Ciutat, ells dits consellers feren convidar per lo pati de la present casa los consols de Longe y molts cavallers ciutedans y altres y feta la agraduacio anaren fora lo portal de St Antoni y fins a la Creu cuberta y alli pararen fins que de alli veren venir dit señor bisbe y vehent lo venir tiraren envers ell y lo reberen com acostumen y vinguerensen a la seu per lo portal maior y baix abans de las grans scales descavalcaren tots y al cap de dites scales fonch la professo de la seu quel rebe y se posa en lo gremial y a la porta de la seu adora la vera creu y sen entra, y alli en la seu se feren les acostumades ceremonies y actes se acostumen la primera entrada de sos prelats y apres tornant exir per lo portal maior estant en los grahons estan exint de dit portal li dix lo magnifich conseller en cap que cavalcas y lo dit señor bisbe se entretingue, y mossen Joan Spuny canonge de Barcelona antich li dix que anassen

a peu, y lo dit conseller en cap li digue «V. S. cavalque per que axi es lo costum de la ciutat» y ell respongue que no volia posar disentions en les ceremonies de la ciutat y que mirassen un exemplar que apportava ab si, e lo Abad Malendrich lo prengue del dit señor bisbe y lo legi y legint aquell dix que altra vegada lo novell bisbe era exit en semblant jornada per la capella de las Verges y de alli al palau, y lo dit conseller en cap replicant dix que axo se era seguit per accident que plovia, e que era costuma de anar a cavall, e que la ciutat havia fet tot lo que acostumava de fer fins alli de acompanyarlo fins alli y tambe lo acompanyarian fins al palau anant a cavall com ses acostumat de fer, sino que sa señoria los perdonas que no passarian de alli anant a peu, y dit señor bisbe los dix que se cometes a dues persones, y dit axo los R.^{nts} canonges porfiaren que anassen y a les hores dit señor bisbe dix que ell havia de anar ab la una de les dites parts y que no podia dexar los canonges E dit magnifich conseller li respongue que sa señoria fes lo que fos servit que la Ciutat ja havia fet tot lo que devia, y axi los consellers restaren y dit señor bisbe ab los canonges a peu sen ana al palau.

OCTUBRE

Sentencia. DIMARS IJ. — En aquest dia fonch sentenciat a mort en Monserrat Poch adelat famos, natural de Vallbona prop Piera, y fonch feta una sentencia molt gran, fonch atanallat levades orellas assotat y levats los punys scorterat.

NOEMBRE

Privilegis. DISSAPTE XVIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers trameteren enbaxadors al señor virrey los quals foren mossen Galceran Pau Lull y mossen Miquel Bastida per a dirli que sa Ex.ª havia trames en la present casa a Costa son secretanari (sic) demanant de part de sa Ex.ª que li donassen tots los privilegis de poder imposar impositions que fossen ja extincts,

o finits y que perso feyen los consellers asaber a sa Ex.ª que dits consellers feyen fer diligentia als advocats y als scrivans de la present casa y que las scripturas eran moltes y que quant seria mirat dits consellers tornarian resposta a sa Ex.ª , y dit señor virrey en efecte en sa lengua castellana respongue « Que lo mirassen con diligentia que era assi bien y que no lo dexassen para los conselleres venideros. »

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers trameteren enbaxadors a sa ex.ª y foren mossen Andreu Çacosta y mossen Miquel Bastida per a dirli com havian mirats los privilegis y que no havian trobats privilegis alguns temporals de imposar pensions sino que eran perpetuos.

DIVENDRES XXX. — En aquest dia com es de pratiga quiscun any se tingue consell de Cent y foren extrets consellers y obres en la forma acostumada, y foren los seguents (Consellers y obrers.)

CONSELLERS

mossen Miquel Oliver donzell
mestre Joan Simon Pla mestre
micer Magi Pelegri jurista
Jaume Sala mercader
Joan Gori matalafer maior de dies.

OBRERS

mestre Hieronym Magarola metge
Baltazar Masdeu mercader.

DECEMBRE

DISSAPTE I. — En aquest dia anaren apres de haver jurat com es pratiga los magnifichs consellers a visitar lo señor virrey com es de bona pratiga.

DIMARS IIIJ. — En aquest dia anaren a visitar lo canceller.

DIJOUS XIIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent y en la forma acostumada se feu extractio de terna pera mostasaff y perella de administrador, y foren per mostasaph mossen Galceran Burgues y mossen F. Ramon Fivaller y mossen Jaume Vila, y fonch pres mossen Burgues per lo señor virrey y renuntia (Mostasaff y administradors.)

dit offici — Parella de administrador Miquel Xpofol y mestre Ffrancesch Domingo metge, pres.

DILLUNS XVIJ. — En aquest dia se tingue consell de trenta y per la renuntia del dit mossen Galceran Burgues fonch treta altra terna pera mostasaf y foren mossen Marti Joan Spuny mossen F. Benet Codina y mossen Andreu Çacosta lo qual fonch pres (per) lo señor virrey.

DIJOUS XX. — En aquest dia jura lo dit mostasaff.

M . D . LXXVIJ

SETEMBRE

DISSAPTE XIIIJ. — En aquest dia fonch beneida la campana dels quarts de las horas de la seu de la present Ciutat en la dita seu per lo señor bisbe de Barcelona, y fonch padri lo conseller mestre Joan Simon dez Pla metge qui per mort de mossen Miquel Oliver te loch de conseller en cap y padrina dona Yolant de Cardona y de Sentelles muller de don Enrich de Cardona fill de don Pere de Cardona portant veus de general Governador en lo present principat de Cathalunya, y assistiren y acompanyaren lo dit conceller lo terç y lo quart consellers y fonch dita campana posada devant les scales de sancta Eulalia penjada enlayre en mig de la seu, y fonch gran cerimonia Lo señor ne sia servit loat y beneit per sempre. Campana dels quarts.

NOEMBRE

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia apparegue una cometa cabelluda de una coha cabelluda que la coha tirava entre levant y mig jorn, placia a la divina magestat. Cometa.

DIVENDRES XXIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers applegaren una promenia de militars y ciutedans acerca del negoci dels frares de la Merce y delliberaren fer una embaxada al señor bisbe de Barcelona com a comissari apostholich que es del dit negoci dels dits frares, e foren los embaxadors mos- Questio de la Merce.

sen Vicens Ramon de Sanctmanat de Sanctiga y mossen Miquel Salgueda y lo effecte della fonch que com los dits consellers haguessen entes que sa señoria com a comissari sus dit volgues entredir dits frares de la Merce y prosseguir mes avant contra ells per esser estats ja excomunicats e aggravats per no voler ells acceptar per general a fra Maldonado, e que perso fos servit sa señoria apportarse en dit negoci ab molta maduresa y ab alguna interposicio de mes dias perso com las censuras fins assi las havia molt apressuradas y que en tot se fes justicia ab maduresa perque la promptitut causa grans dessossechs en los poblats, y dit señor bisbe en effecte segons dits embaxadors referiren respongue que ell tenint instancia no podia dexar de procehir conforme vol lo dret y la justicia y que si anaven al señor virrey seria possible que ab ell y per medi dell se alcanseria lo que demanaven. — E lo dit señor bisbe presta als dits embaxadors una copia de una letra feta en Anglaterra en lati que la havia rebuda per via de la cort de sa Magestat, la qual fonch legida en presencia dels dits consellers, la qual en efecte contenia com aplegant se los jutges bescomtes y altres ministres de la justicia ab molta companyia y gran autoritat en la casa, o loch publich hont se acostuman de applegar per fets grans concernents a la administracio de la justicia de la terra de Angleterra, y lo motiu fonch y la causa del dit aplech per castigar los homens que hoyan missa, y los qui obeian a la sancta sede apostolica y los qui veneraven la sancta creu y la cera del agnus beneyda per sa sanctedat, y que estant axi aplegats se posa entre ells una malaltia que comenssaren a morir los dos jutges y alguns dels principals y anantsen a lurs cases ne morian per lo cami y per lurs entradas de casas, de manera que moriran dins spay de XXIIIJ horas fins en nombre de 300, e apres dins tres dias compres lo dia abans fonch lo nombre de 450 los morts, e lo dia de la letra encara ne morian alguns, sia loat y beneyt lo nom del señor pera sempre y a ell li sian fetas gracias y les hy pugan fer per a sempre de las suas grans maravellas y merces nos fa.

Maravella de Deu omnipotent molt gran.

DILLUNS XXV. — En aquest dia se tingue consell de Cent com es acostumat.

DISSAPTE XXX. — En aquest se tingue consell de Cent com es pratiga, e fonch feta extraccio de consellers y foren extrets mossen Miquel Doms ciuteda mossen Jonot Canyelles

Extraccio de Consellers y obrers.

militar micer Galceran Grumosachs jurista mossen Augusti Falquer mercader mossen Pere Lorens notari real — E en obrers mossen Parot Amat ciuteda y Antoni Magarola apothecari.

DEZEMBRE

Translacio dels cossos del pare y fill Requesens.

DIMARS XVIJ. — En aquest dia per quant los magnifichs consellers foren convidats per dos cavallers per part de la S.^{ra} dona Hieronima de Requesens vidua relicta del Ex.^{nt} don Luys de Requesens comanador maior del regne de Castella y governador dels stats de Flandes y Mila per lo Rey nostre S.^{r}, que volguessen esser en la sepultura, o, translatio dels cossos del dit son marit y de don Joan de Sunyiga comanador maior tambe de Castella fill seu lo qual apres del dit quondam don Luys son pare fonch comanador maior y mori en Castella, los quals cossos havien apportats en lo monastir de Jesus fora los murs de la present Ciutat la hun de Flandes y laltre de Castella Pertant los dits magnifichs consellers hagut parer de una bona promenia deliberaren esser presents a dita translatio de cossos y perso dit dia present acompanyats de molts officials de la present casa y de la taula tots ab gramalles de dol anaren al dit monastir de Jesus, e alli se assentaren alt en lo altar en la part del Evangeli, e en dita sglesia de Jesus staven los dits cossos de dits pare y fill comanadors maiors so es lo del fill mes prop del portal de dita sglesia, e lo del pare mes prop del altar junct als banchs que estaven alli molts, los quals cossos estaven dins en les caixes y demunt elles unes porpres, o draps de seda ab llurs armes brodades, e lo governador don Pedro de Cardona, e tots los altres comanadors del orde de St Jaume ques trobaven en la present ciutat estaven entorn del tumol del dit cors del pare, e en dita sglesia havia molts nobles cavallers y señors que foren convidats tots ab gramalles, e essent en dita sglesia dits consellers se comensa lo offici per los frares de dit monastir lo qual acabat se feu agraduatio per lo conseller segon y hobrers, y agraduaren sis cavallers que eren assenyalats per tenir lo dol lo primer dels quals cavallers fonch agraduat en lo bordo segon del conseller segon com mes llargament appar en lo libre de agraduations, e feta dita agraduatio se ordena una

professo en lo modo seguent Anave primera la Creu de la sglesia parrochial de S.t Miquel — Apres la de S.ta Maria del Pi— La Creu de S.t Pere — La del monastir de la Trinitat — La del monastir del Carme—La de S.t Augusti—La de S.t Francesch, o de Jesus — Venian apres capellans ab sobrepellissos ventures conduits, que serien vuytanta.—Apres los frares de la Trinitat de dos en dos. — Frares de S.t Augusti y del Carme los huns a la una part los altres á laltra — Frares de Jesus y S.ta Madrona tots mesclats de dos en dos — Tots los dits capellans y frares portaven un siriet de mija lliura de cera groga en les mans encesos — Venian apres doscents vassalls poch mes, o, manco tots vestits ab gramalles de dol ab caparo al cap y ses antorxes en les mans — Los capellans de dites parrochies tots mesclats — Los xantres que cantaven a cant de orgue — Una dotzena dels dits vassalls ab gramalles y caparons al cap y antorxes encesses — Lo cors del jove que laportaven alguns homens al cap, o muscles alt, y entorn dell molts nobles ab gramalles de dol y caparons al cap que anaven com apportants dit cors — Lo cors del pare axi mateix alt, lo qual servien de apportants lo dit don Pedro de Cardona y altres comanadors del Abit de S.t Jaume y perque eren pochs hy anaven alguns principals nobles que ajudaven y servien de portants — Los magnifichs consellers agraduats com dit es, los quals y tots los qui venien ab ells apportaven los caparons al coll salvo hu en cada filera que anave ab lo capero al cap y eren ab sis fileres apres de la primera que no ni havia ningu los quals tots eren elegits per tenir lo dol — Apres de les set fileres agraduades per los dits hobrers, quant dita professo entra per lo portal del Angel per don Enrich Palau y don Garau Alentorn qui servien de administradors y ordenadors foren ordenats un gran numero de Cavallers que eran venguts ab ses gramalles Apres venian los advocats y metges de la casa del dit S.r comanador ab gramalles y caparons al cap — Los officials de la casa y de la taula de la Ciutat ab gramalles y caparons al cap — Dita professo entrant per dit portal del Angel tira dret en la capella, o sglesia del palau ara dit del Comanador, en temps passat del Governador, en mig de la qual sglesia ab quatre, o sinch grahons fonch fet un tumol, o tuguri alt los quals grahons estaven enrollats de antorxes que serien en nombre de dos Centes, en lo qual tumol alt posaren les dites dues caixes de dits cossos —

E los magnifichs Consellers prengueren la part del Evangeli de dalt del altar de dita sglesia en lo banch primer y davant mes prop del dit altar, perso quey havia quatre, o sinch banchs posats per llarch del altar envers les graus y prengueren entre ells dels preminents que tenien cada hu en sa filera hu, e en altres banchs detras se assentaren los qui venien agraduats ab ells, dels altres los quey pogueren caber, e en la part de la Epistola estaven los diputats que foren convidats en dita sepultura no empero anaren en la professo, e essent arribats en dita sglesia se comensa un solemne offici, e digue la missa lo R.^{mo} S.^{r} bisbe de Barcelona, e noy hague sermo perque eren ya dotze hores tocades quant se comensa dit offici — Moltes dames que foren convidades staven totes en lo cor alt, e los xantres que cantaven la missa estaven en les gelosies alt cantant — E en lo pati del dit palau en les spatlles de dita sglesia estava enpeliat de draps de ras y de sobre dells stores y ab uns cadafals foren consertats quatre altars en los quals se digueren moltes misses — E acabat dit offici los magnifichs consellers ab los dits officials de casa y taula sen tornaren a la casa de la ciutat y de alli a llurs cases.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia apres dinar los magnifichs consellers acompanyats de dits officials de la casa anaren al dit palau del comanador hont se tenie lo dol y alli estigueren alguna mija hora y de alli sen vingueren a la present casa de la Ciutat. — En aquest dia lo Ex.^{nt} llोctinent general tramete mossen Costa scriva de manament y son secretari als magnifichs Consellers los quals troba en casa de dona Hieronima de Requesens haont eren anats per lo dol del quondam don Luys de Requesens comanador maior de Castella son marit y de don Joan de Sunyiga tambe comanador maior fill dels dits conjuges de Requesens, lo qual mossen Costa dix de part de dit S.^{r} llोctinent que per coses que importaven al servey de sa magestat anassen a la casa de dit S.^{r} lloctinent, y dits Consellers apres de haver estat un poquet al dol sen vingueren a la present casa de la Ciutat y despullades les gramalles de dol anaren en casa del dit señor lloctinent lo qual trovaren que stave en un appartament que mire a la mar de peus ab lo Regent y altres doctors del criminal, lo qual los dix que estos dias passats segons li constave eren exits del monastir de la Merce certes persones y donaren una coltellada a una muller de un pasticer perque donave a menjar a fra Maldonado y tambe havien pegat a un

Excessos en la Merce.

portugues, o castella y que fets dits cassos se tornaren a recullir en dit monastir, e mes havie entes que en dit monastir se recollien molts vellacos axi de Ciutat com forasters, y que perso se havie declarat somatent per entrar y regonexer y pendre dits mals homens y stave consertat pera dema a les onze hores prop mig dia, y que perso los requeria en virtut de la fidelitat que devien a sa magestat que si trobassen hy fessen assistentia en dita exequutio de somatent, E dits consellers, es assaber lo magnifich mossen Miquel Doms conseller en cap respongue en nom de tots que ells haurien sobre asso llur consell y axi se despediren de sa Ex.ª Vinguts en la present casa feren aplegar una bona promenia de Ciutedans y militars hagut consell dels quals trameteren dos Cavallers a sa Ex.ª pera dirli que ells dits consellers estaven promptes peral que tocave al servey de sa magestat y que si sa Ex.cia fos servit que ells anassen a procurar ab dits frares de la Merce y induirlos que fossen contents dits frares que los officials reals pera exequutio del somatent puguen entrar y fer lo scorcol y pendre los mals factors se trobarien en dit monastir y traurels de aquell E lo S.r lloctinent segons refferiren dits dos cavallers tramesos que foren mossen Miquel Bastida y mossen Jaume Joan de Vilatorta respongue y digue que lo tractar y procurar que volien fer ab dits frares beu podien haver fet, y que dits cavallers replicaren al S.r lloctinent que dits consellers sens saber la voluntat de sa Ex.ª y sens tenirne consell no eren anats en dit monastir, e que dit S.r lloctinent los digue que anassen hiu procurassen ab dits frares, E es asaber que esta nit vellaren tota la nit entorn de dit monastir los algutzirs reals ab molta gent armada per veure si entrava, o exia algu del monastir.

Dijous XVIIIJ. — En aquest dia demati los magnifichs Consellers trameteren Francesch Pons verguer llur al monastir de la Merce per dir als frares que ells volien anar a parlarlos, y haguda la resposta anaren dits consellers ab promens en dit monastir y essent alli los foren ubertes les portes y entraren tots los consellers y promens y los officials de la present casa de la ciutat y pujats alt en una quadra acompanyats de tots los frares que eren baxats pera companyarlos assentats que foren tots, lo conseller en cap refferi lo que per lo dit S.r lloctinent los ere estat dit y que ells eren venguts alli per effecte de persuadir los que deixassen entrar los officials reals pera fer

scorcol per exequutio de dit somatent, y lo vicari general de dits frares respongue dient que ere malesa lo quels opposaven de tenir mals homens recullits y en casa noy havie sino alguns homens de servey y ministres, y que molt en bonora que vinguessen officials pera regoneixer la casa que los religiosos eren molt contents y que reconeguessen dit monastir y casa tot a llur plaher pus empero ses magnificenties fossen alli presents en tot, perque vessen lo que alli passava y que tot se fes ab quietut y sens scandol y nols fossen fetes algunes sobres y lo mateix en effecte respongue lo president y altres frares, E hoida dita intencio los magnifichs Consellers sen tornaren en la present casa haont ab parer de alguns promens tornaren trametre al dit mossen Miquel Bastida y mossen Jaume Joan de Vilatorta al S.r llochtinent general pera dirli lo que havien tractat ab dits frares y que si a sa Ex.a li starie be que en lo monastir per dita exequutio entrassen dos algutzirs ab dos verguetes quiscu y regoneguessen a llur voluntat tot lo monastir queu podien fer, y que ells per maior facilitat del negoci se trobarien en dit monastir y dits embaixadors tornats digueren que lo S.r llochtinent havie respost quels agrahie molt lo que havien fet y nestave molt content y que anassen al dit monastir com havien apuntat que ell enviarie alli los algutzirs ab quatre verguetes y que stiguessen descansats que no sentrametrien en cosa alguna del negoci entre los frares y fra Maldonado sino dels cassos sobredits per los quals lo somatent estava declarat, E hoida dita resposta dits magnifichs Consellers ab promens anaren al monastir y alli speraren los algutzirs reals los quals arribaren tantost es assaber mossen Perot Salavardeña y mossen Onofre de Ferreres algutzirs reals y lo sotsveguer regent la vegueria de Barcelona per absencia del veguer y alguns altres officials, los quals essent entrats en dit monastir acompanyats del conseller segon mossen Joan Canyelles e de mossen Galceran Burgues y de mossen Lluys Gibert ciutada y de alguns officials de la present casa de la Ciutat y de mi Thomas Vallers scriva del Rational de la casa de la present Ciutat y de alguns altres, hobriren totes les portes los frares de totes les instanties de la casa monastir y sglesia per exequutio del somatent, dits algutzirs sotsveguer y officials regonegueren y scorcollaren de pas en pas tot lo dit monastir casa y isglesia y totes les istancies de aquell axi baixes mijanes com altes, encenents entor-

xes per los llochs scurs fent dit scorcol ab tot compliment y ab molta voluntat dels frares de dit monastir, y no trobaren cosa alguna y axi se despediren dits consellers y officials dels frares y sen anaren a dinar a llurs cases perque ere ben cumplit lo mig dia quant tot asso fonch fet. E es asaber que quant entraren dits magnifichs consellers en lo monastir lo magnifich conseller en cap se posa a la porta del dit monastir perso que noy entrassen la gent del poble.

M . D . LXXVIIJ

FEBRER

DISSAPTE XV. — En aquest dia se tingue consell de cent lo qual entre altres coses se dellibera que fossen tramesos embaixadors al S.r bisbe de Barcelona comissari, o exequutor apostolich del negoci, o causa entre los frares de la Merce de la present ciutat y fra Fran.co Maldonado per fer la embaxada que davall se dira, los quals embaxadors, foren mossen Miquel Salgueda mossen Galceran Cahors micer Joan Exarrat y micer Rafel Masnovell los quals essent arribats en lo palau de dit S.r bisbe en presencia de mi Thomas Vallers notari de Barcelona y scriva del Rational de dita Ciutat y del discret en Francesch Vidal notari de Barcelona y altre dels scrivaus jurats del honorable consell y de Miquel Palau cotoner y de Honofre Co daguer, explicaren dits embaixadors la embaixada al S.r bisbe la qual en effecte contenie tres caps es assaber, lo primer com a noticia de dit consell de Cent fos pervingut que era vingut un breu de sa sanctedat comes a sa señoria aserca del negoci dels dits frares de la Merce y que com en aquest monastir de la Merce de la present ciutat fossen atorgats alguns privilegis y graties los quals a be fos interes principal del monastir, empero per esser ell construit en la present Ciutat per conseguent ere tambe interes de dita Ciutat, y que per lo interes de aquella supplicaven de part de la Ciutat a sa S.a manas donar copia del dit breu apostolich y co- Merce.

missio sua a la Ciutat Lo segon cap fonch quel supplicaven que manas donar copia a dita Ciutat dels actes que sa S.ª com a comissari apostolich desus dit havie fet lo dia present en virtut del breu de sa sanctedat a effecte que la dita Ciutat pogues delliberar del que haurie de fer per raho de dit son dret Lo tercer cap fonch que attes que los frares del monastir de la Merce eren contents de hobeir y staven promptes y apparellats a estar obedients a tot lo que sa sanctedat manave en lo dit breu, que perso sa S.ª los volgues absolrer de les censures y irregularitats que podien ser incorreguts, e lo dit S.r bisbe respongue dient en effecte que los frares ja tenien copia del breu y que ell manaria al scriva seu de dit negoci que ere mossen Boffill notari de Barcelona quen donas copia a la Ciutat, e quant a la copia que demanaven dels actes, que ell non havie fets alguns ni sen havien fets y perso no podia ferlosne donar copia que sols ell mateix en persona vuy ere anat en dit monastir de la Merce y alli en presentia de mestre Ramon del orde de predicadors y de un frare companyo seu y del prior de S.t Augusti y de un altre compaño seu y de dos pares de Bellem y de don Camps frare de cartoxa sens notari ni testimonis, dona lo dit breu a dits frares de la Merce pera quel legissen ells mateixos lo qual havent lo legit digueren tots los frares que eren contents y apparellats de obeir tot lo que sa sanctedat manave en dit breu, y que puix estaven promptes y apparellats de hobeir, sa S.ª los volgues absolre *in utroque foro* de totes les censures y irregularitats, y que ell los respongue que ell havie mirat la tenor y forma de dit breu la qual forma ere que los frares possassen en possessio al dit Maldonado en dit monastir per general de tot lo orde y quel obeissen, e que apres tenint dolor dits frares de llurs culpes y demanant humilment la absolucio de dites censures injungintlos penitentia saludable los absolgues, e que com dit fra Maldonado sie absent y noy hage procurador seu, e que perso nos pot posar en possessio, e que per conseguent nos pot donar encara dita absolucio y que ell dit S.r bisbe scriurie que vingues dit Maldonado, o trametes procura y que mentres tant los frares se abstinguessen de celebrar los officis divinals, E que com dits frares repplicant que no podent fer officis no podien viure ni haver aliments, dit S.r bisbe los digue que ell mirarie lo ques porie fer y que en aquesta hora los havie tramesos dits dos frares de predicadors y de

S.t Augusti pera dirlos que ells dits frares de la Merce procurassen de haver un parell de persones que accaptassen per la Ciutat Almoyna per los dits frares, y que desde hara donava licentia a les dites persones poguessen applegar almoynes y los que les volguessen darles poguessen dar y los frares rebre, E dits embaixadors replicant digueren al S.r bisbe que fos content que dits frares de la Merce li donassen una supplicacio en effecte contenint que volien obeir com dit es y que fos servit de absolrels, E lo S.r bisbe respongue que no li apparie, que pus ell no havie fet acte algu que ells haguessen de fer tal acte sino que ell scriurie en cort ab correu propri lo qual dins devuyt, o vint dies anirie, e vindrie y tornarie la resposta de venir, o no lo dit fra Maldonado, o de son procurador, o procura y que apres se assentarie tota cosa.

DILLUNS XVIJ. — En aquest dia demati abans de mig dia los magnifichs consellers y la vuytena del negoci del monastir de la Merce trameteren dos embaxadors al S.r bisbe com a comissari apostolich del negoci de dits frares qui foren mossen Joan Luys Lull y micer Joan Exerrat pera ferli la embaixada que davall se dira, los quals arribats en lo palau del S.r bisbe en presentia de mi Thomas Vallers notari de Barcelona y scriva del Rational de la present casa de la Ciutat explicaren la embaixada al dit S.r bisbe en la forma seguent, so es que en effecte li digueren que com ya per altra embaxada per part de la Ciutat haguessen supplicat a sa señoria que fos servit per la absentia de fra Maldonado pendre y acceptar ell dit S.r bisbe com a comissari apostolich la obedientia que los frares han offerta fer y prestar al dit fra Maldonado y en tot fer la voluntat de sa sanctedat, y que prestada per dits frares sa obedientia los volgues absolre de les censures, e irregularitats fossen dits frares incorreguts y que hara de nou lo tornaven a supplicar de part de la ciutat fos servit dit S.r bisbe de acceptar ell com a comissari apostolich, o en son nom, o altrament segons a sa señoria apparria millor la dita obedientia que los frares se offereixen prestar y fer y que tambe vulla y sia content dit S.r Bisbe de permetre que dits frares en scrits lo puguen supplicar que accepta sa obedientia que ells estan prests y apparellats prestar y que de dita supplicatio se pugue llevar acte y fer instrument publich, E mes lo supplicaren de part de la Ciutat que volgues soltar de la preso del rey per tenirlo en lo corral que es

Dit assumpto.

loch molt de reputat a fra..... del dit convent de la Merce qui esta pres, e quel remetes en dit monastir perque estant alli ab los altros puga prestar obedientia axi be com los altres E feta dita embaxada lo S.r Bisbe digue a mi dit Thomas Vallers que yo fes lloch, que ell no diria res mentres yo fos present perque no entenia fer actes alguns pus fins en aquella hora nols havia fets y no fent repugnancia alguna dits embaixadors ni yo, yo isqui fora la istancia dexant en ella lo S.r bisbe ab los dos dits embaixadors a soles. — E apres dits embaixadors arribant en la present Casa davant los Consellers y la dita vuytena hoint ho yo dit Thomas Vallers, refferiren la resposta del S.r bisbe la qual en effecte digueren que dit S.r bisbe respongue — Que quant en lo acceptar ell la obedientia que los frares offerian prestar dix que dita obedientia conforme al rescripte de sa sanctedat se havia de prestar a fra Maldonado y que essent dit fra Maldonado absent nos podia prestar a altri sino que ell scriuria en cort de sa magestat pera que donassen orde que dit fra Maldonado, o vingues, o embias procura per rebre dita obedientia y que tambe scriuria com los frares havian offert de prestar dita obedientia, y que quant en lo de absolre dits frares que nou podia fer perque la prestacio de la obedientia havia de precehir — E quant en lo de presentar supplicatio per dits frares y llevar acte de aquella conforme dalt estava demanat dix lo S.r Bisbe que ell quant ere estat al dit monastir de la Merce per nottifficar als dits frares lo breu apostolich ni apres, no havia fet ningun acte sino que tant solament sen havia portats alguns religiosos en presentia dels quals nottiffica dit breu, y que perso pus ell no havia fets actes alguns no suffriria que los frares ne fessen nils convenia ferne — E en lo que te respecte de traure lo frare de la preso dix que ell ne havia consultat ab lo nuncio apostolich en cort y que non podia fer res que no fos ab orde de dit nuncio — Y ab tot que per dits embaixadors fossen sobre dites coses fetes diverses repliques y advertits diversos medis que se podien enpendre perque los frares no haguessen destar de la manera que estaven sense fer officis, al S.r bisbe no li apparegue may fer altra cosa del que dit es.

MARÇ

Translacio dels frares de S. Fr. de Paula.

DISSAPTE XXIJ. — En aquest dia apres dinar foren transferits los frares de S.t Francisco de Paula de la sglesia de S.t Bertran que esta al peu de Monjoych y junt a mar envers Barcelona en una sglesia que dins hun mes, e pochs dies mes han feta devant la Creu que se deya trencada pochs dies fa reparada que es fora lo portal Nou, la qual translacio fonch feta de esta manera so es que la Creu y Ganfanons y clero de la parrochia de S.t Just y S.t Pastor y alguna de tots los frares de tots los ordens de Barcelona anaren en dita sglesia de S.t Bertran que es de dita parrochia de S.t Just y alli se conserta una proffesso ab lorde seguent, so es que primer anaven los minyons cantant letanies y apres venien los confrares de la sanch de Jesuxpt ab la ymage del crucifixi ab sa lluminaria ordenats com acostumen, apres los Ganfanons de dita parrochia de S.t Just apres venien alguns homens ab ciris encesos apres la creu de S.t Just ab los capellans de dita sglesia apres venien frares de tots los ordens so es per cada monastir, o, orde hy havia tramesos un pareix de frares, apres de dits frares venien molts homens ab antorxes de diversos staments en apres los xantres y apres los frares de dit S.t Francisco de Paula que entre tots eren tretze y apres venia lo sanctissim sagrament quel aporta lo vicari de S.t Just, o son lloctinent, venia sota lo talem que apportaven tres dels magnifichs consellers y alguns promens es empero assaber que los magnifichs consellers speraren la proffesso y prengueren lo talem al portal de S.t Antoni Apres venien atxes les quals apportaven los Cavallers apres venia lo Poble so es tot primer los homens que eren molts y apres les dones que no eren tantes, y la dita professo entra per lo portal de S.t Antoni y tot dret tira al portal Nou passant davant lo hospital la Boqueria S.t Jaume la Boria pes de la ferina y exint per dit portal Nou davant S.ta Eulalia merita arriba en dit monastir novament fabricat que es una sglesia y casa molt pocha y pobre y humil, y essent alli fetes graties y orations munta hu dels dits pares a predicar en una simple trona y de alli los dits religiosos y capellans consellers y poble

sen tornaren cada hu a ses cases essent ya molt tard al toch de la oratio.

ABRIL

Arribada de galeres.

DIJOUS XVIJ. — En aquest dia demati en lalba arribaren en lo moll de la present Ciutat onze Galeres que apportaven lo duch de Cessa capita general de la mar de la magestat del Rey nostre señor, E essent a la punta del dia fou juncta la Galera real a terra y desembarcaren lo dit duc de Cessa y al temps quel desenbarcaren destira la dressana quatre tirs de artilleria de la del Rey, e la dita Galera Real li respongue ab dos tirs de artilleria, E tantost Francesch Banus guarda del Baluart de mig jorn de la ciutat destira sis tirs de artilleria conforme li ere estat ordenat per los magnifichs Consellers, o per lo capita del dit Baluart tornant les saluts a dita Galera Real, e dits tirs foren sis per raho de ser lo dit duch de Cessa com dit es general de tota la mar, que altrament la Ciutat no acostuma de tornar les saluts sino ab tres tirs a gran stol de Galeres y si son una, o dos Galeres ab manco tirs. E seguis segons se entengue, que vehent dit duch de Cessa lo qual ya ere en terra que dit baluart torna las saluts ab tant compliment a dita Galera Real, mana al patro de la fragata quil havie desembarcat que ab diligentia passas della lo moll hont ere lo squadro de les Galeres que tirassen y axi tiraren totes, E per quant la ciutat no acostuma de comensar a saludar a persona sino al S.r Rey y son primogenit, e perque lo dit F. Banus tira abans que acabassen de tirar les dites Galeres lo feren metre a la preso haont ha estat per quinze, o vint dies.

Juy.

DIMARS XXVIIIJ. — En aquest dia lo spectable portant veus de General Governador tramete a dir als magnifichs consellers que traguessen Juy de promens pera judicar alguns criminosos, y encontinent fonch extret dit Juy de promens lo qual fonch agraduat en la present casa de la Ciutat de esta manera so es que anaven lo conseller en cap y terç y un prom lo mes antich devant, e a ma dreta darrera lo conseller en cap anaven sis Ciutadans y apres de ell sinch artistes, a la part squerra darrera lo conseller terç anaven los sis mercaders, e tras ells

sinch menestrals, e a la fi anaven los altres tres consellers y un prom ciutada tots en una filera, e axi agraduats sens parlar a ningu com se acostume per lo cami anaren a la preso en la hobra nova so es als deposadors, y arribas en una quadra que esta al cap de la scala se assentaren de front a la part de mig jorn los magnifichs consellers, a llur man dreta en uns banchs que estaven de traves en vers llevant se assentaren los vuyt Ciutadans de dit Juy, e a la part squerra en los banchs envers ponent se assentaren los mercaders, e los altres staments en son lloch davant los magnifichs consellers los menestrals y los artistes, part al banch dels mercaders y part en dit banch dels menestrals — E essent assentats aqui mateix arriba lo S.r Governador ab lo magnifich micer M. Ferrero del real consell criminal relador en aquestes causes y lo magnifich conseller en cap se lleva de son lloch pera que se assentas alli dit S.r Governador restant dit magnifich Conseller a ma dreta de dit Governador y lo segon a la squerra y axi los altres en son lloch, E lo magnifich micer Ferrero digue al dit S.r Governador qual era son lloch lo qual li assenyala en lo banch dels ciutadans en lo cap primer de dit banch abans de tots los dits Ciutadans, y tirant ell per seures en dit lloch lo conseller en cap digue al S.r Governador que no era aquell lo lloch del dit relador, respongue lo S.r Governador que era aquell que axí ho manave sa magestat, repplica lo dit conseller en cap que sa magestat no era informat de com se acostumaven de seurer, y que sens prejudici de les pretensions de la Ciutat y perque sa señoria no pensas que volien destorbar lo Juy que per esta vegada estigues dit relador en dit lloch, perque se preten que may ha tengut tal lloch y que ells dits magnifichs Consellers no pretenen per axo prejudicarse en res ans be en son lloch y temps pretenen supplicar a sa magestat ho vulla entendre y remediar.

MAIG

Debat ab lo portant veus de governador.

DIJOUS XV. — En aquest dia los magnifichs consellers feren aplegar los advocats de la present casa y altres advocats perquels aconsellassen lo que se hauria de fer sobre lo que eran estats convidats per part dels pares Inquisidors pera dilluns

propvinent que ere la segona festa de Penthecostes, per acte de fe se havia de fer en lo Born y havian entes que hy hauria algu, o alguns relaxos al bras secular y per la part de la Ciutat se preten que lo spectable portant veus de Governador no pot en Barcelona judicar ni condemnar en criminal sens Juy de promens, e asso per observança de reals privilegis com lo bras secular se entenga dit S.r Governador y los promens, y foren aconsellats per dits advocats que per la indemnitat de la present Ciutat y per observansa de dits privilegis per lo sindich fos presentada al dit portant veus de Governador una scriptura que dits advocats ordenaren per dit effecte, y axi los discrets en Francesch Gual sindich y Miquel Joan Sellers scriva del honorable consell acompanyats del discret en Nicholau Lentiscla notari de Barcelona y de Francesch Pons parayre y altres, anaren en casa del dit spectable portant veus de Governador per fer dita presentacio, y dit señor dona lloch que entrassen y havent entes per lo que venien tramete a demanar al discret en Miquel Pons Bas notari y scriva seu per continuar lo acte de la presentatio de dita scriptura, y dit sindich requeri al dit mossen Joan Selles que llevas acte de la presentatio de dita scriptura, y dit Governador respongue que tal acte lo havia de rebrer lo seu scriva y dit sindich torna a requerir a dit Selles que llevas dit acte, y dit S.r Governador se acontenta a la darreria que cada hu dells dits scrivans ne llevas son acte, y encontinent dit señor Governador digue a dit Bas que regonegues la dita scriptura si estava ab la decentia deguda y dit Bas digue quant la hague mirada que no estava ab la deguda decentia, y dit sindich li digue que digues quinas coses hy havia impertinents y les hores dit Bas digue que era impertinent perque en lo titol della deya «Ill.e S.r Governador» y pretenia que havia de dir «molt Ill.e S.r etc» y mes que en lo peu de dita scriptura baix noy havia «Q. h. etc Altissimus etc» ni era firmada de advocat, y que tambe en lo marge alt de dita scriptura deya «penes Michaelem Joannem Selles etc» y axi de la voluntat del dit sindich de voler presentar dita scriptura com de la repulsa feu dit S.r Governador, ne fonch llevat acte axi per la un scriva com per laltre y mes dit sindich apres requeri a dit Sellers llevas acte de tot lo subseguit y axi fonch fet. — E mes feta dita diligentia lo sindich requeri al dit Sellers que presentas una altra scriptura al magnifich micer Francesch Puig assessor de la

Governatio que alli acas se troba present, de la qual dit Sellers ne lleva acte y tambe a requesta de dit micer Puig dit Bas ne lleva son acte segons tot asso que passa fora la present casa fonch refferit per dits Gual y Sellers.

DIVENDRES XVJ. — Dit micer Puig respongue a la sua resposta en poder del dit Bas.

DISSAPTE XVIJ. — Dit Bas en presentia de dos testimonis denuntia y nottiffica en casa del sindich y en sa presentia la resposta del dit micer Puig, y lo sindich ne prengue copia y la lliura a dit Selles perque la continuas en son acte de dita requesta, e axi fonch fet segons refferi dit sindich. — E lo mateix dia havent los magnifichs Consellers entes tot lo susdit feren aplegar los dits advocats de la casa y altres, y essent informats dits advocats de tot lo subseguit digueren que en la dita scriptura noy havia cosa indecent ans be havia de star de aquella per ser scriptura presentada exjudicial, e mes dits advocats ordenaren altra scriptura pera que la presentassen al Governador sobre lo mateix effecte, la qual ordenada per esser ja tart ordenaren dits magnifichs consellers que dita scriptura fos presentada lendema demati. Debat dit.

DIUMENGE XVIIJ. — En aquest dia demati lo sindich y lo scriva del honorable consell ensemps ab dit Nicholau Lentiscla y altres anaren en casa del S.r Governador y lo trobaren en la finestra de la sala que mire al primer pati de sa casa la qual casa esta en la plassa de Sancta Anna, y vehent lo sindich del pati enfora digue a dit S.r Governador que si sa senoria li volia dar licentia per part de la Ciutat li havia de parlar, y dit asso dit sindich y scriva del consell y los altres que ab ells venian sen montaren, y essent tots en la sala dit Governador los gira la squena y se posa en una cambra, y restaren en la sala dits sindich scriva y altres sperant alguna raho del S.r Governador, y estant axi sperant arriba segons se creu cridat per lo S.r Governador lo dit Bas son scriva y sen entra haont era lo señor Governador y poch apres isque dit Bas y digue al sindich que es lo que volia, y lo sindich digue com li volia parlar al S.r Governador per part de la Ciutat, y dit Bas sen torna en dita cambra y tantost isque y digue que lo sindich entras tot sol en la cambra, y axi lo sindich sen entra dexant al scriva del honorable consell fora en la sala desus dita y essent ab lo S.r Governador li demana que volia, y digue lo

sindich que deixas entrar dit Sellers y que a les hores li diria la causa perque venia, y respongue lo S.r Governador que dit Selles entras, y entrat lo sindich digue que venia per part de la Ciutat pera presentarli una scriptura extrajudicial, y dit S.r Governador mana que cridassen testimonis instantlo axi lo sindich y entrats aquells, digue dit S.r Governador que la scriptura fos mirada primer per son scriva maior y que si no venia ab la forma acostumada no volia li fos presentada fins atant fos habilitada, E mirada per dit Bas la scriptura digue que no venia ab la forma deguda, y les horas dit S.r Governador digue que pus no estava en la forma deguda y conforme constitucions que no volia que lay presentassen fins atant fos habilitada y vista apres per son assessor, y les hores ell faria lo que dit assessor y reals consells li aconsellarien, de la qual presentatio a requesta del sindich dit Selles ne lleva acte segons ab aquell es contengut y tambe per manament del S.r Governador dit Bas ne lleva acte. E tot asso fonch refferit per dits sindich y scriva del consell als magnifichs consellers.

Segueix lo debat.

DILLUNS XVIIIJ, dia assignat per al dit acte de fe. — En aquest dia per ordinatio dels magnifichs consellers demati a les sinch hores lo sindich ensemps ab dit Selles scriva y altres ana en casa del S.r Governador per presentar li una altra scriptura ordenada per lo mateix effecte, y entre altres coses contenia dita scriptura com los magnifichs consellers estaven en la present casa ab testimonis promens del consell de cent per fer extractio del Juy de promens, y trobaren lo S.r Governador en la mateixa finestra que lo trobaren lo dia abans dient horas, y dit sindich essent entrat en lo pati de la casa, lo S.r Governador lo scomete primer dient ho segons apparia ab colera y digue «que es asso, tant demati veniu» digue lo sindich «voldriam parlar ab V. S.» y ell digue «aguardause aqui baix, o torneu hy altra hora» y axi se aguardaren baix per algun spay, y aguardant alli abaixa dit S.r Governador y sen ana a missa a Montesion y hoida aquella torna y sen puja sens may dir los raho alguna, y vehent apres de algun spay de temps que altres pujaven dalt y que ell dit S.r Governador nols dava may alguna raho sen pujaren dalt en la sala en la qual aguardaren per spay de una bona hora, o mes, e fins que arriba alli son assessor micer Puig y apres los doctors del real consell criminal los uns apres los altres, y entrats tots los sus dits en una quadra hont

stava dit S.r Governador tancaren les portes de dita quadra restant tostemps lo sindich y los qui ab ell anaven aguardant en la sala, y estant axi isque lo dit Bas y digue al sindich que entras tot sol y entrat que fonch lo S.r Governador en presentia del consell li digue que volia, y lo sindich digue que sa señoria manas que mossen Selles entras perque ho volia dir en presentia de aquell, y lo S.r Governador digue que no volia quey entras altri, y respongue dit sindich que supplicave a sa señoria que li dexassen consultar ab los magnifichs consellers per donar los raho del seguit, dient que tornaria prest, y lo sindich exintse tornaren a tancar les portes de la quadra, y vehent dit sindich que si venia a la present casa per consultar sen seria anat lo S.r Governador, li apparegue de tornar dins y dir com de fet essent tornat, digue al Governador lo effecte perque venia so es per presentarli una scriptura extrajudicial la qual tenia ell sindich en la sua ma amostrantla a dit señor, y digue lo S.r Governador que la deixas al dit Bas pera que la miras y regonegues si estava pertinent, y dit Bas mirada aquella digue que no estava pertinent, y responent lo sindich quey faltava, digue dit Bas que no deya en lo titol « molt Ill.e » y que al peu noy havia «.q. h. etc Altissimus etc», e instant lo sindich dit Selles entras per llevar acte de dita presentatio de scriptura nou permeteren, ans be li digueren que ell los detenia de anar al acte del Born y de tot asso lleva acte dit Bas, y exint lo sindich refferi a dit Selles que estava fora en la sala en presentia de testimonis tot lo que ere passat dins, y axi de dites coses com encara de les abans seguidas lo requeri com ja abans en lo entrant en la casa lo havia request que de tot lo que passaria llevas acte, y axi lo lleva dit Selles conforme ab aquell es contengut, E abans de anarsen dit Bas de la casa lo requeri dit sindich que li donas copia de tot lo que dins la quadra havia passat davant lo S.r Governador y consell, y dit Bas respongue que ell anava de pressa pera companyar lo S.r Governador al acte de fe y nos podia detenir, que apres ell li donaria recapte. — E mentres tant que totes estas coses passaren en casa del S.r Governador los magnifichs consellers ensemps ab testimonis, e promens de tots staments de alguns jurats del consell de Cent estaren tostemps apparellats en la present casa de la Ciutat pera traure Juy de promens si axi los fos trames a dir per lo S.r Governador pera judicar los que serian relaxat Acte de fe.

en dit acte de fe, E essent arribat lo sindich en la present casa y havent refferit tot lo sus a dits consellers y promens e mes havent entes dits consellers que lo S.r Governador estava ya assentat en son lloch al Born ab los del real consell ells volent anar a dit acte de fe per lo que hy eren estats convidats y per la auctoritat de semblant acte de fe, feren llevar hun acte conforme a una scriptura que daren al dit scriva del consell contenint en effecte que per llur presentia entenien a fer en dit acte de fe, no entenien de appartarse de dites requestes havian dadas al dit S.r Governador ni fer cosa alguna en prejudici del privilegi de Juy promens, y feta dita protestatio anaren al Born hont stigueren fins atant que fonch fet dit acte, y hoint que per la sententia de dits pares Inquisidors fonch relaxat al bras secular lo darrer dels qui foren trets en dit acte, encontinent trameteren lo sindich a dit S.r Governador per ferli entendre com sen anaven en casa de la Ciutat hont eren promens ajustats per fer la extractio de Juy de promens, y que altrament dissentien a qualsevol cosa se fes en perjuy del dit privilegi, y axi partiren y sen vingueren en la present casa y aqui mateix feren venir los sobredits testimonis promens jurats del dit consell de cent per fer la extractio del Juy de promens en cas que lo dit S.r Governador lo demanas, y axi ajustats stigueren en la present casa tostemps fins atant que tingueren relacio que lo heretge que fonch relaxat era ya fora la Ciutat que lo apportaven los officials reals a cremar al Canyet. E es assaber que estant axi sperant los magnifichs consellers y promens en la present casa arriba lo dit F. Gual sindich y refferi als magnifichs consellers per lo que loy havian axi manat, ere anat junct al cadafal hont estava lo S.r Governador y volent pujar al dit cadafal pera dir al S.r Governador com los consellers sen anaven en la present casa pera estar apparellats per treure Juy de promens pera judicar lo quis relaxava, y tambe que ell sindich volia dissentir pera que dit Governador no procehis en judicar ni condemnar sens Juy de promens conforme los reals privilegis, volent com dit es pujar al cadafal y vehent dit sindich posada una scala llevadissa sen puja per dita scala ,y com fonch dalt en Narcis porter del S.r Governador lon feu devallar, y estantse aguardant dit sindich baix apres que fonch relaxat lo heretge buyda molta gent del dit cadafal, restants en aquell lo S.r Governador y consell criminal y mossen Miquel Amat scriva de

manament, vehent ell dit sindich posada y desembarassada la scala puja en dit cadafal, e digue al S.r Governador que los magnifichs Consellers ab promens de tots staments estaven ajustats en la casa de la Ciutat apparellats y sperant lo que sa señoria los volria embiar a dir y que dissentia ell dit sindich a qualsevol cosa se fes en prejudici de reals privilegis.

JUNY

DIMARS X. — En aquest dia plogue axi dins com fora Ciutat un diluvi tant gran, que per molts carrers de Barcelona passa tanta aygua que apparian dits molts carrers esser rius apportant fustets bigues y quant trobavan de fusta, y dita aygua feu grans danys en les cases. Gran pluja.

JULIOL

DIJOUS IIJ. — En aquest dia apres dinar mossen Bellet algotzir y mossen Bas scriva de la governatio presentaren al discret en F. Gual notari de Barcelona syndich de la present Ciutat, una scriptura del tenor seguent la qual legi lo scriva Sobre jurament del visitador.

« Lo señor Governador me ha manat vos notificas a vos mossen F. Gual sindich de la Ciutat de Barcelona que lo señor bisbe de Oriola visitador nomenat per sa magestat ha enviat a dir a dit señor governador que enten venir a jurar en presencia de sa señoria, y que tingues a be manar vos que assistisseu a la prestacio de dit jurament y que pera dit effecte vos assignas ora E perso dit señor Governador vos notifica lo que dit señor visitador li ha enviat a dir dient vos que dema a les nou hores demati que comptarem quatre del present mes y any, siau en casa de dit señor Governador per effecte del que dit señor governador demana — Propria manu mei Pontii Michaelis Bas notarii et scribe gubernationis. »

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia per orde dels magnifichs consellers dit Francesch Gual sindich ana en casa del señor Governador demati a la hora assignada ensemps ab lo scriva del

honorable consell, no ab intent de assistir ni consentir al dit jurament sino per presentar una scriptura al dit señor visitador contenint en effecte que ell no podia prestar lo jurament sino en presentia del señor loctinent general conforme a capitol de cort, y que perso dissentia dit sindich a la dita prestacio de jurament y protestava de nullitat, Y dita scriptura nos presenta per lo que dit visitador noy vingue.

AGOST

Loctinent.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia a la nit vespre arriba lo señor don Ferrando de Toledo prior de St Joan de Castella venint de la cort de sa magestat hont era anat los dias proppasats, e ve tornat proveit de loctinent general de sa magestat per lo present principat ab privilegi nou, com es pratiga per haver vista la cara de sa magestat, y perque no tramete dir res los honorables consellers no li isqueren.

DIMARS XVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers havent precehit una promenia trameteren dos embaxadors es asaber un ciuteda y un militar al dit señor loctinent per saber dell la jornada y hora volria jurar, y respongue dit señor loctinent que en aquest dia estava cansat y que fos per laltro seguent dia a les VIIIJ hores es asaber dema.

Jurament de id.

DIMECRES XX. — En aquest dia demati los magnifichs consellers aplegats a cavall ab los consols de la mar y molts cavallers y ciutedans y altres en lo pati de la present Ciutat essent agraduats pertiren de assi y anaren en casa del señor loctinent que sta en lo carrer Ample y estant a la porta de aquella fora sens entrar, tantost isque lo dit señor loctinent a cavall ab molts cavallers que staven alli apparellats y posantse lo conseller en cap a sa ma squerra y tots los altres devant anaren a la seu y alli dit señor loctinent presta lo jurament acostumat y apres lo tornaren acompanyar fins a la porta fora de dita sa casa sens entrar dintre, y de alli tornaren los dits consellers ab lur cavalcada en lo pati de la present Ciutat y de assi sen anaren a llurs cases.

DIJOUS XXJ. — En aquest dia los magnifichs consellers ab promens anaren a visitar lo dit señor loctinent general com es pratiga apres de haver jurat de visitarlo.

OCTUBRE

DIMECRES XV. — En aquest dia demati venint de les parts de llevant ab nou Galeres lo Exc.^{nt} señor Duch de Bransvich de Alemanya, entra en la playa de la mar de la present Ciutat, lo qual havent saludat la present ciutat aquella lo saluda com be te acostumat, y molt poch apres fonch enviat a dir als magnifichs consellers per lo Ex.^{nt} señor don Ernando de Toledo loctinent y capita general en la present Ciutat que rebria merce que quant lo dit señor duch y la señora duquesa sa muller que ve ab ell desembarcarien, la present Ciutat los saludas, al qual fonch respost que ells faran lo que poran y tenen acostumat en semblants entrades de señors, y en la mateixa hora dits magnifics consellers aplegaren una notable promenia de Ciutadans y Cavallers en la llotge de la mar de la present ciutat y vists alguns exemplas consemblants al dit fet, foren aconsellats dits magnifichs consellers que attes que la present Ciutat no te acostumat de saludar algun señor quant desembarqua sino quant entre, y saludar quant desembarqua no ho acostuma sino al Rey y fent lo contrari seria fer novedat y prejudicar a les serimonies Reals, que perço no devien los dits magnifichs consellers saludar lo pus ja havien fet lo que tenien acostumat y podien fer.

Entrada del duch de Bransvich.

DISSAPTE XXV. — En aquest dia vingue nova en la present Ciutat com lo serenissim don Ferrando princep nostre e fill primogenit de la magestat del Rey y señor nostre don Phelip, esser mort de cambres, a XVIIJ del corrent mes de octubre.

Mort de princep

DILLUNS XXVIJ. — En aquest dia vingue nova per lletras de particulars com lo S.^{m} don Joan de Austria germa de la S.^{a} C.^{a} y R. Magestat del Rey nostre señor don Phelip ere mort, a quatre del corrent mes de octubre.

Id. de don Joan de Austria.

DIMECRES XXVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers aplegaren una notable promenia de ciutadans y militars en la sala nova de la casa del Concell de la present ciutat perque los aconsellassen lo faedor per causa de las novas tenien de la mort del sere.^{m} princep don Ferrando, e que de sa magestat no tenien lletra Foren aconsellats dits magnifics consellers que attes dits magnifics consellers no tenian lletra de sa Magestat

que nos devie fer moviment ni cosa alguna de dita mort fins a tant ne tinguessen lletra.

NOEMBRE

Consellers.

DIUMENGE XXX. — En aquest dia es la festa del Glorios S.t Andreu apostol en la qual se celebra consell general en la present casa per dispositio del privilegi del Regiment, en lo qual se feu extractio de novells consellers de la present ciutat per lo any propvinent y foren extrets los seguents

mossen Luis Gibert Ciutada
micer Hieronim Mollet
micer Pasqual Tuxent militar
mossen Antoni Polit mercader
mestre Barthomeu Steve fuster
} Consellers de Barcelona.

DECEMBRE

Edificacio de la iglesia dels Caputxins.

DIUMENGE XIIIJ. — En aquest dia lo R.m señor don Dimas Lloris bisbe de Barcelona y los magnifics Consellers de la dita ciutat y molt gran multitut de poble, anaren a veure y assistir en posar la primera pedra en la edifficatio de la sglesia del monastir dels frares caputxins de la orde del glorios S.t Francesch, lo qual se edifica fora los murs de la present ciutat sobre lo cami de la travessera qui ix per lo portal de Junqueres.

DIJOUS XXV. — En aquest dia es la festa de la nativitat de nostre señor Deu Jesu Xpt.

M . D . LXXVIIIJ

JANER

DIJOUS VIIJ. — En aquest dia los magnifics señors de Consellers elegiren y anomenaren a Pere Capero sego y musich de viola de arch, per mort de Guillem Auger quondam siego y musich de viola de arch ab los salaris y emoluments acostumats. Ciego.

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia parti lo magnifich mossen Joan Luis Cornet ciutada de la present ciutat elegit per embaxador per anar a la cort de la magestat Real y señor nostre en Castella per la reparatio de certs agravis fets per lo Ex.[nt] loctinent general del present principat a las constitutions y privilegis del present principat en capturar la persona del sindich de la vila de Perpinya anant a la cort de sa magestat. Embaxador.

MARÇ

DIMARS IIJ. — Dia de Carnestoltes.

DIJOUS V. — En aquest dia mori lo discret en Thomas Vallers notari publich de Barcelona y scriva de la casa del present Rational, la anima del qual sia en la gloria. Mort den Thomas Vallers.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia fonc extret per scriva del rational de la present casa Francesch Vilar notari de Barcelona. — Dit die fonch extret per scriva de les obres mossen Pere Ferrer notari de Barcelona. Notari y scriva.

Dissapte XXVIIJ. — En aquest dia prengue possessio lo demunt dit Francesch Vilar notari del offici de scriva de rational.

ABRIL

Anniversari.

Dijous IJ. — En aquest dia anaren los señors de consellers acompanyats dels officials de la casa y de altres a lotga per assistir en la celebratio del anniversari se celebre quiscun any per los predecessors de la casa de Moncada.

Sobre provisio de balle de Cops.

Dimars VII. — En aquest dia los señors de consellers per desliberatio de consell de cent acompanyats de alguns officials de la casa y de molts altres anaren a casa del Ex.nt señor loctinent general per lo que lo die abans havien entes acerca del offici de balle de cops, y era que sa Ex.a havia proveit de dit offici a mossen Jaume Traginer. Feu asaber a sa Ex.a com la ciutat de Barcelona ab antiquo tenia y te possessio de fer extractio de dit offici vagant y fer donar y lliurar possessio de aquell a qui es estat extret en dit offici, y que no volgues fer ningun agravi en esta Ciutat, supplicant lo que vulle conservar y guardar los privilegis graties y prerrogatives y preminenties atorgades en esta Ciutat, de Barcelona per los Serenissims Reys de inmortal memoria, y tambe supplicaren a sa Ex.a tingues per be de fer veure dit negoci de be a be E lo dit Ex.nt señor loctinent general responent digue en effecte «Jo no quiero quebrar ningun privilegio ni es esa mi intention y que traygan sus autos que el lo ara mirar con la brevedat que sera possible al Regente Vilana.»

Dijous VIIIJ. — En aquest dia constituit personalment mossen Sabestia Costa scriva de manament y secretari de sa Ex.a loctinent general en lo present principat de Cathalunya, en presentia dels magnifics mossen Luis Gibert micer Pasqual Tuxent y de mossen Barthomeu Steve consellers de la ciutat de Barcelona personalment stant dins la instantia nova de les cases del honorable consell de dita Ciutat, digue y exposa a dits señors de consellers en llengua cathalana les paraules seguents «Sa Ex.a me ha manat vingues a dir a v.s m.s que attes que en lo negoci de la provissio de balle de cops de la present ciutat

los advocats de dita Ciutat se eren retrets no tocant en lo possessori, que sa Ex.ª es estat servit esser del parer del R.m Canceller y del magnifich Regent la cancellaria que sens preiudici dels drets y petitions que lo procurador fiscal de la regia cort preten tenir en lo petitori aserca de la provisio de dit offici y de mossen Jaume Traginer per sa Ex.ª proveit que mossen Luis Salgueda extret en dit offici de balle de cops sie posat en possessio de son offici, y de tot lo sobre dit sen a llevat acte per lo discret mossen Miquel Joan Cellers notari de Barcelona y scriva maior del consell die y any sobredit.»

MAIG

DIUMENGE XXXJ y darrer. — En aquest dia estant los magnifics Conseller en cap y terser en la sglesia del monastir de S.t Agosti, vingue alli en dita sglesia mossen Sabestia Costa secretari del señor loctinent general y digue a dits magnifics consellers de part de sa Ex.ª que lo depres dinar se ayuntassen perque lo magnifich micer Amell doctor del Real consell los havia de tractar un negoci E de fet lo mateix dia dits magnifichs Consellers en avent dinat se ajuntaren ço es los quatre per indisposicio del conseller quart en casa del magnifich mossen Luis Gibert Conseller en cap y alli vingue lo magnifich micer Amell lo qual per part de sa Ex.ª dix als dits magnifichs Consellers unes, o semblants paraules «magnifichs señors sa Ex.ª me envie assi per havisarlos de com se a de fer visita en lo monestir de la Merce por orde de sa sanctedat y sa Ex.ª tindria a be que v.s m.s y assistissen pera que ab mes quietut y sosiego aquella se pugue fer», y lo magnifich Conseller en cap en nom de tots los altres Respongue que agreien a sa Ex.ª la merce quels feya en volerlos posar per lo mig en dit negoci y que ells faran tot lo que sera servey de Deu y de sa magestat conforme sa Ex.ª manerie, y a les ores dit micer Amell Respongue y digue que sa Ex.ª sen alegraria molt en saber tant bona resolutio y que ell avisaria per quant seria la ora. Visita a la Merce.

JUNY

DILUNS I. — En aquest dia estant los magnifichs Consellers aiustats en la casa de la Ciutat lo quart abcent per sa indispositio, a les quatre, o sinch ores despres dinar vingue alli en casa de la Ciutat lo dit micer Amell y digue com sa Ex.ª los avissave que per al sendema demati que serie dimars se havie de comensar la visita y que ells dits magnifichs consellers se trobassen dins de la Merce a les deu ores y lo magnifich Conseller en cap de voluntat de tots respongue queu farien.

Igual assumpto.

Avalos.

DIMARS IJ. — En aquest dia a la ora per part de sa Ex.ª per dit micer Amell assignada los magnifichs Consellers acompanyats de sos officials anaren al monastir de nostra señora de la Merçe y havent pujat dalt y essent en la cambra segons se diu prioral ahont acudiren y vingueren los frares de dit monastir per entendre de sas magnificencias lo effecte de llur vinguda y demanantho, los fonch dit y respost per lo magnifich conseller en cap que ells venien alli per orde de sa Ex.ª per assistir en lo acte de la visita que se ha de prinsipiar en aquell dia, dient los que rebesen lo visitador ab tot lo acato y reverentia que de ells confiaven fentlos un breu rahonament y exortatio, los quals per orgue de fra Lluis Valls president de la casa Respongueren que agreien molt a sas magnificencies llur vinguda y se offerien promptes y aparellats de obeir a dita visita y als manaments del R.nt visitador y comissari apostolich, dient tambe que ells havien requirida y demanada dita visita y que prenien molt gran pler de que tingues son degut effecte, y estant en asso foren avisats dits frares que lo R.m bisbe de Barcelona y magnifich R.nt Regent y dit visitador acompanyats de molt gran numero de gent venien y eren ja a la porta, y dits frares tementse per lo que oiren veure molta multitut de gent digueren a dits magnifichs Consellers com se havien de regir en dit acte y si havien de deixar entrar a totom, y dits magnifichs consellers los respongueren que baixasen a rebre y rebessen al dit R.m bisbe y visitador y magnifich Regent y en lo demes fessen lo quels apareixeria y ells dits magnifichs consellers sperarien que entrassen, y encontinent dits frares sen baixaren restant los dits

magnifichs consellers en la quadra fins que poc apres foren avisats per part del R.m bisbe de com ell here baix a la entrada del monastir, y encontinent baixaren y trobaren entre la primera y segona porta del dit monastir al R.m bisbe de Barcelona magnifich Regent y visitador fra Francesch de Salesar los quals estaven comensant lo acte de la visita y ab ells venien y eren vinguts dos alguatzirs reals mossen Salaverdenya y mossen Serafi Ferreres y molt gran moltitut de comissaris y portes reals y altra manera de gent, y lo dit fra Francesch de Saletzar demana y digue al dit fra Luis Vals president que li donas totes les claus de la porta y de tota casa que ell com a comissari apostolic y visitador les volie tenir, les quals encontinent foren tremeses a sercar y portades li foren dades y posades en ses mans y aquelles dit visitador dona y posa en mans del dit magnifich Regent dient li que prengues les claus, y li mana per part de sa santedat li tingues segura la entrada y fes regoneixer la casa per ha veure si hi avia algunes persones laiques, y dit magnifich Regent comana dites claus a nen Joan Riera verguer del consell real y mana al elgotzir Salaverdenya ab companía de alguna gent regonegues dita casa, y dit Salaverdenya en companía de alguns portes y altra gent regonegue dita casa y essent tornat feu relatio com no havia trobada persona alguna ni ningunes armes en la casa, y entesa dita relatio y deixant dits porters reals en la primera porta sen entraren per la segona y quant foren dintre lo dit visitador crea, o nomena a ún frare dels que venien ab ell por porter de dita casa deixant li les claus de les portes y dit Regent mana a dos portes Reals, o comissaris estiguessen en guarda de dit frare, y fet asso sen puyaren dalt y essent al cap de la scala en una quadra per la qual se entre al cor y va a la claustra sentiren gran remor y crits de alguna gent baix dins lo monestir, y veient que se comensave moure avalot per causa de la molta gent que ere vinguda ab dit R.m bisbe y dit magnifich Regent ab lo R.nt visitador y ere entrada en dita casa, recelantse los magnifichs de consellers de algun cinistre que per dita causa se podie seguir y entenent no ere autoritat que alli hont eren dits R.m bisbe y magnifich Regent y visitador y consellers estigues la casa tant avolotada y essent demanats los magnifichs consellers pera que assistissen en dit acte, apereixent los sels feye agravi de no tenirse dit visitador fiat ab ells li digueren que pus sa Ex.a no tenia fiat

dit visitador alli hont ells eren que serie millor anarsen y lo R.^{m} bisbe respongue que en ninguna manera no sen anassen pregantlos molt que volguessen assistir en dit acte, y axi sen entraren tots junts en la quadra dita prioral y quant foren alli volent comensar dita visita vehent alguna gent que no ere menester y eren entrats en dita quadra sens tenir lo acato ques devie, y entre els altres un tal Barthomeu Spasa ab la cara tremudada y alterada per la qual se amostrave que aportave mala intentio sels digue isquessen de dita quadra, y al exir de dit Spassa se mogue gran avalot per lo qual fonch vist aportave un padrenyal curt armat y entenent asso los consellers, y tambe per lo que lo R.^{m} bisbe los digue que li fessen pler de quietar aquell remor lo magnifich conseller en cap y conseller quint isqueren de dita quadra y regonegueren dit Spassa y li trobaren en la boxaqua de les calses dit pedrenyal y volent ley levar se despara la roda y fonc servit nostre señor no prengue, per lo que la gent que ere alli se altera per dita causa y tambe per lo que baix foren vists alguns altres portaven padrenyals, entre los quals ere Benet Ferrer notari real un tal Figueres scudeller un tal Baldiri Pinos comissari, y per lo que Baldiri Pinos encara lo pedranyal dins dita casa a un tal Puiol apotecari y de fet li aguere tirat sino fos estat per Joan Riera verguer del magnifich Regent que li alsa y detingue lo padrenyal dits magnifichs consellers cap y quint per aquietar dit avalot feren pendre a dit Spassa y posar en lo sep de dit monastir y llevar dit pedrenyal, de la millor manera que pogueren quietaren dita gent y tornats dalt en dita quadra donaren raho queixantse al dit magnifich R.^{nt} de una tan gran insolentia com aquells tacanys havian feta ço es dits Spasa y Pinos, y dientli que alla hont eren los R.^{m} bisbe y ell y dits magnifichs consellers no devien sofrir que vingues alli ab gent armada y pregantlo que los dits Spasa y Pinos y altres fossen castigats conforme mareixien, y dit magnifich Regent respongue que dits homens venien ab ell y que ell los podie aportar com ell volie, y fet tot asso y entrats tots los frares del convent en la dita quadra y essent fora tota la altra gent dit visitador trague y mostra uns papers que aportave entre los quals y havie un transumpto de una delegatio feta per sa sanctedat pera fra Francisco Maldonado general de dita orde y altre que era subdelegatio feta per dit fra Francisco de Maldonado al dit fra Francesch Salezar y unes ordinations noves

fetes en Guadalayara manant a dits frares en virtut de sancta obedientia lo rebessen com a visitador y acceptassen dites ordinations conforme sa sanctedat manave, y axi dits frares promptament li prestaren la obedientia besantli la ma y acceptaren y juraren les dites ordinations ab les calitats y limitations que sa sanctedat en dit rescripte manave, y apres dit fra Francesch Salezar sen entra ab una cambra y crida al dit R.m bisbe magnifichs consellers y Regent y los digue com ell nos tenia per segur en dita casa y que volie traure alguns frares de dit monastir y enviarlos subitament en altres parts y altres empressonar, de tal manera que ell pugues fer a son pler la dita visita, al que dits magnifichs consellers respongueren que segons havien vista la bona voluntat ab que ere estat rebut per dits frares tenien per sert noy havie perque temes sa R.a y que ell procuras deregirse be ab ells com a fills y ab tota la benignitat requirida, que ells se offerien de venir a visitarlos moltes voltes per veure y entendre si ell volrie ni li occorrerie ninguna cosa, y ab asso se despediren baixant fins a la porta junts exint primes dits magnifichs consellers restant dintre los dits R.m bisbe Regent y visitador, sen anaren a casa de dit loctinent general y puyant dalt lo trobaren que havie acabat de dinar y li digueren com ells havien fet lo que sa Ex.a los havie manat y en aquell punt venien de la Merce deixant tota cosa quietada, y que en dit acte al principi se havia seguit algun desorde per culpa de alguns que eren entrats en lo monastir ab lo R.m bisbe Regent y visitador armats de pedranyals dels quals ne havien fet pendre hu ques deye Barthomeu Spasa scudaller al qual avien trobat ab un pedrenyal armat de roda y here entrat a la instantia hahont eren per fer dita visita, y que feyen asaber a sa Ex.a com dit Espasa ere un homisida y persona facinorossa que segons se entenie ab trahissio havie mort dos ho tres homens, supplicantlo que a dit Spassa y als altres los manas pendre y castigar, y dit loctinent general respongue que agraie lo que havien fet y que de tot ne daria raho a sa magestat y que manaria entendre lo de dits Spasa y altres y queu manaria castigar.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de molta altra gent anaren al dit monastir de la Marce y entrant en una instantia quadrada dalt designada juntament ab lo R.nt fra Francisco Salezar visitador digueren «pare assi venim pera veure si li

Segueix la visita.

occorre ni ha menester alguna cosa ab que pugam afavorir ni fer per sa R.^{nta} en directio de la visita, perque nostra intentio es fer tot lo que sera necessari per dita visita y lo que mes avant sera menester y tambe per saber si vosa R.^{ntia} esta content dels pares, perque nostre contento sera que u sia y que la dita visita se fasse ab pau y quietut conforme es de raho» y lo supplicaren mes avant que per quant les Rendes del monastir eren poques y no bastaven a mantenir y dar a menyar a molta gent fos servit de no manar venir molts frares forasters y senyaladament fra Paner per ser home revoltos scandalos y de mal exemple y porie causar alguna inquietut en lo monastir E lo dit fra Francesch Salezar responent digue quels agraie les offertes que li feyen y que estave molt content dels frares perque fins aquella ora noy avia hagut alguna cosa nova ans lo hobeien molt be, y en lo de fer venir frares que ere veritat ne tenia deu en sa companía per fer son exercisci de la visita y tambe ere ver que fra Paner havie de venir y tractar alguns negocis ab ell, y per no scandalitzar lo convent faria que posas en altra casa y que sen tornas prest y ab esta resposta los magnifichs de consellers se despediren.

Dissapte VJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers ab la maior part de la vuytena per los negocis de la Merce elegida ab alguns officials de la casa y de altres persones anaren al monestir de la Merce y digueren y demanaren al dit visitador si estave content y si havie menester alguna cosa, lo qual respongue que estave molt satisfet dels frares y que no avia menester res quels agraie molt la offerta, y los dits magnifichs Consellers lo supplicaren procuras en prosehir y fer dita visita ab amor y benignitat y ell offeri ferho y apres de algun rahonament se despediren.

Diumenge VIJ. — Festa de Sinquogesma. — En aquest dia dematí a les vuyt ores los magnifichs consellers lo quart absent per sa indispositio se aplegaren al porxo de St Jaume y essent vinguts los promens y molta altra gent sen anaren a la seu y oiren alli lo offici y apres sen tornaren en lo mateix loch y de aqui se dividiren y sen ana quiscu en sa casa acompanyats de molta gent.

Cardenal. Dimars VIIIJ. — En aquest dia los señors de Consellers per la nova que tenien que lo Ill.^{e} y R.^{m} señor Cardenal (1) gran

(1) Venía?

vela, veren quatre fustes y pensaren que ere de les galeres que dit señor cardenal venie, y axi dits señors de consellers enviaren ab tres barques per fer embaxada per part desta ciutat als magnifics mossen Luis Reyadell militar y mossen Perot Amat ciutada y feren embaxada a ses magnificencies que aquelles quatre fustes que veren eren quatre sageties de França y tambe en dites barques ana lo correu de la ciutat y Gabriel Bonastre un dels acompanyadors de ses magnificencies. — E lo mateix dia los senyors de Consellers partint de casa del señor conseller en cap lo quart absent per sa indispositio anaren a casa de la ciutat y de alli enfora sen anaren fora lo portal de S.t Anthoni un poch mes enlla de la Creu cuberta perque tingueren avis com lo Ill.e señor Cardenal don Pedro Dassi havie de entrar lo despres dinar en Barcelona hil aguardaren fins serca de les deu hores de nit, y tambe hisqueren a resebir dit señor cardenal lo senyor loctinent general lo senyor bisbe de Barcelona los senyors de diputats molt senyors de cavallers ciutadans y molta altra gent y dits senyors y magnifichs de consellers ab molt senyors de cavallers y ciutadans y ab molts officials y ab los consols de lotya y ab vint entorxes de la ciutat y ab sis entorxes dels dits consols y ab algunes entorxes de sa Ex.a, ab dita luminaria hacompanyaren lo dit senyor cardenal en casa del dit senyor loctinent general y apres quiscu sen ana en sa casa.

DIMECRES X. — En aquest dia los senyors de consellers lo quart absent per sa indispositio anaren a casa del Ex.nt senyor loctinent general, ahont lo dit Ill.m señor Cardenal don Pedro Daci resideix pera ferli visita com es acostumat a semblants persones acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent, y trobarenlo en una cambreta que trau finestra a la part de marina y en effecte li digue mossen Luis Gibert conseler en cap «esta ciutat de Barcelona esta prompte y aparellada en fer tot lo que sera necessari y servey de sa Ill.ma señoria» y lo dit Ill.m senyor cardenal respongue «que lo agradecia mucho la merced y que cosa que se los offresca en Roma pus va alli que el lo ara de muy buen grado y que la merced que ell recibia la recibia por causa de su Magestat, y que bien sabia lo que merecian los ciudadanos de Barcelona, y que hagan las instructiones de lo que sera provecho desta ciudat que quando sere en Roma jo are todo lo que sera bien y necessario por esta ciudat» y apres dit senyor Conseller en cap repliqua y digue

Visita al Cardenal.

«som serts que V.ª S.ª nos fara tota merce» y encontinent prengueren comiat y sentornaren quiscu a sa casa acompanyats de alguns officials de dita casa y de molts altres.

Merce. DIVENDRES XIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers y persones eletes havent entes que les coses de la visita no anaven ab la quietut que desiyaven, feren conclusio que la hu dels magnifichs consellers anas al monestir y se offeris per part de la ciutat al R.nt visitador y frares de la Merçe y entengues en quietar y pasificar si algunes discensions y havie, sertificantlos que la ciutat fara tot lo que convingue per la quietut pau y tranquilitat de la dita religio y casa E no res menys desliberaren se reba informatio de tot lo que se segui en la Merçe lo primer dia que lo R.m bisbe de Barcelona y magnifich Regent y altres moltissims officials anaren a la Merçe perha comensar la visita sent ya alli dits magnifichs consellers, com es dit axi de les persones que foren trobades y vistes portar pedrenyals y foren descomedits com de tot lo que mes avant passa y de tot apres sen done raho en consell de cent pera que pugue proveir lo que convingue.

Dit negoci. DIUMENGE XIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent y fonch propossat per los magnifichs consellers que com pocs dies havie que per part del Ex.nt loctinent general los ere stat fet asaber que li ere estat presentat un breu de sa santedat ab que manave se fes visita y reformatio en la orde de la Merce y particularment en lo monastir y casa de la present ciutat, y tambe havia rebut lletra de sa magestat en recomendatio de dita reformatio y visita y perque se fes pasificament y ab quietut los encarregave a dits consellers que assistissen y fossen presens lo dia que dit visitador entraria y comensaria y apres faria dita visita, y que ells dits magnifichs consellers lo die assignat per sa Ex.ª anaren y eren estats a dit monastir e molts daltres dies apres procuraven tostemps que dita visita se fes com ses feta ab tota quietut y sossiego, sino fonch sols lo primer dia que entra lo visitador perso que en sa companía y del R.nt bisbe y Regent que tambe assistiren y foren presents eren entrats en lo monestir gran moltitut de officials reals y altra gent scandaloza molts dels quals foren vists portar y portaven pedrenyals y ara havien entes que se haurien seguit algunes coses noves, que perço lo dit consell desliberas lo fahedor, y per lo dit consell fonch feta desliberatio y conclusio que ans de totes

coses los magnifichs consellers y vuytena elegida per lo dit consell aguessen parer de teolechs y doctors en canones y altres persones quels paregues aplicarhi, que vehessen y entenguessen si los magnifichs consellers ni lo consell perillaria de insidir en censures, o excomunications algunes ni en desacato de sa magestat tremetent embaixada, o scrivint a sa santedat y havent hagut dit parer y stant saneat y descansats sils parra scriure, o tremetre ambaixada a sa santedat y sa magestat, o puguen fer y desliberar y tot lo que mes fos necessari conforme mes larga y particularment en dit consell se conte.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers acompanyats ab los de la dita vuytena y ab alguns officials de la casa y altres persones anaren al monestir de la Merçe y essent alli digueren al R.nt fra Salezar visitador que havien entes que eren vinguts en dit monastir dotze, o catorze frares, o mes y perço avien causat alguna alteratio ab los altres yl supplicaven que fes y prossehis en lo negoci de la visita ab quietut y benignitat qual convenrie y com de ell confiaven, que ells estaven prests y aparellats de fer tot lo que fos menester per la bona directio y conclusio de dita visita y en tot lo que a ell li occorregues E lo dit R.nt fra Francesch Salesar visitador dix quels agraie la bona voluntat y offerta y que procurarie se fes la visita ab tota quietut y com convindrie y fins alli havie fet, y en lo dels frares que eren vinguts en lo monestir no tinguessen pena que ell los havia fet venir y tenia alli per ferli compania y quels feye dar a menyar de altra part y no de bens del monestir.

DIJOUS XVIIJ. — Die de la festa del sanctissim cos de Jesuxpt. — En aquest die se feu solepne y acostumada professo per los lochs acostumats de Barcelona y noy fonch lo señor loctinent general.

DIUMENGE XXJ. — En aquest dia mori lo honorable mossen Anthoni Polit conseller quart, cuius anima requiescat in pace amen Fonc soterrat a S.t Pere y servaren la forma acostumada. Mort de conseller.

DILLUNS XXIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies per tenir lo dol a sa casa.

DIMARS XXIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies per dit effecte a casa de dit conseller.

DIMECRES XXIIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies per dit effecte a casa de dit conseller.

DIVENDRES XXVJ. — En aquest dia los magnifichs consellers e persones per los negocis y afes de la Merce per lo consell de cent elegides congregats y aiustats en casa del magnifich consell (er) en cap per causa de sa indispositio y no poder exir de casa, volent posar en effecte la desliberatio y conclusio feta per dit consell de Cent celebrat a quatorze del corrent, feren cridar y ajuntar molts teolechs y religiossos de diversos monestirs y altres persones y doctors canonistes en dita casa als quals digueren y proposaren lo dupte que en lo dit consell de Cent se here tingut, ço es si enviant embaixada a sa santedat per supplicarlo fos servit manar proveir que les elections de mestre
Merce. general de la religio de la Merçe se fessen y haguessen de fer en la casa y monestir de la present ciutat conforme que ab la primera institutio del orde esta statuit y ordenat confirmant en tot les ordinations antigues de dit orde, se porie nis pot pretendre ells dits magnifichs consellers ni consell ser incidits ni perilar de incidir en excomunications ni censures algunes conforme per dit consell estave desliberat E no res menys per orde de dits magnifichs consellers fonc legit en presentia de dits teolechs y religiossos lo dit consell y tambe una copia del poder, o subdelegatio del R.nt fra Francisco Salezar vesitador, en la qual esta insertat lo breu, o comissio de sa sanctedat per fra Francisco Maldonado subdelegant, lo qual tot vist y entes apres de molts tractes y disputes tingudes entre dits R.nts teolechs canonistes y altres feren determinatio tots unanimes y concordes y resolgueren que los magnifichs consellers y consell podien liberament y sens perill de incorrer ne incidir en excomunications ni censures algunes enviant ni trametent, o scrivint a sa sanctedat per lo effecte sobredit, pus no contradiguen en res ni per res al que lo R.nt visitador en sa visita fes ni volgues fer en lo monestir de la Merçe E feta dita conclusio y essent sen anats los dits R.nts teolechs y doctors canonistes los magnifichs consellers y persones eletes desliberaren tots junctament anar com de fet anaren a casa del Ex.nt loctinent general per ha entendre de ell lo que volie, perço que ell los havie enviat a dir per son secretari Costa que anassen que ell los tenia que parlar, y essent en casa del dit señor loctinent general lo trobaren en lo lit que estave de mala gana segons entengueren y no se here llevat aquell dia, y dit loctinent general los dix ab lengua castellana que ell los havie enviat a sercar pera dirlos com havie

entes que ells entraven a la Merce per inquietar la visita, y que no convenia en ninguna manera per unes persones que eren pares de republica inquietar ni perturbar la visita, y lo que mes here que prenien motiu de que nos seguis algun avalot y que mirassen lo que feyen que ell ne donarie de tot raho a sa magestat, que si algun avalot se seguia que ell ho manaria castigar com seria menester E los dits magnifichs consellers li respongueren parlant en nom de tots lo conseller segon per absentia del magnifich conseller en cap que ere veritat que ells eren entrats y anats a la Merce algunes vegades pera procurar en que lo visitador passas la visita avant y fes tot lo que volgues y aparegues sens contraditio alguna com sa Ex.ª los havia ordenat y que ells may havien impedida ni perturbada dita visita ni cregues sa Ex.ª que tal motiu se agues pres ni ningu dels consellers tal cosa aya dita, perque ans be com algun avalot se seguis els assistiran y estaran en son costat pera fer tot lo que sa Ex.ª maneria, y dit loctinent general replica ab semblants paraules dient y seentse al lit ab gran vehementia y colera «Juro a Dios que uno de los tres lo ha dicho» dientho de un dels tres consellers que eren alli, y dit conseller segon li replica que sa Ex.ª estava mal informat perque ningu dels tres havie dit tal cosa, y dit loctinent general respongue y dix «el flayle me lo ha dicho al qual doy jo mas credito que a todos quantos son en Cathalunya» y replicant per los dits magnifichs consellers se li dix que lo frare, o avia pogut dir pero que ells no ho avien dit ni ere veritat, lo que avien dit ere que lavien pregat fes dita visita ab tota la quietut del mon y que si possible here procurasen (1) no remoure ninguns frares perque nos fes prejuditi a la lite se aporte devant sa sanctedat sobre la electio del general que se preten ha de fer en la casa y monestir de la Merce de la present Ciutat, en la qual pretentio la ciutat ha feta part y fara tot lo que pora per termens de justitia, y dit loctinent general respongue dient que axo «no toque a ellos y lo primero que se hara sera mudar y sacar quatro flayles aunque se pupiesse (sic) undir toto el mundo, y que havia entendido que ellos hivan muy amenudo al monesterio de la Merce mas con intention de perturbar que no de favoreser dita visita» E dits magnifichs consellers respongueren que si eren anats a la Merce

(1) Procurás?

here per lo que sa Ex.ª los havia dit y ab animo y intentio sana y bona y no gens com sa Ex.ª estava informat, y despedintse sentornaren en casa del dit magnifich consell (er) en cap y apres de haverli donat raho del que havien passat ab sa Ex.ª se determina per tot los que alli eren congregats que Francesch Gamis notari de Barcelona altre dels scrivans jurats del honorable Consell de esta Ciutat acompanyat de algun altre, o altres officials anas al monestir de la Merce y digues al R.nt visitador lo que sa Ex.ª havia dit en sa presentia als magnifichs consellers y la maravella que feyen que ell agues dit tal, y de fet lo dit Francesch Gamis y jo Francesch Vilar scriva de la casa del rational de dita Ciutat anarem al dit monestir de la Merce y essent alli demanant y dient voliem entrar a parlar ab lo pare visitador de part dels magnifichs consellers nos fonch respost per lo porter que lo pare no ere en casa, que sa Ex.ª lo havia enviat a demanar encontinent que los magnifichs consellers sen eren anats de casa de sa Ex.ª, y apres de algun poch spay de
Merce. temps entenent primer que ja lo visitador ere en casa tornarem al dit monestir tocant a la segona porta, nos obriren, y digue dit porter que ell havia dit al pare visitador com eren estats alli, y vehent que no tornavem havie manat a dos frares quens serquassen y que desiyave entendre que ere lo que manaven dits magnifichs consellers, y puyarem dalt y al cap de la scala trobarem dits dos frares que abaxaven per anarnos a serquar segons digueren y despullantse les capes nos acompanyaren fins ahont ere lo pare visitador que ere en una quadra que segons se diu la anomenaven la quadra, o instantia prioral, y assentats en sengles cadires lo dit visitador y lo dit Francesch Guamis y lo dit Francesch Vilar, lo dit Francesch Guamis explicant sa embaixada digue que los magnifichs consellers eren estats a casa de sa Ex.ª perço que ell los havia enviats a demanar y los havia dit queixantse molt de ells que ells perturbaven la visita de la Merce y que havien dit y manessat se seguiria algun avalot, y replicantli que tal no havien dit ni fet ans be havien procurat ab totes les forces a ells possibles de encaminar y afavorir en lo que ells ere estat possible, y per dit loctinent general los here estat respost dient «que ere verdat que uno de los tres lo havia dixo» y que vostra paternitat lay havia dit a ell «al qual ell dava mas credito que a quantos havia en Cathalunya» y dits magnifichs consellers nos havien manat anar alli pera dir a sa

paternitat que estaven espantats y feyen gran maravella de ell que ell agues dit tals ho semblants paraules, com ell ni persona del mon puga dir per no passar axi en veritat y tambe per entendre ab (1) sa paternitat ab que havia entes ni que havia vist ab dits magnifichs consellers pera dir sa Ex.ª que los dits magnifichs consellers anaven al monestir per perturbar e inquietar y no per afavorir a dita visita, y pus havien entes de sa Ex.ª que no rebia contento en quey anasen al monestir li feyen asaber que noy tornarien mes, perho si res li occorria quels ho fes asaber, y dit R.nt visitador respongue dient ab sa lengua aragonesa «En este punto vengo de casa su Ex.ª que me ha enviado a llamar y me ha dixo lo que les havia dicho y ellos le havian respondido, y yo le he respondido, o pecador de mi, señor que vesa Ex.ª se ha errado, que jo tal no le he dicho, por amor de Dios no me pongua en mal con los Conseyeros porque lo han hecho y lo hazen muy bien comigo,» y su Ex.ª me respondio «como, no me lo haveis dicho vos que uno dellos dixo que mirassedes muy bien lo que assiades porque otramente se avaloteria el pueblo» yo le respondido, «no señor lo que yo e dicho a V.ª Ex.ª es que estando los Consegeros en la Merce que avian venido por ver si se me offressia y jo queria algo que ellos podian hazer, ablando de las cosas de la visita y reformation del monesterio, y senyalando yo que seria forsado por quietut y reformassion de la casa mudar y sacar algunos frayles, me respondio el consegero segundo micer Mollete, «padre, procura por amor de Dios en no lo hazer, porque no conviene por ninguna via, y jo respondi «porque lo dize v. m., quiere dezir que habra algun avolote» respongue el señor conseller ters micer Tuxent «si padre, por esso lo dize y esso es lo que mucho tememos, y antonses su Ex.ª me dixo, y esse que dixo que temia de algun avaloto dezíalo con colera, y yo le respondido, no por sierto señor sino verdaderamente conosci que recibirien pessar dello, y todo esto que digo a v. m. e dicho yo a su Ex.ª en presentia del secretario Costa con el qual lo podran saber, y quanto a lo que me dizen si tenguo queixa de sus magnificencias ni visto o entendido dellos cosa contrariante a la visita, digo que no por sierto antes he conoscido siempre muy buena voluntat y ansi le supplico no me deixen ni cessen de venir acha y afavore-

---

(1) De?

serme como an etcho, porque yo recibo grandissimo consuelo y tengo en mas el favor de sus magnificencias que de quantos ay, y se quanto vale en los pueblos la presentia de los conseyeros y jurados». Hi tornats en casa de dit magnifich conseller en cap ahont tots junts nos esperaven, dit Francesch Guamis torna y refferi en presentia de mi dit Francesch Vilar la resposta de dit visitador, y entesa per dits magnifichs consellers y persones eletes se proposa entre ells y deslibera que pus sa Ex.ª no tenia per be que ells anasen ni entrassen en dit monestir com los havia dit ni tenia ab ells la confiansa ques devia, que se abstinguessen y no tornassen en dit monestir.

JULIOL

Merce. DIMARS XXVIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers demanats per lo Ex.nt señor loctinent general anaren a casa del dit señor loctinent general al qual trobaren en una quadra que trau finestra a mar en la qual ordinariament acostuma de residir, en la qual quadra trobaren congregats lo magnifich Regent la Cancellaria y tots los altres magnifichs doctors del consell criminal als quals dit señor loctinent general digue unes, o semblants paraules «Lo porque les he enviado a llamar es por desirles y haserles asaber lo que ha succedido en el monasterio de la Merçe que ha sido el meior insulto que no se huvyera echo en una montanya, como por mas largo les sera refferido por el Regente para que assistan y hagan lo que conviene y obedescan a los mandamyentos de su Santidat y conforme es la volundat de su magestat» y acabat de parlar lo dit señor loctinent general, lo dit magnifich Regent fent son acatament dirigint les paraules a sa Ex.ª dix «Ex.m señor sa Santedat ab son breu apostolich havent confirmada la electio feta de la persona de fra Francisco Maldonado en mestre General de la religio de la orde de la Merce ab altres lletres y breu apostoliques ha determinat que les altres elections de general de la Merce se fassen conforme sa Santedat apres determinara, y entenent que los religiosos de dita orde y assenyaladament los de aquesta casa de Barcelona no vinien tant reformats y com devien, ab altres lletresa y breu apostolich ha comes a dit

fra Francisco Maldonado general que visitas y reformas la dita orde y assenyaladament la dita casa de la present ciutat, y per estar dit fra Maldonado general occupat en altres negocis y affers de la religio no podent personalment venir a fer dita visita ha subdelegat al R.^{nt} fra Francisco Salezar home de molt sancta vida y docte, cometentli que axi com a subdelegat apostolich com tambe en nom y per dit general vingues y fes dita visita, y essent arribat y havent presentat a v.^{a} Ex.ª los breus y subdelegatio y poder y lletra de sa magestat que portave y vist tambe un altre breu, o comissio de sa Santedat peral R.^{m} bisbe de Barcelona pera que ell puga prossehir contra qualsevol persones impedints, o perturbans en qualsevol manera la dita visita y prossecutio de aquella fins a capturar llurs persones, y havent lo R.^{m} bisbe canceller y ell dit Regent amostrats dits breus y lletres als magnifichs advocats de la casa de la ciutat, per v.^{a} Ex.ª fonch dit als magnifichs consellers que assistissen y fossen presents al monestir de la Merce lo die y ora que dit visitador entrarie en dit monestir per comensar y apres continuar dita visita, com de fet ho feren y entraren en dit monestir lo R.^{m} bisbe y los dits magnifichs consellers y ell dit Regent ab lo dit fra Francisco Salezar visitador ab algunes altres persones y essent rebut dit visitador per los Religiosos del monestir ab molta pau y tranquilitat y ab tota la obedientia requirida ahont resta, y comensada de fer y prosseguir dita visita y no essent aquella acabada, alguns fills de perditio axi ecclesiastichs com seculars de nits son entrats en dit monestir rompent moltes portes y desempresonant alguns frares y religiosos que lo visitador per correctio tenia presos en lo monestir, y empresonats y encarserat altros frares haventlos molt mal tractats axi al dit fra Francisco Salezar visitador com als altres fins a traurels del monestir, cosa molt temeraria y digne de gran punitio Com v.^{a} Ex.ª ha manat provehir contra les persones layques qui en dit cars han assistit, y no obstant que per part de dit R.^{m} bisbe sien estats amonestats los frares de la Merce que obrissen les portes pera continuar y acabar sa visita no han volgut obeir, per hont es estat forsat excomunicar aggravar y reaggravarlos y demanar a v.^{a} Ex.ª adjutori del bras secular, lo qual v.^{a} Ex.ª y son real consell han desliberat esserli donat y declarat sometent, y perço a enviat v.^{a} Ex.ª a demanar los magnifichs consellers pera dirlos assistesquen y fas-

sen assistentia al dit R.m bisbe, o a sos officials y als officials reals que per v.a Ex.a se manara anar» Y encontinent lo magnifich conseller en cap mossen Luis Gibert responent digue, que los consellers sempre han procurat de obehir y han hobeit y estan promptes y aparellats de obehir als manaments y provisions de sa Santedat y de sa magestat y en tot lo que tindran obligatio de fer faran conforme seran obligats, y que si lo R.m bisbe te necessitat y vol sa assistentia los amostre los poders y procehiments fets en aquest negoci y vists aquells e agut consell faran lo que sera de justitia, y encontinent dit loctinent general responent dix «Jo no los pido conseyo ni quiero amostrar hos ningunos procedimientos, sino que les digo de parte de su magestat que allaneys la entrada del dicho monasterio porque no se sigua algun scandalo, y si por no assistir v.as m.es se siguiere sera a cargo dellos» Y lo dit magnifich mossen Luis Gibert conseller en cap replicant digue «V.a Ex.a procure en que se fasse y prosehesca en dit negoci en manera que no se seguesquen scandols conforme te obligatio per lo carrech que te, que nosaltres no deixarem de fer lo que serem obligats y conforme serem aconsellats haurem nostre consell y tornarem resposta a v.a Ex.a» y dit loctinent general torna a replicar y dix «que assistissen y allenassen la entrada del dicho monasterio pues pretendian y le havian dicho muchas veses que por su Santidat y el Rey don Jayme les estava encomendada la casa y monasterio de la Merce, y pus pretendian tener la encomendada procurassen como dicho les tenia y a ellos tocava y tenian obligation que los mandamyentos de su Santidat se obedesiessen como era la volundat de su magestat siendo tan catholico como era, porque si algun scandalo se siguiesse seria sobre dellos y que el mandaria echar fuego en el dicho monasterio» y dit magnifich conseller en cap responent digue que ells no pretenien ni tenien que fer ab los frares per esser ells laychs y los altres religiosos, ni tan poch pretenien tenir particular comanda de la dita casa y monestir sino de les preheminenties de sa magestat, lo que pretenian sols era que la electio del general de la dita orde de la Merce se havia de fer en la casa y monestir de dita ciutat y no en altra part conforme la voluntat de sa Santedat y del Rey don Jayme fundador de la dita religio, y en asso la ciutat instaria y faria lo que tindria obligatio y que sa Ex.a per lo carrech que te manas procehir en manera que no

se seguissen dits scandols y que com ja havien dit haurien parer y tornerian resposta a sa Ex.ª y axi se despediren, restants dit loctinent general y Regent al consell en dita instantia y de aqui enfora tornaren dits magnifichs consellers a casa del magnifich conseller en cap de hont eren exits per anar a casa de sa Ex.ª y manaren a sos vergues convidassen gran nombre de promenia pera pendre consell y veure lo que sobre dit negoci se havia de fer, y ans de ajustarse dits promens vingue en dita casa mossen Sabestiá Costa sacretari de dit señor loctinent general dient a dits magnifichs consellers que sa Ex.ª lo trametia alli pera dirlos que la resposta que li havien dit tornarien fos per lo sendema a les nou ores demati, y per dits magnifichs consellers fonch respost que farien lo que porien en tornar dita resposta perque pensaven se haurie de congregar consell de cent. E despres congregat molt nombre de promens Ciutadans y militars per lo magnifich conseller en cap los fonch dit y refferit tot lo susdit demanantlos diguessen llur parer y lo que els apareixeria devien fer, los quals, o la maior part de ells aconsellaren se devia dar raho al consell de Cent pera que proveis determinas lo que devian fer en un cars tan arduo e important pera que ells fossen exemps e inmunes de qualsevol culpa. E no res menys volent dits magnifichs consellers procehir en dit negoci com devien y per tenir mes intelligentia del fet manaren a Hieronim Oller notari de Barcelona en poder del qual estave y esta un acte que feren los frares de la Merce lo dia ques segui lo refferit per lo dit magnifich Regent quels donas encontinent copia de aquell, lo qual apres dit Oller lo lliura y posa en ma de dits magnifichs consellers pera obehir al dit manament.

DIMECRES XXVIIIJ. — En aquest die se tingue consell de Merce.
Cent en lo qual per lo magnifich conseller en cap fonch propossat que com lo die abans fosen estats enviats a demanar per lo Ex.ⁿᵗ loctinent general y los havie dit y manifestat alguns desordes seren fets y seguits en lo monestir de la Merce per los frares y religiosos de dit monestir trahent y llensant de aquella a fra Francisco Salezar visitador, per raho dels quals accessos lo R.ᵐ bisbe de Barcelona havia excomunicats aggravats y reagravats als dits frares y demanant a sa Ex.ª assistentia, o auxili del bras Real, que perço los havie enviats a demanar pera que assistissen dits magnifichs consellers als officials del bisbe y altres officials reals que ell manaria anar y que per dits

consellers li es estat respost apres de algunes paraules en suma que aurien parer y consell del que devien fer y li tornarien resposta y que perço se here ajuntat lo dit consell pera que vehes y determinas lo que ells podien y devian fer E per dit consell fonch determinat que dits magnifichs consellers tornassen resposta a sa Ex.ª y li representassen les defficultats que lo dit consell trobave en fer dita assistentia demanada y entre altres per ser cosa que may la ciutat havia feta, pero desiyant assertar y fer lo que devien en un negoci de tanta qualitat y importantia lo dit consell ho havie comes a setze persones pera que aguessen parer dels doctors y altres persones los paregues applicarhi, veessen y determinassen lo que la ciutat podia y devia fer conforme en dit consell se conte, y per executio de dita desliberatio del consell los dits magnifichs consellers restant lo segon en la casa de la Ciutat ab lo consell congregat anaren en la casa del dit señor loctinent general al qual trobaren en la quadra que trau finestra a mar ahont de ordinari com dit es resideix acompanyat del expectable don Pedro de Cardona portant veus de general governador y del magnifich Regent la cancellaria y de tots los doctors del Real consell criminal y de molta altra gent, y per dit magnifich mossen Luis Gibert conseller en cap fonch tornada la resposta al señor loctinent general y dit conforme que per lo consell ere estat desliberat y segons dalt se conte E lo señor loctinent general entesa dita resposta dix «la assistentia que jo pido agan los conselleres, no es caso nuevo sino muy vieyo y ay muchos exemplares, y lo que el conseyo ha determinado de remeterlo a desiseys personas me parese bien, procuren que entre oy y manyana a las nueve horas buelvan resposta» y encontinent dits magnifichs consellers se despediren y tornaren a casa de la ciutat y refferiren en presentia del consell tot lo que havien passat ab sa Ex.ª

Dijous XXX. — En aquest dia demati los magnifichs consellers per executio de la desliberatio de consell manaren ajuntar la setzena per dit consell elegida en presentia de les quals manaren venir y convocar los advocats de la casa ensemps ab micer Joan Axerrat micer Benet Prexana micer Fort micer Mir y micer Oliba, ab vot y parer dels quals feren desliberatio y conclusio sobre la propositio feta per los magnifichs consellers que se tornas resposta a sa Ex.ª , que per moltes causes y rahons en dit consell deduides y assenyaladament per ser una cosa

molt nova a la ciutat y may vista no convenie a la present ciutat fer assistentia a ninguns officials y que en lo demes si sa Ex.ª manave alguna cosa feria esta Ciutat tot lo que devie y tocarie a son carrech, ab la qual resolutio dits magnifichs consellers anaren a casa del Ex.nt loctinent general al qual digueren conforme per lo dit consell estave desliberat y dalt se conte y dit señor loctinent general respongue en semblants paraules, «Esta bien, vayan con Dios, levenme aucto como no quieren assistir al Rey» y per dits magnifichs consellers fou replicat «no diem nosaltres que no vullam assistir al Rey, sino que no conve a la ciutat de Barcelona assistir als officials de V.ª Ex.ª ni del señor bisbe», y dit loctinent general respongue «Jo no ablo del opispo sino del sometente que se a declarado contra algunos ladrones que estan dentro de la Merçe, como me responden a esto» y dits magnifichs consellers digueren «Jau tenim respost que no conve a la Ciutat de Barcelona assistir a ninguns officials» y dit señor loctinent general digue «En fin que no quieren assistir al Rey» y per dits magnifichs consellers fonch respost «nosaltres no diem axo sino que no podem ni conve assistir als officials de sa Ex.ª, y v.ª Ex.ª nos fasse merce de fer estos negocis ab tota la maduresa y quietut del mon» y ab asso se despediren de sa Ex.ª y girats que foren de spalles en aquell punt ques despedien digue sa Ex.ª «Jo lo are con mas verdat de lo que v.as m.es lo scriven a su magestat» y en asso sen anaren dits magnifichs consellers y tornats en casa de la ciutat referiren al consell de la setzena lo que per sa Ex.ª here estat respost y vist que sa Ex.ª prenie les paraules ab bescompte y que de aquelles havie fet llevar acte fonch desliberat per dit consell que dits magnifichs consellers tornassen en casa de sa Ex.ª y li tornassen la resposta que de paraula li havien dita donassen en scrits, com de fet anaren y li tornaren la resposta en scrits la qual es del tenor seguent — «Ex.nt señor havem ajuntat lo consell de les persones nos ha ordenat lo concell de Cent y vists los vots y pares de diversos doctors qui en asso son estats consultats y applicats se ha determinat hins han aconsellats que no han acostumat los consellers fer la assistentia que v.ª Ex.ª mane als officials del R.m bisbe y als de v.ª Ex.ª y serie cosa molt nova y en aquesta Ciutat molt prejuditial y que tostemps que a v.ª Ex.ª apparega que nosaltres pugam esser bons pera derigir a algun bon fi dit negoci nos offerim

a v.ª Ex.ª de ferli per nostra part lo que bonament porem y ve a nostren carrech conforme al que nostres predecessors han en semblants negocis acostumat» — la qual resposta prengue dit loctinent general de sa ma y la dona al magnifich regent que alli ere ensemps ab alguns doctors del criminal y donada dita resposta li digueren de paraula dits magnifichs consellers «Exmo señor, aquesta ciutat may ha scrit a sa magestat cosas que no fos ab molta veritat y tot lo que ha scrit conste ab scriptura en casa de la ciutat» y dit señor loctinent general respongue ab estes y semblants paraules de modo que pareixia estar ab colera «En que les he agraviado yo e les rompido ninguna constitucion, digan los del conceyo que aqui estan» girantse als dits doctors del Real consell, y per dits doctors fonch respost que no sabien que sa Ex.ª agues romput ninguna constitutio, y les ores se gira a dits magnifichs consellers, e interrogantlos de hu en hu en particular en que havia rompuda alguna constitutio, fonch respost per dits magnifichs consellers y per cada qual en particular que de tot lo que aquesta ciutat sera queixada de sa Ex.ª constave en scriptures y que ab aquelles porie veure sa Ex.ª lo que passave, al que sa Ex.ª respongue «todo son mentiras, porque jo lo ago con ellos meior que ningun lugar tinyente asta aqui a echo y en eso soy jo ruin hombre de aserlo tan bien» y apres feu legir dita resposta que en scrits era donada per dit magnifich Regent y oida aquella dit loctinent general digue «esta bien, jo accepto lo ultimo, jo les embiare la orden de lo que an de azer».

Merce. DIVENDRES XXXJ. — En aquest dia entenent los magnifichs de consellers que per lo Ex.^nt^ loctinent general y per lo R.^m^ bisbe de Barcelona se feyen algunes novedats contra dels frares de la Merce no deixant los entrar ninguna manera de provisio ni utilitats dins dit monestir entenent los afarmar (1) y assenyaladament per lo que lo die abans haventsen aportat un sac de farina del pallol un traginer de mar pera portar dins la Marce, lo qual dita Ciutat vista la miseria dels frares los havia deixat ensemps ab un altre, que apres que dit traginer hague descarregat lo sach dins dita Merçe tornantsen ab la bestia ere estat pres y capturat per los officials del excellent loctinent general, y que procehien contra lo palloler y officials que

(1) Estrenyer per fam.

en lo pallol stan pere veure qui havie donat comissio que lo dit sach fos lliurat als frares, per lo que foren forsats dits magnifichs de consellers de enviar la conclusio y desliberatio que los dits magnifichs de consellers, o ab la vuytena havien feta per micer Miquel Çarrovira y micer Francesch Ferrer advocats de la casa al real consell pera que entenguessen que per orde de dits magnifichs consellers y vuytena ere estat lo sach lliurat, y de algun particular del que facilment se podie seguir algun notable dany vehent se los frares sens que menyar ni sperança de poderne haver, per estar assitiats de dits officials que no deixan entrar ningu en lo monestir per tractar ni comunicar ab dits frares, ab desliberatio y conclusio de la setzena desliberaren fer embaxada als Ill.^{es} señors deputats de Cathalunya y al R.^{m} bisbe de Barcelona y al R.^{nt} capitol de la seu pera que dit negoci fes remediar, y axi foren elegides dues persones de dita vuytena ço es mossen Galceran Cahors donzell y mossen Pere Ferreres ciutada per dit negoci, los quals per manament de dits magnifichs consellers feren dites embaxades, y fonch servit nostre señor que per aquell mati foren llevades les guardes per lo siti del monestir de la Merçe aquella nit mateixa a les orations que de alguns dies havie que sobre dit monestir estaven, y en aquest die al vespre a les nou hores de nit fonch donat un manament de sa Ex.ª a relatio del magnifich micer Miquel Ferrero expedit als magnifichs de consellers, contenint en effecte que assistissen als officials de sa Ex.ª que aurien a executar sometent per sa Ex.ª declarat en lo monestir de la Merce, a effecte que la assistentia per sa Ex.ª donada al R.^{m} bisbe de Barcelona com a delegat apostolich que diuen preten esser tingues y sortis son effecte, per lo que fonch manat per los dits magnifichs consellers se ajustas per lo sendema la setzena per los negocis del monestir de la Merce elegida, ensemps ab alguns magnifichs doctors y advocats pera que proveissen sobre lo faedor.

AGOST

DISSAPTE I. — En aquest die los magnifichs de consellers apres que foren aiustats y congregats en la casa de la Ciutat

ensemps ab dita setzena y dits magnifichs doctors y advocats per asso convocats y congregats, vingueren en dita casa de la Ciutat dits R.^{nt} canonges de la seu ço es lo R. canonge Bonet y lo R. canonge Spuny per part del capitol de aquella responent a la embaxada que lo die abans los ere estada feta, dient que ells havien intercedit ab sa S.^{a} tot lo que havien pogut enviant li dues embaxades una de dos canonges y altre de quatre donant li entenent lo quant mal estave per sa S.^{a} fer semblants procehiments per lo dany que de ells podie resultar tant a dita ciutat com encara en la persona de sa S.^{a} per estar dits frares avorrits y afamats y tenint molt gran part del poble de dita ciutat, ni que ells per lo carrech que tenien y com a jermans y companyons que li eren y per tocarlos la protecio guarda y deffensa de sa persona lay notifficavan, supplicantlo no vulgues mes en aquelles assistir ans y donas lo millor remey que per dit negoci convenie, als quals digueren que dit R.^{m} bisbe los respongue ab molta aspressa dient que en aquella cadira ahont seya y per lo carrech que tenia en aquell negoci ere posat, y que pus los frares de la Merce encara que li eren fills spirituals tota via com a inobedients los havie de tractar de aquella manera, y que no pogueren mes acabar del que tenien dit y que en tot lo que ells serien bons en asso y en altre ells farien per dita Ciutat lo que convindrie, als quals dits magnifichs consellers los agueren moltes graties per la merce y bona voluntat quels feyen y en dit negoci mostraven, y anats que sen foren los R.^{nts} canonges dits magnifichs consellers y setzena y doctors per aço congregats, vehent y considerant la qualitat del negoci perque en aquell poguessen prossehir mes madurament desliberaren congregar lo consell de cent per aquell mateix die a les onze ores pera que fes la desliberatio y conclusio que millor li apparegues y convingues per dit negoci, y axi en la mateixa hora fonch donat orde en que lo consell se cridas y cridat que fonch y tocada la campana se ajusta dit consell de cent, lo qual ajustat y congregat feu desliberatio y conclusio que entesa la qualitat del negoci y vist lo manament a dits magnifichs consellers presentat, torna a remetre altra volta dit negoci ab tots los dependents y emergents a dits magnifichs consellers y setzena pera que agut parer y vot de advocats de la casa com de altres per dits magnifichs consellers applicadors vessen y entenguessen lo que millor per dit negoci convindria.

Dit negoci.

DILLUNS IIJ. — En aquest die estant congregats los magnifichs consellers y setzena en casa de la ciutat ab los advocats pera dit negoci cridats vingue en dita casa al dematí lo magnifich Regent Terça regent de la corona de Arago y del consell supremo de sa magestat qui a les ores se trobave en la present ciutat acompanyat ab lo señor baro de Erill y ab don Garau de Queralt, y asseguts que foren entre dits magnifichs consellers digue que com ell y alguns altres cavallers de la present ciutat tinguessen entes los negocis de la Merce per la llastima que de aquell havien tinguda per ser naturals tots de la present ciutat, per lo que ab occassio de dits frares se porie seguir alguna cosa de mal exemple en la present ciutat lo que no estaria be per causa de la injunta (1) fidelitat que aquesta ciutat sempre ha tinguda y te a sa magestat, que perço y altres causes y rahons per ells largament considerades y deduides se eren ajustats y congregats alguns militars pera veure lo millor remey que en dit negoci se porie trobar y entrar en tracte ab sa Ex.ª de la millor manera y modo ques porie y deurie, y que perço ells se offerien que sempre y quant aquesta ciutat volgues entrar en dit tracte que ells farien ab sa Ex.ª tot lo que serien obligats y deuran fer, al que fonch respost per dits magnifichs de consellers que ells los agrahien molt la bona voluntat bon zell y animo que en dit negoci han mantengut y que ells ho tractarien ab la setzena perals negocis de la Merce deputada y quels ne enviarien resposta, y encontinent partint se dits señors de la companía de dits magnifichs de consellers fonch desliberat ab vot y parer dels magnifichs de advocats que vist y entes lo bon animo bon zell y bona voluntat que dit señor Regent Terca en dit negoci havie mostrat essent ell regent com ere del consell suppremo perque en sdevenidor no se pugues donar culpa a dita ciutat alguna se li torna resposta que dits magnifichs consellers y setzena eren molt contents de entrar en dit tracte encara que lo tracte no havie de esser ab ells per no esser ells part en dit negoci, pero que com a persones terceres farian lo que convindria pera que dit negoci tingues la fi qual convenie en servici de Deu y de sa magestat E per dit effecte foren elegits los magnifichs mossen Galceran Cahors y mossen Pere Ferreres micer Axerrat y micer Prexana los quals se conferiren en casa del magnifich

Segueix.

(1) Innata?

Regent Terça al mig yorn pera tornarli dita resposta, y dit magnifich Regent Terça los feu molt benigne y gracios aculliment y los respongue que ell o tractaria ab dits cavallers que per dita causa seren junctats y que despres de dinar tornarien la resposta, y axi lo magnifichs de consellers junctats despres dinar en la casa de la ciutat ab dita setzena y advocats que per dit respecte eren estats junctats los dits mossen Cahors mossen Pere Ferreres micer Axerrat y micer Prexana feren dita resposta y apres de una stona que estigueren junctats, serca de les sinch hores vingue dit magnifich Regent Terça ab companïa del señor baro de Herill y don Guerau de Queralt y assentats que foren entre dits magnifichs conselleres lo magnifich Regent Terça digue com ell y tots aquells altres cavallers havien rebut molt gran plaer en la confiansa que la present ciutat y los magnifichs consellers havien mostrada tenir ab ells y que per dita causa farien tot lo que porien a intercedir ab sa Ex.ª en tot lo que seria necessari sempre y quant se fos trobat algun remey convenint per dit negoci, y que per part de la ciutat se pensas y ymaginas lo que convenie que ells o posarien per obra E mes digue dit magnifich regent Terça, si sa Ex.ª volie executar lo sometent, si y anirien y assisterien ses magnificencies, y lo conseller en cap mossen Luis Gibert responent digue que ells tindrien consell y tingut aquell dita ciutat farie tot lo que convendria per dit negoci, y que no podien per ara desliberar ninguna cosa que primer no aguessen tingut consell junctament ab la setzena elegida per dit negoci dels frares de la Merce, y apres lo magnifich regent Terça torna a replicar y digue «señors bo seria que tomeyassem (1) dit negoci y que v.ˢ m.ˢ fessen nominatio de algunes persones que tractasen dit negoci».

SETEMBRE

Observança de les inmunitats ecclesiastiques.

DIMARS XV. — En aquest die los magnifichs de Consellers per lo que havien entes que aquestos dias prop passats sa S.ª Ill.ᵐᵃ havie manat a tots los ecclesiastichs tenir congregatio,

(1) Torneyassem?

y entre altres coses se ere proposat que los magnifichs Consellers no feyen mantenir ni servar les libertats y inmunitats ecclesiastiques com ere de raho y eren obligats, perço dits magnifichs consellers per fer asaber y donar entenent a S.ª Ill.ma y a tot lo Clero que llur intentio es y sera sempre de mantenir y servar les libertats y inmunitats ecclesiastiques y per dit effecte elegiren y anomenaren per embaxadors als magnifichs micer Anthoni Çarrovira Micer Miquel Çarrovira advocats ordinaris de dita Ciutat y al magnifich micer Francesc Fort los quals per manament y orde de ses magnificencies anaren al Capitol de la seu ahont dit Ill.e señor bisbe y molts altres ecclesiastics staven congregats y obtinguda primer licencia de sa S.ª Ill.ma la qual fonc demanada y obtinguda per lo discret en Francesc Gual notari y sindic de la present Ciutat de Barcelona, los sobre dits magnifichs doctors per dit effecte com de sobre es dit el gits y anomenats deduhiren a sa S.ª Ill.ª y a tots los altres señors de ecclesiastics en dit loc congregats que ells venien alli per manament y orde de ses magnificencies pera dir y fer asaber a sa S.ª Ill.ma y a tots aquestos señors assi congregats y ajustats, per lo que havien entes a dir que havien informat a sa S.ª Ill.ma que ses magnificencies no tenien aquella sollicitut y diligentia qual se deu en deffensar y mirar per les libertats y immunitats ecclesiastiques, y que en nom y per part de ses magnificencies se offereixen en fer tot lo que sie necessari en deffensar y fer tot lo que sie y sera mester en deffensar y mirar per dites libertats y immunitats ecclesiastiques com han fet llurs predecessors y millor si millor poran, y que si sa S.ª sap quey hage algun official de la Ciutat que no fasse lo que sie be y servey de dites libertats ecclesiastiques que sa S.ª ho digue perque sabent qui es lo tal official ells lo manaran castigar, perque la intencio de ses magnificencies no es sino de conservar la pau y quietut que han tinguda fins assi ab sa S.ª y ab tot lo Clero y tenen de assi al devant gran desig y gana de conservarla, y que ses magnificencies y sos precedessors y sta Ciutat han patits y suffrits molts gastos y despeses axi per obres de valls y muralles com altres, als quals gastos y despeses han de participar los ecclesiastics en certa summa, y que fins assi nols han dit cosa ninguna pera que participassen en dits gastos y despeses sino que sta Ciutat ho ha pagat tot Y apres de haver dit quiscu de dits embaxadors llur embaxada a dit Ill.e senyor bisbe y als dits senyors del

Clero alli congregats Lo dit Ill.^{e} y R.^{m} senyor bisbe en nom y per part de tot lo clero alli com es dit congregat dix que fossen servits de exir de fora que ell y tots los que alli eren congregats tractarien del negoci per ells dit y proposat, y axi dits senyors embaxadors hisqueren defora del capitol ahont dit Ill.^{e} y R.^{m} senyor bisbe y clero com dit es staven congregats y al cap de una bona stona mossen Barthomeu Boffill notari de Barcelona lo qual tambe estava dins dit capitol per orde de sa S.^{a} digue a dits señors embaxadors que entrassen, y essent assentats lo dit Ill.^{e} y R.^{m} senyor bisbe dix aquestes o semblants paraules «Senyors: aquestos senyors y jo agrahim molt la bona offerta de ses magnificencies y no se podia sperar altra cosa de ses magnificencies, y per esser lo negoci tant arduo y de tanta importantia aquestos senyors y jo som stats de parer que tractariem dit negoci, y per esser ses magnificencies les persones que son de tant merexer y valor, quant dit negoci sera resolt elegirem dos persones per tornar resposta a ses magnificencies» Y axi se despediren y sen tornaren en Casa de la Ciutat y feren relatio a ses magnificencies de tot lo que passaren ab sa S.^{a} com demunt se conte y me manaren a mi Francesc Vilar notari y scriva del rational de la Casa de la Ciutat continuas tot lo predit en lo present dietari per que apparega en sdevenidor.

DIVENDRES XXV. — En aquest die torna de la Cort de sa magestat mossen Miquel Bastida y relata a ses magnificencies en summa lo que havia tractat y passat ab lo secretari Gassol y altres.

OCTUBRE

Causa contra los germans Cassador.

DIJOUS XXIJ. — En aquest die mossen Pere Ferreres mossen Luis de Reiadell señor de Jorba mossen Jaume de Aguilar Camporrells y de Peralta y mossen Pere Pau Bonaventura Bolet vingueren en casa la Ciutat y constituits en presentia dels magnifichs consellers los quals staven ajustats en un apartament o instancia appellade de trenta, digueren ses magnificencies que feyen gran maravella del que havien entes a dir y vist ço es que Miquel Utrolis bayner lo qual ha testificat contra mossen Pere Cassador, ere fora dels carcers reals de la present Ciutat

dihent que anava libert per tota la present Ciutat, y era cosa que nos podia fer nis devia suffrir perque en la deffensa de dit mossen Pere Cassador quant fos mester nos trobaria dit Utrolis y per altres inconvenients ques porien seguir y altrament y que perço supplicaven a ses magnificencies fessen part formada en dit negoci, y hoyt y entes per ses magnificencies lo predit feren ajustar los advocats ordinaris de la casa y alguns altres mes avant y hagut parer de ells se determina se donas en lo consell criminal per Francesc Gual sindic de la Ciutat en nom y per part de la Ciutat una supplicatio la qual es del tenor seguent «Excellentissimo senyor, Molt notori es a v.ª Ex.cia y al real consell Criminal lo sentiment que ab raho ha fet la present Ciutat de Barcelona y sindic de aquella que en la dita Ciutat hi hagues persona alguna ques pogues dir hagues conspirat contra la persona de vostra ex.cia y axi per monstrar dit sentiment dada raho al consell de cent y apres a sa Magestat ab altres, ha supplicat a v.ª ex.cia que perque de dita infamia se sapia la veritat fos servit que axi com staven presos los germans Cassadors impetits de aquella no stiguessen los testimonis y las personas que han testificat o dat sentiment de dit cars E com a noticia del sindic de dita Ciutat sia previngut que T. Utrolis quis diu esser un dels testimonis qui en dit cars han testificat seria stat tret de dits carcers y passeiaria per la present Ciutat his podria seguir que quant fos menester la persona de dit Utrolis nos trobaria hi se podria per dita y altres causes occultar la veritat de dit fet en deslustre y desauctoritat de la present Ciutat, perço y altrament lo dit sindic humilment supplica a v.ª ex.ª sie servit manar que axi dit Utrolis com altres testimonis que en dit fet hagen testificat no tinguen libertat per podersen anar, ans stiguen presos y detinguts fins atant que lo dit fet vinga a llum y a plena noticia de tal manera que la veritat nos puga amagar Gratia..... Altissimus etc. Çarrovira Michael Çarrovira Franciscus Ferrer» E axi lo dit sindic prengue dita supplicatio y encontinent sen ana a casa de sa ex.cia ahont dit consell Criminal les hores stave applegat junctament ab Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del rational de casa de la ciutat y constituits dits sindic y scriva en dit real consell Criminal en lo qual ere present sa Ex.cia dona dit sindic dita supplicatio a mossen Sebastia Costa y de paraula dit sindic deduhi y digue en dit consell les paraules seguents «Si vostra Ex.cia y aquest real con-

sell sera servit se lige devant vostra Ex.^{cia} y aquest real consell sta supplicatio se done per part de la Ciutat y en aquella provehesca de justicia» y dites les dites paraules dit mossen Sebastia Costa alli en plen consell y devant sa ex.^{cia} legi dita e preinserta supplicatio, la qual legida sa ex.^{cia} dix «que se ara justicia» y apres stant dits sindic y scriva fora del dit consell sperant que dit consell fos acabat que era circa de les onze hores ans de mig dia, acabat dit consell lo dit sindic demana a dit Costa que li decretas y lliuras dita supplicacio y dit mossen Costa encontinent ho referi al señor regent y dit señor regent tambe encontinent digue a dit sindic que fos a la preso lo depres dinar ques tindrie consell Criminal y alla li decretarian dita supplicatio. Y apres lo dit die y depres dinar dits sindic y scriva se conferiren personalment a la preso y en lo loc ahont se tenie y se acostume de tenir lo dit consell real Criminal, demana a dit señor regent que alli ere que li fes merçe de manar decretar dita supplicatio y lliurarli aquella com per part de dit sindic com dessus es dit li fonch supplicat quant se tenie demati lo dit consell Criminal en casa de sa Ex.^{cia}, affi y effecte de fer insertar aquella en lo proces de la causa Criminal ques porte contra lo dit Cassador. E aguardantse dits sindic y scriva en una sala fora lo dit consell, ans de acabar aquell dit mossen Sabestia Costa hisque de dit consell ab dita e preinserta supplicatio en la ma y amostra aquella a dits sindic y scriva y digue que lo dit real consell havie feta decretar aquella en la forma seguent, segons se veu occularment per dits sindic y scriva dita decretacio al peu de dita supplicatio en la forma seguent com de sobre es dit «Supplicata pro nunc non procedere, ex delliberatione regii consilii provisa per magnificum Regentem Cancellarie die XXIJ octobris M.D.LXXVIIIJ Barcinone. Costa». E apres encontinent dit sindic demana a dit Costa que li donas dita supplicatio per fer posar aquella en lo proces de dita causa y dit Costa no ley volgue donar dientli que ell la daria a mossen Mur que es lo notari de la causa y la faria posar o insertar en lo proces, y fetes dites coses dits sindic y scriva sen tornaren en casa de la Ciutat y referiren tot lo susdit als magnifics consellers y apres me manaren a mi Francesc Vilar notari y scriva del rational continuas tot lo predit en lo dietari pera que conste y se tropie en sdevenidor la veritat del que ha passat per les causes y rahons sobre dites.

NOHEMBRE

DIVENDRES VJ. — En aquest die se aplegaren los magnifics Consellers al pati de St Jaume y anaren a la seu per hoir lo offici acompanyats de molts officials, y acabat lo dit offici quiscu sen ana a sa casa y no tornaren en dit pati de St Jaume com acostumen de fer.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest die los magnifics mossen Miquel Bastida ciuteda y lo señor don Pedro de St Climent vingueren en casa del magnific mossen Luis Gibert situada devant St Just per convidar los magnifics de consellers per la sepultura de la Ex.[nt] señora dona Hieronyma de Requesens y de Hostalric. Sepultura de D.ª Hieronima de Requesens.

DIMARTS X. — En aquest die eren stats convidats los magnifics señors de consellers per la sepultura de dita Ex.[nt] señora dona Hieronyma, y determinaren de no anarhi per causa que lo spectable señor don Pedro de Cardona portant veus de governador tambe fonc convidat en dita sepultura.

DIVENDRES XX. — En aquest die a nou hores y mitja de mati arriba la galera capitana de Handria Doria y tira molta artilleria, diuen ve de Cartagena. Galera.

DIUMENGE XXVIIIJ. — En lo dietari seguent *nombre vinte*, es continuada la extractio dels magnifics senyors de consellers y lo mes avant, y foren extrets los seguents — Primo los magnifics Consellers.

mossen Galceran Burgues conseller en Cap
mestre Hieronym Magarola doctor en Medecina conseller segon
Micer Joan Raphel Masnovell doctor en leys conseller terç
Mossen Francesc Aroles mercader conseller quart y
Mossen Anthoni Roure apothecari conseller quint.

FI DEL VOLÚM DINOVÉ

APÉNDIXS AL VOLÚM DINOVÉ

APÉNDIX PRIMER

Pius papa V. Ad futuram rei memoriam Etsi Apostólice Sedis clementia ita ubique se diffundat ut fideles quoslibet ad suorum mandatorum observationem benignitate magis adliceat quam securitate compellat, dumtamen aliquos ita obstinate ab inde recederi comperit ut illis nech prima nech secunda aut ulterior proficiat adhortatio, cogitur hanc eorum audaciam penis spiritualibus et temporalibus cohercere sane licet alias nos cum non sine animi nostri molestia accepissemus quod postquam alias felicis recordationis Pius Papa quartus predecessor noster charissimo in Xpo. filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico unum annuum subsidium quadrigentorum et viginti millium ducatorum pro uno quinquenio sub certis modo et forma ach illa partitione per pro tempore existente sedis Apostolice in partis illis nuntium advenere fratrem Episcopum Conquensem desuper faciendam concesserat et deinde nos quinquennium predictum ad alium quinquennium prorogaverimus quamvis idem nuntius et Episcopus ad particionem hujusmodi procedendo universum clerum tam secularem quam regularem in provintia Cathaloniæ constitutum ad solucionem centum millium et quingentorum ach viginti septem ducatorum cum dimidio alterius similis ducati pro integro quinquennio teneri declaravisset ipsius clerus, ille tanquam juridice et per judices a sede Apostholica deputatos facte acquiescere debuisset, nichilominus solucionem hanch subterfugere desi-

derantes, ipsi clerus id facere hactenus recusavisset, per quasdam nostras eisdem clero mandavimus ut nullo alio a nobis spectato mandato donech alia taxa eis per predictos nuntium & Episcopum assignata non foret, taxam predictam eis impositam juxta formam eis traditam tempore seu temporibus ad id statutos in manibus ad id deputatis seu deputatorum integre realiter & cum effectu persolverent consignarent, copesandum postmodum & computandum secundum revisionem per nuntium & Episcopum predictos faciendam. Deinde vero eisdem nuntio & Episcopo per alias mandavimus ut clerum illiusque singulas personas suis loco tempore ad solucionem subsidii secundum taxam per ipsos nuntium & Episcopum factam per omnia juris remedia ach invocationem brachii secularis cogerent & compellerent & successive per alias illud idem eisdem clero sub excomunicationis maioris aliisque sententiis & censuris etiam ecclesiasticis ac pariter penis etiam pecuniariis arbitrio nostro declarandis & applicandis, eisdem clero districte precipiendo inyunxerimus, comminantes inter alia quod si in obtemperando negligentes fuissent contra eos ad declarationem et exequutionem penarum predictarum processurus fore. Postremo vero cum singule cathedralium ecclesiarum dicte provincie Cathalonie literas ad nos destinassent, nos per reliquas nostras motu proprio confectas literas eis responderimus ach similiter mandaverimus ut solutionem predictam juxta taxam predictam omnino facerent & si se gravatos sentirent ad ipsos nuntium et episcopum recursum haberent alia forsan mandaverimus prout in singulis literis predictis plenius continetur. Cum tamen prout egre referimus modo hoc modo illud quamvis frívole allegantes & ad hujusmodi solucione dumtaxat fugiendo varias calumpnias proponentes, literis nostris predictis per quas bene mentem nostram declaravimus obtemperari actenus neglexerint in grave animorum suorum periculum & predicti Philippi regis prejudicium & gravamen ach apostolice auctoritatis vilipendium & contemptum, nosque postmodum eorundem cleri nuntios & agentes asserentes se ultra duplum in taxa predicta gravatos extitisse, pro premissis ad nos destinatos audivimus & de omnibus illorum allegationibus & oppositionibus ad plenum informati fuimus et ad presens sumus, et in premissa commuentibus oculis pretransire nequentes ach ipsius cleri contumatiam plene agnoscentes ad penarum predictarum incursus declarationem procedere debuissemus, volentes nichilominus

cum eis Pii patris more agere nechnon singularum literarum predictarum tenoris presentibus pro expressis habentes, motu simili non ad ipsius Philippi regis vel alicujus pro eo nobis super hoc late petitionis instantiam sed ex mera deliberatione & certa scientia nostris, singulares personas totius cleri hujusmodi cuiuscumque dignitatis status gradus ordinis & conditionis existant in virtute sancte obedientie ach sub infrascriptis penis quas contrafacientes incurrere volumus ipso facto auctoritate apostholica tenore presentium, requerimus & monemus eisque districte precipiendo mandamus quatenus omnibus excusationibus exceptionibus replicationibus & appellationibus interpositis vel interponendis quarumcumque gravibus & prejudicialibus prorsus cessantibus et exclusis, infra spacium sex dierum a publicatione presentium incohandum quorum duos pro primo duos pro secundo et reliquos dies pro tertio & peremptorio termino eis & eorum singulis assignamus, taxam predictam in terninis ad id statutis in manibus super hoch deputatis vel deputatorum per eadem capitula & collegia ach personas per quas & que retroactum subsidium collectum fuit integre realiter & cum effectu persolvent & consignent ach persolvi & consignari faciant, alioquin sex diebus hujusmodi elapsis in omnes & singulos qui premissa non adinpleverint ach illorum fautores consulares adherentes complices & sequaces ach eorum quemlibet perinde ach si nominatim & expresse presentibus inserti forent ex nunch prout ex tunch de e contra majoris excomunicationis sententiam in scriptis promulgamus eamque illos eo ipso incurrere nech ab ea preterquam in mortis articulo constituti. Ita tamen quod si aliquem eorum tamquam in tali artículo constitutum absolvi & postmodum convalescere contingat in eadem excomunicationis sententiam eo ipso reincidat nisi monitioni & mandato nostris predictis paruerint cum effectu ab aliquo quam Romano pontifice, etiam pretextu cuiuscumque facultatis cuique pro tempore concesse obtinere non posse volumus. Et si moniti et excomunicati predicti dictam excomunicationis sententiam per alios tres dies dictos sex dies immediate sequentes animo (quo absit) sustinuerint indurato, sententiam ipsam aggravamus & ex nunc civitates terras & loca dicte provincie & que in illis sunt ecclesie monasteria religiosa & pia loca quecumque dicta auctoritate ecclesiastica subjicimus interdicto, ita ut illo durante in illis etiam pretextu cujusvis etiam apostolici indulti personis

ordinibus vel locis concessis preterquam in casibus a jure permissis et etiam in illis aliis quibus januis clausis ach excomunicatis interdictis et exclusis nequeant missas neque alia divina officia celebrare, si autem ut speramus predictis literis obedientes erunt non cessavimus eos eorumque reverentiam commendare, per hoc autem volumus eisdem clero interdicere ut postquam solutionem predictam modo premisso realiter & cum effectu fecerint & non antea, & si se aliquo modo gravatos censerint ad eosdem nuntium & episcopum recurrant quibus tamen sub eisdem penis prohibemus ne eosdem clerum aliquomodo supergravaminent eisdem audiant nisi eis per publica documenta constiterit solutionem hujusmodi omnimodo permisso & integre precessisse. Et nichilominus ut premissa certiorem & clariorem consequantur effectum eisdem nuntio & episcopo consequenter per presentes committimus & mandamus quatenus ipsi vel alter eorum per se vel alium seu alios presentes literas & in eis contenta quecumque & ubi & quando expedierit ac quoties per quemcumque fuerint desuper requisiti solemniter publicantes, sibique in premissis efficacis deffenssionis presidio asistentes, faciant auctoritate nostra clerum illiusque singulares personas hujusmodi taxam predictam juxta presentium tenorem integre realiter & cum effectu persolvere, contradicentes quoslibet & rebelles per predictas aliasque sententias censuras & penas ecclesiasticas ach alia juris & facti remedia de quibus eis videbitur omni & quacunque, etiam quantumvis grave appellatione postposita compescendo legitimis desuper his habendis servatis processibus sententias censuras & penas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando interdictum ecclesiasticum modo premisso apponendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis non obstantibus fe. rei Bonifacii Pape VIIJ predecessoris nostri de una & in consilio generali edita de duabus dicti dummodo aliquis ultra tres dietas vigore presentium adiendi cum non trahantur ach aliis apostolicis nech non in provincialibus & sinodalibus consiliis editis specialibus vel generalibus & aliis constitucionibus & ordinationibus contrariis quibuscumque, aut si clero & particularibus illius personis hujusmodi vel quibusvis aliis comuniter vel divisim ab apostolica sit sede indultum quod interdici suspendi vel excomunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam et expressam ach de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum

Rome apud Sanctum Petrum sub anulo piscatoris die VIJ septembris M.D.LXXJ. Pontifficatus nostri anno sexto. — Ces. Gloverius».

APÉNDIX SEGON

«DIVENDRES X de febrer 1576, dich M.D.LXXVJ. — En aquest dia per Anthoni Joan Bonet syndich del general es estat presentat per part dels R.^{nts} y magnifichs deputats del general del present principat lo present memorial, lo qual apres de haverlo pres en ses mans lo senyor conseller segon lo daren a mi Thomas Vallers scriva del racional pera quel cosis en lo dietari Y conte allegacions fetes sobre les pragmaticas continent en effecte que tots los cavalls fossen denuntiats y continuats, Y se preten que dites pragmaticas nos poden fer» (1).

Constitueix est document un memorial en dret y la conseqüent votació dels doctors de la Diputació del Principat, sobre agravis fets á la mateixa per lo Exc.^{m} Sor Loctinent general ab cert edicte ó pragmática que doná, manant fer requisa de tots los cavalls y cavallerías de la terra, fixant reglas sobre son comers y valuació en compras y vendas.

Comença per un proemi relatiu al poder de legislar, ó sia dictar, esmenar y modificar lleys en Cathalunya, pujant als primers temps históričhs á fí de demostrar que aytal facultat, axí per lleys góticas, com per lo dret romá y per los Usatges, pertoca y ha pertocat sempre exclusivament als Comtes y Reys assistits de la Cort general de Prelats, Magnats y Prócers, sens altre limitació en lo curs dels segles que la contenguda en una constitució del Rey Don Fernando II en sa primera Cort de Barcelona, Capitol 2.^{on} «Dels drets del fisch e de las suas Regalías», ab que revocant certs edictes de son predecessor y pare Don Joan donats contra dret per sí sol, fora de Corts, maná que tant sols pugan donarse edictes generals en cas de guerra

(1) Essent d' exclusiva materia jurídica lo contengut de la present inserta, crehém bastará un extracte sumari de sas sexanta planas en fol, que ocuparian llarch y enutjós espay en est apéndix, sens perjudici de que quisvulla á qui convinga son especial estudi puga consultarla en son lloch dintre lo volúm original.

per sometent en virtut del *Princeps namque*, y en lo altre cas de convocacio de Corts duradoras per menys de dos mesos.

D' aytals precedents s' argüeix ser nullo y sens efecte, y deurerse revocar l' edicte del Lloctinent: *Primo* per defecte de jurisdicció y poder d' éll mateix, y per contrariar al dret establert, segons referensa y parers de molts juristas ques citan: *Secundo*, per esser especialment contrari á una constitució de Don Jaume II «De vegtigals» que declara lliure la facultat de comprar y vendre, comerciar y exportar tota mercadería, ab la sola excepció d' extraure cavalls del Principat, sens perjudici de tractar dins éll de tota mena de cavallería, cavalls, eugas, rocíns, muls, y tota mena de rassa cavallina: *Tercio*, per esser axi mateix contrari á altre constitució de Don Pere III, Cort de Perpinyá, Capitol 31, altre de Pere II, Cort de Barcelona, Capitol 25, y altre de la Reyna Dona Maria, Capitol 18, totas favorables á la llibertat de mercadejar.

Analísanse los diferents caps y penalitats contengudas en l' edicte, probant per citas de dret y parers d' autors la incongruencia legal de totas ellas, per trencament de lleys, llibertats y privilegis, en especial dels privilegis militars y dels relatius á embarch de cavalls, eugas, muls, etc. necessaris al trevall de la terra.

Anyadeixen qu' encara que 's pretengués sostenir l' edicte com á cumpliment de la citada prohibició d' extraure cavalls de Cathalunya, feta per lo Rey Don Fernando II, may podria consentirse que baix semblant pretext se dictassen altres y molts mes importantas disposicions contrarias al dret establert. Ni tampoch valdría 'l supost de que tot manament de carácter general deu entendrers salva qualsevulla regalía ó dret del fisch, perque no hi ha lley que previnga tal cosa, perque las regalías penjan principalment de la exacta observança de las constitucions, y perque açí 's tracta d' un manament nou que no podría menys d' afectar á ditas regalías, obstant sobre tot la susdita revocació ordenada per Don Fernando II de las ordinacions contra dret fetas per son pare Don Joan y las que puguessen fer sos successors en lo pervindre.

De tot lo qual conclouhen dits diputats á una veu, que l' edicte en qüestio no s' pot sostindrer y deu esser totalment revocat; y sotscriuhen per son orde: *Joan Bautista Serra* y *N. Gort assessors*, *De Copons*, *fiscal general adjunct*, y los se-

güents doctors: *Guerau Vilana, M. Ferreró, Joan Raphel Masnovell, De Tamarit, Joan Xiquot major de dies, Joan Exerrat, Hieronym Planes, Nofre Pau Cellers, Joan Coyxí, Joan Amell, Pere Aylla, Andreu Ferrer, Francesch Ubach, Pau Bernat Prexana, Luis de Agullana, Francesch Martí, N. Guardiola, Saldoni de Rovira menor, M. Sabater, Francesch Fort, Miquel Tristany, Pau Pla menor de dies, Matheu Pla, Francesch de Olivó preposit de S.t Pere de Arguells, Narcís Pau Regas, Pere Cenra, Francesch Puig, Jaume Agustí, Joan Puigvert, Pere Montserrat, Anton Oliba, Bernat Roig, Gaspar de Copons, Joan Castells, Dionys de Jorba doctor en filosofía y lletras.*

Clohenda: «De manament dels senyors Deputats la present copia per mi Luis Rufet notari de Barcelona scriva major del General de Cathalunya, he extreta de son original recondit en lo archiu de la scrivania major de la casa de la Deputacio per manament tambe de ses senyorías, fet per dits doctors sobre dits agravis. — Luys Rufet scriva major del General de Cathalunya».

APÉNDIX TERÇ

ALTRE MEMORIAL en dret, «ab lo qual se mostra clarament com los Consellers de Barcelona no son obligats de assistir a sometent contra official algu». Sens fetxa.

Apar format á instancia del procurador fiscal per haver los Consellers entrevengut en cert motí y sometent ab motiu de una visita al monastir dels frares de la Mercé pera sa reformació en que occorregueren contencións entre officials reals, y violencias á ma armada. (1)

Sostenen los doctors dictaminants que los Consellers de Barcelona per sa excelencia y las preeminencias de son cárrech, en força de varias lleys y constitucións, venen equiparats á la

(1) Com la present inserta en llatí curialesch, es d' igual mena que la anterior, tampoch mereix més qu' un breu extracte, atesa sa escassa importancia y son istil no menys incoherent que difús.

noblesa de sanch, duchs, comtes, barons y cavallers, ab iguals privilegis mentres duria son offici, y que per consegüent estan excusats del servey de sometent, salvo en los dos casos de convocació en virtut del usatge *Princeps namque*, y del procés de *Pau* y *treuga*, segons constitució del Rey don Jaume II en la primera Cort de Barcelona, capítol 19. Que dits Consellers per usar robas talars y anar sens armes, están materialment impedits de fer part en los sometents. Que per dret de la terra venen excusats d' aytal servey á son arbitre, no mitjansant manament especial, tots los Consellers de ciutats y viles, segons ordinació d' En Pere II en Cort de Barcelona, capítol 23 *(De offici de Consellers y Pahers)* y segons altre privilegi especial del *Recognoverunt proceres* capitol 117. A més, per constitució general de Cathalunya feta en Corts de 1547, capítol 33, s' establiren reglas sobre la invocació del Bras seglar, á quinas reglas apar sotsmetrers qualsevulla forma de reclamació d' adjutori, y fora impropi anarsen los Consellers en companyía d' algutzirs, verguetes y altres ministres inferiors. Qu' en lo fet de la Mercé, entrevingueren los Consellers pera tuició dels frares y monastir y que per tant, mal se 'ls podia obligar al adjutori dels oficials reals. Que tot sometent es una convocació d' host á só de campana y alsament de bandera, y los Consellers no son obligats á seguirlo per rahó de llur ofici administratiu, que requer servey personal, sent axi que pera servey de la host hi ha deputats altres oficials. Que pus no son obligats al sometent los mers advocats, salvo cas de gran necessitat, molt menys deuhen serho los Consellers com á patróns y administradors de tota la República. Que en los moltissims sometents alsats en Cathalunya per temps passats, jamay los Consellers tingueren obligació de continuarlos y seguirlos, en força de varias constitucions sobre exclusions, privilegis y llibertats, que 's detallan. Que no obsta assistissen élls al Bisbe de Barcelona, al Comissari apostólich y als officials reals pera entrar en lo susdit monastir y visitarlo, puig no ho feren en força de manament, sino á prechs y per conveniencia pública, á fí d' evitar escándols y dar cumpliment á la justicia.

Sotscriuhen los següents doctors: *Exerrat — Prexana — Fort — Mir — Michel Çarrovira — Franciscus Ferrer — Oliba.*

Jhs Maria cum divis Francisco Hieronimo et Augustino ac S.ª Eulalia

VINTE DIETARI COMENSAT PER MI FRANCESC VILAR NOTARI DE BARCELONA Y SCRIVA DE LA CASA DEL RATIONAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA A XXX Y DERRER DEL MES DE NOHEMBRE DEL ANY DE LA NATIVITAT DE NOSTRE SENYOR

M . D . LXXVIIIJ

Dia de S.t Andreu. Extraccio de Consellers.

DILLUNS XXX de dit mes y any se feu extractio en lo consell de Cent Jurats tingut dit die dels magnfics consellers y foren extrets los seguents

Mossen Galceran Burgues Militar
Mestre Hieronym Magarola doctor en Medicina
Micer Joan Raphel Masnovell doctor en leys
Mossen Francesc Aroles Mercader
Mossen Anthoni Roure apotechari

OBRES

Micer Pere Torro Doctor en leys
Mossen Francesc Puigjaner mercader.

DECEMBRE

DIMARTS I. — En aquest die los dits magnifics de consellers hoiren missa a la capella de S.ª Eulalia y havent hoida

missa sen tornaren a casa la Ciutat y prestaren lo jurament acostumat y hoiren sententia de excomunicatio tambe acostumada de hoir.

DIMECRES IJ. — En aquest dia parti Joan Vidal correu de la Ciutat pera la cort de sa Magestat per portar la letra dirigida a sa Magestat del avis de la nova extractio de ses magnificencies.

DIUMENGE VJ. — En aquest die anaren los Señors de consellers acompanyats de molts officials de la casa al Monestir de S.t Francesc ahont hoiren lo offici y sermo. Die de S.t Nicholau.

DIUMENGE XIIJ. — En aquest die tingueren consell de cent, es consell ordinari y tragueren terna de mostesaph y hisqueren en terna mossen Jaume Camps mossen Pere Pau Bonaventura Bolet y mossen Pau Lull, y lo señor don Luys Ycard Balle general com es de pratica essent fora de Barcelona y regne de Cathalunya lo virey feu nominatio en mostesaph per lany present y corrent del dit mossen Pau Lull. Dia de S.ta Lucia.

DISSAPTE XJX. — En aquest die dit mossen Pau Lull lany present mostesaph jura en la forma acostumada axi en la cort del Balle com en casa la Ciutat, en la dita cort del Balle jura en ma y poder de Hieronym Amaller sotsballe y regent la Ballia predita per mort de mossen Luis Dezvalls quant vinga Balle de Barcelona, y en dita casa de la Ciutat jura en ma y poder del magnific senyor mossen Galceran Burgues conseller en cap de servar les ordinations y hoy sententia de excomunicatio. Mostesa.ᵗ jurament.

M . D . LXXX

DECEMBRE

DIVENDRES XXV. — Lo die de la nativitat de nostre senyor.

DIMARTS XXVIIIJ. — En aquest die arriba de la Cort de sa Magestat lo magnific Micer Joan Raphel Masnovell.

DIMECRES XXX. — En aquest dia jura lo dit magnific Micer Joan Raphel Masnovell conforme juraren los altres señors de consellers companyons seus.

JANER

Clavari.

DIUMENGE XVIJ. — En aquest die se tingue consell de Cent Jurats y se feu extractio de Clavari de la persona del magnific micer Pasqual Tuxent, y procurador de les Baronies de mossen Francesc Despuig y Ferrer.

Die de Sanct Sabestia.
Galeres.

DIMECRES XX. — En aquest dia vingueren de la part de levant vint galeres de les quals ere Capita lo Ill.e señor don Joan de Cardona, y essent devant lo moll la maior part delles tiraren molta scopetaria y archabusseria y apres tiraren dites galeres moltes pesses de artilleria y apres respongue la Ciutat y havent respost dites galeres tornaren a tirar molta mes archabussaria.

Festa del Carme.

DIUMENGE XXIIIJ. — En aquest die anaren los señors de consellers al Monastir de la verge Maria del Carme ahont acostumen de anar quiscun any.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia lo Spectable portant veus de General governador tramete a dir als magnifics consellers que traguessen Juy de promens pera judicar alguns criminosos, y encontinent fonc extret dit Juy de promens lo qual fonc agraduat en la present casa de la Ciutat desta manera ço es, que anaven lo conseller segon per absentia y indispositio del Conseller en cap y terç y un prohom mes antic devant, e a ma dreta darrera lo dit conseller segon anaven sis Ciutedans y apres de ell sinc artistes, a la part squerra derrera lo Conseller terç anaven los sis mercaders e tras ells sinc menestrals e a la fi anaven los altres dos consellers y un prohom Ciuteda tots en una filera, e axi agraduats sens parlar ningu com se acostume per lo cami, anaren a la preso a la obra nova ço es als deposadors que trauen finestres a la plassa del Rey, y arribats en dits deposadors en una quadra que esta al cap de la scala se assentaren de front a la part de mig jorn los magnifics de consellers absent lo en cap com de sobre es dit, en llur man dreta en uns bancs que staven de treves envers levant se assentaren los vuyt Ciutedans de dit Juy, e a la part squerra en los bancs envers ponent se assentaren los mercaders e los altres staments en son loc devant los magnifics Consellers los menestrals y los artistes part ab bancs dels mercaders y part en dit banc dels menestrals. — E essent assentats aquí mateix arriba lo senyor governador don Pedro de Cardona ab lo magnifich micer Miquel Ferrero del Real consell Criminal relador en stes causes, y lo magnifich conseller stigue a ma dreta del dit señor governador y lo terç a ma squerra lo quart al costat del conseller segon a ma dreta y lo quint al costat del conseller terç a ma squerra y essent tots assentats prosseguiren en votar y fer lo que se havia de fer en lo dit Juy de prohom en la forma acostumada. Juy.

DISSAPTE XXX. — En aquest die al tart lo magnifich senyor Conceller en Cap rebe una letra de sa Magestat dirigida als magnifics consellers y consell de cent la qual, ço es lo sobrescrit de aquella es del tenor seguent Letra de S. M.

«*A los amados y fielles nuestros los Consellers conseio y Hombres buenos de la nostra Ciudad de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros La instantia grande que el prior

don Hernando de Toledo nos ha hecho para que con nuestra buena gratia le exonerassemos del Cargo de lugarteniente y Capitan general desse nuestro principado y condados, nos ha movido a conceder se lo y de hazer election para dicho Cargo del Egregio Conde de Aytona nuestro gran Senescallo de Aragon por las buenas partes que concurren en su persona, y pues ha de representar la nuestra no sera menester encomendar hos el respeto que se le ha de tener sino encargaros y mandaros que assi en lo de la jura como en todo lo demas os ayais y hagays con el la demostration que hastaqui se ha acostumbrado con los otros lugartenientes generales y le acateys honreys y obedescays como tal, que en todo lo que se offresciere de nuestro servitio y para la deffencion y quietud dessa tierra os mostreys los que hastaqui, que allende que en sto hareys lo que soys obligados, y deveys al renombre de que essa Ciudad con tanta razon se precia, lo recibiremos de vosotros en muy particular y accepto servitio. Data en Madrid a XXV de Henero de M.D.LXXX.

Yo el rey

V.t Don Bernardinus vicecancellarius	V.t Sentis R.s
V.t Comes Generalis Thessaurarius	V.t Sapena R.s
V.t Campi Regens.	V.t Terça R.s

Gassol Secretarius.»

FFABRER

Jurament del loctinent de sa magestat.

Dilluns I. — En aquest die se applegaren los magnifics senyors de Consellers absent lo magnific conseller en Cap per sa indispositio en casa la Ciutat quiscu ab son prohom y tambe foren en dit applec los consols de lotge, y agraduats que foren anaren tots a cavall a casa del Ill.e senyor Comte de Aytona lo qual es stat anomenat y elegit per sa magestat en virey y capita general en los principats de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya lo qual te habitacio sua propria en lo carrer dit de la Porta ferrissa y prop les cases de Montserrat, y de alli en fora lo acompanyaren ab molta multitut de Cavallers a la seu y essent al portal maior de la seu sen entra en dita seu

y travessa per lo cor y sen munta al altar maior per lo portal de dit cor que es la part de la sacrestia y presta lo jurament que acostumen de prestar los vireys y capitans generals de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya, y lo sindic de la Ciutat lo discret en Francesc Gual feu las protestacions fer acostumades per tuhicio de la Ciutat com en dita protestacio se conte, y fet tot asso dits magnifics consellers y lo R.mo señor bisbe de Barcelona lo qual anave a ma dreta del loctinent general y lo senyor Conseller segon per indispositio com es dit del magnifich señor conseller en Cap anava a ma squerra y tots los altres consellers y prohomens y molts altres cavallers tornaren acompanyar lo dit Ill.e señor virey y Capita general en sa casa per lo matex cami que ere anat, y essent en sa casa dits senyors de consellers prohomens y consols de lotga sen tornaren a cavall y arribats devant casa la Ciutat quiscu sen ana a sa casa Placie a nostre senyor Deu per sa infinida bondat que se hage be en dit carrec. — Dit die jura lo honorable Clavari micer Pasqual Tuxent ab la forma acostumada.

Die de nostra S.a de febrer.

DIMARTS IJ. — En aquest die los magnifics de Consellers lo en cap absent per sa indispositio anaren ab sos prohomens y acompanyats de alguns altres Cavallers y dels officials de la casa a visitar lo dit Ill.e señor loctinent general, y lo señor conseller segon feu la embaxada ab la recomendacio que sol fer la Ciutat als loctinents generals.

Die de la Benaventurada S.a Eulalia.

DIVENDRES XIJ. — En aquest dia los magnifics senyors de consellers se applegaren al porxo de S.t Jaume exceptat lo conseller en cap y quiscu ana ab son prohom y anaren a hoir lo offici a la seu y acabat lo offici tornaren a S.t Jaume y quiscu sen ana a sa casa.

DIVENDRES XVIIIJ. — En aquest die tingueren trentanari.

DISSAPTE XX. — En aquest die tingueren Consell de Cent.

Cruzada.

DIUMENGE XXJ. — En aquest die entra per lo portal Nou demati la bulla del S.t Jubileu o verament la Cruzada lo qual nostre S.t pare Gregori tretze a pregaries de sa Magestat envia a sos regnes de Spanya, forenhi tots los S.ors consellers exceptat mossen Galceran Burgues conseller en cap qui per sa indispositio noy pogue anar, anave devant tot lo Clero de les parrochies y frares dels convents e derrera devant la Bulla lo Honorable mossen Benet Pons Regent la vegaria de Barcelona portant la bandera de dit jubileu, y apres de dita bulla los honorables con-

sellers ço es segon y terç y apres quart e quint en mig dels quals quart e quint anaven lo honorable Joan de Bearte tresorer de la dita bulla y apres molta gent de dita Ciutat que passaven numero de mes de tres milia persones Placie a nostre senyor nos fasse gracia y merçe quel pugam guanyar per salvatio de les animes.

Letra de S. M.

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest dia los S.ors de consellers reberen una letra de sa Magestat dirigida a ses magnificencies y consell de Cent la qual, ço es lo sobre scrit de aquella es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los Consellers Conse.o y Hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona etc.*

EL REY

Amados y fieles nuestros, bien creo deveys tener entendido el notorio drecho y action que jo tengo a la subcession de los reynos de la Corona de Portugal, despues de los dias del Serenissimo Rey don Henrique mi muy charo y muy amado tio que haia gloria, como pariente mas propinquo varon y de mas dias que ninguno de los otros pretensores, y las diligentias y officios que de nuestra parte se han hecho para conseguir el effecto desto por medios pacificos y tan justificados y razonables que se tenia por sin duda que si el Rey viviera algunos dias mas huviera acabado de declarar en mi favor como lo havia comensado, y ahun que sabiendo esto como lo saben los de aquell reyno, y siendo tan Christianos y prudentes confio dellos que aran de suyo lo que de razon y justicia les obliga. Todavia para dar calor al negocio y procurar la breve conclusion y assiento del, he acordado acudir y assistir a ello en persona y partir de aqui dentro de muy pocos dias para el Monasterio de nuestra S.ra de Guadaluppe con intencion de passar adelante y hazer todo lo demas que fuere necessario para que se acabe y assiente como conviene al servicio de Dios nuestro S.or y al bien y sosiego universal de toda la Christiandad, y en particular al beneficio vigor paz y conformidad de todos nuestros Reynos de Spaña que es lo que jo tanto desseo, y procuro en todas mis actiones, de que os he querido avisar para que steys advertido dello y tengays entendido el fin y justa causa que hay de differir para agora la yda a essos mis reynos que es lo que summa-

mente desseo y el con que me mueve a emprender sta jornada, teniendo por cierto quesa Ciudad nos servira con la volundat que siempre lo ha hecho en todo lo que se ha offrescido y como jo confio de tan buenos y leales vassallos. Data en Madrid a XX de Febrero M.D.LXXX.

YO EL REY

V.[t] don Bernardinus vicecancellarius V.[t] Sentis R.[s]
V.[t] Comes generalis thassaurarius V.[t] Terça R.[s]
V.[t] Campi Regens

Gassol Secretarius».

DILLUNS XXVIIIJ y derrer de Fabrer. Bixest.

MARS

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia anaren los magnifics señors de Consellers al hospital pera visitar aquell y hoir lo sermo, y foren acompanyats de molts officials y de molts altres y hoit aquell quiscu sen ana a sa casa. Lo primer divendres de mars.

DIMARTS XV. — En aquest dia anaren los senyors de consellers a S.[a] Madrona ab professo com es acostumat y digueren offici, y acabat que fonch sen tornaren ab dita professo a la seu y apres quiscu sen ana a sa casa. Die de S.[a] Madrona.

DIVENDRES XVIIJ. — En aquest dia anaren los magnifics señors de consellers al hospital general ahont hoiren lo sermo y hoit aquell sen tornaren quiscu en sa casa y foren acompanyats de molts officials de la Casa y de molts altres.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest die lo spectable portant veus de general governador tramete a dir als magnifics consellers que traguessen Juy de prohomens pera judicar alguns criminosos (1). Juy de prohomens.

DIVENDRES XXV. — En aquest dia anaren los magnifics senyors de consellers al hospital general de S.[a] Creu y hoiren lo sermo y apres quiscu sen torna en sa casa y foren acompanyats de molts officials y de molts altres.

---

(1) Lo ceremonial que 's continúa, es una repetició del de la jornada de 29 de Janer últim.

Dijous Sant.

DIJOUS XXXJ. — En aquest dia anaren los magnifics de consellers a hoir lo sermo a la casa de les Gipciaques acompanyats de molts officials de la casa y apres sercaren alguns moniments com es de bon costum.

ABRIL

Divendres S.t

DIVENDRES I. — En aquest dia anaren demati y depres dinar los senyors de consellers a la seu acompanyats de molts officials de la casa.

Die de pascha de ressurrectio.

DIUMENGE IIJ. — En aquest die anaren ab prohomens a la seu los senyors consellers y apres sen tornaren a S.t Jaume y quiscu sen torna y ana a sa casa, y acompanyaren lo señor bisbe a sa casa.

DIMECRES VJ. — En aquest die tingueren vuytena de Carns.

Visita de la Taula.

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia anaren los magnifics de consellers entre dos y tres depres dinar acompanyats de molts officials de la casa y de altres persones ha regonexer la moneda de la taula de la Ciutat.

Festa de S.a Maria Gipciaca.

DIUMENGE X. — En aquest dia anaren los dits magnifics señors de Consellers a hoir lo offici y sermo en la casa dita de les Gipciaques y foren acompanyats de molts officials de la casa y de molts altres, y acabat lo sermo quiscu sen ana a sa casa exceptat empero lo señor Conseller en cap qui noy fonc per tenir just impediment.

Retorn de penyora.

DIJOUS XXJ. — En aquest dia per orde dels senyors consellers, Francesc Pons altre dels verguers de ses magnificencies en presentia de mossen Montserrat Llavaneres mercader de mossen Pau Roges apotechari y de mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del rational, torna a Magdalena Manenta viuda un anell dor lo qual ere stat penyorat a Barthomeu Manent son fill pretenent ere caygut en frau de carn y per constar no esser frau han manat se tornas dit anell. — En aquest mateix dia de dijous tingueren trentanari.

Vigilia de Sanct Jordi. Coxins.

DIVENDRES XXIJ. — En aquest die los S.ors diputats convidaren als senyors consellers com tenen acostumat quiscun any per semblant die en la casa de la diputacio, y essent assentats

en lo loc ahont se acostumen de asseure los senyors diputats manaren los fossen donats coxins pera genollarse, y lo senyor don Pedro de Cardona portant veus de Governador en lo principat de Cathalunya hi feu gran contrari pretenent no podien tenir dits magnifics consellers coxi ahont ell ere, com mes llargament se conte en lo acte per dita causa rebut lo die present axi per lo scriva de la governacio com per lo discret mossen Miquel Joan Cellers notari public de Barcelona y scriva maior de casa la Ciutat al qual per asso se fa relatio, y per dit effecte dits magnifics senyors de consellers tingueren prohomenia dematí y depres dinar.

DISSAPTE XXIIJ. — En aquest die per esser stats convidats los señors de consellers per los señors diputats com es costum pera hoir lo offici se celebre quiscun any per semblant die en la casa de la diputacio, essent assentats en lo loc ahont se acostumen de assentar y star los dits señors de consellers los senyors diputats manaren los fossen dats coxins pera genollarse, y lo señor don Pedro de Cardona portant veus de governador hi feu gran contrari pretenent no podien tenir dits magnifics consellers coxi alli hont ell ere, com mes llargament se conte en lo acte per dita causa rebut lo die present axi per lo scriva de la governatio com per lo discret mossen Miquel Joan Cellers notari public de Barcelona y scriva maior de casa la Ciutat al qual per asso se fa relacio, y per dit effecte manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del rational ne fes la present memoria per que en lo sdevenidor apparegues. Die del Benaventurat S.t Jordi.

DILLUNS XXV. — En aquest die se tingue consell de Cent lo qual consell es ordinari. Die del Benaventurat sanct Marc.

DIJÒUS XXVIIJ. — En aquest dia lo Spectable portant veus de general governador tramete a dir als magnifics consellers que traguessen Juy de prohomens pera judicar alguns criminosos (1). Juy de prohomens.

MAIG

DIMARTS IIJ. — En aquest die los magnifics senyors de consellers se aplegaren al porxo de S.t Jaume y de alli en fora Lo die de Sancta Creu.

---

(1) Vegis lo notat en l' assiento de 24 de Mars.

anaren a la seu y alli hoyren lo offici y sermo, y hoit lo offici y sermo sen tornaren a la plassa de S.t Jaume y noy hague promenia, y de alli enfora quiscu sen ana a sa casa.

Jurament del veguer.

DISSAPTE VIJ. — En aquest die demati los magnifics señors de Consellers se aplegaren al porxo de S.t Jaume per causa del jurament prestador per lo señor Don Hieronym Mecha sdevenidor veguer, y feta la agraduatio com se acostuma de fer en semblant jurament anant quiscu de ses magnificencies ab los qui eren agraduats per acompanyar cada conseller, sen anaren ab dit senyor don Hieronym Mecha en la forma acostumada ço es, que dit S. don Hieronym Mecha anava en la segona filera conforme se conte en lo libre del scriva de les obres, y essent arribats a la plassa del Rey dits magnifics senyors de consellers y dit Senyor don Hieronym Mecha y molts altres Cavallers que alli eren sen muntaren al repla de les scales que alli son per les quals se entre al palau del rey y alli jura dit señor don Hieronym Mecha en ma y poder de mossen..... Sanct Climent vuy balle de Barcelona, y apres de haver jurat y hoyda sentencia de excomunicatio per lo dit balle li fonc donat un basto de veguer y encontinent dits magnifics senyors de consellers ab dit senyor don Hieronym Mecha ab dits senyors que foren agraduats y ab molts altres senyors de Cavallers y officials de la Casa de la Ciutat vingueren en dita casa de la Ciutat, y apres que foren assentats en la instancia appellada del consell de trenta dit senyor don Hieronym Mecha jura en la forma acostumada ço es de servar les ordinations que te de servar y mes avant tot lo que te obligatio de servar, lo qual jurament presta en ma y poder del magnific mossen Galceran Burgues lany present conseller en cap y pres dit jurament dits magnifics señors de consellers y dit señor don Hieronym Mecha junctament ab dits senyors de Cavallers que per dit effecte foren agraduats y tambe ab molts altres señors de Cavallers y officials de la dita casa encontinent anaren a la Cort del veguer, y dit señor don Hieronym Mecha prengue possessio de dita Cort desta manera ço es, que essent dins dita Cort se assegue en la cadira ahont acostume de star com se te Juy en dita Cort, y Joan Balasc causidich feu una demanda a micer Luis Mas de certa cosa y dit micer Luis Mas responent a dita demanda digue que li fes dita demanda en scrits que ell li respondrie, y fet tot asso los dits magnifics senyors de consellers sen tornaren en

casa la Ciutat ab los matexos senyors que com de sobre es dit foren agraduats y apres quiscu sen ana a sa casa.

DIJOUS XIJ. — Die de assencio.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest die lo Spectable don Henric de Cardona portant veus de general governador tramete a dir als magnifics consellers que traguessen Juy de prohomens pera judicar alguns criminosos, y per esser adiunt del Spectable don Pedro de Cardona son pare ans de procehir a la extractio de dit Juy de prohomens dits magnifics Consellers tingueren prohomenia de alguns prohomens anthics junctament ab los advocats ordinaris de la casa y de alguns altres doctors y hagut madur consell y parer determinaren se fes asaber al dit spectable don Henric de Cardona fes occular hostencio del privilegi que sa Magestat del Rey nostre senyor vuy benaventuradament regnant li ha atorgat, y encontinent fonc aportat dit privilegi en la present casa per mossen Bayllet algutzir seu ordinari y per ell donat y lliurat en ma y poder de ses magnificencies, y vist y entes aquell deliberaren dits magnifics senyors de consellers ab parer y consell de dits advocats de la casa y de altres com desobre es dit per dit effecte cridats, que dit privilegi stave ben despedit y que dit spectable don Henric de Cardona portant veus de general governador podie tenir lo Juy de prohomens no obstant la suspencio del spectable don Pedro de Cardona pare seu, y perço encontinent fonc feta extraccio de dit Juy de prohomens lo qual fonc agraduat en la present casa de la Ciutat desta manera (1): Juy.

DIUMENGE XV. — En aquest die arribaren demati en la platge de Barcelona de Palamos que ja abans eren vingudes de ponent, vint y una galeras. Galeras.

DIMARTS XVIJ. — En aquest die mossen Pere Ferreres Ciuteda y mossen Domingo Campamar mercader Consols lany present de llotge los quals foren extrets lo die del Benaventurat St March prop passat, acompanyats de alguns Ciutedans de mercaders y de molta altra gent vingueren en la present casa de la Ciutat y se assentaren en la instancia appellada de trenta ahont ja eren los magnifics señors de Consellers ab alguns Ciutedans y Cavallers, y feta la agraduatio com se acostume de fer en semblant jornada los magnifics señors de consellers ab los Jurament dels Consols de llotga.

---

(1) Véginse las anotacions anteriors.

que foren agraduats sen anaren a la Cort del honorable Balle de Barcelona y essent sota del cubert de dita cort assentat que fonc quiscu en son lloc, dits consols juraren en ma y poder de mossen..... Sanct Climent balle de dita cort de servar totes les ordinacions que ells y quiscu dells com a Consols predits son tinguts y obligats de servar, y prestat per ells y quiscu dells dit jurament sen tornaren agraduats com eren stats abans agraduats a casa de la Ciutat y tornats se assentaren en dita instancia del consell de trenta, y dits consols tambe feren semblant jurament ço es de servar les ordinacions que han jurat servar lurs predecessors lo qual jurament prestaren en ma y poder del magnific mossen Galceran Burgues lany present conseller en cap.

Professo per pluja.

DIVENDRES XX. — En aquest dia los magnifics de consellers acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent anaren a la seu y de alli enfora sen anaren ab professo a S.ta Madrona y digueren lo offici en la cappella de dita S.ta Madrona y acabat lo offici aportaren en la seu lo cors de la benaventurada S.ta Madrona perque sie intercessora que nostre senyor nos done bona pluja.

Juy de prohomens.

DISSAPTE XXJ. — En aquest die lo Spectable don Henric de Cardona portant veus de general governador tramete a dir als magnifics senyors de consellers que traguessen Juy de prohomens pera judicar alguns criminosos, y encontinent fonc extret dit Juy de prohomens lo qual fonc agraduat en la present casa de la Ciutat desta manera (1).

Lo die de sincogesma.

DIUMENGE XXIJ. — En aquest die los magnifics senyors de consellers se applegaren al porxo de S.t Jaume ahont se acostumen de applegar per tal die, y quiscu ana ab son prohom a la seu ahont hoiren lo offici y acabat lo offici acompanyaren lo R.m senyor bisbe en son palau Episcopal y apres sen tornaren devant S.t Jaume y alli se departiren y quiscu sen ana a sa casa.

DILLUNS XXIIJ. — Segona festa de sincogesma.

DIMARTS XXIIIJ. — Tercera y ultima festa de sincogesma.

DIMECRES XXV. — En aquest die anaren los magnifics señors de consellers acompanyats de molta gent a casa del R.mo señor Bisbe pera tractar ab sa S.a certs negocis concernents a la Republica.

---

(1) Igual repetició que las anteriors, afegintsi «que condempnaren alguns facinerosos dels quals ni hague part de assotats y part condempnats á galera».

DILLUNS XXX. — En aquest die depres dinar los magnifics de consellers en presentia de mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva de la Casa del racional de la present Ciutat y de altres, manaren a mossen Miquel Joseph Cellers sotsindic de dita Ciutat que junctament ab mossen Nicholau Llentiscla anas a presentar al Ill.e y R.mo senyor bisbe de Barcelona una supplicatio a cerca del negoci que insten los frares recolits contra los frares de Jesus. Questio entre frares Recolits y de Jesus.

JUNY

DIJOUS IJ. — Dia de Corpore Xpi.

DIVENDRES X. — En aquest die lo Spectable portant veus de general governador tramete a dir als magnifics consellers que traguessen Juy de prohomens pera judicar alguns criminosos y encontinent fonc extret dit Juy de prohomens lo qual fonc agraduat en la present casa de la Ciutat desta manera (1): Juy de prohomens.

DISSAPTE XXV. — En aquest die tingueren Juy de prohomens ab la forma acostumada.

DILLUNS XXVIJ. — En aquest die los magnifics de Consellers tornaren ab solemne professo la benaventura (da) S.a Madrona en la sua cappella y digueren alli lo offici y acabat sen tornaren a la seu.

JULIOL

DIVENDRES I. — En aquest die los magnifics senyors de Consellers acompanyats de molts officials de la casa y de molts altres anaren a casa del loctinent general, apres de haverli feta la benvinguda lo magnific mossen Galceran Burgues digue «havem entes que sa excellencia y lo real consell Criminal han declarat en la causa de mossen Pere Cassador y segons se diu que dit mossen Cassador hisque de la preso affermansat en sa casa y alli tingue lo arrest a pena de dos milia lliures, lo que no

(1) Igual referencia á las anteriors agraduacions.

conve a la honra desta Ciutat ni a la fidelitat de aquella sino que supplicam a vostra Excellentia vulle fer publicar la enquesta, y si te culpa que sie castigat, y asso cumple molt a la Ciutat ques fasse desta manera perque sa Magestat conegue que en dit negoci se fa gran instancia per part de dita Ciutat pera trobar la veritat, y sempre ha instat que los testimonis stiguen en part segura perque quant fossen menester se trobassen his tropien perque en lo sdevenidor mes facilment se pugue provar y trobar la veritat» — Y sa Excellentia respongue que lo que tocaria a son carrec ho faria de molt bona gana, pero que no sta en sa ma per que ho ha de fer ab consell dels doctors del real consell y que ell fara tot lo que a ell sera possible en dit negoci, y lo dit magnific señor conseller en Cap respongue que axi ho confiave la Ciutat de sa Excellentia, y perque dit negoci vingue a son degut effecte com per la Ciutat es desijat sa Excellentia no tingue a pena ni a pesar que ells enviaran lo sindic de la Ciutat pera sollicitar dit negoci, perque ells tenen gran desig ques vingue asaber la veritat de dit negoci perque sa Magestat entengue quant es sta Ciutat y los poblats de aquella fahels a sa Magestat y a la sua Corona real, y los dits magnifics senyors de concellers me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de la casa de la dita Ciutat que continuas tot lo sobredit per que en temps sdevenidor conste de llur diligentia.

Administrador de plasses.

DIVENDRES VIIJ: — En aquest die tingueren trentanari y feren extractio de administrador de les plasses per lo temps restave al magnific micer Bernat Fivaller y sa Excellentia prengue a mestre Grimosachs doctor en medicina.

DILLUNS XJ. — En aquest die se presenta en la real audientia per part de la Ciutat una supplicatio, la qual nos provehi.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest die cridats per lo Excellent señor loctinent general los magnifics Consellers anaren a casa de sa Excellencia dits magnifics consellers acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent, y essent en casa de sa Excellencia en una sala gran digue a dits magnifics senyors de concellers — «despus ahir rebi una charta de sa Magestat en la qual me mane que entenga en lo negoci dels Cassadors y que ses magnificencies per sa part fassen diligencies necessaries en saber hont son Utrolis y Pertusa los quals foren testimonis con-

Negoci dels Cassadors.

tra dits Cassadors, que lo que tocara de mi jou fare de molt bona gana axi per fer lo que sa Magestat me mane com encara per servir a sas Merçes com a sta Ciutat en tot lo que a mi sera possible» — E encontinent lo magnific mossen Galceran Burgues conceller en Cap responent digue — «Excellentissimo senyor, Stos senyors y jo y tota la Ciutat besam les mans a sa Excellencia de la merçe quens ha feta en avisar nos de aquest negoci, per tant procurarem de fer en dit negoci totes les diligenties que humanament se poran fer perque se sapia la veritat de dit negoci y los poblats en aquella resten limpios de semblant taca y infamia quels opposen, perque la dita Ciutat ni poblats en aquella sempre son stats leals y fahells a sa Magestat y seran sempre» — y axi se despediren y me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional continuas tot lo predit en dietari per que en temps sdevenidor apparega y se tropia la veritat del que se ha tractat per dit negoci.

DIVENDRES XV. — En aquest dia los magnifichs consellers absent empero mossen Anthoni Roure conseller quint, acompanyats de molts officials de la casa y de molts altres anaren a casa de sa Excellentia y essent en dita casa trobaren a sa Ex.cia en una sala gran que es al cap de la scala a ma squerra, y lo magnifich mossen Galceran Burgues conseller en cap digue a sa Ex.cia — «per lo que ahir quant forem assi sa Ex.cia nos digue que fessem per part nostra les diligenties necessaries y possibles per lo negoci dels Cassadors y que fessem crides pera que se trobassen Utrolis y Pertusa affi y effecte que tornassen ha deposar y dir la veritat del que passa del negoci de dits Cassadors, nosaltres per nostre descarrec ahir ajustarem molts Ciutedans y Cavallers persones graves de les quals la ciutat per los negocis que li occorren pren parer y consell y tots nos aconsellaren que no fessem semblants crides perque lo negoci no aniria be, y es perque los presos no poden testificar liberament ni dir la veritat essent presos» y per tant supplicaven a sa Ex.cia tingues per be de fer guiar dits Utrolis y Pertusa pera que dit negoci millor se pugues fer y ab mes facilitat se pugues saber la veritat, y tambe supplicaren a sa Ex.cia que manas fer provehir una supplicatio se dona per part de la Ciutat lo dilluns prop passat la qual vuy tambe ses presentada y han provehit *non procedere*. E dit tot lo sobre dit encontinent respongue sa Ex.cia

Dit negoci.

y digue «jo nou puc fer a soles sino ab lo consell, que lo que tocara a mi jou fare de molt bona gana».

Interes de mossen Pere Cassador.

DIUMENGE XVIJ. — En aquest die a la tarda que ere cerca de les vuyt hores los magnifics consellers absent empero mossen Anthoni Roure conseller quint, per lo que havien entes lo mateix dia per relacio de persones dignes de fe que a la preso y havie un pres que ere condemnat a mort y que dit pres havie demanat perdo a mossen Pere Cassador del que havie fet y tremat contra de ell, y que si li prenien la deposicio que ell diria tot lo que sabria en dit negoci, y per dit effecte dits magnifics consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de molts altres anaren a casa de sa Ex.cia y essent en dita casa trobaren a sa Ex.cia en una sala gran al cap de la scala a ma squerra y lo magnifich mossen Galceran Burgues conceller en cap digue stes o semblants paraules — «Ex.mo senyor nosaltres som stats per persones graves certificats y avisats que un pres que sta per sentenciarlo sap lo negoci dels Cassadors com passa ni com no, y perço supplicam a vostra Ex.cia nos fasse merçe de fer pendre la deposicio de dit pres y si sera servit, se prengue en presentia de vostra Ex.cia y per notari approvat y que sie persona de molta confiansa perque lo negoci ho requer axi» — y encontinent sa Ex.cia respongue y dix — «aquesta tarda que devien esser quatre o sinc hores, son vinguts en ma casa mossen Gabriel Cassador y lo senyor de Jorba y me han dit lo mateix quem diuen v.s m.s y encontinent he enviat un algutzir a la preso perque tinguessen en bona custodia a dit pres y he manat a dit algutzir que no procehissen en ninguna cosa contra dit pres fins tinguessen orde meu, y tambe he enviat a sercar lo Regent y los doctors del consell Criminal y per esser diumenge com es vuy non han trobat ningu en ses cases per que la hu ere dessa y laltre della passeiantse per Barcelona pero jo fare en dit negoci tot lo que tocara a mi» — y les hores lo dit mossen Galceran Burgues conseller en Cap respongue «axi ho confiam de vostra Ex.cia y tenim gran desig que se sapia la veritat de dit negoci» — y dit asso mossen Francesc Gual sindic de la dita Ciutat dona a sa Ex.cia una supplicatio en presentia de molta gent que staven alli y en presentia de mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del rational de casa la Ciutat la qual es del tenor seguent — «Ex.im señor La desliberatio y intent del consell de Cent Jurats de la present Ciutat en lo que ha deslibe-

rat acerca del que se ha dit que alguns han volgut matar la persona del prior don Hernando de Toledo les hores loctinent y capita general, es que per las vias que millor se puga se procure que la veritat de dit fet se entenga axi en offensa com en deffensa com altres voltes a vostra Ex.cia es stat explicat per part de aquesta Ciutat ab diversos enbaxadors y supplications, y segons se ha entes de vostra Ex.cia tal es la voluntat de sa real Magestat perque los que tenen culpa sian castigats y no altrament, y com a noticia del sindic de la present Ciutat sia pervingut que Francesc Sibilia condemnat a mort apres de esser stat tormentat ha dites algunes paraules de les quals se compren en dit negoci saber hi cosa alguna y en particular a cerca de la deposicio que ha feta en la regia cort en Pertusa, supplica perço y altrament dit sindic placia a vostra Ex.cia manar que dit Sibilia sia personalment aportat devant v.a Ex.cia y sia interrogat que diga lo que sap a cerca de dit cars y com y per quins respectes dit Pertusa en dit negoci ha testificat, y que mane v.a Ex.cia rebre dita deposicio ab interventio de persones de la integritat y bondat que mereix la qualitat de dit negoci y no resmenys lo manen interrogar quant dit Sibilia stiga devant lo supplici al peu de la forca com se acostuma, lo offici de vostra Ex.cia implorant.....» y axi me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del rational de casa la Ciutat continuas tot lo predit perque en temps sdevenidor aparega.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest dia dematí ans de mig dia los magnifics consellers acompanyats de alguns officials y de moltes altres persones anaren a casa de sa Ex.cia y essent alli lo trobaren en una sala que es al cap de la scala a ma squerra y lo magnifich mossen Galceran Burgues conseller en cap li digue — «la Ciutat de Barcelona y nosaltres besam les mans a sa Ex.cia per la bona diligentia que ha tinguda en fer pendre la persona de Miquel Utrolis, y quel supplicavem lo tingues pres en sa casa axi com han acostumat altres presidents com fonc Anthoni Rocha y Barthomeu Camps, per lo quel suppliquem importa molt per saber la veritat per que seria camí de trobarse la veritat, y quel supplicaven que tingues compte en dit negoci per que lo dit Utrolis es gran vellacho y perço y havie molt gran necessitat que persones molt abonades li prenguen la deposicio, y que ab tot lo acatament que se li deu demanen hi suppliquen a sa Ex.cia que en presentia sua li sie presa la depo- Segueix.

sicio» — E sa Ex.cia responent digue que ell faria en dit negoci tot lo que sera possible pero que de tenir lo pres en sa casa ses merces li perdonen que nou fara encara que altres presidents ho hagen fet, y que ell no enten tenir preso en sa casa pera llevar molts mormurs y dichos de la gent, y que la deposicio ell la maneria fer pendre en sa presentia una y tantes voltes com seria menester, y dits magnifics consellers me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat continuas tot lo predit com ha passat perque en sdevenidor aparega de les degudes diligenties fa la Ciutat per son descarrec.

AGOST

Divendres V. — Die de S.t Domingo. — En aquest dia anaren ses magnificencies a hoir lo offici y sermo a la yglesia y monastir de prehicadors.

Dilluns VIIJ. — En aquest dia tingueren consell de cent Jurats y se feu ellectio de dotze persones per lo negoci de Casador y foren elegides mossen Luis Gibert mossen Miquel Doms mossen Jaume Salba Barthomeu Romaguera Bertran Balthezar Masdeu F. Lleu Gabriel Muntaner Narcis Massoni Anthoni Maguerola F. Folquer Anthoni Cayrosa Bernat Vinyals. — E deslibera dit consell que lo offici de acompanyador que vaguave per mort de Pere Fonollet fos donat a Joan Vidal correu, y en loch de ell fos feta extractio y fou extret Melcior Riera blanquer per correu. — E dit dia per mort de Jaume Ramon pessador de les canselades fou extret Anthoni Papiol matalafer per pessador de les canselades.

Correu.

Peaador.

Dimars VIIIJ. — En aquest dia los magnifics de consellers absent lo conseller en cap, per voler executar y complir lo que hair se determina en lo consell de cent Jurats feren electio dels magnifics mossen Jaume Salba mossen Luis Cornet mossen Miquel Joan Pons mossen Miquel Doms y de micer Joan Exerrat per anar a fer ambaxada a sa Excellencia y significarli lo que per lo consell de cent ahir fonch determinat, y axi los sobredits elegits anaren ab compania de alguns officials de la casa a casa de sa Excellencia y essent alli trobaren a sa Excellencia

Cassadors.

en una sala gran muntant a ma squerra y lo dit mossen Jaume Salba un dels dits ambaxadors digue a sa Excellencia — «Exmo señor, lo consell de cent hair determina se fes embaxada a sa Excellencia pera supplicar lo tingue per be de fer publicar la enquesta dels Casadors y si tenen culpa quels castiguen, y lo intent de la ciutat no hes sino perque se pugue ab mes facilitat saber la veritat de dit negoci y que la ciutat stigue limpia y sens culpa de dit negoci com de fet ho esta» — y sa Excellencia encontinent respongue y dix aquestes, o semblants paraules — «De continuo se enten en dit negoci perque no tinch altres ganes sino que dit negoci vingue a llum y se sapie la veritat, y vuy en aquest dia havem tractat en consell de dit negoci a causa de una ferma de dret que ses interposada per part de dits Casadors» — y apres de haver respost sa Excellencia mossen Luis Cornet ha dit que lo senyor Salba havia dit tot lo ques podia dir sobre est negoci y lo mateix digue mossen Joan Miquel Pons y lo dit mossen Miquel Doms supplica a sa Excellencia volgues ferlos mercé de manar ferpublicar la enquesta mentre que dit mossen Pere Casador here viu, perque sis morie en la preso com lo mossen Francesch Casador, y essent mort nos porie publicar dita enquesta ni provar lo que serie necessari per dit negoci, y que de asso tenie gran necessitat la ciutat, y les hores respongue sa Excellencia que asso no here negoci de la ciutat sino dels Casadors, y en aquest instant respongue lo dit micer Joan Exerrat y dix — «Ex.^{m} Senyor la ciutat ni lo consell no te compte ab los negocis de mossen Pere Casador que si te culpa quel castiguen, sino que vol que estant inmune y limpia de la mala fama que li han possada, perque la ciutat y los poblats de aquella may han feta cosa indeguda contra sa magestat ans son estats sempre leals y faels a sa Magestat» — y les hores replica sa Excellencia be que sab que may la ciutat de Barcelona ni los poblats de aquella han feta cosa alguna mala per sa magestat pero que es negoci dels Casadors, y per la testifficatio que han feta dits Utrolis se son aiustades en dita enquesta algunes coses y..... noms per los quals consta en una dels del consell publicar dita enquesta sino en nom del fisch perque la prova no esta qual deu estar y conforme la constitutio la sab micer Claris, y que ell fara tot lo que pora y sera possible en dit negoci.

SETEMBRE

Ciego.

Divendres IJ. — En aquest dia los magnifics señors de Consellers elegiren y anomenaren a Joan Cabestany cego y music de viola de arch, per mort de Francesc Scoffet quondam siego y music de viola de arch ab los salaris y emoluments acostumats. — En aquest mateix die de dos de setembre tingueren los magnifics senyors de consellers gran promenia sobre lo negoci del veguer pretenent sa Ex.cia quel podia crear veguer, y la Ciutat pretenent lo contrari conforme la constitucio y lorde ques te en crear dit veguer y en prestar lo jurament en la forma acostumada.

Elecció de Veguer.

Dimecres VIJ. — En aquest die anaren los senyors de consellers a hoir completes a lotga acompanyats de molts officials de la Casa.

Catharros.

Nostre senyor fonc servit en lo principi de agost del any present y corrent M.D.LXXX y principalment fonc servit nostre senyor per nostres culpes que del dia de nostra senyora de agost fins lo dia de S.t Roch caygueren malalts en la present Ciutat de Barcelona mes de vint Milia persones malaltes de una constitucio de ayre calent, lo qual invadia a tots sense ningun discrim y cayent malalt hu en una casa tots ne passaven, be que conforme la disposicio que trobave en los cossos humans los uns curaven molt prest los altres ab molta difficultat y molts de jovens de aquella constitucio y malaltia popular curaven y los altres se morien y principalment persones que tenien los pits guastats y vells, y molts xics de llet y moltes dones prenyades que los xics faltantlos la materia de la llet que es los aliments dells se morien de fam, los vells per no tenir forsa de expectorar la materia dels pits morien sofocats y moltes dones prenyades per causa de la tos se venien abortir y de aqui ne morien moltes. La qual constitucio de temps y malaltia popular aportave los accidents seguents, gran dolor de cap, gran difficultat de ale y portave una veu rauca y apres una orror de fret y apres febra y apres tos molt gran, la qual los primers (dies) apparie la tos era seca sense arrencar res, y apres passat lo sete o quatorze scopien molt del pit, y mes en tot lo progres que staven malalts

tenien una llassitut y desgana de tot lo cors y debillitacio molt gran de virtut y desgana molt gran de menjar qualsevol vianda, y tenien molt gran vigilia per causa de la tos, y molts en la fi de la malaltia tenien cambres y molts suaven, la qual evacuatio de suor a molts curave y feu molta utilitat, la qual malaltia compte un grave doctor en medecina ques segui lany M.D.VIJ per tota la França y no tantsolament se segui alli pero en tota aquesta provincia y lo mateix compte que fonc en lo any M.D.X y era malaltia peregrina y no usitada als metges, en lo principi dubtaren molt en quina manera la tenien de curar entre los quals en lo principi no entenent lo que *ex propria natura* volia aquella malaltia no dubtaren de segnarne y de purgarne, lo que la experientia mostra que no convenia segnar per que molts ne morien molt promptament fahent una evacuatio tant principal com es la sagnia la qual vol tostemps quey hage forses necessaries, y com aquesta malaltia popular debillitas tant la virtut ni de si ni fes effecte en los humors sino tant solament en los spirits no convenia en ninguna manera la segnia *ex rei natura*, per que si alguns en semblant constitucio los aprofitave la segnie no fonc per que la malaltia dessi ho requeris sino per tenir tal disposicio lo cors de fer una febra continua o modorra, y posat cars que fos per aqueix effecte y pocs curassen ab segnia essent la constitucio que debillitava los cossos humans, los metges ab aquexa malaltia y tenian anar molt premeditats, y que en semblant constitucio purga ni sengnia no convingues demostra un gran doctor en medecina lo qual se diu Vall lleriola que diu que la cura de semblant malaltia no consistia ni en segnia ni en purgar, abans los qui feyen semblants remeys se trobaven molt pigors fahent egitacio y commossio dels humors y no curant se ab medecina que resistis al veri, y usant medicines pectorals y coses que puguessen a la fi pera llansar la materia contenguda en lo pit, la qual malaltia continua tot lo mes de agost y principi de setembre entre lo qual temps sen moriren molts y dona molt grandissim spant a tota aquesta nostra Ciutat y tota la terra per que fonc comu, y los uns no podien ajudar als altres per star tots malalts, de la qual malaltia preguem a nostre senyor nos vulle remediar y tornar nos la salut, y perque en temps sdevenidor tinguen noticia de dita malaltia sen fa memoria en lo present dietari per que en aquesta Ciutat se fassen coses que Deu sa Magestat y lo poble ne sie servit, per

que aquestos treballs y altres no venen sino per nostres peccats y deffectes, supplicant perço a nostre senyor Deu nos vulle donar cami quens smenem hil serviam. — En aquest die de VIJ de setembre de dit any M.D.LXXX anaren los magnifics de Consellers a casa de sa Excellencia per lo negoci del veguer. —

Veguer. En lo mateix y propdit die de set de setembre de dit any M.D.LXXX los magnifics senyors de Consellers acompanyats de molts officials de la casa y de molts altres anaren a casa de sa Ex.cia y essent alli lo trobaren en una sala pujant per la scala a ma squerra y essent junts lo magnifich mossen Galceran Burgues Conseller en cap digue a sa Ex.cia en effecte les paraules seguents — «Ex.mo Senyor, per lo que vostra Ex.cia nos havie dit quens daria el contento qual convindria per lo negoci del señor veguer venim assi axi per dita resposta com encara per lo que havem entes que lo señor Pol veguer per vostra Ex.cia anomenat ha jurat vuy, no en la forma acostumada ni en lo loc acostumat per que ha jurat en ma y poder del sotsballe y en la Ballia, tot al reves del que havie de fer perque lorde y forma es que ha de jurar en ma y poder del Balle y dalt a les scales del palau del Rey y en presentia y assistencia dels consellers de Barcelona, y dit mossen Pol no pot esser veguer per que es stat consol de lotga y encara no ha purgada taula, y quant falta veguer lo loctinent y capita general de sa Magestat acostume de enviar una terna a sa Magestat y les hores sa Magestat anomene lo que li apar y essent vostra Excellencia en Barcelona noy ha tanta necessitat de veguer maiorment haventhi en Barcelona molts altres officials». — E encontinent respongue sa Excellencia y dix — «veritat es que digui a v.s m.s quels daria el contento qual convindria en lo negoci del S.or veguer, pero algunes voltes se atravessen algunes coses que la persona no pot fer lo que vol Quant en lo que diuen v. m. que lo veguer no ha jurat en la forma acostumada ni en lo loc acostumat som homens y podem errar, jou fare mirar y fare tot lo que sera de justicia y entengan v.s m.s que ja he enviat per lo privilegi y no tinguen pena de cosa ninguna perque ell se fara en dit negoci tot lo que sera possible y de raho, y en lo que diuen que se acostume de enviar terna a sa Magestat essent jo *alter nós* sta en ma mia de fer veguer» — y axi me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat ho continuas en lo present dietari.

DIJOUS VIIJ. — Die de nostra S.ª de setembre.—En aquest die ses magnificencies acompanyats de molts officials de la casa y de altra gent anaren a llotga ahont hoyren lo offici y sermo y per dit effecte se aplegaren a casa de la Ciutat.

DISSAPTE XVIJ. — En aquest die a la tarda que era circa de set hores los senyors de Consellers exceptat lo magnific senyor mossen Galceran Burgues Conseller en cap per raho de la sua indisposicio, acompanyats de molts officials de la casa y de alguns altres cridats per lo excellent señor loctinent general fossen servits de anar a sa casa que tenia un negoci pera comunicar los, avisats que foren se ajuntaren en casa del magnific señor mestre Hieronym Magarola conseller segon y tots plegats anaren a casa de sa Fxcellencia lo qual trobaren en una resala que es apres de una sala pujant per la scala a ma squerra y essent alli digue a dits senyors de Consellers — «Jo he avisats a v. m. que vinguessen assi pera fer los asaber com tinc rebuda en aquest punt una charta del Comte de Chinchon en la qual me avise de la malaltia y indisposicio de sa Magestat» — la qual letra mana sa Excellencia a un secretari seu legis dita letra a ses magnificencies, y essent acabada de legir y entesa aquella lo dit señor Conseller segon digue en effecte les paraules seguents: — «nosaltres y tota aquesta Ciutat y tot lo principat de Cathalunya farem tot lo que nos tocara y deurem fer com a bons y leals vassalls que som de sa Magestat ço es en fer pregaries per totes les yglesies y monestirs de la present Ciutat y fer professons y visitar les Cambres y fer pelegrins a nostra señora de Montserrat, y mes avant farem tot lo que sera necessari y convindra per dit negoci» — y essent despedits de sa Excellencia tots quatre anaren encontinent en casa del dit señor Conceller en cap per donar li raho del que sa Excellentia los havie avisats y tractat ab ses magnificencies. Malaltia de S. M.

DIUMENGE XVIIJ. — En aquest die dematí los magnifics señors de Consellers tingueren prohomenia de alguns Ciutedans y Cavallers pera que los aconsellassen lo que convenia afer per raho de la indisposicio y malaltia de sa Magestat Rey y señor nostre, y per dit effecte sercaren lo exemplar y orde se tingue en la malaltia de la emperatriz y del princep don Carles de gloriosa memoria, y vist y seguint dit orde avisaren als R.^nds Canonges de la Seu de Barcelona que fossen servits de tenir Capitol per veure lo fahedor en dit negoci y dits R.^nds señors de Dit negoci.

Canonges encontinent tingueren capitol y tingut aquell dos señors de Canonges feren embaxada a ses magnificencies que lo R.m Capitol havie determinat si apparia a ses magnificencies ques fes per dit negoci tot lo que sera necessari y fer lo que som obligats. E dit die de diumenge depres de dinar los dits magnifics señors de consellers a peticio del dit R.nd Capitol conforme significa y digue lo venerable mossen N. Mas prevere y sindic del dit R.nd Capitol y canonges, que ses magnificencies fossen servits de enviar a dit R.nd Capitol los dietaris hahont stan continuades les jornades dels exemplars de dita S.a emperatriz y del dit princep don Carles, y axi dits magnifics señors de Consellers me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional aportas als dits señors de Canonges los dietaris ahont stant continuats dits exemplars y encontinent per mi dit Francesc Vilar foren aportats dits dietaris a dits señors de Canonges, los quals exemplars foren legits a dits señors de Canonges congregats dins lo Capitol de la seu de Barcelona per mi dit Francesc Vilar y acabat de legir dits señors de Canonges restaren molt contents.

Professo de pregaries.

DILLUNS XVIIIJ. — En aquest die per lo que lo R.nd Capitol y ses magnificenties lo die abans havien desliberat de fer una solemna professo com lo die de corpus per a pregar a nostre señor Deu y a la verge Maria mare sua per la salut de sa Magestat rey y senyor nostre, com de fet feren una professo molt solemne en la qual hi foren totes les confraries ab molta lluminaria ab los magnifics señors de Consellers, y quiscu de ses magnificencies hi fonc ab son prohom y aporta lo talem ab son bordo y apres del gremial inmediadament anaven lo excellent señor virey a ma dreta y lo señor Regent a ma squerra, y apres de sa Excellencia y del señor regent anaven lo señor tresorer a ma dreta y Micer Miquel Ferrer doctor del real consell Civil a ma squerra y apres consequutivament los altres señors de la audiencia axi del Civil com del Criminal per llur orde, y feren la volta que fa la professo de Corpus com dalt se conte exceptat que no entra dita professo dins S.ta Maria, y feu se dita professo ab molta solemnitat y la gent anava ab molta devocio, fonc cosa digna de veure Placie a nostre señor que per sa infinida bondat vulle tornar la salut a sa Magestat y apiadarse de nosaltres.

OCTUBRE

DIUMENGE XXX. — En aquest die se feu professo solemne com lo dia de Corpus exceptat lo melchisadet, per fer pregaries y gracies a nostre senyor Deu per la salut y convalecentia ha donada a la Magestat del rey don Phelip señor nostre. Id. de gracies.

NOHEMBRE

DIMECRES XXX y derrer. — En aquest dia fonc feta extractio en lo Consell de Cent Jurats tingut dit die dels magnifics señors de consellers com es costum en semblant die per virtut de privilegi y foren extrets los seguents Consellers e obrers.

Mossen Jaume Vila conseller en cap Ciuteda
Mossen Hieronym Desprats conseller segon Militar
Misser Montserrat Monfar conseller terç Ciuteda honrat
Mossen Jaume Sala conseller quart mercader
Mossen Montserrat Vidal sparter conseller quint.

OBRERS

Mossen Perot Salba donzell
Mossen Joan Soria mercader.

DECEMBRE

DIJOUS I. — En aquest die los dits magnifics S.ors de Consellers hoyren missa a la cappella de S.a Eulalia exceptat dit mossen Hieronym Desprats per sa indisposicio, y havent hoyda missa sen tornaren a casa de la Ciutat y prestaren lo jurament acostumat y hoiren sentencia de excomunicatio tambe acostumada de hoir en semblant die, y lo mateix die anaren a visitar a sa Excellencia quiscu acompanyat ab son prohom.

Divendres IJ. — En aquest die anaren a visitar a sa Senyoria y essent en lo palau dit señor bisbe hisque a recebir ses magnificencies en un recibidor petit qui es al cap de la scala abans de entrar a la sala gran, y dit die parti de la present Ciutat Melchior Riera correu de dita Ciutat pera la cort de sa Magestat per portar la letra dirigida a sa Magestat del avis de la nova extraccio de ses magnificencies.

Galeras.

Diumenge IIIJ. — En aquest die arribaren demati quatre galeras de ponent del duc de Florença que sen passaren a Italia.

Dimars VJ. — Die de S.t Nicholau. — En aquest die los magnifics senyors de Consellers anaren com tenen de costum a S.t Francesc per hoir lo offici y sermo se celebre quiscun any per la festa del glorios sanct Nicholau, exceptat lo señor conseller segon per causa de la sua indisposicio.

Dijous VIIJ. — Die festivitatis Conceptionis beate Marie virginis. — En aquest die los magnifics señors de Consellers exceptat lo conseller segon se applegaren demati al porxo de S.t Jaume, y de alli en fora quiscu ab son prohom anaren a la seu y hoiren lo offici y sermo y digue lo offici lo senyor bisbe, y acabat lo offici acompanyaren sa Senyoria al palacio Episcopal y no tornaren a S.t Jaume com es de costum a causa de la pluja.

Benedictio de la esglesia dels caputxins.

Diumenge XJ. — En aquest die lo Ill.e y R.mo señor Bisbe de Barcelona benehi en la forma acostumada la iglesia dels frares Caputxins construida sobre lo monestir de Jesus, en la qual foren presents los magnifics señors de consellers exceptat lo senyor conseller segon per sa indisposicio.

Jurament del veguer.

Dilluns XIJ. — En aquest die demati los magnifics senyors de consellers se aplegaren al porxo de S.t Jaume per causa del jurament prestador per mossen Phederic Pol sdevenidor veguer y feta la agraduacio com se acostuma de fer en semblant agraduacio anant quiscu de ses magnificencies exceptat lo señor Conseller segon per sa indisposicio ab los qui eren agraduats pera acompanyar cada Conseller, sen anaren ab lo dit mossen Phederic Pol anant en la segona filera conforme se conte en lo libre del scriva de les obres, y essent arribats a la plassa del Rey dits magnifics senyors de Consellers y dit mossen Phederic Pol y molts altres Cavallers que alli eren sen muntaren al repla de les scales que alli son per les quals se entre al palau del rey y alli jura dit mossen Phederic Pol en ma y poder de mossen.....

Sanct Climent vuy balle de Barcelona, y apres de haver jurat y hoida sentencia de excomunicatio per lo dit Balle li fonc donat un Basto de veguer y encontinent dits magnifics señors de Consellers exceptat com es dit lo dit señor conseller segon per sa indisposicio ab lo dit mossen Phederic Pol y ab dits senyors que foren agraduats y ab molts altres senyors de Cavallers y officials de la casa de la Ciutat vingueren en dita Casa de la Ciutat, y apres que foren ajustats y assentats en la instantia appellada de Consell de trenta dit mossen Phederic Pol jura en la forma acostumada ço es de servar les ordinacions que te obligatio de servar lo qual jurament presta en ma y poder del magnific señor mossen Jaume Vila lany present Conseller en cap, y pres dit jurament dits magnifics señors de consellers y dit mossen Phederic Pol junctament ab dits senyors de Cavallers que per dit effecte foren agraduats y tambe ab molts altres senyors de Cavallers y officials de la dita casa encontinent anaren a la Cort del veguer y dit mossen Phederic Pol prengue possessio de dita cort desta manera, ço es que essent dins dita cort se assegue en un banc per star la sala de la preso apuntalada y star perillosa y tingue Juy en dit banc per no poder lo tenir en la Cadira com es acostumat, y mossen Francesc Bonet notari feu demanda a mossen Francesc Guardia de una spasa y un broquer que li havia dexat y dit mossen Francesc Guardia li respongue que quant sen anava a sa casa un algutzir li leva dita spasa y broquer y que ell procuraria de cobrar ho ,y fet tot asso dits magnifics senyors de consellers absent empero com es dit lo segon sen tornaren en casa de la ciutat ab dit veguer y ab tots los qui per dit effecte eren stats agraduats, y apres dit veguer cavalca y feu la passada acostumada continuant dita possessio y dits consellers y los altres qui eren alli ab companyia de ells sen anaren a ses cases.

Mostesaph y administradors de plasses.

DIMARTS XIIJ. — Dia de la benaventurada sancta Lucia. — En aquest dia se tingue consell de cent jurats y se feu extraccio de terna de mostesaph y de administrador de les plasses y tambe de sota, y foren extrets en terna de mostesaph mossen Francesc Agullana mossen Pau Ciurana y de micer Hieronym Fivaller, y sa Excellencia feu electio de mostesaph per lo any present de dit mossen Pau Ciurana y excepta (1) y nomena en

(1) Acceptá.

administrador de les plasses mestre Pere Joan Grimosachs doctor en medecina, y fonc extret en sota de les plasses Anthoni Manresa.

DIMARTS XX. — En aquest die jura lo dit mossen Pau Ciurana mostesaph lo present any en la forma acostumada.

M.D.LXXXI. DIUMENGE XXV. — Die nathalis domini. — En aquest die se aplegaren los magnifics senyors de Consellers exceptat lo señor Conseller segon al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prohom y anaren a la seu y hoyren lo offici y sermo y acabat lo offici acompanyaren lo señor Bisbe al palau Episcopal.

DILLUNS XXVJ. — Die S.i Stephani. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo senyor conseller segon a S.ta Catharina y hoiren lo offici y sermo.

DIMARTS XXVIJ. — Die S.i Joannis. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo senyor conseller segon al monastir de fra menors y hoiren lo offici y sermo.

DIMECRES XXVIIJ. — Die Innocentium. — En aquest die se applegaren ses magnificencies exceptat lo senyor Conseller segon al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prohom y anaren a la seu y hoiren missa baixa a la Cappella dels Innocents.

M . D . LXXXJ

JANER

DIUMENGE I. — Die de ninou. — En aquest die se aplegaren los magnifics senyors de consellers exceptat lo senyor Conseller segon per sa indisposicio, en casa del señor conceller quart y de alli enfora anaren a S.ta Maria y hoiren alli lo offici y sermo.

DIJOUS V. — En aquest die torna de la cort de sa Magestat Melchior Riera correu de la Ciutat lo qual ere estat trames a dita cort per portar la nova extraccio dels novells consellers.

DIVENDRES VJ. — Die dels tres Reys. — En aquest die los magnifics senyors de consellers ço es quart y quint se aplegaren a casa del senyor terç, absents lo en cap y segon per llur indisposicio, y anaren a hoir lo offici y sermo al Pi y essent acabat lo offici acompanyaren sa Excellentia fins al portal maior.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest die lo magnifich senyor mossen Hieronym Prats conseller segon jura en la forma acostumada en ma y poder del señor conseller en cap, ajustats en la casa de la Ciutat en la instancia appellada del consell de trenta y apres encontinent sen tornaren a sa casa. Jurament del senyor conseller segon.

DIUMENGE XV. — En aquest die com es de pratica los magnifics señors de Consellers exceptats lo terç y quart anaren a sanct Augusti.

DILLUNS XXJ. — En aquest die tingueren trentanari.

DIMARTS XVIJ. — Die de S.t Anthoni. — En aquest die tingueren consell de cent y feren extractio de taulers per lo Taulers.

bienni vinent y foren extrets ço es per militar mossen Francesc de Marimon de Caldes per renunciatio de mossen Jenot Canyelles y per mercader mossen Miquel Ardevol mercader. — Obrer Micer Honofre Ferran doctor en quiscun dret.

DIVENDRES XX. — Die de S.t Sebastia. — En aquest die anaren los senyors de consellers ab professo de la seu exceptat lo señor Conseller segon per sa indisposicio, a la yglesia o Cappella de S.t Sebastia ahont hoyren lo offici y sermo y tornaren a la seu ab la custodia.

DIUMENGE XXIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo senyor Conseller segon per sa indisposicio, al Monastir del Carme com es pratica ahont hoyren lo offici y sermo.

DIVENDRES XXVIJ. — En aquest die jura lo magnific micer Honofre Ferran obrer doctor en quiscun dret, lo qual jurament feu ab la forma acostumada y segons los altres obrers.

Motu propi.

DISSAPTE XXVIIJ. — En aquest die los magnifichs señors de Concellers exceptat lo señor conceller terç junctament ab la maior part dels de la vuytena del forment, anaren a Casa de sa Excellencia al qual trobaren en la segona sala apres de la primera sala pujant per la scala a ma squerra y essent en dita sala segona lo magnific mossen Jaume Vila conseller en cap en nom seu y dels altres companyons seus digue a sa Excellencia en effecte les paraules seguents. — «Ex.mo señor, los magnifics consellers passats nos han deixat encarrec entre altres coses que procurassem haver de sa Excellencia la letra pera sa sanctedat per lo motu propri, y essent cosa tant bona per tots los poblats de Cathalunya y en special per lo poble menut nos done animo de supplicar a vostra Excellencia nos fasse la merçe» — y dit lo predit sa Excellencia respongue encontinent y dix — «Señors, jo tinc gran desig de fer tant bona obra com es aquexa y he fet tot lo que he pogut en dit negoci y per encara nom puc determinar, y es cosa molt utilosa axi per lo que me han dit v. m. com encara per castigar y aniquilar los agabelladors, jo fare les diligenties possibles per donar lo contento qual conve a v. m. del quem denanen y quant tingue recapte del que es menester per dit negoci jo manare avisar a v. m.» — y encontinent lo señor conseller segon digue — «axi ho confiam de vostra Excellencia queu fara, y no volriam donar pena ni festidi a vostra Excellencia per dit negoci perque moltes voltes sen es

feta embaxada a vostra Excellencia axi per part de nostres predecessors com per nosaltres y axi per lo sindic com per lo sotsindic de la present Ciutat, y perço per dit negoci no entenem fer altra embexada a sa Excellencia» — y dit asso se despediren y sen tornaren a Casa la Ciutat y tingueren parlament sobre dit negoci ab la maior part dels de la vuytena.

FABRER

DIJOUS IJ. — Die de nostra senyora y dijous llarder.

DILLUNS VJ. — En aquest die demati tingueren ses magnificencies prohomenia per lo que baix se dira y feren eleccio de embaxadors dels magnifics mossen Andreu Çacosta de mossen Jaume Salba militars de mossen Joan Luis Cornet y de mossen Miquel Bastida ciutedans per fer embaxada a sa Excellencia. — Dit die depres dinar los dits magnifics mossen Andreu Çacosta mossen Jaume Salba mossen Joan Luis Cornet y mossen Miquel Bastida Embaxadors elegits lo die present per ses magnificencies y per la dita prohomenia tinguda lo dit die present per fer la Embaxada devall scrita, com de fet anaren a casa de sa Excellencia lo qual trobaren a la segona sala que es apres de la primera pujant per la scala a ma squerra y essent dits embaxadors devant sa Excellencia lo dit mossen Andreu Çacosta digue a sa Excellencia les paraules seguents, — «Exmo senyor, los magnifics señors de Consellers han feta electio de Embaxadors de aquestos señors y de tractar lo que tenen entes que sa Excellencia vol anar a Perpinya la primera semmana de Coresma y portarsen en sa companyia los señors de doctors del Real consell axi del Civil com del Criminal lo que no crehuen, axi per no esser se may fet com encara per lo que patiria Barcelona y tota Cathalunya, perço per part de la Ciutat y de ses magnificencies y nostra supplicam a sa Excellencia sie servit de no fer semblant cosa per lo gran dany ne poria redundar a la dita Ciutat de Barcelona y a tots los poblats de aquella» — E dites les sobredites paraules sa Excellencia responent al que per lo dit mossen Andreu Çacosta un dels dits embaxadors li fonc significat y deduhit en nom y per part de ses magnificencies representant la dita Ciutat dix — «es veritat

Embaxada al Loctinent.

jou he dit per certes instruccions que a mi me apparie dirho, pero digueu en aquexos señors que per ferlos contents jo no anire per encara» — y a les hores tots los sobredits embaxadors digueren — «ses magnificencies y nosaltres besam les mans de sa Excellencia per la merçe que fa en aquesta Ciutat y a nosaltres» — y encontinent sen tornaren a casa de la Ciutat ahont eren ses magnificencies y los advocats als quals feren relacio conforme ere passat y dalt se conte.

DIMARTS VIJ. — Die de Carnestoltes.

Cap de Guayta.

DIJOUS VIIIJ. — En aquest die tingueren trentanari y feren extractio de Cap de guayta de la persona de Jenot Pons fill de Miquel Pons perayre.

DIVENDRES X. — En aquest die anaren ses magnificencies al Hospital general acompanyats de molts officials de la casa ahont hoyren lo sermo apres dinar.

DISSAPTE XJ. — En aquest die demati jura lo dit Jeno Pons novament extret per cap de guayta de la Ciutat en la forma acostumada.

Cruzada.

DIUMENGE XIJ. — Die de S.ta Eulalia. — No feren festa per esser la benaventurada S.ta Eulalia en diumenge sino lo dilluns seguent. — En aquest die entra la S.ta cruzada atorgada per sa sanctédat Gregorio XIIJ y per haverhi molts fanchs se aplegaren al Monastir de S.t Augusti y de alli hisqueren los R.os señors comissaris de la Cruzada y los magnifichs señors de consellers y lo tresorer de la Cruzada ab la forma acostumada y aporta la bandera de la Cruzada mossen Phederic Pol veguer lo trienni corrent.

DILLUNS XIIJ. — En aquest die feren festa de la gloriosa S.a Eulalia cors S.t de Barcelona per esser cayguda en diumenge, y los magnifics señors de Consellers se aplegaren ab prohomenia a S.t Jaume y de alli en fora anaren a la seu y hoyren lo offici y sermo y vespres y apres acompanyaren sa Senyoria al palau y apres de haver lo deixat al palau sen tornaren a S.t Jaume ab los prohomens y apres quiscu sen ana a sa casa.

Galeres.

DISSAPTE XVIIJ. — En aquest die vingueren tres galeres de llevant y aportaren lo duc de Terranova lo qual segons digueren desembarca a la vila de Matero.

DIVENDRES XXIIIJ. — Die de S.t Macia. — En aquest die se aplegaren los senyors de consellers de pres dinar a casa del

magnifich micer Montserrat Monfar conseller terç y anaren al hospital com tenen de costum.

DISSAPTE XXV. — En aquest die anaren ses magnificencies a la seu per hoyr completes.

DILLUNS XXVIJ. — En aquest die tingueren vuytena de forments dematí y depres dinar.

DIMARTS XXVIIJ. — En aquest die tingueren trentenari demati.

MARS

DIMARTS VIJ. — En aquest die parti sa excellencia a la posta per anar a la vila de Perpinya.

DIVENDRES X. — En aquest die mori entre sis y set demati mossen Montserrat Vidal lany present conseller quint, y lo matex mati anaren a sa casa ses magnificencies axi per visitar los parents com encara per asaber lo orde volien tenir en la sepultura *Cuius anima requiescat in pace Amen.* Dit die apres dinar anaren al hospital general. Mort de conseller.

DISSAPTE XJ. — En aquest die depres dinar anaren ses magnificencies excepto lo terç a la preso, per assistir a la visita fahedora per lo Regent la vegaria de Barcelona a la qual han de assistir essent absents lo excellent Senyor loctinent general y lo spectable portant veus de general governador. — E lo mateix die demati anaren a la sepultura de dit mossen Montserrat Vidal.

DILLUNS XIIJ. — En aquest die demati anaren dits magnifics senyors de Concellers en casa de dit mossen Montserrat Vidal per tenir lo dol lo segon die. — Dit die arribaren XXIJ galeres del señor don Joan de Cardona de les parts de ponent. Galeres.

DIMARTS XIIIJ. — En aquest die de mati tambe anaren dits magnifics señors de Concellers en casa de dit mossen Montserrat Vidal per dit effecte y fonc lo terç y derrer die.

DIMECRES XV. — Die de S.ª Madrona. — En aquest die demati anaren ses magnificenties a la Seu acompanyats de molts officials de la casa y de alli en fora anaren ab la professo que parti de dita seu a sancta Madrona hahont hoyren lo offici y acabat aquell sen tornaren ab la matexa professo a la seu y fetes les graties y orations acostumades quiscu sen ana a sa casa. Professo.

Per lo somatent den Colom de S.t Boy.

En aquest mateix die depres dinar mossen Phederic Pol veguer lo trienni corrent envia a mossen Joan Andreu scrivent criat de mossen Francesc Marti notari de Barcelona y scriva del dit honorable veguer al magnifich mossen Jaume Vila conceller en Cap lany present, fent asaber a sa magnificencie com volie dit senyor veguer posar lo somatent per la mort perpetrada per N. Colom de la parroquia de S.t Boy de Llobregat en la persona de Miquel Rauric, y per tant dit señor veguer supplica a sa magnificencia que fos servit de anar a la preso per fer declarar lo somatent contra lo dit Colom, y lo dit magnifich señor mossen Jaume Vila digue al dit Joan Andreu — «Jo no puc anar a la preso que primer no hage donada raho a mos companyons» — y encontinent dit magnifich señor Conceller en cap feu avisar a tots los altres señors de concellers que fossen a casa de la Ciutat pera tractar un negoci que lo señor veguer li havie supplicat, y entre dos y tres se applegaren en casa de la Ciutat ahont feren ajustar no sols los advocats ordinaris de la casa pero altres advocats pera tractar y veure que havien de fer y quels aconsellarien en dit negoci, y hagut parer apres de molt parlament y tracte tingut sobre dit negoci los dits advocats de la casa y altres desliberaren que seria millor ans de passar avant en lo negoci fer embaxada al dit veguer que ere a la preso ab son assessor advocat fiscal y ab altres que havia fets ajustar per fer posar dit somatent, y de fet ses magnificencies y enviaren al discret en Francesc Vidal notari de Barcelona altre dels scrivents jurats y ajudants del scriva maior de dita Ciutat lo qual ana a la preso y en presencia de mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de dita casa, en effecte digue y feu la Embaxada seguent — «Señor veguer, los señors consellers me envien assi a v. m. per fer li asaber com ells no poden fer ni dir cosa alguna sobre lo negoci de dit somatent lo qual ara se tracte que entenen declarar o fer declarar sobre la dita mort ses feta de la persona del dit Miquel Rauric, que primer no tinguen vista y entesa la enquesta presa per vostra merce sobre dita mort, y que fos servit la envias a ses magnificencies perque millor puguen entendre y fer declarar lo somatent» — y havent feta dita embaxada mossen Francesc Vidal, lo señor veguer dix a dit Vidal y a mi Francesc Vilar — «Señors hisquen de fora y nosaltres tractarem lo fahedor» — com de fet hisquerem defora a la sala nova gran que es la primera muntant

per la obra nova de dita preso la qual sala trau dos ffinestres a la plassa del Rey, y apres de una bona stona lo S.or veguer envia a dit mossen Francesc Marti y crida a mossen Vidal y a mi dit Vilar que entrassem dins a un altra instancia nova que tambe trau finestra a dita plassa del Rey y devant la devallada de la preso, y lo senyor veguer digue a dit mossen F. Vidal embaxador trames per ses magnificencies en effecte les paraules seguents, — «mossen Vidal, aquestos señors de doctors y jo som stats de parer de fer lo que volen y demanen ses magnificencies y ęs, de comunicar los la enquesta feta contra dit Colom la qual donam y lliuram ara a mossen Francesc Marti notari nostre per que comunique aquella a ses magnificencies» — y en la hora matexa lo dit mossen Francesc Vidal y Francesc Marti y jo Francesc Vilar anarem tots juncts a casa la Ciutat ahont staven ses magnificencies ajustats com desobre es dit, axi ab los advocats ordinaris de la casa com ab altres advocats sobre dit negoci cridats y applicats, y essent arribats alli dit mossen Francesc Marti per orde y manament de ses magnificencies legi la dita enquesta o, la maior part de aquella en presentia de ses magnificencies y dels advocats de la casa y de altres advocats que alli com dit es staven congregats y ajustats per dit effecte, y havent legida aquella o, la maior part de ella y entesa los magnifics señors de concellers digueren a dit mossen Francesc Marti que ja sen podia anar, y essent sen anat mossen Francesc Marti dits magnifics señors de Concellers hagut parer dels advocats ordinaris y de altres qui alli eren convocats veren y entengueren que no ere cars ni convenia que ses magnificencies anassen a la preso, sino que lo veguer ab sos ministres vingues al porxo de S.t Jaume y que ells tambe y assistirien, maiorment essent loc comu pera tots, y perço desliberaren de fer altra embaxada al dit señor veguer del que alli se havie desliberat, com de fet feren fer dita embaxada y hi enviaren per fer aquella al magnific micer Francesc Simon Ferrer un dels advocats de la Casa y a micer Mir los quals encontinent anaren per orde y manament de ses magnificencies a la preso per fer asaber y dir al S.or veguer la desliberacio prop dita feta per ses magnificencies ab vot y parer dels advocats ordinaris de la casa y de altres, com de fet anaren dits magnifics micer Francesc Simon Ferrer y micer Mir y feren dita embaxada al señor veguer y feta aquella, lo senyor veguer hagut vot y parer de sos

advocats digue als sobre dits micer Francesc Simon Ferrer y Mir que ell aniria al porxo de S.t Jaume ab sos advocats y assessors per effectuar dit negoci del somatent, y que quant ell seria alli ell faria avisar a ses magnificencies pera que fessen sa assistencia, y haguda dita resposta dits micer Francesc Simon Ferrer y micer Mir tornaren resposta a ses magnificencies la qual staven aguardant dins la instancia de consell de trenta del que lo señor veguer los havie dit, y al cap de mitja hora poc mes o manco lo señor veguer envia a dir y avisa a ses magnificencies que ja ere al porxo de S.t Jaume com staven consertats per effectuar dit negoci del somatent, y que supplicave a ses magnificencies hi vinguessen per fer sa assistencia com de fet y anaren, y quant foren al porxo de S.t Jaume alguns officials y ministres del veguer tocaren a la porta de la yglesia volent entrar en dita yglesia per posar y tocar lo somatent, apres de haver molt tocat lo R.d rector dix que no volia ni podia obrir la porta de la yglesia per dit effecte perque serie irregular, y quant obris que no obriria sino ab mandato del señor bisbe y vist ses magnificencies que lo rector no volie obrir, quiscu sen ana a sa casa acompanyats de alguns officials de la casa y de altres persones, y no volgueren aguardar alli molt perque ere de nit y cerca de les nou hores y lo señor veguer acerca de dites coses feu fer certes provisions les quals son del tenor seguent.....

Letra de S. M.

DIJOUS XVJ. — En aquest die demati los magnifics señors de Consellers reberen lo privilegi que sa Magestat havie concedit a sa Excellencia pera loctinent de aquest principat y comtats de Rossello y Cerdanya, junctament ab una carta de sa Magestat dirigida a ses magnificencies, y encontinent desliberaren hagut parer de alguns señors de Ciutedans se fes embaxada a sa Excellencia lo qual era a la vila de Matero, pera saber lo die y hora que volia entrar en Barcelona y de fet elegiren en embaxadors los magnifics mossen Jaume Salba y mossen Miquel Bastida. La letra de sa Magestat es del tenor seguent

«EL REY

A los amados y fielles nuestros los Consellers conseio y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona

Amados y fieles nuestros, las muchas y buenas partes que concurren con el Ill.e don Carlos de Aragon duque de Terra

Nueva principe de Castell Letrano gran condestable y almirante del nuestro regno de Sicilia primo nuestro, nos ha movido a que hayamos echa eleccion de su persona para el cargo de nuestro lugarteniente y capitan general en esse nuestro principado y condados, y pues ha de representar la nuestra sera scusado encomendarhos lo que ha de esser acatado y honrado sino confiar que en todo correspondereys a lo que soys obligados, y a nosotros como tan buenos vassallos encargaros que por vuestra parte vos sforceys para que los males echores sean perseguidos y se hayan a les manos, para que con complir demostrara sean castigados y en essa tierra se viva con la quietud y reposo que conviene, que alende que en sto areys lo que hos conviene y es en beneficio y honra vuestra y en servicio de Dios le recibiremos en ello muy particular Data en Portalegre a VIJ de març̧o M.D.LXXXJ.

YO EL REY

V.t Don Bernardinus vicecancellarius — V.t Sapena R.ns
V.t Comes generalis thessaurarius — V.t Terça R.ns
V.t Camins R.ns

Gassol secretarius».

DIVENDRES XVIJ. — En aquest die dits mossen Jaume Salba y mossen Miquel Bastida junctament ab lo correu de la Ciutat partiren de Barcelona pera anar a la vila de Matero ahont sa Excellencia residia y parlaren ab sa Excellencia de part dels magnifics senyors donantli lo parabien y saber ab sa Excellencia lo die y hora que volia entrar en Barcelona pera jurar y sa Excellencia los digue que sa intencio era entrar lo dissapte seguent entre quatre y sinc depres dinar y axi feren dita relacio dits embaxadors a ses magnificencies.

DISSAPTE XVIIJ. — En aquest die depres dinar los magnifics señors de concellers applegats devant la casa de la Ciutat junctament ab sos prohomens y los consols de lotge feta primer la agraduacio se acostume de fer en semblants cavalcades, anaren a rebre lo Excellent señor don Carles de Arago loctinent y capita general lo qual havie fet asaber a ses magnificencies com de sobre se conte volie entrar en la present Ciutat pera jurar, y axi exint a rebre a sa Excellencia foren informats dits magnifics señors de concellers que lo R.mo señor bisbe de Barcelona y (Jurament del loctinent.)

Canceller anava al costat de sa Excellencia, y encontinent dits magnifics señors de concellers comunicaren dit negoci ab alguns ciutedans y militars pera que los aconsellassen lo fahedor, y alguns digueren se fes embaxada a sa Excellencia y altres no, y axi fonc determinat que pera dit negoci se donas llarga informacio al magnifich señor mossen Jaume Vila conseller en cap que digues a sa Excellencia de paraula lo que convindria sobre dit negoci, y axi lo magnifich señor conseller en cap digue a sa Excellencia—«Excellent señor, mos companyons y jo supplicam a vostra Excellencia sie servit de dir al R.^{mo} señor bisbe de Barcelona que no vage a ma dreta de sa Excellencia y que no te loc al costat de vostra Excellencia maiorment per esser exit a recebir a vostra Excellencia com Canceller y no com a bisbe» — y encontinent sa Excellencia respongue — «ahun que ha salido como a Canceller va agora como obispo» — y les hores respongue y replica lo dit señor conceller en cap a sa Excellencia que si sa senyoria fos exit a recebir a sa Excellencia com ha bisbe, fora exit ab los señors de canonges y no ab los del consell real, y no obstant la replica que feu dit señor conseller en cap sa Excellencia torna a replicar y digue — «agora va como ha obispo» — y havent respost sa Excellencia digue lo magnifich señor mossen Hieronym Desprats conseller segon dirigint les paraules al dit señor conseller en cap dient — «pus sa Excellencia diu y atorgue que lo señor bisbe va com a bisbe dexe v. m. be li pot dar sa Excellencia la ma dreta» — y les hores respongue sa Excellencia — «si en verdad que va como a obispo, y si fuesse preiudicio de v.^{s} m.^{s} en esso y en todo lo demas que fuesse contra sus preheminentias yo las deffendere como v.^{s} m.^{s} mismos» — y axi procehiren la cavalcada y tot lo predit se segui devant lo Soccors.

DIJOUS XXIIJ. — Dijous S.^{t}

DIUMENGE XXVJ. — *Die seu festo pasche resurreccionis domini nostri Jesuxpi.* — En aquest die demati se aplegaren ses magnificencies al porxo de St Jaume ab prohomens y acompanyats de molts officials anaren a la seu, y acabat lo offici acompanyaren ab dits prohomens sa senyoria al seu palau y apres tornaren a St Jaume y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa.

DILLUNS XXVIJ. — En aquest die demati se aplegaren ses magnificencies al porxo de St Jaume com de sobre es dit.

DIMARTS XXVIIJ. — En aquest die demati se aplegaren ses magnificencies al porxo de St Jaume y feren lo que desobre se conte, ço es lo die de pascha.

ABRIL

DILLUNS IIJ. — En aquest die feren festa de la festa de nostra senyora de mars per no haverse puguda fer lo seu die attes que fonc lo dissapte S.[t] y ses magnificencies se applegaren al porxo de S.[t] Jaume ab prohomenia y de alli enfora anaren a la seu, y acabat lo offici y sermo acompanyaren a sa Senyoria al seu palau, apres sen tornaren a S.[t] Jaume y quiscu sen ana ab son prohom a sa casa.

DIVENDRES VIJ. — En aquest die lo R.[d] señor micer Miquel Malendric doctor en quiscu dret ardiacha maior de la seu de Barcelona y Canonge de aquella y com a ardiacha maior rector de la yglesia parrochial de S.[t] Just y S.[t] Pastor de la present Ciutat de Barcelona, a la qual yglesia parrochial es unida y annexa la yglesia o cappella de St Julia construhida en la Montanya de Montjuhic prop la cappella de Sta Madrona de una part, y los magnifics señors de consellers de la dita Ciutat de la part altra se son concordats que quiscun any hage de donar dita Ciutat per pacte per albara de Correu a dit señor ardiacha maior y a sos successors com ha rector de St Julia per la ma besada y altres drets a ell tocants en la casa o, cappella de dita Sta Madrona, en la qual vuy stan los frares del orde de nostra S.[a] de la Soledat del orde de St Augusti, Quoranta sous los quals se han de pagar quiscun any lo dit die de la gloriosa verge Sta Madrona que es a XV de mars, exceptat empero que per dits Quoranta sous no si entenen ni comprenen sepultures de ninguns cossos ni albats ni benediccions, ans be aquelles ne exclou dit señor ardiacha maior per ell y per sos successors en dit archidiaconat ans es concordat que dits frares hagen de dar a dit senyor ardiacha y a sos successors en cars que algu se volgues sepultar alli, la meytat de tot lo que aportara la funeraria axi de cera com de pa y drap y qualsevol altra cosa que dit deffunct aportas en la funeraria, attes que dita casa o cappella o Monastir sta dins los ambits y terme de dita parrochia de

Capella de S.[t] Julia y S.[ta] Madrona.

Concordia per la ma besada de S.[ta] Madrona.

S.t Julia, la qual parrochia de S.t Julia com desobre es dit es suffraganea de dita yglesia parrochial dels benaventurats Martirs S.t Just y S.t Pastor de la Ciutat de Barcelona, ab dites reservatio y pactes y specialment que dits frares ni altres que alli staran no puguen dar benediccions sens licencia de dit S.or ardiacha o de son vicari, y reservats sempre sos drets com desobre se conte, la primera paga dels dits quoranta sous se ha de comensar a pagar lo die prop passat de la festa de dita S.ta Madrona que fonc a XV del mes de mars mes prop passat y axi quiscun any dit die de S.a Madrona, los quals se pagaran com desobre es ja dit per albara de correu com es pactat entre dites parts entenent tambe que sien reservats los drets de la venerable comunitat dels preveres de la parrochia de S.t Just y S.t Pastor en cars quey anassen sepultures cossos y albats en dita casa capella o Monastir de la gloriosa y verge S.a Madrona volent que sels hage de pagar sos drets com ab antiquo es acostumat de fer y pagar als qui van a les sepultures y albats de dita Montanya de Montjuhic desta manera, ço es les sepultures generals y particulars com sta ja ordenat en dita yglesia de S.t Just y S.t Pastor ço es per la sepultura general quatre sous per quiscun prevere ab sos dobles y per les particulars dos sous, y los magnifics señors de consellers me manaren a mi Francesc Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat ho continuas en lo dietari pera que en temps sdevenidor apparega de dita concordia y pacte pera fugir plets y questions.

Professons per pluja.

DILLUNS X. — En aquest dia ana la professo al Monastir de Natzaret pera supplicar a nostre señor nos vulle donar aygua y se vulle apiadar de nosaltres peccadors.

DIMARTS XJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de S.t Augusti.

DIMECRES XIJ. — En aquest die ana la professo a la cappella de la Benaventurada S.a Madrona y aportaren la dita S.a en la seu de Barcelona.

DIJOUS XIIJ. — En aquest die ana la professo a la yglesia parrochial del Pi. — En aquest mateix die de dijous depres dinar ses magnificencies acompanyats de la maior part dels de la vuytena y de molts officials de la casa y de molta altra gent, anaren a casa de sa Excellencia y essent alli en una Cambra xiqueta que es a la tercera instancia a la part del Carrer Ample lo magnifich señor mossen Jaume Vila conseller en cap digue

a sa Excellencia en effecte les paraules seguents — «Exmo señor, nosaltres som vinguts assi a supplicar a sa Excellencia axi per part de la Ciutat com per part nostra representant tota la Ciutat que vulle tenir per be de fer nos la merce que pugam effectuar lo que mossen Thomas Pujades nostre embaxador en la Cort romana nos demane, lo que no podem fer sino es ab favor y ajuda de vostra Excellencia y es una charta pera sa sanctedat y ab dita charta sa sanctedat concedira a la present Ciutat lo motu propri lo que tenim per cert redundara en gran be y utilitat del poble lo que tenim encarrec special de nostres predecessors» — y dites stes o semblants paraules sa Excellencia respongue — «Jo soy nuevo en ste negocio, y mas tengo entendido que el Conde de Aytona mi predecessor ha scrito a su Magestat sobre el dicho negocio, jo entendere lo que ha tractado con su Magestat y are todo lo que sea possible por hacer lo que me piden» — y apres lo dit señor conceller en cap li replica y dix —«tambe supplicam a sa Excellencia que no done licentia ques traguen vitualles del regne y diem asso perque havem entes que se han tretes algunes» — y sa Excellencia encontinent respongue y dix — «Jo terne quenta de qui adelante que no se saquen ningunes vitualles y desto que han echo (1) me han echa muy gran merced» — y axi se despediren de sa Excellencia y sen tornaren a casa de la Ciutat. Motu propri y vitualles.

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de la verge Maria del Carme.

DISSAPTE XV. — En aquest die ana la professo al Monastir de les Magdalenes.

DILLUNS XVIJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de Junqueres.

DIMARTS XVIIJ. — En aquest die ana la professo al Monastir dels Angels.

DIMECRES XVIIIJ. — En aquest die lo excellent señor loctinent general envia a demanar ses magnificencies y axi ses magnificencies acompanyats de molts officials de la casa y de altres persones anaren a casa de sa Excellencia hil trobaren a una instancia xica envers marina y sa Excellencia los digue — «Jo tengo chartas de sa Magestat con les quales me da aviso como en Sivilla se mueren de pestilencia, por tanto de parte de Avis de pesta.

(1) Dicho?

su Magestat y mia los encargo que tenga (n) cuenta con toda la diligencia possible con la qual en la ajuda de Dios primero y con su diligentia sta Ciudad sea guardada» — y lo magnifich mossen Jaume Vila conseller en cap en nom y per part de tots los altres señors de concellers respongue y dix a sa Excellencia — «besam les mans a sa Excellencia de la merce quens ha feta, nosaltres tindrem tot lo cuydado diligentia y sollicitut que dit negoci requereix» — y encontinent se despediren y tornaren a casa de la Ciutat y tingueren en la hora mateixa vuytena del morbo per donar orde ab tot effecte en lo que sa Excellencia los havie avisats y enviats a demanar.

Mercaders. DIJOUS XX. — En aquest die se feu metricula de mercaders &.

DIVENDRES XXJ. — En aquest die demati tingueren prohomenia.

Taulers. DISSAPTE XXIJ. — En aquest die demati juraren los taulers mossen Francesc de Marimon y mossen Miquel Ardevol mercader, y dit die apres dinar anaren ses magnificencies exceptat lo señor conceller terç a hoir les vespres a la deputacio.

S.t Jordi. DIUMENGE XXIIJ. — En aquest die anaren los magnifics señors de concellers exceptat lo señor conceller terç a la diputacio ahont hoyren lo offici y sermo.

Vigilia de S.t March. Palloler y receptors. DILLUNS XXIIIJ. — En aquest die demati tingueren vuytena de forment y dit die demati feren extractio de palloler y de receptor del Cabassatge y de receptor del vi.

Palloler — mossen Pere Joan Cellers mercader
Receptor del cabassatge — mossen Francesc Morer mercader
Receptor del vi — mossen Anthoni Baster.

Consols y Jutge. DIMARTS XXV. — Die de S.t March evangelista. — En aquest die se tingue Consell de Cent Jurats y dit die feren extraccio de consols de lotga y de consol del pont y de jutge de appells

Consol de lotge Ciuteda — mossen Gaspar Dural
Consol de lotge mercader — mossen Joan Garriga
Consol del pont — mossen Francesc Cellers mercader
Jutge de appells — mossen Climent Folquer mercader.

MAIG

DILLUNS I. — Die dels Benaventurats Apostols. — En aquest die ana la professo per les letanies a S.t Pau. Letanies.

DIMARS IJ. — En aquest die ana la professo a S.t Pere, y lo mateix die dematí jura mossen Francesc Cellers Consol del pont en la forma acostumada.

DIJOUS IIIJ. — Die de assensio. — En aquest die demati anaren los magnifics senyors de Concellers a la seu ahont tambe vingueren ab professo y ab creu alsada los pares del orde de S.t Francesc de Paulo pera fer electio de general.

DIUMENGE VIJ. — En aquest die demati anaren al Hospital General de sancta Creu ahont hoyren lo offici y sermo los magnifics señors de Concellers acompanyats de molts officials de la casa.

DIUMENGE XIIIJ. — Lo die de sincogesma. — En aquest die demati anaren los magnifics senyors de consellers acompanyats ab sos prohomens los quals se ajustaren al porxo de S.t Jaume a la seu ahont hoyren offici y sermo.

DIMECRES XXIIIJ. — Vigilia de Corpus. — En aquest die ses magnificencies ab altres señors se aplegaren al porxo de S.t Jaume y de alli enfora anaren a la seu a hoyr vespres.

DIJOUS XXV. — Die del cors precios de Jesuxrist. — En Corpus. aquest die demati los magnifics señors de concellers se applegaren al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prohom y de alli enfora anaren a la seu per la Calsateria per la plassa del Rey y per la Inquisicio y entraren per lo portal maior de la seu y alli hoyren lo offici y sermo.

JUNY

DIJOUS I. — Octava de Corpus.

DIUMENGE IIIJ. — En aquest die anaren los magnifics señors de consellers acompanyats de alguns officials y de altres persones al monastir de S.ta Clara ahont hoyren lo offici y sermo de la festa feyen del benaventurat S.t Helm.

DIMARTS VJ. — En aquest die tingueren una bona prohomenia per certs negocis conferents a la Ciutat.

Merce.

DIMECRES VIJ. — En aquest die tingueren setzena per los negocis dels frares de la Merçe.

DIJOUS VIIJ. — En aquest die tingueren setzena per los negocis dels frares de la Merçe.

JULIOL

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest die se tingue Consell de Cent per negocis y affers de la Ciutat y entre altres coses que en dit consell se tractaren fou per dits magnifics consellers dit en presencia del consell com lo Excellent loctinent general los havie trames a dir per lo magnifich micer Franquesa que tenia noves com les galeres dins breus dies vindrien en la present Ciutat y que ab elles venia lo Illmo y R.^{mo} Cardenal Alexander Riario legat *a latere* de sa sanctedat y tambe lo Comte de Olivares y lo duc de....., y que per ser les persones tant principals com eren rebria molt contento fossen rebuts sens fer los detenir no obstant se tinguessen algunes noves que en algunes parts de Portugal se morien de pesta, per que ere de creure que si alguna sospita hi hagues en les galeres ni lo dit Cardenal ni los altres senyors se foren posats en elles, y si aparexia dexar entrar sols dits senyors y algunes persones principals ho fessen, y per dits magnifics Consellers ere stat respost a dit micer Franquesa que digues a sa Excellencia que ells li tornarien resposta y que perço vehes lo dit consell quina resposta daran ha sa Excellencia, y per dit consell fonc determinat li fos respost que fos servit sa Excellencia que entrassen lo dit Cardenal y dit Comte y les demes persones que ha sa Excellencia apparra conforme al memorial que sa Excellencia donara y axi fonc fet.

Venguda de Galeres.

DIUMENGE XVJ. — En aquest dia havent ja assenyalat Monjohic les galeres y estant los magnifics consellers en S.^{a} Maria de la mar per hoyr los divinals officis vingue alli mossen Alzina scriva de manament y secretari de sa Excellencia de part de sa Excellencia dient que ja les galeres eren alli y que no li havien tornat resposta del que se havia de fer en la entrada de dits senyors, y per dits señors consellers li fonch respost que

digues a sa Excellencia que per los molts affers de la Ciutat no li havien tornat resposta pero que ells ley tornarien, y lo depres dinar essentne convocats dits magnifichs consellers en casa del magnifich señor conseller en cap ab alguns prohomens, foren tramesos mossen Miquel Doms y Galceran de Navel al dit señor loctinent general per dirli la determinacio del Consell en loch y per la resposta que li havien de tornar, y tornats referiren que sa Excellencia havie dit apres de moltes rahons entre ells passades que seria impossible fer memorial de quines y quals persones havien de entrar, pero que al portal fessen tenir bona guarda y que dexassen entrar les persones que aparagues devien entrar y que ell procuraria que los soldats que venien ab les galeres anassen a desenbarcar a Roses o, a Palamos, dient tambe que lo R.^{mo} señor Cardenal ere desenbarcat en Salou y venia per terra y passava a Montserrat, y entesa dita resposta fonch determinat y foren aconsellats dits magnifichs consellers que posassen bona guarda al portal y que dexassen entrar les persones qui desenbarcarien y no robes y mercaderies algunes y axi fonch fet y los dits duch ni comte no vingueren ab dites galeres.

Franqueses de ecclesiastichs y comanadors. Fets del lloctinent.

DIMARTS XVIIJ. — En aquest die los magnifichs Consellers manaren ajuntar una gran prohomenia de Ciutadans y militars en la casa del Consell de la present Ciutat, en presencia de la qual lo magnifich conseller en cap de voluntat de sos companyons digue y refferi que en lo mes de Abril prop passat no molts dies apres que lo Excellent loctinent general fonch arribat en la present Ciutat, vingue en la present casa lo magnifich micer Franquesa advocat fiscal y doctor del real consell Criminal dient y explicant ha dits magnifichs Consellers en nom de dit señor loctinent general que sa Excellencia lo trametia alli per dir los com ell tenia un fill que ere abad de la Meyson Regne de Sicilia, y un altre comenador de Sanct Joan y tambe lo mestre de les cerimonies que ere ecclesiastich y lo capita de la guarda comenador de sanct Joan y altres deutes y criats seus y de sa familia, y que entenien se prenguessen les franqueses que solien y se solen donar als ecclesiastichs y que perço manassen se li donassen, y que per ells dits magnifichs Consellers li ere estat respost que la Ciutat no acostume de donar franqueses sino a les persones ecclesiastiques que viuen de ses rendes y no a les persones viuen a costa agena com entenien viuen los

dits señors fills de sa Excellencia y tambe dit mestre de les serimonies y capita de la guarda y altres, mes ab tot que ells ho mirarian y darien resposta a sa Excellencia la qual apres li tornaren mossen Miquel Bastida y mossen Perot de Tamarit los quals explicaren sa embaxada y passaren ab dit señor loctinent general moltes paraules dient y pretenent lo dit señor loctinent que sos fills tenien renda per donar li a ell a menjar, y replicant dits embaxadors que la Ciutat manaria donar tota la franquesa que per dits fills y criats llurs seria mester y que sa Excellencia vehes juxta sa conscientia lo que dits sos fills y criats llurs havien menester y que ells la manarien donar y fent ho axi ells descarregaven llur conscientia y fos ha carrech de la de sa Excellencia, y dit senyor loctinent general apres de algunes replicas dix que ell ho manaria veure y tornaria resposta la qual may ha tornada sino que tramete dos alabardes als que donen la franquesa de la carn manant los donassen franquesa, y que dits albaranes de la carn havien dat quexa a ells dits magnifichs Consellers del gran exces que se feya en pendre franquesa per la casa del virey y que creyen la prenien per tota sa casa, y que per ells dits magnifichs Consellers fonch comes al dit magnifich conseller segon que a consell dels advocats de la casa y de altres persones de intelligencia y pratiques tingues particular carrech de dit negoci y que miras y entengues lo que se havia de fer en dit negoci, lo qual havent fetes algunes diligencies y entre altres fentse venir los Carnicers qui donen carn a sa Excellencia axi del molto com del bou, entes primer que no prenien carn per la casa de sa Excellencia y de altres y ab ells sabe dit conseller la carn que cada dia se prenia per dit señor loctinent general y per sa casa ço es fins en sinquanta quatre o sinquanta sinch liures de carn de molto y trenta y quatre o trenta sinch liures de carn de bou que son vuytanta sis fins en noranta liures, y vist tambe lo libre de les franqueses dels ecclesiastichs troba que prenia franquesa per tota la carn que se despenia en casa de dit señor virey, y que la matexa diligencia feu ab lo del vi y troba havia pres franquesa fins en aquella hora per cent y trenta una carrega de vi. — E apres ans de enviar a dir res a sa Excellencia vingueren en la present casa los arrendadors dels drets de la Ciutat ab grans clamos y specialment lo de la lenya, dient que per la casa del virey havien presa franquesa de Mil y sinc Çentes pesades de lenya y ara ne

demanaven per mil, y que ells nols havien volgudes dar dient los que ells no tenien obligacio de donar franquesa sino a les persones ecclesiastiques que per dret y justicia los tocave y que entenien se prenia per tota la casa, y que no essent ell ecclesiastich nos podie fer ni nosaltres ho deviem consentir supplicant nos ho enteng uessem hiu remediassem sino que seria forsat tornar y dexar nos lo arrendament que tenian de la Ciutat del dit dret, y que per ells dits magnifichs consellers enteses dites quexes y vist lo que dalt esta refferit ço es lo exces se feya en lo pendre de les franqueses de la carn y descarrech de son offici y fer lo que tenen obligacio, ells magnifichs consellers havien tornat a trametre a sa Excellencia dos Cavallers que foren dit mossen Bastida y mossen Galçeran Cahorts per dir y notificar a sa Excellencia lo gran exces que sos officials criats y ministres de sa casa feyen en lo pendre de les franqueses supplicant lo manas remediarho, y que com tots ells fossen tant servidos de sa Excellencia los pesaria haver de dar ne raho a sa Magestat per descarrech de son offici deduhint li les quexes que tenien dels arrendadors, los quals anaren y feren sa embaxada y tornats refferiren que sa Excellencia los havia dit que quant en lo de la lenya no se maravellassen perque ere per provisio per tot lany y «que no se havia excedido ni presa mas franquesa del que esta consertado» y responentli dits Cavallers que ab los consellers noy havie tracte ni consert algu ni lo senyor micer Franquesa tenia poder de consellers per fer ningun consert, dit señor loctinent general dix «mas ay que esso», no declarant que volia dir y que ell nos tornaria resposta, la qual fins a les hores de ara no havien vista ni entesa ans be havia continuat en pendre o, fer pendre la matexa franquesa que abans feya, per la qual causa y occasio los havien ajuntats pera que los aconsellassen lo que ells en tal cars devien fer per lo benefici de la present Ciutat y descarrech de llur offici, y per dits prohomens havent primer entre ells tractat molt y feta gran discussio en dit negoci foren aconsellats que devien sperar tres o, quatre dies si sa Excellencia tornaria resposta, y que passats aquells y no tornant resposta ses magnificenties trametessen altre embaxador a sa Excellencia supplicant li lo mateix que ja li havien supplicat y que fos servit si posas orde para quietar les moltes quexes que los arrendados fan y tambe pera sanear les conscienties de ses magnificenties y evitar la sentencia de excomunicatio que han

hoyda de guardar les immunitats de la Ciutat y que no sian fraudats ni frustrats los drets de aquella, y que apres si sa Excellencia entesa dita embaxada no posa lo remey encontinent en dit negoci com se creu ho fara, que ells dits magnifichs consellers manassen als albaraners y officials de les franqueses y als arrendadors que no dassen mes franqueses y que ans de fer dit manament se previngues lo R.m senyor bisbe y se li das part de tot lo que fins al dia present ha passat entre dits magnifichs consellers y sa Excellencia per que sabes lo que passe. — E per executio de dita desliberacio y consell foren tramesos los dits mossen Cahorts y mossen Bastida al dit R.m señor bisbe per dir y refferirli lo que dalt se conte, los quals anaren y tornaren resposta que sa Excellencia los havie molt ben hoyts y que ell stava al cap de tot y que prenia pler de esser estat advertit.

Sobre franquesa de vitualles.

DIMECRES XVIIIJ. — En aquest dia estant los magnifichs consellers ajustats y congregats en la casa del Consell de la present Ciutat foren avisats com lo magnifich micer Marti Joan Franquesa ab ses letres certificatories de ma sua propria signades y per mossen N. Mambla scriva del Criminal sotsignades, havie dat y consentit licencia a una dona de la vila de Canet pera comprar en la plassa de la present Ciutat dues quorteres de forment y apres aquelles carregar o fer carregar a qualsevol vexell y aportar en la dita vila de Canet, y que dita dona en virtut de dita licentia havia comprat dit forment y volent lo fer carregar no ley havien volgut dexar traure los portalers hans be vingueren a dar raho a dits magnifichs consellers, los quals vist lo gran prejudici que de semblants licenties se seguiria als poblats sino si donave raho y orde en que nos fessen y que lo fet se revocas perço que esta prohibit axi per disposicio de real privilegi a la present Ciutat atorgat per la Real Magestat del rey don Ferrando la data del qual es de XVJ de nohembre M.D.XJ registrat en lo segon libre vert folio C.LXJ, com altrament que ni loctinent general ni altres officials poden donar ni consentir semblants licencies ans be esta comes a dits magnifichs consellers, y perço manaren restituir a dita dona un real que havia pagat per dita licentia y tambe que lo forment fos tornat a vendre a la plassa y la dona cobras lo preu que havia pagat E no res menys manaren a mossen Miquel Joseph Cellers sotsindic que acompanyat del magnifich micer Joan Raphel Masnovell advocat de la present casa anassen a dir al dit mag-

nifich micer Franquesa que revocas dita licentia y no donas altres semblants licencies perço que stave com dit es prohibit poder se fer E tornats referiren que lo dit magnifich micer Franquesa los havia dit que havia despedida dita licentia perque tenia pollissa del magnifich micer Puig qui es jutge constituit y deputat per sa Excellencia per dar dites licenties y que al temps la despedi ja digue nos podia fer, que los magnifichs consellers feyen molt be de no passarla y que no la passarien y de fet mana a dit Mamble que encontinent sercas la pollissa del dit magnifich micer Puig perque no aparegues en sdevenidor, y digue que tornassen resposta y diguessen a dits magnifichs consellers que havien fet molt be en no passar dita pollissa y que lo mateix fessen sempre que per descuyt dassen semblant licencia, que encara que no fos lo dit privilegi del serenissim rey don Ferrando ere cosa molt justa no hisques forment de la plassa y que ell manaria fer ne nota per que semblants licenties may se fessen.

DIJOUS XX. — En aquest dia los magnifichs consellers sabent que lo Ill.^{m} y R.^{m} senyor Alexander Riario Cardenal y legat *a latere* de sa sanctedat ere a Montserrat y havie de entrar en la present Ciutat venint de Portugal y tornar a Roma, havent primer tractat ab alguns prohomens si devien exir a rebrel attes que ja a la vinguda li hisqueren y la Ciutat no sol exir dos vegades a una matexa persona, y per ells foren aconsellats que per ser dit senyor Cardenal persona tant principal que devien exir ha rebrel, perço trameteren a mossen Miquel Bastida y mossen Francesch Agullana y ab ells lo Correu de la Ciutat per donar li la ben vinguda y saber ab ell la hora volra entrar en la present Ciutat perço que la Ciutat entenia exir ha rebrel y fer ab sa S.^{a} R.^{ma} lo que devia, al qual trobaren devant lo Papiol en lo cami real, y per dit Ill.^{m} y R.^{m} senyor agrahint molt a la Ciutat lo que li enviaven ha dir fou respost que ell no volia entrar ab serimonia alguna, y perço dits magnifichs consellers dexaren de anar y ell entra ja hora tarda venint dins una carrusa (1) dissimuladament y ana a posar en casa del senyor loctinent general. Nova venguda de Cardenal.

DIVENDRES XXJ. — En aquest dia los Consellers foren avisats com dit R.^{mo} senyor Cardenal Riario de bon mati sen ere anat ha sanct Hieronym de la Murtra y perço no anaren

(1) Carrossa.

Rech Condal.

a visitar lo. — En lo dit die los magnifichs consellers Cap segon y quart acompanyats dels officials de la casa y altres persones anaren a casa del senyor loctinent general y li digueren com dies havia que lo Rech condal per les abundancies de les pluges havia trencat y los molins no podien molre, y la Ciutat no tenia farines y perillave veures ab alguna estratura (per) esserhi les galeres y molta gent forastera, y que ells havien dit diverses voltes y pregat al loctinent general en la Ballia general que manas adobar dita sequia y rech condal y apres en scrits lo havien requerit per son sindic en presencia de son consistori y que may havia volgut remediarho, perço supplicaven a sa Excellencia ho manas remediar y per dit senyor loctinent general fonch respost que ell manaria junctar lo consell de hazienda y que manaria provehir promptament.

AGOST

Dimecres IJ. — En aquest die estant congregats los magnifichs consellers en la casa del consell de la present Ciutat vingueren alli los magnifichs mossen Galceran Cahorts y Miquel Bastida los quals en presencia de dits magnifichs consellers y de mi Francesch Guamis regint lo offici del scriva del racional per absencia de Francesch Vilar, digueren y refferiren que ells per orde de ses magnificencies eren anats y havien parlat a sa Excellencia y li havien dit que ja sa Excellencia tindria a memoria que pochs dies havia ells eren estats alli y lo havien supplicat per part dels magnifichs consellers que manas remediar los excessos que sos officials y ministres de sa casa feyen en pendre dels drets de aquesta Ciutat franquesa per tot lo que se gastava en casa de sa Excellencia y que sa Excellencia havia dit tornaria resposta als dits magnifichs consellers, y com fins lo die present sa Rxcellencia nols havia manat tornar dita resposta ni remediar dits excessos ans be continuaven en pendre dites franqueses y de cada dia venien clamos a ses magnificencies axi per los arrendadors dels drets com per altres persones particulars supplicaven a sa Excellencia fos servit manar tornar dita resposta y remediar dits excessos y que essent dits consellers y tota la Ciutat tant servidors de sa Excellencia los pesaria tenir de (fer) quexa ni haver la de dar a sa Magestat per descar-

Fets del Loctinent.

rech de son offici, y que sa Excellencia los havia respost que ab obres volguera conexer exa voluntat y no ab paraules, y que estave maravellat que lo arrendador del dret de la lenya donas quexa perque son maiordom tenia compte llarguer ab ell y que a la fi se poguera veure lo que ab ell se havia de fer y no creya que dels altres arrendados hi hagues quexes ni que en lo del vi y de la carn se excedis perque nos prenia mes del que stava consertat ab los consellers, y que si no li volien pendre en compte una bona voluntat no era ell tant misero que li vingues a ell ha sinch ni ha mil ducats havent ho de pagar, y que no sabian los dits consellers lo que ell faria ab dits arrendadors abans de partirse, y que per ells li ere estat replicat que a laltra volta que ells eren estats a parlar ab sa Excellencia li havien dit que ab los consellers noy havie tracte algu ni que micer Franquesa no tenia poder ni commissio de la Ciutat per tatxar lo que se havia de dar als ecclesiastichs de casa sa Excellencia, y que ja laltra volta se li havia dit que per esser sa Excellencia lahic no se havia de dar franquesa alguna per sa casa ni als ecclesiastichs que (1) sa Excellencia feya lo gasto y dava de menjar sino sols als ecclesiastichs que de ses rendes se feyen lo gasto, y que entengues sa Excellencia que encara que lo dret de la carn y del vi no estiga arrendat sino que se culla per la Ciutat que per ser dits drets interes de pubills y viudes y no ser ab les persones que dits magnifichs consellers com ha protectors y deffensos y pares de la republica tenien obligacio de mirar, que dits drets fossen exhigits y no stave en sa ma ni podien remetre ni fer gracia dells y no podien dexar de fer lo que feyen perço que moltes persones dels poblats en la present Ciutat los havien dat quexa y se havia dat raho a dit consell, y quels pesave no poder lo servir en asso axi com tots en particular y general desitjaven, y sa Excellencia attallant los les rahons los havia respost dient — «ab obres y no ab paraules ho volria jo veure» — y apres dix — «esta bien» — y sens dar altra raho ni dir mes paraules se eren despedits.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers acompanyats dels advocats y altres officials de la Ciutat anaren a casa del señor loctinent general al qual digueren per orde del magnifich Conseller en Cap que ells per descarrech de

(1) A qui?

son offici eren alli per ferli asaber com la Ciutat havia supplicat en dies passats al loctinent general predecessor de sa Excellencia y al rêal Consell que per honra desta Ciutat se fessen totes les diligencies possibles en saber la veritat del que se ere pretes que los Cassadors havien intentat contra la persona de dit loctinent general y altres del real consell, ha effecte se assegurassen dels testimonis y persones qui en asso porien tenir culpa essent veritat, y per que los culpables sien punits y castigats y los qui seran inmunes y fora de culpa sien restituits en sa honra y la present Ciutat sie purgada de la infamia que li poria redundar de semblant cars, y com tinguen entes que ara se tractaria la causa que perço supplicaven a sa Excellencia volgues tenir la ma y mirar en lo negoci perque la veritat sia entesa, y lo dit Excellent senyor loctinent general dix que ell havia pres molt gran pler de entendre lo que li havien dit y que axo era fer lo que tocave al carrech y offici que tenian, y que ell havia ja manat que se procehis y tractas lo negoci de la manera que convenia y que havia tingut gran mirament y procuras se fes justicia, y que ara se offeria per lo que ells dits magnifichs consellers li havien parlat y encarregat de tenir hi molt gran compte y era molta raho que si se trobave que lo Cassador tingues culpa en haver comes lo delicte que se li opposave essent tant arduo y contra tals personas com era, que fos castigat y tambe si era immune fos tornat ab sa honra y tret dels treballs que estave, y dits magnifichs consellers li regraciaren la offerta y bona voluntat que offeria E encontinent apres de dites rahons dit loctinent general dix que ell los volia enviar ha sercar per dir los com tenia letra de sa Magestat ab la qual lo avisave com Otxali cossari ab sexanta galeras ere arribat en Alger ahont se entenia se preparave y ajuntava mes fustes, que perço estigues a punt perque en cars vingues per estas partidas nons trobas desapersebits y que ell ja havia fet per sa part lo que li tocave scrivint als Barons y prelats y Cavallers y altres lochs de la costa per que se preparen y posen tota cosa en lorde que conve, y axi los encarregave que en lo que tocave a preparar y apercebir en la present Ciutat axi en preparar la artilleria com polvores y altres monicions y aparatos de guerra fessen totes les diligencies necessaries que en semblants casos se solen aparellar manant als poblats que tots adressen y posen a punt les armes, y que fassen guardar les nits los Baluarts y muralles de la present Ciutat, y per dits

Negoci dels Cassadors.

Cossari.

magnifichs consellers li fou respost que ells farien lo que a llur carrech tocave y segons que la present Ciutat te acostumat ab molta diligencia per servir a sa Magestat y a sa Excellencia y per la bona custodia de la present Ciutat.

Per la vinguda de la Serenissima Emperatriz.

DIVENDRES XXV. — En aquest die lo dit senyor loctinent general envia ha demanar a dits magnifichs consellers als quals dix que havia rebut letra de sa Magestat ab la qual lo avisave com la Serenissima Emperatriz de Alemanya sa germana venia en Spanya y que per XXV o que per tot lo mes de agost seria en Genova y apres als X o XIJ de setembre assi en Barcelona, y que perço procuras se li fes tot lo recibiment y servey que a la persona real de sa Magestat se poria fer exceptat lo pallio, y tambe festes y regosijos, y que axi los pregave se esforsassen en fer tot lo que se pugues fer per demostracio del contento y alegria que la Ciutat tenia de sa vinguda y perque sa Magestat entengues la bona voluntat de la present Ciutat procurant en fer traure tota la artilleria per les muralles y lo que mes se acostuma de fer, y apres dona a dits magnifichs consellers una letra closa de sa Magestat la qual rebuda fonch respost per dits magnifichs consellers per orgue del conseller en cap que ells mirarien la letra y farien tot allo que serien aconsellats y segons que la Ciutat te ben acostumat, y dit senyor loctinent general dix que axi ho confiave y que li tornassen resposta del que tenien ha fer. Los quals magnifichs consellers essent tornats en la casa del honorable consell manaren ajustar una prohomenia de Ciutedans y militars en presencia dels quals manaren legir la dita letra, la qual legida fonch per los magnifichs consellers dit als dits prohomens los aconsellassen lo que havien y devien fer, y per dits honorables prohomens los fonch dit y aconsellat que devien ajustar lo consell ordinari y darlin raho pera que se pugue desliberar lo fahedor, y axi fonch fet y dit consell ordinari ho remete al consell de Cent, lo qual feu desliberacio se fes un gran y solemne pont a la vora de la mar y se desperas tota la artilleria y se fes lo que mes convinga segons aparexera als magnifichs consellers y vuyt persones que per asso foren elegides segons en lo libre de desliberacions de consell se conte, la qual letra de sa Magestat tramesa a dits magnifichs consellers es del tenor seguent, — «A los amados y fieles nuestros los conselleres de nuestra Ciudad de Barcelona, — El Rey. — Amados y fieles nuestros, Aviendo de venir como tendreys en-

Letra de S. M.

tendido la serenissima Emperatriz nuestra muy chara y muy amada hermana a estos nuestros Reynos de Spaña ha de desenbarcar en essa nuestra Ciudad de Barcelona, y segun el aviso que tenemos sera en Genova por todo este mes de agosto a lo mas largo y para los X o XIJ de setiembre podra ser que legue a essa Ciudad, y aun que creemos de vuestro buen zelo que siendo su persona tan eminente y a nos conjuncta (como sabeys) no dexareys de hazerle todo el regalo servicio y buen acogimiento que se podria dezear Toda via para que major entendanys lo mucho que deseamos que la dicha Sere.^ma^ Emperatriz sea recebida tratada y servida en essa Ciudad per ser la primera destos nuestros Reynos en donde a de entrar, con la misma demostracion y benevolencia que lo seria nuestra real persona, os havemos querido scrivir esta y encargaros por ella quanto podemos que en reciviendola deys orden como se haga en essa plaia a la lengua del agua la puente que en semejantes occasiones se ha acostumbrado para que por ella pueda desenbarcar la dicha Serenissima Emperatriz a la qual servireys honrareys regalareys con el maior complimiento y demostracion de amor que se pudiere y de la misma manera que se haria a nuestra persona real, excepto que no se saque palio ni hagan regozijos ni fiestas algunas, y tendreys muy particular cuydado en que essa Ciudad este muy provehida y bastescida de todos los mantenimientos que fueren necessarios y a los aposentador y aposentadores que por nuestro mandado fueron de aqui ha hazer en essa ciudad y en el camino el aposento y alojamiento de la dicha serenissima emperatriz y de los que vinieren en su companyia y servicio, les deys y hagays dar toda la assistencia y favor que os pidieren y huvieren menester para que puedan hazer su officio sin contradiccion e impedimento alguno, haziendo acerca desto todo lo que el duque de Terra nova mi lugarteniente y capitan general desse principado os dixere y encargare de nuestra parte y lo demas que de vuestra buena diligencia esperamos, lo qual os tendremos en tanto servicio como si por nuestra propria persona lo hiciessedes y nos quedara dello la memoria que es razon. Data en Lisboa a XIIIJ de Agosto de M.D.LXXXJ. — Yo el Rey — V.^t^ Comes generalis Thesaurarius — V.^t^ Terça R.^ns^ — V.^t^ Sapena R.^ns^ — V.^t^ Campi R.^ns^ — Talayero locumtenens protonotarii».

DIMECRES XXX. — En aquest die los magnifichs Conse-

llers anaren a casa de sa Excellencia al qual digueren que havien tractat ab lo consell acerca del que sa Magestat scrivia y sa Excellencia los havia refferit, y que havia desliberat lo consell se fes lo recibiment de la dita serenissima Emperatriz ab tota la sumptuositat possible y que en semblants se acostuma y se tragues la artilleria y se fes lo pont y tot lo que mes convingues remetentho a ells y ha vuyt persones per asso elegides, ab los quals havien tractat sobre lo fet del pont dient los seria be se fes devant la casa de Sa Excellencia y que pujas sobre la muralla y de aqui a la casa, y que apres de molts tractes y per moltes rahons que alli se eren deduhides se havia determinat se fes en lo loch acostumat devant la lotja y se fes tant dins mar com se pogues y que axi se havia de fer alli, y en lo demes procurarien se fes ab la maior sumptuositat que fos possible y lo dit loctinent general los digue que algunes voltes li havian dit que lo baluart o bestio de la plassa del Vi stave molt impertinentment en aquell loch y no servia sino per fer mil inmundicies y stava a la vista molt mal, que li aparexia se devia abaxar y accursar fins a la tronera y terraplenar lo y posar lo en manera que no estigues tant rohinment com ara, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que ells ho havian ya tractat y que apparexia ha alguns bastaria fer una paret devant perque noy poguessen entrar, y lo dit señor loctinent dix que no ere bon remey aqueix, y dits magnifichs consellers li offeriren que ells ho tractarien y farien tot allo que apparria estar be axi per la fortificatio com per la policia de la Ciutat.

Sobre entrada de la Emperatriz.

SETEMBRE

DIJOUS VIJ. — En aquest die los magnifichs consellers anaren a Casa sa Excellencia perço que havent trames lo sota sindic per dir al dit loctinent general com los de la vila de Moya eren estats ab ells a mostrar los una letra de sa Excellencia ab la qual los manave posasen a punt les armes y stiguessen apparellats y ells fossen de la recollita y en semblants affers se havien de recollir en Barcelona, que se devia fer, que axi ho feyen ha saber a sa Excellencia perque ho entengues y dexas lo carrech a la (Ciutat?), y per dit loctinent general fonch res-

post estave be y que tornant resposta lo dit sots sindich havia dit que sa Excellencia deya «estava con alguna quexa de los conselleres» dient li dits magnifichs Consellers que perço ells eren alli per entendre y saber la y entendre de que se quexava per que no pensaven en res haver lo deservit, offerintse promptes en fer tot lo que a llur carrech tocaria de bona voluntat, y dit señor loctinent general dix que era veritat que ho havia dit al sotsindic per que havent se ell tractat ab la Ciutat ab tanta benignitat y amor com havia, y havent los dit y refferit lo que sa Magestat li scrivia y senyalar lo gran contento que rebria sa Magestat en que assi se rebes la serenissima Emperatriz ab tota la maior solemnitat y sumptuositat possible y havent los encarregat tant la diligencia, no li donavan raho del que feyan ni entenien fer y assenyaladament havie entes feyen un pont molt xich y no tal qual se devia fer considerades les qualitats que concorrien ab dita serenissima emperatriz y conforme a la voluntat que sa Magestat senyalava, y per los dits magnifichs consellers li fonch respost que la Ciutat de Barcelona sempre es estada molt fahel y obedient als manaments de son rey y senyor y no resmenys ho eren ara y obehiran his miran en tot lo que los sie possible y complauran a sa Excellencia, y perço han donat orde en que lo pont se fasse y que sa Excellencia deixe que lo pont sie acabat lo qual sera no sols tant gran y ample com los altres que fins assi son estats fets pero encara maior y si fet que sia no li appar a sa Excellencia estiga tal qual conve, se offereixen manarlo derrocar y fer altre sols per que entenga sa Excellencia lo quel desitgen complaure y servir, y per dit loctinent general los fonch respost que ja se sabia la fidelitat que tenian, que no tractave de axo sino que com ha vassalls que eren a sa Magestat devien procurar de obehir y complaurel y a ell tambe com son loctinent, maiorment tractant se ab ells ab tanta voluntat com fins assi havia fet y corresponent li ells al contrari en no comunicar y tractarse ab ell particularment y en no donar li raho de tot lo que entenen fer com era raho y que si no ho feyen ell se aportaria de altra manera, y per los dits magnifichs consellers li fonch respost que ells havien fet y feyen lo que devien y eren aconsellats que ere en tot y per tot servir y obehir a sa Magestat y que la Ciutat ja tenie sos ordes y exemplars del que devia fer, y que confiaven que sa Excellencia faria lo que devia y servaria los privilegis y constitucions que per sa Ma-

Debat ab lo Loctinent.

gestat y per sa Excellencia eren estats jurats, y dit loctinent general replica que havent ell demanat provisio de forments per les galeres no havien volgut dar lo forment que havia demanat y que necessariament havie menester, al qual fonch respost que los Consellers tenien obligatio de provehir la Ciutat y que les galeres se podrien provehir fora de Barcelona, y que si sa Excellencia manave pendre lo forment de les plasses se poria causar algun inconvenient, y que ja ells havien fet donar lo blat quels ere stat possible y feyen donar del pa de la fleca lo que tenien mester, lo que may se ere fet en Barcelona ans be los provehidors de les galeres feyen les provisions fora Barcelona per no afamar la Ciutat o, encarir la lo que nos podia excusar si sa Excellencia noy manave provehir, y axi lon supplicaren y certificaven que en tot lo que a ells tocaria fer per lo recibiment de la dita serenissima Emperatriz ho farien en manera que sa Magestat havia scrit y sa Excellencia serie content y que ja havien manat posar a punt la artilleria y si sa Magestat no hagues scrit que nos fessen regosijos hagueren fet molt mes, y dit loctinent general los dix que axi ho fessen y axi se despediren.

DILLUNS XJ. — En aquest die per lo mati vingueren en Casa de la Ciutat moltes persones axi viudes com altres richs y pobres quexantse als magnifichs consellers que aportant los blats de diversos lochs y portats assi en Barcelona per llur manteniment y provisio, alguns officials reals per manament de sa Excellencia los havia pres dit blat y fer portar y descarregar en la dressana, pregant als magnifichs consellers ab grans clamos procurassen que dit blat los fos restituit, y altres donant quexa que en la plassa no venia blat ni los poblats tenen remey de provehir se per que al portal prenien totes les colles y les feyen anar ha descarregar a la dressana E dits magnifichs consellers entesa esta cosa tant nova e inhusitada en la present Ciutat desitjants provehir en quant fos en llur poder, de fet trameteren a mossen Francesc Agullana y mossen Miquel Doms al Excellent loctinent general per dir y refferir li la querimonia que tenien dels poblats y supplicar lo ho manas remediar per scusar algun inconvenient que de asso poria resultar, los quals anaren y tornats refferiren que ells havien dit a sa Excellencia lo que per ells dits magnifichs consellers los ere stat acomenat y sa Excellencia los havia respost mostrant tenir algun descontento dels magnifichs consellers a cerca dels preparatoris se han de

Sobre provisionament.

fer per la vinguda de la serenissima Emperatriz y dient nos que ell los havia dit li fessen dexar del forment de la Ciutat per provehir les galeres y que no li havien dexat sino doscentes quorteres y que forsadament ell havia de sercar orde y com poder les provehir per que se morien de fam, y per dits embaxadors li fou respost que los consellers no podien dexar lo blat que tenien per la provisio dels poblats y sa Excellencia podra trametre officials fora Barcelona per fer dita provisio la qual se fara facilment, y que ja com sa Excellencia sabia havien fet donar del pa de la fleca tant com ne havien demanat, y per dit señor loctinent general los fonch respost que ell ho consultaria y tornaria resposta, y que apres essent ja tart ere vingut un alabarder en la casa del dit mossen Miquel Doms y li havia dit de part de sa Excellencia que li havia manat que lo blat de particulars se tornas ha de qui era y que no sen prengues mes, mes lo de les colles no podia dexar de manar lo pendre per la necessitat ne tenia.

Sobre franquesa de vitualles.

DIMARTS XIJ. — En aquest dia lo magnifich mossen Hieronym Desprats de Bigues tenint orde y commissio dels altres magnifichs consellers sos companyons y de llur voluntat ana a Casa del R.m senyor Bisbe acompanyat de alguns officials de la casa entre los altres de mi Francesch Guamis servint lo offici de scriva de racional per absencia de Francesch Vilar, al qual digue que com per lo Excellent loctinent general tantost apres de esser arribat en Barcelona havia trames ha dir a ells dits magnifichs consellers que en sa casa tenia un fill que ere abat de la Meyso y altre Comenador y tambe alguns criats que eren ecclesiastichs y tenien franquesa, que perço li manassen dar les franqueses que havia menester per les provisions que pendria per sa casa.

Dit die de dimarts XIJ. — En aquest dia havent entesa los magnifichs Consellers la resposta de sa Excellencia a la Embaxada per part de la present Ciutat a ell feta per mossen Francesch Agullana y mossen Miquel Doms com dalt en la precedent jornada se conte, manaren ajuntar per sos verguers una molt gran prohomenia de Ciutedans y militars en la casa del consell de la present Ciutat en presencia dels quals fonch dit per lo magnifich Conseller en cap y refferit tot lo que aserca de les provisions sere seguit y com per manament de sa Excellencia tots los blats axi per los camins com en los portals de

la present Ciutat y altres provisions que entraven dins la present Ciutat axi de particulars com los qui anaven a la plassa, y la embaxada feta a sa Excellencia y la resposta per ell tornada segons que dalt en la precedent jornada esta continuat, que no sols sa Excellencia nou havia manat remediar pero encara continuaven en pendre dites vitualles, perço los pregaven quels aconsellassen lo que devien fer, y per dits honorables prohomens foren aconsellats que dits magnifichs consellers ab prohomens anassen a sa Excellencia y a boca li diguessen las quexas que tenian dels poblats y lo supplicassen ho manas remediar y reintegrar a la present Ciutat y asso ha effecte que no remediantho sa Excellencia com creyen ho manaria remediar ells dits magnifichs Consellers fossen disculpats, y en cars se seguis alguns inconvenients entre lo poble per la falta de les vitualles a sa Excellencia y no a ells se donas la culpa y ab maior raho pugues la present Ciutat dar quexa a sa Magestat, y no remediantho sa Excellencia com speraven ho faria donas raho en consell de cent, y encontinent se tramete lo correu a sa Excellencia per fer li asaber com volien anar a parlar li y demanar li hora y essent tornat refferi que sa Excellencia deya anassen tota hora que volguessen, y estant per partir foren avisats dits magnifichs Consellers que lo magnifich micer Franquesa volia entrar a parlar ab ses magnificencies al qual fou respost que entras estant encara dits magnifichs consellers ajustats ab dits honorables prohomens, y entrat dit magnifich micer Franquesa y segut dix volie parlar ab ses magnificencies y per ells li fonch respost que be podia dir devant tots lo que volgues, que si era per lo que occorria de la detencio de les vitualles tambe ells los ne donaria (1) part y sabes que per axo estavan juntats, lo qual micer Franquesa dix que ab tot pendria pler parlar particularment ab ses magnificencies a soles, y axi se apartaren dits honorables prohomens part en la un canto de la matexa instancia y part hisqueren al ort, restant dits magnifichs Consellers a soles ab dit micer Franquesa en lo loch ahont dits magnifichs Consellers solen y acostumen seure y entre ells parlaren una bona estona fent respostes y repliques los uns als altres, les quals no entengueren, mes que sentsen anat dit micer Franquesa y tornats los dits honorables prohomens a seure com debans estaven, los dits

Sobre provisionament.

(1) Lo ne donarian?

magnifichs consellers referiren y digueren tot lo que ab dit micer Franquesa havien tractat y era, que ell havent entes las moltas quexas que a ses magnificencies eren donades per molts particulars per raho del forment que sa Excellencia havia manat pendre y portar a la dressana per provisio de les galeres, y tambe de la Embaxada que per part de la Ciutat sere feta a sa Excellencia y la resposta sua, y que al present tenien ajustat consell de prohomens, desitjant com a bon Cathala y fill de la terra tota tranquillitat y sossiego y evitar questions ere vingut alli per supplicar a ses magnificencies no passassen avant cosa alguna sino que li dassen sols mitja hora de temps per tractar ab sa Excellencia, que ell se emprenia remediarho tot y fer per manera que la Ciutat restas desagraviada y fora de la quexa que ara preten tenir y que en asso fiassen de ell, y per dits magnifichs consellers li ere estat respost que ells havian manat juntar la prohomenia que havia vista pera consellar se del que devien fer y que ja havien determinat que ells ab prohomens anassen y fessen altra embaxada a sa Excellencia per dit effecte y tenien ja hora de sa Excellencia y perço estave en sa mà dexar de anar y fer lo que eren estats aconsellats, y que ell los havie pregat se detinguessen al menys mitja hora que ell entenia remediarho y ells dits magnifichs consellers li havien dit que tornarien ha dar raho ha dits prohomens y farien lo que serien aconsellats, y ab esta resposta sen ere anat y que perço los pregaven quels aconsellassen lo que devien fer, y per dits honorables prohomens foren aconsellats *nemine discrepante* que pus lo magnifich micer Franquesa no havia dit anas de part de sa Excellencia sino de si mateix y tambe que pus havian demanat y tenien hora de sa Excellencia per anar alli, no podien ni devien dexar de anar ans be que encontinent anassen y de fet anaren acompanyats dels magnifichs mossen Galceran Burgues, Andreu Çacosta, Luis Cornet, y Miquel Bastida y de molts officials de la casa y altres persones y de mi Francesch Guamis regint lo offici de racional de casa la Ciutat per absencia de Francesch Vilar, y essent en presencia de sa Excellencia lo magnifich Conseller en Cap dix que per les moltes y diverses quexes y querimonies que lo dia de ahir los havien fetes diverses persones particulars de la present Ciutat que per manament de sa Excellencia los prenien tots los blats que venien en la present Ciutat axi de particulars com tambe les colles que venien a la plassa

Questio ab lo loctinent.

y no sols los blats pero totes les altres provisions com son lenya carbo volateria y altres coses a la sustentacio de la vida humana necessaries, vehents esser cosa inhusitada y may feta per alguns predecessors de sa Excellencia havien trames un altra embaxada a sa Excellencia supplicant lo ho manas tornar ha loch y remediar en manera que la Ciutat no restas agraviada, y que no sols sa Excellencia nou havia manat remediar, pero encara continuaven en pendre dites provisions y perço venian alli ha supplicar a sa Excellencia manas provehir y tornar ha loch lo que fins assi es stat fet y que no se passas avant mes en dit fet, per lo que era contrafer als privilegis y Constitucions de la terra les qua's sa Magestat y sa Excellencia tenian jurades y posar en gran perill la Ciutat per la falta de les vitualles y provisions della. E per dit Excellent loctinent general ab molta benignitat y cara affable fonch respost que com ell vehes la gran necessitat que les galeres tenien de provisions per no haver pogut fer provisions de bescuyts per falta de blats y farines, y tambe que havent ell enviat a dir los li dexassen quatrecentes quorteres de forment nou havien fet, que ell per soccorrer de prest a la necessitat urgent havia pensat valerse del remey que havia usat de enviar officials als portals pera que fessen portar lo blat que entraria a la dressana y que en asso no entenia ell ni havia pensat aggraviar la Ciutat ni causar falta en ella, per que tenint ell la loctinencia de aquest principat axi li tocava a ell la cura y provisio de la Ciutat com ha ses merces y que no menys que ells se alegraria y contentaria que stigues provehida y ab lo compliment necessari, y per lo que sa Magestat li encarregava tant procuras que la Ciutat stigues provehida de vitualles per la vinguda de la Serenissima Emperatriz perço havia manat fer y feya les provisions que li parexia fer necessaries, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que per moltes altres vegades axi per la Cessarea Magestat del emperador nostre rey y senyor anant a coronarse com tambe per sa Magestat y altres se havia hagut armades de galeres y molta gent en Barcelona y que may per sa Magestat ni sos loctinents se havia pensat ni executat ni fetes provisions en la plassa de Barcelona com ara, ans be sere vist que venint galeres y en Barcelona tenien falta de provisions sa Magestat havia manat desenbarcar blats y dexar a la Ciutat, y la provisio per les galeres se solie fer en Tarragona y altres parts ahont hi ha gran comoditat de fer los bescuyts aportant

los blats de Urgell Valls y altres parts y de fer farines, y tambe los loctinents generals han acostumat trametre fora Barcelona ha provehir sa casa y no provehirse de tot en tot a la plassa com ara sos ministres y officials feyen, secrestant per les viles y lochs totes les gallines polles y altra volateria y prenent la poca que ve a la plassa en manera que los malalts y poblats no troben una polla per ses necessitats ni tant poch lenya ni carbo, y axi supplicaven a sa Excellencia ho manas remediar y llevar dits sequestres y fer la provisio pera sa casa fora com esta statuit, y dit Excellent loctinent general dix que vehent ell que la Ciutat tingues necessitat tambe faria lo mateix que feu sa Magestat y no suffriria ni hagues falta tenint la Ciutat acomenada, y al dit carrech contrafaria, y ha tot y per tot procuraria ajudar y affavorir en lo necessari, y que ell manaria levar lo dit sequestre y que ja havia manat se restituhis tot lo blat sere pres de particulars y que no volia mes ni detinguessen mes colles sino que anassen a la plassa, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que li agrahien la bona voluntat y offerta feya a la present Ciutat mes que en sta Ciutat se acostumaven de valer se de exemplars, y perque en lo sdevenidor no se tragues en consequentia ni exemplar que ja altra vegada per los loctinents de sa Magestat se ere acostumat de secrestar les vitualles y pendres aquelles com ara ses fet, sa Excellencia fos servit manar restituhir no sols als particulars lo blat quels havien pres pero encara lo que havia manat descarregar a la dressana dels collaters qui aquell aportaven a la plassa pera vendre Lo qual senyor loctinent respongue — «ja sta repartido todo, o parte dell», — y per dits magnifichs consellers li fou respost e replicat y supplicat que manas tornar lo que se trobaria en esser poch, o molt que fos, y dit loctinent general dix que axi ho faria, y ab asso se despediren dits magnifichs (consellers) de sa Excellencia restants tots axi sa Excellencia com los magnifichs consellers satisfets.

Igual negoci.

Dimecres XX. — En aquest dia ana lo señor conseller segon per orde de sos companyons a parlar ab lo senyor Bisbe de Barcelona acompanyat de alguns officials de la Ciutat y de mi Francesch Guamis regint lo offici del scriva del racional de casa la Ciutat per absencia de Francesch Vilar, (1) en presencia

(1) Y digué?

nostra a dit senyor Bisbe que entenent los magnifichs Concellers les quexes que los arrendadors dels drets daven y tambe la relacio que los officials de les franqueses dels ecclesiastichs feyen del gran exces que lo molt Spectable senyor don Simeon de Arago Abat de la Meyson, fill del Excellent loctinent general e, o sos criats y ministres feyen en pendre franqueses de tot lo que es costum no sols per ell y sos criats pero per tota la casa de sa Excellencia, havien tramesa una, dos y tres Embaxadas a sa Excellencia pera que ell donas orde y manas se prengues la franquesa que ere de raho pendre y no mes, dexant li ha sa coneguda que ell tatxas lo que se devia dar hagut respecte del que per la persona del dit senyor abat y de altre fill Comenador y criats llurs se devia dar, havent offert dit senyor loctinent general tornar resposta y may la ha tornada y no sols no han dexat de pendre les franqueses com fins assi pero en maior exces, per lo qual y molts poblats y Ciutedans de Barcelona eren estats dits magnifichs consellers instats no devien dar loch a que se fes tant gran y notable perjudici als drets desta Ciutat sens los quals nos poria mantenir, y perço havien hagut parer de moltes persones y eren estats aconsellats havian acudir ab sa S.ª R.ᵐᵃ y ferli asaber lo que passave com de fet ley feyen asaber, y supplicarlo que pus ere lo vertader jutge y la persona a qui tocave conexer de semblants excessos fos servit entendre y veure y tatxar lo que se havia de dar de franquesa per que la Ciutat entenia darla ab tot lo compliment que sa S.ª conexeria, y com no fos jutge com era, essent pastor y prelat y fill de la terra devia procurar ab totes ses forses que la Ciutat estigues quieta y fora de questions maiorment atrevassantsi sa Excellencia y que axi lon supplicave per part de la Ciutat E lo dit R.ᵐ señor bisbe loha molt la bona intencio que los magnifichs consellers amostraven y encarrega a dit magnifich Conseller que sempre y quant se offeris semblant cars ho farien y tractarien ab amor y que ell prenia gran pler de que lin haguessen dat part y que se sforsaria en pendre tots los treballs que seran possibles en assentarho de manera que estiguessen ab amor ab dit senyor loctinent general, lo que devien molt procurar y que ell li parlaria y tornaria resposta, y apres de moltes altres rahons se departiren. — Dit die lo dit magnifich senyor conseller segon acompanyat de alguns officials de la Casa y de altres persones torna a Casa del R.ᵐ señor Bisbe al qual digue ere alli per saber

Debat sobre franqueses.

lo que havia tractat y determinat fer sobre lo negoci per lo qual havie parlat de les franqueses del senyor don Simeon Abat de la Mayson, per dit R.^{m} señor bisbe fonch respost que ell ne havia tractat ab sa Excellencia y li havia dit lo que per part de la Ciutat li ere stat dit, y que sa Excellencia li havia respost que ell ho miraria y tractaria y li tornaria resposta, y que depres encontinent essent ab sa Excellencia ell matex li havia dit sens dirli res ell que per tota la semmana present li daria la resposta, y que perço ell no li havia tornat dir cosa ninguna perço que la semmana encara no ere passada, y que vuy dit Excellent loctinent general li havia dit que lo advocat fiscal seria ab sa S.^{a} y que pus ja ell havia tractat est negoci ab los concellers ho poria tractar ab sa S.^{a} y que axi lo stave sperant, y per dit magnifich Conseller li fonch respost que la Ciutat havie determinat que no se dassen mes franqueses fins que per sa S.^{a} fos determinat lo que se devia dar, y per dit R.^{m} señor bisbe fonch respost nos devia fer ni a la Ciutat tocava sospendre les franqueses per que era pendres jurisdiccio, y estant en estes rahons fonch avisat dit R.^{m} senyor bisbe que lo magnifich micer Franquesa advocat fiscal lo demanave y havent respost que prest exiria prega al dit magnifich conseller que se aguardas un poch alli dins la resala ahont estaven, y dit R.^{m} señor bisbe hisque fora y tornat dix que havian tractat del negoci y ell li havia dit lo que ab sa magnificencia havia passat y que eren restats que ell tractaria ab sa Excellencia y que apres tornaria la resposta y determinatio del que se devia fer y axi sen ana dit señor Conseller.

Divendres XXIJ. — En aquest die lo R.^{m} señor bisbe tramete a dir al dit magnifich conseller que anant a casa de la Ciutat passas per sa casa que li tenia a parlar, y lo dit die depres dinar dit magnifich conseller ana a casa del R.^{m} senyor Bisbe y li digue que ere vingut alli per lo que sa S.^{a} li havia trames a dir y dit R.^{m} señor bisbe dix que ell havia tractat lo negoci ab lo magnifich advocat fiscal y que sa Excellencia seria content se arbitras lo que se havia de dar per la franquesa del dit senyor don Simeon y del altre fill comenador y altres ecclesiastichs que tenia en sa casa hagut respecte al que sa Excellencia prete, hi fonch per tenir dotze fills, al qual fonch respost que ja per part de la Ciutat sere supplicat a sa Excellencia com ha jutge a qui tocave declaras y determinas la franquesa que

ha dits don Simeon y altre señor comenador se devia dar y fos servit determinarho, y vehent que fins ara no sere determinat y sempre continuaven a pendre franquesa que havien manat al albaraner del dret del vi no das mes franquesa per al dit don Simeon attes que ja tenia provisio no sols per lo temps que es en Barcelona pero per dos anys com sia veritat te preses ja vuy doscentes y dotze carregues de vi que es en summa molt excessiva, y encara vuy ne volien per deu carregues mes, y que la Ciutat no demanave a sa S.ª sino que determinas y tatxas quanta franquesa se devia dar per dits senyors abat y comenador y sos criats, y dexas la pretensio de sa Excellencia dels dotze fills que ja sabien que no tenia justicia ni may en Cathalunya ses observada tal franquesa, y dient dit R.m Senyor bisbe que si dit senyor loctinent general volia se hagues raho de tot, no podien ells levarli que no pretengues lo que volgues, y pus lo havien posat per tercer no (1) devien haver alsat y provehir (2) se das franquesa del vi, fonch li respost que ha sa S.ª ere vingut com ha jutge que determenas si lo senyor don Simeon tenie prou franquesa o, no, be que ere veritat pendrien pler ho concordas ab tota la amor y fora questio que se pugues, y que ells tant poch devien continuar en pendre la franquesa, y que sa S.ª determenas y declaras si lo senyor don Simeon havia de haver mes franquesa de vi del que tenia presa y lo que se li devia dar, no obstant que en les altres provisions que per ser la persona que ere noy havien volgut provehir no se li donassen, y que sa S.ª dexas la pretensio dels dotze fills perque fins ara sa Excellencia no havia demanat ni pretes franquesa per axo ni ab sa Excellencia tenien questio alguna sino ab los senyors Abat y Comenador, y que quant sa Excellencia demane per dita raho la franquesa se li respondria y farien lo que seria de justicia, y axi dit R.m senyor bisbe dix que ell tractaria ab sa Excellencia sobre lo que ara li ere stat dit y que de tot apres tornarian resposta y esta prest y apparellat sempre y quant se li demanara en la forma que se li ha de demanar de fer y administrar justicia sens tenir respecte a ningu, encara que per lo carrech que tenia los pregave y exortave tinguessen ab sa Excellencia la correspondencia y bon tracte deuen per lo carrech que tenia y no

(1) No,'?
(2) Prohibir?

volguessen entrar ab questions podent les remediar, y per dit magnifich conseller li fonch respost que tots desitjaven servir a sa Excellencia axi en general com en particular y que ara no entenen pretensions algunes sino sols ab lo dit Illustre senyor abat de la Meyson y que sa S.ª R.ma determenas sobre de asso lo que fos de justicia y dit R.m senyor bisbe dix ho tractaria ab sa Excellencia o, ab lo magnifich advocat fiscal y tornaria resposta y ab asso sen ana dit magnifich conseller.

Dijous XXVIIJ. — En aquest die los magnifichs consellers manaren a mi Francesch Guamis que anas al señor Bisbe y sabes ab ell la resposta que tornarie aserca del que per part de la Ciutat li ere estat dit y supplicat sobre lo exces de les franqueses prenia lo abat de la Meyso, lo qual me digue que per causa del dol que sa Excellencia tenia per la mort de una filla sua havie alguns dies stava retirat y no volia tractar negocis, ell no li havia parlat com havia dit ho faria be empero havia tractat ell y lo magnifich advocat fiscal micer Franquesa lo qual segons que dit Excellent loctinent general li havia dit a ell volia fos consultat, y eren restats que fes asaber a la Ciutat que sa Excellencia seria content que se arbitras per sa S.ª la franquesa que devia y podia rebre lo señor abat de la Meyso y altre fill comenador y los altres ecclesiastichs hagut sguart que gastave tota sa renda en casa, y tambe hagut respecte y sguart al que sa Excellencia preten que per tenir dotze fills es franch de totes imposicions, la qual resposta doni als dits magnifichs consellers los quals hagueren parer dels advocats de la Casa y foren aconsellats que la scusa que sa S.ª dava en no haver parlat ab sa Excellencia ere justa y que devien aguardar alguns dies y que pus ja havien cessat y manat no se dassen mes franqueses per lo vi pus parexia tenir ja prou provisio que no innovassen en levar la de la carn com tenien pensament ferho sino que tornassen ha dir a sa S.ª o li tornassen resposta, que ells no tenien poder de posar les coses de la Ciutat en compromis sino que sa S.ª se determenas en lo que li toca ço es si los dits abat y comenador tenien prou franquesa, y arbitras lo que havia de haver, y en lo de la pretensio dels dotze fills pus no toca a sa S.ª que ho dexe estar y no cure sino sols del que toca al que al pressent occorre, y ab esta resolucio se alsaren y no se tramete la embaxada o resposta perço que entre ells nos concordaven. — E lo mateix dia sabent que lo senyor loctinent tenia

Franquesa.

dol per la mort de dita sa filla y estave retirat, trameteren dos Cavallers a sa Excellencia pera visitar lo y dar li lo pesame y anaren mossen Jaume Salba y mossen Miquel Doms.

DISSAPTE XXX. — En aquest dia anaren los Señors de Consellers a les fonts y no volgueren los de la vuytena, y en tot lany ne volgueren parlar, y perço si ha seguit gran rohina en dany de la Ciutat per culpa dels consellers.

OCTUBRE

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia entra en la present Ciutat de Barcelona la muller de mossiur Den Vila governador de Llengadoch venint de Montserrat ahont ere anada pochs dies havia, passant per fora Barcelona. Hisque la ha rebre lo senyor loctinent general y la aposenta en sa casa, venia ab molta gent que la acompanyaven. Entrada de una madama.

DIJOUS V. — En aquest dia dita Señora ana a la seu acompanyada ab la guarda del virey y ab moltes dames y Cavallers de Barcelona y hoy missa en S.ª Eularia y apres entra hà veure la sacrestia de la seu, la qual stave empaliada tota dels draps de or y lo armari del argent molt parat e illuminat, no la visitaren los magnifichs consellers ni tant poch li enviaren algu perço que la Ciutat no acostuma a visitar a les persones que no han de rebre. — (En lo marge apar la nota següent d' altra lletra): «No feren be los consellers com no feren quexa al virrey de haver donada sa guarda a esta señora per que no li era permes en Barcelona anar axi.»

DIMECRES XJ. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren a Pedralbes.

DIMARTS XVIJ. — En aquest dia los apotecharis feren parada de les drogues y altres preparatoris per fer la triaca, pararen devall lo porxo de S.ᵗ Jaume, foren alli los magnifichs consellers y molts doctors de la universitat del Studi y molta altra gent. Triaca.

DIJOUS XVIIIJ. — Festa de S.ᵗ Luch. — En aquest die per dissentio entre Consellers y rector del Studi nos feu lo offici se acostume de fer quiscun any en lo Studi per tal die. Studi.

NOHEMBRE

Bisbe.

DIJOUS IJ. — Die dels morts. — En aquest die entra lo R.^{mo} Bisbe de Cuenca Elet de Civilla venint de Castella, trames per sa Magestat ha rebre la serenissima Emperatriz. No li hisqueren consellers nil visitaren per que nou solen fer.

DISSAPTE IIIJ. — En aquest dia vingueren a Casa la Ciutat quatre Cavallers dihent eren los aposentadors que sa Magestat trametia per aposentar la gent de la Emperatriz, demanant als senyors Consellers que en la forma acostumada per que ab llur assistencia y favor se fessen dits aposentos, fonch los respost ho farian ab bona voluntat.

DIUMENGE V. — En aquest die se tingue prohomenia en casa del magnifich conseller en cap, als quals digueren com per part de sa Excellencia ere vingut mossen Alzina son secretari ab quatre altres y dix eren aposentadors tramesos per sa Magestat per aposentar la serenissima Emperatriz, demanant los que los manassen afavorir per ser los aposentadors qui son y per les persones que venian ab dita serenissima S.^{a} Emperatriz y que entenien volien aposentos per los Senyors que eren vinguts ab lo señor bisbe de Cuenca y Elet de Sivilla, vessen lo que se devia fer y foren aconsellats que trametessen a demanar quines persones ab dita serenissima Emperatriz venien y que nos moguessen que no tinguessen avis Per dit effecte anaren Francesch Guamis y Pere Ferrer los quals digueren que ells o mirarien y ab esta resposta tornaren als magnifichs consellers los quals se ajustaren en casa de la Ciutat ab molts prohomens y en dita casa vingueren dits aposentadors y digueren que ells no tenien ni podien dar memorial cert de les persones principals que eren vingudes assi en Barcelona pera guardar y acompanyar la dita Emperatriz y los del senyor Bisbe de Cuenca y sos amichs y criats que para ells no curaven de sercar aposentos, del qual memorial es la copia desobre scrita «Los cavalleros cappellanes y criados etc.» y vist dit memorial foren aconsellats dits magnifichs consellers que la Ciutat no tenia obligacio de aposentar sino als qui vindrian ab dita Emperatriz y en son servey y no

Aposentadors.

ha altres y que perço devien dar raho a sa Excellencia y dirli lo que passave y la pretensio de la Ciutat, y per dit effecte anaren mossen Jaume Salba y mossen Miquel Doms los quals essent tornats en Casa la Ciutat digueren que sa Excellencia los dix que per ser lo senyor archabisbe la persona que es y enviat per sa Magestat li appar y ell rebria molt gran pler y contento se li fes tota la cortesia possible, y que en lo que toca en lo aposento se ha de fer per la gent que vindria ab la serenissima Emperatriz ell confia ho faran com de ells se spera, mes que en los aposentadors ni ells tenen ni poden dar lo memorial que nol tenen, mas lo que podria la Ciutat fer seria aparcebir algun numero de cases abtes y bones pera posentar en elles les persones que vindran ab la dita S.ª Emperatriz y se puga de prest senyalar a quiscu son aposento segons la qualitat de les persones. — E entesa dita resposta fonch dit per dits magnifichs consellers los aconsellassen lo que devien fer y fou resolt que ses magnificencies devien trametre ha sercar alguns Cavallers Ciutedans y altres persones que tenen cases aptes per poder acullir y aposentar algunes persones hils preguen vullen afavorir la Ciutat y acullir en elles les persones senyalades, faran perço dits magnifichs conselles fer son memorial pera que venint dita serenissima Emperatriz puguen ser aposentades les persones que la acompanyaran.

Bandera.

DILLUNS VJ. — Festa de S.t Sever. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu com es de costum y se feu la professo que ordinariament se sol y tragueren la bandera nova que ha feta la Ciutat per les professons ordinaries la qual esta molt bona y gentil y molt ben acabada y assertada.—Lo matex dia entra un Comte portugues ab un gran fausto.

Comte.

Temporal.

DIJOUS VIIIJ. — En aquest dia en la matinada a les tres hores poch mes o manco, se arrenca y dona al treves lo pont havian fet per lo desenbarcament de la serenissima Emperatriz per lo gran temporal que havia en la mar ab gran pluja y vent girant la galera sobre la qual estave fet dit pont tot al treves en terra y dexant la en lo exut.

DIVENDRES X. — En aquest die se tingue Consell par los consellers y elets per la entrada de la Emperatriz.

Aposentadors.

DIMECRES XV y DIJOUS XVJ. — Lo Conseller y veguer ab quatre aposentadors del Rey aposentaven, anant ab ells dos officials de la Ciutat y lo correu.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia vingueren en la present

casa alguns R.nds per part dels presidents del orde de S.t Benet per coses tocants a dits orde y presidents. — En aquest mateix die lo Excellent senyor loctinent general havent hoyt los dits Embaxadors, responent dix que havia pres molt gran pler que los senyors consellers se fossen interposats per be avenir y que estave molt be la concordia que havien feta entre los dits mongos de Montserrat y de S.t Culgat y que ja ho havia entes per lo Camarer de Ripoll fra Gaspar Desperes, y que ja ell havia dit als uns y als altres que no moguessen ninguna cosa, y se havia dat orde al Regent que ere alli present ab altres del Consell Civil que anas y donas orde a la una part y al altre per que lo que los Consellers havien concordat y apuntat se servas fins a tant que sa Sanctedad hagues provehit lo que se li aparagues y que agrahia als dits senyors Consellers lo bon cuydado y assento que li havien donat.

Avinensa dels monjos de Montserrat y S. Culgat.

Extraccio de Consellers y Obrers.

DIJOUS XXX. — Festa del glorios sanct Andreu apostol y en aquest dia se tingue consell de cent en lo loch y forma acostumada e fonch en dit consell feta extraccio de consellers y obres y foren los seguents :

mossen Francesch Ferrer y Despuig
mestre Francesch Domingo doctor en medicina
mossen Pere Çacosta
mossen Simon Canyet mercader
mossen Jaume Planes droguer.

OBRES

mossen Gabriel Costa Ciuteda
mossen Francesch Ros mercader.

DECEMBRE

DIVENDRES I. — En aquest die tingueren una bona prohomenia de Cavallers y Ciutedans sobre la vinguda y recibiment de la serenissima Emperatriz germana del nostre Rey y señor vuy benaventuradament regnant.

DISSAPTE IJ. — En aquest die tingueren una altra bona

prohomenia de Cavallers y Ciutedans sobre dit negoci. — E dit die parti Melchior Riera correu de la present Ciutat per aportar a sa Magestat la nova extraccio de consellers.

DIUMENGE IIJ. — En aquest die tingueren una altra bona prohomenia sobre dit negoci.

DILLUNS IIIJ. — En aquest die los magnifichs señors de consellers acompanyats de molts officials de la casa y de molts altres anaren a visitar al R.^{mo} señor bisbe de Barcelona com es de costum y pratica.

DIVENDRES VIIJ. — Dia de la festa de la Conceptio. — En aquest die se ajustaren ses magnificencies ab prohomenia al porxo de St Jaume y de alli en fora acompanyats de molts officials de la casa y de alguns altres anaren a la seu per la Calsateria per la plassa del Rey y per la Inquisicio y entraren en dita seu per lo portal maior ahont hoyren lo offici y sermo, y apres de esser acabat lo offici acompanyaren en la forma acostumada a sa S.^{a} al palau Episcopal y apres tornaren a St Jaume y de alli en fora quiscu ana a sa casa. Concepcio.

DIMECRES XIIJ. — Dia de S.^{a} Lucia. — En aquest die se feu extractio de terna de mostesaph y foren extrets en terna micer Joan Exerrat mossen Francesch Calsa ciuteda y mossen Francesch Reguer mercader y sa Excellencia elegi dit Reguer lo qual elegit renuncia a dit carrec de mostesaph. — Dit die per renunciatio de mossen Gabriel Costa y de mossen Francesch Ros feren extractio de obres y foren extrets — mossen Henric Terre y de Picalquers menor de dies y — mossen Montserrat Oller apotechari. — En aquest mateix die se feu extraccio de administradors de les plasses y foren extrets mossen Miquel Xpofol mercader y mossen N. Coll candaler de cera y sota administrador mossen Pere Pasqual candaler de cera Sa Excellencia elegi en administrador de dites plasses dit — Mossen Miquel Xpofol. Mostesaph y administradors.

DISSAPTE XVJ. — En aquest die juraren los obres ab la forma acostumada.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies a St Augusti ahont hoyren lo offici y sermo, ahont foren convidats per los corredors de orella.

DILLUNS XXV. — Dia de nadal. — En aquest die se ajustaren los magnifichs de consellers ab prohomenia al porxo de St Jaume y acompanyats de molts officials de la casa y de M.D.LXXXII.

molts altres, de alli en fora anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren a sa S.ª al palau y apres tornaren a la plassa de S.t Jaume y quiscu sen ana a sa casa.

DIMARTS XXVJ. — Die de S.t Steve. — En aquest die anaren ses magnificencies a S.t Augusti y se aplegaren en casa del señor conseller segon y foren acompanyats de alguns officials de la casa.

DIMECRES XXVIJ. — Die de S.t Joan. — En aquest die anaren ses magnificencies a S.t Francesch y se aplegaren a casa del señor conseller en cap y foren acompanyats de molts officials de la casa y de alguns altres ahont hoyren lo offici y sermo.

DIJOUS XXVIIJ. — Die dels Innocents. — En aquest die anaren ses magnificencies a la seu y foren acompanyats de molts officials y de altres y hoyren missa baxa a la cappella dels Innocents y hoyda aquella quiscu sen ana a sa casa.

M . D . LXXXIJ

JANER

DILLUNS I. — Circunsicio domini. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies en casa del señor conseller segon y de alli anaren a S.ª Maria de la mar ahont hoyren lo offici y sermo y foren acompanyats de alguns officials de la casa y de molts altres.

DISSAPTE VJ. — Dia dels tres Reys (1).

FABRER

DIMECRES XXJ. — En aquest die los magnifichs Consellers acompanyats de alguns officials anaren a Casa de sa Excellencia per lo que havien entes que havie donades algunes licentias pera traure vitualles de Cathalunya axi de oli com de forments, lo qual trobaren en lo mirador que es a la part de marina, y lo magnifich senyor mossen Francesch Despuig y Ferrer conseller en cap digue a sa Excellencia les paraules seguents. — «Excellent señor, tenim entes que vostra Excellencia ha donades algunes licencies pera traure vitualles axi de oli com de forments, supplicam a vostra Excellencia axi de part nostra com desta Ciutat vulle revocar dites licenties» — y dit asso dit Excellent locti-

(1) Dit dia entrá la Emperatriu d' Alemanya, segons pot veure 's en l' Apéndix I al present volúm XX.

Licenties per vitualles

nent general respongue — «que era verdad havia dades algunas licencias de trigo ahun que muy pocas y que de azeyte havia dado muchas, por lo que entendia que havia abundancia de azeyte y que holgara haverlo entendido antes porque quisa no hoviera dado tantas, mas que ell procuraria que de aqui adelante no se sacassen mas provisiones, y que las licencias que havia dado no podian dexar de haverse de executar y que los agradessia el buen aviso». — Feta esta resposta los magnifichs consellers se partiren de sa Excellencia molt descontents de la dita resposta y quant foren en la Casa de la Ciutat entenent que no havien replicat a la resposta de sa Excellencia tingueren son rahonament y feren conclusio y desliberacio de tornar a sa Excellencia o, enviar alguns Cavallers o, Ciutedans pera supplicar a sa Excellencia de part de dita Ciutat per lo mateix y replicar a la sua resposta en cars que fos menester.

MARS

Divendres VIIIJ. — En aquest die depres dinar anaren los magnifichs Consellers ab prohomens a parlar ab lo señor loctinent general a cerca de les licencies de les vitualles y principalment dels forments y olis, per que com ja y eren stats abans dits magnifichs consellers y sens promens pera tractar del mateix negoci no restaren contents ni satisfets de la resposta que havia feta lo dit loctinent general, y axi de fet anaren com dit es y trobaren lo señor loctinent general en una instancia que mire a la marina en la qual hi ha una tribuna, al qual mossen Francesc Ferrer y Despuig conceller en cap digue aquestes o, semblants paraules — «Excellentissim señor assi venim altra vegada per supplicar a V. Excellencia sie servit de remediar los grandissims danys ques apparellen en aquesta Ciutat y en tota esta terra de Cathalunya per les moltes licenties que vostra Excellencia te donades per poder traure fora de aquest regne forments y olis les quals sis adimplien serie molt gran ruhina per tot aquest principat de Cathalunya, y axi entenen que van de Urgell a la volta de la marina per ventura doscents carros o, mes y asso no es sino per haverho de traure fora regne lo que seria un irreparable dany de aquesta Ciutat y de tota la terra,

per que esta Ciutat com vostra excellencia sap es frontera de mar y de terra y te necessitat de moltes vitualles axi de forments com de olis, y per haver vostra Excellencia concedides tantes licenties lo preu del forment y del oli ses molt alterat, y sis permet traure la quantitat del oli y forment que vostra Excellencia ha concedida ab les licenties seria posar aquesta Ciutat en molt gran apreto y de tal manera que vostra Excellencia tindria molt gran treball de poder remediar la inquietut y quexas del poble, per lo que dirian que per haver concedidas licencias estava aquesta Ciutat y tota la terra ab grandissim treball» — lo dit loctinent general respongue — «que muy bien tenia entendido que esta Ciudad era frontera y que ell tenia obligacion que estuviesse muy bien provehida de todas las vituallas necessarias y maximamente la de trigos y azeytes y que ell no havia dado licentias por poder sacar trigos de Cathalunya ni de azeytes y que havia enbiados Commissarios por la tierra por que mirassen si sacassen azeytes ni trigos fuera del regno» — Y apres mestre Francesc Domingo metge Conseller segon replica dient — «Excellentissim señor aquesta terra de Cathalunya com ja vostra Excellencia haura pogut entendre es de si molt steril, y quant Deu ses servit de donar alguna anyada fertil de forments o, de olis y altres vitualles, conve molt guardar les y fer que per ninguna via pugan exir fora del regne perque en los anys de esterelitat puga estar algun tant remediada y majorment per esser esta Ciutat com dit es frontera de mar y de terra y de tant concurs de gent, y entendra vostra Excellencia com per causa de les moltes licenties donades per vostra Excellencia los olis que estaven a baix preu son ja pujats a molt alt preu, y los forments tants que de Urgell abaixen a la volta de la marina han causat que sien pujats a molt gran preu, perque lo quorta del oli anava a tres sous y ara ja va a quatre y mig y la quartera del forment que anava a vint y vuyt o trenta ja va ara a quaranta y tot sen va pujant de cada dia, tots sabem que qualsevol regne nos permet ques done licencia de poder traure qualsevol cosa sino lo que es licit poder traure, y axi com de Sicilia se permet poder traure forments pera fora regne y de Mallorca olis, y de altres parts altres coses, axi de aquesta terra se permet traure draps, y tambe algunes quantitats de ferro, empero en ninguna manera conve se traguen pera fora regne forments ni olis, per esser aquesta terra com dit es tant esteril de dites vitualles». — Lo

Vitualles.

dit señor loctinent general respongue — «Yo se muy bien la qualidad de esta tierra y deseo que este muy bien provehida y tengo mas obligacion que ninguno en mirar que esta Ciudad tenga muchas provisiones y jo no he dado licencias ni dare mas» — y per lo que mossen Miquel Bastida altre dels prohomens quant anaven ab dita prohomenia li replica que convenia que sa Excellencia procuras de fer que les licencies donades no tinguessen effecte, dit señor loctinent general respongue — «pues que remedio, jo como tengo dicho ja he embiado Commissarios por la tierra» — y que tractant axi del negoci de aquesta manera se despediren los consellers y prohomens que ab ells anaven de dit loctinent general. Lo mateix dia apres que foren tornats dits consellers y prohomens en Casa la Ciutat per lo que lo señor loctinent general digue quin remey hi hauria per prohibir que las licentias donades dels olis y forments nos executassen, no obstant se li havien dites algunes coses y en special que mossen Miquel Cellers escriva maior de la Ciutat troba en hu dels libres verts de dita casa una Crida publicada per lo emperador Carlo quinto de bona memoria ab la qual manava que nos poguessen traure de Cathalunya forments ni olis ni altres vitualles, y axi desliberaren los magnifichs Consellers que dit Cellers ne fes una copia auctentica y que fos enviada al dit loctinent general.

Dissapte X. — En aquest die los magnifichs Consellers feren nominacio de mossen Luys Cornet y mossen Miquel Bastida Ciutedans per que portassen la dita Crida auctentica al dit loctinent general y li diguessen que per lo que lo dia abans sa Excellencia havia dit quin remey hi hauria per ha fer que les licenties donades nos posassen en executio y no puguen traure olis ni forments de Cathalunya, que en la casa de la Ciutat los magnifichs consellers havien fet mirar algunes scriptures y que entre les altres havien trobat una Crida acerca de la prohibitio de traure olis forments y altres vitualles de la terra feta per lo Emperador Carlo Quinto de bona memoria, y que dits consellers los havian dit portassen dita Crida a sa Excellencia supplicantlo que fos servit manarla publicar assi en Barcelona y en altres parts de Cathalunya revocant totes les licencies donades
Vitualles. per sa Excellencia perque dits consellers entenian que asso era en servey de Deu y de sa Magestat y en molt gran benefici de aquesta terra, y dites aquestes coses donaren la Crida en ma de sa Excellencia lo qual la prengue y digue — «Jo mandare

que se mire y que se hague un pregon» — la qual crida es del tenor seguent. — «Ara hoiats que us notifiquen y fan ha saber a tothom generalment de part de lo Excellentissim senyor Cesarea Magestad señor rey que volent la Magestat sua provehir que en lo present principat noy hage necessitats algunes abans los poblats en aquell hagen abundancia de forments vitualles e, altres coses necessaries per la Magestat sua, per les dites consideracions e, altres coses al seu animo real movents, proveheix e, ab veu de la present publica Crida mane que no sia persona alguna de qualsevol stat ley o, condicio sie qui gos ni presumesca traure forments ordis sivades speltes olis o qualsevol altra natura de Blats del dit principat encara quels tragues de qualsevol viles lochs Baronies pera portar aquells y traure del dit principat axi per mar com per terra, Que no sia persona alguna qui gos comprar ni vendre los dits blats olis o altres coses pera portar aquelles e traure per mar o per terra fora del dit principat No sie persona alguna que sie patro o, senyor de qualsevol nau o, naus galeres Calaveres lenys Barques o, de qualsevol altres navilis de qualsevol nacions qui gosen ni presumescan carregar aquells per portar fora del dit principat imposant axi als compradors com als venedors contrafahents pena de perdre los dits blats e, coses E ultra aquelles pena de mil florins dor y als barquers qui hauran carregat dits blats olis y altres coses pena de perdre les barques e de cent florins e, de altres penes a arbitre de la Real Magestat imposadores e, dels bens de qualsevol dels contrafahents irremissiblement exhigidores sens alguna merce e als cofrens de sa altesa applicadors e, guart si qui guardarsi ha. — Jo El Rey. — V.[t] generalis thesaurarius — V.[t] conservator generalis — V.[t] Louis Calçena secretarius. — In continer.[s] XXVIJ f.° C.LXV Registrata».

DIMECRES XIIIJ. — En aquest die lo señor loctinent general mana publicar la dita crida que los dits Çornet y Bastida li havian donada per los lochs acostumats de Barcelona ab dos trompetas, y en la dita Crida se conte com revocave totes les licenties donades de olis y forments y altres vitualles per dit señor loctinent general y entengueren com la matexa Crida fonc publicada en Tarragona y altres parts, del que estigueren los pobles molt contents Empero dins pochs dies entengueren los dits Consellers com lo loctinent general continuava en donar y concedir licenties per ha traure olis y forments del Regne no Vitualles.

obstant que per la crida havia feta hagues revocades les licenties, y entengueren com se era partida de Barcelona una sagetia de Jaume Torroella, lo qual tenia en dit vaxell Cent y quatre botes grans per carregar de oli pera Sicilia en lo Camp de Tarragona y que estava ja dita sagetia noliejada pera Sicilia y assegurada a raho de sis per cent, y entenent asso y moltes altres coses los dits consellers tornaren enviar a dit Senyor mossen Bastida y a mossen Aguilar a sa Excellencia pera ferli ha saber totes aquestes coses, y axi dits Bastida y Aguilar anaren al loctinent general y digueren com los dits Concellers los enviaven a sa Excellencia pera ferli asaber com publicament entenien que moltes persones no dexaven de traure olis de la terra ab licenties sues, y que lo dit Torruella ere partit de la platja de Barcelona ab una sagetia carregada ab Cent y quatre botes grans pera carregarles de oli a Tarragona pera portarlo a Sicilia y que estava assegurat a sis per cent, del que dits Concellers feyen molta admiracio per lo que pochs dies abans com dit es havia manada publicar una crida en la qual revocava totes les licenties per ell donades Lo dit loctinent respongue — «Es verdad que he dado licentia ha dicho Torroella y algunos otros por sacar azeytes de Cathalunya empero que aquellas licentias eran de las que ja havia dado antes del dicho pregon y no porque nuevamente las haya dado». — y dites estes o semblants paraules los dits Bastida y Aguilar se despediren del senyor loctinent general y sen tornaren en la Casa de la Ciutat y feren relacio als magnifichs concellers de tot lo que havian passat ab sa Excellencia com desobre ja esta dit. La Crida de part de sa Excellencia feta es del tenor seguent — «Ara hoiats queus notifiquen y fan ha saber a tothom generalment de part del Excellentissim señor don Carlos de Arago Duc de Terranova princep de Castell Vetrano Marques de Avola Comte de Burgeto gran almirant y gran condestable e del consell de la Sacra Catolica y Real Magestat en lo regne de Sicilia Canceller loctinent y capita general en lo principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya, que volent sa Excellencia que en lo present principat noy hage necessitats algunes, abans los poblats en aquell hagen abundantia de forments vitualles e altres coses necessaries, perço sa Excellencia per les dites consideracions e altres son animo movents, proveheix e ab veu de la present publica crida mane que no sia persona alguna de qualsevol estat ley o, con-

dicio sie, que gos ni presumesca traure forments ordis sivades speltes olis e qualsevol altra manera de Blats del dit principat encara quels tragues de qualsevol viles lochs Baronies pera portar aquells e traure del dit principat axi per mar com per terra E que no sie persona alguna que gos comprar ni vendre los dits blats olis e, altres coses per aportar aquells e traure per mar o per terra fora del dit principat, ne sie persona alguna que sie patro o, senyor de qualsevol nau o, naus galeres calaveres lenchs barques o, de qualsevol altres navilis de qualsevol nacions qui gos ni presumesca carregar ni rebre dits blats ni olis ni altres coses, que en los dits navilis ni barques algunes, gosen ni presumesquen carregar aquells per portar fora del dit principat imposant axi als compradors com als venedors contrafahents pena de perdrer los dits blats e, coses E ultra aquelles, pena de Mil florins dor y als barquers que hauran carregat dits blats olis y altres coses pena de perdre les barques e, de cent florins e, de altres penes ha arbitre de sa Excellencia imposadores e, dels bens de qualsevol dels contrafahents irremissiblament exhigidores sens alguna merçe e als cofrens de sa real Magestat applicadores Item sa Excellencia ab tenor de la present publica crida revoque y per revocades vol haver totes y qualsevol licencies fins al die present concedides a qualsevol persona y en qualsevol manera pera traure del present principat de Cathalunya o Comtats de Rossello y Cerdanya y passar y portar en altre qualsevol regne per mar o, per terra qualsevol summa o, quantitat de Blats olis y sivades, axi que de la publicatio de la present publica Crida en avant ningu pugue usar ni exequutar licenties si algunes los ne fossen estades concedides sots incorriment de les penes en lo precedent Capitol contengudes y altres a arbitre de sa Excellencia o del judicant imposadores, segons la calidad de la persona o del fet requerran y sens novacio y derogacio de les altres Crides per conservacio y augment de les provisions y vitualles fins assi fetes E perque dites coses totes y sengles sien a tothom notories y algun de aquelles no puguen ignorancia allegar mana sa Excellencia esser feta y publicada la present publica Crida per los lochs acostumats de la present Ciutat de Barcelona y de altres qualsevol Ciutats viles y lochs dels dits principat y Comtats hont menester sie. — Carles de Aragon.— V.ᵗ Cordelles regens — V.ᵗ Franquesa fisci advocatus et pro regente thesaurarii Gabriel Alzina — In fir.º locumte XIIJ f.º

C.XIIIJ. — Fonch feta y publicada la present publica Crida per los lochs acostumats de la present Ciutat de Barcelona per mi Pere Serra Corredor y trompeta real ab so de dos trompetes corredor y legidor vuy a XIIIJ de Mars M.D.LXXXIJ, de premissis aliena manu scriptis et a processu victualium ducto in regio concilio Criminali ad relacionem magnifici domini Ludovici a Paguera fidem facit Philippus Soler Sacre Catholice et Regie Majestatis mandati scriba ac eius auctoritate notarius publicus Civis Barcinone hic se subscribit».

Merce. DISSAPTE XXXJ. — En aquest die fou desliberat per los magnifichs Consellers y setze persones elegides per lo consell de Cent per los negocis occorrents de lmonastir de la Merçe, que mossen Miquel Bastida Ciuteda y micer Joan Raphel Masnovell advocat de la casa anassen ab lo R.nd mossen Bernat Torres prior de Calaff y ab mossen Miquel Joseph Cellers subsindic de la present Ciutat a presentar lo dit breu al R.m Senyor Bisbe de Gerona les hores residint en la Ciutat de Gerona, pera supplicar lo de part de dita Ciutat volgues obrir lo dit breu y exequutar aquell segons que per sa sanctedat es ab dit breu manat, y en cars que dit senyor Bisbe recusas o, differis fer lo sobredit lo requerissen en scrits ab la deguda descentia affi que se pugues fer fe ha sa sanctedat de les diligenties de la dita Ciutat y de la recusacio de dit senyor Bisbe y de la sua inhobedientia en recusar obehir als manaments apostolichs.

ABRIL

Mercé. Breu. DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia essent tornats los dits mossen Miquel Bastida Micer Joan Raphel Masnovell y mossen Bernat Torres prior de Calaff de la Ciutat de Gerona enviats al senyor Bisbe com de sobre es dit, refferiren que lo dimarts proppassat que comptavem a IIJ del present mes de abril en la vila de Caldes de Mala vella del Bisbat de Gerona ahont les hores se trobava dit senyor Bisbe de Gerona que prenie los banys per algunes sues indisposicions, explicaren a dit senyor Bisbe la embaxada los era stada ordenada per dits magnifichs consellers y li donaren la letra que de dits magnifichs consellers aportaven, y en effecte li digueren com aportaven un breu de sa sanctedat dirigit a sa S.a y perço lo supplicaven fos servit manarlo

obrir y permetre que de la presentacio sen levas acte y tambe quel executas com en aquell es contengut, y lo dit senyor bisbe respongue que lo matex dia entenia anar a Girona ahont hi hauria notari y aparell de les altres coses convenients, que perço sen anassen a dita Ciutat de Gerona que alli se faria dita presentacio offerint ab moltes paraules fer tot lo que podria en donar contento a la present Ciutat, y que lo endema que fou dimecres demati en la ciutat de Gerona en presentia de mossen Joan Figueres notari del viccariat lo qual dit señor Bisbe havia manat cridar per continuar lo acte de la presentacio y obertura de dit breu apostolich, los sobre dits supplicaren ab moltes paraules molt pertinents a dit señor bisbe fos servit rebre y aceptar lo dit breu apostolic y aquell obrir y executar segons la serie y tenor de aquell y per en asso manar fer lo que convenia ab molta diligentia per quant es perill ab la tardança, y per dit effecte lo sindic presenta y dona a dit señor Bisbe lo dit breu y lo senyor Bisbe lo prengue en ses mans y lo obri y mana al notari quel legis publicament, segons que de fet lo dit notari lo legi en presentia del senyor Bisbe y dels demunt dits y del R.[d] fra Francesch Carda del orde de la Merçe qui com ha ecconomo de dit monestir de la Merçe era alli present pera tambe fer levar acte de la presentacio de dit breu en quant toca lo interes de son monastir y en presentia de alguns criats del senyor bisbe y de dit Francesch Pons verguer dels senyors Consellers, lo qual breu es conforme a la copia y minuta que de aquell es stada enviada per lo senyor Thomas Pujades qui sta en Roma trames per la present Ciutat ha sa sanctedat per dits negocis, y es dita copia del tenor seguent — «Venerabili fratri Episcopo Gerundensi Gregorius papa XIIJ. Venerabilis frater salutem &.[a] Postquam in vim novorum statutorum constitucionum et ordinationum in capitulo generali ordinis fratrum Beate Marie de Mercede redemptionis captivorum anno Domini MDLXXIIIJ in oppido de Guadalaiara Toletane diocesis celebrato factorum et institutorum, dilectus filius Franciscus Maldonado in magistrum generalem dicti ordinis in Monasterio Sancti Latzari eiusdem ordinis Cessar augustanæ Civitatis seu diocessis electus et electio huiusmodi per nos apostholica auctoritate confirmata fuerat, conquerentibus dilectis filiis priore et conventu Monasterii eiusdem Beate Marie Barcinone dicti ordinis, et quia Monasterium ipsum Beate Marie sub eorum protec-

cione fundatum asserebant commutate (1) et hominibus Civitatis Barcinone seu illius Consiliariis ex persona, statuta constitucionis et ordinacionis huiusmodi antiquas eiusdem ordinis fundacioni et institutis derogabatur, ac grave prejudicium inferebatur, et maxime in eo quod prefeccio de persona magistri generalis dicti ordinis in Monasterio Beate Marie huiusmodi celebrari consueverat ideo debebatur, nos post diversas a nobis super huiusmodi negocio ad venerabilem fratrem nostrum Episcopum Barcinone directas literas, tandem venerabili fratri nostro archiepiscopo Tarraconensi per quasdam inter alia deductis in mandatis, quatenus ac citius ab eo ex Castelle per generalem et totidem ex Cathalonie provinciis per priorem et conventum prefatos ad id nominandis et eligendis eiusdem ordinis fratribus usque, nec non pretensionibus querelis et differentiis super omnibus tam antiquis quam novis ipsius ordinis Statutis constitucionibus et ordinationibus, ac etiam loco in quod Electio magistri generalis pro tempore fieri debeat per eum auditis et examinatis ac quantum sibi videbitur discussis, quidem quia in eis ad ipsius ordinis prosperum statum confirmatione et approbatione reformatione revocatione restitucione innovatione ac etiam ex integro editione indigere cognosceretur, rerumque calitas exhigeret et alia sibi in domino expedire videbitur arbitrio suo in omnibus et per omnia auctoritas nostra statueret et cerneret et ordinaret. Postmodum vero per nos accepto quod dictus archiepiscopus ad executionem literarum sibi directarum predictarum eatenus non procederet, fraternitati tue per alias nostras literas etiam inter alia dedimus in mandatis quatenus ad exequucionem in dictis literis contentorum per inde ac si illi tibi ab initio directe fuissent procederes, preterquam quoad articulum electionis ac loci in quo illa celebranda esset ac aliarum electionem ipsam concernentium, quorum cognitionem et decissionem nobis specialiter et expresse reservavimus, probationes tamen circa ea fiendas nobis reservata, ac partibus propositas recipias processumque desuper formares et ad nos quamprimum tuo sigillo munitum transmitteres ut quid de jure circa eundem diffiniendum esset mature desliberare possemus prout in singulis literis plenius continetur, licet autem sicut etiam accepimus tempus per quod dictus Franciscus Maldonado officium magistri generalis huiusmodi gerere debet

(1) Pro communitati?

de mense aprilis profuturo spiret, nec spes sit controversiam predictam interim decidi posse, nos ne propterea officium generalis magistri huismodi cum vaccabit ut premittitur rursus in contencionis lites et diferentias decedat, graviaquæ inde scandala et alia incommoda excitentur officii nostri partes ad id interponere volentes, eidem fraternitati tue per presentes committimus et mandamus quatenus omnibus et singulis diffinitoribus ministris provincialibus et aliis dicti ordinis prelatis ac religiosis ad quos Electio magistri generalis huiusmodi spectat et pertinet, auctoritate nostra quanto citius significari cures intentionis esse et fore quod ipsi donec et quousquam controvercia predicta per nos plenius decissa fuerit, ab omni quacumque electione huiusmodi abstinere et in ea supercedere debeant, alioquin omnes et quascumque electiones aliter faciende contra mentem et intencionem nostram facte, nulle et irrite nulliusque valoris vel momenti sint et esse censeantur ne cuiquam suffragari possint, et interim finito tempore predicto ad quem eodem officium magistri generalis vaccante juxta fundationem et primaria statuta ordinis huiusmodi pertinet universalem curam ipsius ordinis habere ac generalem et alia capitula convocare ibidemquæ prehesse ceteraquæ omnia et singula que ad officium magistri generalis huismodi de jure vel consuetudine aut ex institutis predictis vel alias quomodolibet spectat, facere gerere et exercere et exequi libere et licite possit et debeat, non obstantibus littibus controverciis et aliis premissis ac apostolicis nec non in provincialibus sinodalibus et universalibus consiliis editis generalibus vel specialibus constitucionibus et ordinacionibus dicti ordinis jurorum, confirmacione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, ac etiam novis reformationibus nec non omnibus illis que in singulis literis prefatis voluimus non obstare leterisque contrariis quibuscunque. Data Rome apud Sanctum Petrum sub anulo piscatoris die etc.» Et per dictum Episcopum fuit facta responsio dicte presentacioni et fuit mandatum quod breve predictum aperiretur prout de facto apertum fuit et coram multis ibi presentibus lectum.—Y essent legit lo dit Breu per lo notari com es dit en presencia del dit senyor Bisbe, lo qual volgue que dos voltes se legis la Clausula que toca a que nos fasse Electio de mestre general de dita orde fins sia per sa sanctedat determenat, lo dit sindich de la present Ciutat demana y requiri que de la presentacio y uber-

tura de aquell sen llevas acte y lo mateix lo dit fra Carda com ha ecconomo sobre dit per lo interes toca a dit son Monestir, y los dits mossen Miquel Bastida y altres sobre anomenats ab les paraules mes pertinents molt encaridament supplicaren al señor Bisbe executas lo dit Breu representantli molts danys y inconvenients se eren patits en dit negoci y sen podrien seguir si se tardas la executio de aquell E lo señor Bisbe apres de molts colloquis respongue que desitjava molt complaure á esta Ciutat y que ell sen aconsellaria del que hauria de fer per ser negoci arduo, y que no li donassen molta pressa. Apres lo endema dijous apres dinar, los sobre dits tornaren al señor Bisbe pera supplicarlo manas fer las letras y provisions convenients per executio de dit breu, y lo señor Bisbe se trague un paper dels pits y lo dona al dit mossen Figueres notari sobre dit dient que alli se contenia la resposta que ell feya a la presentacio del breu apostolic que li fonch presentat lo dia de ahir mes prop passat, la qual scriptura contenguda en dit paper legi lo notari publicament devant los sobre dits y davant lo fra Carda y en presencia de alguns criats del senyor Bisbe, y en effecte contenia dita resposta que entenia consultar ab sa sanctedat sobre les coses en lo breu contengudes y entre tant no acceptava aquell, y vista la recusatio del señor Bisbe per lo sindic de la present Ciutat fonch presentada a dit señor Bisbe una scriptura contenint supplicatio en son cars requesta, la qual es del tenor seguent — «Illustrissime ac Reverendissime domine Sua sanctitas coram qua pendet controversia inter oratorem Civitatis Barcinone et pretendentes impugnare antiquas constituciones Beate Marie de Mercede redemptionis captivorum quibus prescripta fuit forma Electionis faciende de magistri generali dicte religionis et in quo loco sit facienda, cum primum intellexit imminere tempus dicte Electionis faciende nempe post lapsum sex annorum quibus admodum Reverendus Franciscus Maldonado prefectus fuit ad dictum magisterium regendum et gubernandum in vim Electionis de illius persone facte et confirmate per sanctam sedem apostolicam, volens impedire ne dicta controversia pendente nova fiat Electio unde possent suscitari scandala, suo cum rescripto aut mandato apostolico jam superius inserto mandavit V.ᵉ D.ⁱ (1) quod exequatur contenta

(1) Vestræ Dominacioni.

in illo, ne persone religiose quibus onus dicte Electionis commissum est procedatur ad dictam Electionem faciendam quamquam magnifici consiliarii Civitatis Barcinone ad quorum supplicationem fuit expeditum dictum rescriptum apostolicum, decreverunt dictam exequucionem dicti brevis apostolici instare et ad hunc effectum destinaverint ad V. D. sindicum dicte Civitatis per quem fuit facta presentacio dicti Brevis apostolici in presentia Joannis Figueres notarii, per quem de dicta presentacione fuit confectum publicum instrumentum et distulit V. D. executionem dicti brevis apostolici, Supplicat dictus sindicus quo magis occurratur indemnitati dicte Civitatis et constare possit de diligentiis circa executionem mandatorum apostolicorum editis attenta brevitate temporis, et quia periculum est in mora, quod V. D. cum effectu et sine mora exequatur dicta mandata apostolica et quod per illarum executione cum insertione dicti brevis apostolici mandet expediri literas opportunas directas dicto admodum R.do Francisco Maldonado et omnibus et singulis diffinitoribus provincialibus ministris et aliis dicti ordinis prelatis et religiosis ad quos electio dicti generalis pertinet et spectat fieri et expediri illis et cuilibet illorum, mandando sub decreto nullitatis et alias a se abstineant a dicta electione de dicto magistro generali facienda donec per suam sanctitatem fuerit super ea facienda decretum, et quod interim finito tempore predicto obediant illi cui pro observantia antiquarum constitucionum inconcusse observatarum ab initio fundate dicte religionis ante Electionem dicti Maldonado dicto magistro generali vaccante obedire tenebatur, prout latius in dictis literis apostolicis ad quas habetur relatio continetur juxta mentem sanctissimi domini nostri pape in eisdem explissite declaratur Protestatur alioquin cum debita reverentia de omnibus et singulis de quibus licet protestari, requirente vos notarium. Et eciam pro parte dicti ecconomi eadem die fuit presentata alia supplicatio et suo casu requisitio dicto R.mo Episcopo tenoris sequentis — «Ill.me et R.me domine Pro parte R.di ecconomi Monasterii beate Marie de Mercede Civitatis Barcinone debita cum reverentia fuit presentatum V.e R.e dictum breve apostolicum sanctissimi domini nostri pape Gregorii decimi tercii vestre dominationi directum prout superius est insertum, supplicans quatenus V. D. illum ad totalem executionem deducere juxta illius seriem et tenorem. Et nichilominus vobis et alias aliter pro parte eiusdem ecconomi

fuit in effectu reverentialiter oblatum in omnibus et per omnia predictis et aliis literis apostolicis in dicto rescripto mencionatis et alias obedire et summa cum reverentia parere qua obedientia et nunc ad cauthelam realem et cum effectu prestare et esse presto et paratus in omnibus obedire apostolicis mandatis, verum cum hactenus per V. D. non sit dictum Breve apostolicum in executionem deductum quod cedit in magnum damnum dicti Monasterii ideo et alias iterim supplicat V. R. D. quatenus placeat dictum Breve et mandatum apostolicum executioni demandare et mandata in eo fieri provisa expediri, alias cum debita reverentia protestatur de licitis, requirens de predictis per vos notarium confici instrumentum quibus una fine facta per dictum Reverendissimum Episcopum responsio, vix quod intendebat super predictis in dicto Brevi contentis S. D. N. papa consulere et interim dictum Breve non acceptare sine. — Die sexta presentis mensis fuit una pro parte dicti sindici et alia pro parte dicti ecconomi supplicatio et suo casu requisicio et dicto R.mo presentata tenoris sequentis — Ill.me Domine, pro parte sindici Civitatis Barcinone instanter et vicibus geminatis fuit humiliter et cum debita reverentia tam verbo quam in scriptis V. R. D. supplicatum quatenus Breve seu literas apostolicas a Sanctissimo D. N. papa Gregorio XIIJ emanatas et V. D. directas ad totalem executionem deduceret, mandataque opportuna fieri magistro generali ordinis Beate Marie de Mercede aliisque provincialibus et fatribus dicti ordinis fieri mandaret juxta seriem et tenorem dictarum literarum apostolicarum ad quas habetur relacio. Quibus supplicationibus ac presentacione dicti Brevis fuit pro parte V. D. responsum quod attentis aliquibus difficultatibus ex dicto Brevi resultantibus, placet V. D. dictum summum pontificem consulere responsumque a sua sanctitate super dicta consultacione spectare et interim Breve seu literas predictas non acceptare, ex quibus non modicum prejudicium generatur sindico Barcinone supradicto cum inest tempus Electionis faciende de magistro generali ordinis supradicti de Mercede et interim si Electio fiet prout fieri potest, damnum irreparabile causabitur et inde scandala plurima et incommoda nascerentur quibus sua sanctitas obviare remediis opportunis in dictis literis expressis voluisse facilime depprehenditur. Quapropter et alias, dictus sindicus illis melioribus via modo et forma quibus de jure potest et debet representando

Dit negoci.

omnia et singula V. D. iterum atque iterum V. D. supplicat quatenus placeat nulla alia consultacione et consultacionis responsione spectata dictas literas apostolicas cum effectu acceptare, illasque ad debitam executionem deducere alias cum debita reverentia protestatur de licitis requirens vos notarium. Tenor vero supplicationis dicti ecconomi talis est. — Ill.me ac R.me domine, licet alias de mense februarii proxime lapsi pro parte ecconomi conventus Monasterii ordinis Beate Marie de Mercede fuerunt presentate V. D. quedam litere apostolice S. D. N. pape sub anulo piscatoris de mense Augusti proxime lapsi expedite, quibus eidem R.me D. V. comminebatur et injungebatur ut causa et alias per alias literas apostolicas aliis diversis judicibus commissas super controverciis inter admodum R.dm fratrem Franciscum Maldonado generalem prefati ordinis ex una et priorem ac Conventum prefati Monasterii Beate Marie de Mercede Barcinone necnon et Consiliarios eiusdem Civitatis pro suo respective interesse, et signanter super veterum et novarum Constitucionum observantia partibus ex altera. Desuper et sub certa et in eisdem literis expressa forma terminaret et pro observantia earumdem literarum semel cum prefata presentacione per eundem ecconomum nomine prefati conventus Barcinone fuerit verbo et in scriptis V. R. D. oblata debita obedientia et manuali reverentia per eosdem fratres prestanda juxta mentem S. D. N. pape in eisdem literis apostolicis expresse contentum ac per eosdem instantissime supplicatum V.e R.e D.i ut eam accipere et ad dictarum literarum executionem procedere dignaretur juxta traditam sibi in dictis literis formam Et nichilominus denuo pro parte prefati ecconomi die mercurii presentis mensis aprilis fuerunt presentate eidem R.e D. V.e alie litere apostolice eiusdem Sanctissimi D. N. pape et sub anulo piscatoris de mense februarii expedite, quibus V. R. D.i traditur in mandatis ut prefatis generali et diffinitoribus et aliis prelatis dicti ordinis curet intimare et notificare esse mentis et voluntatis sue sanctitatis ut se abstineant ab Electione de persona futuri generalis nuper faciende et cum decreto irritante et alias prout in singulis prefatis literis plenius continetur pro quarum executione fuit se prius instatum et iterum cum presenti instatur, quia tamen V.a R.a D. tam prioris quam posteriorum literarum debitam executionem hactenus distulit et amplius defferre intendit sub pretextu quod super contentis in eis vult summum pontificem

consulere, interimque plurimum prefatis sindico et conventui istius ut prefate litere exequucioni demandentur presertim cum in posterioribus literis tempus sit cohartatum et mora sit valde periculosa et que damna inferre potest irreparabilia, supplicatur propterea iterum atque iterum humiliter V.[e] R.[e] D.[i] pro parte eiusdem ecconomi et conventus quatenus sine aliqua alia dilatione aut consultatione interposita ad prefatarum literarum promptam et totalem executionem procedere dignetur, offerens se dictus ecconomus nomine prefati conventus omnem obedientiam et manualem reverentiam prestare prout cum presenti realiter prestat ad pedes V. R. D. provolutus et amplius paratus est prestare pro arbitrio R. V. D., supplicando eidem ut eam recipere et acceptare dignetur et consequenter fratribus dicti conventus beneficium absolucionis simpliciter vel ad cauthelam ad beneplacitum V. R. D. impartiri, et ad ulteriorem literarum executionem procedere juxta mentem et voluntatem sue sanctitatis in eisdem expresse contentam, alias protestatur debita cum reverentia de omnibus et singulis protestari licitis Et signanter et expresse quod non stat per eos dictam obedientiam prestare cum parati sint ut filii obedientie prefatis et aliis omnibus mandatis apostolicis obedire et obtemperare, requirens vos notarium. Quibus respondendo dictus R.[mus] Episcopus dixit se retinuisse terminum juris. Et licet per dictum R.[mum] Episcopum sit vobis mandatum quatenus de dictis actis et instrumentis confectis dictis sindico et ecconomo cum insercione Brevis tradere copiam publicam et fidem facientem quod hactenus vos facere recusastis Et quia predicti sindicus et ecconomus de predictis omnibus et singulis fide facere intendunt coram sanctissimo domino papa eiusque S.[ta] sede apostolica ut justiciam obtentam ut decet obtinere valeat, vos dictum Joannem Figueres notarium predictum iterum atque iterum requirunt quatenus de supradictis instrumentis per vos confectis presentacionum predictarum ac responcionum eis inseratur dicti Brevis et alias ut est juris copiam auctenticam tradatis, offerendo solvere salaria competencia alias protestatur contra vos tanquam contraimpedientem quod predicta omnia et singula ne deveniant coram sua sanctitate, et alias prout juris fuerit et de penis ac censuris tam Bulle in cena domini quam alias sibi licitis et permissis protestari, requirentes vos notarium ».

Festa de S. Jordi. Atentat.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest die acabat de hoyr lo offici y sermo los magnifichs senyors de Consellers en la casa de la

deputacio ahont foren convidats per los R.^{nds} y magnifichs senyors diputats com es acostumat, anantsen quiscu dels devall scrits senyors de consellers en llurs cases pera dinar acompanyats de alguns officials de la Casa entre los quals eren mossen Dalmau Ros Racional de la Casa de la Ciutat y Joan Busquets fuster de dita Casa y de molta altra gent, essent los magnifichs senyors mossen Francesch Ferrer y Despuig conseller en cap, mestre Francesc Domingo doctor en medicina conseller segon y mossen Jaume Planes conseller quint en lo carrer del Regomir, abans de arribar als quatre cantons del carrer den Gimnas que travessa per lo dit carrer del Regomir un poch mes atras alli en la stretura del dit carrer, senti lo dit mossen Dalmau Ros que tras dell hi havie algun debat y senti dit debat per que anave junt inmediat dels dits magnifichs consellers, y girant se va veure que lo dit Joan Busquets fuster official del morbo y fuster de la casa de la Ciutat estava detenint a un jove que podie tenir devuyt fins en vint anys poch mes o, manco que tenia la nina del un ull un poch gastada, y lo dit Dalmau Ros digue al jove — «gentil hom, feu me merce queus detingau que lo loch es estret y no es costum ques passe devant los magnifichs Consellers» — y lo dit jove respongue — «a pesar de todos tengo de passar» — y aqui mateix procura de detenir al dit jove, lo qual no fent mencio ni cars del que dit Ros li deya, dit jove allerga lo bras a la volta del Conseller segon per ferlo apartar y voler passar per forsa, y les hores dit Dalmau Ros prengue del bras al jove hil feu aturar, y aqui mateix digue lo jove a dit Busquets qui tambe detenia a dit jove perque no passas que li trencaria los morros Y dites estes paraules va veure lo dit Dalmau Ros com lo jove enforna lo bras en lo puny clos a manera de stocada a la volta de dit Busquets de que los magnifichs consellers vehent lo debat y la gran porfia de dit jove que per res nos volia detenir digueren — «es aqui lo Cap de guayta» — fonch respos a ses magnificencies — «si senyors assi es» — y a les hores dits magnifichs consellers digueren a dit cap de guayta de la Ciutat que es official real — «preneu aqueix jove y portaulo a la preso» — y juntantse dit official ab dit jove per voler lo pendre, lo jove feu molta resistencia a dit official en tal forma que lo basto que dit official portave sen feu trossos, y axi prevalgue ab alguns que li ajudaven quel prengueren y portaren a la preso del rey. Y axi com ja anaven

a la preso del rey comparagueren alli dos jovens que digueren als magnifichs consellers que ses magnificencies manassen portar lo dit jove pres devant lo señor virey, y a les hores per lo gran desacato y mala criansa de dit jove ab la molta porfidia havie usada ab los magnifichs Consellers tingueren per be los magnifichs consellers que arribas dit jove a la preso del rey, y encontinent abans de anarsen a dinar dits magnifichs consellers se ajuntaren en casa del conseller en cap y alli enviaren a demanar alguns Cavallers pera pendre consell del ques devia fer sobre lo negoci de dit jove, y foren de parer que enviassen dos cavallers a sa Excellencia per ferli asaber lo molt gran agravi y desacato que ab molta forsa lo dit jove havia usada en presentia dels magnifichs consellers, y com per aquexa causa havien los magnifichs consellers fet posar en la preso del rey a dit jove y perque apres entengueren los magnifichs consellers que lo jove serie criat de sa Excellencia se deslibera se donas raho a sa Excellencia de tot lo que ere passat per que sa Excellencia ordenas lo que fora servit, y enviant per aquest effecte lo Correu de la Ciutat a Casa de sa Excellencia per demanar hora per anar los consellers per donar raho de tot lo que havia passat com sta dit a sa Excellencia, y quant lo Correu fonch a Casa de sa Excellencia li digueren que estava dinant y axi dit Correu spera que hagues dinat, y dinat que hague lo correu volia entrar a parlar a sa Excellencia y li fonch dit que sa Excellencia estave ocupat en un negoci, que per ara no podia donar hora, mes que sa Excellencia enviaria a dir a ses magnificencies la hora que haurien de venir. Y entesa esta resposta los magnifichs consellers y Cavallers que alli estaven ajustats per dit effecte sen anaren quiscu dells a ses cases a dinar. Apres de haver dinat los magnifichs consellers anaren a Casa la Ciutat y estant alli junctament ab molts cavallers y Ciutedans vingue un alabarder de part de sa Excellencia y digue als magnifichs Consellers que sa Excellencia lo enviave per ha fer asaber a ses magnificencies que podien enviar los Cavallers que havien dit li volien enviar, y en la hora matexa los magnifichs consellers enviaren a sa Excellencia mossen Jaume Salba militar y a mossen Miquel Bastida Ciuteda los quals anaren a sa Excellencia per part dels magnifichs Consellers y dits mossen Salba y Bastida li digueren ço es lo dit mossen Salba per ser maior, que los magnifichs consellers los tremetien alli per dir a sa Exce-

llencia y donarli raho del que havia passat en lo demunt dit negoci, lo qual ja en la matexa hora que fonch fet se eren aplegats en la casa del senyor Conceller en Cap de hont trameteren a sa Excellencia que si ere servit estaven ja dos Cavallers en sa casa pera trametey lo que ara fan, per haver enviat a dir sa Excellencia que per les hores no tenia aparell per entendre dit negoci, que baixantsen dits tres Consellers que exian de S.t Jordi essent se ja despedits dells los magnifichs consellers terç y quart, quant foren en lo loch demunt designat los consellers sentiren alguna remor o, debat que derrera dells se movia y tornant arrera entengueren quant foren alli presents que lo demunt dit jove tenia questio ab dit Busquets y segons deyen y entenien, de la forsa que lo jove havia volguda fer en passar devant los magnifichs consellers y lo obstacle que per dit mossen Dalmau Ros y dit Joan Busquets li havian fet que no passas detenint lo, y les paraules quels havie dites — «que ha pesar de quien pesara havia de passar» — y amanassant que volia pegar a dit Busquets y que dit Busquets per deffensar se havia presa una llima de casa de un manya, y que perço manaren al Cap de guayta quel prengues hil portas a la preso, lo qual volent lo pendre li feu tota la resistencia que pugue en tant que li trenca lo basto en tres trossos, y axi per veurer la inobedientia y desacato que havia tingut y tingue dit jove ab los magnifichs Consellers com apres al Cap de guayta fentli dita resistencia, tornaren a manar ab effecte lo aportassen a la preso y axi ley portaren, y que perço supplicaven a sa Excellencia de part de dits consellers manas castigar a dit jove per lo que convenia al servey de sa Magestat que semblants casos fossen punits y castigats per ques tingue la descentia y acato ques deu tenir als magnifichs consellers y tambe als officials reals. Les hores lo señor loctinent general respongue — «que ell no entendia aun el negocio y que mandaria tomar informacion y que mandaria proveher lo que convindria al servicio de Dios y de su Magestat y bien de la justicia la qual ya los conselleres havian executada» — Y responentli dit Salba li digue — «vostra Excellencia tingue per scusats als magnifichs consellers que no han pogut fer altra cosa ni tantpoch no saberen que fos criat de vostra Excellencia fins que ja fou determinat y executat quel portassen a la preso, que venint ja a sa casa en casa del señor conseller en cap alguns digueren que ere criat de sa Excellencia».

Dit atentat.

DIMECRES XXV. — En aquest die parti de la present Ciutat Melchior Riera Correu de dita Ciutat pera Roma per negocis del Monastir de la Merçe.

Cas de contrafaccio.

DIJOUS XXVJ. — En aquest die demati entre nou y deu vingue a noticia dels magnifichs consellers que lo virey com ha Capita general entenia fer executio de Pere Camps alias Pere Gros, condemnat a mort ab sentencia donada per los assessors de la Capitania general, lo qual tenia pres dins los Carcers reals de la present Ciutat, y com entenguessen que aquell volia executar o penjar dins las teresanas de la present Ciutat y foscars per la qual dubtaven se feya violacio als privilegis de la present Ciutat y Constitucions de Cathalunya en quant per aquella via se donas sentencia y fes executio dit senyor virey en la present Ciutat ahont noy ha exercit ni occasio ni causa de dir que sie en loch de guerra Axi mateix per lo que assessors ni tribunal de judicar dins la present Ciutat no dega ni pugue tenir dit virey com ha capita general y per altres causes quels fonch deduhit Encontinent provehiren y manaren convocar los advocats de la present casa y altres a effecte que vessen y considerassen si dit cars ere de tal condicio y causa ques pugues fer perjuy a dits privilegis y constitucions E convocats y ajustats dits advocats en la lotge de la present casa discorregueren dit negoci y causa molt llargament y ab resolucio conformes feren relacio als dits magnifichs consellers que dit cars tenien per molt cert e indubitat contravenir a les constitucions de Cathalunya y a altres leys municipals, y que perço los aconsellaven devien donar part y enviar persones asenyalades als diputats de Cathalunya per que dit cars assumissen e instassen com ha contrafaccio de dites leys municipals y se opposassen a la deffensa de dites leys per los remeys que devien y son obligats segons tenor y forma de les dites leys y constitucions de Cathalunya, y estant ab aquest negoci y apuntament vingue a noticia de dits magnifichs consellers que lo señor loctinent general com a Capita general havia executada dita sentencia fent penjar dit Pere Camps alias Gros a les teressanes dit die. E no resmenys procehint los consellers y executant dit consell provehiren y manaren a micer Miquel Çarrovira y a micer Joan Raphel Masnovell advocats de la present Ciutat que anassen de part de aquells y de la present Ciutat a dits diputats consistorialment y en aquells explicassen lo sobre dit cars y

causes per les quals havian resolt y conclos com se havia contrafet ab dita executio a dites constitucions generals de Cathalunya y altres leys municipals E com fos hora tarda e dits diputats fossen fora de la casa los advocats speraren a les dos horas depres dinar y sabent que staven aplegats en Consistori anaren tots junts y trobant aquells consistorialment, explicaren lo cars y causa per la qual dits magnifichs consellers los enviaven y de part de aquells los supplicaren que en dit cars fessen instancia y se opposassen per la deffensio de les constitucions y leys municipals y per lo reparo que de aquell agravi devien y eren obligats fer y instar E axi per dits diputats los fonch respost ferien promptament y ab tota diligentia y madur consell lo que devien y eren obligats per raho de llur offici. — E ordenaren y manaren los magnifichs Consellers y diputats que per mes clarificar dit cars y resolre lo fahedor se ajustassen los advocats axi de la present casa com del general y vessen y entenguessen lo que per lo negoci fer y provehir se devie. Y convocats dits advocats ab los quals fonc micer Anthoni Çarrovira y micer Francesch Ferrer tambe advocats de la present Ciutat y tambe los advocats y assessors del general, tots junts resolgueren y foren de parer que per dits deputats se fes solemne embaxada al señor loctinent general supplicantlo que reparas dit agravi y rompiment de Constitucions com devia y ere obligat per lo jurament que en lo introhit de son offici havie prestat de servar les generals Constitucions y privilegis de la present Ciutat y altres leys municipals.

Consell dels Brassos en la Diputacio.

DIUMENGE XXVIIIJ. — En aquest die los magnifichs senyors consellers se ajustaren en casa de la Ciutat y molts Ciutedans per lo que lo señor Conseller en Cap havie de esser y entrevenir en los brassos se tenian a la diputacio com a cap del bras real, y de fet ana a la diputacio acompanyat de molts Ciutedans y essent alli troba a la Sala nova los diputats y lo Excellent duc de Cardona y molts altres cavallers, y per lo diputat ecclesiastich fonch proposat que per lo que havia supplicat a sa Excellencia y merçes ere los volguessen aconsellar lo que mes convindria en aquest principat acerca de haver lo excellent loctinent y capita general manat posar unes forques en la dressana y en aquelles penjar en Pere Camps alias en Pere Borras stependier segons diuen de la Capitania general, per delictes fets ans de esser stependier y scrit en los libres de dita Capitania y

del libero comers, de que ni ha moltes quexes de les vexacions y oppressions se fan contra aquells qui compren y venen, lo demes digue micer Francesch Serra advocat y assessor de dita casa y en haver dit, vota lo excellentissim duc de Cardona y dix que quant en lo del home se penja los dies passats en la dressana lo qual mana penjar lo dit señor loctinent com a capita general, que lo fet nos podie remediar ni tant poch se guardave remey per lo sdevenidor se pugues haver per medi de dit Excellent loctinent general perque constas haverse fet diligencies, que perço se envias a sa Magestat per que en les primeres corts se pugues demanar en cars que sa Magestat no volgues remediarho ara de present, y quant en lo del libero comers se fes embaxada a sa Excellencia que remediassen los agravis se feyen als poblats de aquest principat de Cathalunya per lo dit Excellent señor loctinent general. E apres de haver votat dit Excellent señor duc de Cardona sen ana dit señor Conseller en Cap acompanyat de molts Ciutedans y torna a casa de la Ciutat y relata lo vot y parer del dit excellent señor duc de Cardona e tots foren de parer que se estigues al vot y parer de dit excellent señor duc de Cardona, y encontinent dit señor Conseller en cap sen torna a la deputacio axi mateix acompanyat de molts Ciutedans, e essent alli se vota en la congregacio que ere en dita casa de la Diputacio se envias a sa Excellencia nou persones ab embaxada dient les quexes grans que la generalitat de aquest principat de Cathalunya te acerca del dit libero comers, e encontinent foren elegides les nou persones per fer dita embaxada a sa Excellencia com de fet la feren, quexantse axi dels excessos fets per haver manat sentenciar dit home de la dita Capitania general per raho dels excessos per ell comesos ans de esser de dita Capitania general, y del libero comers, tot lo qual es contra los privilegis y constitucions del present principat de Cathalunya. E per lo dit loctinent general fonch respost que no ere son animo de fer cosa ninguna en perjudici de sos privilegis, y que si cosa alguna hi havia contra dells y de les constitucions ell ho manaria remediar ha gust y contento de aquest principat de Cathalunya.

MAIG

DIMARTS I. — En aquest die entre vuyt y nou hores dematí mossen Gabriel Alzina scriva de manament y secretari del loctinent general ana a casa del magnifich mossen Francesch Ferrer y Despuig conceller en cap de la present ciutat, y de part de sa Excellencia digue que per alguns negocis tocants al servici de sa Magestat dit loctinent general deya que pera les tres hores passat migdie fossen tots los magnifichs Consellers en casa de dit loctinent general E lo magnifich señor conseller en cap respongue al dit mossen Alzina que per en aquexa hora no ere possible, per esser aquesta jornada del present dia apres dinar dedicada pera fer la metricula dels Ciutedans de la present Ciutat en la qual dits magnifichs Consellers han de star occupats, e que si lo loctinent general fos servit se poria differir per dema demati o pera vuy ans de mig die E apres dit Alzina, sen ana, e al cap de mitja hora poc mes o manco torna en casa del dit magnifich conseller en cap e de part del señor loctinent general li digue que fos per aquest mati tant prest com fos possible E per dit effecte per orde del magnifich Conseller en cap tots los magnifichs consellers se ajustaren dit mati en casa de la Ciutat y acompanyats de molts officials y altres anaren a Casa del loctinent general lo qual trobaren en la instancia devers mar ahont hi ha una tribuna e lo loctinent general dix unes tals o semblants paraules. — «En el recibimiento de la serenissima Emperatriz se fue muy quexoso assi de v. m. como de mi el arçobispo de Sivilla como me lo ha scrito su Magestat, y hay tambien una carta para v. m. de su Magestat» — la qual un criat de dit loctinent general dona al magnifich Conseller en Cap devant lo loctinent general y dit loctinent general dix — «abran la carta y leanla porque los tengo de ablar acerca de lo que en ella viniere». — Y per dit Conseller en cap li fonch respost que semblants cartes no se acostumaven de legir sino en la Casa de la Ciutat, y les hores respongue lo loctinent general — «Jo no quiero que previerten su orden sino que hagan lo que tienen acostumbrado, learan la carta porque alende desso yo hare la

satisfaction y descargo que fuere menester que ya lo he tractado con micer Fonte Pastor el qual me ha mostrado un scrito y he borrado algunas palabras que me paressian no estavan bien» — E tambe dix dit loctinent general — «sto es quanto en este cabo. Quanto a lo del page yo les prometo a fe de Cavallero que yo no he scrito nada a su Magestat. Tengo entendido que el patge no se descomedio con los Conselleres sino con un carpintero, yo no quiero que ninguno de mi casa se descompongue con ninguno de Barcelona quanto mas con los Consellers, y quando vinieron de su parte Jayme Salba y Bastida no havia entendido haun lo que passava y assi no respondi como respondiera y haun que los del Conseio havian determinado que mandasse sacarlo de la carcer aquell dia, por constar por tres testigos no haverse descomedido con los conselleres y assi no tener tanta culpa como esso, con todo esso no lo quise sacar de la carcel hasta lotro dia, y quanto en lo de las licentias de las vitualles no he dado licentia alguna de azeytes ni de trigos despues del pregon en el qual revocava todas las licentias sino algunas que ya antes de la revocation havia dado, y sta era una para el duque de Soma para trecientas quarteras de trigo para su casa y una otra, y de azeyte algunas que se havian ja concedidas antes de la revocation de las licentias, y por tener gana y volundat de assentar stos negocios de manera que sten bien ha sta Ciudad me ha parescido hazer election como la he hecha del Canceller regente la Cancellaria micer Franquesa y de micer Quintana para que se pueda hazer toda la satisfaction en que stuviera bien ha sta Ciudad» — y axis despediren y vingueren a casa la Ciutat, y en presentia de alguns Ciutedans y Cavallers legiren la dita letra tramesa per sa Magestad als magnifichs concellers, la qual com dit es fonch dada al magnifich conceller en cap en presentia de dit loctinent general per un secretari seu la qual es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers Conseio y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona.*

El Rey

Letra de S. M.

Amados y fieles nuestros, aun que el Ill.e duque de Terranova lugarteniente y capitan general nos ha scrito con quanta

voluntad y complimiento hesistes lo que tocava a vuestro dever acerca el recibimiento de la serenissima Emperatriz nuestra muy chara y amada hermana, lo qual hos tenemos en accepto servicio, todavia nos ha significado el sentimiento que os quedo de que el arçobispo de Sivilla y don Joan de Borja maiordomo maior de la dicha mi hermana huviessen tomado llugar entre el segundo y tercer conceller, y pues sto no se hizo con orden nuestra ni del dicho nuestro llugarteniente general ni es de creher que los sobredichos pretendieron agraviaros, ni es de nuestra intencion que por ste caso impensado os parasse periuyzio en lo que os puede tocar, como mas en particular lo entendereys del dicho nuestro lugarteniente general, encargamos os mucho que dando le entera fe y crehensa os aquieteys y no nos embieys embaxada ni agays alguna novedad sobre ello, y si stuviere ya en camino lo revoqueys pues concurriendo las causas que dicho es y stando yo aqui tan occupado es justo que la scuseys y no hagays gastos por cosas desta qualidad, que alende que en cumplirlo assi hareys lo que conviene, recibiremos en ello muy accepto servicio. Data en Lisboa a XXVIIIJ de Henero M.D.LXXXIJ.

YO EL REY

V.ᵗ Comes generalis thesaurarius — V.ᵗ Çapena R.ˢ
V.ᵗ Campi R.ˢ — V.ᵗ Terça R.ˢ »
Gassol secretarius

DIMECRES IJ. — En aquest die se tingue una gran prohomenia de Ciutedans y militars com es acostumat, y fonch proposat per lo magnifich mossen Francesch Ferrer y Despuig conseller en cap lo que passa lo die abans ab lo senyor virey conforme sta ja continuat dit die, y fonch legida la letra de sa Magestat que sa Excellencia mana donar a dit Conseller en Cap com sta ja continuat del que succehi en la entrada de la Emperatriz E per los prohomens foren aconsellats los magnifichs consellers que tenen obligatio de executar lo que per lo consell de cent ere stat y es determinat, y que no podien los magnifichs consellers posar lo negoci en tracte ans be tenien obligacio per lo jurament que tenien prestat y per la sentencia de excomunicatio tenen hoyda de posar en executio les desliberations fetes per lo consell de Cent, y que devien tornar resposta a sa Exce- Consell ab prohomenia.

llencia, y axi dits magnifichs Consellers feren electio de mossen Miquel Bastida y de mossen Jaume Aguilar Peralta y de Camporells pera que tornassen la resposta al dit señor loctinent general en la forma seguent, ço es que diguen a sa Excellencia que los magnifichs Consellers li tornaven resposta per lo que sa Excellencia los digue lo die abans que ells no podien remetre aquestos caps a ninguna persona ni persones per que no tenien tal poder de Consell de Cent ni podien dexar de executar lo que per lo Consell de Cent ere stat desliberat, y desitjant ses magnificencies donar la satisfactio qual conve li feyen asaber que lo quel havien supplicat del cap de les licenties de la extractio de les vitualles y del altre cap del libero comers, stava en sa ma de poderho remediar, que axi ley havien supplicat moltes voltes y ara de nou ley tornaven a supplicar, y que lo remey stava en sa ma per que molt be tenien entes que quant en lo que ere stat fet fins assi noy havia remey, pero que de assi avant lo supplicaven no donas loch que mes vitualles se traguessen del present principat de Cathalunya, y que quant al altre cap del libero comers que pus ere a temps de fer noves Crides, podie fer merce de fer les fer si y segons staven les Crides antigues y en particular aquella que fonch publicada per sa Excellencia a XIIIJ de Mars prop passat, y que quant al Cap de la entrada de la Emperatriz per lo que se ere seguit en aquella esser se mes lo archabisbe de Sivilla y don Joan de Borja maiordom de dita Emperatriz entre la filera del conseller segon y del conseller terç, que fent sa Excellencia una declaratio del fet com entenguen per la letra de sa Magestat que no es stat ben informat del que realment passa en dit recibiment, per que se entengue sa Excellencia ha informat a sa Magestat que lo passar y anar los consellers de la manera susdita no ere stat per orde de sa Excellencia, essen veritat que sa Excellencia ho manas axi als consellers com als verguers que passassen y caminassen avant lo que no hagueren fet si sa Excellencia nou hagues manat, que en lo demes restaven satisfets en lo que sa Magestat havie scrit, y que quant en lo tercer cap de haver posat en preso un criat seu restaven satisfets ab lo que sa Excellencia los havia dit, ab quels fes merçe que refferis a dits embaxadors lo quels havie dit als consellers per que ells no prenguessen engany, que era quels tenia dit que de dit negoci ni ell ne havia scrit ha sa Magestat ni a son consell de Arago ni

ha ninguna altra persona, ni u faria ni hi enviaria ni y trametria cosa alguna de aquell, y que pus sa Excellencia tenia los remeys tant a la ma lo supplicaven ho volgues remediar, y sempre que ells entenguessen los remeys ser tals com convenen per servey de Deu y de sa Magestat y benefici de aquesta republica, ells ho proposarien en aquest consell que tenen obligatio y tenen acostumat de dar ne raho E los dits mossen Miquel Bastida y Jaume de Aguilar com anaren a dit senyor loctinent general dit die depres dinar y li refferiren tot lo que demunt sta continuat, lo señor loctinent general los respongue — «que ell siempre havia deseado y deseava de dar todo contento a los conselleres y a la Ciudad y a todo ste principado de Cathalunya en todo lo que pudiesse, y que nunqua havia sido su intencion de agraviar a nadie ni romper constituciones ni privilegios particular ni general a ninguno, y que quanto a este particular lo que le movia a ell era que no se diesse pesedumbre a su Magestat que como entendiemos stava en Portugal con los negocios tan graves como todos entendiemos, y que por esso havia offressido y dado cargo al Cancaller regente Franquesa y Quintana para que entendiessen y vehessen si agravio havia alguno ell remedio dellos, por esso le havia paressido dezirlos lo que los havia dicho el dia passado, y que quanto a lo particular de lo de les vitualles que se havia sacado muy poco, que no havia dado licentia de sacar trigos sino una al duque de Soma, y que aquella ya por las mismas constituciones y privilegios de ste principado paressia no se le podia negar por ser de su casa y querer le por su provision, y que otra que havia dado de trecientas quarteras de trigo no se havian sacado quinze y que ell ternia quenta como siempre havia tenido en que no se sacassen. Que quanto al cabo de la entrada de la Emperatriz que ya los havia respondido y dicho y aparejado para hazer y dizir todo lo que conviniesse para dicho negocio y que por esso lo havia tractado con los del conseio, y que paressia que la charta de su Magestat lo allanava todo, y que micer Font Pastor le havia dicho que ahun guardava y tenia aquell papell que havia scrito quando lo tracto con los conselleres, y que unas palabras que havia a la prostra que paressia que hazian contrario en ellas, los conselleres se quitassen (1), y en lotro cabo en lo que tocava en la presa de su

Esplicacions ab lo Loctinent.

(1) Aquietcsen.

patge que passava de la manera que lo havia dicho, que no tenia scrito ni pensado en ello ni sacado cosa alguna ni scrito al Rey ni a ninguno y que a ell le abastava la satisfaction que tenia echa, y que no queria impedir de que no fuessen a su Magestat sus vassallos para darle qualquier quexas ahun que fuessen de ell mesmo, por que quanto a ell stava satisfetcho y daria bastante razon a su Magestat de todo lo que havia passado y la satisfaction que ell havia hecho» — y los dits mossen Miquel Bastida y mossen Jaume Aguilar li replicaren que quant al que li havian dit de que no podien dexar de executar lo que es stat determinat per lo consell de Cent Jurats es cert que no poden dits Consellers fer altra cosa, a pena de que serien perjurs y scomunicats y altres penes per ordinacio de consell posades y que perço tenen supplicat a sa Excellencia que pus havien facillitat tant lo remey y stava tant en sa ma, quel volgues ab effecte fer y remediar per que encar que haguessen executada la determinacio de Consell de Cent en enviar a sa Magestat y havia temps molt sufficient y bastant para que entes lo remey que sa Excellencia manaria fer ser convenient, ells ne darian raho als consellers a qui tenen obligatio pera ques remedias lo que per sa Excellencia es stat dit y ells tenen molta gana de no donar ningun desgust a sa Magestat Y que quant tocava a les tretes de les vitualles com es en particular del oli, tenien entes per letres de Tarragona se havien extretes y se treyen encara vuy moltes, y que asso era lo que tenien supplicat a sa Excellencia manas remediar no se extraguessen, y que quant als altres dos caps ço es de la entrada de la Emperatriz y de la presa del seu patge li tornaren ha reyterar y dir li lo que dalt tenen dit, y dit señor loctinent general respongue — «que stava bien ellos que embiassen mucho en horabuena, que ell tambien daria satisfaction de ell a su Magestat» y axis despediren y tornaren raho a ses magnificencies. La letra tramesa per los consols de Tarragona dirigida a ses magnificencies es del tenor seguent

Letra de Tarragona.

«Als Ill.es y de molta providencia señors los señors consellers de la Ciutat de Barcelona — Ill.es y de molta providencia señors La Revocatio de les licenties que per manament del Excellentissim señor loctinent y Capita general de sa Magestat stos dies se publica, la qual havem entes se provehi a instancia

de v.ˢ m.ˢ ha obrat tant gran effecte que ha causa della los olis son tornats al preu que de abans de les tantes licenties stave, del que tota sta terra rebe molt gran merçe y contento, vuy empero havem entes com se carregue en lo port desta Ciutat un vexell de gran summa de oli y no obstant axo havem tambe entes per via molt certa com se es ara presentada una licentia per comprar y carregar Doscentes Botes de oli, del que havem fet molt gran admiratio per esser totalment la ruhina de la terrà per que restara buyda. E per que som certs v.ˢ m.ˢ y daran lo remey ab sa Excellencia qual conve, havem determinat fer los sta per que los sia notori. E nostre senyor les Ill.ᵉˢ persones y vides de v.ˢ m.ˢ guarde y en son S.ᵗ servey exalte. De Tarragona a XIIJ de abril M.D.LXXXIJ. — Per al que v.ˢ m.ˢ ordenar vullen promptes — Los Consols de la Ciutat de Tarragona».

DIJOUS X. — En aquest die los magnifichs Consellers apres de molts tractes e parlaments los dies abans tinguts ab lo magnifich micer Miquel Quintana doctor del real consell Criminal y com ha mes anthic president en aquell en absencia del regent, lo qual moltes voltes y diversos dies ere vingut en la present casa de part del Excellent señor loctinent general pera tractar ab ses magnificencies sobre la forma y manera y com seria contenta la Ciutat que sa Excellencia reparas e reintegras la dita Ciutat en los agravis que pretenia li eren stats fets lo die de la entrada de la serenissima Emperatriz y per cert desacato fet a ses magnificencies per un Criat o patge de sa Excellencia y tambe en lo impediment o perturbacio feta als poblats de la present Ciutat y lo principal impediment es lo libero comers, y altrament gravantlos en demanar licenties y prestar caucions per les provisions y vitualles que compraran, havent donat y presentat de part de sa Excellencia als magnifichs consellers un memorial ab lo qual se contenia la forma y com entenia sa Excellencia reparar y reintegrar a la Ciutat en los pretesos agravis, y tambe una crida ordenada per lo effecte del dit libero comers la qual offeri dit magnifich micer Quintana que sa Excellencia manaria publicar estant y parexent be a la Ciutat, lo qual memorial y crida fonch per dits magnifichs Consellers consultat y comunicat ab los advocats de la casa y altres doctors y persones provectes per veure y entendre si se rompie o contrafeye a constitucions e privilegis a la present Ciutat y principat Vitualles.

atorgats, y essent aconsellats que staven be y no repugnaven en res ni per res a dites constitucions y privilegis ans be eren conforme en aquelles, manaren perço congregar y ajuntar consell general en presentia del qual digueren y refferiren tot lo que entre ells y dit micer Quintana de part de sa Excellencia ere passat ha effecte que dit consell ves y desliberas si dita offerta feta per sa Excellencia se havia de acceptar o no, y si lo embaxador que stava determinat anar a sa Magestat aniria o no, y lo dit consell hoyts dits memorial y Crida feu determinatio y desliberatio fos acceptada dita offerta y trameses dos persones per regraciar a sa Excellencia la mercé que fa ha esta Ciutat y supplicar lo sie servit fer remissio general a totes les persones qui per raho o, causa de haver comprat vitualles sens licentia o, tenint licentia haver comprat apres del temps a ells concedit, estiguessen presos arrestats o altrament detinguts per la regia Cort, com mes llargament en lo dit consell axi dites coses com dits memorial y Crida stan continuats e insertats Y encontinent desaplegat dit consell per executio de la desliberacio en ell feta, foren tramesos a sa Excellencia mossen Miquel Doms y mossen Francesch Cosme Fivaller per dir y explicar a sa Excellencia lo que en lo dit consell se ere determinat.

Divendres XJ. — En aquest die demati los sobredits mossen Miquel Doms y mossen Francesc Cosme Fivaller vingueren en Casa de la Ciutat ahont dits magnifichs Consellers staven congregats als quals digueren y refferiren tot lo que havien passat y explicat a sa Excellencia, lo qual entesa llur embaxada y lo que lo consell havia determinat sa Excellencia respongue — «que quedava muy contento y que ell haria todo lo que convindria y que deseava dar contento ha sta Ciudad y tener en paz los poblados deste principado y condados» — y dit lo sobre dit y altres coses que passaren ab sa Excellencia se despediren dels magnifichs consellers.

Vitualles. Dit die de divendres. — En aquest mateix die depres dinar lo dit magnifich micer Miquel Quintana vingue en casa de la Ciutat y en presentia dels magnifichs Consellers dix com ell venia alli de part de sa Excellencia y trames per ell per dir y notificar los com sa Excellencia ere stat servit y content de remetre y perdonar a totes y qualsevol persones axi de la present Ciutat com de tot lo principat que stiguessen presos arrestats o altrament detinguts y processats per la Regia Cort per haver

comprats forments olis vins y altres vitualles contra forma de les Crides fins assi publicades y sens tenir licentia o haver prestada caucio o haver passat lo temps de dites licenties o en altra qualsevol manera, exceptat empero aquells que stan presos o processats per haver tretes vitualles del present principat y comtats de Rossello y Cerdanya, y me manaren dits magnifichs consellers a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa de la present Ciutat continuas en lo dietari lo sobre dit y refferit per lo dit micer Miquel Quintana trames en la present casa de part de sa Excellencia.

DISSAPTE XIJ. — En aquest die per manament dels magnifichs senyors de consellers partiren de la present Ciutat mossen Miquel Bastida Ciuteda y micer Joan Raphel Masnovell doctor en quiscun dret y advocat de la present casa, per anar al monestir de nostra senyora de Montserrat per certs negocis que al present passan y se offereixen en dit monestir. Negocis de Montserrat.

JULIOL

DILLUNS XVJ. — En aquest die vingueren a Casa de la Ciutat mossen Francisco de Avalos donzell y micer Augusti Calaff sindichs de la Ciutat de Leyda los quals aportaren y presentaren als magnifichs consellers dos letres junctes closes, la una de XXV de Juny passat en crehensa de dits sindichs y laltre de sis del corrent, y de part de dita Ciutat los supplicaren y deduhiren los molts y diversos agravis son fets a dita Ciutat y als poblats en aquella volent los forsar lo loctinent general y lo Real consell criminal ha fermar certa unio la qual no obstant sie com es cosa voluntaria, volen aquella fer fermar y per forsa ferlos per dita causa moltes oppressions enpresonant y fent aportar o detenir com vuy tenen detengudes e presos molts del consell de dita Ciutat y particularment als advocats de aquella E com per lo degut reparo de dits agravis hagen supplicat al Excellent loctinent general pera quels vulle desagraviar fins assi no han pogut obtenir cosa alguna, supplicaren perço per part de dita universitat que los senyors Consellers la volguessen afavorir axi en entreposarse ab lo senyor loctinent general pera que ho mane remediar, com en que per part de dita Ciutat sen scrigues a sa Magestat en favor de dita Ciutat de Letras de Leyda.

Leyda la qual entenia per dita causa enviar sos embaxadors o sindichs a sa Magestat E los senyors consellers (1) tenir tota correspondencia ab la dita Ciutat de Leyda endemes per una cosa tant justa, offeriren los senyors Consellers a dits sindichs que per llur part procurarien fer tot lo que bonament porien en favor de dita Ciutat.

DIMARTS XVIJ. — En aquest die demati fonch juntada prohomenia de alguns Cavallers y Ciutedans y en aquella fonch per los senyors consellers deduhit lo que lo die del dilluns per los dits sindichs de Leyda los fonch explicat, demanant los consell acerca del que podien dir y fer en favor de dita Ciutat de Leyda, e foren aconsellats dits magnifichs Consellers que ells anassen a supplicar a sa Excellencia interposantse per medianers pera veure si porien acallar y remediar les quexes tenen los de la dita Ciutat de Leyda E haguda la resposta de sa Excellencia refferissen aquella los senyors consellers ha dita prohomenia perque sobre della puguessen millor aconsellar als senyors consellers lo que podien y devien fer per la dita Ciutat de Leyda.

SETEMBRE

Nova de una victoria.

DIJOUS VJ. — En aquest die entre nou y deu hores demati vingue en la casa de la present Ciutat mossen Gabriel Alzina secretari del Ex.m señor duch de Terranova loctinent y Capita general y dix als magnifichs consellers que sa Excellencia deya que per coses tocants al servey de sa Magestat quens tenia de tractar fossem ab ell a les deu hores, y axi anaren los magnifichs consellers en casa del dit loctinent general lo qual dix als consellers quels havia enviats a demanar per donarlos las bonas novas de la victoria havia haguda la armada de sa Magestat de la de don Anthonio, y que ab tot que ell no tenia cartas de sa Magestad sino del secretari Çayas pero que ere molt certa la victoria (2), la qual ere conforme unes relacions stampa-

(1) Desit.ant?

(2) Victoria obtenguda prop la isla de S.t Miquel en Portugal, als 22 de Juliol, per lo insigne D. Alvaro de Bazan contra la flota de D. Antoni, prior de Ocrato, bastart de la rama portuguesa, un dels ultims que probaren resistir la forsa de Felip II. Perdé lo enemich 42 naus de 60 quen manava, y mes de 3,000 homens, ab 300 presoners. Lo capdill lográ fugir á la isla Tercera.

des li havien enviades una de les quals ne mana donar al sotsindich, y que sa Magestat havia manat tirar la artilleria y fer fochs y que axi li apparria ho devien fer apres de haver fetes les gracies a nostre senyor fent demonstracions de alegries com se acostuma y maiors per ser la victoria mes important que ninguna ne haja obtinguda sa Magestat, y per lo conseller en cap mossen Francesch Ferrer y Despuig li fonch respost besaven les mans a sa Excellencia de la merce los havia feta de haverlos donat unas novas tant bones com aquellas, de les quals ne tenian lo contento que la fidelitat deuen a sa Magestat los obliga, y que mirarian lo que se havia acostumat fer en semblants occasions ajuntant per asso persones ab les quals se acostumen de tractar semblants coses y del ques trobaria y resolria ne tornarian resposta a sa Excellencia.

Dit die de dijous VJ. — En aquest die depres dinar los Señors de Consellers ajustaren una bona prohomenia de Ciutedans y militars pera proposar los alguns affers, y stant ja la prohomenia aplegada vingueren de part del señor Bisbe y Capitol de la seu dos Canonges la hu dels quals eren lo senyor Micer Paulo Pla y lo senyor Canonge Barthomeu y explicaren de part de dit senyor Bisbe y R.m Capitol com per lo senyor loctinent general los ere stat trames lo secretari Alzina fentlos asaber la victoria que la armada de sa Magestat de la mar havie obtinguda contra la armada dels desenemichs de la fe Catholica y seus, de francesos que venien en favor de don Anthonio, y que lo dit R.m señor Bisbe y Capitol havien determinat de fer una professo solemne com la de Corpus pera diumenge propvinent y queu feyen asaber a ses magnificencies pera que assistissen en dita professo ab tots aquells apparells que ere acostumat dientlos que si los paria que per les coses se havien de fer per part de la Ciutat lo temps ere breu o altrament, los tornassen resposta que ells staven y starien applegats fins a tant los haguessen tornada resposta, y per los magnifichs Consellers fonch proposat a la dita prohomenia com ja tenien enten (1) lo que per part del dit R.m señor Bisbe y R.m Capitol los tenien dit, quels aconsellassen lo que habien de fer y respondre, y axi foren aconsellats que tornassen resposta a dits R.m señor Bisbe y capitol que es la ques seguira, y per dit effecte trameteren a mossen

(1) Entés, entenent?

Miquel Bastida Ciuteda y mossen Francesch Agullana militar los quals anaren a la seu en lo capitol ahont staven congregats lo R.^m senyor Bisbe hi canonges, hils refferiren los magnifichs consellers los tornaven resposta que ells assistirien a la professo al die quels ere stat dit y que en lo demes del que tocava ha fer a la Ciutat, per ser stat sempre acostumat que ans ques determinassen de fer professons ere apres de haver tractat ab sa senyoria y R.^d Capitol lo fahedor, y en asso acostumava de precehir letra de sa Magestat.

DIVENDRES VIJ. — En aquest die depres dinar anaren los magnifichs senyors de consellers excepto lo terç per star indispost a lotge a hoir les completes com es acostumat.

Festa de N.ª S.ª de setembre.

DISSAPTE VIIJ. — Die de nostra S.ª — En aquest die demati los dits magnifichs señors de consellers excepto lo terç per sa indisposicio, anaren a lotge ahont hoyren lo offici y sermo: lo Ill.^e y R.^m senyor Bisbe de Barcelona digue la missa.

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest die demati los sobre dits magnifichs senyors de Concellers excepto lo terç com de sobre es dit per sa indisposicio, anaren a la seu ahont hoyren lo offici

Tedeum.

y feren professo per la yglesia y feren *Te Deum laudamus* per raho de la victoria obtinguda per sa Magestat contra don Anthonio natural de Portugal y de sos adherents, fonch cosa divina y no humana per que eren molts mes los vexells de don Anthonio que no los de sa Magestat, y fonch la causa esser mes los de dit don Anthonio per que los de sa Magestat nos pugueren ajuntar tots plegats, fonch una brega cruel y moriy molta gent com mes llargament se conte en un memorial o, relatio enviada de Castella al Excellentissim señor loctinent general.

DILLUNS X. — En aquest die anaren los señors de Consellers en casa del Excellent senyor loctinent general lo qual trobaren en la sala que trau finestra al carrer Ample y essent alli digueren a sa Excellencia les paraules seguents — «Exmo senyor per Constitucions de Cathalunya sta disposat que tots los poblats de aquest principat y comtats puguen liberament comersar y axi vostra Excellencia a XIJ de maig prop passat mana fer una Crida que libertava lo libero comers, y com per les matexes constitucions de Cathalunya stigue disposat que ningu no pugue agaballar ni amotinar (1) ninguna manera de

(1) Amontonar.

grans ni altres vitualles, se supplica a V.ª Ex.cia sie servit manar inquirir contra los contrafahents les dites Constitucions per esser punits y castigats conforme aquelles disposen com mes llargament en aquesta supplicatio se conte, no apartantnos del contengut en dita crida per vostra Excellencia manada fer», — y dites stes paraules dit senyor Conseller en cap dona la dita supplicatio al dit senyor loctinent general la qual es del tenor seguent — «Excellentissim señor, molt sanctament es statuit y disposat per constitucions generals de Cathalunya que los habitants en los presents principat y comtats liberament puguen comersar y per medi de dit libero comers comprar y vendre blats y altres qualsevol vitualles y mercaderies y trametre aquelles apres de comprades dels lochs ahont son stades fetes dites compres pera transferir les per raho del libero comers en les parts dels dits principat y comtats en les quals hi ha necessitat de dites vitualles y mercaderies, sens empero poder amontonar y ensitjar les dites vitualles y conservar les altres mercaderies, per observantia de les quals constitucions molt justament fonch per vostra Ex.cia y lo real consell determinat que fos publicada una Crida la qual se publica a XIJ de maig prop passat, per medi de la publicatio de la qual fossen remoguts los agravis que en violacio de dites constitucions de alguns anys ensa sien stats introduhits e observats en gran dany y perjudici dels habitants en dits principat y Comtats als quals ere llevat lo dit libero comers licit e, permes, y fossen reduhits enlostament (1) que abans de aquells per observancia de dites constitucions staven los dits habitants en dits principat y comtats de poder liberament comersar sens cometre o, perpetrar delictes en las dites compres y vendes, als quals en ningunes les han permes les dites constitucions ni del dit libero comers antiquissim, ni se ha inferit nis pot inferir que ha ningu sie stat licit ni permes cometre ni perpetrar delictes, ans be no sols lo real consell pero los ordinaris reals y altres han punits y castigats aquells qui abusant de dit libero comers y de la observança de dites constitucions han comprat vitualles y altres mercaderies conservant y amontonant aquelles, los quals se diuen dardameris (2) y vulgarment agaballadors, contra los quals se ha per justicia proce-

Agavelladors.

(1) En lo stament.

(2) *Dardanari*, monopolista.

hit com ha personas molt perniciosas a la Republica per esser lo intent de aquelles devorar los pobles y no provehir aquells com ho fan los qui liberament comersen comprant y venent conforme a dites Crides, y com alguns en lo present any no hagen dexat ab gran dissolucio de agabellar los blats y altres provisions necessaries per tot lo dit principat y comtats de Rossello y Cerdanya amontonant hi ensitjant aquelles aguardant la occasio que ab poca christiandat aguarden pera vendre aquelles a grans y excessius preus, y per dita causa com es notori a V.ª Ex.cia y Real Consell dins pochs dies los blats y altres vitualles han muntat a tant gran preu que los pobres quasi moren de fam, y lo que pigor es nos troben blats per diners y en les plasses de la present Ciutat molt temps fa no se ni descarrega de hont lo poble de la present Ciutat reste molt llestimat y opprimit, a la indemnitat del qual volent provehir los magnifichs consellers com ha pares que son de aquells, han tinguts molts consells y tractes pera subvenir a la dita necessitat de dits pobres y ab madura determinatio han determinat supplicar a V.ª Ex.cia que sia inquirit de dites coses contra dits agaballadors y dardomeris, a effecte que sien aquells degudament punits y castigats com ha perniciosos a tot lo present principat y assenyaladament a la present Ciutat, que los blats per ells agaballats sien aportats a la present Ciutat pera vendre aquells restant la sobredita Crida publicada com ha privada per observantia de dites Constitucions en sa forsa y valor, per observança y executio de la qual es permes a tots los provincials del present principat y comtats liberament y licitament comprar y vendre e comersar, lo Real offici etc. *Quod licet* etc. *Altissimus* etc.» — La qual supplicatio sa Ex.cia la prengue y responent dix que ell ho manaria mirar y provehiria lo que seria de justicia, y per dit conseller en cap anaqui ere servit sa Ex.cia de cometrela y dix (1) al advocat fiscal per esser cosa Criminal.

Musich. DIJOUS XX. — En aquest die los magnifichs señors de Consellers me manaren a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat que assentas a Hieronym Belluga per music y servir en la professo de Corpore Xpi, per mort de Joan Belluga quondam honcle seu qui tenia dit carrech.

---

(1) Fou donada?

OCTUBRE

DIJOUS XVIIJ (1). — Die de S.t Luch evangelista. — En aquest die anaren ses magnificencies al studi nou ahont hoyren lo offici y sermo.

Reforma gregoriana.

DIMECRES XXIIIJ (2). — En aquest die demati los magnifichs senyors de Consellers han enviat ha demanar mossen Galceran Cahorts y de Soler y mossen Joan Luys Cornet y essent en casa de la Ciutat los han dit que per negocis de la Ciutat fessen una embaxada a sa Excellencia tenint la voluntat de ells dits mossen Cahorts y Cornet que servirien a la Ciutat en tot lo que podrien y compliria per la Ciutat, y entes de ses magnificencies lo que havien de dir y deduhir a sa Ex.cia per part de ses magnificencies y desta Ciutat enviaren lo Correu de la Ciutat pera demanar hora a sa Ex.cia pera hoyr los y haguda aquella, a les deu hores y mitja del dit mati los predits son anats en casa de sa Ex.cia al qual trobaren ab molts cavallers a la Cambra de la tribuna qui mire a la mar y en summa li digueren que los señors consellers los enviaven alli pera dir y supplicar lo lo que ja los matexos señors consellers li havian supplicat altres voltes pochs dies havia, y era que sa Ex.cia fos servit ni en ninguna manera permetes ni donas loch que la licentia que havia dada de traure certa quantitat de oli ha una nau brotona no tingues effecte que dits olis hisquessen de la terra, en lo que sa Ex.cia los havie respost — «lo mandaria ver» — y entes ara que dita licentia se ademplia en traure lo oli de la terra y los qui la tenen feyen tota diligentia en traure dits olis de la terra, y considerat que de tenir licentia de traure dits olis y ab effecte procurar de traurells com vuy ho fan resulta grandissim dany en lo present principat y specialment en aquesta Ciutat y poblats della, maiorment que (3) les licenties de traure olis que sa Ex.cia havia dades alguns mesos atras ha fet vuy dit oli molt gran falta en la terra, havent sobre vingut maiorment lany tant steril que pera menjar olives salades no sen son collides ni ni ha

Licencies pera vituallles.

(1) XXVIII en rahó á la reforma Gregoriana.
(2) O sia III de Novembre, segons dita reforma.
(3) Per.

aquest any y los altres son incerts, y si algun any sobre alguna cosa per ser ynivols (1) en Cathalunya les oliveres lo que sobre de la hu supple la falta del any steril, y com dit oli sie tant necessari en Cathalunya per lo tracte de la dreparia lo que nos pot fer sense dit oli, y es dit oli manteniment tant necessari que lo pobre ab temps de falta de pa ab herbes y oli pot reparar sa necessitat, supplicaren per part de ses magnificencies quant encharidament pogueren fos servit sa Ex.cia que dita licentia no se ademplis ni dit oli hisques de Cathalunya que de asso rebrien assenyàlada merçe ses magnificencies y la Ciutat, y volent passar mes avant dit Excellent los interrompe responent y dientlos — «que si stuviera prevenido antes no diera tal licentia, mas ya que la havia dado y tenia entendido por relacion de algunos cavalleros particulares y particularmente de don Jayme de Cardona que aqui en sta Ciudad havia mucho azeyte y que en Enpurdan y Rossellon lo mismo, tanto que alli la carga no valia sino sinco scudos y que no sabian que hazerse del aziente (sic), y que los conseieros se podrian informar desto» — senyallant per dites coses — «ja que havia dada licentia, que no era mucho se adimplesse y compliesse», — Replicase li ques feye maravella que sa Ex.cia tingues tal informatio, perque los consellers tenien relacio certa que los preus dels olis de Cathalunya se alteraven y pujaven per causa de dites licenties y sabien particularment que en Rossello se valia la carrega a vuyt ducats, que en Empurda no podie anar ha menys barato, quant mes que ultra de les licenties que sa Ex.cia dona los francesos y altres tenen forma de trauren, y en temps que lo pobre sta tant affligit per falta de blat en sta Ciutat y la sterellitat y secades que concorren, no poden sino allestimarse com fan y quexarse a dits consellers les vitualles que ells tenen necessitat sels traguen de Cathalunya, y que essent los consellers y tota sta Ciutat tant servidors de sa Ex.cia lo tornaven a supplicar y representar per llur descarrech no permetes se ademplis dita licentia ni darne altra, maiorment que se hage de traure del Camp de Tarragona de hont ordinariament se proveheix dita Ciutat, y no voldrien ab les llastimes que dit poble te, his quexen a ells, haverho de representar a sa Magestat, diguels — «Yo tomare information de nuevo, los conseieros tambien la pueden tomar, y tomada

(1) Anyivols.

vere lo que se pora hazer» — y lo que han pogut compendre de sa Ex.cia es que ab lo que preten y sta informat hi ha molt oli, (1) complir dita licentia per ell donada, y sta relacio han feta de paraula a ses magnificencies essent tornats de sa Ex.cia en la instancia del trentanari, han me manat a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y Scriva del racional de Casa la Ciutat ho continuas en lo present dietari perque en sdevenidor apparegue de llur diligencia, lo que tambe se entes mes particularment dels dits mossen Galceran Cahorts y de Soler y de dit mossen Joan Luys Cornet.

NOHEMBRE

Extraccio de Consellers y obrers.

DIMARTS XXX. — En aquest die demati los magnifichs Señors de Consellers acompanyats quiscu ab son prohom, ço es mossen Francesch Ferrer y Despuig de mossen Andreu Çacosta mestre Francesch Domingo de mossen Luys Gualbes mossen Pere Çacosta de mossen Galceran Cahorts y de Soler, mossen Simon Canyet de mossen Miquel Doms y mossen Jaume Planes de mossen Jaume de Aguilar Peralta y de Camporrells anaren a hoyr missa a la seu baix en la cappella de S.a Eulalia y hoyda aquella encontinent sen tornaren en casa de la Ciutat y hagut compliment de consell procehiren en la forma acostumada en fer extraccio de consellers y fou extret en conseller en cap lo magnifich mossen

Francesch Calsa militar
Micer Magi Palegri doctor en drets conseller segon
Micer Joan Puigvert tambe doctor en drets conseller terç
Mossen Hieronym Ferrer mercader conseller quart y
Mossen Joan Texeres tintorer conseller quint.

OBRERS

Mossen Gaspar de Yvorra
Mossen Pau Masdeu notari real } obrers.

---

(1) ¿Intenta fer?

DECEMBRE

Dimecres I. — En aquest die demati ses magnificencies acompanyats dels consellers passats y acompanyats de molts officials, anaren a la seu y hoyren missa baix a S.ª Eulalia y hoyda aquella sen tornaren en la present casa y hoyren los magnifichs senyors de consellers novament extrets sentencia de excomunicatio en la forma acostumada. — Y dit die demati acompanyats de molts officials de la present casa y de altra gent anaren a visitar sa Ex.cia com es de pratica, supplicant lo tingue per be de mirar per lo util y profit desta Ciutat y dels poblats en aquella.

Visitas.

Dijous IJ. — En aquest die demati ses magnificencies acompanyats de molts officials y de altra gent anaren a visitar com es de costum al Ill.e y R.mo senyor bisbe de Barcelona.— Dit die parti Melchior Riera correu de la present Ciutat pera la cort de sa Magestat per ferli asaber la nova extraccio de Consellers.

Mostesaph y administradors.

Dilluns XIIJ. — Die de S.ª Lucia. — En aquest die tingueren consell de Cent y feu se extractio de terna de mostesaph y de duena de administradors de les plasses y de sota. — Sa Ex.cia feu nominacio de mostesaph de la persona de mossen..... Ferrer. — Administrador de les plasses de mossen ..... Bellafila. — Sota administrador Balthasar Planes bayner.

Nadal.

Dissapte XXV. — Festum nathalis domini. — En aquest die los magnifichs senyors de consellers se aplegaren al porxo de Sanct Jaume quiscu ab son prohom com es de costum, y de alli enfora anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren lo Ill.e y R.mo señor bisbe de Barcelona al palau Episcopal y apres tornaren a la plassa de S.t Jaume devant les scales y de alli se departiren, y quiscu ab son prohom y acompanyat de alguns officials y de altra gent sen ana a sa casa.

Diumenge XXVJ. — En aquest die se aplegaren en casa del senyor conseller quart y de alli enfora anaren al Monastir de S.ª Catharina ahont hoyren lo offici y sermo.

Dilluns XXVIJ. — En aquest die se aplegaren en casa

del senyor conseller segon y de alli en fora sen anaren al Monastir de S.t Francesch ahont hoyren lo offici y sermo.

DIMARTS XXVIIJ. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies a S.t Jaume y de alli en fora acompanyats de alguns officials y de molta altra gent anaren a la seu y hoyren una missa baixa a la cappella dels Innocents, y acabada aquella anaren a casa de la Ciutat per regonexer la bossa quarta del mercader, per complir la desliberacio del consell de cent celebrat lo die de sanct Andreu prop passat.

DIVENDRES XXXJ. — En aquest die vingueren de ponent nou galeres les quals eren de les galeres de Sicilia y en dites galeres vingueren sis banderes de infanteria, deyen anaven a Perpinya. Galeres.

M . D . LXXXIIJ

JANER

DISSAPTE I. — Epiphania domini. — En aquest die dematí se aplegaren los magnifichs señors de Consellers en casa del magnifich señor mossen Francesch Calsa conseller en cap, y de allí en fora anaren a hoyr lo offici y sermo

Cavalcada de cap dany.

a S.ª Maria de la mar. — Dit die de dissapte depres dinar se ajustaren los magnifichs senyors de consellers y los consols de lotge a la plassa de sanct Jaume, y feta la agraduatio com es de pratica feren la passada acostumada la qual se sol fer quiscun any lo die de Ninou, a la qual cavalcada foren molts cavallers y entre los altres y fonc lo senyor don Pedro de Cardona portant veus de governador, lo senyor prior de Cathalunya y alguns altres señors y molts officials de la casa y molta altra gent.

DILLUNS IIJ. — En aquest die depres dinar los magnifichs señors de consellers ajustaren y tingueren en casa de la Ciutat una bona prohomenia de Ciutedans y Cavallers y ajustada que fonc dita prohomenia, per lo magnifich mossen Francesch Calsa conseller en cap fonch feta la proposicio seguent — «Señors, lo magnifich senyor micer Joan Puigvert lany present Conseller terç es anat al Monestir de nostra S.ª de Montserrat ahont tenim entes hi ha algun descontento o, dessasossego entre los monjos, y no sabem perque ni perque no y es anat, folgariem molt v. m. nos aconsellassen lo fahedor sobre dit negoci». —

Disidencias en Montserrat.

Hoyda y entesa dita proposicio y tingut madur colloqui y parlament sobre la proposicio feta per lo dit magnifich senyor con-

seller en cap, per los magnifichs prohomens alli ajustats y congregats per dit effecte fonch feta resolucio y conclusio que aconsellaven a ses magnificencies que scriguessen una letra al dit magnifich señor Conseller terç, dient y avisantlo com ses magnificencies havien tinguda prohomenia per esser sen anat sa magnificencia al monastir de nostra S.ª de Montserrat y que son stats aconsellats diguessen a sa magnificencia de llur part que sa magnificencia com ha conseller no tractas ninguna cosa ab lo abat y convent de dit monastir de nostra S.ª de Montserrat en nom ni per part de la Ciutat, com ja abans de anarsen a Montserrat ells ho havian tractat ab sa magnificencia y que si possible ere no anas, y sa magnificencia los respongue que no anava a nostra S.ª de Montserrat per ningun negoci sino era per devocio, y que tenint sa magnificencia la letra llur serie gran arrimo y deffensa per no tractar cosa ninguna ab lo dit abat y convent de nostra senyora de Montserrat. — E mes per dit magnifich señor conseller en cap fonch proposat que alguns anys fa que per llurs predecessors fonch comenada la Clau del portal que es dins la terressana al loctinent de sa Magestat, per lo qual portal se fan molts fraus maiorment en temps que venen galeres com ses vist per experientia, la qual clau es comenada y ha de tenir lo magnifich conseller en cap E que perço los aconsellassen lo fahedor E passats los vots de tots los de la prohomenia foren de parer y conclogueren que lo magnifich mossen Galceran de Navel al qual com ha clavari toque lo carrech dels portals, anas de part de ses magnificencies al Excellent señor loctinènt general pera deduhirli lo sobre dit y que demanas y cobras dita clau de sa Ex.cia

Clau del portal de Teresanas.

DIMARTS IIIJ. — En aquest die de mati lo magnifich mossen Galceran de Navel constituit en la present casa de la Ciutat en la instantia dita de consell de trenta, digue a ses magnificencies que ell ere anat de part y per manament de ses magnificencies a sa Excellencia al qual digue que ell ere alli trames per ses magnificencies pera dir a sa Ex.cia fos servit de tornar la Clau del portal de la dressana la qual los predecessors de ses magnificencies havien comenada al Ex.nt señor princep de Melito predecessor de sa Ex.cia, lo qual respongue que ell no podia donar dita clau que primer no consultas ab sa Magestat perque ell no la tenia per medi de ses magnificencies ni de llurs predecessors.

Clau.

DIMECRES V. — En aquest die se tingue prohomenia sobre la recuperacio de la dita clau y passats los vots de tots los Cavallers y Ciutedans que foren en dita prohomenia, aconsellaren a ses magnificencies fessen embaxada a sa Ex.cia ab prohomenia.

Festa dels Reys. DIJOUS VJ. — Dia dels tres Reys. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies en casa del magnifich señor conseller terç y de alli enfora anaren a hoyr lo offici y sermo a la yglesia parrochial de la verge Maria del Pi ahont tambe hi fonch lo loctinent, y acabat lo offici ses magnificencies lo acompanyaren fins lo portal maior de dita yglesia.

DIVENDRES VIJ. — En aquest die ses magnificencies ab prohomenia y acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent anaren a casa de sa Ex.cia lo qual trobaren a la instancia de part de la marina, al qual supplicaren fos servit de Clau. tornar dita Clau del dit portal de la dressana y ell respos — «que ya lo havia dicho al señor Abel el qual de parte de sus merçedes le havia ablado del dicho negocio, y que ell no podia bolver la dicha llave que primero no tuviesse y supiesse la intencion de su Magestat, y demas que ell no tenia dicha llave por medio de sus mercedes ni de los predecessores suyos» — y dites stes paraules a bulto de moltes altres, ses magnificencies se despediren y sen tornaren a casa de la Ciutat ab la matexa prohomenia.

Id. DISSAPTE VIIJ. — En aquest die se tingue prohomenia sobre la recuperacio de la dita clau, y acabats los vots la maior part deslibera ne donassen raho al consell de cent y que per dit effecte procurassen tenir consell de cent.

Id. DIUMENGE VIIIJ. — En aquest die se tingue consell de cent y entre altres coses ques proposa en lo dit consell de cent se feu proposicio sobre la recuperatio de la dita clau del dit portal de la dressana.

Taulers. DILLUNS XVIJ. — Die de S.t Anthoni. — En aquest die se tingue consell de Cent y feren extractio de taulers y foren extrets per taulers — Mestre Hieronym Magarola doctor en medecina y mossen Francesch Aroles mercader.

S. Sebastia. DIJOUS XX. — Die de S.t Sebastia. — En aquest die anaren ses magnificencies a la yglesia de S.t Sebastia ahont hoyren lo offici y sermo.

DIUMENGE XXX. — En aquest die anaren ses magnificen-

cies a hoir lo offici y sermo a la yglesia y monastir del glorios S.[t] Pau. S. Pau.

FABRER

DIMARS I. — En aquest die torna Melchior Riera correu de la present Ciutat de Lisboa, lo qual ses magnificencies havien enviat a sa Magestat per aportar la nova de la extraccio dels nous consellers.

DIMECRES IJ. — Die de nostra S.[a] de fabrer. — En aquest die ses magnificencies anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo. N.[a] S.[ra], festa.

DIJOUS X. — En aquest die demati tornaren lo cors de la Benaventurada S.[a] Madrona ab professo com es de costum a la sua cappella. S.[a] Madrona.

DIVENDRES XJ. — En aquest die depres dinar anaren ses magnificencies a la seu y hoyren alli les vespres que deyen per la festa de la benaventurada S.[a] Eulalia, ab companyia de molts officials de la casa y de molta altra gent. S.[a] Eulalia.

DISSAPTE XIJ. — Die de S.[a] Eulalia. — En aquest die demati anaren ses magnificencies a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y foren acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent.

DIUMENGE XIIJ. — En aquest die entra la Bulla de la Cruzada en la forma acostumada: los magnifichs señors de consellers se aplegaren y ajustaren en la yglesia parrochial de St Culgat y no a St Augusti com es de pratica per causa de la pluja, y perço se ajuntaren ses magnificencies a St Culgat y no a St Augusti perque los de la Cruzada no se aplegaren a S.[a] Eulalia merita per causa com es dit de la pluja: en dita bulla anava molta gent que passava lo numero della mes de dos milia persones. Bulla

DIUMENGE XXVIJ. — En aquest die parti Melchior Riera correu de la Ciutat pera Sicilia y essent prop de S.[t] Celoni lo mateix dia, li hisqueren quatre ladres ab pedrenyals y li robaren XXIIJ ₶ ꝭ del que foren avisats ses magnificencies per lo dit correu ab letra sua. — Torna a V de maig de dit any. Correu robat.

MARS

Credencer y receptor.

DISSAPTE V. — En aquest die se tingue trentanari en lo qual feren extractio de Credencer y receptor del portal del Cabassatge y fonch extret per Credencer mossen Joan Tixeres lany present conseller quint. — Y per Receptor fonch extret mossen Matheu Vidal fill del discret mossen Francesch Vidal notari de Barcelona per lo bienni prop venidor. — E lo mateix die tingueren juy de prohomens en la forma acostumada per hu que havie robat a son amo a S.t Celoni: lo criminos se deye Miquel Oliver Mallorqui, lo robo foren LXVIIIJ ℔ XVIIJ ß y un scut de la Creueta, fonc assotat y mercat y condemnat ha galera per temps de sinch anys.

Juy.

Arrendament dels drets.

DIMARTS VIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies ha llotge per arrendar los drets que reb la Ciutat de Barcelona.

Motu propi.

DIUMENGE XIIJ. — En aquest die torna lo discret mossen Nicholau Llentiscla de Llisboa lo qual hi era anat per orde y manament de ses magnificencies y del consell de cent per lo negoci del motu propri.

Avis de la entrada de nou virey.

DILLUNS XIIIJ. — En aquest die stant los magnifichs señors de Consellers tots sinch ajustats en la casa de la Ciutat en la instancia o sala gran ahont se te lo Consell de cent y tenien dit die consell de cent per lo tall de les Carns, muntaren en dita instancia lo senyor don Joan de Boxadors y un gentilhom del virey y trobaren a dicha al señor conseller terç que ere exit per algun negoci que li occorria, y li digueren que venien de part de sa Ex.cia pera fer asaber als magnifichs consellers com lo die de Sancta Madrona volie entrar en la present Ciutat lo Ex.nt Comte de Miranda pera virey lo qual novament venia, y que per dit effecte volien parlar ab tots los sinc Consellers E lo dit conseller terç li respongue que dits consellers staven occupats ab lo consell de Cent y que ell entraria en lo consell y los ho diria hils tornaria resposta, y axi dit conseller terç entra y dona raho als señors de consellers del que havia passat ab dit don Joan de Boxadors y gentil home, y los magnifichs de Consellers li digueren quels tornas resposta que si volia entrar dit die de

S.ª Madrona que be podia que ells exirien com tenen acostumat y que li feyen asaber que per esser dia de festa no podia jurar, y que lo jurament se hauria de prorogar per al sendema conforme trobaven esser stat fet altres voltes, y axi dit Conseller hisque de fora y torna dita resposta, y apres se entengue que dit Comte de Miranda allarga dita entrada peral sendema de S.ª Madrona pera poder jurar encontinent.

S.ª Madrona.

DIMARTS XV. — En aquest die demati anaren ses magnificencies ab professo a la cappella de la Benaventurada S.ª Madrona ahont hoyren lo offici y apres sen tornaren ab la matexa professo a la seu.

Letres de S. M.

DIMECRES XVJ. — En aquest die demati lo magnifich mossen Francesch Calsa conseller en cap me dona a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y Scriva del racional de Casa la Ciutat dos letres de sa Magestat trameses a ses magnificencies, y me mana les insertas y continuas en lo dietari, les quals jo dit Francesch prengui pera insertar en lo present dietari les quals son del tenor seguent. — Lo sobre scrit de la primera es del tenor seguent

«*A los amados y fielles nuestros los Consellers conseio y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros: enbiando por lugarteniente y Capitan general desse nuestro principado y Condados al Ill.ᵉ don Joan de Çuniga Conde de Miranda por la calidad y partes que en su persona concurren, sera excusado (pues ha de representar la nuestra) encomendaros lo que ha de ser acatado obedescido y honrado, sino confiar que en todo correspondereys a lo que soys obligados y acostumbrays como tan buenos y fieles vassallos y encargaros solamente que pues los malhechores y facinorosos son los que mas inquietan essa provincia, os sforceys por vuestra parte para que sean perseguidos y se ayan a las manos para que con exemplar demostracion sean castigados y en essos dichos principado y Condados se viva con la quietud y reposo que conviene que allende que en sto hareys lo que es en beneficio y honra vuestra y en tan servicio de Dios, le recibiremos

en ello muy particular. — Data en Lisboa a XIIJ de deziembre de M.D.LXXXIJ.

Yo el Rey

V.[t] Comes generalis thesaurarius V.[t] Sapena R.[ns]
V.[t] Campi R.[ns] V.[t] Terça R.[ns]
V.[t] Frigola R.[ns]

Gassol secretarius».

Lo sobre scrit de la altra letra es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los Consellers de la nuestra Ciudad de Barcelona*

El Rey

Amados y fieles nuestros: los Consellers passados por su Charta de trenta de noviembre han scrito que haveys sido extractos en Consellers y Regidores desta Ciudad, havemos holgado dello porque somos ciertos que con vuestro cuydado y buen zelo essa Ciudad sera regida y governada como conviene al servicio de Dios y nuestro, lo qual os encargamos mucho que de lo que se offreciere tocante al beneficio y utilidad della aqui tenemos la cuenta que es razon como lo meresce vuestra fidelidad y el amor que siempre haveys tenido y teneys á nuestra Corona Real. Data en Lisboa a XXVIJ de deziembre M.D.LXXXIJ.

Yo el Rey

V.[t] Comes generalis thesaurarius V.[t] Sapena R.[ns]
V.[t] Campi R.[ns] V.[t] Terça R.[ns]
V.[t] Frigola R.[ns]

Gassol secretarius».

Dit die de dimecres XVJ. — En aquest die los magnifichs senyors Consellers trameteren de bon mati a mossen Galceran Cahorts militar y a mossen Joan Luys Cornet Ciuteda pera consultar ab sa Ex.[cia] pera quina hora volia entrar en la present Ciutat, los quals anaren a la posta junctament ab Francesch Pons verguer de ses magnificencies per absentia de Melchior Riera Correu de la present Ciutat junctament ab un postillo y dos criats a la posta, que per tots eren sis los quals encontraren

ab dit virey entre S.t Feliu y Molinderey, lo qual los digue que volia entrar en la present Ciutat entre tres y quatre depres dinar los quals ho enviaren a dir a ses magnificencies per dit Francesch Pons E apres encontinent dits Cahorts y Cornet demanaren licentia a dit virey per anar a visitar la Comtesa en nom y per part de dita Ciutat los quals hi anaren y la trobaren en lort del castell de Molinderey. — En aquest mateix dia a les nou hores de mati stant ajustats los magnifichs consellers en casa del senyor Conseller en Cap vingue en dita Casa lo maiordom del dit comte de Miranda dient que feye asaber a ses magnificencies de part de sa Ex.cia com volia entrar lo matex dia a tres hores depres dinar, y que ses magnificencies fossen servits de dir li lorde que acostumaven de tenir en la serimonia de la entrada perque entenie servar totes les serimonies de la terra y axi dits magnifichs Consellers li digueren tot lorde que havien de tenir.

Dit die de dimecres XVJ. — En aquest die a les dues hores depres dinar se ajuntaren los magnifichs de Consellers en la plassa que es devant Casa de la Ciutat venint cada hu per si de sa casa acompanyats de alguna gent a cavall, y feta la deguda y acostumada agraduacio junctament ab los Consols de lotge partiren de la dita Casa de la Ciutat y baixaren per lo carrer del Call per la Bocaria y per lo carrer del Hospital dret al portal de S.t Anthoni y quant foren a la Bocaria trobaren a mossen Cornet y a mossen Cahorts que tornaven a la posta per saber a quina hora volia entrar sa Ex.cia y digueren a ses magnificencies que volia entrar entre tres y quatre depres dinar, y apres en lo carrer del Hospital encontinent (1) ha Francesch Pons que servia de Correu lo qual venia a la posta y digue que dit Comte de Miranda ere ja a Sans, y axi dits consellers tiraren dret a la Creu Cuberta y quant foren alli se detingueren un poch y apres torna dit Pons dient que ja podien tirar avant que dit comte se acostava molt, y axi dits consellers partiren de la Creu Cuberta a la volta de dit comte lo qual tantost encontraren lo qual venia a cavall ab un cavall, y lo conseller en cap se li posa a la ma squerra com es de bon costum donantli la ben vinguda y los demes consellers se acostaren a dit Comte de hu en hu per son orde voltant devant ell y donantli tambe la ben vinguda, y apres lo R.m Bisbe de Barcelona Canceller don Dymas Joan Lloris se

Entrada del nou virey.

(1) Encontraren.

posa a la ma dreta de dit virey, y lo conseller en cap digue a dit Comte de Miranda que dit R.m señor Bisbe no podia anar a la ma dreta per çausa que al conseller en cap nol pot precehir sino una persona, y que en aquesta Ciutat los extrems eren mes honrats y lo mig manco honrat y que axi dit señor Bisbe anava en lo loch mes preheminent y sa Ex.cia anava en lo lloch manco preheminent, y dit senyor Bisbe respongue que aquell ere son loch y que altra volta y ere anat, y axi pararen per algun poch y en asso se acosta lo conseller segon micer Magi Palegri y digue a dit senyor Comte que no volgues agraviar a la Ciutat perque a la ma dreta noy podie anar ninguna persona y tambe digue al dit senyor Bisbe que ell no tenia loch ni com ha Bisbe ni com ha Canceller, y que si altra volta y ere anat ja se li havie fet contrari y que en aquexes coses noy havia possessio: les hores respongue lo dit senyor Comte de Miranda que anassen de aquella manera per aquella volta tant solament y que no volia que fos ningun preiudici ni agravi a la Ciutat, y que no valdria per possessio E lo dit Conseller segon torna a replicar a sa Ex.cia supplicantlo que nou permetes que lo señor Bisbe en ningun nom anas alli per que ere agraviar molt a la Ciutat, e lo dit señor Comte digue que per aquesta vegada dexassen anar dit señor Bisbe que ell per axo no entenia agraviar la Ciutat ni fer perjudici a les preheminenties de dita Ciutat ni de sa Magestat les quals ell entenia guardar, y axi tiraren tot cami a la volta del portal de S.t Anthoni y per dit cami digue dit Comte de Miranda al dit conseller en cap que feyen molt be de deffensar les preheminenties de la Ciutat, que encara que anassen de aquella manera no entenia fer ningun agravi a la Ciutat y que aquell acte no entenia que hagues de valer per possessio ni perjudicar a la dita Ciutat, y axi tiraren dit cami per lo carrer del Carme y devant casa del comte de Aytona y arribaren a la seu ahont descavalcaren tots y entraren dintre de la seu y pujaren al altar maior ahont stave apparellat un strado junctament ab un missal y una vera Creu per jurar dit Comte de Miranda, y encontinent essent se agenollat dit Comte per prestar dit jurament lo sindic de la Ciutat que alli ere present feu la contradiccio y protestacio acostumada a dit jurament, y apres que dit jurament fonch prestat tornaren a pujar a cavall ab lo matex orde tiraren per devant la diputacio y devant casa de la Ciutat y per lo Regomir y per lo carrer Ample fins a la porta de la

casa del Duc de Soma ahont anava a posar dit Comte de Miranda y essent despedits sen tornaren a Casa de la Ciutat ab la matexa agraduacio, y essent devant en la plasseta se despediren y quiscu sen ana a sa casa ab la matexa cavalcada que ere exit de sa casa per dit effecte, y me manaren a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat ho continuas com de fet ho he continuat axi per relacio dels señors consellers en cap y segon com per lo señor conseller terç.

Visita de benvinguda.

DIJOUS XVIJ. — En aquest die ses magnificencies enviaren un verguer a dit señor Comte de Miranda pera saber a quina hora serie servit que anassen a besar li les mans, y axi digue quey anassen a les deu hores, y axi dits magnifichs senyors de consellers acompanyats de prohomens anaren a visitar dit virey y li donaren la ben vinguda com es acostumat.

Visita de la torre del cap de Llobregat.

DISSAPTE XVIIIJ. — En aquest die demati ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa y de molts altres anaren a la torra del Cap de Llobregat per mirar y fer lo que conve per lo profit y utilitat de la present Ciutat per lo que toque a llur carrech.

Jurament dels taulers.

Novas de peste.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest die de dimecres demati los honorables mestre Hieronym Magarola doctor en medecina y mossen Francesc Aroles mercader taules extrets lo die de S.t Anthoni prop passat per lo proxim Bienni, juraren en la forma acostumada lo qual jurament feren en la instancia de trenta en ma y poder del senyor conseller en cap. — En aquest mateix dia demati a les nou hores vingue en casa la Ciutat don Luys de Paguera doctor del consell criminal y digue als magnifichs consellers de part de sa Ex.cia y del real consell que desitjaven saber lo que havia determinat la Ciutat acerca de la nova que ere vinguda del Alguer en la ylla de Cerdenya ques moren de pesta en dita Ciutat y del galio que ere vingut de dita ylla de Cerdenya, y tambe acerca de la nova que ere vinguda que en Malgrat se morien de pesta, per que sa Ex.cia y lo Real consell desitjava tenir tota la correspondencia possible ab la Ciutat y per los magnifics consellers li fou respost lo que la Ciutat havia determinat, y lo dit don Luys sen ana y al cap de una hora torna en dita casa de la Ciutat y per star los magnifichs consellers occupats en la agraduacio per al jurament dels taulers li enviaren a dir sen entras al ort y digueren al magnifich micer Joan Puigvert conseller terç que hisques a parlar ab lo dit

don Luys de Paguera y sabes lo que volia excusant los que perdonas que per star occupats en la agraduacio no podien tractar negocis. y axi dit don Luys de Paguera digue al conseller terç com ell venia alli enviat per sa Ex.cia y lo real consell Criminal y que desitjava parlar ab tots juncts, y dit micer Puigvert conseller terç li respongue que no podia parlar ab tots consellers perque staven en companyia de molts Cavallers y Ciutedans y entre ells staven prohomens y que no tindrie loch pera seure entre ells, y que li digues lo que li serie servey de part de tots los consellers de hoyrlo y tornar li resposta en nom de tots y que ere tant com si tots hi fossen, y axi dit don Luys digue a dit Conseller terç que ell havia refferit en consell lo que dits magnifichs Consellers li havien dit y que li havien manat que tornas en la casa de la Ciutat y que digues a dits consellers hils notificas la conclusio que en dit consell sera feta acerca de dit galio que era vingut de Cerdenya, y que la primera volta que era vingut no havia pogut dirlos la dita conclusio perque era secreta y ell no la podia publicar fins tingues orde, y que pus ara li havien dada licentia y facultat ell la diria y era que sera determinat ques manas al patro de dit galio que a pena de la vida no aturas en totes les mars de Cathalunya y que no desenbarcas ningu y que no donas ninguna manera de pratica a dit galio y que ell los notificava dita conclusio y que sabessen lo que si ere determinat hi ho tinguessen per be, y axi dit Conseller terç entra ha dirho a dits magnifichs Consellers los quals feren de resposta a dit conseller terç que digues al don Luys que a les hores staven molt occupats que no podien entendre en ninguna cosa y que al depres dinar la primera cosa que farien ajuntarien la vuytena del morbo y tornarien resposta a sa Ex.cia la qual resposta fonch tornada a dit don Luys. — Lo matex dia depres dinar se junta la vuytena del morbo y per los magnifichs consellers junctament ab la dita vuytena fou determinat que la conclusio la qual dit don Luys havia notificada y sera feta en dit Consell Criminal ere molt periudicial a la present Ciutat per quant per privilegi del Rey don Ferrando data en la vila de Montço a X de Juliol M.D.XJ sta donada a la present Ciutat Consellers y Consell de aquella la custodia de dita Ciutat acerca de les coses tocant al morbo, de tal manera que ni virey ni governador ni altra persona alguna no sen pot entremetre sino son les persones deputades per dits consellers y consell, y que fossen

enviades persones al dit senyor virey pera notificar li lo dit privilegi y supplicar a sa Ex.cia fos servit de no donar loch a que los privilegis de la Ciutat fossen romputs y que lo consell Criminal fes conclusions en coses que noy te ninguna conexensa, y per mes éncariment del negoci fou determinat quey anas lo dit magnifich micer Joan Puigvert Conseller terç juntament ab mossen Joan Luys Cornet y mossen Gabriel Cassador y altres de dita vuytena del morbo, y axi haguda hora primer de dit senyor virey arribats que foren alli, dit Conseller terç explica sa embaxada en lengua cathalana dient en effecte lo que se havia passat ab dit don Luys de Paguera y lo que se ere determinat en la dita casa de la Ciutat, y que dita conclusio nos podie nis devie executar ans be se havia de revocar per que ab ella se violava dit privilegi del Rey don Ferrando y que de semblants coses ni sa Ex.cia ni lo Real Consell Criminal no sen podia entremetre, maiorment que la Ciutat havia ja determinat acerca de dit galio lo que convenia a la bona guarda de dita Ciutat que sa Ex.cia havia juràt servar tots los privilegis y que fos servit no donar loch que aquells se haguessen de rompre perque no podia la Ciutat dexar de deffensar aquells de la manera que te acostumat, y li dona una copia de dit privilegi, y dit senyor virey respongue en effecte que ell no entenia entrar en competencia de jurisdiccio y que de tal cosa no se era feta ni tocada conclusio, be es veritat que sen havia tractat y que havia aparegut que no convenia que dit galio aturas en les mars de Cathalunya dient per dos, o tres voltes que no entenia haverne feta conclusio ni tal es stada sa intencio y quels encarragava molt tinguessen compte en no donar tracte a dit galio y que com eren coses que tocaven a tothom generalment, que perço ell havia enviat a dir lo que lo dit don Luys havia dit a dits magnifichs Consellers no per via de que ell ho provehis niu notificas y manas sino per via de advertir los ne, que axi parexia a ell que convenia y que ell no entenia rompre aquell ni altres privilegis ans be volia aquell servar y axi se despediren de sa Ex.cia.

ABRIL

DILLUNS IIIJ S.t — En aquest die tingueren vuytena de les Carns.

DIMARTS V S.t — En aquest die tambe tingueren vuytena de les Carns.

DIMECRES VJ S.t — En aquest die tingueren tambe vuytena de les Carns.

Semana S.ta DIJOUS VIJ S.t — En aquest die los senyors de consellers exceptat lo segon lo qual ere absent per negocis de la Ciutat, depres dinar se aplegaren a casa del magnifich conseller en cap acompanyats de molts officials de la casa y de altres anaren a sercar alguns moniments com es de pratica quiscun any.

DIVENDRES VIIJ S.t — En aquest die los magnifichs consellers lo segon absent per negocis de la Ciutat com es dit, acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la seu.

Carns DISSAPTE VIIIJ S.t — En aquest die de mati los magnifichs senyors de consellers exceptat lo segon lo qual ere absent de la present Ciutat, se ajustaren en casa de la Ciutat pera concloure y acabar lo arrendament de les carns, y conclos dit negoci acompanyats de alguns officials y de molta altra gent anaren a la seu. — Dit die de pres dinar acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren al scorxador.

Pascha. DIUMENGE X. — Festum pasche resurrectionis domini nostri Jesuxpi. — En aquest die los magnifichs señors de Consellers absent lo segon, se aplegaren al porxo de S.t Jaume y quiscu dells ab son prohom acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa S.a al seu palau y apres tornaren ab los matexos prohomens a Sanct Jaume y de alli enfora se departiren y sen anaren a llurs cases quiscu ab son prohom.

Aniversari de Moncada. DILLUNS XJ. — Segona festa de pascha. — En aquest die ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y sa Ex.cia hoy en dita seu lo offici y sermo y acabat aquell los senyors de Consellers acompanyaren sa Ex.cia fins al portal y alli se despediren y sen anaren per altre portal.

DIMARTS XIJ. — Tercera festa de pascha. — En aquest die ses magnificencies acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo.

DISSAPTE XVJ. — En aquest die demati ses magnificencies

exceptat lo senyor conseller segon (absent) de la present Ciutat per negocis y affers de aquella, acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a llotge ahont hoyren lo offici y sermo del Anniversari se celebra quiscun any per los predecessors del Ill.^{e} senyor don Francesch de Montcada comte de Aytona *quorum anime requiescant in pace*. — Dit die depres dinar parti de la present Ciutat lo senyor conseller en Cap pera la vila de Caldes de Starac ab companyia de micer Francesch Ferrer advocat extraordinari de dita Ciutat ab Francesch Pons verguer y ab dos altres de companyia per veure y entendre certes questions se son seguides alli en dita vila. Caldes.

DIUMENGE XVIJ. — En aquest die demati los senyors de Consellers exceptats lo en cap y segon per esser absents de la present Ciutat per negocis y affers de aquella, acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren a la Casa de les Gipciaques ahont hoyren lo offici y sermo y aplegaren se a casa del senyor Conseller terç. Gipciaques.

DIJOUS XXJ. — En aquest die ana lo magnifich senyor Conseller terç a Montcada per negocis y affers de la Ciutat.

DIVENDRES XXIJ. — En aquest die demati los Señors de Consellers exceptats lo segon y terç per esser absents de la present Ciutat per negocis y affers de aquella, (anaren) a S.^{a} Madrona ab professo la qual Sta aportaren en la present Ciutat y la dexaren a la seu. — Dit die depres dinar dits magnifichs señors de concellers exceptats segon y terç acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la diputacio ahont hoyren les completes del benaventurat St Jordi com es de pratica quiscun any. Sta Madrona.

DISSAPTE XXIIJ. — En aquest die demati ses magnificencies exceptat lo señor Conseller segon per esser abssent de la present Ciutat acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren a la diputacio ahont hoyren lo offici y sermo. — Die die de dissapte fonch feta regalia a instancia del sindic de la Ciutat contra tots aquells qui enpedexen que la aygua de Besos no pugue liberament arribar en la present Ciutat, a relacio del magnifich micer Joan Sabater en poder de Montserrat Basturç notari real. St Jordi. Besos.

DIUMENGE XXIIIJ. — En aquest die depres dinar los magnifichs senyors de consellers exceptat lo segon per esser absent de la present Ciutat, acompanyats de molts officials de la casa

Torneig. y de altra gent anaren al Born per veure lo torneix ques feye en dit Born com es acostumat.

Consols de Lotge. DILLUNS XXV. — En aquest die se tingue Consell de cent Jurats, es ordinari y se feu extraccio de consols de lotge y foren extrets — mossen Pere Çacosta y mossen Francesch Arles.

MAIG

Ciutedans honrats DIUMENGE I. — En aquest die se ajustaren ses magnificencies en casa de la Ciutat en la instancia del consell de cent per fer Ciutedans com es de costum quiscun any.

Pregaries per pluja. DILLUNS IJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de Junqueres pera supplicar a nostre senyor se vulle apiadar de nosaltres y donar nos bona aygua.

S.ta Creu. DIMARTS IIJ. — Festa de S.a Creu. — En aquest die los magnifichs senyors de consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa señoria al palau, y despedits que foren de sa S.a sen anaren fins a la plassa de S.t Jaume y essent alli se despediren y quiscu sen ana a sa Casa.

DIJOUS V. — En aquest die ana la professo a S.a Maria de la mar ahont hi anaren ses magnificencies ab molta gent pera pregar a nostre senyor nos vulle donar aygua neta, y tornada que fonch dita professo ses magnificencies tornaren a la seu, y feta la agraduacio ab la forma acostumada mossen Pere Çacosta y mossen Francesch Arles los quals foren extrets lo die de S.t March prop passat en consols de lotge juraren en la forma acostumada ço es que primer juraren a la cort del Balle y apres en casa la Ciutat juraren en ma y poder del senyor Conseller en cap y havent jurat en ma y poder de dit senyor Conseller en cap dits magnifichs senyors de Consellers ab la matexa agraduacio anaren a lotge y posaren en possessio a dits consols. (Jurament dels consols.)

Pregaries. DIVENDRES VJ. — En aquest die ana la professo perha pregar a nostre senyor quens fes merce de donar nos bona aygua.

DISSAPTE VIJ. — En aquest die ana la professo a S.t Fran-

cesch pera supplicar a nostre senyor se vulle apiadar de nosaltres.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies al hospital y foren acompanyats de molts officials y de altra gent ahont hoyren lo offici y sermo per que en dit hospital feyen festa de S.ª Creu. S.ta Creu.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de Hierusalem pera pregar a nostre senyor nos vulle donar bona pluja.

DIMARTS X. — En aquest die los señors de Consellers exceptat lo terç que ere anat a Pedralbes per orde de ses magnificencies per entendre certes questions y debats seren suscitats entre la R.nd abadessa y convent de Pedralbes y certs frares de Jesus, anaren ab professo a S.ª Catharina pera supplicar a nostre señor nos vulle donar bona pluja. — Lo matex die ses magnificencies exceptat lo conseller terç per esser absent com de sobre es dit anaren a casa de sa Ex.cia per informarlo del negoci passava en lo dit monastir de Pedralbes ço es per la eleccio de la abadessa y certs frares de Jesus. Pedralbes, questions.

DIMECRES XJ. — En aquest die los magnifichs señors de consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de alguna altra gent anaren a la professo la qual ana a Montesion per pregar a nostre senyor se vulle apiadar de nosaltres hins done bona pluja. — Dit die ana lo senyor Conseller terç de voluntat dels altres senyors consellers a casa de sa Ex.cia per negocis de les marques.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest die ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren a la professo la qual ana al Monastir de nostra senyora de Jesus pera pregar a nostre senyor nos done bona pluja.

DISSAPTE XIIIJ. — En aquest die demati anaren ses magnificencies a la seu y feren professo per la seu y tambe feren *te deum laudamus* fent gracies a nostre senyor Deu de la merce quens havia feta en donarnos bona pluja ab intercessio de la Benaventurada sancta Madrona advocada nostra Deu per sa infinida bondat ses volgut apiadar de nosaltres peccadors hins ha donada la sua beneyta gracia encara que nou merescam per esser grans peccadors. Pluja.

DILLUNS XVJ. — En aquest die anaren los magnifichs señors de consellers exceptat lo quint per esser absent de la present Ciutat, a la professo la qual ana ha S.t Pau.

Letanies.

DIMARTS XVIJ. — En aquest die los magnifichs señors de Consellers exceptat lo conseller quint anaren a la professo la qual ana ha S.ª Maria ha S.ᵗ Augusti ha S.ª Catharina y ha S.ᵗ Joan.

Dit die de XVIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo conseller quint a la Merçe per certs negocis se offeriren.

DIJOUS XVIIIJ. — En aquest die ses magnificencies anaren ha S.ª Maria de la mar.

Presa de blats en Perpinya.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest die anaren ses magnificencies a casa de sa Ex.ᶜⁱᵃ lo qual trobaren a una instancia que es apres de la instancia del sortidor, pera cobrar les quatre milia y sinc centes quorteras de forment havien preses los de la vila de Perpinya de la present Ciutat de Barcelona significant a sa Ex.ᶜⁱᵃ lo agravi havien fet a la dita Ciutat y supplicar lo se fasse diligentia necessaria perque dita Ciutat pugue cobrar dit blat.

Pentecostes.

DIUMENGE XXVIIIJ. — Festum pentecostes. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies al porxo de S.ᵗ Jaume ab prohomenia y acompanyats de alguns officials de la casa de la Ciutat y de altra gent, anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa señoria al palau Episcopal y haventlo dexat al dit palau sen anaren fins a la plassa de S.ᵗ Jaume ab la matexa prohomenia y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa ab son prohom.

DILLUNS XXX. — En aquest die anaren ses magnificencies a S.ª Maria de la mar ahont hoyren lo offici y sermo.

Facinerosos.

DIMARTS XXXJ. — En aquest die demati lo magnifich mossen Francesch Calsa conseller en Cap acompanyat de micer Miquel Çarrovira advocat ordinari de la present Ciutat y de mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat y de altra gent, ana a la Amella baronia de la dita Ciutat ahont penjaren dos facinerosos.

JUNY

DISSAPTE IIIJ. — En aquest die torna sa magnificencia mossen Francesc Calsa conseller en Cap de la Baronia de la Amella ahont ana com desobre se conte per inquirir contra dos malfactors.

DIVENDRES XXIIIJ. — Festum S.[i] Joannis baptiste. — En aquest die los magnifichs señors de consellers acompanyats quiscu dells de alguns officials de la Casa y de alguna altra gent se ajuntaren al Born ab lorde anthic y acostumat, ço es que primer se ajuste lo conseller quint y apres los altres y essent tots ajustats y essent arribats los consols de lotge feta la agraduacio com es de pratica, feren la volta acostumada y feta la volta tornaren al Born y quiscu sen ana a sa casa acompanyats dels matexos officials y de altra gent. Volta en la festa de S.[t] Joan.

JULIOL

DIUMENGE IIJ. — En aquest dia se tingue consell de Cent lo qual es ordinari y se acostume de tenir quiscun any en semblant die y mes.

DIJOUS VIJ. — En aquest die de mati se tingue una bona prohomenia de Ciutedans y Cavallers sobre lo desorde y exces dels senyors deputats acerca de un frau ha trobat Barthomeu Trados portaler de la present Ciutat stant en lo portal del Angel ab uns traginers que venien de Castella los quals portaven algunes calsetes de agulla de seda y altres coses que devien dret a dita Ciutat per raho de la merceria y entraren sens denunciarho, y per esser cosa de importancia y per tractar se ab quis tracte conclogueren y resolgueren que tinguessen consell de cent y quen dassen raho del que passa al consell de cent per ques tractas dit negoci ab molta maduresa. Frau de drets.

Dit die de dijous VIJ. — En aquest die depres dinar stant los magnifichs consellers congregats en la sala del consell de la present Ciutat en lo apartament de trenta per negocis y affers de la present Ciutat, entra lo honorable mossen Galceran de Navel lo any present Clavari de dita Ciutat ahont dits magnifichs señors de consellers staven congregats y dix a dits magnifichs consellers com dimarts prop passat a V del corrent mes entrant dins la present Ciutat per lo portal del Angel uns traginers criats de Cosco ab alguns matxos carregats alguns de..... y altres de altres coses y mercaderies y altres buyts venint de la volta de Castella, apres de haver denunciat lo que los aparegue denunciar foren interrogats per lo portaler de la Ciutat si aportavan altra cosa del ques havia dit y denunciat que

degues dret a la Ciutat y havent li respost dit traginer una y dos voltes interrogat que no aportave res, lo dit portaler anomenat Barthomeu Tredos ana per regonexer y regonegue la hu de dits matxos que venia buyt y troba que staven devall la cuberta del cuyro que sta debaix..... del bast sinc parells de mitges calses de stam negre de agulla que staven alli amagades y embolicades ab un saquet de..... los quals ell dit portaler prengue, y mirant un altre matxo veye quey havia altra cosa amagada y per que los traginers digueren que no volian ser mirats res fins al general, dit portaler dix y crida a mossen Gratia guarda del general que assistis y regonegues aquelles carragues per que ell entenia y havia frau per la Ciutat y per lo general y que seguis dits traginers mentres que ell dit portaler aportave les calses que havia preses als diputats, y de fet dit Gratia segui los traginers y ell dit portaler com no fos tant pratich com devia per haver sols XV o, XVJ dies que ere y servia lo offici de portaler y no saberhi mes pensant que en asso feye lo que devia, porta dites mitges calses a casa del diputat militar mossen Simon Marles y dona y dexa dites mitges calses en poder del dit diputat, y dequi havent dexades com es dit dites calses en poder del diputat ana al general hont troba al dit Gratia guarda del general y en presentia de ell lo portaler, lo dit Gratia regonegue lo que ell dit portaler lo havia advertit y dit al portaler que regonegues y troba sis parells de calses tambe de agulla axi com les altres dins un altre saquet de tela y tenint dit Gratie les calses, los dos anaren al portal de Mar per que ell dit portaler volgue se donas raho al Clavari per que si devian res a la Ciutat hi provehis, y dada dita raho lo Clavari se quexa molt del portaler perque havia portat dites calses al dit diputat, que les havia portar a ell, que lo dret se devia a la Ciutat essent ell com era official della y dient li havie fet molt mal son offici y moltes altres paraules reptantlo, y a les hores los dos ço es dit portaler y la guarda del general sen tornaren al portal del Angel y alli dita guarda del general essent present alli mestre Font calsater de qui se deye eren dites calses y a peticio y ab voluntat sua, dexa en poder del dit portaler de la Ciutat y dins la matexa casa del portal de la Ciutat dites calses y lo portaler tenint com es dit en son poder les calses y havent entes de mossen Joan Heres que servex lo offici de Credencer del vi per absencia de Pere Soria que dites calses devien lo dret

de la merceria a la present Ciutat, aporta les calses que tenia en son poder y li havie donades la dita guarda del general mossen Gratia al Clavari de la Ciutat com ha Jutge ordinari que es dels fraus y drets de la present Ciutat, y dexades en son poder com torna lo sendema dimecres lo deffenedor del general li havia enviat ha demanar a ell dit Clavari dites calses pretenent que eren en frau del general y que ell ne havia de conexer y lo Clavari li havia respost que les tenia de ma del portaler de la Ciutat per haver defraudat lo dret de la merceria y que conegui que hagues si y havia frau o no de la Ciutat y no essent obligades a la Ciutat que ell les hi lliuraria, y que apres lo dia present dijous a VIJ de Juliol un porter del dit deffenedor li havia tornat a dir de part del deffenedor altra vegada que li tornas y donas dites calses que tenia en son poder, y que ell havia respost a dit porter que digues al deffenedor que ell ho veuria y que li tornaria la resposta, y poch apres torna dit porter y dix a ell dit Clavari de part del deffenedor que li tornas las calsas sino que procehiria contra dell, y que ell li havia respost que li aniria a parlar y que si tant volia procehir que bons amos tenia, y apres ell dit Clavari ana a la bolla ha parlar ab lo deffenedor y li dona raho dient que pus ja ells tenien un plech de calses y ell ne tenia altre que quiscu conegues del que tenia, y dit deffenedor li havia respost que no podia fer justicia que no tingues tota la roba, y que ell li havia dit que si ell dit deffenedor tenia tota la roba de que faria ell com ha clavari justicia, y encontinent ere vingut a dirho y dar raho a dits magnifichs consellers del que fins aquella hora havia passat, y dient mes com ja abans lo dit dia del dimecres li ere tornat lo portaler de la Ciutat Barthomeu Trados y ab ell mossen Gracia guarda del general y la dita guarda li havia dit que li tornas les calses que lo portaler li havia portades per que lo deffenedor les demanave, y que ell dit clavari los havia dit que anassen al senyor diputat y que ell tornas al portaler les calses que li havia dexades, y que tambe ell tornaria a la dita guarda les altres que tenia que lo portaler li havia donades y portades perque deya que aquexas havia ell preses, y los dos eren anats a casa de dit diputat Marles y stant ell dinant li havien demanades les calses y que lo dit diputat los havia respost que li portassen les altres calses y dientli lo portaler que eren en poder del Clavari perque pretenia hi havie dret y frau de la Ciutat que ell dit diputat

donas a la sua guarda les calses que ell dit portaler li havia portades que ell procuraria que lo senyor Clavari les daria a la dita guarda las que tenia, y lo diputat dix — «be sta pus jo tinch aquestes, lo Clavari tingue les altres que jo no vull desexirme de les que tinch» — y mossen Francesch Cornet lo qual dinave en la taula del diputat dix hoyntho lo diputat y en sa presencia que hisquessen fora que a les hores no era hora de tractar semblants negocis que aguardassen fora, y apres haver stat una stona hisque lo dit mossen Francesch Cornet y dix de part del diputat al dit portaler y guarda que sen anassen y que no era mester dar mes raho al señors diputats sino que cada hu stigues ab lo que tenia y no importave quey hagues mes calses al ha un plec que al altre, y que perço ell venia a dar raho als magnifichs Consellers perque vehessen y determinassen lo que se havia de fer en dit negoci, y perque los magnifichs Consellers staven y tractaven negocis de forments ab los de la vuytena y no podien tractar a les hores sobre lo que lo Clavari los havia dit li digueren se aguardas un poch, y stant apres fora en lo pati de la casa de la present Ciutat aguardant vingue un porter dels diputats anomenat Phelip Basturç havia dit al Clavari que los señors diputats staven congregats en la diputacio Consistorialment y quel havien trames alli per dir li que li donas les calses que tenia, y lo Clavari havia dit al porter que li fes plaher de entrar ab ell devant los magnifichs Consellers y que devant ells li digues lo que li havia dit de fora, y encontinent entraren los dos y devant los magnifichs Consellers dix dit porter que ell venia de part dels señors diputats que staven congregats en consistori pera dir y demanar al Clavari que tornas y restituis les calses que tenia en son poder, y los magnifichs Consellers digueren al dit porter que digues als señors diputats que feyen molt gran maravella que volguessen portar lo negoci en la manera quel portaven per que aquesta Casa sempre havia tingut y tenia molt gran correspondentia ab la casa de la diputacio, y quels digues los pregaven molt als señors diputats que volguessen entendre y tractar dit negoci de be a be com en altros cassos occorrents sere fet altres voltes, y ab sta resposta dit porter sen ana, y poch apres essent exit lo Clavari fora de la instancia ahont los consellers staven per lo effecte susdit congregats, y stant en lo pati de la casa torna lo mateix porter y dix al Clavari que los

señors Diputats deyen que anas alli ha decernir y informar en aquells señors de com havia passat lo negoci de les calses per que ho entenguessen millor, y lo clavari torna entrar y digue als magnifichs consellers que los señors diputats lo enviaven a demanar que ses magnificencies vehessen lo que faria y los magnifichs consellers digueren al Clavari que anas y de fet ana juntament ab dit porter, y essent tornat en casa de la Ciutat ahont encara staven congregats los magnifichs consellers ab los de la vuytena dels forments dix y refferi als magnifichs Consellers com ell ere anat a la diputacio y que havia trobats los diputats congregats y ab ells micer Joan Exerrat son assessor y micer Guillem Sunyer advocat fiscal de la diputacio y que li havien dit que tornas les calses que tenia, y que ell los havia dit y comptat tot com havia passat y que ne havia dat ja part als magnifichs Consellers y que no podia tornar ell les calses que primer no donas raho als dits señors Consellers pus ja ne tenien noticia y que lo hoydor de Comptes ecclesiastich respongue y digue — «no us tenim assi» — y que ell havia respost que si que allil tenien que fessen lo quels apaveregues, y que li havien dit los fes loch un poch que ells volien parlar a soles y ell sera apartat a una part del ort, y que stant alli lo diputat real mossen Jorda y lo hoydor mossen Jover vingueren ahont ell stave a dir y persuadirlo quels tornas les calses, y que ell los havia respost que parria molt mal que essent ell official de la Ciutat fes ninguna cosa sens darne raho als señors Consellers pus ja ne tenien noticia, que si ell fora official de la diputacio y fes al contrari del qui li haurien manat quel tindrian per mal home y mal official pero quel dexassen anar ha dar raho als señors consellers que ell procuraria posarhi tota la pau que poria, y en asso los señors diputats enviaren ha sercar als dits diputat Jorda y hoydor Jover que anassen en consistori y axi sen anaren y poch apres ere vingut a ell lo Clavari stant com dit (es) en lort de la diputacio un porter de diputats anomenat Phelip Besturç y li havia dit que prestas sagrament y homenatge en son poder y sen anas harestat a casa sua, y que ell dit Clavari vehentse pres ho havia fet y apres sen ere vingut alli ha dar raho a ells magnifichs Consellers de tot lo que havia passat y los dits señors Consellers li digueren que no tingues compte ab lo arrest ni curas de mes que ells ho remediarian, que se aguardas haguessen acabat lo que staven tractant per

negocis de forment, y stant dit Clavari aguardant en la dita casa del consell vingue un criat de sa casa y li dix com lo deffenedor de la diputacio acompanyat de molts altres officials ere stat en sa casa y havien regonegut y sercat per casa fins que havien trobat les calses que ell dit Clavari tenia per lo frau fet a la Ciutat y que les havien preses y se les ne havien aportades..... e apres lo dit Phelip Besturç porter de diputats torna en la casa de la Ciutat ahont dit Clavari era y en presentia de Jaume Torroella y Vicens Sala mercaders li digueren a ell dit Clavari que pus ja ells tenien lo que volien quel deserrestava, y lo dit honorable Clavari digue als dits Sala y Torroella que se recordassen y fessen testimoni com mossen Basturs porter dels diputats que ere alli lo deserrestave de part dels diputats, y dit Clavari torna ha entrar ha dar raho com de fet la dona als dits magnifichs Consellers, los quals vehent lo mal terme y modo y poca correspondencia que los diputats tenien y havien usat ab dits magnifichs Consellers y ab la Ciutat y ab quanta rigor y de fet havien procehit contra lo Clavari essent com es lo mes preheminent official de la Ciutat, maiorment sabent dits diputats que ells dits señors consellers ne tenien noticia y sabent tambe que no podien pendre ni arrestar lo Clavari com havien fet axi per no esserlos dit Clavari subiecte com tambe per haverlo enviat ha demanar per rebre dell la informacio que volien y per conseguent stave guiat, per lo gran perjudici que resultave a la present Ciutat y a la exaccio dels drets y auctoritat de aquella manaren encontinent juntar una prohomenia de molts Ciutedans y militars als quals refferiren tot lo que havia, demanant los quels aconsellassen lo que devien fer, per los quals prohomens attes que lo dit fet ere de gran importancia y que requeria prompte remey y molta discussio aconsellaren als magnifichs Consellers que ajuntassen consell de cent y dassen raho de tot lo que passave perque pugues provehir lo que mes convingues al benefici de la Ciutat, y per los magnifichs consellers encontinent fonch manat congregar Consell de cent. E lo depres dinar del dit dia stant congregats molts del Consell en la Casa de la Ciutat vingue lo sindic del general mossen Miquel Llonch y digue als magnifichs Consellers de part dels señors diputats que fossen contents y donassen licentia als assessors de la diputacio pera venir a parlar ab ells pera donarlos entenent que lo que dits diputats y deffenedor havien fet en lo negoci del clavari ho

havien ben fet, y per los dits magnifichs Consellers li fonch respost que no staven en temps de poder hoyr assessors per que lo Consell stava ja en termens de acabarse de congregar, y que pus de fet havien procehit dits señors diputats y ab tant mal terme noy havia hora pera posarho en termens de justicia, stant la Ciutat agraviade com stave, y ells entenien dar raho de tot al consell de Cent, y dit sindic sen ana y tantost torna acompanyat de mossen N. Rossell official de la diputacio y per que ja stave lo consell congregat y tractant del que occorria dix ha un verguer que fessen asaber als señors Consellers com ell era alli per part dels senyors diputats que volia tractar y parlar ab ses magnificencies, y lo verguer entra dins lo dit consell y digue lo que lo sindic li havie dit, y per que estant lo consell congregat no podien dits magnifichs consellers exir ni dexar lo consell a soles hisque lo magnifich conseller terç micer Joan Puigvert y essent fora dit magnifich Conseller lo sindic li dix que venia ab orde dels senyors diputats de parlar ab tots y no ab ell a soles, al qual fonch respost que si li volia dir res a ell que ho digues que pera les hores noy havia remey parlar ab los altres per star en Consell congregat, y lo sindic envia a dir als diputats per lo dit Rossell lo que passave y que vessen lo que manaven ell fes, lo qual ana y tornat dix que ho digues al dit senyor Conseller terç, y lo sindic trahentse dels pits un paper dix que per no trastornar les paraules los señors diputats li havien donat en scrit lo que havia de dir que ell legiria lo que stava scrit y continuat en dit paper, lo qual en effecte contenia que los señors diputats se quexaven dels magnifichs Consellers que havent ells dits deputats procehit juridicament contra lo Clavari y que feyan tambe maravella que no haguessen volgut hoyr los assessors de la diputacio y que per una cosa com aquexa haguessen juntat consell, y que ells los certificaven que procehirien tambe y farien actes conforme Capitols de Cort y altrament los serie permes, y lo magnifich conseller terç li respongue que ells tenien juntat lo consell per dit effecte y que staven subordinats al consell y no podien fer sino lo que lo consell determinaria, y tornant dit magnifich conseller terç dix y refferi en presencia del Consell tot lo que havia tractat y passat ab lo sindic E per lo dit Consell fonch feta declaratio y conclusio segons que en lo libre dels Consells a la jornada present sta pus llargament continuat.

Divendres VIIJ. — En aquest die demati ses magnificencies cridats de part de sa Ex.^{cia} anaren a sa casa, lo qual trobaren a una instancia que es apres de una altra instancia o, terradet que y ha un sortidor y essent alli digue a ses magnificencies en effecte les paraules seguents — «Señores yo tengo entendido que hay alguna manera de discordia y de controversia entre v.^{s} m.^{s} y los diputados, yo quiero ponerme de por medio y averiguar dicho negocio de manera que no quedara la Ciudad en ninguna cosa agreviada» — y axi lo señor conseller en cap encontinent respongue y digue — «nosaltres y la Ciutat rebem molta merce que sa Ex.^{cia} vulle entendre en dit negoci y lo suplicam que mire que la Ciutat no reste agraviada maiorment que la justicia li sobre» — sa Ex.^{cia} respongue — «Yo lo hare y no quiero ni es mi intencion que la Ciudad queda en ninguna cosa agraviada» — y ses magnificencies tornaren ha replicar y digueren — «axi ho comfiam de sa Ex.^{cia}» — y axi se despediren y tornaren a casa de la Ciutat. — En aquest matex die depres dinar lo magnifich micer Joan Puigvert Conseller terç ab orde y voluntats dels altres senyors consellers acompanyat de alguns officials de la Ciutat y de alguna altra gent, ana a casa de sa Ex.^{cia} pera tractar del matex negoci y resolgueren que ses magnificencies enviassen al señor regent un memorial de tot lo que ha passat entre ses magnificencies y los senyors diputats.

Segueix dit negoci.

Dit die de divendres VIIJ. — En aquest die los magnifichs Consellers manaren cridar al sobre dit Barthomeu Tredos portaler sobredit y essent vengut lo prengueren de jurament a nostre señor Deu y als sancts quatre Evangelis que digues sobre lo que sta continuat en lo present dietari si passave axi com sta continuat a la jornada de ahir o no, y de manament dels dits magnifichs consellers fonch legit per mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional lo sobredit, y legit y entes per dit Tredos dix que per lo jurament que fet havia deya y asseria que passa axi com li es stat legit y sta continuat. — E apres stant congregats los magnifichs Consellers en la casa de la Ciutat per executar la desliberacio feta per lo consell de cent jurats lo die de ahir, enviaren un verguer llur ha sercar al honorable regent la vegueria mossen Phederic Pol que vingues en casa de la Ciutat que per negocis y affers della tenien necessitat de sa presentia, y vehent que tardava lo verguer ab la resposta trameteren altre verguer lo qual torna prest y digue

que lo dit honorable regent la vegueria sen ere anat a casa del señor virey per que lo havia enviat ha demanar y que ab ell anave laltre verguer per aguardar lo dit veguer que vingues.— Y stant en asso arriba en casa de la Ciutat mossen Anthoni Joan Ferrer de Busquets sotsveguer y cridat per dits magnifichs consellers entra dintre, al qual requiriren que executas la desliberacio feta per lo consell de cent y lo consell que dits magnifichs Consellers li donaven en scrits, lo qual recusa y no volgue obtemperar ni executar dit consell com mes llargament esta continuat en lo libre intitulat dels consells donats als officials reals recondit en la scrivania del consell. — E apres lo mateix dia cridat per los magnifichs consellers y per sa part mossen Joan Heres negociant lo qual ere stat present al temps que entraren los traginers, y prestat primer per ell jurament als sancts quatre evangelis en ma y poder dels magnifichs consellers, li fonch dit que digues si lo que stave continuat en lo dietari de la Ciutat passave axi com en ell sta continuat y manaren a mi Francesch Vilar scriva del racional que legis a dit mossen Heres lo que stave continuat, lo qual legit y per mossen Heres entes digue que tot lo que sta dit y refferit e continuat en lo dietari que passa en lo portal del Angel al temps que vingueren los traginers com alli se diu lo dimars a V del corrent sta axi continuat y passa axi en veritat perque ell era present en loch y com ha servint lo offici de Credencer del vi, perque no portaven la pollissa de franquesa per lo vi que portaven y deyen ere del hu dels señors Inquisidors que havia fet descarregar aquell, y entengue y vehe tot lo sobredit y passa com dalt esta continuat y tambe vehe lo altre plec de calses que apres segons li digue dit Tredos portaler les havien trobades al general amagades ab los matxos que anaven buyts sens los que ja en lo matex portal havien presos, y aquells vehe en poder de dit Tredos dins la matexa casa del portal del Angel les quals li amostra lo dit Tredos y que ell les havie tingudes y mirades, y tambe es veritat lo que dit Tredos ha dit que ell havia trobat no sols lo primer plec de calses que tingue del bast en lo portal del Angel com ha dit pero tambe havia descubert altre plech o plechs que staven amagats en los matxos buyts y de la matexa manera que havia trobat lo primer plech, regonexent ell dit portaler los matxos mentre que los traginers descarregaven dos bales de draps en la casa del general que sta prop lo portal del Angel,

be que es veritat no les trague del loch ahont staven amagades, que los traginers y la guarda del general mossen Gratia digueren les dexas que del general sen hauria raho y lo diputat dix a la guarda que anas ab los matexos fins al general y axi sen anaren tots. — Y stant en asso vingue alli en casa de la Ciutat mossen Hieronym Papio notari del veguer y digue als magnifichs Consellers que venia de part del senyor veguer per supplicar a ses magnificencies no se anujassen, que lo senyor virey detenia lo veguer en sa casa y que essent despedit vindria. — E apres vingue en la casa de la Ciutat mossen Miquel Llonch sindic de la diputacio y en presencia dels magnifichs Consellers dix a mossen Miquel Joan Cellers scriva del consell que los senyors diputats lo trametien alli per que li donas copia auctentica de la desliberatio que lo consell de Cent havia feta lo die de ahir sobre lo que al present occorre per unes calses eren preses en frau, y per dit mossen Cellers li fonch respost que ne daria raho als senyors Concellers y li tornaria resposta, y apres de tractar ab dits magnifichs Consellers y cridat lo sindic, li torna resposta y dix que la Ciutat tenia menester copia dels procehiments que per los senyors diputats eren estats fets acerca dit negoci fins ara, que digues als señors diputats manassen dar copia auctentica que ell tambe los daria copia del que la Ciutat y consell havia fet y determenat. — E apres stant com dit es los magnifichs Consellers congregats aguardant que lo veguer y altres officials vinguessen en dita casa vingue mossen Bernat Macip scriva de manament y secretari de sa Ex.cia y de part de sa Ex.cia digue a dits magnifichs consellers que sa Ex.cia per negocis de molta importancia los havia menester que se allergassen en sa casa encontinent, y entesa la dita embaxada los magnifichs consellers acompanyats de alguns officials de la casa anaren en casa de dit senyor loctinent general al qual trobaren en sa casa y en son apartament ahont acostume ordinariament residir, y essent alli sa Ex.cia se aparta en un canto del dit apartament y dix als magnifichs Consellers que ell havia entes las dissencions que seren seguides y al present eren entre la casa de la diputacio y la casa de la Ciutat y que trobantse ell en sta Ciutat com ha particular tenia obligacio de intercedir y posarse per lo mig en que dites dissencions no passassen avant, quant mes ara que sa Magestat li havia acomenat lo present principat y lo regiment y govern de aquell entenia

que de la dita dissencio se poria seguir molt gran y notable periudici a la present Ciutat y deservey de sa Magestat y que perço no volia entendre ni tractar de la raho y causa per la qual dita dissencio sta moguda sino sols per consertar y avenirlos quels pregava no passassen avant en lo que havia entes que volien procehir y fer, per que ell se offeria de tractar y procurar que se adobas y consertas en manera que stigue a tot contento de uns y altros, y per dits magnifichs consellers per orgue del magnifich senyor conseller en cap li fonch respost y deduhit llargament los agravis y mals tractes que los señors diputats havien fets contra la Ciutat y les justes quexes que la Ciutat contra dells te per no haver tingut ab ells la correspondencia que conforme a les bones obres que de la Ciutat tenien rebudes en diverses temporades y a la bona correspondencia que ab ells sempre sera tinguda los obligava, y que lo consell havia deslliberat lo que aparexia se havia de fer per la reintegratio de la honra de la Ciutat y que a ells sols tocave la execucio de aquella y no podien sobreseure ni fer tractes alguns sens orde de dit consell, que perso ells tractarien y tornarien resposta a sa Ex.cia del que desliberarien Y per dit senyor loctinent general fonch replicat que pus deyen no podien fer ni prometre res sens donar raho al consell quels pregave lo juntassen encontinent que alli ell enviaria personas que deduhissen lo que ell volia, y per dits magnifichs Consellers li fonch respost que sa Ex.cia los digues que ere lo que pretenia y volia se tractas en consell perque no sabien ells que dir al consell quant fos congregat que porien ser represos si altra cosa feyen, y dit senyor loctinent general torna replicar y dix que no y havia mes que respondre sino que fessen lo que ell los pregave que ell trametria persones al altra part no de les interessades sino altres de confiansa per que en consell referissen y diguessen de sa part sa voluntat y lo que ell entenia dir, y dits magnifichs Consellers se despediren y tornaren en casa la Ciutat en la qual essent arribats los digue lo senyor de Monclar e mossen T. Pons que lo senyor Duc de Cardona los volie venir a parlar y dits magnifichs Consellers los digueren quey vingues y poch apres hi arriba dit senyor Duch acompanyat de alguns cavallers, y los dits magnifichs Consellers los hisqueren a rebre fins a la porta del trentanari vell y tornats dintre y assentats en son loch stant dit senyor Duch en lo primer y mes preheminent loch dix a dits magnifichs consellers

Segueix dit negoci.

que la Casa dels duchs de Cardona sos predecessors y apres ell havien tingut gran compte que entre la casa de la diputacio y casa de la Ciutat hi hagues pau y conformitat per que stant unides y ab pau se seguia gran benefici a la republica y del contrari se poria seguir molt gran dany axi als uns com als altres y que perço ere vingut alli per intercedir y ser medianer entre ells y que axi los pregave ho tinguessen a be, al qual fonch respost per dits magnifichs Consellers que li agrahien molt la bona voluntat y gane que mostrave en posar pau y ser medianer entre dites Cases la qual ells en strem desitjaven, pero que entengues sa Ex.[cia] que la Ciutat restave molt agraviada dels diputats per lo mal modo havien tingut en procehir com havien manat y dientli les causes y rahons per les quals pretenien staven agraviats y que sta no havia dat causa ni occasio a que dita correspondentia y consideratio..... sino los dits deputats, y apres de moltes rahons y haver dit sa Ex.[cia] que entenia que los deputats tenien las matexes ganes que ses magnificencies amostraven tenir perçò que lo havien enviat ha sercar y dit se posas per lo mig y fos medianer en que se adobas, y dits magnifichs Consellers respongueren que may per part de la Ciutat se perdria ni se contradiria a que se consertassen y tornassen en la confederatio que abans, sempre y quant los diputats reintegrassen a la Ciutat en lo agravi que li ere stat fet, y stant dit senyor Duch ab dits magnifichs consellers arriba en la casa de la Ciutat micer Miquel Quintana del real Consell Criminal y dix que venia de part del senyor loctinent general pregantlos que no juntassen lo Consell de Cent tant prest com los havia dit sino que al depres dinar enviassen algunes persones per tractar ab sa Ex.[cia] abans lo negoci lo que ell entenie dir y tractar, al qual micer Miquel Quintana fonch respost per dits magnifichs

Segueix. consellers que ho farian, y en la hora matexa essentsen tornat dit micer Quintana y tambe essent fora dit senyor duch de Cardona dits magnifichs consellers (deliberaren) sobre la embaxada que havia feta micer Quintana y lo que se havia de fer, y fonc resolt que lo magnifich conseller terç anas y entengues y tractas ab sa Ex.[cia] lo que convingues entendre y ferse en dit negoci. — E lo mateix dia y abans de la embaxada tramesa a demanar dels Consellers per sa Ex.[cia], vingue en la casa de la Ciutat mossen Miquel Joan Pol Ciuteda dient a dits magnifichs Consellers que los diputats lo havien enviat ha demanar sils aparexia

quey degues anar y per dits magnifichs Consellers li fonch respost que anas, lo qual ana y torna y dix que ere stat a la diputacio y que los diputats staven tancats y li havien dit se aguardas y al cap de una stoneta lo sindic del general Miquel Llonch li havia dit que no ere mester aguardas mes que anas en bonora *que ja los señors diputats havien enviat ha sercar lo senyor Duc* de Cardona per que se posas en adobar dit negoci, y poch apres com dit es arriba dit senyor Duch y passa lo dalt mencionat.— E apres del sobre dit lo mateix dia fonch cridat y enviat a sercar Montserrat Garcia corredor de coll lo qual fonch pres de jurament per dits magnifichs Consellers als sancts quatre Evangelis que digues si lo continuat y refferit per dit honorable Clavari havia passat com en lo dietari esta continuat, y legit al dit Montserrat Garcia per manament dels señors Consellers lo sobre dit dix que ere veritat que essent arribats al portal del Angel uns traginers ab algunes carragues carregades stant ell guardant aquell dia en lo portal per lo morbo demana als traginers de hont venien y dient que de la Andalusia los feu detenir, y lo portaler interroga als traginers y li respongueren axi y com sta dalt continuat y li es stat legit, y tambe mossen Heres que feya lo offici de Credencer del vi dix als traginers si aportaven algunes calses de agulla y lo traginer respos que no y lo portaler regonegue y troba les calses com ell ha dit, y depres regonexent altre matxo conegue quey havia alguna cosa amagada y volentho desfer y regonexer lo traginer dix que anassen al general que alli ho veurien, y lo portaler segons entengui dell aporta les calses que havia trobades al diputat Marles y quant torna al portal aporta dos parells de altres calses que dix havien trobades tambe amagades com les primeres y les tingue dins la caseta del portal; y que ell les vehe y compta que eren dos parells y a les hores digue dit portaler que los sinc parells que primer havia trobats los havia dexats en poder del diputat Marles y no sap ell lo que apres se feu de dites calses sino que com dit ha les veje en poder del portaler Barthomeu Trados dins la casa del portal. — E lo matex dia a les quatre hores depres dinar lo magnifich conseller terç acompanyat de alguns officials de la casa ana en casa de sa Ex.cia per entendre y veure que es lo que sa Ex.cia volia y essent ab sa Ex.cia ahont tambe ere present lo Regent la Cancellaria dit magnifich conseller terç dix a sa Ex.cia com ell per orde y voluntat dels altres

magnifichs Consellers sos companyons ere alli per entendre de sa Ex.[cia] lo que mana y ere servit dirlos conforme que per lo magnifich micer Miquel Quintana los havia enviat ha dir, y per dit senyor loctinent general li fonch respost que ell desitjava posar pau y llevar tota manera de dissentio entre la Casa de la diputacio y Casa de la Ciutat com ja los havia dit lo mati, y que perço los havia enviat a dir que trametessen alli personas ab qui tractar y veure la forma que se devia tenir en fer dita concordia, y per lo dit magnifich conseller terç li fonch respost que la Ciutat no desitjava altra cosa sino tota pau y concordantia ab los señors diputats pero com ells no havien tingut ab ells la correspondencia y respecte que devien no podien sino procurar en que la Ciutat fos reintegrada en sa honra y que supplicaven a sa Ex.[cia] que si lo consert que sa Ex.[cia] entenia fer no havia de ser tant prest se hisques del mig, que la Ciutat se sentia bastant de cobrar sa honor y que encara que los officials reals oblidats de sas animas y conscienties y del jurament que tenien prestat no haguessen fet lo que devien y tenien obligatio, los consellers staven determenats de anar ells en persona per executar la desliberatio del Consell de Cent y ja fora executada sino per serse posat sa Ex.[cia] de per mig perque lo consell no tingues quexa dells per no executar las desliberations per ells fetas nils puga esser dada culpa, com ja sels es stada donada per no haver la nit passada o vuy demati feta la executio per lo Consell determenada, y dit Ex.[nt] loctinent general dix que depres ensa que ha entes stes dissentions que es stat vuy ja hora tarda, no havia parat ni dexat de entendre com y de quina manera se podia concordar y remediar y que dita bona voluntat li havien molt de agrahir y lo havien de pregar ha ell ho fes, y ara ell los pregave a ells per lo que desitja la pau y tranquilitat de tots, y que li offeria no llevar la ma del tracte y negoci y molt adeveres, y que com tenia entes que la Ciutat ere la agraviada que se suffrissen un poch que ell se offeria entre vuy y dema tractar y fer lo que seria mester, y per dit magnifich conseller en nom de la Ciutat li fonch dit que la Ciutat li agrahia la bona voluntat y que pus axi sa Ex.[cia] ere servit, quel supplicava fos servit de que entre vuy y dema se donas conclusio al negoci o, que sa Ex.[cia] se hisques del mig, que la Ciutat faria lo que seria aconsellada devia fer, y dit señor loctinent general dix ho faria: ab asso se despediren y torna dit magnifich Conseller en casa

la Ciutat y dona raho de tot a sos companyons los quals ho tingueren per be.

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest die lo magnifich conseller terç per orde y ab voluntat dels altres magnifichs Consellers ana a casa del Ex.nt loctinent general acompanyat de alguns officials de la present casa, al qual dix com venia alli per orde de sos Companyons en nom y per part de la present Ciutat pera supplicar a sa Ex.cia fos servit se donas conclusio y remato en la differentia que al present es entre la casa de la diputacio y de la Ciutat y sa Ex.cia ses interposat, y tambe per dir a sa Ex.cia com tractar aquest negoci lo magnifich regent encara que sia persona de molta confiansa y qualitat com es per ser cunyat del diputat ecclesiastich encara que se tracte en algun favor de la Ciutat, se diria que sino fora per entrevenirhi ell se fora fet molt millor y si se feya al contrari dirien que per haverhi ell entrevingut se ere axi fet y lo matex se diria entreveninthi lo magnifich micer Franquesa per esser son jerma deutor en molta y gran summa als diputats y ell mateix tambe, y que la Ciutat rebria maior merçe que sa Ex.cia a soles y sens intervencio de..... (1) entengues y tractas lo negoci per esser de la qualitat que es, y que sia mes prest tractat per via de bon govern que per via de justicia, y tambe venia alli per dir a sa Ex.cia com per diversos privilegis a la Ciutat atorgats lo Clavari ere jutge y havia de conexer de totes les causes de imposicions y drets de la Ciutat en manera que altra persona no pot entremetes en res ni per res de semblants negocis, donant facultat a la Ciutat que en cars que per alguns officials ni altres persones fos fet contrast puguen resistir per totes les vies possibles y que tots los officials hagen de assistir y fer assistencia als consellers y Clavari de dita Ciutat sots graves penes als contrafahents, com apar per la tenor de dits privilegis los quals exhibi y dexa en mans de sa Ex.cia y son dos privilegis la hu del Rey en Pere terç continuat en lo libre vert segon foleo XVJ y laltre del Rey don Ferrando segon en lo terç libre vert ff.° XXXXIJ. E per dit señor loctinent general fonch respost que pus la Ciutat tenia per suspectes al Regent y micer Franquesa que ell no consentiria quey entrevinguessen, y que ell ho volia tractar no com ha loctinent sino com a particular y natural de la terra y que havia pres molt

Segueix dit negoci.

(1) Aquell-?

gran contento que la Ciutat tingues tanta justicia y forses com deya que ab los dits privilegis se li donave y que ell los miraria, y que desitjave saber si les calses per les quals ses moguda la questio devien dret o, no a la Ciutat y que ell stave informat que no devian dret a la Ciutat, y per dit magnifich Conseller li fonch respost que stave mal informat perque la veritat ere al contrari com sa Ex.cia podra veure ab una tariffa stampada de totes les robes y mercaderies que deuen y paguen dret a la Ciutat, y encontinent amostra a sa Ex.cia la dita tariffa ab la qual sta continuat com les calses de agulla paguen dret de merceria, y dit senyor loctinent general mira dita tariffa y legi dit partit de les calses de agulla y dix que sere molt folgat en haverho vist y entes, y aturantse dita tariffa dix que ell se offeria dar tota la diligencia possible y no levar la ma del negoci, y ab paraules de gran compliment y amor se amostra desitjave que tots stiguessen ab pau y concordia y afavorir en tot y per tot a la present Ciutat.

Dit negoci. DIMARTS XIJ. — En aquest dia per lo mati stant los magnifichs Consellers congregats en la casa del honorable consell per negocis y affers de la Ciutat vingue mossen Bernat Macip secretari de sa Ex.cia lo qual de part de sa Ex.cia dix als dits magnifichs Consellers que algu de ses magnificencies anas a parlar ab sa Ex.cia lo depres dinar y si aparexia que pus lo magnifich Conseller terç ja altres vegades ere anat que fos ell a les tres hores, al qual fonch respost per lo magnifich Conseller en cap que lo S.or conseller terç aniria. — E lo matex dia al depres dinar a la hora assignada lo dit magnifich conseller terç acompanyat del scriva del racional y de altres officials de la Ciutat y altres persones ana a casa de sa Ex.cia per entendre dell lo que volia y entenia dirlos, y per sa Ex.cia li fonch dit que havia trames per ell per dirli com ell havia tractat ab los diputats sobre lo assento y adob que se podia y devia acerca de les dissentions que entre la Ciutat y diputacio hi havia, y que per posar pau y concordia entre estas dos casas havia pensat un medi al qual no se li havia de replicar ni contradir per ser convenient a tots y star reintegrada la Ciutat, y que ho havia ell ja dit y fet ha saber als diputats y que per ells no se li havia tornat paraula ni contradit, y era que ell com a Comte de Miranda pendria a sa ma les calses que lo deffenedor havia preses de casa del Clavari y que aquelles daria y trametria al mateix Cla-

vari y que los diputats revocarien cassarien y anullarien de sos libres y registres tots los procehiments fets contra lo dit Clavari, y desta manera la Ciutat restaria integrada y satisfeta en la pretensio y que ell pregava a la Ciutat que per amor de ell restituhissen y tornassen habilitar a micer Joan Exerrat, y asso demanave no per via de consert ni apuntament sino sols per amor dell, y per dit magnifich conseller terç li fonch respost que la Ciutat besave les mans de sa Ex.cia y li agrahia molt la merçe y bona voluntat que ha tinguda y te en voler entendre y mirar per lo benefici y honra della, y que ells ho proposarien en Consell y refferirien y dirien lo que sa Ex.cia manava y que tenia per cert que lo consell ho tindria a be per ser de ma de sa Ex.cia, y per dit senyor loctinent general fonch respost que li parexia que la Ciutat se podia ben acontentar de aquest apuntament, que ell deya que se deu tenir per satisfeta en haver inhabilitat lo assessor de diputats per lo que havia aconsellat y tambe en haver donat lo Consell en scrits y expedit al sotsveguer que executas aquell conforme al que per lo consell sta desliberat y en haver enviat ha sercar lo veguer y fer les diligenties que havien pogut en executarho, de hont se enten que si fos dexat de executar lo que lo consell havia determenat es stat per serse posat sa Ex.cia de per mig y ab asso se despedi dit magnifich Conseller.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest die se tingue consell de Cent en lo qual fonch refferit y proposat per los magnifichs consellers lo que per sa Ex.cia era stat dit sobre lo consert que ell entenia se fes entre los diputats y la present Ciutat, y per dit Consell fonch acceptada la offerta per ell feta y en tornar habilitar lo dit micer Joan Exerrat segons que ab lo dit consell llargament se conte.

DIVENDRES XV. — En aquest die depres dinar los magnifichs señors consellers exceptat lo magnifich senyor conseller segon per esser absent de la present Ciutat, los quals staven ajustats en la instancia del consell de trenta, y essent alli jo Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del racional de casa la Ciutat me manaren a mi dit Francesch Vilar notari y scriva predit, que continuas en lo dietari a la jornada de vuy com de llur manament han feta la paret que es entre lo terraple de mestre Simon Pla doctor en medecina y lort de la dita casa de dita Ciutat y que tambe de llur manament han feta un altra

Obra de paret.

paret entre la dita casa de la Ciutat y dit mestre Pla per vedar y fer que no puguen baxar al ort que es en la casa de la Ciutat, y per virtut de dit manament jo dit Francesch Vilar he fet lo present notament y memoria com assi se conte. — En aquest matex die de divendres tambe depres dinar los magnifichs señors de consellers exceptat lo senyor conseller segon per esser absent com dit es, anaren a casa de sa Ex.cia lo qual trobaren en una instancia a la part de marina y essent en sa presencia li digue lo magnifich senyor Conceller en cap en nom y de part de la Ciutat que ell y sos companyons havien refferit y proposat en lo consell de Cent lo apuntament y consert que sa Ex.cia havia apuntat se fes sobre les dissentions suscitades entre la casa de la Ciutat y diputacio, regraciant a sa Ex.cia la merçe y bona voluntat que amostrava tenir y tenia a la present Ciutat en mirar per sa honra y per la pau y tranquillitat de aquella, que lo consell havia de tenir a be lo consert per sa Ex.cia tractat fos acceptat axi com sa Ex.cia deya y que tambe per condecendre a la voluntat de sa Ex.cia pus axi ne era ell servit fos tornat habilitar micer Joan Exerrat, y que perço ells dits magnifichs consellers de part de la present Ciutat y llur besaven les mans a sa Ex.cia y li feyen moltes gracies de la merçe ha feta ha dita Ciutat y de la bona voluntat ha amostrada tenir y te y mirar per la honra de aquella, offerintse prompte en tot lo que convingue al servey de sa Ex.cia supplicant lo que per conclusio de dit apuntament y consert fos servit manar se effectuas axi com per sa Ex.cia ere stat apuntat, y per dit senyor loctinent general fonch respost que be sabia ell que tenint les mans en lo govern y consell de la present Ciutat persones tant provides com eren no podia lo negoci tenir sino bon exit y que ell maneria se effectuas lo que stave apuntat y consertat y que en tot lo que se offeris a benefici y honra de la Ciutat ell faria tot lo que poria, y per dits magnifichs Consellers li foren fetes moltes gracies y axi de despediren.

Consert ab lo loctinent.

DISSAPTE XVJ. — En aquest die stant los magnifichs consellers ajustats en la instancia del consell de trenta vingue en la present casa de la Ciutat lo noble señor don Henric de Cardona en companyia de Pere Joan Ortola ajudant del scriva maior de la Casa de la diputacio y digue a dits magnifichs Consellers dit don Henric de Cardona que ell tenia de enviar quatre caxes de roba e, altres coses en Castella per la Serenissima emperatriz

les quals staven ja cauquillades per lo general, y per lo que tenie entes que a VIIJ del corrent lo consell de Cent havia determinat que per lo magnifich senyor Clavari fossen regonegudes totes les robes que fossen cauquillades per lo general no obstant dita cauquilla, que perço supplicave a ses magnificencies que pus ere roba de sa Magestat fossen servits de donar licentia de poder traurer aquella maiorment que lo general la havia donada per propri us, y dits magnifichs consellers enviaren ha sercar dit Clavari y li digueren que miras dites caixes y que essent de sa Magestat dexas aquellas passar y que en lo demes executas en tot y per tot la dita desliberacio de Consell de Cent. — En aquest mateix die de dissapte XVJ de dit mes los magnifichs Consellers foren avisats per lo portaler del portal de S.t Anthoni de la present Ciutat com eren arribades unes carregues de velluts y sucres y altres mercaderies que venen de Valencia, y que ell dit portaler inseguint la desliberacio del consell, de Cent feta a VIIIJ del corrent y llorde y manament del honorable Clavari havia detingut al portal dites carregues ha effecte de mirar y regonexer si en dites carregues havie algunes coses deguessen o fossen obligades ha pagar dret a la Ciutat y a la guarda del general que sta junt, y (la) guarda del portal de S.t Anthoni li havia fets grans contraris, protestant contra dell perque detenia y no dexaven passar dites carregues pus staven cauquillades del general, pretenent no les podie detenir ni regonexer dient perço als dits magnifichs Consellers li manassen y dassen orde del que havia de fer, y per los magnifichs Concellers li fonch respost que no dexas passar ni entrar dites robes que no fossen vistes y regonegudes y que les detingues alli en lo portal com de fet dit portaler les detingue.

Licencia per traure robes de sa Magestat.

Regoneixement de mercaderias.

DIUMENGE XVIJ. — En aquest die stant los magnifichs Consellers en la seu per hoyr lo offici divinal entengueren y foren avisats com los diputats se congregaven en la diputacio per lo effecte y detencio feta per lo portaler de la dita Ciutat de dites carregues y pretenien procehir contra lo portaler de la Ciutat, per asso desliberaren que lo depres dinar se ajuntassen en casa del magnifich señor conseller en cap per ha consellarse y desliberar lo que la Ciutat devia fer en cars que dits diputats fessen procehiments alguns E mossen Joan Luys Cornet qui ere ab dits magnifichs consellers a la seu dix quels supplicave no enantassen cosa alguna fins que ell hagues parlat ab los senyors

Pago de drets.

diputats y hoydors y entes lo que era los tornaria resposta al depres dinar, com de fet lo matex dia al depres dinar stant dits magnifichs consellers ajustats en casa del magnifich conseller en cap vingue ell dit mossen Joan Luis Cornet com ell havia parlat ab los señors diputats y quells havia dit lo que pretenia la present Ciutat era sols conservar sos drets y no gens pertur-bar la exactio dels drets del general, y que ells li havien dit que desitjants tenir ab sta Ciutat la correspondencia que deu tenir la una casa ab laltre com sempre sere tinguda que serien molt contents se posas algun bon orde ab lo qual lo general y la Ciutat cobrassen lo quels fos degut y no fossen fets fraus a uns ni ha altres com la Ciutat vol y desitja, pero que asso no parie se pugues fer sens fer electio de algunes persones axi per part de la Ciutat com per part del general les quals vegen apunten ordenen y desliberen com y de quina manera se porie assentar en manera que stigues be a uns y ha altres E per dits magni-fichs consellers li fonch respost que digues als dits señors dipu-tats que ells ho tractaven y tornarien resposta y quels parexia molt be se fes com ells deyen.

Tractes sobre drets.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest die los magnifichs consellers enviaren al mateix mossen Joan Luys Cornet als senyors dipu-tats per quels digues com ells per effectuar lo que per sa part los havia dit ell mossen Joan Luys Cornet, havian nomenats y feta electio de quatre persones per que eles ab altres que per dits señors diputats se anomenarien apuntassen y ordenassen lo modo y forma se havia de tenir en dit negoci, y que anomena-ven per part de la Ciutat a mossen Ramon Vicens de Sanct-menat — Galceran Cahorts y de Soler — Miquel Bastida y el mateix mossen Joan Luys Cornet. — Lo qual mossen Joan Luys Cornet ana y refferi als señors diputats lo que per dits magnifichs señors de Consellers li ere stat dit, y los señors di-putats li havien respost que ells farien nominatio de altres qua-tre persones hiu farien asaber als magnifichs consellers segons que dit Cornet tornant refferi. — E lo mateix die poch apres del sobredit vingue en la casa de la Ciutat lo magnifich micer Guillem Sunyer advocat fiscal de la diputacio general de Ca-thalunya lo qual dix que los señors diputats lo trametien alli pera dir los com per llur part mossen Joan Luys Cornet los ha-via dit y refferit com ses magnificencies havien feta nominatio de les quatre persones que havien de entendre en apuntar y

consertar la forma que se havia de tenir en lo regonexer y mirar les robes y mercaderies que entraven y exien en la present Ciutat, y que ells havien tambe anomenats y anomenaven per part del general lo R.nd mossen Joan Vila Canonge — Don Joan de Boxadors — mossen Pere Cassador y mossen Miquel Doms. — E que per haverse de tractar algunes coses de alguns Capitols de cort pregaven a ses magnificencies tinguessen a be de anomenar algun doctor per llur part que ells ne anomenarien altre per part sua E per dits magnifichs consellers li fonch respost que ells anomenaven a micer Raphel Joan Masnovell per part de la Ciutat y que los senyors diputats anomenassen a qui millor los aparagues pus no fos ni anomenassen micer Joan Exerrat.

Dit die de dilluns XVIIJ. — Per lo mati vingue en la present casa de la Ciutat ahont dits magnifichs consellers staven congregats mossen Bernat Macip scriva de manament y secretari de sa Excellencia, lo qual dix que sa Ex.cia lo trametia per donar a ses magnificencies les calsetes que havia cobrades dels diputats per executio y effectuacio del tracte y apuntament ere stat fet per sa Ex.cia entre los diputats y consellers per quietar y cedar les differenties y questions suscitades entre la dita Ciutat y diputacio E trahentse devall de la capa un plec enbolicat ab un paper dins lo qual havia sinc parells de calses de agulla de stam, lo qual plec posa y deixa en ma y poder dels magnifichs Consellers, y dix que sa Ex.cia deya que aquelles eren les calses que havie cobrades dels diputats y que les enviave a ses magnificencies per que de aquelles fessen lo que bels aparagues liberament E los magnifichs consellers rebudes y mirades dites calses respongueren a mossen Macip que digues a sa Ex.cia que li besaven les mans, y encontinent trameteren a sercar lo honorable Clavari al qual essent vingut donaren y liuraren dites calses dihent li fes delles lo que seria de justicia.

DIVENDRES XXIJ. — Festa de la benaventurada S.a Magdalena. — En aquest die anaren ses magnificencies a la torra del cap del Llobregat per negocis concernents a la Ciutat. Anada dels consellers.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest die demati ans de les sis hores arribaren de la volta de levant XV galeres de les quals es capita Joan Andria, les quals aportaren infantaria pera ponent. Galeres.

AGOST

Festa de N.ª S.ʳᵃ dels Angels.

DILLUNS I. — Feste de S.ᵗ Pere y S.ᵗ Feliu y de la verge Maria dels angels. — En aquest die ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent anaren al monastir de la verge Maria dels angels ahont hoyren lo offici y sermo.

Sobre les calses.

DIMARTS IJ. — En aquest die comparague lo magnifich mossen Galceran de Navel Clavari de la present Ciutat dins la instancia del consell de trenta y dix com ell havia declarat en la causa del frau de les calses que eren arribades de Castella de les quals ere stada la questio entre los diputats y la present Ciutat, les quals lo Excellent loctinent general havia lliurades a la present Ciutat per que coneguessen de aquelles, y que havia declarat que dites calses eren caygudes en bant de tres lliures per no haver manifestades aquelles al portal y que ell del bant ne stave content y satisfet y que no demanave ninguna cosa, y los magnifichs consellers li digueren que pus dit senyor clavari stave content y satisfet del bant y la Ciutat reintegrada del que volia, que aportas dites calses al senyor virey perque fasse de aquelles lo que sie servit sa Ex.ᶜⁱᵃ maiorment que la Ciutat stave satisfeta.

Mestre de ministrils.

DIJOUS IIIJ. — En aquest die los magnifichs señors de consellers me manaren a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva del rational de casa la Ciutat que per mort de Ramon Xarles mestre dels ministrils assentas a Jaume Fabrer per mestre dels ministrils.

Cap de guayta.

DISSAPTE XIIJ. — En aquest die tingueren trentanari y feren extractio de cap de guayta per mort de Jenot Pons, y fonch extret en cap de guayta Benet Vidal fuster lo qual apres de esser stat avisat renuncia y apres feren extractio de altre y fonch extret Anthoni Manresa.

DILLUNS XV. — En aquest die los magnifichs senyors de consellers exceptat lo quint per star indispost anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo, havien de anar ab prohomens y per no esser avisats anaren sens prohomens.

DIMARTS XVJ. — Die de S.ᵗ Roch. — En aquest die ana-

ren ses magnificencies ab la professo la qual parti de la seu y ana a la yglesia de S.ª Eulalia merita construhida fora lo portal Nou, ahont hoyren lo offici y sermo de la festa que feyen del glorios S.ᵗ Roch y acabat lo offici y sermo sen tornaren a la seu ab la matexa profeso com es de pratica, noy ana lo senyor conseller. quint per star indispost. — En aquest mateix die lo discret mossen Francesch Vidal notari de Barcelona y ajudant del scriva maior passa de aquesta vida en laltre segle, *cuius anima requiescat in pace amen.* Festa de S. Roch. Lo obit de mossen F. Vidal notari.

DIVENDRES XXVJ. — En aquest die demati entre les deu y onze hores Barthomeu Francholi correu de sa Magestat aporta a ses magnificencies una letra de cort, y de paraula digue y avisa a ses magnificencies que la ysla Tercera en lo regne de Portugal era presa. Presa de la Isla Tercera.

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest die demati vingueren en la present casa dos frares de S.ᵗ Augusti y convidaren y supplicaren a ses magnificencies fossen servits que per lo sendema volguessen assistir al offici y sermo se celebrara en lo Monastir de S.ᵗ Augusti per la festa del glorios S.ᵗ Augusti.

DIUMENGE XXVIIJ. — Die de S.ᵗ Augusti. — En aquest die los magnifichs senyors de consellers en cap y segon absents, lo terç per esser absent, quart y quint per star indisposts, acompanyats de alguns officials y alguns altres anaren a hoyr lo offici y sermo al monastir de S.ᵗ Augusti. Festa de S. Augusti.

DIMECRES XXXJ. — En aquest die demati tingueren trentanari y feren extraccio del offici del scriva de les Cautheles se despedeixen en la present casa, lo qual vagava per mort de mossen Francesch Vidal notari de Barcelona, y fonch extret en dit offici mossen Antic Çafont notari de Barcelona Lo qual apres de esser extret fonch cridat y vingue en la present casa y essent en la instancia del consell de trenta ses magnificencies li digueren com ell ere stat extret en lo offici de les Cautheles lo qual vagava per mort de mossen Francesch Vidal y sil volie acceptar, y dit Antic Çafont respongue a ses magnificencies y dix que nol volie dit offici ans be lo renunciave y que fessen extractio de altre, y havent feta dit Çafont dita renunciatio procehiren ha fer altra extractio y de fet fonch extret en dit offici lo discret mossen Jaume de Encontra notari de Barcelona, Scriva de les cautheles, vagant per mort del discret mossen Francesch Vidal notari de Barcelona. — En aquest mateix die vingueren Scriva de les cautheles.

en la present casa quatre pares del monastir de la Merce pera convidar y supplicar a ses magnificencies sien servits pera dema plasent a Deu esser al offici y sermo se dira y celebrara en lo dit monastir per la festa del Benaventurat S.t Lop.

SETEMBRE

Festa de S. Lop.

DIJOUS I. — Festa de S.t Lop. — En aquest die ses magnificencies exceptats los magnifichs senyors Consellers quart y quint acompanyats de alguns officials de la casa y de alguna altra gent, anaren al Monestir de la Merce ahont hoyren lo offici y sermo se celebra per la festivitat del benaventurat S.t Lop.

Jurament prestat per lo discret mossen Jaume de Encontra.

DIVENDRES IJ. — En aquest die demati lo discret mossen Jaume de Encontra notari public de Barcelona extret en lo offici de les cautheles jura en la forma acostumada y prengue possesio de dit offici.

Lo obit del sindic.

DISSAPTE IIJ. — En aquest die demati lo discret mossen Francesch Gual notari public y sindic de la present Ciutat passa de aquesta vida en laltre, *Cuius anima requiescat in pace amen.*

DIUMENGE IIIJ. — En aquest die los magnifichs señors de consellers en cap y segon acompanyats de alguns officials de la casa y de altra gent, anaren a casa del dit mossen Francesch Gual ahont stigueren y tingueren lo dol fins que tornaren de la yglesia ahont digueren lo offici de requiem per lo dit mossen Francesch Gual.

DIMARTS VJ. — En aquest die los magnifichs señors de consellers foren convidats de part dels deffenedors y consols de lotge que fossen servits de anar a lotge per hoyr les completes se diran lo sendema per raho de la festa de nostra senyora de Setembre.

DIMECRES VIJ. — En aquest die depres dinar los magnifichs señors de Consellers exceptats quart y quint per star indisposts acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren a lotge ahont hoyren les completes.

Festa de N.a S.ra de Setembre.

DIJOUS VIIJ. — Die de nostra S.a de setembre. — En aquest die demati los magnifichs senyors de Consellers exceptats lo quart y quint, acompanyats de alguns officials y de altra

gent, anaren a lotge ahont hoyren lo offici y sermo lo qual se celebra per raho de la festivitat de nostra S.ª

DIUMENGE XJ. — En aquest die se tingue consell de cent Jurats y en dit consell se feu extractio de sindic de la present Ciutat per mort del discret en Francesch Gual notari de Barcelona y fonch extret en sindic lo discret mossen Hieronym Thalavera, lo qual feren venir en la present casa y hoyt aquell en plen consell y attesa la renunciatio feta per dit Thalavera se feu extractio de sindic y fonch extret en sindic de la present Ciutat lo discret en Joan Sala notari public de Barcelona.

Extraccio del sindic de la Ciutat de Barcelona.

DILLUNS XIJ. — En aquest die jura lo dit mossen Joan Sala.

Jurament del sindic.

DISSAPTE XVIJ. — En aquest die demati los magnifichs senyors de consellers feren merce a Melchior Auger music, servis a la present Ciutat durant la absencia de Anthoni Mayayo music. — En aquest mateix die mossen Bernat Macip scriva de manament y secretari del senyor loctinent general ana en casa del senyor conseller en cap y li digue de part de sa Ex.cia que dit senyor loctinent general tenie algunes coses per tractar ab ses magnificencies per al sendema demati entre set y vuyt, y dit señor conseller li dix quey serien ell y sos companyons en casa de sa Ex.cia

Musich.

DIUMENGE XVIIJ. — En aquest die demati entre las set y vuyt hores los magnifichs señors de consellers exceptats quart y quint per star indisposts, acompanyats de alguns officials y de molta altra gent anaren a casa de sa Ex.cia al qual trobaren en una instancia a la part de Marina y quant foren ab dit Ex.nt loctinent general dit loctinent general los digue y explica com ell sabia per avis molt cert que la ysla Terçera de Portugal stava tota entegrada a sa Magestat la qual era una nova de les mes importants que mes convenia a sa Magestat, y que per ser cosa de tanta alegria y contento que nou havia volgut enviar a dir per ningu sino que ell mateix los havie volguda donar tant bona nova per que com ha bons y fahels que eren de sa Magestat sen alegrassen y ne rebessen contento y fessen gracies a nostre senyor de tant bon succes E lo dit magnifich conseller en cap li respongue que besaven les mans a sa Ex.cia de la merce quens havia feta y feyen grans gracies a nostre senyor de tant bon succes y que en lo demes ells farien tot lo que tocarie a ells com ha bons y leals vassalls y lo que en semblants cassos se

Isla Tercera.

ere acostumat fer E encontinent dits magnifichs señors de consellers sen anaren a casa de la Ciutat y alli juntaren una prohomenia de Cavallers y Ciutedans als quals donaren raho de tot lo que ere passat, y hoyt y entes lo que fonch proposat per lo dit magnifich senyor conseller en cap dita prohomenia consella a dits magnifichs señors de consellers que la Ciutat no acostumave de fer ningunes demostrations que no tingues letra particular y avis de sa Magestat significant lo que vol ques fasse en tal cars, y que pus sa Magestat no havia scrit no ere de raho la Ciutat fes ninguna demonstracio ab acte exterior, y que lo que dits magnifichs senyors consellers havien de fer era que si lo loctinent general feya per orde seu de ell matex alguna professo per la seu o, entorn della hiu feya asaber a dits consellers, quey assistissen y no de altra manera, y axi ho enviaren a dir al dit senyor loctinent general per lo sindich de la Ciutat.

Professo per victoria.

DILLUNS XVIIIJ. — En aquest die demati ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa y de alguns altres anaren a la seu y assistiren a la professo que feren dins la seu y tocaren y feren *tedeum laudamus* fent gracies a nostre (senyor) de la victoria havia donada y feta a sa Magestat de la ysla Tercera en lo regne de Portugal, y tambe assisti en dita professo sa Ex.cia, placie a nostre senyor sa Magestat la possehesca ab augment de altres y maiors stats.

DIMARTS XXVIJ. — Festa dels gloriosos metges.

OCTUBRE

DILLUNS IIJ. — En aquest die vingueren dos frares de S.t Francesch en la present casa y convidaren a ses magnificencies hils supplicaren volguessen assistir per lo sendema per hoyr lo offici y sermo se ha de celebrar en lo dit monastir per la festa del glorios S.t Francesch.

Festa de S. Francesch.

DIMARTS IIIJ. — Festa del glorios S.t Francesch. — En aquest die ses magnificencies acompanyats de alguns officials de la casa anaren al Monastir de S.t Francesch ahont hoyren lo offici y sermo.

Galeres.

DIMECRES V. — En aquest die demati arribaren en la platja de la present Ciutat quatre galeres de la volta de levant de les

quals es capita Joan Andria y dit Joan Andria vingue ab elles, y apres que fonch desenbarcat parti pera la Cort de sa Magestat.

NOHEMBRE

DIMARTS I. — Festum omnium sanctorum. — En aquest die los magnifichs señors de consellers exceptat lo senyor conseller segon per esser absent, se aplegaren al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prohom y essent tots quatre junts anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo ahont fonch tambe present lo Ex.nt Senyor loctinent general, y acabat lo offici ses magnificencies y lo Ill.e y R.m señor bisbe de Barcelona acompanyaren sa Ex.cia fins al portal maior, y quant se despediren ses magnificencies sen anaren per la part de la Cappella de S.t Sever y hisqueren per les claustres y hisqueren per lo portal de la Pietat y tiraren per lo Carrer de Peradis, y essent devant les scales de S.t Jaume quiscu ab son prohom sen ana a sa casa. Festa de tots Sancts.

DIMECRES VIIIJ. — Passio ymaginis. — En aquest die anaren ses magnificencies a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell feren professo per la seu pera supplicar a nostre (senyor) se vulle apiadarse de nosaltres hins vulle donar bona aygua. Pregaries per pluja.

DIJOUS X. — En aquest die anaren ses magnificencies a la seu pera fer graties a nostre senyor per la merce quens ha feta de esser arribat en la platja de la present Ciutat una nau la qual aporta XIIIJ.M quorteres de forment a obs y per provisio de la present Ciutat. Arribada de nau ab forment.

DIVENDRES XJ. — En aquest die anaren ses magnificencies a la seu per pregar a nostre señor fos servit de donarnos aygua necessaria y se vulle apiadar de nosaltres.

DISSAPTE XIJ. — En aquest die ana la professo al Monastir de Natzaret, a la qual assistiren ses magnificencies per lo effecte prop dit.

DILLUNS XIIIJ. — En aquest die havie de anar la professo a S.t Augusti y no ana perque nostre senyor nos feu merce de donarnos un poch de aygua y perço se deslibera se fes la professo per la seu com de fet se feu, a la qual assistiren ses magnificencies com es de pratica. Pluja.

DIMARTS XV. — En aquest die demati ana la professo al monastir de St Augusti a la qual assistiren y anaren ses magnificencies com es de pratica.

DIMECRES XVJ. — En aquest die demati ana la professo a la Cappella de S.[a] Madrona en la qual assistiren ses magnificencies ahont digueren lo offici, y acabat aquell abaxaren lo cors de S.[a] Madrona y aportaren y dexaren aquell a la seu.

Festa de la edificacio de la seu.

DIVENDRES XVIIJ. — Lo die de la edificatio de la seu. — En aquest die ses magnificencies se aplegaren a S.[t] Jaume y de alli enfora acompanyats de alguns officials y de alguna altra gent anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo.

DILLUNS XXJ. — En aquest die demati ana la professo al Carme ahont assistiren ses magnificencies y foren acompanyats de molts officials y de molta altra gent.

DIMARTS XXIJ. — En aquest die demati ana la professo a la Merce ahont assistiren ses magnificencies y foren acompanyats de alguns officials de la casa y de molta altra gent.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest die demati ana la professo al monastir de Junqueres ahont assistiren ses magnificencies y foren acompanyats de alguns officials y de molta altra gent.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest die demati ana la professo ha sancta Maria de la mar y assistiren tant solament los señors de consellers en cap y terç y los altres tres ço es segon quart y quint, los quals assistiren y foren en casa de la Ciutat per lo trentanari ordinari se tingue dit dia.

Consell.

DIVENDRES XXV. — En aquest die se tingue consell de cent Jurats lo qual consell es ordinari.

DIMECRES XXX. — En aquest die demati ses magnificencies ab prohomenia com es acostumat y acompanyats de alguns officials de la casa y de alguna altra gent anaren a la seu y hoyren missa a la capella de S.[a] Eulalia construhida dins la seu, y acabada aquella vingueren y tornaren en la present casa y tingueren consell com es acostumat per fer extractio de nous consellers per lo any sdevenidor y foren extrets los seguents y devall scrits ço es, en conseller en cap lo magnifich

Extraccio de Consellers y obrers.

mossen Pere Ferres per Conseller en Cap Ciuteda
mossen Francesch Gualbes y de Corbera conseller segon militar
mossen Joan Miquel de Junyent y de Rovira conseller terç Ciuteda

mossen Francesch Palau fill de Joan conseller quart mercader y mossen Pere Prats conseller quint apotechari.

Dit die feren extractio de obrers y foren extrets

mossen Gabriel Solanes doctor en medecina y
mossen Baldiri Pedralbes mercader.

DECEMBRE

DIJOUS I. — En aquest die demati dits magnifichs senyors de consellers novament extrets exceptat lo magnifich senyor conseller quart lo qual no vingue per star indispost, acompanyats dels senyors consellers vells exceptat tambe lo conseller quart vell lo qual resta en casa de la Ciutat per no esserhi dit magnifich conseller quart com dit es novament extret, y de alguns officials de la casa y de altres persones anaren a la seu ahont hoyren missa baixa a la cappella de S.ª Eulalia y essent acabada la missa acompanyats dels sobre dits tornaren en la present casa, y essent congregats en la instancia del consell de trenta vingue lo R.nd senyor mossen Pau Honofre Cellers Canonge y official del R.m senyor bisbe de Barcelona lo qual absolgue los magnifichs senyors consellers vells y alguns altres officials los quals quiscun any acostumen de hoyr sentencia de excomunicatio, y feta dita absolucio encontinent los dits magnifichs senyors de consellers novament extrets exceptat lo quart com dit es, hoyren sentencia de excomunicatio y juraren de tenir y servar totes les ordinations fetes en la present casa y per avant fahedores en la forma seguent y acostumada, ço es que lo magnifich senyor Conseller en cap novament extret jura en ma y poder del magnifich senyor conseller en cap vell, y apres de haver prestat dit jurament los altres magnifichs senyors de consellers segon terç y quint exceptat lo quart com dit es lo qual ere absent per sa indisposicio, juraren en ma y poder del dit magnifich senyor Conseller en cap novament extret los quals feren y prestaren semblant jurament qual havia fet y prestat dit magnifich senyor conseller en cap novament extret. — Y dit dia demati acompanyats de molts officials de la present casa y de altra gent anaren dits magnifics senyors de consellers lo quart

Jurament de Consellers.

absent per sa indispositio a visitar a sa Ex.[cia] com es de pratica, lo qual trobaren en una instantia petita la qual es a la part del carrer Ample y essent arribats en la presentia del dit senyor loctinent general lo dit magnifich señor conseller en cap per part sua y dels altres companyons seus y en nom de la dita ciutat supplicantlo tingue per be mirar lo util desta ciutat y dels poblats en aquella, y entre altres cosses supplicantlo tingue per be de no donar licenties de poder traure de Cathalunya blat ni altres vitualles.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia demati lo dit magnifich senyor Francesch Palau conseller quart vingue en la present casa de la Ciutat y hoi sententia de excomunicassio y jura en ma y poder del magnifich senyor Conseller en cap prestant lo jurament consemblant quel havian fet y prestat los altres y conforme es pratica y en la forma acostumada. — E dit dia al pres dinar dits magnifichs consellers lo quart absent per sa indispositio, acompanyats de molts officials y de altra gent anaren a visitar com es de costum al Ill.[e] y R.[m] senyor Bisbe de Barcelona.

DILLUNS V. — En aquest dia despres dinar dits magnifichs senyors de Consellers anaren a visitar lo R.[m] senyor Canseller de Cathalunya.

Festa de S. Nicolau.

DIMARS VJ. — Die de St Nicolau. — En aquest dia los magnifichs señors de consellers lo quart absent per sa indispositio, se aplegaren en casa del magnifich senyor Conseller ters, anaren al monastir de St Francesch de dita ciutat ahont estave lo senyor conseller quart a la plaça de St Francesch dins un cotxo aguardant dits senyors consellers, de hont tots sinch junts entraren dins dita sglesia de St Francesch ahont hoiren lo offici y sermo acompanyats de molts officials de dita (casa) de la ciutat y de molta altra gent.

Festa de la Concepcio.

DIJOUS VIIJ. — Dia de la Conceptio. — En aquest dia demati se aplegaren ses magnificencies ab promens al porxo de S.[t] Jaume com es pratica en semblant jornada exceptat lo senyor conseller quart que per sa indispositio no pogue assistir, y ab dits promens y acompanyats dels officials de dita casa y de molta altra gent anaren a la seu ahont oyren lo offici y sermo Digue lo offici lo R.[mo] senyor bisbe de Barcelona y apres feren solepne professo com es pratiga essent present lo Ex.[nt] loctinent general de Cathalunya, y acabat lo offici y professo los dits

senyors consellers acompanyaren a sa Ex.ª fins a la porta de la seu a la part de les scales y apres tornaren al altar mayor, y quant lo R.^{mo} senyor bisbe isque de la sagrestia lo acompanyaren fins al pati del palau de dit senyor bisbe del qual prengueren comiat, y acompanyats dels mateixos promens tornaren a la matexa plaça de St Jaume y de aqui quiscu sen ana a sa casa ab son prom Foren acompanyats de molts officials de la dita casa y de moltes altres persones.

DILLUNS XIJ. — En aquest dia demati los magnifichs senyors de consellers ters y quint anaren a la seu y seguiren la professo que feren en la dita seu y feren *tedeum laudamus* regraciant a nostre senyor la gran merce nos havia feta en donarnos abundancia de aygua per medi de la benaventurada sancta Madrona, no mirant a nostros pecats ans avent nos misericordia de aquells, nostre senyor per sa infinida bondad nos vulle donar cami en fer bones obres. Pluja.

DIMARS XIIJ. — Dia de Sta Lucia. — En aquest dia se tingue consell de Cent y feren extracsio de terna de mostesaph. Isque en terna — mossen Pau Remires Cavaller — mossen Babtista Gori y mossen Miralles mercader — Y sa Ex.ª feu electio de mostesaf de la persona de mossen Remires. — Y tambe se feu dit dia en dit consell extractio de administrador de les plases ysqueren pera dos — mossen Pau Llul cavaller y mossen Francesch Reguer mercader — Sa Ex.ª feu electio de administrador de les places a mossen Francesch Reguer mercader. — Lo sota administrador fonch — T. Piquer. Mostesaf.

DISSAPTE XVIJ. — En aquest dia se torna lo cos de la gloriosa Sta Madrona a la sua casa ab solepne professo, y acompanyaren dits magnifichs consellers dita professo lo quart absent per sa indispositio.

DIMARS XX. — En aquest dia jura mossen Pau Remires mostasaf lany present. — E dit dia jura mossen Francesch Reguer mercader administrador de les places. Jurament de Mostaçaph.

DIUMENGE XXV. — Die de Nadal. — En aquest dia se ajuntaren ses magnificencies al porxo de St Jaume y acompanyats de promens anaren a la seu ahont oiren offici y sermo, y apres acabat lo dit offici acompanyaren al senyor bisbe a son palau y de alli sen tornaren al porxo de St Jaume y se departiren cada hu ab son prom y acompanyats de molts officials y de altra gent. M.D.LXXXIIIJ. Nadal.

DILLUNS XXVJ. — Dia de S.t Steve. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo senyor conseller quart que per sa indispositio fou absent, al monastir de S.ta Caterina ahont oiren offici y sermo.

DIMARTS XXVIJ. — Dia de S.t Joan. — En aquest dia se aplegaren ses magnificencies a casa lo senyor conseller ters exceptat lo quart per sa indispositio fou absent, de hont anaren a S.t Francesch per oir offici y sermo.

DIMECRES XXVIIJ. — Dia dels Ignocens. — En aquest dia se juntaren ses magnificencies al porxo de S.t Jaume sens promens absent lo senyor conseller quart per sa indisposicio y anaren a la seu ahont oiren offici y sermo.

M . D . LXXXIIIJ

JANER

DIUMENGE I. — En aquest dia despres dinar com es de pratica se ajustaren ses magnificencies a la plassa de S.t Jaume y feta la agraduatio en la qual agraduatio y fou lo Ill.e y R.nt senyor micer Hieronym Manegat Canceller de Cathalunya feren la volta com es de costum quiscun any en semblant jornada, ço es que anaren per la Boria fins a la capella den Marcus y apres prengueren per lo carrer de Moncada y isqueren al Born y apres fins al scorxador y apres pasaren devant lo baluart de mig jorn y pasaren devant de llotge y prengueren per lo primer carrer qui hix al carrer Ample fins al carrer vulgarment dit la carniceria den Sors y apres tiraren tot dret fins a la proa de micer Quintana ahont giraren a ma squerra fins al canto del carrer qui va del Pi a casa del compte de Aytona y anaren tot dret a la plaça de S.ta Anna y prengueren per lo carrer Condal y pasaren a la riera de S.t Joan y apres prengueren al canto de dona Aldonça Doms y giraren al carrer dels Mercaders fins al canto qui ix a la plaça de la Lana y giraren a man dreta per la Boria anant per la cort del vaguer y per la Calsateria tornant a la plaça de S.t Jaume de hont totom se despedi. Volta de Ninou.

DIVENDRES VJ. — Dia dels Tres Reys. — En aquest dia los magnifichs de consellers terç y quart absens anaren a oir lo offici y sermo a la parrochia del Pi ahont tambe fonch sa Ex.a , y acabat lo offici y sermo dits senyors consellers acompanyaren sa Ex.a fins a la porta mayor y apres isqueren per lo portal del foçar, y acompanyaren ses magnificencies lo senyor conseller Festa del Pi.

quint a sa casa acompanyats de alguns officials y de altra gent. — Dit dia a la tarda torna Francesch Pons de la cort de sa magestat ahont fonch tremes per la nova extractio de consellers.

Jurament de mossen F. Cosma Fivaller *veguer*.

DIMARS X. — En aquest dia jura mossen Francesch Cosme Fivaller veguer en la forma acostumada ço es, que essent ajustats los senyors de consellers lo quart absent per sa indispositio en casa la ciutat acompanyats de molts cavallers y ciutadans y de molts officials de la casa y de moltes altres persones, anaren al porxo de S.t Jaume y de alli enfora feta la agraduatio sen anaren per la Calseteria y per la plaça del Rey y essent a la plaça sen muntaren ab lo dit senyor veguer dalt a les scales de S.ta Agata junt a la yglesia del palau y alli oi sententia de excomunicassio, y depres sen tornaren plegats a la casa de la ciutat y jura com de sobre se conte, y havent jurat sen anaren tots junts ço es ses magnificencies y lo dit veguer, y alli prengue possessio en la forma acostumada ço es que se assague en la cadira y devant de ell un home feu demanda a un altre.

DIUMENGE XV. — En aquest dia anaren ses magnificencies al Carme ahont acostumen de anar quiscun any en semblant dia.

Clavari.

DIMARS XVIJ. — Dia de S.t Anthoni. — En aquest dia fonch extret en clavari de la ciutat per lo seguent bienni mossen Hierony Fivaller.

Jurament.

DIJOUS XVIIIJ. — En aquest dia juraren y hoiren sententia de excomunicassio los de la quatreta del Rational y altres elegits lo dia de S.t Anthoni proppassat.

DIVENDRES XX. — Dia de S.t Sabestia. — En aquest dia anaren ses magnificencies ab la professo de la seu a S.t Sabestia per lo vot de la ciutat.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia se tingue concell de cent.

FEBRER

Cap de guayta.

DILLUNS VJ. — En aquest dia se tingue trentenari y se feu extractio de cap de guayta.

DIJOUS VIIIJ. — Llarder.

DISSAPTE XJ. — En aquest dia ana la professo a Natzaret.

DIUMENGE XIJ. — Dia de Sta Eularia. — En aquest dia se aplegaren los senyors consellers al porxo de St Jaume ab sos proms exceptat ters y quart queren absents, y anaren a la seu, y fou sa Ex.ª y arribant a la seu ses magnificencies ysquerenlo a rebre y acabat lo offici y sermo lo acompanyaren fins al portal mayor y despres sen tornaren a la dita plaça de St Jaume y aqui se despediren y sen ana cada hu ab son prom. Foren acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent. S.^{a} Eularia.

DIMARS XIIIJ. — Dia de Carnestoltes.

DIMECRES XV. — Primer dia de Coresma.

DIJOUS XVJ. — En aquest dia ana la professo a St Agosti.

DIVENDRES XVIJ. — Ana la professo a St Agosti.

DISSAPTE XVIIJ. — En aquest dia aportaren ab solepne proffesso lo cos de la gloriosa Sta Madrona.

DIUMENGE XVIIIJ. — En aquest día entra la bulla de la Sta Crussada y los magnifichs consellers se aplegaren en la sglesia de St Agosti pera rebre dita professo, exceptat lo senyor conseller quart que per sa indispositio fou absent, y lo mateix dia demati comensa a ploure y en la nit plogue molt be, lahors al senyor. Cruzada. Pluja.

DILLUNS XX. — En aquest dia demati fins entre vuyt y nou ores tambe plogue molt be, nostre senyor se vulle apiedar de nosaltros y donarnos la sua beneyta gratia. — Y dit dia se tingue vuytena de forments.

DIMARS XXJ. — En aquest dia ana la professo al Carme.

DIMECRES XXIJ. — Ana la professo a la Merçe.

DIJOUS XXIIJ. — Ana la professo a Jonqueres.

DISSAPTE (1) XXIIIJ. — Ana la professo a Sta Maria de la mar.

DISSAPTE XXV. — Dia de St Macia. — En aquest dia essent los magnifichs consellers cap segon y ters en la parrochial yglesia de Sta Maria de la mar pera hoir lo divinal offici y sermo, stant en ses cadires en lo cor de dita sglesia lo R.^{nt} fra Gaspar Sahona de la orde de St Agosti lo qual predicave la quaresma en dita sglesia, ans de comensar lo sermo y al principi de aquell dix y publica en la trona a tot lo poble alli ajustat com lo sendema diumenge se publicaria en dita sglesia lo cartell que quiscun any manaven publicar los pares Inquisidors y que Inquisitio.

---

(1) Ha d' esser *divendres*.

perço de part de dits pares Inquisidors manave a tots los parroquians que fossen en dita sglesia pera hoir dit cartell a pena de excomunicassio mayor y de vint scuts E los dits magnifichs consellers hoint dita monissio y vehent esser cosa nova y may usitada ni entesa que dits pares Inquisidors possasen pena de excomunicassio y pecuniaria, y per lo que tambe algunes persones notables havent entes semblant novedat feren gran admiratio y digueren no ere cas se deixas ab dissimulatio sino que requeria sen fes sentiment, manaren congregar per sos vergues una molt gran promenia de ciutadans y militars en la casa del magnifich conseller en cap los quals axi congregats y entes lo que per dits magnifichs consellers los fou dit y proposat y la novedat feta per dits pares Inquisidors, aconsellaren a dits magnifichs consellers que trametessen a dir als pares Inquisidors lo que dit fra Sahona de llur part havia dit y publicat y que per ser cossa nova y may entessa que ses senyorias possasen penes pecuniaries per ser insolites y per que no here ni son necessaries per ser lo poble de la present ciutat sempre obedientissim a obehir los manaments y Edictes de la S.ta Inquisitio com a faels y bons crestians per la misericordia del senyor, supplicant perço a ses senyories manassen revocar y remediar lo que here stat fet y publicat per dit pare Sahona per lo que havia causat molta alteratio en los animos dels oyns, y per dit effecte y dir lo sobre dit fonch cridat mossen Francesch Guamis notari de Barcelona altre dels scrivans jurats del honorable consell de la present ciutat y per los magnifichs consellers en presentia de dita promenia li fonch manat anas als pares Inquisidors y ls digues lo sobredit, lo qual ana y en sa compania ani jo Francesch Vilar notari y scriva del rational y trobaren lo senyor Inquisidor T. Aymar qui es lo mes entich y principal en la Inquisitio a son aposiento ab lo qual era lo senyor Rafel Doms ardiacha mayor de la seu de Tarragona al present diputat de Cathalunya, y dit Francesch Guamis explicant sa embaxada li dix conforme dalt se conte y per lo pare Inquisidor apres de algunes rahons que passaren en presentia de dit senyor diputat Oms fonch respost y dit a Francesch Guamis que digues als senyors consellers que ell ni ningu dels altres pares Inquisidors sos companyons havien dit ni manat se publicas ni possas tal pena ni ells sabien res en lo que havia dit fra Sahona, y axi o adverave sobre sa consientia y per la creu la qual feu ab la ma dreta y

que ho digues axi als magnifichs consellers y que rebessen aquella resposta en satisfactio del que here estat dit y publicat y que no here mester dir res als altres senyors Inquisidors, y ab esta resposta nos ne tornarem y lo dit F. Guamis la refferi als magnifichs Consellers en presentia de dits magnifichs ciutadans y militars los quals encara staven congregats y aquella entessa vist que lo senyor Inquisidor axi de paraula com ab jurament havie dit y asserit que ni ell ni los altres sos companyons havien sabut ni per orde llur sere possada dita pena y que axo dave per satisfaccio, que per ara no se tractas mes ni se fes altres procehiments sino que se entenga si ab les altres monitions que se farian per las publicatorias fahedores en les altres sglesies se possara pena pecuniaria o no, perque possantse a les oras se fassa lo que convinga y no possantla apar que la Ciutat esta satisfeta considerant mayorment que no here estada possada per nuncio secretari ni altre official de la sancta Inquisitio.

DIMECRES XXVIIIJ. — *(Bixest.)*

MARS

DIJOUS I. — En aquest dia ana la professo al hospital.

DISSAPTE IIJ. — En aquest dia ana la professo a S.t Francesch.

DILLUNS V. — En aquest dia ana la professo a Hierusalem.

DIJOUS VIIJ. — En aquest dia ana la professo a S.ta Caterina.

DISSAPTE X. — En aquest dia ana la professo a Montesion.

Consecratio del bisbe de Gerona *Cassador.*

DIUMENGE XJ. — En aquest dia demati (se) aplegaren ses magnificencies a casa de la ciutat exceptat lo senyor conseller quart per sa indispositio, anaren a la seu pera la consecratio del Ill.e y R.m senyor don Jaume Cassador bisbe de Girona y tambe y foren los diputats y astigueren assentats en un scon a la part de la secrestia y ses magnificencies a la part del orgue Fonch consegrat per lo Ill.m y R.m senyor don Phelip de Cigua olim nuncio y bisbe de Plasencia lo qual digue la missa, assistiren en dita consecratio los Ill.ms y R.ms don Joan Dimas Loris bisbe

de Barcelona y don Joan Teres bisbe de Elna, la serimonia de la qual consecratio se a de traure del pontifical, forenhi tambe molts cavallers y molta altra gent.

DIMARTS XIIJ. — En aquest dia ana lo magnifich senyor de Conseller segon a lotya.

S.ª Madrona.

DIJOUS XV. — Dia de S.ta Madrona. — En aquest dia anaren los magnifichs senyors de Consellers exceptat lo quart que per sa indispositio ere absent, a la seu de Barcelona ahont oiren lo offici y sermo y acabant aquell feren solepne professo y feu la volta conforme la de la Conceptio y aportaven a la custodia lo cos de la gloriosa S.ta Madrona patrona nostra.

DIMECRES XXJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies a S.t Pau ahont hoiren lo offici y sermo exceptat lo conseller quart, perque lo dia abans foren convidats per dits pares de S.t Pau y dit dia feren festa de S.t Benet.

DIUMENGE XXV. — Nostra senyora de Mars. — Dia de rams.

Sem.ª S.ta

DIMARS XXVIJ. — En aquest dia tingueren consell de Cent.

DIJOUS XXVIIIJ. — Dijous S.t — En aquest dia se ajustaren los magnifichs de consellers exceptat lo quart en casa de la Ciutat y anaren a sercar alguns moniments acompanyats de alguns officials y hoiren los fassos a les Hieronimes.

DIVENDRES S.t XXX. — En aquest die anaren ses magnificencies exceptat lo quart a hoir lo offici als Angels.

ABRIL

Pasqua.

DIUMENGE I. — Dia de pasqua de resurrectio. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies exceptat lo conseller quart al porxo de S.t Jaume cadascu ab son prom y acompanyats de alguns officials y altra gent, anaren a la seu a oir lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa Ex.ª fins al portal mayor y de aqui anaren a S.t Jaume y se departiren cada hu ab son prom y de molta altra gent.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia se feu la festa de nostra senyora de mars per ser estat son dia lo diumenge de rams.

DIUMENGE XV. — En aquest dia anaren ses magnificencies

a les Egipsiaques ahont hoiren offici y sermo exceptat lo senyor conseller quart.

DISSAPTE XXJ. — En aquest dia feren y matricularen tres mercaders. Matricula de mercaders.

DIUMENGE XXIJ. — En aquest dia se aplegaren ses magnificencies exceptat lo quart, y anaren a casa la ciutat y de alli hoiren vespres a la diputatio. S. Jordi.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia oiren lo offici y sermo ses magnificencies a la diputatio.

DIMARS XXIIIJ. — Ana la professo a Natzaret y despres dinar se tingue trentenari.

DIMECRES XXV. — En aquest dia se tingue consell de cent.

DIJOUS XXVJ. — En aquest dia ana la professo a S.t Agosti.

DIVENDRES XXVIJ. — En aquest dia ana la professo al Pi, anarenhi sols los senyors consellers ters y quint, y los senyors consellers cap y segon a llotge ahont hoiren lo offici y sermo del anniversari se acostume a dir per los predecessors del compte de Aytona y diguerenlo al ort sota del quadro.

DISSAPTE XXVIIJ. — En aquest dia ana la professo al Carme. — Dit dia sententiaren Janot Riera de S.t Pedor bandoler molt famos, llevarenli la una ma a la plaça de S.t Jaume y laltra devant S.t Sabestia. Bandoler.

DILLUNS XXX. — En aquest dia ana la professo a la Merce.

MAIG

DIMARS I. — En aquest dia demati se feu una solepne y gran professo fent la volta mateixa que feu la de corpus, a la qual anaren moltes donzelletes en cabells y molts minyons, lo Xpo de la confraria de la sanch de Jesuxpt, tres disiplinats, quatre homens quiscu ab una creu de fusta y en loch de portar la custodia aportaven lo cos de la benaventurada S.ta Madrona y de S.t Fructuos y S.t Ferriol perque intersedissen y preguassen per nos y socorrernos ab tanta necessitat. Professons de pregaries.

DIMECRES XVJ. — Ana la professo a Jesus.

Dijous XVIJ. — Ana la professo a S.t Pere.

Divendres XVIIJ. — Ana la professo a Valldonzella.

Montserrat, afers.

Dissapte XVIIIJ. — En aquest dia parti mossen Bastida y micer Masnovell pera Montserrat per orde de ses magnificencies pera negocis que occorren en dita casa.

Diumenge XX. — Dia de pentecostes. — En aquest dia anaren ses magnificencies ab promens al porxo de S.t Jaume y de aqui a la seu ahont hoiren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa senyoria al palau y tornarensen a la plaça de S.t Jaume y de alli cada hu ab son prom sen tornaren a ses casses acompanyats de molts officials y de molta altra gent.

Pregaries.

Dimecres XXIIJ. — En aquest dia se ha feta una solepne professo en la qual y havia molts pelegrins que anaven a peu descals axi homens com fadrins minyons, y moltes donzelles xiques y grans y totes ab los cabells sbandits anaren a S.ta Clara ahont feren lo offici y apres anaren a mar y banyaren la vera·creu.

Dilluns XXVIIJ. — En aquest dia demati tornaren sancta Madrona ab professo com es acostumat (1).

Corpus.

Dijous XXXJ. — Corpore cristi. — En aquest dia demati los magnifichs senyors de consellers exceptat lo quart per sa indispositio, se ajustaren al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prom y anaren a la seu y prengueren lo cami per la Calseteria y a la plassa del Rey y devant lo palau y la sala y devant la Inquisitio, y entraren a la seu per lo portal mayor y alli oiren lo offici y sermo y despres dinar se feu solepne professo ab la forma acostumada.

JUNY

Guarda del Cuyram.

Dimars V. — En aquest dia demati en presentia de mossen Joan Carreres y de Joan Cortey librater ciutadans de Barcelona, lo discret mossen F. Castera notari real Receptor del dret del Cuyram me digue de part de ses magnificencies exceptat lo conseller quart absent, a mi Francesch Vilar notari de Barcelona y scriva de rational de dita casa que ses magnificencies manaven

(1) ¿Per haver plogut?

que jo dit F. Vilar continuas que ells havien elegit per guarda de dit dret del cuyram durant llur beneplacit y de sos successors a Gaspar Ferrer assahonador, y dit Gaspar Ferrer havie jurat en ma y poder de ses magnificencies de haverse be y lealment en lo dit carrech.

DIMECRES VJ. — En aquest dia demati ses magnificencies ço es cap ters y quint acompanyats de alguns de la vuytena del forment, anaren a casa de sa Ex.ª lo qual trobaren dins una instantia a la part de la marina assegut per estar indispost de mal de poagre, y encontinent que ses magnificencies foren dins dita instantia digue — «denles sillas» — y axi dits senyors consellers y lo magnifich mossen F. Ferrer y Despuig hu de la vuytena, y assentats que foren lo magnifich conseller en cap digue a sa Ex.ª — «Exelent senyor, nosaltres havem fet y fem tota la diligensia que umanament se pot fer en fer molre y noy ha aygua assi prop de Barcelona y axi havem donat orde de fer molre axi en Girona com en altres parts y axi per mar com per terra, y no podem fer la provissio que es necessaria y per ço supplicam a sa Ex.ª procure en lo senyor balle general nos vulle afavorir». Molins.

DIUMENGE X. — En aquest dia anaren ses magnificencies a hoir lo offici y sermo a S.ta Clara ahont feren la festa de S.t Elm. S.t Elm.

DIMARS XIJ. — En aquest dia despres dinar entre sinch y sis ores arribaren tretze galeres y quatre galiasses de la volta de ponent de les quals es capita Joan Andrea, feren bella entrada axi de artilleria com de arcabusseria haviey molta infanteria, fou cosa de veura, y havent saludades dites galiaces respongue la ciutat com es practicha De galiasses no es memoria de homens ne sien arribades en la platja de Barcelona, ses magnificencies anaren per ha veure la entrada de dites galeres y galiasses. Armada.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia despres dinar se tingue consell de cent lo qual concell era extra ordinari per les causes y rahons en dita desliberatio contengudes. Molins?

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia demati se tingue una bona promenia de ciutadans y cavallers pera fermar la desliberatio y conclusio del concell de cent jurats se celebra a XIIJ del present y corrent mes de juny. — Dit dia abans de mig jorn ses magnificencies exceptat lo conseller segon per ser absent, acompanyats de molts officials y de alguns altres anaren a casa de sa

Ex.ª lo qual trobaren a una instantia o, apartament que es a la part de marina Lo magnifich senyor Pere Farreres conseller en cap digue a sa Ex.ª segons me refferi dit senyor conseller en cap a mi F. Vilar notari de Barcelona y scriva de ratio de la ciutat les paraules seguents «.....»

DIVENDRES XV. — En aquest dia demati los magnifichs senyors de consellers en cap y segon acompanyats dels quatre advocats y de alguns officials de la casa de dita ciutat anaren a casa de sa Ex.ª lo qual trobaren a una instantia devant la marina y apres al cap de una estona vingue lo senyor Regent y don Ferrando Maymo loctinent de balle general.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia sen anaren les galeres y les quatre galiasses de les quals es capita Andrieta y deixarenne dues ab les quals se havie de enbarcar don Pedro. — En aquest dia demati y despres dinar tingueren vuytena de forments.

Tabals.

DIMARS XVIIIJ. — En aquest dia despres dinar tingueren setzena de la Merce. — Y dit dia sen aporta mossen F. Burgues capita de la torra un tabal y dit dia sen aporta altro tabal en Xuriguer lo tabaler per adobar.

DIMECRES XX. — En aquest dia tingueren setzena de la Merce.

Tabaler.

DIVENDRES XXIJ. — En aquest die ses magnificencies provehiren de tabaler a Jaume Creus negre per mort de Pedro Lop.

Volta de S.ᵗ Joan.

DIUMENGE XXIIIJ. — Dia de S.ᵗ Joan. — En aquest dia demati se ajustaren los magnifichs senyors de consellers al Born y feta la agraduatio acostumada, de aqui comensaren de fer la volta se acostume de fer quiscun any en semblant jornada y lo dia de Ninou, y tornaren al Born a despedirse, y aqui foren les trompetes tabals y menestrils de la ciutat y sonaren ab gran inpetut lo que no sere fet en ningun any.

Molins.

DIMARS XXVJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies exceptat lo conseller ters a la baronia de Moncada y tambe y fou lo senyor don Ferrando Maymo loctinent de balle general mossen Miquel Bastida arrendador dels molins reals Montserrat Sanctacana y Jaume Bofill mestre de casses y Jaume Busquets fuster y Joan Flix tambe fuster, per mirar y llivellar lo Rech condal y donar orde en fer y adobar y scurar y fer tot lo que sera necesari perque laygua vingue en la present ciutat y se pugue molre ab mes facilitat, y per dit effecte se ordena una scriptura per los sobre dits mestres en lo qual miraren tot lo que dit dia feren.

Dimecres XXVIJ. — En aquest dia demati entre deu y onse los magnifichs senyors de consellers exceptat lo ters y quart anaren a casa sa Ex.ª lo qual trobaren a la part de marina per dirli lo que lo dia de air veren y regonegueren com mes llargament estave en scriptura signada de ma dels sobredits visuradors, la qual lo senyor conseller en cap (examina?) ab sa Ex.ª y foren acompanyats de molts officials de la casa y de molta altra gent.

JULIOL

Diumenge I. — En aquest dia tingueren consell de Cent jurats y es consell ordinari.

Divendres VJ. — En aquest dia a la matinada plogue reonablament, nostre senyor se apiade de nosaltres. Pluja.

Dissapte VIJ. — En aquest dia se tingue vuytena de forments.

Dilluns VIIIJ. — En aquest dia al tart vingueren XIJ galeres de Cicilia, feren una gentil entrada de tota manera de tirs com de musica, aportaven lo virey de Ciscilia dit Anthoni Colona lo qual pasava a la cort de sa magestat. Entrada de galeras.

Dimecres XJ. — En aquest dia demati a les 8 ores, parti lo senyor Anthoni Colona pera la cort de sa magestat.

Divendres XIIJ. — Dia de S.ta Margarida. — En aquest dia sen anaren les galeres a Palamos.

Dissapte XIIIJ. — En aquest dia se tingue vuytena de forments.

Dilluns XVJ. — En aquest dia tingueren vuytena de forments. — Dit dia vingue nova que lo virey de Alger here vingut ab XXIIIJ fustes, entre les quals deyen y havie sis galeres reals y que havien sequeyat certa part de Cadaques Deu vulla que no sie lo que diuen. Pirata argeli.

Dimars XVIJ. — En aquest dia tingueren ses magnificencies trentenari.

Dimecres XVIIJ. — En aquest dia vingue nova com la armada del Rey de Alger se here tornada a enbarcar y que havien morts quatre de Cadaques y hu de nafrat, y ells ne havien morts L, o LX de moros. Dit pirata.

Dijous XVIIIJ. — En aquest dia lo loctinent general envia a ses magnificencies una lletra de havis de Mataro contenint en effecte que dita armada havie desembarcat a la vila de Pineda y que metien foch en algunes parts de dita vila.

Dissapte XXJ. — En aquest dia tingueren vuytena de forments.

Tronada. Divendres XXVIJ. — En aquest dia demati a les tres hores plogue un poch y trona y lempaya: nostre senyor se apiade de nosaltres.

Diumenge XXVIIIJ. — En aquest dia (ses mag.cies) se ajustaren a casa lo senyor conseller en cap y apres anaren a S.ta Maria ahont hoiren lo offici y sermo.

AGOST

Avis de pesta. Dissapte IIIJ. — En aquest dia se feu crida de part de ses magnificencies contenint en effecte com en Alger se morien de pesta.

Monserrat. Dilluns VJ. — En aquest dia lo magnifich mossen F. de Gualbes conseller segon ab companía de mossen Miquel Doms de mossen Joan Llul y de altres, anaren a Montserrat per negocis convenients a la cosa publicha.

Reliquies. Dimecres VIIJ. — En aquest dia lo R.nt senyor mossen Aleixandre Bernich..... y cabiscol de la seu, feu donatio a la ciutat y per ella als magnifichs senyors de consellers, del test del cap del glorios S.t Roch y de una reliquia de S.t Sabestia y de S.t Fabia Conste ab acte rebut en poder de Miquel Joan Cellers notari de Barcelona y scriva de dit consell a.....

Image de S.t Roch. Dijous VIIIJ. — En aquest dia jo F. Vilar notari de Barcelona y scriva de ratio per orde de ses magnificencies ço es, cap ters, quart y quint, doni y lliuri a mossen Janer argenter la image de S.t Roch en presentia de mossen Anthoni Campana y de altres que heren en la instantia del rational, affi y effecte de fer y encastar en dita image de S.t Roch part de la sua testa, la qual lo dia de hair ne feu donatio a la ciutat lo senyor Aleixandre Bernich.

Dissapte XJ. — En aquest dia tornaren dits magnifichs senyors F. de Gualbes y altres, de nostra senyora de Montserrat.

DIMECRES XV. — Dia de S.ta Maria de agost. — En aquest dia demati ses magnificencies cap segon y ters se aplegaren al porxo de S.t Jaume ab promens, y per anar tart a la seu, ans de fer la professo hoiren una missa baixa al capitol y apres anaren a la professo que feu la volta acostumada. N.a S. de Agost.

DIJOUS XVJ. — Dia de S.t Roch. — En aquest dia demati ana la professo a S.t Roch ab la forma acostumada, assistiren en dita professo ses magnificencies cap segon y ters. S.t Roch, festa.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia per manament de ses magnificencies lo honorable Regent la vegaria de Barcelona penyora los promens dels Julians unes penyores de or, per fer de la guarda.

DIMECRES XXIJ. — En aquest dia tingueren Trentenari.

DIVENDRES XXIIIJ. — En aquest die ses magnificencies foren a casa de la ciutat per negocis de la visita.

DIJOUS XXX. — En aquest dia mossen Joan Carreres algutzir extraordinari, per manament del real consell aporta la persona de Salvador Mayor giponer ciutada de Barcelona devant los magnifichs consellers cap segon y quint, que heren dins dita casa de la ciutat a la istantia de consell de trenta, y essent dins dita instantia digue dit Mayor les paraules seguents — «Senyors de molta magnificencia, jo regonech que los dies passats me desacati devant de voses magnificencies lo que no fonch per tenir jo intentio de injuriar a v.s m.s ans be fou colera mia, y axi de dit desacato y paraules ab colera per mi dites ne demane perdo a v.s magnificencies». Desagravi als Consellers.

SETEMBRE

DISSAPTE I. — Die de S.t Lop. — En aquest dia se ajuntaren a casa lo senyor conseller en cap ses magnificencies cap segon y quint y anaren a la Merce per hoir offici y sermo, y dit dia de mati plogue rehonablament, lahors al senyor. Pluja.

DILLUNS IIJ. — En aquest dia demati plogue un poch.

DIVENDRES VIJ. — En aquest dia despres dinar anaren ses magnificencies a hoir completes a llotge.

DISSAPTE VIIJ. — Dia de nostra senyora. — En aquest dia cap y segon se aplegaren a casa lo ters conseller, y de aqui ana-

ren ses magnificencies a hoir lo offici y sermo a la llotya de la mar, aont trobaren sa Ex.ª y feuse la serimonia acostumada.

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest dia se aplegaren los senyors Consellers a S.t Jaume exceptat lo senyor Conseller quart y anaren a la seu y per lo cami trobaren lo conseller quint.

DIVENDRES XXJ. — En aquest dia parti lo germa del duch de Saboya pera la cort de sa magestat.

Plujas.

DISSAPTE XXIJ. — En aquest dia plogue una bona ruxada.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent. — Y dit dia plogue rahonablament, llahors a Deu.

DILLUNS XXIIIJ. — En aquest dia plogue molt be demati molt bona aygua.

DIMARS XXV. — En aquest dia anaren ses magnificencies exceptat los senyors consellers segon y quart a la seu per lo *tedeum llaudamus*, fent gracies a nostre senyor per la merce nos ha feta en donarnos bona aygua: placiali donar nos pera sempre la sua beneyta gracia.

Sentencias de visita.

DIVENDRES XXVIIJ. — En aquest dia se proferi la sententia de la visita, y foren condepnats dels consellers passats ço es lo segon en reprehensio, lo ters en restituhir CCC ℔ ₰ y desabilitarlo..... (1) pigor noranta lliures, y desabilitarlo per set anys que no pugue concorrer en ninguns officis que primer no sie passat set anys, com mes llargament en dita condepnatio se conte, en la qual entrevingueren los magnifichs senyors micer Miquel Farrer micer Pons ces Casses micer F. Sans y micer T. Planes doctors del real consell.

DISSAPTE XXVIIIJ. — En aquest dia se aplegaren ses magnificencies a casa la ciutat y anaren a hoir loffici y sermo en la sglesia de S.t Miquel.

DIUMENGE XXX. — En aquest dia los magnifichs senyors de consellers cap segon y ters anaren a les Hieronimes ahont hoiren lo offici y sermo.

OCTUBRE

Pluja.

DILLUNS I. — En aquest dia plogue molt be a la tarda, lahors al senyor.

---

(1) No té sentit, tal volta «condempnat a pagar».

DIMARS IJ. — En àquest dia plogue molt be demati y despres dinar y en fins a miga nit grasies al senyor.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia lo R.^{nt} fra Pau Bell convida los senyors de consellers per al sendema a St Francesch al offici y sermo.

St Francesch, festa.

DIJOUS IIIJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies a St Francesch pera hoir lo offici y sermo exceptat lo senyor conseller quart.

DIVENDRES V. — En aquest dia plogue un poch.

DISSAPTE VJ. — En aquest dia plogue molt be, lahors al senyor.

DIJOUS XJ. — En aquest dia tingueren trentenari per lo negoci de la Merce.

Sposallas de una filla de verguer.

DIUMENGE XIIIJ. — En aquest dia demati F. Pons altre dels vergues de ses magnificencies sposa Anna Ponsa filla sua ab T. Riera librater natural de Badalona, y prengueren benedictio en dita casa de la ciutat y digue la missa de sposalles lo R.^{nt} mossen Agusti de Tamarit prior y rector de St Jaume, y lo consell de cent per la collocatio del dit matrimoni a donades a dita Anna Ponsa CC ℔ ⅌.

DIJOUS XVIIJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies al studi nou, ahont hoiren lo offici y sermo exceptat lo conseller ters.

DIMARS XXIIJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies cap y segon los altres absents, a la seu a hoir offici y sermo en la festa de la translatio de Sta Eularia.

Mort de Conceller.

DILLUNS XXVIIIJ. — En aquest dia entre les set y les vuyt ores de vespre fonch servit nostre senyor que lo magnifich senyor Miquel Joan de Junyent y de Rovira lany corrent conseller ters de la present ciutat, passa desta vida en laltra: de Deu sia ell.

Extremaunció d'altre Conceller.

DIMARS XXX. — En aquest dia demati aportaren la extremaunchtio al magnifich mossen Pere Prats apotecari, lany present conseller quint. — En aquest mateix dia demati se tingue en casa del senyor Conseller en cap una bona promenia de ciutadans y militars per tractar lo modo y com se havia de fer y tractar la sepultura del dit magnifich quondam mossen Miquel Joan de Junyent y de Rovira conseller ters, y mirats y regoneguts diversos dietaris y exemplars de altros magnifichs senyors de consellers desliberaren y feren conclusio que se trametes lo

sindich en casa del dit magnifich senyor conseller ters per tractar y saber ab sos deutes com volien se fes y ordenas la sepultura, y tambe se digue que lo senyor conseller en cap hage de esser y tenir lo cap del dol, y no obstant que per part de la senyora dona..... de Junyent heren vinguts los nobles senyors don Federich des Bosch y don Joan de Erill en casa del dit magnifich senyor conseller en cap ahont com dit es estave ajustada dita promenia, enviaren mossen Jaume de Encontra notari de Barçelona y ajudant de scriva mayor de dita Ciutat y mossen Miquel Josep Cellers sot sindich de dita ciutat en casa del dit quondam mossen Miquel Joan de Junyent y de Rovira pera tractar lo modo y forma que se havia de tenir en dita sepultura, y per servar lorde antich y com es de costum y praticha dits magnifichs senyors de Consellers los magnifichs senyors mossen Pere Farreres y mossen F. Gualbes de Corbera enviaren en casa de mossen T. Torra botiguer de comanda, ahont lo magnifich mossen Pere Prats ses fet aportar per sa indispositio, per saber com estave y feren relatio que estave ja estremuntiat y molt mal que los metges no li donaven vida: hagudes dites respostes de dites dues ambaxades desliberaren que per les dites hores fossen lo senyor conseller segon y los officials a casa del dit senyor conseller en cap per anar a casa del senyor Conseller ters. — Dit dia de dimars a les dos hores toccades, lo dit magnifich mossen Pere Prats conseller quint passa desta vida en laltra, placia al senyor lo age acollit en la sua gloria. — Dit dia cerca de les tres hores despres dinar lo magnifich senyor conseller segon fonch en casa del dit magnifich conseller en cap y acompanyats de molts officials y de molta altra gent anaren a casa del senyor conseller ters per fer visita y tenir dol com es acostumat, ahont entre molts altres cavallers que alli tenien lo dol y here lo spectable senyor don Pedro de Cardona portant veus de general governador, y no obstant que fos alli primer en una gran sala que trau finestres a la part de la marina lo dit magnifich senyor conseller en cap tenia y here lo cap del dol ahont stigueren serca de una hora, y exint de alli anaren a casa de mossen Jaume Torra ahont dit magnifich mossen Pere Prats conseller quint here anat per veure si podria recobrar y fini sos derres dies, lo qual Jaume Torra te la casa prop dels Cambis ahont antigament tenie casa mossen Mateu Jalonch quondam mercader y botiguer de draps, ahont stigueren una bona stona

Mort de Conceller.

y apres quiscu ana a sa casa acompanyats de alguns officials com es axi la pratica ab dol.

DIMECRES XXXJ. — En aquest dia demati los magnifichs mossen Pere Farreres conseller en cap y mossen F. Gualbes conseller segon acompanyats de alguns officials de la casa y de molta altra gent, anaren a casa de la ciutat ahont hoiren missa y acabada aquella anaren acompanyats de dits officials de casa de la ciutat y tambe dels de la taula juntament ab los taulers, a casa del magnifich mossen Pere Prats conseller quint en la plaça Nova, ahont la nit abans lo aportaren de hont here mort, y estigueren y tingueren lo dol fins a tant que foren tornats los qui acompanyaren lo cos acabat que fonch lo offici celebrat en la seu per la anima de dit mossen Pere Prats conseller quint, y apres encontinent foren arribats los endolats de dita sepultura los magnifichs consellers se despediren y anaren a casa del dit magnifich mossen Miquel Joan de Junyent y de Rovira acompanyats tambe dels officials de la casa y de la taula que assistien en lo dol, lo qual tenian en una instantia gran que trau dos finestres a la marina, en lo qual dol y havia molts cavallers y molts ciutadans y entre altres cavallers y nobles y here lo spectable senyor don Pedro de Cardona portant veus de general governador lo qual tenie lo cap del dol, y essent arribats alli los magnifichs senyors de consellers lo magnifich senyor conceller en cap mossen Pere Farreres tingue lo cap del dol com here y es de raho, y stigueren alli tenint lo dol fins que foren tornats de S.ta Catherina los qui acompanyaren lo cos en lo dit monastir, y encontinent foren arribats se despediren y quiscu sen ana a sa casa: nostre senyor los age acollits en la gloria.

NOEMBRE

DIJOUS I. — Dia de tots sancts. — En aquest dia se aplegaren los magnifichs senyors de consellers lo quart absent per sa indispositio, al porxo de S.t Jaume ab promenia y de alli en fora acompanyats de alguns officials y de altres anaren a la seu ahont hoiren loffici y sermo, y acabat sen tornaren a dita plasa de S.t Jaume y se despediren y sen tornaren cadascu a sa casa.

DISSAPTE IIJ. — En aquest dia los senyors consellers cap y

segon anaren a casa de la ciutat ab gramalles de dol y de aqui anaren a la seu per hoir lo offici y sermo del anniversari del Rey en Jaume segon que en semblant dia se acostume de dir.

DIUMENGE IIIJ. — En aquest dia partiren de la present ciutat per anar al monastir de nostra senyora de Montserrat per los negocis de la visita, mossen Miquel Bastida y mossen Galceran de Cahors y mossen Miquel Josep Sellers sotsindich y Melcior Riera Correu de dita ciutat.

DILLUNS V. — En aquest dia los magnifichs senyors de consellers Cap y segon se ajustaren a casa de la ciutat y acompanyats de alguns officials y de altra gent, demati a les nou hores anaren a casa del magnifich mossen Pere Prats quondam conseller quint, ahont tingueren lo dol fins que fonch dita la missa per la anima del dit quondam mossen Pere Prats, y despres de alli anaren a casa de mossen Miquel Joan de Junyent y de Rovira conseller ters ahont tingueren lo dol fins que foren tornats de S.ta Caterina de la missa y dit senyor conseller en cap sempre tingue lo cap del dol com es praticha.

Festa de S.t Sever.

DIMARS VJ. — Dia de S.t Sever. — En aquest dia demati se aplegaren los magnifichs senyors de consellers cap y segon al porxo de S.t Jaume ab promens, acompanyats de alguns officials y de altra gent anaren a la seu ahont hoiren lo offici y sermo y acabat que fonch feren professo per entorn de la sglesia, y essent acabada dita professo acompanyats de dits promens tornaren a dita plaça de S.t Jaume y de alli se departiren y sen anaren cadascu a sa casa ab son prom y altres officials.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia demati apres de haver hoyda la missa en la present casa los magnifichs senyors de consellers en cap y segon acompanyats de alguns officials de la dita casa y de altra gent, anaren a casa de mossen Pere Prats quondam conseller quint y essent en la entrada ho verament en lo ambit de la botiga, se posaren lo capero al cap y stigueren en dita casa y tingueren lo dol de dalt fins que foren tornats de la seu y fonch dita la misa, y fonch lo tercer y ultim dia de las funeraries y honres feren al dit mossen Pere Prats, y exint de dita casa de dit mossen Pere Prats los magnifichs senyors de consellers acompanyats de altres officials y de altres persones anaren a casa del magnifich mossen Miquel Joan de Junyent y de Rovira y servaren lo mateix orde dalt dit a casa de mossen Pere Prats.

DIJOUS VIIJ. — En aquest dia tingueren trentenari sobre lo negoci de la visita.

DIVENDRES VIIIJ. — En aquest dia a la tarda tornaren de Montserrat mossen Bastida y los altres (1).

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia tingueren concell de cent per les causes y rahons en la propositio de dit consell contengudes.

DISSAPTE XVIJ. — En aquest dia se feren los examens dels jovens notaris publichs de Barcelona. Notaris.

DISSAPTE XXIIIJ. — En aquest dia se tingue trentenari, es ordinari.

DIUMENGE XXV. — Dia de S.ta Caterina. — En aquest dia se tingue consell de cent, es ordinari y feren testament los magnifichs senyors de consellers.

DIMECRES XXVIIJ. — En aquest dia insecularen y per estar (indispost) lo magnifich mossen F Palau conseller quart, se feu portar un lit a la instancia del consell de cent perque essent ell absent no podrien fer la insiculasio y dormi en dita instancia dit dia. Insaculacio.

DIJOUS XVIIIJ. — Dit dia insicularen y tambe resta a dormir dit conseller Palau en dita instancia per fer dita insiculasio.

DIVENDRES XXX. — Dia de S.t Andreu. — En aquest dia demati los magnifichs senyors de Consellers en cap y segon y quart acompanyats ab sos promens y molts officials de la dita casa, anaren a hoir missa a la seu baix en la capella de S.ta Eularia y hoida aquella encontinent sen tornaren en casa de la ciutat y hagut compliment de consell procehiren en la forma acostumada en fer extractio de consellers, y fonch extret conseller en cap. Extraccio de consellers y obrers.

Jaume Vila Conseller en cap ciutada
mestre Joan Simon Pla metge conseller segon ciutada
Pau Fluvia militar ters
Jaume Busquets mercader quart
mestre Hieronim Claramunt argenter quint.

OBRES

T..... Valls cavaller } obres.
Miquel March Roig apotecari }

(1) Vegis l'Apéndix II á est volúm XX.é

DECEMBRE

DISSAPTE I. — En aquest dia demati cerca de les honze hores los magnifichs concellers en cap segon quart y quint absent lo ters, acompanyats lo en cap y segon dels concellers vells y lo quart y quint de promens, anaren a la seu y baix a la capella de S.ta Eularia hoiren una missa baixa y acabada aquella vingueren a la present casa de la ciutat y essent dits consellers vells ço es dit mossen Pere Farreres y F. Gualbes absolgueren, lo señor official micer Cellers als vells y als officials y apres dits magnifichs consellers en cap mossen Jaume Vila jura en ma y poder del conceller en cap y apres dits consellers segon quart y quint absent lo ters, juraren en ma y poder del dit magnifich mossen Jaume Vila conseller en cap y juraren les ordinations fetes y fahedores per lo concell de cent jurats y hoiren sentencia de Excomunicassio, y fet tot asso encontinent anaren a casa de sa Ex.a com es acostumat pera recomanarli la ciutat lo qual trobaren en una instancia petita apres del pont a ma dreta, y apres tornaren a casa de la ciutat y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa.

Juraments.

DIUMENGE IJ. — En aquest dia parti Melcior Riera pera la cort per aportar la nova a sa Magestat de la nova extractio dels consellers.

DILLUNS IIJ. — En aquest dia juraren los officials de la taula y apres anaren a la duana. — E despres dinar anaren a visitar lo senyor Canceller micer Hieronim Manegat lo qual trobaren en una enstancia, o sala que trau finestra al carrer.

Festa de S. Nicolau.

DIJOUS VJ. — Dia de S.t Nicolau. — En aquest dia ses magnificencies exceptat lo ters per esser absent se ajustaren a casa del senyor conceller segon y acompanyats de molts officials y de altra gent, anaren al monastir de S.t Francesch ahont hoiren lo offici y sermo y sermona lo R.nt fra Pau Bell frare conventual del dit monastir.

DISSAPTE VIIJ. — En aquest dia demati se aplegaren ses magnificencies exceptat lo conceller ters lo qual here absent de la ciutat, ab promens, a la plaça de S.t Jaume y de alli en fora anaren a la seu prenent lo cami per la Calsater ia perlaplaça

del Rey y devant lo palau y per la Inquisisio, y entraren per lo portal mayor ahont hoiren lo offici y sermo y tambe y fonch juntament lo Ex.ent senyor loctinent general, y quant arriba en la seu ses magnificencies anaren per lo portal mayor hil trobaren y acabat que fonch lo offici y sermo sa Ex.a juntament ab ses magnificencies y un prom aportaren lo talem en la professo se feu per los llochs acostumats, y feta dita professo ses magnificencies acompanyaren a sa Ex.a fins lo portal gran de dita seu y apres sen tornaren ab dits promens fins a la plaça de S.t Jaume y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa.

DILLUNS X. — En aquest dia demati jura lo magnifich mossen Pau Fluvia conceller ters, per esser absent de la present ciutat lo dia de la Extractio de dits magnifichs consellers, lo qual jurament presta en la forma acostumada en ma y poder del magnifich senyor Conseller en cap.

DIJOUS XIIJ. — Dia de S.ta Llusia. — En aquest dia se tingue concell de Cent Jurats en lo qual se feu extractio de mostasaf y foren extrets Mostesaf.

mossen Francesch Terre menor cavaller
micer Francesch Ubach doctor en drets
y mossen Llauder de Besalu mercader

Dels quals feta dita terna, per lo Ex.nt senyor loctinent general fou elegit per mostesaf de la present ciutat lo magnifich micer Francesch Ubach doctor en drets. — E mes dit dia se feu extractio de administradors de les plases, foren extrets — mossen Miquel Pol ciutada y T..... — sa Ex.a elegi dit mossen Miquel Pol ciutada. — Y çota administrador de dites plases es — Maurici Oller cotoner.

DIMARS XXV. — Dia de nadal. — En aquest dia se ajuntaren ses magnificencies al porxo de S.t Jaume acompanyats de sos promens y dels officials de la casa de la ciutat anaren a la seu ahont hoiren lo offici y sermo y despres sen tornaren a dita plaça de hont se departiren y anaren cada (hu) a sa casa ab son prom. M.D.LXXXV.

DIMECRES XXVJ. — Dia de S.t Steve. — En aquest die ses magnificencies se ajustaren a casa lo senyor conseller quint y de aqui anaren al monastir de S.ta Caterina ahont hoiren lo offici y sermo.

DIJOUS XXVIJ. — Dia de St Joan. — En aquest dia ses magnificencies se ajustaren a casa lo senyor conseller segon y de aqui anaren al monastir de St Francesch pera hoir lo offic y sermo.

DIVENDRES XXVIIJ. — Dia dels Ignocents. — En aquest dia ses magnificencies se aplegaren a casa del senyor conseller quart y de aqui anaren a la seu de hont feren adorasio a la capella dels Ignocents, y de aqui sen anaren al hospital general de Sta Creu ahont hoiren lo offici y sermo.

M . D . LXXXV

JANER

DIMARS I. — En aquest dia demati se ajustaren ses magnificencies a casa lo senyor conseller en cap lo ters absent per ser fora de la ciutat, acompanyats de sos promens anaren a la sglesia de S.ta Maria de la mar ahont hoiren lo offici y sermo y de aqui sen tornaren a casa de dit senyor conceller y de aqui se departiren cada hu per ses cases. — E mes dit dia despres dinar com es de pratica se ajustaren ses magnificencies a la plaça de S.t Jaume ensemps ab sos promens y molta altra gent quels acompanyave y vingueren los consols de la lotge de la mar, y axi per la indisposisio del senyor canceller y absensia del senyor bisbe de Barcelona se feu la agraduassio acostumada y de aqui partiren per fer la pasada acostumada consemblant als altros anys y despres essent devant los baluarts tiraren com es de praticha. Ninou.

DIUMENGE VJ. — Dia dels tres Reys. — En aquest dia demati se ajustaren ses magnificencies a casa del senyor consell (er) quart absent lo ters, anaren a hoir lo offici y sermo a la sglesia parrochial de S.ta Maria del Pi ahont tambe fonch sa Ex.a y exirenli a rebrelo a la porta mayor de dita sglesia y acabat dit offici lo tornaren acompanyar fins a dit portal y de aqui sen anaren per la porta del fosar alt cadascu a ses cases.

DISSAPTE XIJ. — En aquest dia demati mossen Bernat Macip scriva de manament, per orde y manament de sa Ex.a ana a parlar ab ses magnificencies los quals troba en lotge envers lort dins lo cancell ahont acostumen de estar quant arrenden

los drets de la ciutat com de fet los arrendaven, y essent alli digue que ell venie de part de sa Ex.ª pera parlar ab ses magnificencies y fer los asaber que sa Ex.ª tenie a tractar alguns negocis y que fossen servits de allergarse fins a palacio. Y encontinent acompanyats de alguns officials de la casa y de molta altra gent anaren a casa de sa Ex.ª lo qual trobaren en una instancia apres de una llotgeta en la qual y ha un sortidor, y apres de haver passades algunes paraules los dix — «Jo he recebido una carta de su Magestad con la qual me da avisso de la venida del excellente señor duque de Savoya en la qual me encarga que diga a v.ˢ m.ˢ le hagan el recebimiento qual conviene por ser la persona que es y esser deudo suyo, y que tiene una carta por sus magnificencias» — la qual dona al magnifich mossen Jaume Vila lany present conseller en cap, y apres de moltes paraules se despediren de sa Ex.ª y acompanyats dels mateixos officials y de molta altra gent com de sobre se conte anaren a casa de la ciutat, y essent dins la instancia de trentenari desclogueren la lletra dalt mensionada y legida aquella manaren als vergues que pera les dos hores despres dinar convidassen una gran promenia de ciutadans y cavallers. — Dit dia de dissapte despres dinar, los magnifichs senyors de consellers tingueren una bona promenia de ciutadans y cavallers los quals se ajustaren a la present casa de la ciutat en la instancia dita de trentenari, y essent ajustats fonch proposat per lo dit magnifich senyor conceller en cap que avuy demati essent en llotge ahont heren anats per arrendar los drets de la dita ciutat ahont acostumen de arrendar per dit effecte, sa Ex.ª los havie enviat a dir per mossen Bernat Macip scriva de manament que fossen servits de anar a casa de sa Ex.ª perque tenie de tractar ab nosaltres certs negocis, y feta dita propositio per lo dit magnifich senyor conseller fou determinat se legis dita lletra com de fet se legi, la qual es del tenor seguent

Letra de S. M.

«*A los amados y fieles nuestros los Conselleres conseyo y hombres buenos de la nuestra ciudat de Barcelona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, pues teneys entendido quan grande sea la dignidat y grado del Ill.ᵉ duque de Saboya y quan coniuncto nos es en sangre y lo que por estos respectos y estar

consertado de çasarle con la Illma Infanta donya Cathalina mi muy chara y muy amada hija es justo que en todos nuestros Reynos y señorios sea tan bien recebido servido y honrado y regalado como es rason en esto, no haura para que encaracerlo sino confiar que por lo que os tocare lo hareys con toda la demostrasion de auctoridad amor y regosiyo que se puede desear pues el ser essa ciudad cabessa de la provincia y de tanta estimasion para con todos y haver de ser el primero recebimyento de considerasion que se le a de hazer, os obliga a senyalarhos en esto, de lo qual os havemos querido advertir para que conformandohos con nuestra voluntad la qual entendereys mas en particular del conde de Miranda nuestro lugar teniente, lo vays previnyendo todo como Ell lo os encargara de mi parte, y jo os encargo y rueguo que en el complimento dello y en que la gente que tubiere sea bien hospedada tratada y acariciada con toda demostrasion de benevolensia, os ayays de manera que tengan mutxa occassion de lloarse dello y correspondays a la confiança que de vosotros hazemos como tan buenos y fieles vassallos y deveys a la afficion que con tanta rason hos tenemos para hazeros favor y merced. Data en S.^{to} Llorensio el Real a V de Enero M.D.LXXXV.

Yo El Rey

V.^{t} Comes generalis thesaurarius — V.^{t} Sapena R.^{ns}
V.^{t} Campi R.^{ns} — V.^{t} Terça R.^{ns}
V.^{t} Frigola R.^{ns} — V.^{t} Marcilla R.^{ns}

Gasol secretarius».

La qual llegida y vists molts exemplars de altres entrades y recebiments y vists alguns notaments en diversos dietaris, dita promenia aconsella a ses magnificencies fossen servits de tenir consell de cent com altres vegades sera fet per semblants entrades y recebiments perque ab madur consell se pugues desliberar lo fahedor.

Dilluns XIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent y fonch conclos en dit consell apres de haver vists alguns dietaris y exemplars, se fes semblant entrada al Ex.^{nt} duch de Saboya qual se feu al senyor princep de Bohemia, com mes llargament se conte en dita conclusio y desliberasio de consell.

Taulers.

DIJOUS XVIJ. — Dia de S.t Anthoni. — En aquest dia se tingue consell de cent y se feu extractio de taulers foren extrets

mossen Francesch Calça cavaller }
mossen Rafel Jorda mercader } Taulers.

DISSAPTE XVIIIJ. — En aquest dia despres dinar ses magnificencies anaren a S.t Sabestia a hoir completes.

S. Sabestia.

DIUMENGE XX. — Dia de S.t Sabestia. — En aquest dia ses magnificencies anaren a hoir lo offici y sermo a la capella de S. Sabestia, noy pogue anar la professo per respecte de la pluya.

DIMARS XXIJ. — Dia de S.t Vicens. — En aquest dia se feu la festa de S.t Cebastia y se feu solepne professo, parti de la seu y sen ana a S.t Sabestia y aportaren custodia y talem y anaren y ses magnificencies com es pratica per lo vot.

Notaris.

DIMECRES XXIIJ. — En aquest los magnifichs conselles feren admisio per subir examen de notari de dos jovens ço es mossen Pere Caveller y mossen Joan Andreu.

FABRER

Mort de verguer.

DISSAPTE IJ. — Dia de la purificasio. — En aquest dia mori Miquel Palau verguer de ses magnificencies. — Y dit dia demati se aplegaren ses magnificencies a la plaça de S.t Jaume ab promenia y acompanyats de alguns officials anaren a la seu ahont hoyren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyaren sa senyoria al palau Episcopal y apres sen tornaren a S.t Jaume y de alli se despediren quiscu ab son prom.

Verguer.

DIJOUS VIJ. — En aquest dia tingueren trentenari y feren extractio de verguer per mort de Miquel Palau, y fou extret en verguer en lloch de dit Miquel Palau — Jaume Brunell barrater.

Portalers.

— E fou feta extractio de molts portales.

Venguda del Duch de Savoya.

DILLUNS XVIIJ. — Entrada del duch de Saboya.

Andador del pes del Rey. Receptor del Cabassatge.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari en lo qual fou extret per andador del pes del rey Pere Sala calsater, y receptor del cabasatge Andreu Llemosi.

MARS

Dissapte IJ. — Partida del duc de Saboya pera Çaragossa.

Divendres VIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari per mort de micer Miquel Puiades consol de lotge, y fonch extret micer Montserrat Montfar. Consol de Llotja.

Dissapte XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari y fonch extret pesador de la llenya Janot Portella causidich. Pesador.

ABRIL

Dijous IIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per la vinguda de sa magestat princep e infantes, per la qual se deslibera fos feta festa y per en asso feren electio de setze persones de dit consell per que dites festes tractassen.

Dijous XJ. — En aquest dia se tingue consell de cent e se feu extractio de la persona de Francesch Palau mercader en arxiver de la taula. Arxiver de la Taula.

Dissapte XIIJ. — En aquest dia se feu matricula de mercades. Matricula de mercaders.

Dilluns XV. — En aquest dia se tingue consell de cent per la vinguda de sa magestat en lo qual (se) deslibera se fessen gramalles de vellut carmesi als magnifichs consellers ab cues de tellilla de or. Gramalles.

Dijous XXV. — Dia del benaventurat S.t March. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual se feu extractio de sindichs per enviar a les corts a Monso, y foren elegits mossen Galseran Desvalls Miquel Bastida micer Miquel Sarrovira advocat ordinari y altres. Sindichs pera las Corts.

Disapte XXVIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari.

Dilluns XXVIIIJ. — En aquest dia se tingue Juy de promens ab la forma acostumada, y per los qui foren extrets en Juy de promens.

dit Juy de promens los fasinorosos foren condemnats los uns en asots y los altros en bandeix.

Juy. DIMARS XXX. — En aquest dia se feu extractio de Juy de promens en la forma acostumada y tambe votaren alguns facinorosos en la forma en lo altre Juny (sic) de promens demunt dita.

MAIG

Rey. DIMARS VIJ. — Entrada de sa magestat.

DISSAPTE XJ. — Professo per la vinguda de sa magestat.

DIMARS XIIIJ. — Ana sa magestat a la seu.

DIMARS XXJ. — Ana sa magestat a la Merse.

Arrendador de la Taula. DIJOUS XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari en lo qual fonch extret arrendador de la taula Francesch Llor devantaler.

DIJOUS XXX. — Dia de la assensio y entrada de la mar, feta per sa magestat y altres.

JUNY

DIJOUS XIIJ. — Embarcament del duch de Saboja.

DIVENDRES XIIIJ. — Partida de sa magestat.

DILLUNS XVIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent.

Jurament de Sindichs. DIMECRES XVIIIJ. — En aquest dia prestaren lo jurament los magnifichs de sindichs per las corts de Monso.

DIJOUS XX. — Festum sacratissimi corporis domini nostri Jesuchristi.

DIVENDRES XXJ. — Partida dels sindichs pera Monso.

Extractio de la vintiquatrena. DIMECRES XXVJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch extret en la forma acostumada lo consell de vint y quatrena per los negosis de les corts de Monso.

JULIOL

DIMECRES IIJ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena per lo orde dalt apposat, als quals fonc publicada sen-

tentia de scomunicatio per lo R.nt misser Paulo Pla official del R.nt bisbe, y la mateixa fonch publicada als advocats que hy avian de entrevenir y scoltari.

DIUMENGE VIJ. — En aquest die se tingue consell de cent ordinari de relations.

DIVENDRES XVIIIJ. — En aquest iorn se ha de continuar una embaxada feta als diputats, *vide super in presenti pagina* (1).

DISSAPTE XX. — En aquest die se tingue consell de vint y quatrena al mati y despres dinar se torna a juntar dit consell.

DIMECRES XXIIIJ. — En aquest dia se celebra consell de vint y quatrena.

DIVENDRES XXVJ. — Idm. idm.

DIMARS XXX. — Idm. idm.

AGOST

DIJOUS I. — Festum sanctorum Petri et Felicis. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena.

DIVENDRES IJ. — Idm. idm.

DIMARS XIIJ. — Idm. idm.

DIJOUS XV. — Festum beate Mariæ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena.

DIVENDRES XXIIJ. — Idm. idm.

DILLUNS XXVJ. — Idm. idm.

DIVENDRES XXX. — Idm. idm.

DISAPTE XXXJ. — Idm. idm.

SETEMBRE

DIMARS IIJ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena.

DIJOUS V. — Idm. idm.

DIVENDRES VJ. — Idm. idm.

---

(1) No apar inserta.

Disapte VIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent jurats.

Juy.

Dilluns VIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena. — E lo mateix y en aquest dia se tingue Juy de promens en la forma acostumada per los qui foren extrets en dit Juy de promens los facinerosos, los uns en asots los altres en bandeix.

Dimars X. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena y se tingue consell de cent jurats y determina segons en dita determinatio es contengut.

Dimecres XJ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena.

Diumenge XV. — Idm. idm.

Sindichs pera las Corts.

Dilluns XVJ. — En aquest dia se tingue consell de cent jurats sobre una lletra tramesa per sa magestat, as de mirar la desliberatio E dit dia fonch extret en sindich per les corts de Monso micer Pere Ferreres Mossen Lois Cornet de bossa de cap, y de bossa segon micer Montserrat Monfar y de bossa de ters micer F. Saragossa.

Dimecres XVIIJ. — En aquest dia se tingue consell de vint y quatrena.

Dijous XVIIIJ. — Idm. idm.

Mort de Conceller.

Divendres XX. — Mort de mossen Hieronym Claramunt conceller quint.

OCTUBRE

Dimars VIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari.

Dijous X. — En aquest dia se tingue consell ordinari de trenta sis.

Dijous XVIJ. — En aquest dia se junta lo consell de la XXIIIJ.ª en lo qual se determena que anas Francesc Guamis scriva jurat del concell per visitar sa magestat, qui tenien nova estava de mala gana y suplicarlo sen tornas en Barcelona per convaleçer, o, altrament hisques de Monço ahont noy havia molt bona salut, y tambe per offerir a sa magestat y ferli offerta de jurar lo serenissimo princep tota ora y quant sa magestat fos servit: es la letra de crehensia en lo registre.

Divendres XVIIJ. — Festum S.ti Luci. — En aquest dia a la mija nit entre lo dia abans y lo present, parti per la posta lo dit Francesc Guamis pera Monço ahont ere sa magestat per lo effecte sobre dit, lo qual parti de casa la ciutat ahont amenaren los cavalls de la posta estant alli congregat lo concell de la XXIIIJ.a per veurel partir, ahont havien estat tot lo dia abans enclosos y tancats per resolre dita tramesa.

Canicer dels perayres.
Consol de Napols.
Receptors y portalers.

Dimars XXIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari en lo qual consell se feu nominatio de Antoni Pons perayre per canycer dels perayres per mort de Pere Ferrer E mes fonch extret per consol de Napols per mort de Pere Porrassa Conrat Domps, y en receptor del anchoratge Joan Sauri fill de T. Sauri apotecari y receptor de la grana Janot Heres, y fonch extret en dit consell tres portales.

Disapte XXVJ. — En aquest dia torna Francesc Guamis y arriba en la present ciutat venint de Monço ahont ere estat trames per la ciutat per parlar ab sa magestat, lo qual segons refferi en consell ere estat rebut ab gran contento.

Dilluns XXVIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual consell se ha de fer alguna narrativa sobre la propositio y desliberatio de aquell sobre lo sindicat se avia de fermar de nou sobre lo jurament del princep. — Essent congregat dit consell general y en presentia de aquell lo dit Francesc Guamis refferi com havia dada la letra de la ciutat a sa magestat, al qual havia trobat en lo llit y apres de besades les mans li havia dit lo que portave en orde, y sa magestat li havia respost que.....

NOHEMBRE

Professo.

Dilluns XJ. — Professo per la salut de sa magestat.

Priors de notari.

Disapte XXIIIJ. — En aquest die se tingue consell ordinari en presentia del qual foren extrets en priors del collegi de notaris de Barcelona, so es de prior vell mossen Mateu Falco y de prior jove Nadal Castello.

Remuneracions.

Dilluns XXV. — Festum S.te Catherine. — En aquest dia se tingue consell de cent lo qual fou per remunerar los officials y altres persones que han patit per la ciutat.

Corredor de orella.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari de XXXVJ persones en lo qual provehiren en corredor de orella a Guillem Bugar vagant per renuntiatio de Joan Torrent y de Joachim Pinello y altres.

Extractio de consellers y obrers.

DISAPTE XXX. — Festum S.[ti] Andree apostoli. — En aquest dia foren extrets en la forma acostumada de les bosses per asso dedicades, en y per consellers de la present ciutat los seguents

mossen Thomas Pujades donsell
micer Francesch Saragossa } doctors en drets
micer Joseph Dalmau }
mossen Simon Canyet mercader
mossen Antoni Roure apothecari.

OBRERS

mossen Pau Lull donsell
mossen Simon Raffeques notari real.

DECEMBRE

Jurament de Concellers.

DILLUNS IJ. — Juramentum consiliariorum presentium.
DILLUNS VIIIJ. — Fuit feriatum.

Juy de promens.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia lo spectable portant veus de general governador tremete a dir als magnifichs Concellers que traguessen Juy de promens pera judicar alguns criminosos, y encontinent fonch extret dit Juy de promens lo qual fonch agraduat en la present casa de la Ciutat desta manera, ço es que anaren lo conceller ters per absentia del conceller en cap y un prom lo mes antich devant y a ma dreta de dit conceller ters, darrera anaven sis Ciutadans y apres dells sinch artistes e apres a ma squerra anaven sis mercaders e tras ells sinch menestrals e la fi anaven los concellers quart y quint y un prom Ciutada al mitg, y axi agraduats sens parlar a ningu com se acostume per lo cami anaren a la preso a la obra nova ço es als deposadors, y arribaren en una quadra que sta al cap de la scala que trau dues finestres a la plassa del Rey y se asentaren

defront a la part de mitjorn a ma dreta en un banch en lo lloch acostumat, y envers llevant se asentaren los vuyt Ciutedans de dit Juy e a la part squerra en los banchs envers ponent se asentaren los mercaders e los altres staments en son lloch devant los magnifichs Concellers, los manestrals y los artistes part al banch dels mercaders y part al banch dels manestrals.

DIMARS XXIIIJ. — Juy de promens (1).

---

(1) Eliminém la cláusula en que 's dona compte de dit Juy, per esser á la lletra exacta á la de la anterior jornada.

M . D . LXXXVJ

FABRER

Mort de Arxiver.

DIMARS XVIIJ. — Dia de Carnestoltes.

DIJOUS XX. — Promenia.

DILLUNS XXIIIJ. — Festum S.[ti] Mathie. — Obit de mossen F. Palau arxiver.

ABRIL

DIUMENGE VJ. — Festum pasche resurrectionis domini nostri Jesuxpi.

MAIG

Matrícula de Ciutadans.

DIJOUS I. — En aquest dia se congregaren los magnifichs señors de Concellers ters quart y quint y molts Ciutadans per la electio y matricula de Ciutadans, y ningu ne admeteren.

Pregaries per pluja.

Obitus discreti Joannis Michaelis Cellers notarii publici et scribe maioris honorablis consilii civitatis Barcinone cuius anima etc.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia ana la professo al monastir de nostra señora de la Merce y en aquest mateix fonch servit nostre señor Deu aportarsen al seu sant regne lo discret mossen Joan Miquel Cellers notari publich y scriva maior del honorable Concell y casa de la present Ciutat, *cuius anima requiescat in pace amen.*

DISAPTE IIJ. — Festum S.[te] crucis. — En aquest die se aplegaren ses magnificencies al porxo de St Jaume quiscu ab

son prom, y anaren a hoir lo offici y sermo a la seu y acabat aquell acompanyaren sa señoria fins al pati del palau Episcopal y apres anaren a la plasa de S.t Jaume y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa.

DIUMENGE IIIJ. — En aquest dia ses magnificencies ço es ters y quint se aplegaren a casa del magnifich Simon Canyet conseller quart, y acompanyats de alguns officials y altres persones anaren al hospital general de S.ta Creu ahont oiren lo offici y sermo.

DILLUNS V. — En aquest dia anaren los señors de Concellers ters y quart, y acompanyaren la professo que ana dit dia al monastir de Junqueres.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia anaren los señors de Concellers a la seu y acompanyaren la professo que ana dit dia a S.ta Maria de la mar.

DIJOUS VIIJ. — En aquest dia los magnifichs de conceller ters y quart anaren ab la professo que parti de la seu y ana a S.ta Madrona ahont digueren lo ofici, y feren graties a nostre señor Deu y a la dita S.ta Madrona de la merce quens avia feta de donarnos aygua abundantment, la qual aportaren y dexaren en la seu. Pluja.

DIVENDRES VIIIJ. — En aquest dia despres dinar lo Ex.nt lloctinent general envia un criat de sa Casa a ses magnificencies per ferlos assaber com sa magestat li havia feta gratia del carrech de virey de Napols, y al cap de una ora poch mes o, mancho dits magnifichs de concellers acompanyats de alguns officials de la casa y de altres persones anaren a casa de sa Ex.a lo qual trobaren dins una instantia a la part de la merina, la qual instantia es de la casa del bescompte de Peralada, y en ser arribats en dita instancia fet lo acatament que se li deu li donaren lo parabien de dit Carrech significant li lo contento que ells havien rebut de semblant nova, y sa Ex.a respongue que ell «lo resebia en gran quenta la buena volundad y.....» Loctinent, virey de Napols.

DIUMENGE XJ. — En aquest dia de diumenge los magnifichs de Concellers ters y quint se aplegaren a casa del senyor conceller quart y acompanyats de alguns officials de la casa y altres persones anaren a les cases de les Jepsiaques ahont oiren lo offici y sermo y acabat aquell acompanyats de dits officials quiscu sen torna a sa casa.

DILLUNS XIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs se-

Lletanias. ñors de concellers ters y quart a la seu per acompanyar la profeso de les lletanies, que parti de la seu y ana al Carme y al espital als massells a les Hieronymes a S.t Anthoni y a S.t Pau ahont digueren lo offici y tornant sen a la volta de la seu entra al Pi y apres torna a la seu.

Idm. DIMARS XIIJ. — En aquest dia los senors concellers anaren a la seu per acompanya la professo de les lletanies que parti de la seu y ana a S.ta Maria a S.t Agosti S.t Culgat a S.ta Catherina y a S.t Pere ahont digueren lo offici y apres passaren a la Magdalena y apres anaren a la seu.

Idm. DIMECRES XIIIJ. — En aquest los magnifichs señors Concellers ters y quart anaren a la seu acompanyats de alguns officials y de altres persones per acompanyar la profeso de les letanies que ana a S.t Just a la Merce a S.t Francesch y a S.t Miquel ahont digueren lo offici y sermo y acabat aquell passaren per S.t Jaume y sen torna a la seu.

DIJOUS XV. — Festum assentionis domini. — En aquest dia lo magnifich Conceller quart acompanyat de alguns officials y altres persones, ana a casa del magnifich Conceller ters y anaren tots junts a la seu ahont ohiren lo offici y sermo.

Sincogesma. DIUMENGE XXV. — Festum pentecostes. — En aquest dia los magnifichs señors de Concellers ters quart y quint se son ajustats al porxo de S.t Jaume quiscu ab son prom, los quals per lo dia de la festa present de sincugesma an tretes les gramalles de domas com es de costumat y acompanyats de alguns officials y de altres persones anaren a la seu ahont oiren lo offici y sermo, lo qual offici celebra sa señoria, y acabat aquell dits magnifichs de Consellers acompanyaren sa señoria al palau anant lo Conceller ters al costat de sa señoria per absentia del conseller en Cap y lo quart devant sa señoria y lo quint devant lo quart, y essent al pati de dit palau prengueren comiat de sa señoria y sen anaren quiscu ab son prom fins a S.t Jaume y apres quiscu ab son prom sen ana a sa casa.

Consol del Pont. Receptor. DISAPTE XXXJ. — En aquest dia se tingue trentenari y se feu extracsio de consol de pont y fonch trobat lo nom de mossen Antoni Molner, y de receptor de la ferina.

JUNY

DILLUNS IJ. — En aquest dia los magnifichs senyors de consellers anaren a la seu y acompanyaren la profaso acceptat lo senyor conseller quint, per tornar la beneventurada S.ta Madrona a sa casa.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia plogue molt be de les vuyt hores demati fins a les deu. Pluja.

DIJOUS V. — Lo die de corpus. — En aquest dia plogue molt be fins a les tres dadas, y en lo mateix dia de mati se juntaren (1) quiscu ab son prom en lo porxo de S.t Jaume y anaren ohir lo offici a la seu y apres de aver hoit lo offici acompanyaren sa senyoria al palau y apres sen tornaren al porxo de S.t Jaume y alli se despediren y quiscu sen ana a sa casa. Corpus.

DIMARS X. — En aquest dia tingueren vuytena de morbo.

DIJOUS XIJ. — En aquest dia anaren ses magnificencies a la seu per acompanyar la profaso de la octava de corpus se fa entorn de la seu, a la qual fonch tambe sa Ex.a y quant vingue ses magnificencies los isqueren a recebir (2).

NOHEMBRE

DIUMENGE XXX. — Festa del glorios S.t Andreu. — En aquest dia convocat y congregat lo honorable concell de cent Jurats en lo modo y forma acostumats, se feu extractio de consellers per lo any vinent y obres, y foren extrets los seguents

Micer Antoni Çarrovira ciuteda — Conseller en cap
Mossen Miquel Ferrer donsell — Conseller segon
Micer Hieronym Fivaller ciuteda — Conseller ters
Mossen Antoni Gori mercader — Conseller quart
Mossen Gabriel Fuster sastre — Conseller quint.

(1) Los Consellers.

(2) Desde XIIJ del propi mes de Juny, fins al XXX de Novembre, resten alguns fulls en blanch.

OBRERS

Mossen Jonot Setanti fill de Francesch — obrer militar
Mossen Monserrat Mora notari de Barcelona — obrer artiste.

Lo mateix dia parti per la posta lo correu aportant la nova a sa magestat, y ana Jonot Encontre ab letra de la ciutat com es acostumat.

DESEMBRE

Jurament de Concellers.

DILLUNS I. — En aquest dia los magnifichs consellers novament extrets inseguint la antiga y lohable consuetut de la present casa acompanyats dels consellers passats y de molts cavallers ciutedans y altres persones, vingueren en la present casa y de alli anaren a la seu y hoiren missa del S.ᵗ esperit en la capella de la gloriosa S.ᵗᵃ Eularia y apres tornaren tots ensemps en la present casa de la ciutat y los magnifichs mossen Thomas Puiades micer Joseph Dalmau y mossen Simon Canyet consellers que eren estats lo any prop passat essent alli presents, obtingueren y los fonch dada absolutio per lo R.ⁿᵗ vicari general del R.ᵐ bisbe de Barcelona y tambe a micer Joan Rafel Masnovell y micer Francesch Simon Ferrer advocats de la present casa y a mossen Francesch Vilar scriva rational y als verguers dels magnifichs consellers, y apres los dits magnifichs consellers novells juraren y prestaren lo jurament acostumat prestar per ells quiscun any en la forma acostumada jurant primer lo magnifich micer Antoni Çarrovira conseller en cap en ma del magnifich mossen Thomas Pujades qui ere estat conseller en cap, tenint aquell en ses mans lo libre vert sobre del qual presta dit jurament Y apres dell juraren y prestaren semblant jurament los altres magnifichs consellers en ma del dit micer Antoni Çarrovira conseller en cap, tenint ell dit libre vert sobre del qual prestaren dit jurament Legit empero primer per mossen Hierony Antich Canyelles scriva mayor del Consell lo dit jurament segons esta continuat en lo libre dels juraments, prestats dits juraments per los magnifichs consellers jura tambe

lo dit mossen Monserrat Mora obrer artiste essent alli present y absent lo dit Setanti, legit tambe lo jurament segons esta en dit libre y encontinent lo R.nt S.r micer Paulo Pla official del R.m S.r bisbe de Barçelona promulga y proferi als dits magnifichs consellers novells y als advocats y altres officials ques acostuman, sententia de excomunicatio que servarien y observarien les coses en dites sententias contengudes segons esta continuat en lo libre de les desliberations dels consells del any corrent. E fetes totes dites coses tota la gent se hisque de la instantia de consell de XXXVJ nova ahont estaven congregats per veure prestar dits juraments restant a soles los sinch magnifichs consellers novells y los dits mossen Thomas Pujades micer Joseph Dalmau y mossen Simon Canyet Consellers lo any passat essent mort mossen Antoni Roure e impedit micer Francesch Çaragossa olim conseller segon, los quals consellers vells advertiren als novells de algunes coses los aparegue convenian, y essent apres dits consellers vells partits restaren a soles los sinch novells consellers tancats tractant entre ells lo que be los aparague. E inseguint la forma acostumada volent anar a visitar lo excellent Loctinent general com se acostuma, trameteren a Francesch Pons llur verguer per demanar y pendre ora de sa Ex.a per fer dita visita lo qual encontinent ana y tornat en casa de la ciutat ahont dits magnifichs consellers estaven congregats esperant la resposta per fer dita visita, refferi y digue a dits magnifichs consellers en presentia de mi Francesch Guamis notari de Barcelona surrogat en lo offici de scriva rational per algunas indispositions de mossen Francesch Vilar scriva de dit rational, com ell dit Francesch Pons ere anat a casa de sa Ex.a per manament de ses magnificenties per demanar ora per anar a fer li la visita que quiscun any los novells consellers solen fer al loctinent general y essent en palacio dix al porter qui ordinariament guarda la porta de la instantia ahont sa Ex.a acostuma estar y esta ordinariament, al qual digue fes asaber a sa Ex.a com ell ere aqui per part dels S. S. consellers y volia parlar ab sa Ex.a y lo dit porter o, guarda li respongue que noy havia remey de entrar perque sa Ex.a estava mal y lo camarer li havia dit y manat que no dexas entrar ningu encara que vingues per part de consellers diputats bisbe ni altres persones del consell ni fora dell, y per lo dit Francesc Pons li ere estat replicat y dit que li fes pler de entrar y dir al

camarer que lo perque ell venia era per demanar ora y loch per venir a visitar a sa Ex.ª conforme la ciutat acostume fer quiscun any que apres de prestat lo jurament los nous consellers van a visitar als loctinents generals, lo qual porter entra dintre y tantost hisque lo dit camarer anomenat..... lo qual dix al dit Francesch Pons que sa Ex.ª estava de molt mala gana y que los metges havien ordenat no tractas ningu ab ell, y que ell li havia (dit) lo que volia, y sa Ex.ª deya que restave molt content de la correspondentia y cuydado tenien ab ell y per ara no anassen que días vindrian apres que porien fer lo que acostumaven, y cobrada dita resposta manaren a mi dit Francesch Guamis que de part de ses magnificenties anas al R.m bisbe de Barcelona y al S.r canceller als quals tambe acostumen de visitar fentlos asaber com per no haver vist ni visitat lo Ex.nt loctinent general encara, differian y no feyen la visita que a ells se acostuma fer, que nou tinguessen a descuyt ni descomediment, com de fet ani y tots digueren estava molt be y que fos quant ses magnificenties volrien. — Lo mateix dia los magnifichs consellers vehent y entenent los molts y arduos negocis que sels offerexen tractar y lo quefer que tambe al present sels offereix en fer les inseculations de officis que conforme als privilegis reals se han de fer fins al dia de S.ta Lucia, que perço ere be compartir lo temps ço es los matins perals negocis y lo depres dinar per lo regoneximent de les bosses e inseculations, y per (ser) tant curt lo temps comensaren lo mateix dia en fer dit regoneximent y estant ja en lo exercissi que ja havien desfeta una bossa de les importants y regoneguts los rodolins, vingue en la casa de la ciutat en la instantia del consell de cent ahont dits magnifichs consellers eren fent com es dit son exercissi de regonexer les bosses, un capella del S. canceller micer Manegat lo qual dix venia de part de dit canceller y los dona una letra de sa magestat closa la qual venia per dits magnifichs consellers, dient los que dit S.r canceller los deya com era de crehensa per al Ex.t loctinent general y que per estar ell mal y ab tal indispositio que no la podia explicar la havia remesa al dit señor canceller lo qual tenia orde de dir y explicarlos dita crehensia, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que mirarien la letra y farien lo que serien aconsellats. Y apres de haver entre ells conferit lo que devien fer feren determenatio que lo magnifich micer Joan Rafel Masnovell advocat de la

present ciutat y jo Francesch Guamis anassem al dit S.[r] canceller y li diguessem com ells havien vista y legida la letra de sa magestat y entes lo que per son capella los havia trames a dir y que per no haver visitat encara lo S.[r] loctinent general tampoch no podien visitar a sa señoria com se acostuma en cada principi de consellaria y perço nos trametien alli per entendre de sa S.[a] que ere lo que entenia y volia dir als magnifichs consellers, y de fet anarem y diguerem al S.[r] canceller lo que per dits magnifichs consellers nos ere estat manat diguessem lo qual responent dix que feyen molt be de servar les consuetuts y orde antich de la ciutat y que seria la visita quant manarien, y en lo demes nos feya asaber que essent anat a consell entengue la mala gana e indispositio del S.[r] loctinent general, la qual ere mes que ell pensave y lo havian sagnat dos voltes y los metges havien dat orde no dexassen entrar a ningu a parlar li y que no tractas negocis alguns y ab tot lo havia manat cridar y li havia dat la letra per als magnifichs consellers que ell havia tramesa y tambe altres letres, dient li que ell en son nom digues y explicas a dits magnifichs consellers la crehensia y lo que sa magestat manave, y perque no se li olvidas ell la havia posada en scrits que aguardassem un poch, y alsant se sen entra dins una recambra y tornat axir dix unes tals ho semblants paraules en effecte, — «Les persones que per la ciutat son estades trameses a sa magestat y al present residexen en la cort han supplicat y ab molt gran instantia demanat o, instat que sa magestat fos servit concedir y atorgar a esta ciutat lo nou orde y forma que se ha de tenir y servar en les inseculations fahedores axi dels consellers com dels officis de aquesta ciutat, com per part de la dita ciutat es estat demanat y supplicat a sa magestat, y volent condecendre sa magestat a llurs supplications y fer merce a la ciutat apres de haver tractat y molt consultat est negoci es estat servit concedir y atorgar dita nova forma y orde en la manera que ha mes convingut al benefici y bon govern desta ciutat, y per moltes occupations y negocis que se son offerts no ses pogut despedir encara lo privilegi, lo qual se despedira molt prest y se trametra, y per lo que se ha entes que en aquest any se havia de fer inseculatio, y la voluntad de sa magestat es se fassa ab la nova forma y orde que es estat servit ordenar y atorgar, perço de part de sa magestat diu y mana als consellers que no procehescan ni fassen dita inseculatio fins tin-

gan dit privilegi y nova forma la qual los certificave tindran molt prest». — Y entesa dita resposta y explicatio de crehensa lo dit magnifich micer Masnovell dix y respongue a dit señor canceller que refferirien y tornarien resposta als señors consellers y dirien lo que per sa S.ª los ere estat dit y si ere necessari li tornarien resposta ho ses magnificenties la trametrien o, farien lo que millor los aparagues.

Lo tenor de la letra tramesa per sa magestat als dits magnifichs consellers es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona*

El Rey

Letra de sa Magestat.

Amados y fieles nuestros, a don Manrique de Lara nuestro lugarteniente y capitan general scrivimos que de nuestra parte os diga, lo que dell entendereys, sobre lo tocante a las Enseculationes de los consellers y otros officios dessa ciudad Encargamos y mandamos os, que dandole entera fee y creencia, lo hagays y cumplays assi con effecto como de vosotros se confia, que por convenir assi al beneficio y buen govierno dessa ciudad es esta nuestra voluntad, y en ello nos servireys. Data en Madrid a XXV de noviembre M.D.LXXXVJ.

Yo el Rey

Gassol secretarius.

V.ᵗ Frigola vicecancellarius
V.ᵗ Comes generalis thesaurarius
V.ᵗ Campi Regens.
V.ᵗ Sapena Regens
V.ᵗ Tersa Regens
V.ᵗ Quintana Regens».

Y entesa per dits magnifichs consellers la dita resposta y explicatio de crehentia per dits micer Masnovell y per mi dit F. Guamis feta a ses magnificenties segons dit S.ʳ canceller havia dit, determenaren que per lo sendema se juntas una gran prohomenia de ciutedans y militars per que aconsellassen a dits magnifichs consellers del que havien y devien fer sobre las coses dalt dites.

Dimars IJ. — En aquest dia los magnifichs consellers essent ajuntada una molt gran promenia de molts cavallers y ciutedans

en la casa del consell de la ciutat fonch per ells dit y refferit tot lo que aserca de la rebuda de la letra de sa magestat y explicatio de la crehensa per lo S.r canceller feta havia succehit, manant a dits micer Masnovell y F. Guamis que en presentia de tots diguessen y refferissen lo que havia passat com de fet ho digueren y refferiren, y legida dita letra de crehensa pregaren a dits magnifichs prohomens los aconsellassen y diguessen lo que en aquest cars havien fer, y per dits prohomens tots conformes fonch determenat ajuntassen concell de cent en presentia del qual diguessen y refferissen lo sobre dit y que lo consell fes y determenas lo que millor li aparegues E inseguint dit consell manaren dits magnifichs consellers convidar lo consell de cent per lo sendema.

Consell.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia convocat y congregat lo honorable consell de cent jurats en lo modo y forma acostumats y prestat primer lo jurament acostumat per los magnifichs consellers y consell, lo qual se acostuma fer y prestar lo dia o, festa de S.ta Lucia no havent hi causa y ocasio de congregar lo consell abans com al present ley ha, fonch per dits magnifichs consellers y per ells per lo magnifich micer Antoni Çarrovira conseller en cap proposat dit y refferit lo que aserca de la letra de sa magestat se havia fet y seguit fins en aquella ora, pera que dit consell desliberas y fes lo que millor li aparagues convenir al servey de sa magestat benefici y bon govern de la present ciutat. E lo dit consell hoida dita letra de sa magestat y la explicatio de la crehensa en aquella contenguda feta per lo S.r canceller en nom y per part del Ex.nt loctinent general, per estar aquell mal e indispost segons refferiren en lo consell los dits micer Masnovell y F. Guamis com dalt se conte, y vists y legits lo privilegi del rey don Ferrando dit del regiment y tot lo que millor los aparague feu desliberatio y conclusio que.....

Inseculacio.

DISSAPTE VJ. — Festa de S.t Nicolau. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats de molta gent (per ser any de inseculatio) anaren a S.t Francesc com es de costum. — Lo mateix estant dits magnifichs consellers en casa de la ciutat continuant la inseculatio y regoneximent de les bosses dels officis de la ciutat, reberen una letra dels Jurats de Gerona ab la qual los daven avis tenien nova com en alguns lochs prop Gerona a dos legues y a legua y mija ço es Camos y altres parts y havia hagut moviments y suspita de pesta.

Concepcio. DILLUNS VIIJ. — Festa de la conceptio. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers ab promens a la seu per acompanyar la professo y asistir al offici divinal com es acostumat.

DIMARS VIIIJ. — En aquest dia tenint entes los dits magnifichs consellers com les noves que los Jurats de Gerona los havia enviades se verificaven, trameteren un ciuteda y un militar al S.r loctinent general pera fer ley asaber y supplicarlo manas fer crides per les parts necessaries fora Barcelona, prohibint ab grans penes que les persones habitants en les parts suspectes no hisquessen de llurs parrochies y lochs ni vinguessen en la present ciutat, y anats segons refferiren trobaren estar mal dit loctinent general, y dient venien per part de la ciutat, lo camarer hisque dient que sa Ex.a deya no estave per tractar negocis ni dar audientia, que si se offeria res ho diguessen a ell que ell ho diria a sa Ex.a y tornaria resposta, y dits embaxadors ley digueren, y tornat exir dit camarer dix que sa Ex.a havia pres gran contento entenent lo cuydado que los S. S. consellers tenen, y del que li havien enviat a dir, y que ja ell ne tenia avis y que manaria se fes com demanaven y quels pregave tinguessen gran compte en fer bona guarda en la ciutat.

Cridas de morbo. DIVENDRES XIJ. — En aquest dia considerant los magnifichs consellers quant importa que ultra les guardes dels portals se posen penes per los qui demagat entren, ajustats en la sala del consell de cent per no haver encara acabat les inseculations y ab ells les persones y consell del morbo, vists los privilegis reals y particularment del serenissim rey don Ferrando registrat en lo libre vert IIJ en cartes...... ab lo qual sa magestat acomana la guarda y custodia de la ciutat als magnifichs consellers axi y en tal manera que vol que ni lo loctinent general ni altres sen pugan entremetre ans be mana que instats per los consellers los asistescan donen favor y ajuda, ordenaren y manaren publicar una crida per ciutat ab moltes trompetes ab la qual se posa pena als que vindran per mar o, per terra y portaran mercaderies suspitoses, que sien cremades y ells incorregan en pena de la vida y altres en desterro segons en la dita crida esta largament contengut, la qual manaren se estampas y trametes per diverses parts, y perque tingues mes effecte anomenaren quatre persones per conservadors y que mirassen en tot lo que fos mester per les coses del morbo com apar ab dita crida.

DISSAPTE XIIJ. — Festa de S.ta Lucia. — En aquest dia

se tingue lo consell de cent ordinari en lo qual juraren los officials reals advocats y sindich com es de costum, com ja los magnifichs consellers y consell haguessen jurat, y fonch feta extractio de terna de mostasaph parella de administrador y altres officis. Juraments.

DILLUNS XV. — En aquest dia entenent los magnifichs consellers que ja lo S. loctinent general estava bo y en dispositio de rebre visitas, desliberaren anar a fer la visita ordinaria y tambe tractar algunes coses per lo morbo y tenint ora, acompanyats dels officials y altra gent molta anaren a fer y feren dita visita encomanant li la ciutat y pregant lo que tingues compte se fes y administras justicia en manere que estiguessen en pau y tranquilitat, y dit loctinent general los regrasia molt la visita y bona voluntat dient sere alegrat de la bona extractio que nostre S.r ere estat servit de ses persones y que confiave la ciutat seria ben regida y se offeri per tot lo que a ell tocas en benefici de la ciutat com a la obra veurien, depres li digueren les noves tenien dels moviments seren fets de pesta en algunes parts y que ells havien procurat y procuraven fer ses diligenties y provisions per guardar y preservar la ciutat (si lo S.r es servit) posant guardes y altrament, y fent crides en Barcelona. Empero per lo que han entes que en Liho Marsella y altres parts de Fransa se moren de pesta y porian de aqui seguir molts inconvenients perque les persones que fugen y altres poch tements Deu ab la cobditia del guany trauen robes y mercaderies de les parts suspitoses no curen sino venir y fer portar dites mercaderies en Barcelona o, per la costa fent compte los daran loch per purgar, o, metre aquelles de magat y desta manera se posa lo mal per moltes parts, havien ordenat que ninguna roba que vingues de Fransa se pogues acullir ni dar tracte en Barcelona y que suplicaven a sa Ex.a ho manas tambe ab crides publicas per tota la costa de Catalunya, y tambe per levar alguns desordes se fan en la dressana dexant entrar per lo portal que la ciutat te alli que hix a mar del qual te les claus sa Ex.a o, altre persona per ell (per haver les prestades los consellers al loctinent passat) dexant entrar per dit portal algunes persones y robes que per los altres portals no eren poguts entrar o, altrament, que supplicaven a sa Ex.a manas tornar los les dites claus pus eren de la ciutat y a ella toca la custodia y guarda de dit portal com dels altres, y dit S.r loctinent general amostra Prevencions per morbo.

tenir gran contento y axi dix lo tenia de veure lo cuydado y diligentia tenien en la custodia de la ciutat lohant los molt lo que havien fet y offerintse en ajudar y fer lo que mester sia y que no faltaria en res sols lo avisasen, pero que en la prohibitio general que deyen y levar lo tracte en general a totes les ciutats viles y lochs de Fransa en les quals nos tenia nova hi hagues pesta era cosa se devia molt mirar y que ja ho havia manat a hu dels Jutges de cort que ho tractas en consell y vessen si conve ho no, y en lo dels lochs suspitosos ell manaria se fessen crides, y quant en lo del portal de la dressana descansassen que ho prenia a son carrech y tindria molt particular compte se guardas y no entras per ell ningu y faria star alli bona guarda, si sabia fer hi anar y estar dos criats, y que en asso no tinguessen mes cuydado y axi se despediren.

Dimecres XVIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a fer la visita ordinaria que havien de fer al S.r bisbe, havent dexat de ferla lo dimars perço que estave ab dol y aquell dia havien soterrat lo R.nt micer Miquel Malendrich ardiaca major de la seu cosi germa del dit R.m bisbe.

Divendres XVIIIJ. — En aquest dia anaren los dits magnifichs consellers a fer la visita ordinaria que solen al S.r canceller micer Manegat, la qual y la del R.m bisbe havien differit per fer primer la del loctinent general com dalt esta continuat.

Sobre lo saludar per mar.

Dit divendres XIX. — En aquest dia estant los magnifichs consellers congregats en la sala del honorable consell vingue lo capita de la artilleria de sa magestat anomenat Palensuelo, y de part del Ex.nt loctinent general don Manrique de Lara dix a dits magnifichs consellers que sa Ex.a estave aguardant per dies y ores la vinguda del Ex.nt duch de Ursunya son oncle que venia de Napols ahont ere estat loctinent general per sa magestat y ab ell venia la duquessa sa tia y altres señores y ell desijaria ferli algun regosijo al temps de sa entrada, y com venint per mar sie lo mes important el tirar de la artilleria, y en lo baluart de la dressana al present no ni ha molta, pregave a dits consellers li dexassen algunes pesses de la ciutat y tambe alguns mascles per posarles a la muralla del baluart de S.t Francesch a la dressana, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que ells tots en general y en particular desijen servir a sa Ex.a y que ho tractaran y faran lo que se pora fer y la ciutat acostuma.

DISSAPTE XX. — En aquest dia los magnifichs consellers volent fer tot lo que bonament poguessen per complaure a dit loctinent general manaren cridar alguns officials de la casa y altres persones practiques de la dita casa y ciutat y tractar entre ells si dita artilleria se podia y devia prestar a dit loctinent general per lo effecte la demanave y si en asso se podia fer prejudici algu a la ciutat o, altrament y havia inconvenients alguns, se dix que attes que de alguns anys ensa ses vist que venint alguna flota de galeres lo baluart de la dressana no aguarda que elles comensen a saludar sino que saluda y apres les galeres tiren y saluden, y la ciutat alguna volta estant descuydats a tirar y saludar y les galeres tornaven a tirar denotant que lo primer tirar ere respondre y tornar les saluts a la artilleria de la dressana y lo segon tirar tornaven les saluts a la ciutat y ab esta cauthela feyen que la ciutat comensave a saludar, lo que es prohibit sino ab la persona real y de son primogenit com sa magestat ho scriu ab la letra sobre la consulta del recibiment de don Joan de Austria en dietari en lo any M.D.LXIIIJ, y estant la artilleria de la ciutat en la muralla y comensant a tirar es clar que tot lo mon havia de pensar que la ciutat comensave a saludar y en asso parexia se feya o, podia entendre ferse prejudici a les serimonies reals, y dexada esta consideratio se troba desliberatio y ordinatio feta per la ciutat que nos puga prestar la artilleria de la ciutat a ninguna persona, y axi foren consellats dits magnifichs consellers que ho responguessen, y estant ab esta resolutio vingue dit capita de la artilleria per la resposta al qual fonch dit per los magnifichs consellers que digues a sa Ex.ª que ells tenien molta gana de servirlo y complaurel pero que havien trobat que per ordinations y desliberations del consell les quals tenien jurades y eren obligats a servar esta ordenat que nos pot dexar alguna artilleria de la ciutat, que supplicaven a sa Ex.ª los tingues per escusats com en asso nol complahien, estant en tot lo demes quels sia licit y ells pugan servir a sa Ex.ª molt promptes y aparellats y que sert los pesave en la anima no poder en asso servirlo, y lo dit Palensuelo dix que ell ho diria a sa Ex.ª com ses magnificencies li deyen y que entenia que sa Ex.ª no volria de ses magnificencies mes del que bonament podien y devien fer.

Saluts per mar.

DIUMENGE XXJ. — En aquest dia essent avisats los magnifichs consellers com en la platja de la mar ere arribada y

Barca sospitosa.

estave surgida una tartana o, barca francessa la qual venia de Marsella carregada de cuyros, cotons, lins, pebre y canyella y altres mercaderies de alguns mercaders de la present ciutat, a la qual no havien volgut dar tracte en ninguna part de la costa sabent la crida de la ciutat, ans be los havien dit sen tornassen, se congregaren en casa del magnifich conseller en cap ab los de la vuytena del morbo y apres de ben tractat lo negoci y madurament considerat per executio de la crida feta, feren determenatio que dita tartana o, barca y les robes en ella carregades fos tot cremat y als homens se husas de misericordia per esta volta trahentlos y fent los purgar en alguna part. — E lo dit dia ja ora molt tarda que eren entre les nou y les deu de la nit vingue en casa dit conseller en cap..... Costa scriva de manament y secretari del virrey, lo qual amostra una supplicatio en la qual dix que sa Ex.ª havia remes al S.r regent la conexensa del que se havia de fer en lo fet de la tartana o, barca vinguda de Fransa ab mercaderies y que ell ley amostrave per que axi li ere estat manat la amostras.

DILLUNS XXIJ. — En aquest dia de gran mati havent havisat lo conseller en cap als altres del que la nit passada li havia dit lo dit mossen Costa, se congregaren tots ab los de la vuytena del morbo y los advocats de la casa per entendre lo que devien fer y fonch determenat se executas la determinatio feta y se cremas lo vexell y mercaderies no obstant la supplicatio o, provisio mostrada per dit Costa, y que anassen dos persones a sa Ex.ª donant li raho del que passave y suplicassen que per executio dels privilegis reals no consentis se perturbassen llurs provisions ans be los manas dar assistentia de officials reals per executar aquelles, y a mes de asso manaren armar dos barques ab molta gent armada en elles que guardassen que dita tartana o, barca sen anas y portas mal en alguna altra part destos regnes com de fet se feu, y en dita embaxada anaren mossen. . . . .
los quals tornats refferiren que sa Ex.ª los havia respost que ell no havia sabut ni sabia res en lo que deyen de la supplicatio o, provisio ni tal havia fet, ans be que li parexia que lo determenat per los consellers era ben determenat y que ell manaria sels fes asistentia, y de fet mana a mossen Pau Fluvia alguatzir ordinari que asistis als magnifichs consellers y a les persones per ells nomenadores axi en lo cremar dita barca com en lo que mes

convingues, y tenint dita resposta y asistentia manaren dits magnifichs consellers portar molta lenya seca y alquitra a la dita barca y abans feren portar roba nova per als homens que eren en la barca ço es calsas jaquetes camises y lo demes, y fentlos despullar nuus los feren saltar en altra barca y vestir dites robes y los feren portar a la part del Canyet y alli los manaren dar recapte, y essent ja ora tarda entre les sis y les set pegaren foch a dita tartana o, barca la qual estava surta devant lo portal de Mar bon tros dins laygua, essent alli presents ab altra barca mossen Galceran de Navel hu dels quatre conservadors y alguns altres per part de la ciutat, asistint en tot lo dit mossen Pau Fluvia alguatzir per orde com es dit del loctinent general, lo qual foch se ensengue molt y en manera que se tingue per sert se cremaria tot sens restar cosa alguna y per ser ja tart tothom sen torna dexant dita barca cremant. Fonch cosa que atemoritsa y espanta los animos a molts y dona grans esperançes que se havia de guardar be la ciutat y que no se admetrien placebos ni favors com fins assi y los amos de les mercaderies refiaven, y es estat cosa que se enten fara millor guarda en lo per venir que totes les guardes. N. S. done forses als magnifichs consellers y persones qui de asso tenen carrech que pugan ben perseverar y se apiade de nosaltres alsant nos aquest flagell ab lo que nos amenassa amen. — Dit dia de dilluns al tart arribaren de la cort mossen Joan Miquel Pol Francesc Palau Barthomeu Boffill y Miquel Esteve los quals eren estats tramesos per la ciutat per la quexa tenia de que les corts se fossen closes lo any passat ab expres dissentiment de Barcelona posat a totes coses de gratia y al servey, Deu vulla aporten lo que la ciutat desija.

Crema de una barcha per morbo.

DIMARS XXIIJ. — Dit dia tenint noticia los magnifichs consellers de la vinguda de dites quatre persones de la cort desijant saber y entendre lo que havien negociat y aportaven y per executar lo que havia desliberat lo honorable consell de cent celebrat a XXVIIJ de setembre proppassat, essent ja a les deu ores abans de migdia manaren cridar consell general y repicar lo seny de les ores En lo qual per dits magnifichs consellers fonch proposat y dit que dites quatre persones eren vingudes de la cort y eren alli per dir y fer relatio del que havien fet y portaven, si eren servits hoirlos perque apres se fes lo que millor eparegues se devia fer, y feta dita propositio tots los del esta-

Afers de Corts.

ment dels honorables ciutedans y militars digueren que ells no havien consedit ni eren estats de parer que dites quatre persones anasen a la cort en la forma que anaren per ser contra los privilegis de la ciutat y consuetut de aquella, y que tampoch ara los volian hoir ni saber res del que havien fet exceptat mestre Benet Soler metge, lo qual essent alli en dit consell fou de parer fessen relatio y fossen hoits. Tots los altres del consell dels estaments dels mercaders artistes y menestrals foren de parer fessen relatio dites quatre persones y referissen lo que havien negociat y lo que aportaven, y per ser esta la major part del consell y haverho determenat axi, los fonch dit a dites quatre persones alli presents diguessen tot lo que dir volguessen y dassen raho de tot lo que havien fet al present consell — Los quals comensant mossen Pol y apres Palau y Bofill y finalment dit Esteve digueren tot lo que dir volgueren protestant havien fet tot llur deber en que la ciutat tingues lo que pretenia, y feta dita relatio donaren en ma dels magnifichs consellers una letra de sa magestat dirigida a dits concellers y al consell, la qual fonch huberta y per lo scriva del consell publicament y hointla tots los del consell legida, y es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona*

El Rey

Letra de S. M. Amados y fieles nuestros Aunque aviendo venido las personas que nos embiastes para tractar de algunos negocios tocantes al beneficio dessa ciudad contra la forma de los privilegios a ella concedidos, y lo que asta aqui se havia acostumbrado, con justa causa pudieramos dexar de oyrlos y mandar les que se bolvieran; pero teniendo presente vuestra fidelidad y buenos servicios, y por hazeros favor y gratia especial tuvimos per bien de oyrles gratamente en todo lo que trahian en comission, declarandoles como por la presente declaramos que otra vez essa ciudad no pueda traher en consequentia esto, y que si lo hiziere y en manera alguna embiasse personas contra la forma dada per los dichos privilegios no seran oydos. Y aviendo mandado ver todas las cartas y cabos que trahian, se ha provehido

en ellos lo que entendereys de don Manrique de Lara nuestro lugarteniente y capitan general a quien dareys entera fe y crehencia en todo lo que de nuestra parte os dixere, assi acerca lo tocante a esto como a las respuestas que se havian ya dado y comunicado en Monçon a los sindicos de essa ciudad que alli estavan, Con asseguraros que en todo lo que fuere en pro y beneficio universal y particular dessa ciudad, ternemos la cuenta que meresse la fidelidad y amor con que nos servís. Data en Madrid al ultimo de noviembre M.D.LXXXVJ.

YO EL REY

Gassol secretarius

V.t Frígola vicecancellarius
V.t Comes generalis thesaurarius
V.t Campi Regens
V.t Sapena Regens
V.t Terça Regens
V.t Quintana Regens».

Y hoida per dit honorable consell la dita relatio y la letra de sa magestat, feu desliberatio y conclusio que los magnifichs consellers vagen a sa Ex.a pera saber y entendre dell lo que sa magestat ha provehit y la explicatio de la crehensa que sa magestat ab la sobrescrita letra diu, y entesa la referescan en lo dit consell perque puga desliberar lo fahedor, provehint y desliberant tambe que vagen y acompanyen als dits consellers vuyt persones del dit consell dos de quiscun estament elegidores com en dit consell es pus larch contengut. — Lo mateix dia entenent los magnifichs consellers que de la tartana a la qual havien posat foch eren exides algunes robes y cuyros, manaren que tot se portas a la ylla del riu y alli se desfes y orejas perque apres se desliberas lo que se hauria de fer, y perque alguns nou recollissen y se causas algun mal, y per asso senyalaren certes persones que no entrassen sino que ho guardassen alli en la ylla.

DIJOUS XXV. — Dia de nadal. — En aquest dia los magnifichs consellers seguint la forma acostumada, vestits ab les gramalles de grana noves se ajustaren a S.t Jaume y de alli ab sos promens anaren a la seu, encara que no servaren lo que se acostumave antigament que entraven dins S.t Jaume y se asseyen al cor fins eren tres consellers y a les ores exien al porxo, ara no fou sino venir y fer oratio y encara que sia lo primer sen torna exir y seure al porxo ab son prohom, es mala usansa la qual fan de pochs anys ensa. M.D.LXXXVIJ Cerimonial.

DIVENDRES XXVJ. — Festa de S.t Esteve. — En aquest dia anaren los consellers al monastir de S.ta Catherina y hoiren lo offici y sermo.

DISSAPTE XXVIJ. — Festa de S.t Joan. — En aquest dia anaren al monastir de framenors y hoiren lo offici y sermo.

Professó de la S.ta Espina.

DIUMENGE XXVIIJ. — Festa dels Innocens. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu com es de costuma de bon mati, y depres perço que eren estats convidats a la festa se feya en la esglesia del Pi y se instituhia una professo en honor de la S.ta espina y confraria perpetua, anaren tots sinch a dita esglesia del Pi ahont ere tambe lo R.nt S. canceller micer Manegat estant a la primera cadira del cor a la part del evangeli y apres inmediadament los dits magnifichs consellers, y hoit lo offici y sermo lo qual fonch molt solemne y sermona fra Moreno de Jesus home celebre y de gran doctrina, feren la professo per dins la esglesia y tambe apres fora per lo entorn de aquella aportant una espina de la corona de nostre Salvador, y lo talem aportaren lo dit S.r canceller y los sinch magnifichs consellers portant lo bordo del mig a la part dreta dit canceller y lo conseller en cap lo altre bordo del mig, y feta la professo hisqueren de la esglesia tots junts y cada hu se departi y feu son cami dret a ses cases. — Lo dit dia per al depres dinar manaren convidar dits magnifichs consellers una molt gran prohomenia de cavallers y ciutedans en la casa de la ciutat en presentia dels quals fonch per lo magnifich conseller en cap dit que per part del S.r loctinent general estos dies atras los ere estat demanat li dexassen algunes pesses de la artilleria de la ciutat per la vinguda del duch de Orsunya y que per ells ere estat respost que per ordinatio y desliberatio del consell esta prohibit y ordenat nos dexas artilleria alguna, y que apres havien entes que sa Ex.a sen ere agraviat y restave molt quexos y que ells desijarien sis podia bonament ferli pler se fes, que perço los aconsellassen lo que devien fer, y tambe que dit loctinent general ja en temps dels consellers passats havia comensat de fer un pont o, desembarcador a la vora de la mar per desembarcar lo duch de Orsunya y la duquessa y altres señores venien ab ella y no ere estat fet contrari algu y ara se continuave, y de rames feyen portalades encara que no se entapissave, que mirassen si ere cosa se hagues de contradir hi fer asaber a sa Ex.a ere en alguna cosa prejudicial a la real auctoritat, y tambe aconsellas-

Artilleria.

sen com se havien de haver en lo tirar de la artilleria de la ciutat al temps que vindrien les galeres, y per dits honorables prohomens o, major part dells fonch determenat que la artilleria nos devia prestar per alguns inconvenients, y que se devia enviar a sa Ex.ª dos cavallers per darli raho y escusar la ciutat y tambe se li das algun entretoch del pont dient que miras sa Ex.ª que ere serimonia que sols se feya a las personas reals y de sos primogenits y que ho advertien a sa Ex.ª, y tambe li diguessen que la ciutat acostumave quant venia armada de galeres tirar sols tres tirs pero que ara per servir a sa Ex.ª tirarien lo acostumat y altres mes fins en sinch o, sis, saludant empero les galeres primer a la ciutat y abans que lo baluart de la dressana tiras, perque altrament no tiraria la ciutat com no acostuma saludar ella primer sino a las personas reals y de llurs primogenits, y per fer dita embaxada foren anomenats mossen Miquel Joan Pons y mossen Francesc Ferrer dez Puig los (quals) anaren y tornats en la casa de la ciutat ahont dits magnifichs consellers estaven aguardant, refferiren havien trobat dit S.r loctinent general en lo llit y apres de haverli dit lo que portaven en comissio los havia respost que ell «no com ha loctinent sino com ha un cavaller particular havia demanat se li dexassen algunes pesses de artilleria de la ciutat no pera traurela de Barcelona sino pera regosijar la vinguda del duch de Ursunya, pero pus diuen nou poden fer esta be, y entengan que per axo no dexare jo de fer per la ciutat en general tot lo que se offerira y sera mester y en lo particular jo men recordare, y quant al de la pont dich que no es pont sino un desembarcador y passadis pera que la duquesa y ses dames pugan exir de galera y desembarcar y no sia mester que los moros (1) las prengan en los brassos per traurelas en terra, que si fos pont jo la haguera feta posar com havia de estar ab rasos y tafetans y com havia de estar, y quant en axo jo dare raho a qui sera mester, y en lo demes de tirar ho no tirar fassen lo quels aparexera que en axo jo fare lo que mes gust me dara» amostrant al temps que tornave dita resposta estar sentit y ab alguna colera per no haverli dexada la artilleria.

DILLUNS XXVIIIJ. — En aquest dia arribaren XIJ galeres de las que amena Andrea Doria general, les quals arribant sa- Galeras.

(1) Catius.

ludaren la ciutat y la ciutat tira tres tirs tornant les saluts, y dites galeres havien portat lo duch de Ursunya y ere desembarcat y restat en Blanes ab sa muller y familia.

DIMARS XXX. — En aquest dia arribaren dos galeres de les sobredites que sen eren tornades a Blanes ahont ere restat lo duch de Ursunya y portaren una filla de Ascanio Colona que venia per casar ab lo fill del almirant de Castella, tira lo baluart de la dressana a soles y no la ciutat; la qual desembarca ab lo esquif o, barca de galera y no per lo pont que alli estave fet o, desembarcador, perque ere tant curt y petit que la galera no si podia acostar, y se publica que lo duch vindria per terra y no per mar y axi se desfeu lo desembarcador o, pont.

Desembarch.

M . D . LXXXVIJ

JANER

DIJOUS I. — En aquest dia lo magnifichs consellers acompanyats de molta cavalleria y altra gent cavalcaren y feren la volta per lo Born per veure lo vidre (1) y segons es acostumat. — Anaren los magnifichs consellers a Sta Maria de la mar com es de costum y estant en lo cor per hoir la missa y sermo foren avisats per lo premisser mossen Pons com alli en lo cor en la cadira del ardiaca que es la primera entrant per lo portal del cor a ma dreta, estave assentat lo R.^{m} bisbe de..... del orde de N.^{a} S.^{a} del Carme y que ses magnificencies vessen sils parexia fer ab ell algun cumpliment, y per dits magnifichs consellers hagut primer parer de algunes notables persones que alli se trobaven li enviaren a dir fos servit venir ab ells, y ell vingue y lo posaren a la primera cadira y apres lo conseller en cap, y acabada la missa lo clero li vingue a fer la serimonia se fa ab lo R.^{m} bisbe y ell dona la benedictio. Ninou. Bisbe.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia reberen los consellers letra dels Jurats de Gerona avisantlos com se havia fet nou moviment de pesta en Camos, la qual trameteren al R.^{nt} capitol pregantlos fessen profesons y pregaries y axi se determena sercassen les cambres de N.^{a} S.^{a} pregant a N. S. nos done bona salut. — En aquest dia essentse congregats los magnifichs consellers en la Avis de peste.

(1) Era costum que los vidriers residints en lo Born, parassen ricament sos obradors en lo die de primer d'any, gala extraordinaria de aquell temps segons hem observat ja alguna altre volta.

casa del honorable consell per lo effecte que baix se dira, volent posar en executio la desliberatio del consell de cent celebrat a..... del mes de dezembre proppassat, manaren convidar per sos verguers les vuyt persones que per dit consell eren estades elegides y anomenades per anar ab dits magnifichs consellers a cobrar y entendre la explicatio de la crehensia sobre lo negoci per lo qual eren estats tramesos a la cort a sa magestat, mossen Pol y altres conforme que sa magestat havia escrit a la ciutat que lo loctinent general los diria lo que ere estat servit provehir y atorgar, y havent dits verguers convidat feren relatio que mossen Semanat estava de mala gana y que mossen Masdeu havien trobat a cavall que anave fora ciutat y que los altres vindrien, y no molt apres vingue mossen Francesch Ferrer dez Puig Montserrat Levaneres Francesc Pedralbes Gaspar Massaguer Barthomeu Esteve y Antoni de la Mata als quals per los magnifichs consellers fonch dit com volien anar a casa de sa Ex.ª per cobrar y entendre la explicatio de la crehensa que la magestat li havia comesa y perque anassen ab ells com havia determenat lo consell Lo dit mossen Francesch Ferrer dez Puig dix que ell no volia ni entenia anar a casa del virrey per dit effecte y que no sabent per quel demanaven ere vingut y axi sen ana encontinent, y lo dit Montserrat Levaneres dix que pus mossen Puig no anave ni volia anar ni y havia ningu del estament dels ciutedans y militars ell tampoch noy volia anar, y alsantse hisque de la instancia ahont estaven dits consellers, per los quals li fonch enviat darrera hu dels verguers dihent de part dels consellers que tornas y ell respongue que no volia tornar ans be feu son cami y sen ana segons referi dit verguer, y tot lo dalt dit me referiren dits magnifichs consellers y quatre persones dalt dites apres a mi Francesch Guamis regint lo offici de scriva del rational com jo no hagues vist res del sobredit ni hoit E no obstant que dits mossen Puig y Levaneres sen eren anats attes que ja havien enviat a sa Ex.ª per ora, determenaren anar ab los quatre que restaven ço es Francesch Pedralbes Gaspar Massaguer Barthomeu Esteve y Antoni de la Mata y de fet anaren acompanyats dels officials de la ciutat y altres y trobaren al dit S.r loctinent general en la segona sala que trau finestra al carrer Ample, al qual per lo magnifich conseller en cap en nom dels altres fonch dit que havent trames la present ciutat a la real magestat de nostre rey y señor per trac-

Embaixada al Loctinent.

tar y suplicar a sa magestat alguns negocis que occorien al servey de sa magestat y benefici publich, los qui eren estats tramesos havien refferit en lo consell general lo que havien negociat y com sa magestat havia provehit en moltes coses de les que aportaven y tenien orde de suplicar, segons que tambe ho havia scrit sa magestat ab sa letre dient en ella que sa Ex.ª los diria y explicaria sa voluntat y lo que ere estat servit fer y provehir aserca les coses suplicades, y lo consell havia determenat que ells dits magnifichs consellers anassen y cobrassen o, entenguessen de sa Ex.ª la dita crehensa y que per dit effecte eren alli, quel suplicaven fos servit explicar aquella per quant la ciutat com ha fidelissima y obedient als manaments y provisions reals entenia y volia posar en executio y observansa lo que sa magestat manava, y per dit loctinent general fonch respost que sa magestat estave ben sertificat de la voluntat y affectio ab que esta ciutat accepta y posa en executio los reals manaments y la gana que de servir lo tenen y que ell en son nom ho regratiave, y que ere veritat que sa magestat havia scrit sobre lo que li ere estat suplicat per los sindichs desta ciutat pera que ho digues a la ciutat, pero que encara li faltaven uns papers per tenir lo compliment del que sa magestat ere servit se fes y ell los digues, los quals estave aguardant y ja havia respost a sa magestat y enviat a demanar lo que li faltave, que en tenint los rebuts ell enviaria a sercar a dits consellers y los diria y explicaria la voluntat de sa magestat y lo que ere servit se fes, lo que haguera fet si hagues tingut lo compliment y lo que falta, y per dit magnifich Conseller en cap li fonch replicat que li besaven les mans per la merce y que confiaven que en tot lo que se offeriria faria merçe y afavoriria la ciutat, lo qual loctinent general ab moltes paraules de compliment se offeri en tot lo que puga fer per ella.

DISSAPTE III. — En aquest dia se comensaren les professons perque N. S. nos guarde de pesta y don bona salut, y comensant á fer les cambres ana la professo a Natzareth la qual acompanyaren los S. S. Consellers. Professons per peste.

DIUMENGE IIIJ. — En aquest dia entra en Barcelona lo E.[nt] duch de Ursunya venint per terra de la vila de Blanes ahont ere desembarcat, y ab ell venia sa muller y una filla y lo condestable de Castella son gendre y moltes dames y cavallers y altra gent, al qual hisque a rebre lo Ex.[t] loctinent general ab Entrada del duch de Ursunya.

molta cavalcada aportant davant dos cobles de tabals ço es tres parells ab sos rossins, sonant, y moltes trompes y clarins, y lo R.nt canceller y regent la cancellaria y tots los doctors del real consell y audientia y los notaris o, scrivans de manament y llurs substituts o, notaris scrivents en la real audientia y consell criminal ab los alguatzirs ordinaris y extraordinaris y comissaris porters y verguetes ab ses vergues largues y ab molta cavalleria dels de Barcelona, al qual encontraren ja junt a la capella del Socors, y ab la matexa companyia feren volta y lo reberen y acompanyaren fins a la casa o, palacio del virrey ahont havia de posar, anant al costat del duch a la part esquerra lo R.nt canceller y apres dell lo carro en lo qual anave la duquessa y al costat dell lo loctinent general, apres lo regent y los dels consells y officials y notaris sobredits, depres molts cotxos de dames y apres altra gent y davant dit duch anave la cavalleria, y ab est orde arribaren a palacio y alli se apeharen y los del acompanyament sen anaren quiscu a sa voluntat Fonch cosa de notar que los huns deyen que ere la entrada de la crusada altres que tants officials eren exits per pendre algun criminos, altres deyen segons llur parer fent maravella que los del consell real fossen exits com sols se fassa per entrada de rey o de loctinent general.

Visita a dits duchs.

DILLUNS V. — En aquest dia los magnifichs consellers congregats en casa del honorable consell entre ells proposaren si devien anar y anirien a visitar lo Ex.t duch de Ursunya per ser la persona qui es y entendre que esta ciutat ab la sua favor pora millor tractar los negocis que li occorran ab sa magestat com se entenga ve per tenir en casa y palacio de sa magestat carrech principal, y no obstant que per part dels dos consellers segon y terç se allegas y digues que conforme al libre de les serimonies los consellers no visitaven sino a qui exien a rebre y pus no eren exits a rebre lo duch noy devien anar, o sino que conforme esta disposat en lo mateix libre ajuntassen prohomenia y fessen lo que serien aconsellats, los altres tres magnifichs consellers cap, quart y quint, determenaren anar a visitar dit duch y sobre estes pretensions se feren actes y requestes com consta en la scrivania del consell, y havent enviat per ora y tenint aquella dits magnifichs tres consellers acompanyats de alguns officials de la casa y altres anaren a casa del S.r loctinent general ahont posave lo dit duch de Ursunya restant los

altres dos en casa de la ciutat que no volgueren anar ab los altres tres, y essent en la casa de dit loctinent general trobaren lo dit S. duch y la S.ª duquessa y lo S. loctinent general en una quadra estant tots tres de peus y feta la reverentia y acato degut los uns als altres per lo magnifich conseller en cap fonch dit al dit duch de Ursunya que la ciutat de Barcelona havia pres gran contento y sere molt alegrada de la sua prospera vinguda y ab salut y de la S.ª duquessa, y que supplicaven a sa Ex.ª tingues esta ciutat per acomanada y en tot lo que pogues ab sa magestat y altrament afavorirla ho fes com de sa Ex.ª confiave, y tambe acomanas al Ex.ⁿᵗ comte loctinent general la tingues per acomanada y la afavoris axi ab sa magestat com altrament en tot lo que li convingues com assi molt be havia fet y feya, y que si esta ciutat podia servir a sa Ex.ª en alguna cosa estave presta axi en general com en particular servir y fer lo que sa Ex.ª manas, y per lo dit duch de Ursunya fonch respost que agrahia molt a la ciutat la cortesia que ab ell usave, y tenia en comte y merçe lo que ab ell feyen y se offeria fer per esta ciutat tot lo que poria com a la obra veurien sempre que se offeris occasio axi ab sa magestat com en altra manera, y apres dits magnifichs consellers donaren la benvinguda a la S.ª duquesa la qual tambe ho agrahi y dix responia lo que el duch havia dit y respost, y volentse despedir los dits magnifichs consellers dix lo S. loctinent general que se detinguessen, y girantse al duch dix «Señor jo so molt catala y vull molt a esta ciutat y V. Ex.ª entenga que la ciutat te moltes serimonies y costums que per cosa del mon no dexaria de servar nils rompría entant que sa magestat sent tant gran monarca com es entenent la bona intencio de la ciutat folga se guarden y observen y es servit nos rompen, y v. Ex.ª entenga que esta visita no la sol ni acostuma fer la ciutat sino a sa magestat o, personas reals, y havent determenat visitar a sa Ex.ª per ser la persona que es ho havia de tenir en molt, y agrahir esta bona voluntat, y lo supplicave la tingues en memoria y en lo que pogues axi ab sa magestat com en altra manera valer y afavorir la ciutat ho fes com de sa Ex.ª esperaven tots» y lo dit Ex.ᵗ duch de Ursuña respongue que ell ho entenia axi com deye y que perço ho tenia en molt gran comte y regratiave a la ciutat esta cortesia que ab ell usave y feya com era molta raho, y axi se tornave a offerir en tot lo que se offeris, y girantse al

dit loctinent general dix «Y a vos digo como hijo y señor que en todo lo que pudieredes valgays y favorescays la ciudat como asta aqui entiendo haveys hecho, y se mire por el beneficio publico como yo confio y lo ruego y encargo mucho por lo que todos se lo devemos» y dits magnifichs consellers agrahiren axi al loctinent general lo que havia dit com al duch lo que havia respost, als quals pregaren lo duch y lo loctinent y la duquessa dassen orde que los vedriers parassen lo vidre en ses portes per que volien anar a veurel, y axi ho manaren dits consellers y se feu y feta reverentia sen tornaren.

Festa dels Reys.

DIMARS VJ. — Dia dels reys. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la esglesia parrochial de n.ª S.ª del Pi com es costum per hoir lo offici y sermo.

Sobre los sindichs de Monço.

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats dels officials de la casa y de molta altra gent anaren a casa del S. loctinent general lo qual los havia enviats a demanar, y essent alli los dix com ell desijant dar tot lo contento que li seria possible a la ciutat havia procurat de cobrar los recaptes y papers que li faltaven per dir y explicar a la ciutat lo que sa magestat era servit los digues aserca del que los sindichs en Monço y apres los qui per part desta ciutat eren estats tramesos en Madrid havien supplicat, y ans de tornarlos dita resposta y dir lo que sa magestat li manave los proposave com havia rebut letra de sa magestat ab la qual li scrivia que entenent sa magestat que los sindichs que foren enviats en Monço havian patit molt y havia molt temps que duraven les pretencions y quexes que dells tenia la ciutat entenent que ells havien fet son offici y lo que eren obligats, rebria contento que se adobas y los tornassen en lo loch y stament que abans estaven, y que entenent ell dit S.r loctinent esser esta la voluntat de sa magestat y esser los dits sindichs personas de molta honra y valor desijant que entre los ciutadans y habitants en esta ciutat y hage pau y conformitat y no tingan dicensions, y tambe perque no sia menester entrevenir jutges ni lo consell real per declarar lo recors interposat per dits sindichs sino que la ciutat per fer servey a sa magestat entenent ser esta sa voluntat y tambe per fer pler a ell dit loctinent, de si matexa ho remedias y per esta ocasio havia differit no se tractas sobre de asso en lo consell, y tenia entes que tambe lo comte de Miranda son predecessor tenint lo mateix intent ho havia differit y desviat que

no sen parlas pensant y crehent que ab lo temps se remediaria, y axi los pregave que tractant ho ab les persones ab qui se havia de tractar ho procurassen y assentassen de manera que sa magestat fos servit pus tambe convenia a la ciutat y creye que ells no tenien culpa hans havien fet son offici, pus sa magestat ho enten axi y diu en sa carta, y del que farien y determenarien li tornassen resposta y que ell en lo entretant acabaria de mirar los papers que te y sa magestat li ha tramesos y ere estat servit provehir y manar aserca del que los dits sindichs en Monço, y tambe los qui eren estats apres tramesos en Madrid li havien suplicat per part de la ciutat, que per ser molts y contenir molts caps nols tenia axi be en la memoria y ara los anave apuntant y que ho miraria tot perque apres los pugues dir y referir tot lo que sa magestat manave y explicar la crehensa que li tenia enviada, ampliant estes rahons ab molt gran compliment de paraules y fent grans offertes de fer lo que puga en benefici desta ciutat y de tots los poblats en ella com a pare pus sa magestat li ere estat servit cometre li a ell lo govern della, encarregant a dits magnifichs consellers que no admetessen en lo consell quant se tractaria destes coses persones apassionades ni malicioses, y per dits magnifichs consellers y per ells per lo magnifich conseller en cap li fonch respost que besaven les mans a sa Ex.ª per lo bon recort y gran merçe fa a esta ciutat y que tenien entes lo quels deya y darien raho al consell y tornarien resposta a sa Ex.ª del que alli se desliberaria, y per dit loctinent general los fonch tornat a dir quels pregave ho fessen com confia ho farien y se haurien en asso com havien fet y feyen en esta consellaria tractant se com se tractaven ab pau y concordia, tornant a encomanar no admetessen en lo consell persones malicioses y que tingan passio tornant a fer molt largues offertes, y per dits magnifichs consellers li fonch molt agrahit y se despediren.

DISSAPTE XVIJ. — Dia de S.ᵗ Antoni. — En aquest dia se tingue consell de cent ordinari y se tragueren taulers, hisque mossen Jaume Camps y F. Avella y per lo consell de cent se feu desliberatio que dit Jaume Camps se mudas en la casa que la ciutat ha comprada per tenir la taula davant la casa del consell que fou primer de micer Vallsecha y darrerament de Perot Salba, la qual ses venuda per executio dels diputats. — Lo mateix dia vingue en consell lo doctor Peris y prega exorta y Taulers.

Balls y máscaras.

encarrega als consellers y consell fessen embaxada y pregassen al virrey no volgues ni consentis fessen mascaras ni balls attes lo flagell que N. S. amenassa de pesta y estar les yglesies fent professons.

DILLUNS XVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers volent posar en executio lo que havia desliberat lo consell, molt ben acompanyats de sos officials y altres anaren a casa dit S.r loctinent general al qual digueren lo que per lo honorable concell de cent ere estat determenat li diguessen y supplicassen acerca de prohibir los balls y mascares aquest any, representantli lo vot que la ciutat te fet y tambe los molts moviments que en Cathalunya son fets de pesta y moltes altres coses e inconvenients que dels balls y mascares se podien seguir, y per dit S.r loctinent general los fonch agrahit molt lo bon cuydado que del be y bon regiment de la ciutat tenen y del avis li donaven, y que ell enten que asso dels balls y mascaras en temps de carnestoltes esta tant arahigat y en hus en esta ciutat que ab difficultat se pot remediar y que lo poble ho sentiria molt, pero que ab tot ell ho consultaria y tractaria y los tornaria resposta, que ells fessen lo que a ells tocave. — Lo mateix dia foren convidats perque anassen y asistissen a la justa que molts cavallers entenien fer en la plassa del Born per exercitarse y regosijar al duch y duquessa de Ursunya, y per dits magnifichs consellers foren apres cridats alguns ciutedans y militars y consultaren si anirian ho no y foren aconsellats que pus eren convidats devien anar, no posant ni tenint en lo Born altre dosser sino lo del loctinent general no obstant que en sa finestra y ahont ell estava estiga tambe lo duch y duquesa y tots los qui ell vulla perque en sa ma esta acullir ell en sa finestra los que volrra.

S. Sebastia, festa.

DIMARS XX. — Festa de S.t Sebastia. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a S.t Sebastia ab la professo de la seu com se acostuma.

Justas.

DIJOUS XXIJ. — Dia de S.t Vicens. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers al Born a veure les justes que alli eren mantengudes per don Joan de Queralt y don Joan Ycard e hisqueren molts aventurers ab molt gentils divises, lo Ex.t loctinent general estigue a la casa de Mecha loch acostumat ab un dosser a la finestra y sobre dell tres coxins, y estigueren dit loctinent al mig y lo duch de Ursunya al padris de vers lo pla den Lull y la duquessa al altre tenint un fillet petit al bras y la

finestra per defora alt y baix empaliada de cortines de seti vert: fonch una bonica festa, assistiren tambe los diputats com acostumen y tambe asistiren lo canceller y regent y los doctors del real consell estant en una casa al costat de hont los diputats estaven, los quals dabaix les finestres tenien un catafal molt empaliat de draps verts ab les armas reals y per ser cosa nova y may feta se posa assi en memoria: guanya lo pris de la justa Antoni Joan Ferran correu major.

DIVENDRES XXIIJ. — En aquest comensaren les professons de la seu a la qual assistiren los consellers per les sinch plagues per pregar a N. S. nos done salut y guart de pesta. Professons per peste.

DISSAPTE XXIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent Jurats en lo qual fonch proposat y refferit per los magnifichs consellers lo que per lo Ex.nt loctinent general los era estat dit acerca de la habilitatio dels sindichs tramesos en Monço, segons esta continuat en lo present libre a la diada de XIIIJ del corrent y per dit consell fonch determenat se respongues a sa Ex.a segons en lo libre de desliberacions del consell esta continuat.

DIMARS XXVIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers inseguint la desliberatio del consell celebrat a XXIIIJ del present y per executio de aquella, anaren a casa de sa Ex.a al qual digueren com ells havien proposat en lo consell general de la ciutat lo que sa Ex.a per part de sa magestat los havia dit y manat per lo negoci dels sindichs que per la ciutat eren estats tramesos en Monço, lo qual apres de tractat dit negoci havia desliberat se respongues y tornas resposta a sa Ex.a en scrits conforme estave continuat en lo paper que per lo magnifich conseller en cap fonch donat a sa Ex.a, lo qual prengue de mans de dit conseller en cap lo dit paper, y sens obrir aquell dix que ell miraria lo que en ell se contenia y vist aquell enviaria a sercar los consellers y los diria lo que se haura de fer y li aparra convenir y feta reverentia se despediren. Habilitatio dels sindichs de Monço.

La scriptura que a dit loctinent general donaren dits magnifichs consellers es del tenor seguent, la qual es scrita de ma de mossen Cavaller notari de Barcelona.

«EX.MO SEÑOR

Lo consell de cent de la present ciutat de Barçelona entesa la propositio per los consellers en aquell feta conforme al que

per v. Ex.ª los es estat per part de sa magestat manat, ha desliberat se respongues a v. Ex.ª hi digues, que la present ciutat ha sempre desijat y desija servir y complaure a sa magestat y a v. Ex.ª y axi ho desija al present Empero com les culpes comeses per los sindichs que foren tramesos en Monço sien molt ardues y en violatio y contra dels privilegis reals a la present ciutat atorgats y han molt contrafet al orde del consell de la vintiquatrena lo qual tenien obligatio de seguir y havien jurat y son dignes de molta consideratio, y de les quals sino si proveheix madurament pot redundar en molt gran deservey de sa magestat y perjudici a la present ciutat y per aço no son tals que se hagèn de tractar per via de gratia. Empero si los dits sindichs pretenen ser estats agraviats vinguen y recorreguen al consell de la present ciutat y diguen y deduescan lo que per llur deffensa tindran y los aparra deduhir, renunciant empero al recors per ells interposat al real consell com en virtut de privilegis a la present ciutat atorgats se hage de recorrer de les desliberations del consell de cent al mateix consell de la ciutat, que la ciutat y lo consell de aquella los hoyra y tractara llur causa ab tota la benignitat possible procurant en fer y provehir en tot lo que sera de justicia, com ja estave provehit y determenat en lo consell de cent celebrat a IIIJ de janer M.D.LXXXVJ, lo que fins al dia present no han fet ni deduhit davant dit consell agravis alguns que pretengan los sien estats fets.

Torneig.

DIJOUS XXVIIIJ. — En aquest dia se feu lo torneix que ordinariament solen fer los diputats.

FEBRER

Sindichs de Monço.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia fonch presentat als magnifichs consellers y sindichs de la ciutat un cartell de part del loctinent general del tenor seguent, «De part del Ex.m S.r don Manrique de Lara per la S. C. y R. magestat conseller loctinent y capita general en lo principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Serdaña E per provisio feta per lo magnifich y amat de la real magestat micer F. Hubach altre dels tres Jutges de cort Jutge y relador en la present causa per sa Ex.ª elet y deputat, feu manament als magnifichs consellers y sindich de la

present ciutat de Barcelona y altres persones a les quals se pertanga que dels procehiments per ells fets contra micer F. Çaragossa, Miquel Çarrovira y Pere Ferreres com a sindichs elets y nomenats per lo consell de dita ciutat y dit Çaragossa com ha conseller segon del any prop passat y contra aquells y quiscu dells respectivament fets, donen copia auctentica y fe fahent o, aquells envien dins sis dies primer vinents del dia de la presentatio del present en avant comptadors a dit magnifich relador, lo qual manament se fa a instantia de Andreu Colell procurador dels predits micer F. Çaragossa Miquel Çarrovira y Pere Ferreres Data en Barcelona a XXVIIIJ de janer M.D.LXXXVIJ. — S.ª Costa Besturs notari».

DIVENDRES VJ. — En aquest dia fonch presentada als magnifichs consellers una letra de sa magestat encomanant y encarregant los afavorescan a la bulla de la S.ta crusada que havia de entrar diumenge a VIIJ. Bulla.

DISSAPTE VIJ. — En aquest dia se feren en la mar unes justes per regosijar lo virrey a la duquessa sa tia y fou desta manera, que se armaren vuyt barques totes pintades per defora de blanch y vermell y al cap de la popa exien uns caps de bigues de amplaria de un palm y mig y de larch fins en X palms y en dita biga se posave de peus un home que tenia un paves gran que afirmava ab dita biga y en la ma una lansa de les que hixen al torneix de peu, y les dites barques se posaren quatre a quatre unes contra altres y arremeteren primer una a una anant les barques per proha, y los homens se encontraven y molts dells cayen tots dos en la aygua y no sols per los encontres perho moltes voltes ans de encontrar ni acostarse les barques, y asso causave estar la mar un poc moguda y lo loch hont tenien los peus estret y axi cahien ab gran facilitat, y a la fi arremeteren totes quatre a quatre cahent uns dassa altres dalla de manera que apenes restave ningu sens caure, encara que no per grans encontres que sols romperen dos o, tres lanses, y ab altres barques anaven trompetes per senalar la arremesa y altres ab clarins y altres per recullir los que cahien y los pavesos y lanses. Fou una festa molt impertinent y que causa risa de veure la fredo y poquedat de la cosa y tal que la gent tenia per be de anarsen y no veurels acabar sos entremesos, y dita justa se feu per orde del S.r Comte de Valencia loctinent de Cathalunya, y per ser cosa inhusitada y no vista en Barce- Torneig marítim.

lona y perque en lo esdevenidor se sapia lo que fou y qui feu dita festa se posa e memoria.

Bulla.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest dia los magnifichs consalers anaren a rebre la bulla de la Sta crusada al portal Nou, la qual reberen en la forma acostumada.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch referit y proposat per los magnifichs consellers que estan aguardant la resposta que daria lo loctinent general al que per part de la ciutat li (es) estat dit, los era estat presentat a IIIJ del corrent lo cartell dalt continuat, y per lo dit consell fonch determenat anassen los magnifichs consellers a dit loctinent general y li diguessen y dassen raho del que passave y lo suplicassen no das loch en que la ciutat sie agraviada segons en dita desliberatio se conte y que dita embaxada se li donas en scrits.

Embaixada al loctinent.

DIMARS X. — Dia de carnestoltes. — En aquest dia los magnifichs consellers inseguint la desliberatio del consell de cent lo dia abans feta, anaren a sa Ex.[a] al qual digueren lo que per dit consell ere estat desliberat donantli en un paper lo que per dit consell ere ordenat se li digues, y dit loctinent general prengue dit paper de ma del conseller en cap y sens obrir ni mirar lo que en ell estave scrit dix unes tals ho semblants paraules en sa lengua castellana — «Forsado habre de responder brevemente por no saber lo que en este papel se contiene y si es conforme a la voluntat de su magestat y a lo que yo deseo me holgare, y si es que se haya de tratar por terminos de justicia yo lo mirare y embiare a llamar la ciudad y les dare la respuesta» y dits magnifichs consellers feta reverentia sen anaren, dexant en poder de dit loctinent general la dita scriptura la qual ere del tenor seguent

«EX.[MO] SEÑOR

Sindichs de Monço.

Apres de haver respost los consellers de Barcelona al que per v. Ex.[a] los ere estat dit y manat per part de sa magestat acerca la restitutio dels sindichs que per la dita ciutat foren tramesos a Monço en lo estament que abans de la desliberatio del consell estaven, y per v. Ex.[a] respost que miraria lo paper se li donave en lo qual dita resposta estave continuada y apres enviaria a sercar los consellers y diria lo que li aparria se devia fer, a quatre del corrent es estat presentat als dits consellers un

cartell ab lo qual de part de v. Ex.ª se diu y mana a dits consellers y sindich de la ciutat que dins sis dies donen en ma y poder del magnifich micer Francesch Hubach hu dels tres Jutges de cort, posen los procehiments fets per la ciutat contra micer Francesch Çaragossa, micer Miquel Çarrovira y Pere Ferreres sindichs per dita ciutat tramesos en les corts de Monço, del qual manament per no esser conforme al que esperaven que v. Ex.ª los faria merçe y per ser cosa nova y no husitada en la present ciutat, no han pogut dits consellers dexar de donarne raho al consell general, lo qual ha desliberat que dits consellers extrajudicialmente vinguesen a refferir e, informar a v. Ex.ª com la dita ciutat enten no haver fet agravi algu als dits sindichs, axi per haver los competentment hoits y haver procehit segons estil y pratica de la present ciutat en semblants y altres negocis y segons la qualitat del negoci, lo qual per la major part consisteix ab letres y scriptures enviades del consell de la XXIIIJ.ª a dits sindichs y rebudes dells, com tambe per haver offert lo dit consell de hoir a dits sindichs en causa de recors si per ells se interposas al mateix consell com es acostumat y se deu fer segons lo us y costum y observansa dels privilegis y ordinations de dita ciutat, y semblants causes no se acostumen de evocar a la regia audientia civil y molt menys a la criminal ans be si algunes son estades evocades se son apres restituhides a la present ciutat E perço se supplicas a v. Ex.ª sie servit manar que lo dit real consell no se entrameta de dita causa, perque en altra manera no poria dexar la ciutat de donarne quexa a sa magestat com ha principal agravi, del qual redundaria dany irreparable a la dita ciutat. Y com a v. Ex.ª aparega tractar esta pretensio de la ciutat ab alguns dels doctors de dit real consell sie servit advertir com micer Miquel Quintana es pare de la nora de dit Pere Ferreres y la muller de dit micer Francesch Hubach es tia de la nora de mossen Pere Ferreres y lo magnifich regent es cosi germa de la muller de micer Miquel Çarrovira y la muller de dit regent es en deute y parenta de la muller de dit micer Francesch Çaragossa. Y si v. Ex.ª sera servit veure extrajudicialment los actes y procehiments fets per la ciutat contra los dits sindichs y les causes y rahons que mogueren a dit consell en haverho a desliberar axi, los dits consellers tenen orde del dit consell de donarne a v. Ex.ª copia de tot extrajudicialment com dit es perque ab

major descans puga v. Ex.ª fer la merçe a dita ciutat que a v. Ex.ª se suplica».

Festa de S.ª Eularia.

DIJOUS XIJ. — Festa de S.ta Eularia. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers ab promens a la seu com es acostumat.

Professo per peste.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest dia demati anaren los magnifichs consellers a la seu per acompanyar la professo que a llur instantia y petitio se feya, y ana a la esglesia y capella de S.t Roch fora del portal Nou per pregar a N. S. sie servit donar nos bona sanitat y guardarnos de pesta y altre mal contagios, aportaren en la civera S.t Roch ab son talem y ab molta solemnitat se celebra en dita esglesia un solemne offici. — En lo dit dia al depres dinar per part del Ex.nt loctinent general foren cridats los magnifichs consellers que anassen a casa de sa Ex.ª quels volia parlar, y essent alli los dix que ell havia mirat lo memorial o, paper que li havien ells donat, y haguera pres molt gran pler fos estat lo que en ell se contenia cosa de gratia per lo que desijave en lo (que) pogues complaure a la ciutat pero com era cosa de justicia e, interes de part, se havia de tractar en la audientia y no podia dexar de passar avant y fer justicia.

Negoci dels sindichs.

Embaxada al Loctinent.

DISSAPTE XIIIJ. — En aquest se tingue consell de cent en lo qual fonch proposat per los magnifichs consellers y refferida la resposta que lo S.r loctinent general los havia donada y per dit consell fonch determenat tornassen a fer altra embaxada los magnifichs consellers ab promens a sa Ex.ª , y comete aquest negoci a XVJ persones a les quals dona tot lo poder que se podra dar com en dit consell se conte y la nominatio de les XVJ persones.

DILLUNS XVJ. — En aquest dia se ordena per los consellers y XVJ.ª lo que havia de dir y contenir la embaxada segons la determinatio del consell, y aquella se continua en scrits ab vot y parer dels advocats de la casa y altres doctors que en asso foren cridats.

DIMARS XVIJ. — En aquest die los magnifichs consellers terç quart y quint per no poder entrevenir en asso lo cap conforme a la desliberacio del consell y estar molt mala la muller de conseller segon, inseguint la desliberatio del consell de cent lo dia de XIIIJ del corrent celebrat acompanyats dels honorables mossen Galceran Cahors mossen Jaume Camps y mossen

Hierony Prats de Bigues prohomens per ells elegits y dels officials de la casa de la ciutat y de molts altres, anaren a casa del Ex.[nt] loctinent general a effecte de referir y dir li lo que per dit consell ere estat desliberat y donarli la embaxada que en scrits aportaven, la qual tenia lo magnifich conseller terç micer Hierony Fivaller *la qual era y es del tenor baix contengut*, y essent davant dit loctinent general lo magnifich conseller terç li digue com ells havien comunicada y proposada en lo consell general de la ciutat la resposta que sa Ex.[a] los havia tornada a la embaxada li havien feta y al que per part de la ciutat li ere estat supplicat, y que lo dit consell confiant que sa Ex.[a] faria merçe a la ciutat com fins assi havia fet y no consentiria fos agraviada ni prejudicats sos privilegis, supplicaven a sa Ex.[a] manas que lo real consell no procehesca en lo que per part dels sindichs tramesos per esta ciutat en Monço se insta Y mane sa Ex.[a] que los privilegis usos y costums de la ciutat sien guardats y no sie prejudicada en res, y dita causa o, quexa remesa a la ciutat y consell de aquella a la qual toca conexer de semblants causes, y per dit effecte havia ordenada una scriptura o, supplicacio la qual de part de dit consell donave a sa Ex.[a] allargant la ma per donarley. Y lo dit loctinent general sens pendre dita scriptura o, paper respongue dient que molta raho te la ciutat de tenir ab ell la confiansa que diuen, perque sert poden ben creure que tota cosa que ell puga fer per benefici de la ciutat ho fara ab molt gran compliment, pero com en aquest negoci y hage interes de part instant y no es cosa de gratia que ell la puga de si mateix desliberar ni ferho, ha tractat ab lo consell al qual ha comes que fassen justicia y per aço pora lo sindich de la ciutat comparer davant lo relador y donarli la supplicacio que a ell se vol presentar y mostren los privilegis que alleguen, que ell dit loctinent general manara se fassa justicia, y per dit conseller terç li fonch respost que la ciutat no enten comparer davant lo consell real ni suplica a sa Ex.[a] mane a dit consell fassa justicia sino que no se entrameta de aquest negoci, que dexe fer a la ciutat lo que li toca, y que supplicave a sa Ex.[a] prenga y reba lo paper que se li presenta, recordant y advertint sa Ex.[a] que sa magestat y tambe ell han jurat de observar los privilegis usos y costums de la ciutat y principat, y dit loctinent general responent dix que ell no pendria supplicatio alguna sino que aquella donassen y presentassen al relador, y

per lo magnifich conseller quart fonch replicat y dit a dit loctinent general que la pretensio de la ciutat y lo agravi que preten, es haverse de conexer esta cosa per lo real consell, y a sa Ex.ª sols se supplica mane que no se entrameta lo dit real consell del negoci ques tracta per quant la conexensa de delictes comesos per officials de la ciutat toca al consell de cent y no enten comparer judicialment, y si sa Ex.ª volrra y sera servit veure los privilegis de la ciutat y los procehiments fets se amostraran a sa Ex.ª extrajudicialment y axi ho supplica la Ciutat a sa Ex.ª ho mane, y dit Ex.ᵗ loctinent general respongue que essent com es justicia ell no tenia mes que fer de manar se despedesca y se fes justicia, y no tenia perque ni volia pendre dita supplicatio, que la donassen al consell, y lo magnifich conseller quint replicant dix a dit loctinent general que fos servit rebre y acceptar la supplicatio que li presentaven y fes a esta ciutat la merçe que li supplicave, pus representava la persona de sa magestat a la qual se donaven y presentaven supplications y memorials y ell los accepta y pren, y dit S.ʳ loctinent general dix que no rebria en manera alguna dita supplicatio, que la donassen al relador y fessen alli lo quels aparagues. — La qual scriptura o, suplicatio o, embaxada, era del tenor seguent

«Ex.ᵐᵒ SEÑOR

Lo consell general de la present ciutat entenent lo que per v. Ex.ª es estat respost als consellers al que de part de dit consell havien supplicat a v. Ex.ª manas al real consell no procehis en lo que per part dels sindichs tramesos per esta ciutat en Monço se insta, desijant en quant li es y sera possible desviar tota manera de altercations, perque axi se fa millor lo servey de nostre señor y de sa magestat, considerant que si en lo Real consell se proceheix y passa avant en lo dit pretes recors per ser cosa inhusitada y nova en esta ciutat se li fara un gran y notable agravi y periudici y causara grans gastos y despeses enviant a sa magestat y altrament, les quals desija escusar y en tot lo que li sia possible desviar, Continuant lo que ja ab altre embaxada a v. Ex.ª per part de dita ciutat es estat supplicat y confiant sempre que de v. Ex.ª han de rebre tota merçe y favor, ha desliberat lo dit consell entre altres coses que los consellers tornassen a supplicar a v. Ex.ª com supplican extrajudicialment sia servit no donar loch en que dita causa se tracte ni della

conega lo consell real sino la matexa ciutat, com en altres consemblants casos es estat observat sens esserse fet lo contrari, y sera ajustar a les merces que de v. Ex.ª ha rebudes y a la gana que la ciutat sempre ha tinguda y te de servir a vostra Excellencia».

DIJOUS XVIIJ. — En aquest dia perço que lo consell de cent havia desliberat se procehis contra alguns officials de la ballia general los quals eren anats al cap de Lobregat o, circa y havien feta aprehensio o, inventariades algunes robes que la ciutat havia dat orde estiguessen y purgassen per ser vingudes de algunes parts suspitoses de pesta, y per trobarlos havien posats guardes en llurs cases ço es mossen..... Junyent scriva de dita ballia, Pau Serra porter tambe de dita ballia y..... mariner: Los dits mossen Junyent Pau Serra y..... entenent que dites guardes estaven per la ciutat y desijant en tot y per tot obehir a les ordinations y desliberations del consell de aquella, comparent davant los magnifichs consellers digueren que ells no entenien haver fet cosa contra la ciutat ans be pensant les dites robes eren bens vagants, per provisio feta en la ballia general eren anats per fer aprehensio delles y havien fet un memorial o, inventari, y que entenent ara la veritat tenien per no fet tot lo que havien fet y se sotsmetien al que per la ciutat los seria ordenat, com no entengan contradir y estar a tota obedientia de la ciutat, y per dits magnifichs consellers los fonch admesa la dita excusatio donantlos una fraterna perque altra volta no fassen semblants desordes. Purga per peste.

DIVENDRES XVIIIJ. — En aquest dia foren convidats los magnifichs consellers per part del magnifich mossen Miquel Ferrer conseller segon peral soterrar y dol de la S.ª Veronica Ferrera muller sua la qual era morta lo dia de ayr, venint los qui convidaren ab sos caperons al cap, y per dits magnifichs consellers foren cridats alguns cavallers y ciutedans per entendre dells lo que devien fer perço que lo sendema se havia de fer una professo ja determenada fer a la esglesia de S.t Sebastia, y foren aconsellats que anassen a la professo y al depres dinar ab ses gramalles anassen al dol. — Lo mateix dia vingueren en la casa de la ciutat don Francesch Agullana y mossen Francesch Ferrer dez Puig dient de part del estament dels magnifichs militars com ells havien tingut notitia de una crida que per part Dol per la muller de un conseller. Reclamacio contra certa pragmatica.

del Ex.^{nt} loctinent general ere estada feta per executio de certa pragmatica la qual era y es molt perjudicial a tots los barons y señors de vassalls y a tots los poblats en Cathalunya, per quant se diu y proveheix que si algun robo se fara per la terra, los poblats en lo terme ho parrochia ahont se fara hagen de pagar lo tal robo, y a mes de axo es cosa que nos pot fer en Cathalunya que pragmatiques se hage de observar, y perso seren ajuntats y daven part a ses magnificenties perque en nom de la ciutat ajudassen y fessen lo que conve, que axi be entenen ferho a saber als ecclesiastichs, los quals magnifichs consellers regratiaren lo bon avis quels daven y digueren que haurien son parer y tornarien resposta, y encontinent cridaren molts ciutedans y militars y referint lo dalt dit foren aconsellats devien enviar a dir a dits magnifichs militars que la ciutat farie tot lo que poria y deuria, y per aço feren electio de mossen Joan Luys Cornet y de mossen Miquel Doms, als quals donaren poder de tractar ab dits militars y ecclesiastichs y si aparexia fer embaxada als diputats ho fessen, y lo que mes convinga fer per la bona directio del negoci segons que tots junts dits tres estaments desliberaran y determenaran.

Professons per peste.

DISSAPTE XX. — En aquest dia se feu professo solemne anant de la seu a la capella de St Sebastia pregant al S.^{t} nos done bona sanitat y guarde de pesta: aportaren civera ab St Sebastia y altres ymages y los magnifichs consellers aportaren lo talem.

Quarters de sentenciats.

DIMARS XXIII. — Festa de St Macia. — En aquest dia la esglesia del Pi feu professo solemne y ana a la ✠ cuberta y porta los quarters que alli eren com fa de tres en tres anys.

DIVENDRES XXVI. — En aquest dia se feu una solemne professo pregant a nostre señor nos done bona salut y guarde de pesta, parti de la seu y ana a Sta Maria de la mar pregant a nostre Sr Deu y a la verge Maria y al glorios St Cristofol vulla intercedir, anaren los quatre magnifichs consellers aportant son talem y digueren offici solemne de St Cristofol en lo altar major ahont estave la sua ymatge del glorios St Cristofol la qual havien amprada del monastir de Junqueres, y portaven ab la civera dita ymage ab son talem que portaren los magnifichs consellers.

DISSAPTE XXVII. — En aquest dia se ajustaren en la diputatio les persones dels tres brassos o, estaments entre los

quals fonch lo magnifich conseller en cap, en qual ajuntament se tracta segons referi dit magnifich conseller en cap sobre lo agravi se preten per la crida es estada feta per lo S. loctinent general per executio de serta pragmatica feta per sa magestat continent en effecte que si en algunes parts de Cathalunya se feyen robos alguns per los camins, que los de les viles lochs o, parrochies ahont se farien ho hagen de pagar. — Y tambe per los molts accessos fa lo capita general y sos ministres mes que fins assi hage fets, y que tambe es molt agraviat aquest principat provehint estrangers de aquell de les encomiendes que vaguen de S.t Joan, y a mes de dites propositions se dona gran quexa als diputats com no treyen ni feyen publicar lo nou redres del general fet en Monço aquestes corts darreres en lo any M.D.LXXXV, sobre del que tingueren moltes altercations dient los diputats nol tenien, a la fi se resolgue que lo dalt proposat se remetes a XVIIJ persones VJ de quiscun estament, los quals resolguessen y fessen lo quels aparagues convenir fent embaxada al S.r loctinent general y si ere mester a sa magestat y fessen tot lo que per asso los aparegues convenir per lo benefici publich del present principat y comtats, y perque nols sie fet agravis ni prejudicis com sie cosa nova y no may feta que lo rey a soles sens consentiment de la terra fassa y pose leys en Cathalunya.

Queixa contra una pragmática.

Vitualles.

MARS

DILLUNS IJ. — En aquest dia entenent los magnifichs consellers que los señors diputats havien feta nominatio de les XVIIJ persones y que entre elles per lo estament real no havien anomenat lo conseller en cap com se acostuma, ajuntaren una promenia de molts ciutedans y militars y consultat lo dalt dit, encara que y hague diversitat de parers pero los mes aconsellaren se devia enviar a dir als S. S. diputats com la ciutat estava quexosa y agraviada de tal electio, perço que estant remes lo negoci dalt dit a XVIIJ persones dels tres estaments ab tot lo poder necessari, ere raho que la ciutat y conseller della fos la hu dells com ha cap del estament real. — Y ab tot asso los magnifichs consellers nou foren de parer ni volgueren fer dita

embaxada y lo negoci passa avant sens lo conseller, lo que no era raho. — En aquest mateix dia trameteren los magnifichs consellers a Joan Carreres causidich a Tarregona y per altres parts de la costa ab letres tambe dels diputats per als taulers del general, per rebre informatio y saber si es veritat lo que se diu que molts trauen blats de la terra ab licentia del loctinent general y sens ella, y entendre si per la costa y ha forments per carregar y que tingan licenties perque entes se puga provehir.

Sindichs de Monço.

DIMECRES IIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers terç quart y quint en absentia dels altres impedits, acompanyats dels magnifichs mossen Gaspar Pons de Ribelles Joan Miquel Pons y Hierony Prats de Bigues prohomens per ells elegits inseguint la desliberatio dells dits magnifichs consellers y setzena a IJ del corrent feta, anaren al Ex.^{nt} loctinent general al qual digue lo magnifich conseller terç com la ultima volta que ells eren estats a supplicar a sa Ex.ª fes merçe a esta ciutat de explicar y dir lo que sa magestat ere estat servit provehir y manar sobre lo de que los sindichs en Monço y apres los qui esta ciutat havia tramesos havien supplicat a sa magestat, y per sa Ex.ª los fonch dit y respost que per ser molts los caps que sa magestat li havia enviats y contenir diverses coses los estave remirant perque ho pogues dir y referir a la ciutat. Y com tots desijam complaure y servir a sa magestat en lo que li sera servey eren alli vinguts a supplicar com supplicaven a sa Ex.ª fos servit dir y explicar los, lo que sa magestat en dit negoci ere estat servit provehir y manar, y dit S. loctinent general respongue ab sa lengua castellana que haguera pres molt gran pler de haver sabut abans lo que la ciutat entenia y volia dirli y lo perque ells venien, per estar resolt y poderlos dar la resposta y tot lo contento que ell desijave, y haguera ja fet sino perque apres del que ell havia respost que estave remirant los recaptes que havia rebuts se li havia offert un dubte, per lo que ere estat necessari escriure y consultar ab sa magestat y que ja tenia cobrada la resposta y ho tenia en sa archimesa, y com ara no sabia lo que li entenien a demanar, nou tenia apunt ni tant resolt de manera los ho pugues dir empero que ell ho juntaria tot y remiraria y que per dema a la matexa ora tornassen alli que ell los ho diria, per lo que desijave complaure en tot lo que pugues y afavorir a la ciutat, y per dits magnifichs consellers li fonch regrasiada sa bona voluntat dient que sempre la ciutat ho havia

confiat y confiave axi de sa Ex.ª, y al que se volien despedir dit loctinent general ab la ma los feu detenir y dix que pus tenia la occasio que ara se li offeria, no volia dexar de dir los y encarregar que considerat que altres voltes la ciutat de Barcelona a pregaries de alguns particulars havia habilitat algunes persones que eren estades fetes inhabils y entre altres a Navel y altres que no li (recordaven?) los noms, ere molta mes raho que havent demanat y pregat sa magestat y ell en son nom que habilitassen los sindichs de Monço, majorment fent sa magestat testimoni que havien fet be son offici ho fessen ara demanant y pregantho sa magestat, al qual devien procurar complaure y servir per obligarlo a ferlos merçes, com entenia ell que sa magestat tenia en voluntat de ferlas, y que ell se offeria ser bon medianer y supplicarho a sa magestat, y que altra volta los deya y pregave que considerant estes coses tinguessen a be de complaure a sa magestat y servirlo en lo que demana y vol se habiliten los sindichs, considerant que en sa ma esta ferho ell, y que nou vol fer sino que la ciutat ho fassa, que ella matexa ho remedie per (fer) li a ell servey, y fentho axi sera com es dit obligar a sa magestat a ferlos merçes, y que ell com a cathala y natural que es della los ho pregave y encarregave per lo que entenia convenia molt axi a esta ciutat se fes, y per dit magnifich conseller terç li fonch respost que la ciutat y ells tenien molt ben coneguda la bona voluntat y affectio que de afavorir y fer merçe a esta ciutat sa Ex.ª te, empero com aqueix negoci estave en ma del consell de cent, y ells encara que eren cap de aquell no tenian vot ni podian fer mes de executar lo que en dit consell se deslibera y determina, no podien fer ni respondre cosa alguna al que sa Ex.ª los deya, pero que ells ho tractarian y dirian lo que sa Ex.ª los havia dit Y lo señor loctinent general dix «no dich jo ho fassan ells sino los qui ho han de fer, y que confiava ho farien com convenia a la ciutat», y feta reverentia se despediren.

DIJOUS V. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats dels matexos prohomens del dia de ayr tornaren a casa del S.r loctinent general, al qual digue lo magnifich conseller terç que eren alli vinguts per lo que ayr los digue sa Ex.ª tornassen, quels daria la resposta y diria lo que sa magestat ere estat servit provehir en lo que per part de la ciutat li ere estat supplicat, y lo S.r loctinent general tenint en ses mans un plech

Visita al loctinent.

de paper de full comu continent en si quatre fulls, dix que sa magestat li havia enviat aquells papers en los quals estaven los caps que eren estats supplicats per los sindichs que foren enviats per la ciutat en Monço y les decretations que per sa magestat eren estades fetes, y perque se contenian en ell moltes coses y poria esser no li recordassen totes y perque la ciutat millor pugue veure y entendre lo que sa magestat ere estat servit provehir y manar, havia pensat donarlos los matexos papers los quals podien mirar y veure y aturarse copia dells y apres tornar los hi a embiar, y en lo demes que se ha supplicat sa magestat ho esta mirant, y espera provehira a contento de la ciutat y axi se offeria ell intercedirho ab sa magestat y fer tot lo que pora en benefici de tots axi en particular com en general, per lo que desija reste dell alguna memoria. Y per dits magnifichs consellers acceptats dits papers fonch regrasiada molt a sa Ex.ª la bona voluntat, y dit S.r loctinent dix que podien estar molt serts ho farie com deya, y que ells devien fer per manera que sa magestat restas servit y content de la ciutat y obligat a ferlos merçes, y axi se despediren, copia del qual paper donat per lo loctinent general esta cosit en lo present libre (1). — Lo mateix dia se tingue consell de cent en lo qual se deslibera y remete als magnifichs consellers y XVJ persones que mirassen los papers que dit loctinent general havia donats, los quals eren estats legits en dit consell y que apuntassen y responguessen lo que acerca cada capitol se deu respondre y fer, y si ere mester trametessen a sa magestat com en dit consell se conte, y tambe se proposa que farien dels sindichs, y se determena que renunciassen al recors interposat y vinguessen al consell de la ciutat que alli se miraria de sa justicia.

Festa de S.ª Madrona.

Diumenge XV. — Festa de S.ta Madrona. — En aquest dia fonch la festa de la gloriosa S.ta Madrona y per ser diumenge fonch transferida per lo dilluns y fonch feta festa.

Dilluns XVJ. — En aquest dia se feu la festa de S.ta Madrona y anaren los magnifichs consellers a la professo de la seu que ana a la capella y casa de S.ta Madrona, ahont se celebra offici molt solemne. — E per lo dit dia manaren los magnifichs consellers se donas piatansa als frares de S.ta Madrona y se despengues fins en sinquanta sous y no mes.

(1) Vegis l' Apéndix III, al volúm XXé original.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia lo secretari de sa Ex.ª mossen Costa aporta y dona als magnifichs consellers una letra de sa magestat sobre lo negoci dels ciutadans que sa magestat ab sos privilegis ha creats, la qual esta continuada en la present pagina baix apres de la jornada de XX per descuyt, y en lo registre de letres reals. Ciutedans nous.

DIVENDRES XX. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats dels officials de la casa y molts altres, anaren a casa del Ex.nt loctinent general al qual digueren com la ciutat y lo consell de aquella havien mirat los papers y copia de les decretations que la magestat de nostre rey y señor havia fetes al que per part de la ciutat li ere estat suplicat y les merces fetes a la present ciutat, los quals los eren estats donats per sa Ex.ª del qual se havien aturada copia y besaven les mans a sa Ex.ª per lo que entenien que per son medi y favor ho havien rebut, y que suplicaven a sa Ex.ª fes merce a la ciutat de anomenar persones ab les quals se pogues tractar lo que sa magestat ere servit per lo que se preten reste cobradora la ciutat del censal del serenissim rey don Alfonso, y per lo dels molins y cops, y del que se ha pagar en Cicilia per los nous imposits, y per mirar los privilegis ha de mostrar la ciutat per la extraccio dels balles y jutges de taula, y que si tenia algunes provisions per lo de les XIJ.M ₶ enprestades a la serenissima Emperatris y tambe en los altres caps suplicats a sa magestat fos servit donarlas a la ciutat, y per quant eren molts los negocis, per millor intelligentia dells los portaven continuats en un paper que donaren a sa Ex.ª suplicantlo manas veure aquell y respondre al que en ell se li suplica, lo qual donaren a dit Ex.nt loctinent general, y encontinent rebut aquell dix que prenia molt pler que la ciutat entengues la voluntat sua y gana que de fer tot lo benefici que puga a la ciutat te, y que li parexia devien enviar a fer traure los privilegis que sa magestat los ha fet merce atorgar y que ell tambe scriura, miraria lo memorial li donaven y vist enviaria a sercar la ciutat y respondria lo que se haura de fer, lo qual memorial donat per dits magnifichs consellers a dit S.r loctinent general esta continuat al peu del que ell havia donat a la ciutat y es del tenor alli contengut lo qual esta assi cosit (1). Greuges.

---

(1) Vegis en dit Apéndix III á est volúm XX.6

Carta de sa mag.[t] per lo negoci dels ciutadans de la ciutat de Barcelona

«El Rey

Letra de S. M.
Nous ciutadans honrats.

Amados y fieles nuestros, por la carta que el conde de Miranda siendo nuestro lugarteniente general en esse principado nos scrivio, sobre la differentia que se havia movido entre los ciudadanos honrrados dessa nuestra ciudad de Barcelona y los que en estas ultimas cortes de Monçon creamos y les mandamos despatxar privilegios dello, entendimos las pretensiones que tienen los antiguos por muchas razones que dieron por scrito en el memorial que sobre ello le presentaron, que a estos nuevos ciudadanos no se les dava facultad de ser matriculados ni poder para hazer otros ciudadanos, sino solamente gosar del privilegio militar de que gosan los ciudadanos antiguos, sobre lo qual tambien havemos recebido vuestra carta que nos dieron las personas que nos embiastes, supplicandonos mandassemos declarar sobre esto nuestra voluntad para que con ello cesse la dicha differentia, y porque lo es que los ciudadanos honrrados por nos creados gosen de todos los privilegios gratias prehemimentias y perrogativas de que gosan los ciudadanos honrrados antiguos, y los que se han nombrado y hecho por ellos segun la facultad que les esta concedida, y en particular que sean matriculados como ellos, y intervengan y tengan voto en la creation de Ciudadanos que se suele hazer en cada un año por el mes de mayo Por ende os encargamos y mandamos que sin dar lugar a mas pretensiones ni dissensiones entre los dichos ciudadanos, el dia primero de mayo proxime venidero que suele ser la junta para election de nuevos ciudadanos conforme al privilegio del catholico Rey don Hernando nuestro visaguelo, notifiqueys y declareys a los dichos ciudadanos antiguos haver sido y ser nuestra intention y voluntad de que los ciudadanos nuevos por nos creados y que por adelante crearemos, gosen como dicho es en todo y por todo de lo que los antiguos gosan como arriba se dize sin que sobrello se de lugar a mas altercationes ni interpretationes. Y de nuestra parte les direys y ordenareis que esta nuestra carta se registre y continue en el libro de la matricula que tienen para continuar los nombres de dichos ciudadanos y nos dareis aviso como se huviere hecho porque lo queremos en-

tender. Data en Madrid a XVJ de ebrero de M.D.LXXXVIJ.— Yo el Rey.

V.t Frigola vicecancellarius — V.t Sapena Regens
V.t Comes generalis thesaurarius — V.t Terça Regens
V.t Marzilla Regens — V.t Quintana Regens.

Gassol Secretarius.

A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barçelona.»

Agravi de la Capitania general.

Dilluns XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per lo arrendar les carns, y estant congregats vingueren en dit consell mossen Jaume Aguilar y Monserrat Aguilar deduhint en dit consell un agravi molt gran se feya per la capitania general contra Pere Cassador y dona Anna Senmanat y tambe contra Francesch Carles caputxer, y per lo consell fonch determenat se trametes embaxada al S.r loctinent y capita general manas remediar dit agravi, y tambe se digues als diputats que per sa part fessen lo que poguessen perque dit agravi no passas avant, y en lo demes que se hauria de fer fos remes als magnifichs consellers y dotzena ja elegida per conservadors dels privilegis de la ciutat com totes estes coses en dit consell estan largament continuades.

Dimecres XXV. — Festa de nostra señora y per ser en la senmana sancta, fonch transferida fins al dilluns de la senmana apres pasqua ço es post octavas a VJ de Abril.

Diumenge XXVIIIJ. — Dia de pasqua.

ABRIL

Embaxada al loctinent.

Divendres IIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers inseguint la desliberatio del consell celebrat a XXIIJ de març proppassat feren nominatio y electio de les persones de mossen Galceran Cahors y de Soler y de mossen Joan Sauri per anar a sa Ex.a y fer la embaxada que per lo dit consell fonch desliberada ferse, als quals donaren un memorial en scrits ab lo qual

estaven continuats los fonaments y causes per les quals la ciutat preten estar agraviada y digueren anassen al dit loctinent general y li diguessen y supplicassen conforme al memorial estave contengut, y diguessen que per contenir molts caps ley donaven en scrit, los quals anaren y tornats referiren als magnifichs consellers com ells eren anats a sa Ex.ª y li havien explicat la embaxada y dit lo que los ere estat manat per ses magnificenties y donat lo memorial que aportaven, y que lo S.r loctinent general los havia respost que son animo ni lo de sa magestat no es rompre constitutions ni libertats de la terra ans en quant puga los desija augmentar, y que ell reb de bona gana y enten tot lo que per part de la ciutat se li envia a dir, y mirara particularment lo paper que li donaven y haura son consell ab les persones que en asso se deura aconsellar y en tot procurara se fasse lo que se pora y deura fer acerca del que per part de la ciutat se li suplica, y que certificassen a la ciutat ho faria com deya, lo qual memorial es del tenor del que esta assi cosit (1).

DILLUNS VJ. — En aquest dia se feu la festa de N.ª S.ª de mars que per esser lo seu dia en la senmana S.ta fonch transferida.

Agravi de la Capitania.

DIMARS VIJ. — En aquest dia mossen Galceran Cahors y mossen Joan Sauri referiren als magnifichs consellers com ells per orde de ses magnificenties eren anats als señors diputats als quals havien dit y refferit los agravis que la ciutat preten son fets per lo consell de la capitania general a Pere Cassador y altres, y donat altre semblant memorial quel havien donat al Ex.nt loctinent general per lo dit effecte, supplicant a dits SS. diputats que pus a ells toca lo principal carrech de deffensar y procurar nos rompan ni se contrafasse a constitutions de Cathalunya ni als privilegis de la ciutat y principat, miren y donen orde axi enviantho a dir al Ex.nt loctinent general com altrament no sien agraviats Pere Cassador y altres en dit memorial anomenats ni los ciutedans de Barcelona y poblats en lo present principat segons mes larch se conte en lo dit memorial, y per dits SS. diputats per orgue del S.r don Joan de Queralt per absentia del ecclesiastich malalt fonch respost que ja ells tenien alguna noticia destes coses axi per part de Pere Cassador com tambe per part del estament militar, y quels havien dit que pro-

(1) Vegis l' Apéndix IV al present volúm XX.é

curassen de informar als advocats de la diputatio deduhint y mostrant ab que se rompen y contrafa a les constitutions y privilegis, perque entenentho ells y essent aconsellats per sos assessors faran y executaran tot lo que deuran y tindran obligatio per la deffensa de dites constitutions y privilegis. — Lo mateix dia fonch presentat un manament a mossen Hierony Antich Canyelles scriva del consell, que dins tres dies a pena de carçer done los procehiments fets contra los sindichs de la ciutat en les corts de Monço.

DIJOUS VIIIJ. — En aquest dia estant lo consell general congregat y ja votant, entra Francesch Aroles mercader al qual digueren los SS. consellers que hisques perque ere deutor de la ciutat, lo qual porfia y nou volgue fer pretenent que volia lo hois lo consell, y no volent los consellers que digues res sino que si pretenia agravi recorregues, alguns mercaders se alsaren per defensar dit Aroles contra los consellers y contra del sotsballe que ere alli per traurel, en tant que lo conseller quint se volgue despullar la gramalla y los de consell senaladament los manestrals lansaren dit Aroles fora, y fou un gran escandol y prengueren alguns del consell.

Tumult en lo Concell.

DIVENDRES X. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a casa del Ex.t loctinent general al qual digueren venien alli perço que per part de sa Ex.a eren estats enviats a demanar per entendre que manave sa Ex.a, y per lo S.r loctinent general los fonch dit que eren estats alli vuyt o, nou cavallers dient y quexantse que com ells haguessen feta fermansa a la magestat de la cesarea Emperatris per les XIJ.M ₶ que la ciutat li feu servey y empresta al temps que passa per esta ciutat anant a la cort, y que no obstant que la magestat del rey nostre señor a petitio y supplicatio de la present ciutat ere estat y es content que dites XIJ.M ₶ se paguen y tornen a la ciutat dels diners del servey de les ultimes corts conforme a les decretations per sa magestat fetes y en lo memorial que per ell dit loctinent los ere estat donat se conte, ara la ciutat los executave y volia que ells com a fermanses pagassen dites XIJ.M ₶ y que per dit effecte havien recorregut a ell perque digues a la ciutat no procehis en dita executio conminada sino que pus tenen la voluntat de sa magestat y es conforme al que la ciutat a demanat y supplicat tingan a be de cobrarho de dit servey, y que perço los havia enviats a sercar per dir los com los deya que mirassen

Fermançes del emprestech a la Emperatris.

que fent executio contra dites fermanses serie fer deservey a la S.ª Emperatris y a sa magestat y tindria ella molta raho de no agrahir los lo servey li havien fet pus estave en sa ma de la ciutat de cobrarho de dit servey, y que a ell li aparexia y los pregave no passassen avant sino que escriguessen y procurassen de fer traure les provisions que son menester per cobrar dites XIJ.M ℔ 𝔰 del servey, les quals ab facilitat sels donaran y sera fer lo que conve a la ciutat y no faran deservey a dita S.ª Emperatriz y a ell li faran molt gran pler, y per los dits magnifichs consellers li fonch respost que lo consell tenia anomenades persones ab les quals estos negocis se han de tractar, quels dirian lo que sa Ex.ª los havia dit y farien lo que serien aconsellats. Y mes avant dits magnifichs consellers digueren a dit S.r loctinent general quel supplicaven fos servit anomenar les persones que per part de sa magestat se han de anomenar per tractar sobre lo degut del censal del rey don Alfonso, dels molins, cops, y altres coses y respondre al que ab lo memorial que per part de la ciutat ells li havien donat, y dit S.r loctinent general dix que havie molts dies no havia ajuntat ni tingut consell del patrimoni de sa magestat, que ell lo manaria juntar y procuraria anomenar persones de confiansa y bons crestians y no apassionats y tals quals per lo negoci se requer y en estar resolt ho faria a saber a la ciutat y respondria a tot.

Preso de mossen Hierony Antich Canyelles scriva major del consell.

DILLUNS XIIJ. — En aquest ja ora tarda, exint mossen Hierony Antich Canyelles de la casa de la ciutat, lo prengue mossen Federich Pol alguatzir real y lo posa en les carcers comuns de la present ciutat per manament de sa Ex.ª , amenant lo a la preso al seu costat sens portar lo pres.

Afer dels Sindichs de Monço.

DIMARS XIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch proposat per los magnifichs consellers com lo dia abans ere estat pres per un alguatzir real mossen Hierony Antich Canyelles scriva major del consell, y al que se creya ere per no haver donat copia dels procehiments fets per la ciutat contra los sindichs de Monso, y perço lo present consell ves que se devia fer, y per dit consell fonch determenat que los magnifichs consellers ab promens anassen al S.r virrey ab embaxada y lo supplicassen manas traure dit Canyelles, restant lo consell congregat aguardant la resposta segons en dit consell se conte Los quals magnifichs consellers acompanyats de promens y moltes altres persones del consell y officials de la ciutat anaren

a dit S.r loctinent general al qual digueren com ells venien alli per part de la ciutat y consell general per supplicar a sa Ex.a fos servit manar traure de la preso a mossen Hierony Antich Canyelles scriva del consell de la ciutat, lo qual per manament de sa Ex.a ere estat pres y posat en la preso y carcers comuns, perço que la ciutat tenia necessitat de sa persona per los negocis y affers della, majorment no sabent ni entenent hagues feta cosa alguna ni comes delicte per lo qual meresques esser pres y axi supplicaven a sa Ex.a lo manas traure, y dit S.r loctinent general dix que encara que no es costuma ni se sol dir a ningun pres la causa per la qual esta pres fins que se li publica la enquesta, empero per ser cosa que toca a la ciutat, a la qual ell desija afavorir y complaure en tot lo que li sera possible los diria la causa y lo perque ere estat pres, y ere perque dit Canyelles no havia volgut donar los actes que li eren estats demanats y se li ere per aço fets molts manaments perque los donas y may havia obehit, y que a la ciutat (entenent la voluntat y gana que sa magestat te de fer las merces y ell de afavorirla y fer justicia segons mereix la affectio que sempre esta ciutat a tinguda y mostrat tenir al servey de sa magestat, per lo qual molts dels passats han posada y perduda llur vida y enten y creu ell farien lo mateix los presents si fos mester) no li devia pesar ni desviar que sa magestat y son real consell essent persones tant cristianes y de la qualitat que son, entengan lo que ha fet la ciutat y ha procehit contra los sindichs Y per dits magnifichs consellers fonch replicat y dit que mossen Canyelles esta subordinat als consellers y consell de la ciutat y no pot donar actes alguns ni fer en negocis de la ciutat sino lo que per dits consellers y consell li es permes, y perço no te ni se li pot dar culpa alguna y axi supplicaven a sa Ex.a sie servit manar lo traure y libertar, que la ciutat se offereix prompta y aparellada en fer tot lo que tindra obligatio y sera servey de Deu y de sa magestat y benefici de dita ciutat, y dit S.r loctinent general dix que ell tambe responia y deya lo mateix que dits magnifichs consellers deyen y offerien. — E tornats dits magnifichs consellers feren relatio en lo consell y digueren la resposta de sa Ex.a , y fonch per dit consell determenat que se li fes altra embaxada y que anassen algunes persones de consell y offerissen dar al S.r loctinent general copia de dits procehiments extrajudicialment segons en dita desliberatio se conte.

Dimecres XV. — En aquest dia enviaren los magnifichs consellers per ora al S. loctinent general, y perque havia pres purga dix que fos per lo sendema.

Dijous XVJ. — En aquest dia anaren mossen Galceran Cahors Joan Luys Cornet y Joan Sauri a sa Ex.ª y li digueren conforme que ab la desliberatio del consell celebrat dit dia esta contengut, e per dit S.r loctinent general fonch dit y respost que sa magestat essent rey y señor..... — Se continua en paper á part lo seguent: «Dijous XVJ — Feta la embaxada al loctinent general conforme a la desliberatio de consell, tornats referiren havia respost que lo rey essent rey y señor quexant se a ell alguna persona tenia obligatio de hoir y ferlos justicia y que ell essent son loctinent la tenia tambe, y havent recorregut los sindichs desta ciutat y quexarse eren estats agraviats per la ciutat, tenia obligatio de hoirlos y entendre lo de ques quexaven y fer justicia encara que te per molt sert y creu que la ciutat ha fet justicia, y perço nols ha de pesar que ell ho entenga ab los doctors del real consell dels quals no havien de creure ni entendre fessen cosa que no la degan fer, y han de tenir confiansa ab ells per ser com son naturals de la terra y tenen fills que han de viure en ella, y que rebre ells los actes que se li offerexen donar extrajudicialment nou podra fer quels donassen al relador, ampliant ab moltes paraules y offerirse fer per la ciutat tot lo que puga afavorirla fins a dir que tractantse est negoci y tenint lo consell a paritat ell se adheriria a la part de la ciutat, dient mes y exortant a dits embaxadors que devien procurar ab lo consel que tingues compte en servir a sa magestat y seguir sa voluntat conforme que ell havia scrit y significat a la ciutat ab la letra o, letres los havia scrites, y que asso devien tractar en lo consell de hont esperave exiria la determinatio tal que sa magestat seria servit y content y la ciutat salva y assossegada, y en lo que ere estat suplicat manas traure a mossen Canyelles no respongue cosa alguna.

Afer dels Sindichs.

Dimars XXJ. — En aquest dia anaren mossen Galceran Cahors y Joan Luys Cornet y mossen Joan Sauri a sa Ex.ª y de part dels magnifichs consellers y consell digueren y refferiren a sa Ex.ª com lo consell havia determenat que lo sindich de la ciutat anas a sa magestat y li donas raho del que assi passave acerca lo dels sindichs tramesos en Monço, perque sa magestat nos desgustas ni rebes decebriment algu de la ciutat ni del con-

sell, y que tambe havia determenat se donassen los actes y procehiments fets contra los sindichs, y que supplicaven manas traure de la preso mossen Canyelles scriva del consell, y tornats refferiren com sa Ex.ª los havia escoltats ab molt bon rostro y continent, y quels havia dit y respost que encara que se devia dar credit a ells per ser les persones que son, totavia havent ell comes lo negoci a justicia nos podia determenar, que informassen y parlassen al Regent y al relador de la causa, y que apres que ell seria informat y sabria lo que havia de fer faria lo que convindria E mes dix que may li aparria a ell mas que los vassalls donen raho a son rey y señor, encara que desijave que assi se pensas com poder dar en asso gust a sa magestat.

DIMECRES XXIJ. — En aquest dia anaren los SS. consellers a la diputatio per les vespres de la festa de S.t Jordi.

DIJOUS XXIIJ. — Festa de S.t Jordi. — En aquest dia y ja les vespres abans anaren los magnifichs consellers acompanyats de sos officials a la diputatio per hoir lo offici y sermo, y foren rebuts per un sol diputat per ser mort lo ecclesiastich y tenir dol de sa muller lo militar, y tambe fonch alli lo virrey al qual reberen dits diputat y hoidors. S.t Jordi.

DIVENDRES XXIIIJ. — En aquest dia fonch feta determenatio y desliberatio per los magnifichs consellers ab vot y parer dels advocats micers Exerrat, Masnovell, y Serra que se donassen als olim sindichs la copia dels procehiments per ells fets y axi se dona a tots tres dit dia.

DISSAPTE XXV. — Festa de S.t March. — En aquest dia se tingue lo consell ordinari y foren trets en consols de la lotja, mestre Hierony Magarola metge, mossen Joan Soria mercader, Jutge de apells Simon Canyet. En lo dit consell casi acabant de votar requeriren micer Pere Calvo y micer Joseph Dalmau que tambe eren de consell que se legis en presentia del consell la letra que sa magestat havia scrita a la ciutat sobre les contentions son entre los ciutedans matriculats en la casa de la ciutat y los altres ciutedans que de nou ha fets y creats sa magestat, la qual esta dal continuada a la jornada de XX de mars prop passat. Consols y Jutge d' apells.

DIMARS XXVIIJ. — En aquest dia hajuntaren los magnifichs consellers una promenia a instantia de les persones del bras militar lo qual sere ajuntat al capitol de la seu a instantia del S.r vescomte de Rochaberti, y fonch proposat per los magnifichs Queixa sobre una pragmática.

consellers los molts agravis se feyen als poblats en lo present principat volent y manant se observe certa pragmatica feta per sa magestat en Madrid sobre los robos y mals se fan per Cathalunya, la qual mana hagen de pagar los del loch o, terme ahont se faran, y tambe les moltes vexations que los del real consell criminal fan compellint als poblats en dar carretes o, composantse y fentlos pagar certas quantitats y moltes altres coses se fan en perjudici de la terra, y que las personas del estament ecclesiastich havian nomenades sis persones y los del estament militar altres sis, y que eren estats requests ne anomenassen altres sis per lo estament real perque totes XVIIJ poguessen veure y pensar lo fahedor y entendre lo remey que en asso se pora tenir, y foren aconsellats que ells dits magnifichs consellers anomenassen tambe altres sis y foren nomenats

Mossen Galceran de Navel	mossen Enrich Terre
mossen Perot Amat	mossen Miquel Doms
mossen Federich Vilana	mossen Federich Roig Soler.

MAIG

Ciutadans honrats.

DIVENDRES I. — En aquest dia los magnifichs consellers ensemps ab alguns magnifichs ciutedans honrrats matriculats inseguint llur antiga consuetut en virtut del real privilegi per lo serenissimo rey don Ferran y per la magestat del Rey nostre señor atorgat, se congregaren per fer y elegir ciutedans y per no haver hi lo compliment necessari no sen feren alguns Empero los magnifichs consellers notificaren als que alli eren presents la letra que sa magestat los havia escrita y sobre asso se feren alguns actes de protestes entre los ciutedans nous y creats per sa magestat ab los ciutedans antichs.

Jurament de consols.

DISSAPTE IJ. — En aquest dia juraren los consols de la lotja los quals se ajuntaren en la lotja y vingueren en la present casa y juraren en ma del S. conseller en cap y apres agraduats ab los magnifichs consellers sen tornaren a lotja. — E lo dit dia fonch tret de preso mossen Hierony Antich Canyelles donant ell una supplicatio al consell y fonch provehit, relaxetur.

Liberatio de mossen Canyelles.

DIUMENGE IIJ. — Festa de Sta Creu. — En aquest dia los

magnifichs consellers anaren a la seu per la festa que aquell dia se fa en ella per ser cap de la esglesia, anaren ab promens, y lo depres dinar anaren al Born per les justes ordinaries fa lo general per St Jordi.

Justas ordinarias.

Lletanias.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia comensaren les professons de les ledanies y anaren los magnifichs consellers per acompanyar dites professons.

DIJOUS VIJ. — Festa de Assensio.

Captura del Veguer.

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers manaren juntar una promenia perque los consellassen lo que se havia de fer en lo que eren estats avisats que lo S.^{r} virrey com ha capita general havie manat posar a la preso a mossen Cosme Fivaller veguer de la present ciutat, y foren consellats que juntassen advocats y vessen lo que en asso se podia y devia fer per quant se pretenia ere contra constitutions.

Enviat a S. M.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per firmar sindicat a mossen Barthomeu Boffill lo qual ere estat determenat anas ab mossen Joan Sala sindich ordinari de la ciutat en cort de sa magestat, y axi fonch firmat sindicat als dos ço es Joan Sala y Barthomeu Boffill, no se si.....

Bandolers.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia juntaren los magnifichs consellers una promenia perque los consellassen que devien fer sobre les quexes los eren estades donades per alguns cavallers com per lo real consell se havia posat secreste a la jurisdictio te la ciutat de Leyda y a molts altres lochs perque no havien perseguits los bandolers y ladres que pochs dies ha havien destrossats uns carros que portaven moneda y robades passades XXXX.^{M} ll. s.

Jurament del veguer.

DISSAPTE XVJ. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats de alguns cavallers y officials de la ciutat anaren al porxo de St Jaume a effecte y per lo jurament havia de prestar don Joan de Comalonga veguer novament creat, y essent alli tantost acudi lo dit don Joan de Comalonga ab alguns cavallers quel acompanyaven y assentats tots en los padrissos que alli son los quals estaven ab sos draps de ras, se feu la agraduatio per los obrers en la forma acostumada y segons en lo libre de les graduations te lo scriva dels obrers, anant lo dit don Joan esdevenidor veguer en la segona filera, y axi agraduats anaren a la plaça del Rey anant per la Calseteria, y pujaren alt al repla de les grades que son davant la esglesia del palau ahont solia

haver un portal qui entrave al palau real, ahont ere ja lo magnifich mossen Joan de Prats balle de Barcelona en ma y poder del qual jura y presta lo jurament acostumat prestar lo dit don Joan de Comalonga, legit aquell per lo scriva de la ballia, y apres hoy sententia de excomunicatio la qual proferi lo magnifich micer Sans official del R.^{m} bisbe de Barcelona y encontinent lo balle de Barcelona dona y posa en mans del veguer un basto larch com solen portar, y fet asso tots ensemps baxant de dit loch sen anaren a casa de la ciutat anant don Joan veguer a ma dreta de la primera filera y lo conseller en cap a la squerra y en mig anaren los qui eren estats agraduats tornant los altres de la matexa manera eren anats, y essent en casa de la ciutat en lo apartament de consell de trenta presta lo jurament acostumat, legit aquell primer per lo scriva del consell, y depres tots junts anaren a la cort del veguer anant de la manera eren vinguts, y lo S. veguer se assegue en la cadira que esta en dita cort y al seu costat dassa y dalla los magnifichs consellers y entre ells feren seure dels cavallers que anaven ab ells en dita agraduatio, y encontinent mossen..... Fonolleda causidich feu demanda davant lo S.^{r} veguer al magnifich mossen Roig Soler ciuteda dientli devia cent ducats li havia prestats, quels hi pagas, y mossen Federich Roig Soler respongue que no li devia res y per lo S.^{r} veguer foren donats deu dies a provar, y encontinent mossen Salvador Pastor notari dels reclams aportas un albara per traure un pres de la preso al dit S.^{r} veguer quel firmas lo qual ferma encontinent, y li fonch perço donat un real per lo terç li tocave, lo qual mana donar al primer pobre y fonch donat, y fets dits exercissis tornaren lo S.^{r} veguer y consellers a la casa de la ciutat ab tots los qui aquells acompanyaren y dexant en ella als magnifichs consellers lo S.^{r} veguer munta a cavall y ab ell molts cavallers y feren la volta acostumada.

Sobre jurament del balle.

DISSAPTE XXIIJ. — En aquest dia lo magnifich Gaspar de St Climent en Barcelona domiciliat, presenta als magnifichs consellers un privilegi ab lo qual la magestat del rey nostre señor lo ha provehit en balle de la present ciutat, ha effecte que los magnifichs consellers manassen veure y regonexer dit privilegi y registrar aquell y per al dilluns apres seguent assistissen al jurament que entenia prestar, y per los magnifichs consellers hagut parer dels advocats de la casa fonch desliberat que lo privilegi no fos vist ni regonegut y manco registrat, y que no

anassen al dit jurament perço que no fos vist que la ciutat adhereix y consent en semblants provisions com pretenga es estada agraviada en perturbarla de la extractio que quiscun trienni solia fer de terna per al dit offici de balle, com preten ha de fer en virtut de reals privilegis, protestant que perço no sia fet perjudici a la pretensio de la ciutat.

DIMECRES XXVIJ. — Vigilia de corpus. — En aquest dia que ere la vigilia de la festa de corpus, inseguint la consuetut acostumada los magnifichs Consellers se ajuntaren en lo porxo de S.t Jaume per anar a les vespres a la seu, havent fet convidar per lo sindich y sotssindich les persones illustres eren en Barcelona y per los verguers a molts cavallers y ciutedans, y estantse fent la agraduatio arribaren en dit loch primer lo Ill.e don Pedro de Cardona portant veus de general governador y poch apres arriba lo Ill.e S.r micer Hierony Manegat canceller, y entre los dos y hague (questió) sobre la precedentia y qual dels dos havia de precehir, y perço estigueren de peus tots axi ells com los magnifichs consellers y los altres allegant quiscu ses pretensions, y los magnifichs consellers vehent dita controversia manaren regonexer alguns libres de agraduations antichs, y en lo entretant per quant la ora de anar a les vespres de la seu passave trameteren dits magnifichs consellers a dir al Ill.e portant veus de general governador tingues a be per ara y fos servit dar algun orde com se pogues passar avant en la serimonia y festa que la ciutat en semblant dia sol fer, y dit S.r governador entrant en la esglesia de S.t Jaume ahont la major part dels consellers ab molts promens estaven congregats dix als magnifichs consellers que no obstant que ell pretenga y entenga tenir molta raho y que estave clar que haventse de trobar exemplars serien en sa favor, empero perque lo servey de Deu y la serimonia de la ciutat no cessassen, ell sen volia anar y sen aniria, y regratiantli dits magnifichs consellers la bona voluntat e intentio sen tornaren en llur loch y passaren avant en fer la agraduatio agraduhant en lo primer loch lo S.r canceller segons en lo libre dels obrers se conte y passaren avant en fer la festa acostumada. Questio de precedencia.

DIJOUS XXVIIJ. — Festa de corpus. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu per asistir y acompanyar la professo se feya per lo S.t sagrament del cors precios de Jesuxpt en la forma acostumada, y perque lo qui havia de portar Professo de Corpus.

la bandera en tal dia portar acostumada que es de la ciutat dix que per ser molt gran y pesada no la podia o, volia portar sino que aportarian la ordinaria que tambe es feta per la ciutat y la te la seu, perço se posa la gran en la finestra de casa la ciutat y se empaliassen totes les finestres dels draps de seda de la ciutat perque lo poble entengues y tots los miradors que nos dexave de portar bandera sumptuosa y qual se solia per no tenirla sino per no volerla portar, y la occasio fonch perque havent demanat per part del capitol ab embaxada als consellers que manassen dar algun estipendi a qui la portaria y havent respost ere cosa que may ses feta, perço se enten no la volgueren portar.

JUNY

Jurament de Prior de Veguer.

DILLUNS I. — En aquest dia jura y prengue possessio micer Hierony Guiamar prior de la cort del veguer, y ana per acompanyar y asistir en dit jurament micer Hierony Fivaller conseller cunyat seu, lo qual estigue apres del veguer, y no obstant ere estat nomenat en conseller de prior no jura en la cort sino apres en la casa de la ciutat li fonch rebut jurament.

Sindichs pera la cort.

DISSAPTE VJ. — En aquest dia partiren mossen Joan Sala sindich ordinari de la ciutat y ab ell mossen Barthomeu Boffill sindich constituhit per lo honorable Consell, anant a Madrid tramesos per la ciutat a sa magestat.

Forment gastat.

DIMARS XVJ. — En aquest dia los magnifichs consellers acompanyats dels officials de la casa anaren a sa Ex.ª perço quels havia enviats a demanar, lo qual los dix estave informat que la ciutat venia algun forment que ere tant gastat y pudent que no sol no ere per menjarlo persones pero ni a les besties se devia dar, y que poria de asso causarse alguna mala sanitat, y que ell axi com ha loctinent com tambe per lo que desija tot lo be desta ciutat per les parts que en ella te, los pregave ho manassen remediar, y per los señors consellers li fonch respost que eren solatges de siges, y procurarien ab la vuytena per asso dedicada que dit forment nos portas al pallol y se levas la dita ocasio. — En aquest mateix dia se adverti als magnifichs consellers y a les persones de les carns com los arrendadors de les

pells se farien en aquest tall que la ciutat te la administracio, no havien dat compliment de fianses pretenent que ab les que donaven los particulars que prenien parts dels cuyros o pells bastave, y que mirassen que la ciutat no era raho prengues ni se adossas estos deutes particulars, y que los arrendadors tenien aquest intent lo que se podra compendra ab lo que feyen fermar als qui ells dexaven part de les pells cautio ab fermanses, les quals abonave lo clavari, y en la cautio permetien al dit clavari y arrendadors de pagar, lo qual aperexia acceptar lo deute, y perço en tot cars fessen dar compliment de fermanses y lo clavari no acceptas ni firmas los memorials per fugir aquest perill, y sobre asso se tingue alguna altercatio A la fi cridat micer Masnovell advocat de la ciutat y consultat dix que no importave res ni se feya nis podia perjudicar perço a la ciutat, y ab son consell se continua a fer com de abans. Fermançes per les pells de les carns.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia jura mestre Pere Joan Grimosachs metge extret en offici de mestre portola o, administrador del moll de la present ciutat. Jurament de mestre portola.

DIMECRES XXIIIJ. — Festa de S.t Joan. — En aquest dia los magnifichs consellers feren la Cavalcada acostumada anant ab ells lo veguer don Joan de Comalonga, y feren la volta que altres anys se acostuma y no portaren, tabals ni trompetes com sere comensat de abusar. Cavalcada.

JULIOL

DIMARS VIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a Pedralbes y ells ab sos verguers entraren dintre y regonegueren lo monastir si tenia alguna necessitat com es acostumat. Visita á Pedralbes.

DIMECRES XXIJ. — Festa de S.a Madalena. — En aquest dia de festa de S.ta Madalena inseguint la forma acostumada se congregaren los diputats y oydors per fer nova extractio, encara que dies abans per Barcelona sere dit y se deya que en la extractio se havia de fer maldat y que no exiria sino lo qui volrrien, y perço estave la gent alborotada y foren extrets diputats y foren lo abad de Poblet, don Joan Dansa, mossen Hierony Coromines de Gerona, hoidors mossen Ferrando Fivaller Extracció de Diputats.

canonge de Tortosa mossen Valenti Vilanova de Gerona y mossen Miquel Monserrat Grau. Ferense grans excessos en les listes que passaren de mil.

Privilegis de les inseculations.

Dijous XXIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers y les XVJ persones eletes per los negocis dels sindichs, desliberaren que los privilegis sobre les inseculations novament expedits se legissen en consell de cent.

Fundicio d' una pessa d' artilleria.

Divendres XXIIIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la casa de la funditio per veure pesar la pessa de artilleria que en lo present any ses feta en dita casa per mestre Francesch Vergonyos de la Selva, la qual fonch pesada ab canesto y pesa CXXVJ quintars I roba XX lliures net, anomenes dita pessa la Nunciata.

Sobre la extraccio de diputats.

Dilluns XXVIJ. — En aquest dia estant congregats en la casa del consell los magnifichs consellers tractant negocis de la ciutat com acostumen, vingueren lo S.r don Francesch de Agullana mossen Joan Miquel Pons y mossen Miquel Doms y digueren venien alli enviats per les persones del estament militar los quals estaven congregats en lo capitol de la seu en molt gran nombre, perço que entenent y tenint noticia de la nova extractio ere estada feta lo dia de S.ta Madalena proppassat de novells diputats y oydors, y que entre ells ni havia alguns que no tenien les qualitats que devian tenir per ser diputats y hoidors y regir un carrech tant notable e important per tota Cathalunya, que perço seren ajuntats per veure y tractar lo que se poria y deuria fer perque no passas avant una cosa tan mal feta y que perço havien pensat darne part a ses magnificenties y al R.nt capitol perque juntament los tres estaments vessen lo que se podia y devia fer, y que ja ne havien dat part al dit R.nt capitol lo qual y tambe los del estament militar havien pensat seria be fer nominatio de algunes persones per tractar veure y desliberar y executar tot lo que fos necessari, y axi supplicaven a ses magnificenties ho fessen, y per los magnifichs consellers los fonch respost quels tenien en merçe lo cuydado y bon mirament tenien en lo benefici publich y que ells juntarien promenia y farien lo que serien aconsellats Y encontinent que dits tres enbaxadors sen foren anats manaren juntar per los verguers una molt gran promenia de ciutedans y militars en presentia dels quals dits magnifichs consellers refferiren la embaxada los era estada feta per lo estament y persones del

bras militar, pregant los quels aconsellassen lo que devian respondre y fer, y per dits magnifichs prohomens apres de tractat lo negoci y ben considerat foren aconsellats que devien trametre a dir a dites persones del estament militar que la ciutat per sa part faria tot lo que fos necessari y quels parexia molt be lo pensament de elegir persones, y per tots foren anomenades dotze persones ço es quatre per quiscun estament als quals fonch donat poder y facultat que se ajuntassen y tractassen y fessen lo que millor convingues al benefici publich y honrra de la nacio, y foren los elets los seguents

Lo R.nt capitol ha fet nominatio y foren anomenats
Lo R.nt señor dega Vives
Lo Canonge Bonet
Lo Canonge Espuny
Lo Canonge Rovirola
Y los advocats del capitol

Lo estament militar ha nomenats
Lo S. don Berenguer de Paguera
Don Francesch de Agullana
Mossen Miquel Joan Pons
Mossen Miquel Doms
Y los advocats del estament militar

Lo estament real y per ell los magnifichs consellers han anomenats
Mossen Galceran de Navel
Mossen Joan Luys Cornet
Mossen Hierony Prats de Bigues
Mossen Francesch Ferrer dez Puig
Y los advocats de la casa.

Les quals dotze persones eletes e ho la major part delles ab los advocats de quiscu de dits estaments se congregaren en lo capitol de la seu lo mateix dia. N. S. los done gratia que fassan lo que deuen y que no admetan prechs ni sobornations lo que se dubta en gran manera. — Les quals persones eletes se congregaren moltes vegades y segons referiren als magnifichs consellers se pretenia que lo R.nt abad de Poblet no podia ser

diputat per ser conventual y no proprietari. Y fonch trobat segons se referi que lo abad Quexal que tambe ere abat de Poblet fonch inseculat per diputat y que perço no obstava la exceptio proposada a dit R.nt abad que ara es estat extret diputat E mes fonch pretes que don Joan Dansa no podia ser diputat per moltes causes, la primera que no era noble y que no tenia edat per ser diputat no essent noble, laltra que tenia curadors y no tenia la administracio de sos bens, y fonch exhibit un privilegi novament obtengut de sa magestat en lo any passat ab lo qual sa magestat lo feu noble y essent axi bastave tingues XXV anys com digueren tenia, y quant al demes se tingue molta manya en que nos mostrassen los capitols matrimonials entre ell y dona Ysabel germana de don Joan de Queralt en poder de Nadal Castello ab los quals se pretenia li estave levada la administracio de sos bens, y per molt quels demanassen nols pogueren veure sino que dit Castello de paraula dix certificava noy havia tal, entretenint ab noves, y quant se li volgue fer forsa ab lo veguer *non aparuit* per ser avisat, tambe se pretengue que en la cort del veguer li eren estats assignats curadors y volent ho sercar se entengue que una persona notable y qui te offici real amanessa a..... Pinello qui te lo registre que si tal se mostrava lo traurien de Barcelona y axi ho dix y se quexa al Scriva major, y encara que apres se serca nos troba, y tambe se pretenia que ni lo diputat real Hieronym ça Coromina ni lo hoidor militar Valenti Vilanova no tenien edat, demanant se mirassen los bateixs, y com lo negoci estava tant enlla y serca del primer de agost, nos pogueren veure los bateixs ni si tramete perque tot tingue bon recapte com en semblants coses se sol. Y no faltave dels elets qui dave los avisos de fora del que se feya dintre per moments, de manera que los bons y leals no pogueren fer lo que pretenien, y perço han de mirar molt quant se fan elections que elegescan persones de bondat y virtut y leals, *quia non omnes qui dicunt domine domine* etc, miren de elegir persones experimentades.

Inseculations.

DIMARS XXVIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent Jurats per negocis del morbo y a la fi foren legits en presentia del consell los privilegis atorgats per sa magestat a la present ciutat sobre la forma se ha de tenir en les inseculations de consellers y officis y tambe per traure conseller o, consellers en cars de mort pus resten quatre mesos de regiment.

DIMECRES XXVIIIJ. — Festa de S.ta Martra. — En aquest dia que fonch festa de S.ta Martra anaren los magnifichs consellers y se feu festa offici y sermo, y sermona lo R.nt S.r bisbe de Elna y los magnifichs consellers foren convidats de capella y dinaren alli. Festa de S.a Martra.

AGOST

DIMECRES V. — Festa de S.t Domingo. — En aquest dia se feu festa en lo monastir de predicadors y anaren los magnifichs consellers y tambe fonch alli lo S.r loctinent general y los señors diputats, y lo S.r loctinent estigue al altar major ab sa cadira y estrado y los magnifichs consellers segueren al cor a les cadires de ma dreta del altar a la part que estave lo virrey y los diputats a les altres cadires del cor a ma esquerra, y al donar de la pau lo diaca dona pau al virrey y dos frares ab capes aportaren pau als consellers y diputats y lo donaren juntament la hu als huns y lo altre als altres, y acabada la missa sen ana lo virrey al qual acompanyaren los magnifichs consellers fins a la porta restant los diputats a son loch y apres tornaren a ses cadires, y los diputats se despediren dels consellers y sen anaren, y apres de tots sen anaren los conselles ab molts frares quels acompanyaven. Festa de S.t Domingo

DISSAPTE XV. — Festa de N. S.a — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu per hoir lo offici y acompanyar la professo se fa quiscun dia en dita esglesia major. Festa de N.a S.a

DIUMENGE XVJ. — Aquest dia ere lo dia de S.t Roch y per ser diumenge fonch transferida per lo sendema y fonch feta crida publica lo divendres que tothom fes festa.

DILLUNS XVIJ. — Festa de S.t Roch. — En aquest dia se feu la festa de S.t Roch y en la sua esglesia se feu solemne offici y sermo y ana la professo de la seu a la qual acompanyaren los magnifichs consellers. Id. de S.t Roch.

DIMECRES XVIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch proposat que de part del Ex.nt loctinent general los ere estat presentat un cartell ab lo qual se notificave als consellers y consell com sa Ex.a havia provehit en la causa del recors interposat per los olim sindichs tramesos en Monço,

que perço dit consell ves y determenas lo fahedor, lo qual cartell fonch legit y es del tenor seguent

«Cartellum

Afer dels sindichs de Monço.

De part del Ex.nt S.r don Manrique de Lara per la S. C. R. M.t Conseller Loctinent y capita general en lo present principat de Cataluña y comtats de Rossello y Çerdaña E per provisio feta per lo magnifich y amat de la real Magestat micer Francesch Ubach Jutge de Cort y relador de la present causa per sa Ex.a elet y deputat, feu manament als magnifichs señors consellers y consell de Cent que revoquen cassen y anullen tots los procehiments fets contra micer Miquel Çarrovira Francesch Çaragoça doctors en drets y Pere Ferreres ciuteda de Barcelona Attes que lo recors ha tingut lloch, y que sien restituhits e integrats en lo stat que estaven ans que contra aquells proçehissen com en lo present restituexen e integren, y que la dita ciutat los pague los danys y despeses per dits micer Miquel Çarrovira Francesch Çaragoça y Pere Ferreres respectivament patides per lo dit magnifich relador apres liquidades y taxades. Data en Barcelona a XIIJ de Agost any M.D.LXXXVIJ. — S.a mand.ti Amat — Basturs notarius».

Lo qual consell vist y entes dit manament y la propositio per dits magnifichs consellers en aquell feta, feu deliberatio y conclusio que per los magnifichs consellers fos feta embaxada a sa Ex.a com en dita desliberatio se conte. — E per executio de dita desliberatio los magnifichs Consellers acompanyats ab promens y molta altra gent anaren lo matex dia a casa de sa Ex.a al qual lo magnifich mossen Miquel Ferrer Conseller segon dix Que per part de sa Ex.a los era estat presentat un cartell ab lo qual sels notificava com sa Ex.a havia declarat en la causa del recors interposat per los olim sindichs de la present ciutat en Monço, manant als conselles y consell de Cent que revocassen y anullassen los procehiments fets contra dits sindichs restituhint aquells en lo stat staven, y quels paguen los danys y despeses per dits sindichs fetes Y com dit manament sia molt prejuditial a la ciutat y contra diversos privilegis usos y costums de la present ciutat, ab les quals acostumen y han acostumat los consellers y consell conexer de les culpes y delictes de sos offi-

cials y ministres y punir aquells segons ses demerits, que perço suppliquen a sa Ex.ª en nom y per part de la present ciutat y consell de aquella fos servit manar que dita provisio sia revocada y que no se fassa ni proçehesca cosa alguna en executio de aquella com axi sia de justicia, y per major descarrech de la Ciutat ho tornen ara a supplicar a V. Ex.ª ademes del que ja ses supplicat. E lo loctinent general responent dix en effecte que diverses voltes tractant de aquest matex negoci y altres, los havia dit que la voluntat de sa Magestat y de ell en son nom es de fer merçes y afavorir a la present ciutat en tot lo que se li offeresca y que desijaria molt que lo que ara se li demana fos cosa de gratia o, del patrimoni de sa Magestat perque pogues complaurels, pero com aquest negoci sia interes de part y stiga comes a justicia no esta en sa ma fer lo que li es demanat perço que sa Magestat y ell com a son loctinent tenen obligatio de fer y administrar justitia rectament, y que aquest negoci esta comes al consell real, que alli poden acudir que ell manara sia feta y guardada a la present ciutat sa justicia y que no sia prejudicada en son dret preheminencias y auctoritat La qual resposta feta per lo señor loctinent general los magnifichs consellers sen tornaren en consell en lo qual refferiren lo que per dit loctinent los es estat respost, lo qual consell entesa dita resposta feu desliberatio y conclusio ques fes embaxada a sa Magestat y anassen dos embaxadors extrets de bosses de consellers cap y segon, extrets en la forma del privilegi E foren extrets mossen Galceran Cahors y mestre Hieronim Magarola segons en dita desliberatio se conte.

Fet miraculós de un sentenciat en la forca.

DIJOUS XX. — Festa de S.t Bernat. — En aquest dia foren portats a sententiar y penjar dos homens enculpats de haver mort un home dins una sglesia, la hu dels quals segons se ha entes encontinent que li fonch denuntiada la mort en la preso y apres exint della y per tot lo cami fins a la forca deya y protestava que malament era estat condempnat y que no era estat ni havia sabut res en la mort lo enculpaven, y que confiava ab la mare (de) Deu de Montserrat que li havia de ajudar y no havia de morir, y essent a la capella de Marcus y de S.ta Maria de la mar se agenolla y feu grans sclamations a nostra S.ª li volgues valer en aquella hora, y sent arribats a la forca penjaren son companyo primer, y al temps que ell puiava per la scala dix que no sabia res en lo que estava acusat e injustament con-

demnat y que confiava ab nostra S.ª y mostraria miracle, cridant a nostra S.ª li valgues y asso repeti moltes voltes, y apres de haverli dat la volta lo botxi ell ab les cames se aronsa fins que lo botxi li posa lo peu al coll y li dona tres o, quatre sodregades, que a les hores se allarga y li caygue la creu de les mans, y al temps que pensava fos ja mort estant encara lo botxi sobre dell se trenca la barra de la forca per lo loch hont stava ligat lo dogal, y caygueren tots en terra y lo penjat resta sa y salvo sens lisio de mal, y ell matex ab les mans se afluxa lo dogal his neteja la cara y demana a beure y li fonch donat, y la barra scalabra lo botxi en tal manera que ab una civera sel ne hagueren de aportar, y apres se mogue un gran avalot y sen portaren lo home los capellans de S.ta Maria y molta altra gent cridant y dient, o, lo gran miracle etc.

Sentencia.

DISSAPTE XXIJ. — En aquest dia condempnaren a ser asotats tres ciutedans de Barcelona anomenats la hu..... capser laltre Bruguera perayre laltre Anuy velluter, y ab un dogal al coll passar per baix de la forca y fer la volta, y tambe fonch condempnat Joseph Niuert corredor de orella a fer la volta anant vestit, y desterrat per deu anys en una illa y los tres condempnats a gabia perpetua, y axi fonch fet y executat, y los tres posats en galera per lo cars seguit a la forca lo dit dia de XX del present.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest dia foren posats en la galera los dits tres homens.

Embaxadors.

DIMECRES XXVJ. — En aquest dia partiren los Embaxadors de la present ciutat mossen Galceran Cahors y mestre Hierony Magarola per anar a sa magestat per lo effecte contengut en la desliberatio del consell celebrat a XVIIIJ del corrent.

Festa de S. Agosti.

DIVENDRES XXVIIJ. — S.t Agosti. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers al offici y sermo en S.t Agosti y fonch tambe alli lo Ex.nt loctinent general.

Visita contra diputats passats.

DILLUNS XXXJ. — En aquest dia estant los magnifichs consellers congregats en la casa del honorable consell vingueren Don Gispert de Guimara, mossen Joseph de Bellafilla y mossen Alexandre Cordelles, los quals digueren a dits magnifichs consellers com ells venien tramesos y ab embaxada de part del estament militar lo qual estave congregat en lo capitol de la seu, lo qual estament supplicave a ses magnificencies fossen servits de fer y enviar embaxada als señors diputats pera que

elegissen y anomenassen les persones eren necessaries y se havien de elegir per fer la visita contra los diputats passats, que tant importa al servey de Deu y benefici publich attes que lo temps prefigit en la crida per ells feta es breu y se acaba a..... de setembre proxim, y es gran inconvenient per als qui han de dar les quexes y demandes no saber ahont ni devant qui les han de dar Y tambe pregar y encarregar a dits SS. diputats procuren traure lo nou redres fet en les corts propassades perço que dell se espera se seguira grandissim benefici y utilitat al dit general de Cathalunya y a tota la cosa publica, y per obtenir dit redres trametessen lo embaxador ciuteda y qui per lo bras real ere estat elegit qui es mossen Enrich Terre axi com eren estats tramesos los dels estaments ecclesiastich y militar, representant y dientlos lo gran agravi ere estat fet y se feya al dit estament real. — Y tambe encarregassen als dits SS. diputats la causa se aporta per raho de les encomandes de la religio de S.[t] Joan que obtenen foresters, com aquelles hagen de tenir naturals del present principat y no altres. — E los dits magnifichs (consellers) entesa dita embaxada feren ajuntar una gran promenia de ciutedans y militars als quals refferiren dita embaxada y pregaren los aconsellassen lo que devien fer, y per dits promens foren aconsellats que trametessen als señors diputats una embaxada per dirlos lo sobredit, y que acompanyant se ab les persones que per los estaments ecclesiastichs y militars serien elegits anassen junts, y foren anomenats los honorables mossen Joan Luys Cornet y mossen Francesch Cosme Fivaller.

SETEMBRE

DIMARS I. — Festa de St Lop. — En aquest dia anaren tres dels magnifichs consellers a la esglesia de N. S.[a] de la Merçe ahont se celebrave la festa del glorios St Lop y fonch tambe alli lo S.[r] loctinent general. Festa de St Lop.

DIMECRES IJ. — En aquest dia los honorables mossen Joan Luys Cornet y mossen Francesc Cosme Fivaller refferiren als magnifichs consellers com ells eren anats lo dia present als señors diputats, als quals havien dit y explicat per part de sas magnificencies lo que lo dia de XXXJ del passat los ere estat Visita contra los diputats.

acomanat y que per dits SS. diputats los ere estat dit y respost que com los negocis quels deyen fossen de tanta qualitat com eren havien ja procurat en tractar entre ells dits negocis y que molt prest resolrrien lo que se havia de fer y provehir.

DIJOUS IIJ. — En aquest dia estant congregats los magnifichs consellers vingueren en la casa del consell don Gispert de Guimera mossen Perot Amat y mossen Joan Lull tramesos per lo estament militar, fentlos a saber com lo S.r don Joan Dansa diputat, havia dat son vot en scrits als SS. diputats sobre lo que ell volia se fes en lo que per part dels estaments los ere estat demanat, lo qual vot entenien ere molt prejudicial perço que no consentia ni volia se fes la visita en la forma apuntada per la cort y contenguda en lo nou redres sino com abans se feya, y tambe contradie y no volia se ajuntassen ni convocassen persones per tractar dits negocis pus ja altra volta havien dit son parer, y que perço havien los del bras militar feta embaxada y supplicat se congregassen los estaments y que los dos diputats y los dos oydors dels brassos ecclesiastich y real eren contents y lo diputat militar y oydor militar nou volien, que perço suplicaven a la ciutat fes tambe embaxada perque se fes, y encontinent ajuntada una rahonable promenia foren consellats trametessen als SS. diputats y perço anomenaren a mossen Pere Cassador y Pere Amat los quals anaren y feren dita Embaxada, y per dits señors diputats ço es per los dits quatre se determena y manaren se convidassen y convocassen los estaments, y lo hoydor militar vist asso se adheri tambe, y essent congregats en la diputatio ana lo magnifich conseller Fivaller per estar de mala gana lo conseller en cap, y segons apres refferiren ell y molts altres ciutedans y militars apres de moltes altercations se resolgue per los dels dits estaments en virtut de la comissio per los señors diputats y oidors conformes a dites persones dels estaments donada, que la visita se fes en la forma y segons esta disposat y ordenat en lo dit nou redres y que perço los senyors diputats manassen traure dit nou redres lo qual estave tancat en lo armari de la anima ab lo proces del bras eclesiastich fet per mossen Mullola y recondit en dit armari, y encontinent fonch tret y portat en presentia dels estaments y aquell legit estant tots los presents satisfets y resolts se fes dita visita com en dit redres se conte, y ab esta resolutio sen anaren essent ja ora molt tarda — Lo qual capitol es del tenor seguent

Capitol de la visita

«E per donar forma a que la visita dels diputats y oydors y sos officials del general sien visitats com conve, de consentiment dels tres estaments placiali a v. magestat estatuhir y ordenar que lo dia primer juridich apres del jurament dels nous diputats hagen de ajustar les persones dels tres estaments ques trobaran en la ciutat de Barcelona ab publica crida, y alli congregats hagen de fer nominatio de XVIIJ persones sis de cada estament, y elegides dites XVIIJ persones posades en redoli y per los diputats sien tretes tres persones una de cada estament a carrech dels quals vinga lo proces de la visita y tingan a fer ab un notari y assessor, elegidors per les dites tres persones abils y sufficients conforme a capitols de cort, les quals tres persones dins espay de sis mesos hagen de fer los dits processos de la visita tant contra los diputats y oydors com contra tots los officials del general axi de Barcelona com fora de Barcelona, y dins tres mesos apres hagen de sentensiar y declarar en tots los dits processos les XVIIJ persones per escrutini juntament ab lo assessor per dit effecte assumit, lo qual assessor feta la relatio dels processos no tinga vot decissiu sino consultiu, y finida dita visita sien donades per estrenes ço es a quiscuna de les persones que faran lo proces sinquanta liures y al assessor y notari cent ducats a cada hu y a les restants quinse persones de les XVIIJ sien donats pera guants cent reals ço es deu liures». Visita.

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia de part dels señors diputats ab so de publica crida ab sis trompetes inseguint la forma del capitol del nou redres sobre la forma y modo com se ha de fer la visita del general, convidaren a totes les persones dels tres estaments pera que lo sendema a les vuyt ores de mati fossen a la diputatio no obstant les rahons posades per lo oydor militar conforme en aquelles se conte. Visita.

DISSAPTE V. — En aquest die se congregaren les persones dels estaments en molt gran nombre, e inseguint lo tenor del capitol del dit nou redres, per via de scrutini procehiren a fer electio y nominatio de les XVIIJ persones se han de elegir y anomenar, y fonch trobat apres esser estats elegits y tenir mes veus los seguents ço es

Per lo estament ecclesiastich

Lo R.mo S.r don Benet S.ta Maria bisbe de Elna
Don Miquel Tormo prior de Besalu
Lo canonge Bonet } de la seu de Barcelona
Lo canonge Reart } de la seu de Barcelona
Lo Canonge Garçes de la seu de Leyda
Lo Comanador Yunt del orde de S. Joan.

Per lo estament dels militars

Lo S.r vescompte de Rocaberti
Don Federich dez Bosch
Don Gispert de Guimera
Don Francesc Agullana
Ramon Vicens de Santmenat
Francesc de Argensola

Per lo estament Real

Micer Hierony Fivaller conseller 3
Joan Luys Cornet
Francesc Ferrer dez Puig
Miquel Doms
Perot Amat
Enrich Terre de Picalques.

De les quals XVIIJ persones a sort foren trets tres ço es, lo S.r Canonge Bonet, Ramon Vicens de Sanmenat y Perot Amat — Los quals tres anomenaren per assessor y advocat fiscal micer Junyent y micer Salba, y per notari y scriva mossen Pere Fitor notari de Barchinona.

Dilluns VIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a les vespres se celebraren en la lotja per la vigilia de N.a S.a

Festa de N.a S.a

Dimars VIIJ. — Dia de N. S.a . — Anaren los Consellers a lotja peral offici y sermo, feren la festa solemne.

Diumenge XX. — En aquest dia parti lo magnifich mossen Miquel Ferrer conseller segon anant a la vila de Flix y ab ell

mossen Canyelles scriva del consell ab molts altres de companyia per visitar aquella vila. Visita de Flix.

Dimars XXIJ. — En aquest dia foren tramesos per los magnifichs consellers mossen Joan Miquel Pons y mossen Jaume Aguilar al Ex.nt loctinent general per dir y notificarli les moltes quexes y clamors que de cada dia tenen dels poblats en la present ciutat y principat de que se trauen de la terra moltes sumes de forments vins y olis en tanta manera que si no si dona remey vindra la terra a molta necessitat, que ja depres se enten que dites vitualles se trauen los preus se son alsats y de cada dia alsen y que se diu los trauen ab licensies de sa Ex.a , supplicant lo sie servit no donar ni consentir tals licenties y si algunes ne ha consentides attes lo gran y notable prejudici se fa y poria fer major mane revocarles, y tambe si alguns se atrevexen sens licensia de carregar y traure dites vitualles los mane castigar y mirar per lo benefici publich Los quals anaren y tornats en presentia de dits magnifichs consellers y de mi Francesch Guamis regint per lo scriva rational impedit, refferiren eren estats al S.r loctinent general y li havien dit lo que per los magnifichs consellers los era estat dit y ordenat y havien suplicat molt de part de la ciutat tingues a be y fes merçe de que no se dassen licenties ans be se prohibis la treta per lo molt que axi conve a tot lo present principat, y que lo S.r loctinent general los havia respost y dit, pera que se quexaven los pobles als consellers, que acudissen al rey, que bastave als consellers que lo rey los fes merce de que ells fossen ministres seus. Y replicantli ells dits embaxadors dient que los consellers de Barcelona son persones publiques y tots los poblats en Barcelona y Cathalunya tenien a ells per amparo, y tenen de costum quant se offereix alguna cosa que pot ser y redundar dany de la republica de acudir als consellers pera que per llur medi e intercessio obtinguen de son rey y señor y de son loctinent lo remey convenient, y lo loctinent general dix que diguessen als consellers que vinguessen en la forma deguda, suplicant y demanant lo quels ocorria que ell faria lo que li aparria, y mes refferiren que parlant abans del dar de dites licensies havia dit y respost que si li aparexia daria quatre mil, y ab esta resposta se despediren que nols aparague replicar mes per lo quels aparague no gustave de tracte. Vitualles.

Dijous XXIIIJ. — En aquest dia los visitadors de la dipu-

Preso de D. Joan de Queralt.

tatio feren pendre y posar en preso don Joan de Queralt qui ere estat diputat lo any propassat per negocis de la visita segons se dix.

DIVENDRES XXV. — En aquest dia fonch cridat per los magnifichs consellers un home ques diu....., e interrogat a com anave lo preu dels blats en Empurda y si ni havia molts dix que sab ni ha molt, y sino fora per lo que se diu publicament que lo virrey dona licentia de traure blat de la terra se poria la ciutat provehir de alli, be que ab les dites licenties lo preu ses alterat y es ja alli mes car que assi o, al menys torna tot un preu, y es veritat que ell no sab qui te dites licensies perque les hage vistes, be es ver que per allent se diu y anomene qui les te y al que ell enten son molts milenars, y lo qui mes diuen fa aquest tracte de traure blats es un tal Rohis de Roses y per la costa y ha moltes barques que carreguen, lo que sert ell podia dir es que un nissart vingue en Pals y carrega mil migeres per traure del regne y li paga a raho IJ diners per migera que es un dret que ell cull, y trague dit blat ab licensia lo qual deya tenir licentia be que no la vege, que no cura sino de rebre son dret.

Litte contra Jaume Vila.

DILLUNS XXVIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch proposat per los magnifichs consellers que com en lo real consell se aporte litte entre la ciutat y mossen Jaume Vila olim conseller y sindich en Monço y se tinga entes per via molt serta que sis declara la causa no anira be per la ciutat perço que dit Vila fonch condemnat en perdre lo salari de la consellaria y sindich de corts per ser sen tornat sens licensia, no havent de perdre sino lo del sindicat y seria perço millor remediar ho abans, lo consell determena se speras la declaratio y sentencia que apres se faria lo que fos necessari. Tambe fonch proposat que lo S.r loctinent general dave licensies de traure forments y que la terra restaria desprovehida que perso miras lo consell lo fahedor, lo qual deslibera que los magnifichs consellers y anassen ab promens y lo suplicassen manas nos traguen forments ni ell don licensies E finalment se proposa que com al present se fassa visita contra dels diputats y hoidors passats y llurs officials y entre los qui han rebuts agravis de la ciutat, si apar se done quexa contra dells ho no, lo consell remete als consellers y XIJ persones que miren lo que conve y si y de que deu dar quexa la ciutat y fassen lo que millor los aparega, com en dit consell largament se conte.

Vitualles.

Visita contra diputats.

OCTUBRE

DIJOUS I. — En aquest dia, lo S.r loctinent general envia demanar los diputats als quals digue que sa magestat li havia enviat lo nou redres per la casa de la diputatio fet en les corts, y aquell los dona. — Dit dia vingue lo secretari Costa dient que sa Ex.a havia anomenat dels tres que li eren estats presentats per mestre portola, a mossen Joan Bals.

Nou redres del General.

Mestre Portolá.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia y hague ajuntament de brassos en la diputatio, y fonch acceptat dit nou redres.

Redres.

DISSAPTE IIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers cridats en casa del S.r loctinent general lo qual los digue que be creya tenien en memoria los grans y excessius gastos y despeses havia fets la ciutat de Barcelona en voler deffensar y valer als frares de la Merçe y los grans desordes que seren seguits per no voler ells estar a obedientia dels superiors, encara que enten havien tingut justa ocasio per ser la ciutat protectora y defensora de les cases de religio, pensant que ells farien la esmena y mudarien de altre modo de viure del que fins a la ora havien tingut, y tambe sabien siu havien fet y com vivien al present, que per ser prou notori y tractar se de coses de religiosos no volia dir lo que passave y ell sabia, y que perço sa Sanctedad ab sos breus apostolichs havia manat se fes electio de mestre general de la orde en Çaragossa en la qual entrevingues lo nuncio de sa sanctedad residint en estes parts de Spanya, lo qual per ocupations havia subdelegat al Archabisbe de Çaragossa en presentia del qual dita electio ere estada feta, y havien elegit fra Francisco Salezar y apres sa sanctedat havia confirmada dita electio, y que perço sa magestat desijant que en totes les religions y hage pau y tranquilitat y repos, y particularment en aquesta en la qual tantes decensions y ha hagudes, rebra molt gran contento y servey que ells dits magnifichs consellers sien medianers y procuren que los religiosos del monastir desta ciutat se aquieten y presten la obedientia que deuen y son obligats al dit mestre general, acceptant aqnell ab tot lo contento y aplauso que es raho y cessen ja totes altercations e inquietuts, y sera fer gran servey a sa magestat y particular

Generalat del Orde de la Merce.

contento, y perque vejan la voluntat de sa sanctedat y tambe la de sa magestat li ha enviades dos copias auctenticas de la dita confirmatio y una letra pera ells dits consellers de sa magestat, la qual y una de ditas copias dona a dits magnifichs consellers y los dix, «Jo de ma part pregue a v. m.[s] que pus en asso han fet totes les diligenties necessaries y veuen ara la voluntat de sa sanctedad y de sa magestat, procuren en que tot se aquiete y se fassa conforme sa magestat los scriu y conve al repos y descans de les consienties dels religiosos y tambe de la ciutat», y per dits magnifichs consellers li fonch respost que ells mirarien les letres y lo demes y consultarien ab lo consell y tornarien resposta a sa Ex.[a], lo qual dix que la tornassen quant los aparria que nols entenia apremiar fos vuy ni dema sino que a son pler ho mirassen y consultassen y lay tornassen.

St Francesch.

DIUMENGE IIIJ. — St Francesch. — En aquest dia anaren los consellers a St Francesch y hoyren lo offici y sermo.

DILLUNS V. — En aquest dia se ajunta lo consell ordinari en lo qual fonch proposat lo que havia dit lo S.[r] loctinent general per lo de la Merçe, y vista la letra de sa magestat y la confirmatio de sa sanctedad y altres coses, determena fossen consultats alguns theholechs y canonistes y que en scrits diguessen llur parer firmat de llurs mans, y apres se tornas a proposar en lo dit consell quin faria la desliberatio li aparria. — La letra de sa magestat es del tenor seguent..... (1).

DIMARS VJ. — En aquest dia foren manats congregar en casa de la ciutat alguns theholechs y canonistes y legistes als quals fonch proposat la desliberatio del consell y mostrades les dites letra y confirmatio y altres coses devien veure, y tots concordes determenaren y daren son vot en scrits firmat de llurs mans lo qual esta cosit en lo present libre en aquest loch (2).

DIMECRES VIJ. — En aquest dia se legi en lo consell ordinari aquest vot y deslibera se pujas a consell de cent.

Visita contra diputats.

DISSAPTE X. — En aquest dia se deslibera per los magnifichs consellers y XIJ.[a] dels privilegis, se donas y presentas als visitadors contra los diputats passats y llurs ministres una supplicatio o, demanda per algunes coses per les quals preten la ciutat li es estat fet agravi, la qual ordenaren micer Masnovell

(1) No apar continuada.
(2) Tampoch obra.

y micer Serra — Es be veritat que fugiren a la tela, y no se dona quexa del que mes importave a la republica. Deu sia de tot servit que respectes destrohexen lo be publich.

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia se feu una solemne professo per lo clero de la seu fent tedeum laudamus per la merçe nos ha feta n.e S.r de preservarnos de pesta y pregarlo sie servit guardar nos en lo pervenir, ana sols la bandera y creu de la seu y no altres esglesies ni monestir, a la qual acompanyaren los magnifichs consellers y molta gent, y feu la volta que fa lo dia de corpus y tot hom feu festa precehint lo dia abans crida de part dels magnifichs consellers. Te-Deum y professó per pesta.

DIUMENGE XVIIJ. — Festa de S.t Luch. — Anaren los magnifichs consellers al estudi ahont se feu la festa que ordinariament se sol fer. S. Luch.

DILLUNS XVIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per tractar dels negocis de la Merçe y dar raho del que sere fet, y estant congregat vingueren mestre Grauset y fra Conda frares de la Merce y ab ells micer Illa, y presentaren una letra que havien rebuda de llur procurador de Roma que es fra Leho, per als magnifichs consellers y tambe altra pera ells, ab las quals scrivia que sa santedad havia rebuda la letra que la ciutat li havia scrita consultant lo negoci de la electio y que havia dit que ell mateix ho volia veure y se havia reassumit lo negoci, y que tambe tenien per sert que la confirmatio sere obtinguda surreptitia y obreptitiament y que confiave vindria a bon fi, y que lo papa entendria la electio no esser estada ben feta per no haver cridat als de la casa de Barcelona y de Gerona, y que si la ciutat scrivia a sa sanctedat seria gran cosa y poria remetre lo carrech de solicitar en Roma al doctor Cornet qui havia fet molt y estave al cap mes que altra persona, perque los qui tenien carrech per la ciutat no sen volien curar estant subornats per lo embaxador, y tambe de paraula digueren grans quexes y coses quels parague, y tambe mossen Joan Luys Cornet pare de dit doctor Cornet que los frares deyen es en Roma, referi en consell que tenia letra de serta persona sens dir de qui, confirmant lo que sera scrit, de manera que lo consell deslibera se scrigues a sa sanctedad y tambe a sa magestat sobre la quexa y pretensio dels frares de no ser estats cridats, y que per fer lo que apres se offeris fossen elegides XIJ persones les quals mirassen lo fahedor y puguessen pagar si alguna cosa Merce.

se offeria gastar pus fossen despeses moderades, y que fessen relatio en consell lo dia de S.[t] Antoni y primer diumenge de juliol. Deu vulla que esta desliberatio rehisca y no sie causa de gastar molts milenars, que ja del mur se veu la vila — Tambe deslibera que se tornas resposta al virrey que per justes causes havia desliberat lo consell consultar ab sa sanctedad y sa magestat, que suplicaven a sa Ex.[a] ho tingues a be.

Idem y vitualles.

DIJOUS XXIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a casa del loctinent general acompanyats dels officials y molta altra gent, al qual digueren y tornaren la resposta que havia desliberat lo consell li tornassen per lo negoci de la Merçe, ço es que lo consell havia desliberat per algunes justes ocasions y causes consultar ab sa sanctedad y ab sa magestat, que suplicaven a sa Ex.[a] ho tingues a be y no a deservey. E tambe li digueren lo gran perjudici se fa a tota la terra en consentir ni dar licensias sa Ex.[a] de traure forment ni altres vitualles de Cathalunya, suplicantlo fos servit no donarles ans be se castigassen les persones que serien trobades traure dits forments y altres vitualles per lo perill se poria seguir a tot aquest principat en restar desprovehit essent com es frontera y no esser estada la cullita passada molt abundant, y lo loctinent general los dix que en lo de la Merçe pus axi havia paregut al consell, estava be, encara que ja ell sabia la voluntat de sa sanctedad y de sa magestat, y quant en lo de traure los forments y dar licensies que entenguessen que ell non havia dades ni donave sino algunas per persones desta terra a qui no havia pogut dir de no, y molt poques, que procurassen ells de informarse si alguns treyen dites vitualles y ley fessen a saber que ho manaria castigar, y que com ell desige tant lo benefici de tots tindria compte en que no se consentissen ni donassen tals licensies.

NOHEMBRE

Tots Sancts.

DIUMENGE I. — Festa de tots sancts. — En aquest dia festa de tots sancts anaren los magnifichs consellers a la seu, havent se tornades (1) les gramalles de grana folrades com es acostumat.

(1) A posar?

DILLUNS IJ. — Commemoratio de defunts. — En aquest dia fonch la commemoratio dels defunts y los magnifichs consellers anaren ab ses gramalles de dol quiscu alli ahont li aparague a fer ses absoltes.

DIMARS IIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers ab gramalles de dol largues ab sos officials portant tambe gramalles los quen tenien, que tots non tenen pus la ciutat nols ne dona, anaren a la seu per lo anniversari se sol celebrar quiscun any en tal dia per anima del rey en Jaume y sermona un pare de S.t Agosti.

Anniversari del rey en Jaume.

DIJOUS V. — En aquest dia continuant los magnifichs consellers en anar a la lotja ahont havia molts dies anaven per arrendar alguns drets de la ciutat y estant porrogat per aquest dia, trobaren que los diputats de Cathalunya havien fet aparellar lo loch ahont ells solen seure quant van a la lotja per arrendar que es junt al portal que hix al ort, havent posats sobre los escons o banchs tapets, y vehent allo dits magnifichs consellers determenaren enviar a dir als diputats que ells eren alli per arrendar y que no vinguessen aquella jornada perque no embarassassen los uns als altres, y ana Francesch Pedralbes que serveix lo offici de sindich per absencia de Joan Sala als quals troba a la baxada de Viladecols que anaven a la lotja y los dix la embaxada, y ells digueren que si abans de partir ho haguessen sabut no foren anats pero que ara no podien tornar arera, y axi anaren y se assentaren en son loch y los consellers dins lo cansell hont solen estar, y los corredors de uns y daltres encantaren ço es los diputats los safrans y la ciutat lo dret de....., y volent la hu y laltre pujar al banch se comensaren alborotar volent prohibir los officials dels diputats al corredor de la ciutat que no pujas ni encantas, y essent pujats tots dos al banch un porter de diputats vingue per fer baxar y pendre com de fet prengue al corredor de la ciutat, y vehent asso los consellers se alborotaren y no tenint alli officials reals alguns anaren y levaren lo dit corredor de mans de dit porter y lo feren tornar a encantar, y perço se mogue en la lotja un tumulto gran y la taula plega y la gent se comensave a fer floretes, y a les ores se tracta que axi los consellers com los diputats sen anassen de la lotja y no se passas avant aqueix dia en dits arrendaments y que apres se pendria algun apuntament, y asso se apunta a intercessio de un magnifich ciuteda de Barcelona, si fonch bon

Avalot en la Lotja entre Consellers y Diputats.

apuntament ho no reste a la decisio del qui asso legira, presuposant que la lotja es de la ciutat y per conseguent los consellers eren en casa sua y primer que los altres. — Apres lo dit ciuteda apunta un molt singular apuntament y fou que lo dissapte inmediadament seguent que ere lo primer dia de feyna y juridich per ser lo divendres festa de S.t Sever, anassen los diputats a lotja per continuar son arrendament y que los consellers no anassen aqueix dia (no se jo si ell fos estat conseller si ho haguera fet axi Deu sia de tot lohat, que de amos son tornats a moços). Parague molt mal, perque raho fossen primers los consellers y apres per cortesia dexassen y dassen loch als diputats — Asso se posa en memoria perque en semblant cars estigan prevists los consellers del que han de fer.

Dit negoci.

DISSAPTE VIJ. — En aquest dia per lo bon consert y apuntament anaren los diputats a lotja per continuar y fer son arrendament, del que tot lo poble estave admirat y escandalitzat.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la lotja per continuar sos arrendaments y per no tenir dita bastant se prorroga per dijous vinent.

DIMARS X. — En aquest dia estant los magnifichs consellers en casa de la ciutat vingue lo corredor qui encanta los drets dient com los officials dels diputats eren estats a la lotja y havien fet encantar son arrendament dels safrans, y que no tenint dita a son contento havien prorrogat per lo dijous vinent per lo qual dia la ciutat tambe tenia prorrogat, y entenent asso los consellers manaren al sindich anas als diputats y los digues que ells dits consellers tenien assignat y entenien anar a la lotja lo dijous primer vinent per arrendar y que ells no anassen, y axi ana mossen Francesch Pedralbes regint lo offici per absentia del sindich Joan Sala y tornat referi que havia trobats los diputats desagregats y havia parlat ab lo diputat ecclesiastich y dit lo que li havien manat los consellers, y que lo diputat li havia dit que estave molt be, que ells no anirien.

Dubtes sobre insaculations.

DIMECRES XJ. — S.t Marti. — En aquest dia los magnifichs consellers lo cap absent, se congregaren en casa del magnifich conseller segon per ser dia de festa y essent tambe alli cridats y congregats los magnifichs micer Joan Rafel Masnovell y micer Francesch Serra advocats de la ciutat y micer Joan Exerrat per asso aplicats, fonch per los magnifichs consellers

dit y proposat als advocats que com ells entengan executar y posar en execucio lo privilegi per la magestat del rey N. S. novament atorgat sobre la forma de les inseculations pera consellers consell y officis de la present ciutat, los han occorregut alguns dubtes y difficultats, que perço los havien fets cridar perque sobre dells los aconsellassen y diguessen son parer y axi foren proposats dits dubtes en la forma seguent

I. «Primo si attes que ja en lo principi del any ells dits magnifichs consellers inseguint la pratica antiga havien inseculat per als officis de la ciutat, si ara en virtut del novell privilegi de sa magestat poden insecular als officis y a consellers com en dit privilegi se conte.

II. Lo segon si apres de feta extractio de les XIJ persones en presentia de les quals se ha de fer la inseculatio, algu o, alguns no volrran per ses passions o, respectes venir y assistir o, seran legittimament impedits, si poran traure altres en lloch llur o, si ab los quey seran poran procehir o, si es necessari sien tots XIJ o, saltim la major part.

III. Lo tercer si per poder insecular algunes persones per consellers es necessari tingan los XXXV anys o, XXX y XXXX respectivament complits, ho si basta ne tingan XXXIIIJ fets y entrat en lo XXXV, y axi dels altres, seguint la regla que *annus inceptus habetur pro completo* pus en lo privilegi parlant de consellers no diu que sien XXXV anys complits, com ho diu en la inseculatio dels officis y consols ultramarins que diu hagen de tenir edat complida de XXV y de XXX anys, y en asso apar lo rey ha declarat sa voluntat.

IIII. Lo quart si regonexent les bosses se troben alguns inseculats de menor edat del que dispon lo privilegi, ço es XXV per als officis y XXXV pera consellers, poden ser trets de la bossa no obstant tinguen ha les ores la edat legittima, o si se ha de esperar la extractio.

V. Lo quint si se entendra que alguns dels que ja son inseculats han pagat per tal inseculatio, o que sien estats fets inhabils per sententies, si poden ser trets de la bossa e, inseculats altres en llur loch.»

Los dits magnifichs advocats havent fet primer entre ells molt gran discurs y vist y legit y ben considerat lo privilegi y

los altres ja antichs y la consuetut de la present ciutat tenguda y observada en la present casa, foren de vot y parer

1. «Quant al primer dubte que no obstant la inseculatio ja feta la qual ses feta en virtut dels privilegis antichs, y attes que no tenien encara lo privilegi nou lo qual es a la data de XXVIJ de maig propassat, que perço y altrament poden y deuen y tenen obligatio de insecular axi pera consellers com pera officis y consell per executio de dit nou privilegi.

2. Quant al segon digueren que segons lo tenor de dit privilegi han de assistir y ser presents tots los XIJ extrets, y que perço sien cridats y interpellats tots perque al votar forsadament per ser inseculat o, abonat algu, ha de tenir set veus conformes.

3. Quant al terç foren de vot y parer y tots conformes digueren que per ser inseculat algu en Cap, basta sie entrat en lo any XXXX, y en la bossa de terç que sie entrat en lo any XXX y en les altres en lo any XXXV encara que no sien complits, per la regla de dret que *annus inceptus iu favorabilibus habetur pro completo* y axi ses observat sempre en la casa de la ciutat y se fa en la diputatio, que per capitols de cort estant taxadas las edats per diputats y hoidors, y en ser entrat en lo any basta. En los officis empero, attes que lo rey ab son privilegi ja declara sa intencio dient que tingan edat complida de XXV anys o, XXX per ultramarins, no pot ser inseculat algu que no tinga los anys complits, y no te en asso loch la dispositio de dret que *annus inceptus* etc.

4. Quant al quart que no obstant que regonexent les bosses per insecular se tropien alguns inseculats de menor edat o, tingan la edat legittima o, no en dit temps, no poden ser extrets ni lansats sino que se ha de aguardar al temps de la extractio en lo qual temps si no tenen legittima edat se poden lansar.

5. Quant al quint que si tal se entendra citada la part, se procehesca y constant sien trets, declarat empero primer per jutge ordinari.»

Notaris. DISSAPTE XIIIJ. — En aquest dia fou lo examen dels notaris de Barcelona y foren examinats Joachim Oller y Pau Lentiscla.

DILLUNS XVJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari en lo qual se feu extractio de les bosses de consellers de les XIJ persones que han de entrevenir per testimonis y asistir a les inseculations. Y dita extractio se feu sens fer propositio alguna en dit consell sis faria ho no, y ab molt gran contradictio del dit consell lo qual en ninguna manera volia consentir se fes dita extractio sens que primer se tractas en consell y legis lo privilegi, a la fi se acabaren de traure y perque si alguns dels XIJ extrets o, legittimament impedits no podien ho no volien venir, se feu extractio de dos altres de cada estament per socors y per no tornar ajustar lo consell ordinari inseguint la forma de la extractio de Juy de promens. — Lo depres dinar del dit dia los magnifichs consellers tots sinch y tots los XIJ extrets, se congregaren en la sala gran de la casa del honorable consell y comensaren a regonexer y desfer les bosses de consellers y aqueix dia obriren y regonegueren les tres, ço es cap segon y terç y apuntaren que quiscun dia continuassen fins fos tot acabat. Insaculacions.

DIMARS XVIJ. — En aquest die per quant fent la inseculatio los magnifichs consellers en presentia de les XIJ persones per aço extretes, se tingue difficultat que ere lo que dites XIJ persones podien y devien fer perço que se alsaven a mes del que devien, foren consultats tres doctors del real consell ço es micer Miquel Ferrer micer Miquel de Tamerit y micer Guillem Sunyer los quals en scrits donaren son vot y parer com esta continuat en lo libre de la anima de totes les inseculations.— Apres donaren altres vots com tambe en dit libre se conte.

DILLUNS XXX. — Festa de S.t Andreu. — En aquest dia inseguint la dispositio del privilegi del Serenissim Rey don Ferrando dit del regiment, fonch feta extractio de consellers y obres y del consell de cent, com apar en lo libre de les deslibe-rations de consell y foren extrets los seguents Extracció de Concellers.

mossen Galceran de Navel ciuteda — Conseller en cap
mossen Federich Roig y de Soler ciuteda — Conseller segon
micer Francesch Guamis doctor en leys militar — Conseller terç
mossen Pere Alguer mercader — Conseller quart
mossen Jaume de Encontre notari de Barcelona — Conseller quint.

OBRERS

mossen Galceran de Navel — obrer ciuteda
mossen..... Segarra — obrer mercader.

(En lo marge s' hi troban las dos notas seguents)

1. En aquest any y consellaria se renova lo privilegi del rey en Pere dit *Vi vel gratis*, y se feu aprehensio de molts forments exien de la terra (1).

2. En aquest mateix any noy hague Carnestoltes ans be tots los tres dies ana lo poble per esglesies, cosa may vista.

DESEMBRE

Jurament y visitas dels Consellers.

DIMARS I. — En aquest dia juraren los magnifichs consellers quatre, absent mossen Federich Roig Soler lo qual ere anat fins a Mora, los quals juraren en la forma acostumada y restant tancats apres del jurament los novells consellers ab los passats, prengue una basca a micer Antoni Çarrovira olim conseller en cap, que pensaren tots ere mort y apres lo sen aportaren ab una cadira. — E lo dit dia anaren a visitar lo Ex.nt loctinent general lo qual apres de fer lo rahonament que solen fer los consellers, los amostra señals de molt gran contento y alegria y ab moltes paraules los significa havia pres gran pler de llur extractio y se offeri en fer tot lo que a ell fos possible en favor de la ciutat.

Visita de la duana.

DIMECRES IJ. — En aquest dia demati anaren los magnifichs consellers a la duana com tenen de costum per veure lo exercissi que alli se fa y en los pallols. — E lo depres dinar anaren a fer visita al R.m señor bisbe de Barcelona com es acostumat. — Parti lo correu de la ciutat aquest dia pera la cort.

DIJOUS IIJ. — En aquest dia mori lo magnifich micer Antoni Çarrovira lo any propassat conseller en cap, y advocat ordinari de la casa de la ciutat, *requiescat in paçe amen.*

---

(1) Vegis la informació y memorial en dret fets sobre dit negoci, en l' Apéndix V al present volúm XX.[6]

DIVENDRES IIIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers al dol de micer Antoni Çarrovira advocat, los quals eren estats convidats lo dia abans, anaren ab gramalles largues de raxa que perço se feren, acompanyats dels officials de la casa ab gramalles los quin tenien y altres sens gramalles, lo que parexia cosa impertinent y son escusats perque may la ciutat los ne dona, y alli tingueren lo cap del dol aguardant que fossen tornats del soterrar, estant lo conseller en cap al raco y dassa y dalla los altres consellers sens acullir ningu al mig, salvo que entre quart y quint posaren a micer Miquel Çarrovira que ere apres dels consellers lo cap del dol. Mort d' un ex conceller en cap.

DISSAPTE V. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a visitar lo S.r Canceller, que per estar ell ab alguna indispositioneta no pogueren abans. Visita al Canceller.

DIUMENGE VJ. — Festa de S.t Nicolau. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers quatre, per no haver jurat encara lo segon, a S.t Francesch essent estats convidats per los frares per la festa de S.t Nicolau, y quant foren alli ja lo virrey era en dita esglesia alt al altar major, ab son estrado y cadira, y los consellers sens detenir se a la entrada del cor tiraren dret al altar major per mig del cor, y al peu de les grades junt al darrer graho se agenollaren y feren sa oratio, y depres pujaren al altar y acostant se a dit S.r virrey lo saludaren y daren lo bon dia, y ell los rebe ab cara molt alegre dient ere estat mes matiner que ells, y lo conseller en cap li respongue que la culpa ere estada lo haverse de juntar tots, y feta sa reverentia sen tornaren per lo mateix cami y se assentaren a les primeres cadires entrant al cor a la part del Evangeli sens tenir ningu entre ells, y molt poc apres vingueren los diputats los quals sen pujaren en les cadires ahont solen seure y alli se agenollaren y feta oratio tornant a baxar anaren a donar tambe lo bon dia al virrey, y sen tornaren y assentaren en ses cadires al entrant del cor a ma esquerra del altar, y lo offici comensa y al donar de la pau lo diaca la dona al virrey y dos altres frares ab capes aportaren pau als consellers y diputats anant igualment, be que lo dels consellers ere mes antich: acabada la missa los consellers anaren al altar major y acompanyaren lo virrey fins a la porta de la esglesia, y depres se tornaren a ses cadires ahont vingueren molts frares, la meytat se acostaren als consellers y laltra als diputats, los quals encontinent se despediren fent primer Festa de S.t Nicolau.

molt acatament als consellers, los quals estigueren una estona rahonant ab los frares y apres se despediren y sen anaren, encara que foren los frares molt comedits que no acompanyaren als consellers fins a la porta com se acostuma, per lo que merexen fraterna.

Festa en lo Estudi.

DILLUNS VIJ. — En aquest dia jura mossen Federich Roig Soler conseller segon en la casa de la ciutat y li fonch legida sentencia de excomunicatio, y perço que los consellers havien de anar a la festa de S.t Nicolau que se feya en lo estudi y eren estats convidats, lo dit conseller segon per no dexar tanta gent quel havian acompanyat sen torna a sa casa y los altres anaren al estudi ahont se assentaren en son loch y entre terç y quart se assenta lo conservador y entre quart y quint lo rector del estudi. — Y acabada la missa tornant sen a ses cases per la Rambla avall, vingue a ells un scriva de manament als quals dix que lo virrey lo trametia a dirlos que a les dos ores anassen a sa casa. — E lo dit dia al depres dinar los magnifichs consellers tots sinch se ajuntaren en casa de la ciutat y partint de alli ben acompanyats dels officials de la casa y molta altra gent anaren a casa de sa Ex.a lo qual los dix que com la principal cosa en la qual los qui tenen carrech de republiques y govern de pobles havien de tenir gran compte, eren les vitualles y provisions a la vida humana necessaries, y com ell fins ara axi per haver ley dit y pregat moltes voltes per part de la ciutat y tambe per lo que desija molt mirar per la conservatio y augment della, per volerla tant sa magestat y desijant ell fer a tots les favors possibles, haja prohibit la treta dels forments y altres vitualles y dexat de dar les licensies que li eren estades demanades, y com per gratia de N. S.r al present en tota Cathalunya y hage habundantia de blats y la ciutat de Barcelona estiga ben provehida, y encara que sia la mes principal de totes les altres de Cathalunya, no perço se ha de dexar de tenir compte ab les demes ciutats y viles de Cathalunya, moltes de les quals lo han supplicat que com tingan habundantia al present de dites vitualles y en los anys passats han patit molt y se son endeutats per comprar blats, y tambe perque puguen cobrar algunes sumes de diners per poderse desquitar y en lo pervenir provehir y subvenirse en cars que la collita no vingue com se confia, y tambe alguns prelats y persones ecclesiastiques y molts cavallers los quals tenen y reben ses rendes en blats y altres vitualles,

Vitualles.

y estant prohibida la treta no poden valerse ni desexir de aquells, lo han tambe pregat y ab molta instantia suplicat volgues donar y concedirlos tretes y licensies de traure forments y altres vitualles per portar aquelles en altres terres y parts fora de la terra, y particularment y ab mes solicitut ho demanen los de Rossello y Empurda y moltes altres viles maritimes, y com sa Ex.ª entenga lo quant sa magestat desija afavorir y fer merces a esta ciutat y ell tambe ha ja molts dies esta suspes y pensant com se pora provehir y determenar en lo que mes convinga sens dany ni perjudici de Barcelona, y tambe en soccorrer y dar contento a les altres ciutats y viles de Cathaluña y altres dalt dits, als quals com a pare y governador universal te obligatio de afavorir y ajudar, y que per esta ocasio los havia demanat pera que ells dits consellers a qui toca lo carrech de la provisio desta ciutat miren y pensen lo que en aquest particular se pot y deu fer, considerant que totes les altres ciutats y viles de Cathaluña y habitants en elles los son germans y representen tots un cos y es raho valer y afavorirlos, y si algunes causes o, rahons y haura per les quals aparagues nos dega fer o, quey hage inconvenients y contraris, ho posen en un paper y li tornen resposta pera que se puga desliberar en lo que mes convinga al servey de Deu y de sa magestat y benefici universal de tot aquest principat y comtats, encarint ab moltes rahons lo quant desija acontentar y afavorir a tots, y per lo magnifich conseller en cap li fonch respost que la present ciutat y ells en nom de aquella besaven les mans a sa Ex.ª de la merce los havia feta y feya en donarlos la raho quels donave y tambe per lo quels offeria fer per esta ciutat, que darien raho a les persones a qui estos negocis de forments y provisions de vitualles esta comes y tambe al consell de cent de la ciutat pera que vegen y apunten les causes y rahons quels aparra apuntar y se degan dir y respondre a sa Ex.ª y lo mes prest sia possible tornaran resposta a sa Ex.ª , y los altres consellers segon y terç feren graties a dit S.r loctinent, y lo conseller quart dix que no cregues sa Ex.ª que en la terra y hagues tanta provisio com se deye, que sa Ex.ª manas fer resenya y descriure los forments, y tambe lo conseller quint dix com lo Serenissim rey don Ferrando havia declarat que sempre y quant en Cathalunya lo blat anas y se venes a mes de XVJ ß arroba se digues carestia y que en tal cars fos prohibida la treta, y com al present valega al doble molt mes se

pot dir carestia y per conseguent se ha de prohibir la treta, y dit S.r loctinent general respongue y dix que lo que deya lo conseller quint ere cent anys ha y que a les ores no valien tant les mans dels officials ni altres mercaderies, que tot havia pujat y valia mes ara un parell de sabates y guants y altres coses que en altre temps dos y perço nos podia fer aqueix compte, y la constitutio que prohibeix la treta de les vitualles se ha de entendre en temps de necessitats delles, la qual al present no ley ha y perço que ho considerassen tot y li tornassen resposta.

Terna de Mostasaph.

DIUMENGE XIIJ. — Festa de S.ta Lucia. — En aquest dia se tingue Consell de cent en lo qual se feu extractio de terna de mostasaph y foren mossen Gaspar de Porves, mossen Joan Luys Cornet y Onofre Talavera, la qual encontinent fonch tramesa al loctinent general per Miquel Joseph Cellers sots sindich y tornat dix que sa Ex.a se havia aturat temps per desliberar. — Y tambe fonch extreta parella de administrador, y perque apres se dix que la hu dels extrets ere home que tot son negoci es de forments y apar inconvenient, perço fonch desliberat se rebes informatio del tracte y modo de son viura y perço no se tramete la parella en la qual son Francesch de Monserrat y Miquel Salavert. — E mes en lo dit consell los magnifichs consellers feren relatio del que sa Ex.a los havia dit segons esta continuat a la jornada de VIJ del corrent, y com ells ho havien tractat ab la vuytena dels forments y ab los advocats de la casa y que havien manat fer un memorial quels apar se devia dar per resposta, que perço si al consell aparia se legiria perque vist determenas lo que millor aparega convenir, lo qual memorial per orde de dit consell fonch legit per mi Francesch Guamis qui aquell havia fet y ordenat lo qual es del tenor seguent, lo qual esta cosit assi en lo present libre (1), y dit memorial fonch aprobat per lo consell y desliberat se presentas al S.r virrey axi com estave sens adobar en ell cosa alguna, y tambe sen trametes copia als embaxadors que son en cort. — Dit dia en lo dit consell se determena se scrigues als tramesos per sindichs a sa magestat prenguessen lo despaix quels donaven y sen vingan sens altra consulta.

Duena de Adm.or

Vitualles.

Retorn dels sindichs.

DILLUNS XIIIJ. — En aquest dia mossen Joan Luys Cornet

(1) No ve continuat.

hu dels extrets en la terna de mostasaph renuntia a dita extractio. Renuncias.

DIMARS XV. — En aquest dia renuncia mossen Onofre Talavera hu dels extrets en la dita terna de mostesaph y per quant sols restave hu y sa Ex.ª no sera determenat encara se deslibera per los magnifichs consellers se devia fer asaber a sa Ex.ª — Dit dia inseguint la desliberatio del consell feta a XIIJ del corrent (per estar los demes consellers molt ocupats en coses de morbo) anaren a sa Ex.ª los magnifichs conseller terç micer Francesch Guamis y lo conseller quint mossen Jaume de Encontra al qual digueren com ells havien donada raho al consell del que sa Ex.ª los hávia dit y que havia desliberat ells tornassen resposta a sa Ex.ª com havien promes, la qual era que supplicaven a sa Ex.ª no permetes en manera alguna se traguen blats de la terra ni de tal donas licensies per lo gran dany que universalment redundaria a tota Cathalunya, y que la ciutat de Barcelona compraria als qui tenien blats per vendre lo que volguessen vendre y desta manera cessarien les causes y rahons per les quals demanaven licenties de traure aquells, dient axi be en suma les rahons que per part de la ciutat se deduhexen, remetentse apres segons mes larch esta continuat en un memorial que a sa Ex.ª de part del consell presentaren, y encontinent per dit magnifich conseller terç li fonch donada copia de dit memorial en presentia de mi Francesch Guamis regint lo offici de scriva rational y dels discrets Hierony Talavera y Francesch Pedralbes notaris de Barcelona y de Miquel Joseph Sellers notari real per asso cridats y de moltes altres persones, lo qual S.r loctinent general prengue dit memorial y dix lo miraria. — E apres de donat lo memorial dit magnifich conseller terç inseguint lo orde tenia dels altres dix a sa Ex.ª com dos dels qui eren extrets en la terna de mostasaph que a sa Ex.ª lo consell havia tramesa han renunciat y que si sa Ex.ª no estave ja determenat se faria extractio de altres, y sa Ex.ª dix que com lo offici de mostasaph sie important y perço es raho lo tingan persones de confiansa ell no sera encara determenat perque procurave de informarse de uns y de altres, be que pensave determenarse aquell dia, y pus los dos havien renunciat que la ciutat fassa extractio de altres en la forma que solen y tenen acostumat. — Lo depres dinar del dit dia per quant noy havia mostesaph per haver lo altre lo dia de S.ta Lucia, cavalca per ciutat

Vitualles.

com a mostasaph lo conseller tercer a qui toca, portant son verguer davant a cavall y altres quel acompanyaven y tambe los pesadors, encara que lo mostasaph pretenia que no podia cavalcar ni fer lo dit offici lo conseller, y fonch determenat que estave en ma del conseller de fer lo que volgues y axi continua y regi dit offici. — Dit dia jura micer..... Guiomar advocat de la ciutat, extret per mort de micer Anthoni Çarrovira advocat.

Guiamar advocat.

Observança de festes.

Dissapte XVIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers ajuntaren los advocats de la casa y altres perço que lo S.r bisbe lo diumenge passat havia fet publicar un edicte que a pena de XX ₰ tothom tingues les portes tancades los diumenges y festes manades, del qual edicte y de haver posat pena pecuniaria los poblats seren sentits y dada quexa, y perço foren tramesos dos dels advocats al S.r bisbe dient li com ere cosa nova y que ja la ciutat tenia ordenat lo mateix y que lo mostesaph ja ho executave, supplicant a sa S.a no curas de fer tals novedats. Y apres de moltes repliques se apunta que ell no sen curaria sino que lo mostesaph fes volta per Barçelona y fes tenir les portes tancades, y per no tocar a la auctoritat del bisbe perço que no conve en estos temps se acontenta la ciutat de que nos tornas a fer altre edicte a les trones, y tambe se apunta que lo dia de S.t Thomas tothom paras ses portes com es de costum (1) y lo dia de capdany en lo Born. — Lo diumenge ana per ciutat lo conseller terç micer Francesch Guamis per no haver hi mostasaph y feye tancar les miges portes de les botigues y portalades y axi se asenta tot, y aço per executio de les ordinations de la ciutat ja publicades en lo any propassat.

Elecció de Mostasaph.

Dimecres XXIIJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari en lo qual se feu extractio de la bossa de mostasaph de dos rodolins en loch de mossen Joan Luys Cornet y de Onofre Talavera los quals eren estats extrets y abans que lo S.r loctinent elegis algu ni anomenas havien renunciat, y perço no se trague altra terna integra, y foren los extrets mestre Francesch Castello metge y Macia Hierony Rialp mercader y per lo sindich fonch tornada a presentar altra terna al dit S.r loctinent general y foren los tres mossen Gaspar Pons de Perues qui restave de la primera terna mestre Francesc Castello y Macia Hierony Rialp,

---

(1) Aqui s' veu que ja datava de llavors y tal volta de molt avans, una costúm popular encara en nostres dias.

y tornat lo dit sindich dix y refferi que lo S.r loctinent general havia fet nominatio y electio de Gaspar Pons de Perues.

DIVENDRES XXV. — Festa de nadal. — En aquest dia los magnifichs consellers se vestiren les gramalles de grana, y ab sos promens se congregaren al porxo de S.t Jaume y anaren a la seu y alli hoiren lo offici y sermo com es de costum, tragueren les gramalles folrrades de felpa blanca y parda a vies com estaven les pells, paragueren molt gentils, y feu se en virtut de desliberatio de consell. M.D.LXXXVIII

Gramalles novas.

DISSAPTE XXVJ. — S.t Esteve. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers al monestir de prehicadors com es de costum y hoiren lo offici y sermo.

DIUMENGE XXVIJ. — S.t Joan. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers exceptat lo cap per estar de mala gana a S.t Francesch y hoiren missa y sermo.

DILLUNS XXVIIJ. — Los Innocents. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu y alli hoiren missa baxa a la capella com se acostuma.

FÍ DE PART DEL VOLÚM VINTÉ, Y QUINT D'ESTA EDICIÓ

APENDIXS AL VOLÚM VINTÉ

APÉNDIX PRIMER

ENTRADA *de la emperatris que fou a 6 de Janer 1582 y consequutivament tot lo fet en raho de dita entrada y altros actes ques seguexen»* (1).

«Universis et singulis personis et officialibus tam ecclesiasticis quam secularibus quaqunque auctoritate fungentibus seu functuris presentiumque seriem inspecturis lecturis visuris pariter et audituris, attestor et fidem facio ego Franciscus Vilar apostolica et regia auctoritatibus notarius publicus Barcinone et scriba domus rationalis Civitatis Barcinone, quod in quodam libro intitulato *dietari vinte* papiri forme maioris, cohopertis pergameneis cohoperto, in quodam armario dicte domus racionalis recondito, sub diversis diebus mensibus et annis, fuerunt inventa continuata quedam notamenta que sunt tenoris sequentis».

DECEMBRE. — ANY M.D.LXXXJ.

DISSAPTE IJ. — En aquest die lo Excellent loctinent general tramete ha sercar al magnifich mossen Francesch Ferrer y Despuig Conseller en cap lo any present, lo qual havie enviat

(1) Qüestió de ceremonial.

ha sercar primer dant raho a sos companyons y dit com sa Excellencia lo havie enviat ha sercar, y ab voluntat de ells ana a la casa de dit señor loctinent general y essent alli dit señor loctinent li dix semblants paraules. «Jo he scrito a su Magestat a cerca del recibimiento de la serenissima Emperatriz, que orden havia de tener en dar lugar al arçobispo de Sivilla que por ser de la dignidad y qualidad que es me parescia ponerle siendo dello servido su Magestad a mi mano drecha, a saber es el Conseller en Cap a la mano squierda de la serenissima Emperatriz y jo a su mano drecha y a mi mano drecha el dicho Arçobispo. Su Magestad me ha respondido que siga el orden que se suele tener ha semejantes recibimientos en esta Ciudad y ansi me paresceria que podria hir el arçobispo, pues adonde jo pretendia no tenia llugar a la mano drecha del conseller segundo y a su mano drecha don Joan de Borja maiordomo maior de la serenissima Emperatriz quedando el dicho arçobispo en medio, cosa que me paresse a mi es facil y se puede y deve y suele hazer segun me ha dicho el Baron de Herill», y per dit magnifich Conseller en Cap li fonch respost que ho tractaria ab los altres consellers, los quals hagut parer de les persones y prohomens que saben lorde y serimonies de la Ciutat y lo ques poria fer, tornaran resposta a sa Excellencia que se faria tot lo que la Ciutat en semblants cassos te acostumat, y ab esta resposta se despedi dit magnifich Conseller en cap. E apres lo mateix dia a la tarda dit magnifich Conseller en cap y los altres magnifichs consellers se ajustaren en la Casa del Consell de la present Ciutat en presencia dels quals refferi dit Conseller en Cap tot lo que per dit señor loctinent li era estat dit y lo que ell havia respost, y fonch per ells desliberat se junctas per los seus verguers una gran prohomenia y essent congregats molts Ciutedans y militars, dit magnifich Conseller en cap refferi en presentia de tots tot lo susdit, dient a dits prohomens los aconsellassen del que devien fer y la resposta que se havia de tornar a sa Excellencia, los quals aconsellaren que dit magnifich conseller en cap tornas a sa Excellencia y li digues que havien regoneguts y mirats los libres dels dietaris y serimonies de la Ciutat y conforme ells trobaven que ninguna persona tenia loch entre los consellers sino eren aquells qui hexien ja agraduats de la casa de la Ciutat los quals junctament ab los consellers feyen un cors, y que perço don Joan de Borja ni lo archabisbe no tenien loch entre los consellers

perque venint sa Magestad ningun maiordom ni altra persona se posa ni es acollit entre consellers, Y per dit loctinent general fonch respost dient «que ere rezio caso que siendo el arçobispo y don Joan de Borja las personas que eran, no tuviessen llugar a lo menos con el conseller segundo segun ell havia apuntado» y per dit Conseller li fonch respost que nol tenien, y a les hores dix dit loctinent «Sa Magestad no tiene su mano dretxa libre y puede mandar poner a su lado a quien le paresciere, pues el Conseller en cap vaya a su mano hisquierda como se ha hetcho otras vezes» y per dit señor Conseller li fonch respost, que si sera fet era estat de poch temps ensa per lo Duc de Franchavila y prior don Hernando, loctinents de sa Magestad, y que per no dar pesadumbre a sa Magestad, entenent que de prest se sparava sa vinguda per tenir corts se era dexat de darli quexa com la entenien donar en son cars y loch, y apres de moltes respostes y repliques dit señor loctinent general dix al dit magnifich Conseller «que le hiziesse plazer de tornar lo ha tratar y ver lo que se pudiesse hazer y si les parescia enviassen por el Baron de Heril el qual les diria las razones por donde pretendia ell que se podia hazer» y ab esta resolucio sen torna dit Conseller en cap.

DIUMENGE IIJ. — En aquest dia los magnifics consellers manaren juntar altra prohomenia en presentia dels quals se referi tot lo sobre dit, y fonc determinat y consellats dits magnifics consellers que trametessen dos personas ço es un Ciuteda y un militar per tornar la resposta y dir a sa Excellencia lo que sera determinat y lo que se podia fer, y anaren mossen Jaume Salba y mossen Miquel Bastida.

DILLUNS IIIJ. — En aquest die tornats los dits mossen Jaume Salba y mossen Miquel Bastida referiren que eren estats ab sa Excellencia y li havien dit com los magnifichs Consellers los enviaven alli per tornar li resposta del que sa Excellencia havia tractat ab lo Conseller en cap sobre lo loch que volia donar al Illmo y R.^mo^ señor Elet archabisbe de Sivilla y maiordom de la serenissima Emperatriz en la entrada de la serenissima Emperatriz, y era que dits magnifichs Consellers havien feta tota la diligentia a ells possible en aplegar y juntar prohomenia de Militars y Ciutedans y persones antigues y pratichs de les serimonies de la Ciutat, y tambe havien manat regonexer tots los dietaris y libres de serimonies de la Ciutat per veure y

entendre com sere observat altres voltes y tambe lo que se podia fer per condecendre y servir a sa Excellencia, y que no sere trobat exemplar algu ab lo qual paragues que los consellers puguessen acullir ni admetre en la agraduacio que se feya en Casa la Ciutat altres persones algunes sino aquellas qui anavan ja agraduats de casa la Ciutat en fora y la persona o personas a qui anaven y exien ha rebre, a la qual persona se posave lo Conseller en cap a la squerra, y que ni loctinent general ni altre qualsevol persona per gran estat se fos se acostumave ni se podia posar a la ma dreta, posant la persona que rebien al mig, per quant com la Ciutat fa la serimonia de la entrada acostuma de donar lo millor loch a la persona rebuda que es la ma dreta del Conseller en cap perço que la Ciutat te per serimonia que lo millor loch son los extrems, y posantse altra persona a la ma dreta, estave la persona rebuda en lo mes dolent loch y que asso no se suffria nis suffriria a ninguna persona ni may ses fet sino en temps del Excellent Duch de Franchavila loctinent general, lo qual de sa propria auctoritat se prengue dit loch y per esser loctinent general no se li havia pogut fer lo obstacle y contraris que ab altres se fora fet, y com los dits magnifichs consellers tingan speranses de que sa Magestat sera servit de tenir corts de prest, la Ciutat spera dar ne quexa en les corts per no dar a sa Magestat pena ni desgust, y que per dit Excellent loctinent general los ere estat respost que ell y haguera pres gran plaher que se fos fet lo que ell demana, perque no li parexia a ell que fos ningun descomodo ni agravi a la Ciutat per quant la persona o, persones que ell demanave fossen acullits o, agraduats ab lo conseller segon, qui eren lo dit señor archabisbe y lo maiordom de la dita serenissima Emperatriz eren tals personas que totes precehien hi havien de precehir als consellers, y que axi tenia informacio de alguns Cavallers desta Ciutat que se podia ben fer, pero que pus axi era que guardassen lo orde que tenien acostumat en les ceremonies de la Ciutat y ab esta resposta apres de algunes altres repliques y paraules que passaren se despediren.

JANER. — ANY M.D.LXXXIJ

DISSAPTE VJ. — En aquest dia entra la serenissima S.ª Emperatriz de Alemanya germana de la real Magestat del rey y senyor nostre venint de les parts de Alemanya, a la qual hisqueren ha rebre y recebir los magnifichs consellers agraduats en la forma acostumada conforme esta continuat en lo libre dels obrers, y en dit recibiment fou agraviada la Ciutat perço que lo Excellent loctinent general se posa ha ma dreta de la Emperatriz y entre la filera del conseller terç y la filera del conseller segon se posaren lo R.mo senyor archabisbe de Sivilla y lo maiordom maior de la dita serenissima S.ª Emperatriz don Joan de Borja, als quals fonc fet contrari per la Ciutat dient que entre consellers y los qui anaven agraduats ab ells nos pot posar ningu per representar tots un cors, y no volent los consellers y prohomens caminar ni moures de alli lo señor virey importunava que anassen, dient «Caminen señores» y los dits consellers y prohomens que ab ells anaren digueren a sa Excellencia que no podien anar per que no anaven com devien anant entre ells los dits señors archabisbe y lo senyor don Joan de Borja, que ja havien dit a sa Excellencia los dies atras que en ninguna manera se podia posar ningu entre lo cors que fan los dits magnifichs consellers y prohomens que van ab ells, per que lo recibiment de la Serenissima Emperatriz la Ciutat lo fa ab aquell orde que te acostumat, y de la manera que parteixen de casa la Ciutat pera effecte de dit recibiment de aquella matexa manera sen tornen sens admetre ninguna persona com dit es entre los consellers y prohomens que fan lo tal recibiment, y no obstant aquestes y moltes altres rahons que alli digueren a sa Excellencia no per axo se quieta ni para de sa pretensio per que ab son cortau exia del loch ahont estava, passant per lo mig de les fileres de Consellers y prohomens rompent aquelles y dient ab alguna vehementia «Caminen senyores, vagen adelante» y per molt que li diguessen y li reduhissen a la memoria lo que ell mateix havia dit al dit mossen Jaume Salba y Miquel Bastida que ja sa Magestat li havia scrit que en les serimonies del recibiment en ninguna cosa alteras la forma usos y costums que

tenia aquesta Ciutat en semblants recebiments ans be en tot y per tot deixas fer y ordenar ha dits consellers, no per axo dexa de continuar sa pretencio y voler que dits R.^{mo} archabisbe y lo maiordom maior anassen com dit es entre la filera del conseller (segon) y terç, y los magnifichs consellers y prohomens vehent que sa Excellentia estava y perseverava en sa pretensio, per no desgustar a la serenissima Emperatriz y trobarse alli present sa Magestat havent estat ab estes contencions y controversias cerca de mitja hora, desliberaren dits magnifichs consellers caminar y passar avant per que altrament may hagueren permes que dits R.^{mo} archabisbe y maiordom maior estiguessen ni anassen en semblant loch.

DIUMENGE VIJ. — En aquest die los magnifichs Consellers aconsellats de alguns prohomens los quals havien manat ajustar en la casa de la Ciutat, trameteren al Excellent loctinent general mossen Jaume Salba y Miquel Bastida per dir y supplicar a sa Excellencia fos servit remediar lo agravi que la Ciutat pretenia li ere estat fet lo die y en la entrada y recibiment de la serenissima Emperatriz per les causes y rahons en lo dit notament fet dit die continuades y llargament deduhides, los quals anaren y tornats refferiren que sa Excellencia los havie respost que ell no entenia se hagues fet agravi ni perjudici algu a la Ciutat ni a les serimonies de aquella ni se havia contrafet en lo apuntament que abans se ere tingut, per que ell havia sempre entes que los Consellers havent de anar ab prohomens aportarien un prohom quiscu y no vint o, trenta com havien aportats, mes ab tot que mirassen lo que aparia se degues fer que ell seria content se remedias en manera que estigues be, y sobre de asso passaren moltes rahons entre lo dit senyor loctinent general y los dits Jaume Salba y Miquel Bastida.

DIMECRES XVIJ. — En aquest die a les set hores de mati anaren los magnifichs mossen Joan Luys Cornet y Miquel Bastida y ab ells jo Francesch Guamis notari y scriva jurat del honorable consell en lloch y per mossen Francesch Vilar notari y scriva del racional de casa la Ciutat, tramesos per los magnifichs consellers a Casa del Excellent loctinent general de sa Magestat al qual trobaren en son aposento, y per dit mossen Joan Luys Cornet li fonch dit com ells venien tramesos a sa Excellencia per los señors consellers per supplicar a sa Excellencia fos servit donar lo assento y reparo que tenia offert donar

en lo agravi que la Ciutat pretenia li ere. estat fet en la entrada de la serenissima Emperatriz en la present Ciutat en haverse posats lo R.mo senyor archabisbe de Sivilla y lo senyor maiordom maior de la serenissima Emperatriz en lo loch que seren posats no tocant los, per que com vuy fos dia de consell ordinari, los consellers forsadament havien de dar raho en consell del que en asso havien fet, y per dit señor loctinent general fonch respost que «desdel dia que havia puestos los pies en Cathalunya havia deseado y determinado como por las obras se ha visto, de complazer y hazer todos los plaseres y buenas obras que pudiesse ha esta Ciudad y por ella a los Conselleres que son la mesma Ciudad, y procurar que en nada le fuesse hecho agravio sino que les fuessen guardadas sus preheminencias y privilegios, y que siempre havia dicho que en lo que pretenden esser los hecho agravio en la entrada de la serenissima Emperatriz en hir el arçobispo y maiordomo maior en el lugar que fueron, nunca havia sido ni era ni sera su voluntad ni intencion de agraviar a la Ciudad, de hazer perjuhizio a sus serimonias y costumbres y que ansi lo tornava ha dezir ahora» y per dit mossen Miquel Bastida li fonch respost que la quexa que te la Ciutat ere per que havent tractat ell dit Bastida y mossen Jaume Salba per part de la Ciutat ab sa Excellencia sobre del loch que sa Excellencia demanava y pretenia sels havia de dar y resolt que nos podia fer, que apres sa Excellencia los hagues manat anar en lo loch que anaren, y dit loctinent general dix «que no havian tractado de esse lugar que eran ydos sino de otro, y que a ell no le havian dicho que los conselleres fuessen de la manera que fueron ni entendio el sino que cada uno levaria su prohom y no tres o, quatro y mas que lavavan y havian levado» y per dit mossen Bastida li fonch respost que ells li havian dit que entre los consellers nos pot ni sol posar persona alguna ni ells acostuman acullir sino aquells que hixen agraduats de casa la Ciutat, y que supplicaven a sa Excellencia que pus havia offert de que faria tota la satisfactio que estigues be a la Ciutat la fes, per que altrament los consellers haurian de dar raho en lo consell de cent per que determinas lo que li paragues se devia fer, y que ja sobre del que y com se devia fer lo magnifich micer Font Pastor ere estat a tractar ab lo conseller segon y que no sere pogut pendre apuntament per alguna differentia que tenien, que supplicaven a sa Excellencia ho manas resolre y

determinar, lo qual responent dix «que ell lo tractaria y consultaria con los del conseio y daria la respuesta» y per dits mossen Cornet y Bastida li fonch dit que la Ciutat havia fet un memorial y manat scriure la forma y com li aparexie se devia assentar, per que la Ciutat estigues reintegrada y les serimonies y auctoritat real illeses y tambe la auctoritat de la Ciutat la qual vol sa Magestat que tinguen y guarden, y que si sa Excellencia ere servit veurel ells ley darien, y sa Excellencia dix «Denme esse memorial y yo lo consultare con los del conseio de su Magestat, por que tanpoco quiero jo que se perjudique en nada la auctoridat de su Magestat» y per dit mossen Cornet li fonc donat al dit señor loctinent general un full de paper en lo qual estava escrita ab poques paraules la intencio de la Ciutat, lo qual dit señor loctinent general prengue y legi y dix «aqui hay algunas palabras que no me paressen dever estar, por que ellos no quieren perder nada de lo suyo y quieren tomar lo del rey» y dit señor Bastida dix «Senyor unes paraules que y ha y diuen que sere fet per orde de vostra Excellencia y micer Font volie que sen llevassen, nos poden llevar per que en axo conseste ix lo agravi, perque si vostra Excellencia nou haguera manat y fos estat alli present a qui los consellers y tots tenien de obehir no haguera la Ciutat consentit que fossen anats com anaren» y dit señor loctinent general dix «Jo lo tractare y consultare con los del conseio» y axi se despediren dexant en poder de sa Excellencia lo dit paper o, memorial lo qual era del tenor seguent — «Que por relacion que aher tuve de las scripturas de la casa de la Ciudad quiero que por lo que hizieron por mi orden el arçobispo de Sivilla y don Joan de Borja maiordomo maior de la serenissima Emperatriz, en ponerse el dia del recibimiento de la Magestad de la Emperatriz entre las hyleras de los conseieros y prohomens que con ellos hyvan agraduados, no se ha hecho en periuhizio de las preheminentias y serimonias de la Ciudad como en semejantes recibimientos no se pueda hazer, y que tal hecho no puede ser sacado en consequencia y por esso doy este descargo y satisfaccion» (1).

(1) Lo que segueix d' aquest document se troba continuat en sas respectivas jornadas.

APENDIX SEGON

«ILL.^{m} Y R.^{m} SEÑOR»

En negoci tant important com es lo que v. s. ill.^{ma} nos ha proposat, acerca del medi y modo ques podria tenir pera que entre los religiosos de aquesta casa de nostra señora de Montserrat hy hagues pau y quietut durable y verdadera, de manera que de aci avant no se innovassen (1) les matexes, o, altres pijors inquietuts y dissensions que fins assi hy ha hagut y al present hy ha, nos pot ab facilitat donar la ultima resolucio. Pero per obeir a lo que v. s. ill.^{ma} nos ha manat, que cada hu de nosaltros ab zel y llibertat sancta diga lo que sent; haventho encomanat primer molt de veres a nostre señor, tractat y comunicat entre nosaltros, havemnos concordat tots unanimes y conformes de dir nostre parer humilment, no perque entengam que v. s. ill.^{ma} tinga necessitat de nostre consell, pus es tant gran la sua prudencia y tant admirable lo seu judici, quel nos pot donar a tots; sino pera descarregar nostres consciencies, y declarar y descubrir a v. s. ill.^{ma} nostre pit y voluntat zelosa del servey de Deu, y de la sua beneyta mare, en esta sancta casa de Montserrat en que vivim.

Primerament advertim a v. s. ill.^{ma} que los señors consellers de Barcelona y diputats de Cathaluña, son la part formal instant aquesta visita, per respecte dels quals se es mogut sa Magestat a demanar a sa Sanctetat lo breu apostolic en virtut del qual v. s. ill.^{ma} visita de present aquesta casa de Montserrat, y ells son los qui han instat la exequutio de ell, y los que han fetes ses diligencies ab sa Magestat quel envias, y ab v. s. ill.^{ma} quel acceptas: pera ques vessen y exissen a llum las cosas que dits señors havian deduides a sa Magestat y a v. s. ill.^{ma} en sos memorials; y axi apar esser necessari que ab ells com ab part agent y principal, se consulten y tracten aquestos medis de pau, pera mes religio y servey de Deu en aquest sanctuari, perque de altra manera sera no fer res, pus es cosa certa que mes que nosaltros nos concertem, no callaran dits señors, ni lexaran de

(1) Renovassen.

proseguir son intent y pretensio (com ja ho han dit moltes voltes) fins a que si proveesca de sanct y perpetuo remey. Pero perque v. s. ill.ma entenga nostre parer acerca dels medis ques poden pendre pera que hy haja perpetua pau y religio en aquest monestir, diem quens apar haverhy dos medis tant solament, y son los seguents.

Lo primer es, que si del proces de esta visita resulta y consta, que los religiosos naturals de aquesta corona tenen la culpa de aquestes revoltes, y per causa nostra dexa de haver pau y religio monastica en aquest sanctuari, que v. s. ill.ma nos castic ab rigor; y si aparexera que restant aci nosaltres, havem de perturbar aquesta pau y religio de tots tant desijada, que v. s. ill.ma nos don llicencia pera que nos ne anem ahont pugam servir a nostre señor y a la sua mare beneyta ab mes quietut que fins assi, que tots ho farem de bona gana, solament los pares Castellans tinguen la pau que diuen que desijen, de la qual sera impossible gozar estant en nostra compañia, perque sempre nos recelarem y guardarem los uns dels altros. Ells sempre sospitaran que tractam alguna cosa contra de ells, y nosaltros sempre tindrem temor de ques voldran venjar de les coses passades, com ne havem vist alguns exemplars, que son estats castigats gravement los qui en altro temps han tocat en aquesta matexa materia, y encara nos voldran fer nous agravis, o, llevarnos alguns falsos testimonis, y axi poc apoc se anira encenent altro foc major que lo que ara hy ha en casa y molt mes difficultos de apagar quel present, y que apar nos podra remediar sino ab algun escandol, perque les nafres quant son mes velles, encarniçades, o, sobresanades, puden mes, y son quasi incurables y irremediables, y qui tant de temps ha perseverat en fernos agravy, ab facilitat se tornara a ses antigues costums y manyas: y si ara que v. s. ill.ma esta en casa, se atrevexen a dir: «irse an los huespedes y comeremos el gallo» (que son amenaces de rancor y odi intrinsec quens tenen per haver demanada justicia a v. s. ill.ma), no tenint apres quils vaja a la ma, faran quant sels antojara, molt millor que ara ho diuen. Pero donantnos v. s. ill.ma llicentia pera anarnosne, ni ells tindran que recelarse de nosaltros, ni nosaltros que guardarnos de ells. Y no faltara qui per amor y reverencia de Deu nos ampara y acullira, pus acostuma esta terra de recullir als religiosos estranys; y ab asso se llevaran molts inconvenients ques po-

drian seguir de restar nosaltros aci ab ells, o, de anar a viure entre ells a Castella. Aquest medi y remey par aspre, difficultos, y encara perillos per la repugnancia y contradictio que hy ha de haver de part de la ciutat de Barcelona y encara de tota la corona de Arago, que no podran sufrir que nosaltros que som naturals, siam expellits de nostra casa y que resten en ella señors los estranys; y per esta causa se dona lo segon medi que apar mes facil, y mes conforme a lo divi y natural, y es mes eficaz pera la perpetua pau y religio monastica de esta casa, y es: Que hisquen de ella los castellans, y sen vajen a viure en Castella: y asso es conforme al consell y desig de St Pau que diu, *Utinam abscindantur qui vos conturbant.* Plagues al señor que fossen arrancats de sol a rrael los qui son la causa de vostres inquietuts. Y axi seria molt be fer entre los religiosos de aquesta casa, una sancta divisio com entre Jacob y Laban, pera que de ella hisques una perpetua pau y perfecta religio, com la hy ha en molts monestirs de Cathalunya. De aquest remey usa nostre señor pera fer cessar lo edifici de la torre de Babylonia, que en dividint les llengues dels edificadors cessa aqui matex aquella fabrica y superbo edifici. Axi dividint y apartant v. s. ill.[ma] als pares Castellans de nosaltros, cessaria aqui matex lo superbo edifici y altes torres de odis y passions que edifica lo dimoni, en les animes de alguns en qui regna. De aquest matex medi usa nostre Redemptor venint en aquest mon, com ho diu ell matex, *Non veni pacem mittere sed gladium: veni enim separare*, &. Axi apar que deu v. s. ill.[ma] apartar los castellans de nostra compañia, y ab aquesta divisio y divorci no sols esta casa, mes encara tot lo regne, restaran en perfecta pau y consolacio, com moltes persones spirituals, doctes y principals molt temps ha queu diuen. Ab aquest medi cessan totas las quexas de la ciutat de Barcelona y dels señors diputats y de tots nosaltres. Aquest medi desijaren y sospiraren los religiosos antics de esta casa, qui foren com uns patriarches de religio. Ab aquest medi se llevaran totas las occasions y motius que podrien portar esta casa a semblant o pijor estat del en que ara esta, y ab aquest se conclouen les llargues dissensions que hy ha hagut en esta casa despres que los castellans entraren en ella. Y pus los naturals de esta corona no van a Castella a alterarlos sos monastirs, no sera molt quens dexen estar en pau en aquesta casa, que esta en nostra patria, y se

sustenta ab les charitats y rendes de ella, que no faltaran religiosos de esta corona qui la regiran y governaran axi en lo spiritual com en lo temporal tant be com qualsevulla dels castellans, com se es vist en los pocs prelats de esta corona qui la han governada: y com se trobaren aquells, sen hagueren trobats molts mes, sils haguessen volguts pendre. Pero perque esta casa no restas sola, rebrem molt señalada merce en que v. s. ill.^{ma} procure ab sa Magestat la reformacio de les cases dels Benets claustrats de esta corona, y que de elles y de esta se fassa una congregacio per si, distincta y apartada de la de Castella, com se es fet en la reformacio dels Benets de Portugal, que tenen congregacio per si ab son general, y asso redundaria en grandissim servey de nostre señor Deu, gloria de sa Magestat, be y edificacio de tota esta terra, llaor inestimable de v. s. ill.^{ma} , consolacio de nostres animes, y perpetua pau y religio de esta casa. Y quant asso no tingues lloc per ara, que al manco de aquesta casa y de les que a ella estan unides, y de la de St Feliu de Guixols, y de les demes dels claustrats que voluntariament se voldran reformar (de les quals algunes volen, com v. s. ill.^{ma} sab), se fes en aquesta corona una provincia per si, ab tals estatuts y lleys que obviassen a les alteracions y inquietuts que fins assi hy ha hagut. Y perque los generals y visitadors de Castella nons fessen algun agravi, que sa Sanctedat y sa Magestat nos donassen un prelat de aquest regne, que fos nostre protector y amparo, entretant que fossen poques les cases reformades: y aquest desijam, y de aquest punt en avant suplicam a sa Sanctedat y a sa Magestat sia v. s. ill.^{ma} durant lo temps de sa vida, y apres lo qui es, o, sera bisbe de Barcelona, y de esta manera no duptam sino que ab brevedat se reduira esta casa al estat en que estigue al principi de la sua reformacio, y tambe en lo temporal alçara lo cap, y se desquitara de la gran quantitat en que al present esta alcançada. Perque los matexos qui diuen ara als aplegadors, que sino succeexen los negocis de Montserrat com ells y nosaltres desijam, no faran mes charitats, si succeex com se preten, seran los primers quins ajudaran ab ses almoynes, y remediaran nostres necessitats.

Dir ques concertas una alternativa, y que un trieni fos lo Abbat castella, y un altro de la corona de Arago, no apar medi de pau, sino de majors inquietuts y dissensions de les que ara hy ha. Perque lo prelat que fos de esta corona, entenent que

los quil havien de visitar y pendra residencia, havien de esser castellans, no gosaria fer moltes coses convenients al bon govern de esta casa, per respecte y temor de que los castellans nol afrontassen, y en un sol trieni que fos Abbat castella, nos perseguiria y llansaria a perdre a tots, y exiria ab quant volgues. Y si donassem alguna quexa de ell, tot plouria sobre nosaltros, y la iusticia quens farien serie com la quens han feta fins assi.

Altres medis per ventura, se trobaran mes expedients pera augment de la religio, pau y quietut de aquest convent, encara que a nostre parer, aquestos son los mes importants. Pero si a v. s. ill.ma y als señors consellers de Barcelona y diputats de Cathalunya qui son la part formal instant en causa, los aparexera altre millor que sia en augment de la religio monastica, ediffìcacio del poble y bon govern de aquesta casa, ab tota voluntat y humilitat obeirem, y de esta manera no seran engañats dits señors, ni nosaltres ab ells, com altres voltes que se ha tractat aquest matex negossi, y no han aprofitat los medis ques donaren, ans be es vinguda la casa, axi en lo spiritual com en lo temporal, a la ruyna en que vuy esta. Confiam que Deu nostre señor se apiadara de nostres animes, y illuminara a v. s. ill.ma y als señors consellers y diputats pera que acerten en pendre tal medi qual conve, pera que la divina magestat sen servesca, y v. s. ill.ma ne sia premiat, nosaltros consolats, y tota la terra rest segura y contenta. Dada y presentada en Montserrat a 4 de Noembre de 1584.

Fra Miquel Piquer — Fray Matias Vallonga — Fray Juan Fuster — Fr. Joan Campmany — Fr. Jaume Negre y Pons — Fray Bartolome Morell — Fray Miguel de Santafe — Fra Pau Guiscafre — Fray Miguel Sala — Fray Joan Mollar — Fr. Baltasar Lobera — Fra Mattheu Loret — Fra Jaume Campmany — Fr. Fran.co de la Torre — F. Bernat Branes — Fra Antoni de Gaver — Fr. Thomas Fore — Frater Joannes Foresius italus — Fra Gabriel Rossello — Fr. Diego de la Torre — Fr. Juan Graner — F. Miguel Bofill — Fr. Hieronim Marc — Fray Josep Vidal — Fray Joan de Fuentes» (1).

---

(1) Te aquest document entre altres cosas, curiositat paleográfica per continuar autógrafas, de bona y variada lletra, totas las firmas y rúbricas dels 25 comunitaris que sotscriuhen.

APÉNDIX TERS

COPIA del memorial que lo Ex.[nt] don Manrique de Lara loctinent general ha donat als magnifichs consellers explicant la crehensa de la letra de sa magestat del darrer de nohembre 1586 — Lo qual dona a V de març 1587 (Vide en lo dietari).

Estaba intitulat en esta forma

COPIA DE LOS CABOS QUE DARON A SU MAGESTAT EN MONÇON LOS SINDICOS DE BARCELONA Y DE LAS DECRETATIONES QUE EN ELLOS SE HIZIERON.

S. C. R. MAG.[t]

Los consellers de aquesta ciutat de Barcelona humils y fidelissims vassalls de V. Mag.[t] , zelant sempre lo servey de aquella y lo be pau e quietut dels poblats en esta ciutat, la qual de alguns anys a esta part per raho de alguns negocis y treballs, axi per la falta y carestia de les provisions necessaries com altres ha patit y pateix molts y notables danys, esperant y confiant ab occasio de la sua benaventurada venguda en esta sua ciutat alcansar de sa liberalissima ma lo degut remey y reparo dels treballs que sostenen, humilment a V. Mag.[t] suppliquen sia de son Real servey manar provehir y atorgar a dita ciutat lo que ab lo present memorial se supplica a V. Mag.[t]

I.

Primo com per raho del censal que lo Rey don Alfonso quart de immortal memoria predecessor de V. Mag.[t] manlleva e vene a la present ciutat, sien degudes moltes quantitats de pensions cessades de pagar, com appar per lo memorial que a part a V. Mag.[t] se done tret del rational de la present ciutat, de les quals cantitats te esta ciutat de Barcelona molt gran necessitat per aver despes en aquest any grandissimes summes de diners axi per fortificar la present ciutat, com per comprar grandissimes summes de forments y mantenir los hospitals general y de Misericordia, e per ser estos anys molt sterils, es estat

forçat en aço despendre grandissimes cantitats. Suppliquen perço a V. R. Mag.t los dits consellers manar dar orde com dites cantitats a dita ciutat degudes li sien pagades.

— Su Mag.d se contenta que se deputen personas por ambas partes para averiguar lo que se deve, y pague el que constare ser deudor, no derogando por ello a las sentencias de greujes que ay sobre la dicha averiguacion, en caso que las partes no se consierten.

2.

Item com per diversos privilegis per los Reys de immortal memoria y per V. R. Mag.t confirmats y jurats, la present ciutat de Barcelona sia franca y exempta de pagar nous imposits, axi en lo Regne de Sicilia com en altres parts y señories de V. R. Mag.t, y no obstant aquelles en lo Regne de Sicilia los officials y ministres de V. R. M.t hajen fet pagar a la present ciutat y a sos comprados per raho de dit nou imposit grandissimes summes de les quals sen done a V. R. M.t memorial a part, tret del rational desta Çiutat e actes auctentichs, les quals cantitats ha hagut de pagar dita ciutat compellida, y no gens voluntariament, ans forçada per remediar la present Çiutat de la necessitat de dits forments, Suppliquen perço a V. R. M.t los dits Consellers sia de son Real servey manar pagar les dites cantitats, com de aquelles tingue gran necessitat com en altre capitol esta dit.

— Muestren sus privilegis y lo que han pagado, y hazerse ha lo que fuere de justicia.

3.

Item com a mes de les molesties y fatigues que de la carestia y penuria dels forments ha tinguda estos anys esta ciutat, se haje ajustat la falta de aygua en los molins Reals a causa de estar mal conduyda, y no tenir la resclosa que conve en lo Riu de Besos, y axi los poblats de la present çiutat y la dita ciutat ha patit grandissims treballs, entant que son estats forsats aver de anar a molre en molins que son mes de quatorze llegues lluny desta ciutat, y algunes voltes se es vista la ciutat en tanta stretura per dit respecte que perillave de danys sens reparo, y com lo remey mes convenient sia que V. Mag.t se servesca vendre dits molins a dita ciutat, en demes que es cert que dells

no ha profit algu, ans son mes los carrechs que fan que los emoluments, Suppliquen perço a V. R. M.t dits consellers placia a V. M.t vendre dits molins a la Çiutat per preu just e rahonable a conegude de persones expertes, pagador ab recompensa del que V. R. M.t restava debitor de les pensions del censal de dit Rey don Alfonso, venent com es dit los dits molins ab la aygua de aquells, emoluments y facultat de regar, en la forma que V. M.t ho posseheix.

— Su Mag.d con el desseo que tiene de darles satisfaccion en todo lo que huviere lugar, mandara al lugarteniente general que nombre persona o, personas por su parte para que juntandose con las que ellos nombraran, traten del negocio y de los medios y forma como se podra acomodar, para que visto lo que sobrello ocurre, pueda tomar la resolucion que mas convenga.

4.

Item com entre les altres causes molt principals per les quals esta ciutat pateix grans caresties, sie lo dret que vulgarment se diu dels cops, part del qual reb V. M.t e part lo bisbe de Barcelona e altres hereters, per quant es cert que per respecte de dit dret de cops ninguns mercaders strangers ni altres persones volen aportar forment a esta ciutat ans los quin tenen fugen della yl venen en altres part, de hont reb notable dany la provisio de forments que altrament esta ciutat y los poblats en ella vendrien, Perço suppliquen a V. R. Mag.t dits consellers sia de son Real servey fer venda a dita ciutat de la part y porcio que V. M.t reb, y de la facultat que te V. M.t de lluir y quitar les parts que reben los altres hereters, per preu just e rahonable a coneguda de persones per V. R. M.t y consellers elegidores, compensant lo preu ab lo que V. R. M.t restara debitor per les causes sobre dites. E no res menys suppliquen a V. R. M.t sia servit interposarse ab lo bisbe de Barcelona, e si mester sera ab lo Summo Pontifice, perque vena a esta ciutat la part tocant al dit bisbe, com de aço haje de resultar evident utilitat y augment dels poblats de aquella.

— A esto se responde lo mesmo que en el precedente Capitulo.

5.

Item com per V. M.t y altres Reys de immortal memoria predecessors de V. R. M.t , se aja tengut per be que los conse-

llers de aquesta ciutat tinguen la custodia y guarda de aquella com fins assi han tinguda, guardant les muralles y portals, y axi hajen tengudes les claus de dites portes y de present tinguen, salvo del portal de la ciutat que dona en lo pati de la dressana, la qual dexaren los consellers que les hores eren al loctinent general de V. Mag.[t] qui les hores era per posar certa fusta en dita dressana, y fins lo dia de vuy no ses poguda cobrar no obstant se sia moltes voltes demanada, y per ella se sia supplicat altra volta a V. M.[t] Perço suppliquen a V. R. M.[t] dits consellers sia V. M.[t] servit manar tornar dita clau a dits consellers, que de aqueixa manera se scusaran molts fraus y danys ques fan a la present Ciutat y a la exactio dels drets de aquella.

— Su mag.[d] mandara a su lugarteniente general que tenga el cuydado que es razon para que cessen los inconvenientes y fraudes que la ciudad representa Y para major satisfaccion desto, terna por bien que la ciudad nombre tres personas de confiança, para que el lugarteniente y capitan general escoja la que le paresciere mas aproposito, la qual este en una casilla dentro de las atarassanas si la quisieren hazer los conselles, para que este en ella y tenga cuenta con que no se hagan los fraudes que se reputan, conque dicho portero este sujeto al mesmo visorey y tenga la llave de aquella puerta, de la manera que la tiene el que hoy esta puesto en ella.

6.

Item com trobantse en la present ciutat la Mag.[t] de la serenissima Emperatriz germana de V. R. Mag.[t] venint de Alemaña pera Castella, haje demanades emprestades a la present ciutat Dotze milia lliures, les quals promete restituir fent que V. R. M.[t] les consignaria a dita ciutat del servey e donatiu de aquestes primeres Corts que V. R. M.[t] ara de present te convocades, com apar ab acte rebut per Miquel Joan Cellers notari de Barcelona y scriva del consell de dita ciutat a XVIIIJ de Janer M.D.LXXXIJ Suppliquen perço dits consellers y consell sie servit V. R. M.[t] fer dita consignacio sobre dit servey fahedor, per quant la dita ciutat ne pague interes a for de censal que ha manllevat dita cantitat.

— Su Mag.[d] se contenta que del servicio destas Cortes se les paguen los doze mil ducados y les mandara dar para ello las provisiones necessarias.

7.

Item com la present ciutat de Barcelona per lo privilegi del serenissim Rey Don Ferrando de inmortal memoria vulgarment dit lo Regiment donat en lany 1498, aja acostumat tenir bossa de insaculacio pera fer extractio de terna de Balle, la qual extractio se feye lo dia de St Pau, y axi mateix per lo mateix privilegi ha acostumat tenir bossa de insaculacio pera fer extractio de Jutges de taula e de Jutge de appellations, y es dit privilegi perpetuo y no temporal y la dita forma de insaculacio de Balles y Jutges sia comunament en tota Catalunya, en tant que noy ha universitat alguna per chica que sia que no tinga bossa pera fer terna de Balle com es dit, y de pochs anys ença sia estada privada dita Çiutat de fer dita extractio de Balles y Jutges de appells, com es dit, en gran dany no sols de la present ciutat, pero encara de las justicias que los ordinaris qui tenen Taula fan en los llochs que son de la taula de Barcelona Perço y altrament Suppliquen a V. M.^t dits consellers y consell mane V. M.^t que la dita ciutat sia restituyda en la possessio que stava, y continue de aqui al davant axi dites extractions de terna de Balle e de Jutges de apells, com ha acostumat abans que se li fes dit impediment o, luycio que es estàda feta en virtut de certs actes antichs revocats per dits reals y perpetuos privilegis.

— Muestren el privilegio que desto tienen.

8.

Item com ab molts privilegis a la present çiutat atorgats per benefici de aquella sie estat ordenat que de causes devallants de ordinations deliberacions, o, extractions de officis fetes en la casa de la ciutat per los consellers y consell, e de ordinacions de confraries, ni concernents dits arts ni officis nos puguen evocar a la Audiencia per calitat alguna, ans be de dites causes sien jutges los consellers o, Consell respectivament com en los privilegis es mes llargament contengut, lo que no obstant se es vist per experiencia que de quiscun dia ne evoquen a la dita Real Audiencia ab pretextu y motiu de denegacio de justicia o, de appellacio o recors o, altrament de segona instancia; lo qual es gran dany dels poblats en la present ciutat de Barcelona qui per coses poques pledejen molt temps en la Audiencia y

pagan grossos salaris Perço y altrament suppliquen a V. R. M.t dits consellers, declarant eo, ampliant dits privilegis concedits a la present ciutat, que dites causes en primera, ni en altra qualsevol instancia, ni en altra manera per qualsevol calitat, se puguen evocar a la dita Real Audiencia ans en tot cas hajen de finir y acabarse davant dits consellers y consell respective, E que les causes de recorsos, se hajen de fer mudats los assessors, com per ordinacions de la çiutat esta degudament proveit per evitar dits danys desatents y despeses.

— Ya sobre esto se provee por constitucion lo que conviene.

9.

Item supplican a V. M.t li placia concedir privilegi de poder traure de las Islas de Cerdeña quiscun any Quatre Mil salmes de forment franques de tots drets, per provisions de dita ciutat per la ordinaria necessitat te dita ciutat de forments.

— Su Mag.d les concede que por este año puedan sacar las quatro mil salmas de trigo porque supplican, quedando el reyno proveydo.

10.

E per quant ab altra supplicatio per raho de la delliberacio per lo consell de Cent Jurats per la dita ciutat feta sie estat determinat se supplicas a V. R. M.t fos de son Real servey que axi com son sinch Consellers sien sis, ço es que concorreguen quiscun any un Artiste y un Menestral conforme ab altre memorial esta deduhit y supplicat a V. M.t

— Su Mag.d mirara en esto, y a su tiempo proveera lo que mas convenga.

11.

Item supplican los sindichs de dita ciutat sia V. Mag.t servit recordarse com de paraula li es estat supplicat, del Ospital general de aquella çiutat, fer alguna charitat com be te acostumat, per les grans y urgents necessitats pateix, axi per la subvencio de tants pobres, com per la fabrica de dit Ospital.

— Su Mag.d terna memoria de hazer la limosna que huviere lugar.

12.

Item supplican los dits sindichs a V. R. M.[t] com ab altres es estat supplicat, li placia fer merçe de la treta de quatre mil salmas de forment de Sicilia quiscun any franques de nou imposit, conforme ab la supplicatio que de nou tornen a presentar a V. M.[t] llargament esta deduhit.

— Acudan al consejo de Italia donde esto toca.

13.

Item supplican a V. M.[t] sia de son Real servey de concedir privilegi a dita ciutat de poder insacular quiscun any, axi de officis de consellers com altres officis que vagaran per mort o, en altra manera, com ab altra supplicatio a V. M.[t] per los sindichs de dita ciutat ab la forma y manera li es estat supplicat.

— Sa Mag.[d] sens empero derogacio dels privilegis fins aci a dita ciutat concedits y atorgats, sino en tant quant ab lo present se deroga y proveheix, ans be aquells en lo demes remanents en sa força, Statueix y ordena que quiscun any en los darrers dies del mes de nohembre sian per los conselles regonegudas las bossas dels qui staran inseculats pera consellers consell y officis de dita ciutat, trahent y llansant de dites bosses los noms de las personas mortas e que per sententies de jutges ordinaris seran per infames declarades, y que se insaculen y posen en lo lloch dels tals, altres tants noms de persones com seran los morts eo, declarats infames en las matexas bosses de hon seran extrets y lançats los altres, y dels matexos staments, conditio y officis que eran los deffunts eo, infames, sens poder passar un stament ni offici pera altre, posant solament e inseculant dels officis en dits privilegis ordenats y no altres Proveynt y expressament ordenant que no pugan ser posats ni inseculats en las bosses de consellers persones algunes que no sien nats y naturals de la dita ciutat de Barcelona o, del principat de Cataluña y comtats de Rosello y Cerdaña y que tingan muller o, que lay hagen tenguda, y que tingan per si casa y propria habitacio y stiguen y habiten ab sa familia en la dita ciutat de Barcelona, y los que no seran nats en Barcelona, empero dins lo principat de Cataluña y comptats de Rossello y Cerdaña, aja per lo menys quatre anys que tingan casa y habitatio en dita ciutat, y que tots los que seran insaculats en la bossa de conseller en cap tinguen edat de quaranta anys, los altres empero axi ciutedans y militars com tambe mercaders artistes y menestrals hajan de tenir y tingan la

edat de trenta sinch anys, Exceptats los que seran inseculats en la bossa de consellers tercers los quals basta que tingan trenta anys E per quant en los officis de dita ciutat ab dits reals privilegis no esta exprimida edat alguna que hagen de tenir per poder ser inseculats y obtenir los altres officis de dita ciutat, y se sian seguits perço grans inconvenients enseculant persones de molt poca edat occupant los lochs de altres persones de calitat y edat legittima, en gran dany de dita ciutat y bona administratio de aquella, Perço sa mag.t statueix y ordena que no sia licit ni permes insecular perals officis y beneficis de dita ciutat persones que no tinguen edat complida de vint y sinch anys, y en los officis de consols ultramarins de trenta anys, y que sian nats y naturals de la dita ciutat y principat y stiguen y habiten en Barcelona, axi com en los conselles esta dit Y per evitar y provehir als molts grans y diversos abusos que fins assi son estats fets y se poden fer en dites inseculations, fentse secretament y ab sola intervensio dels consellers y scriva com per privilegis a dita ciutat concedits estava ordenat, Sa mag.t statueix y ordena que dits regoneximents de bossas e inseculations se fassan publicament per dits consellers en presencia de dotze persones, tres de quiscun stament, los quals sien trets a sort de les bosses que estaran enseculats a consellers, ço es dos ciutedans y un militar, traent aquells de las bossas de consellers cap, segon, y terç ço es hu de cada bossa, y si per sort de la bossa de cap exira militar queu sia y los altres dos sian ciutedans, y si exira ciuteda que de la bosa de segon o terç sia extret militar, de manera que o, sia de cap o, segon o, terç sempre y haja un militar y dos ciutedans, y de la bosa de conseller quart de mercaders sien trets tres y de la bossa de artistes tres y de la bossa de menestrals altres tres, que per tots seran dotze persones, los quals sian extrets de las ditas bossas lo mateix dia que volran començar dits consellers de regonexer y ensecular per consellers consell y officis, y que sien extrets en presencia del consell ordinari que perço se haja de congregar, les quals dotze persones axi extretes hajen de prestar jurament en ma y poder de dits consellers de be y lealment haverse y dar son parer y vot tot amor rancor bona o, mala voluntat postposats, y no res menys hajen de jurar axi dits consellers com las ditas dotze personas que no diran ni publicaran lo que entre ells se tractara sobre las causas de la habilitat o, inhabilitat dels qui se voldran o, deuran insecular En presencia de les quals dotze persones y del scriva del consell ajan dits consellers regonexer y mirar les dites bosses y insicular y posar en lochs dels defunts y declarats per infames (com esta dit) altres tantes persones com seran los deffunts y declarats per infames Procehint en dita inseculatio desta manera ço es, que si los dits sinch consellers concordaran en una mateixa persona que voldran y entendran ensecular, anomenen aquella y les dites dotze persones sien obligades a dir y votar si la dita per-

sona que sera proposada o, nomenada per dits consellers es tal que puga y dega ser insaculada o, no, deduhint las causas perque, y si tots o, la major part dells diran y consentiran que la tal persona proposada pot y deu ser inseculada en tal cars y no altrament sia insaculada, si empero per la major part de dites dotze persones sera dit no ser habil ni tal que puga ni dega ser inseculada, sia per aquella vegada y per aquell any tant solament repellida y no insaculada y per dits consellers sia feta nominacio de altra persona, Si empero per dits sinch consellers no sera concordat en una mateixa persona sino que seran nomenades per un mateix lloch o, rodoli dos o, mes persones, en tal cas les dites dotze persones ajan de votar qual de ditas personas per dits consellers anomenades ha de ser preferida y en dit lloch vagant insaculada, y que conforme al vot y parer de dites dotze persones se haje de fer la dita insaculatio, y que de aquesta manera se faça axi en la inseculacio de consellers com del consell y officis de dita ciutat, Tenint sempre ull que los que se hauran de insacular sian personas de bon nom vida y fama y de intelligencia y edat legittima, y que tingan las altras calitats dalt expressades, y tals que se entenga que per ells la ciutat y tota la republica sera ben regida y administrada, sens tenir sguart a parentiu ni amistats, y si acas se entendra que alguns seran estats enseculats per diners o, altres donatius, axi per consellers com per altres officis, en tal cas axi lo que haura pagat o, donat o, lo qui aura rebut o, pres, sien ipso facto trets de les bosses y fets inabils pera tenir officis ni beneficis de la dita ciutat in perpetuum y no puguen ser habilitats en manera alguna, y en son loch sian enseculats altres per dits consellers E feta dita inseculatio sia publicada en manera que se sapia los qui seran estats inseculats E per quant los rodolins dins los quals son posats los noms dels inseculats per dispositio de dits privilegis son de sera, y moltes voltes se es vist que ab la humitat de la sera de la trementina o, goma que si posa venen los albarans a tanta ruyna que nos poden legir Perço sa mag.t Statueix y ordena que dits rodolins sien fets de fusta perque axi sempre estaran exuts y se conservaran molt temps, y si apparra que estigan millor concertades les bosses, se fassa un armari aont millor apparra, dins lo qual estiguen penjades y en millor forma que no en la caxa ont stan al present Y per lo que es cosa molt certa que en dites bosses estan insaculades moltes persones que no tenen la edat requirida per ser consellers y del consell o, altres officis de la ciutat, y poria ser que hixquessen ans de tenir la legittima edat Perço sa Mag.t statueix y ordena que exint algu dells axi insaculats, sien los albarans dels que exiran y seren extrets de les dites bosses llançats de aquelles y rasos de la anima, com a mal inseculats y en lloch dells ne sien inseculats altres, y sis tindra dupte o, altercacio de la edat se haja de estar al bateix y no sia admesa altra prova.

Item per quant alguns anys se esdeve que per voluntat de nostre señor Deu se moren algu o, alguns dels dits consellers de la dita ciutat, y podria seguirse que morissen dos o, tres o, mes dells, y segons la dispositio del privilegi Real disposant sobre la extractio de consellers no se acostumen traurer altres consellers en lloch dels morts perço que en dit privilegi esta disposat se tragan lo dia de St Andreu, y axi se es observat, y per dita causa resta la ciutat ab un o, dos consellers, com se es vist, lo que porte algun inconvenient per moltes causes y raons, supplica perço la dita ciutat a V. M.[t] sia servit ab son real privilegi estatuir y ordenar que sempre y quant se seguira cas que muyren algu o, alguns de dits consellers de la ciutat de Barcelona o, sia un o, dos o, mes, en tal cas sia tret altre o, altres consellers de la bossa y stament que era lo mort o, morts, lo qual sia tret en presencia del consell de Cent quant mes prest sera possible, al qual o, als quals sia donat per vestirse y fer les gramalles necessaries axi com als altres se acostuma de donar integrament, y lo tal o, tals extrets, apres hajen de vagar com si haguessen tengut la conselleria tot lany, puix hauran rebut tot lo salari, y que los tals extrets sian obligats de acceptar sots pena de ser inabils de tots officis y beneficis de la ciutat pera sempre.

— Plaze a su mag.[d] en caso de muerte tan solamente, y que queden por lo menos quatro meses de administraçion.

En Monçon a 7 de deziembre **1585**.

«*COPIA del que fonch respost al Ex.[nt] loctinent general per la ciutat al contengut en lo memorial sobre scrit y per dit S.[r] loctinent general als magnifichs consellers donat, y fonch dada la resposta en scrits com se segueix ordenada per micer Masnovell advocat o, saltim vist y aprobat. — Es ver que lo qui asso copia nol ha vist fins que se aporta a sa Ex.[a] y lo copia y comproba axi que.....— Presentat a sa Ex.[a] per los mag.[chs] consellers a XX de Mars 1587 en dietari.*

«EX.[MO] SEÑOR

La ciutat de Barcelona y los Consellers de aquella besen a V. Ex.[a] les mans de les merses sa magestat es estat servit atorgar a la dita ciutat ab lo medi y intercessio de V. Ex.[a] , y resta la dita ciutat confiada rebren molt majors ab lo bon medi

y intercessio de V. Ex.ª al qual suplican sie servit explicarlos les altres merçes que sa mag.t te fetes a la present ciutat aserca del que per los tramesos en cort es estat suplicat, com sa mag.t hage scrit a la dita ciutat que en tots los caps que li son estats suplicats per dits tramesos ha provehit com de V. Ex.ª dita ciutat ho entendria, y axi se ha determinat se supplicas a V. Ex.ª fos servit acabar de explicar la dita crehensa y donarlos los altres papers y merces que sa mag.t los te fetas.

E per obehir al que per V. Ex.ª los fou manat, han fet copiar lo memorial original que per V. Ex.ª los fou donat y aquell tornen a V. Ex.ª, y dita ciutat y consellers de aquella supplican sie servit anomenar persones perque ab les que per esta ciutat seran nomenades se veja lo que sa mag.t resta deutor a dita ciutat per raho del censal del rey don Alfonso, conforme la decretatio feta per sa mag.t en lo present capitol, y pera tractar sobre la venda dels molins y dels cops y assignatio de preu de aquells, conforme esta decretat per sa magestat en lo terçer y quart capitols de dit memorial.

Item per quant sa mag.t en lo 2 capitol acerca de la franquesa del nou imposit del forment de Cicilia ha manat amostras la ciutat los privilegis y lo que ha pagat per dit nou imposit, y que se fara justicia, y en lo 7 capitol de dit memorial acerca del privilegi que la present ciutat te de fer extractio de Balle Jutges de taula y de apells, ha decretat sa mag.t que amostre esta ciutat los privilegis que sobre asso te, Supplican perço a V. Ex.ª sie servit anomenar y deputar persones a qui mane V. Ex.ª se amostren dits privilegis y claritics de les pagues de dit nou imposit y altres coses concernents a dit negoci, ab les quals persones puga esta ciutat conferir y tractar lo que sera necessari acerca de dit negoci.

Item per quant dita sa mag.t R. en la decretatio que ha feta en lo VJ capitol del sobredit memorial diu que se contenta que del servey de aquestes corts prop passades se paguen a esta ciutat les XIJ.M ll ₰ que enpresta a la serenissima Emperatriz y que los manara dar pera dit effecte provisions necessaries, se supplica a V. Ex.ª sie servit fer entendre a esta ciutat si V. Ex.ª te les provisions que pera n asso son mester y se servesca de donarles perque esta ciutat en altra manera hauria de fer gastos en enviar a sercar aquelles, los quals gastos rebria merce esta ciutat escusarlos.»

APÉNDIX QUART

«Ex.m SEÑOR

Sentint se molt agraviada la ciutat de Barcelona de una pretesa visita feta en lo present principat y en la dita ciutat, presenta a sa Mag.t en las ultimas corts de Monço una supplicatio de dit agravi la qual fonch remesa als provehidors de greuges, y tractantse davant dells dit agravi, lo qual es notoriament contra moltes constitutions capitols y actes de cort, privilegis generals del present principat, usatges y privilegis de Barcelona, allega lo advocat fiscal una litis pendencia en lo tribunal de la capitania general entre Pere Cassador y lo procurador fiscal de dita capitania, y las nou personas eletas per sa Mag.t remeteren lo negoci als Jutges de dit proçes, y las nou personas eletes per los tres staments votaren que se havian de revocar tots los procehiments de dita visita, y per esser en paritat nos dona sentencia en dit greuge. Y havent entes lo consell de cent de la present ciutat de Barcelona tingut lo dilluns S.t proppassat la provisio y proceyments fets en lo tribunal de la capitania general contra Pere Cassador, doña Anna de Senmanat, Francesch Carles caputxer y Francesch Mari candeler de seu naturals cathalans y en la present ciutat domiciliats per sentencias donades en Madrid per lo consell de Guerra, esser contra moltes constitutions capitols de cort privilegis libertats y altres leys de aquest principat de Cataluña usatges y privilegis particulars desta ciutat de Barcelona per sa Mag.t y per V. Ex.a en son Real nom jurades y promeses servar y guardar, fou feta desliberatio y conclusio en lo dit consell de cent ques fes embaxada a V. Ex.a y fou feta nominatio de nosaltres per que supplicassem a V. Ex.a sia servit advertir lo seguent

Primerament que lo offici de visitador dels officials de la capitania general ab que vingue Francisco de Salablanca, fou offici nou y no acostumat en aquest principat de Cataluña y axi no pogue lo dit Francisco de Salablanca per esser official nou fer processos de visita ni altrament exercir jurisdictio alguna en aquest principat, per ser directament contrari a moltes constitutions y capitols de cort en lo titol de novells officials ab decret

de nullitat y que los tals comissaris sian tinguts totalment per privadas personas.

Secundo per no esser lo dit Francisco de Salablanca natural de aquest principat ni tenir en ell son domicili fonch notoriament inhabil pera poder obtenir ningun offici de jurisdictio en aquest principat, axi que tots los actes per ell fets com a persona privada y sens poder ni jurisdictio alguna foren nullos y de ninguna efficatia força ni valor, com esta clarament ordenat per moltes constitutions en lo titol que tots los officials en Cataluña sien catalans.

Tertio ques diu y preten que en la forma del procehir que tingue lo dit Francisco Salablanca en sos proçessos de visita, no guarda ningun orde de dret y particularment que no volgue publicar ni donar copia dels testimonis, de que no solament resulta que no pogueren donar ses deffenses pero ultra de axo resultaren altres grans agravis en la receptio y examen dels dits testimonis, y pretense que los demes dells foren corrumputs induhits y subornats part ab prechs promesas y dadivas y part ab amanassas y oppressions, com esta notoriament provat en lo tribunal de la capitania general ab 47 testimonis, y quant a la dita forma de procehir sens orde de dret y sens publicatio de testimonis se contravingue a usatges de Barcelona constitutions y privilegis de Cataluña.

Quarto, en averse aquestos processos de visita tret del present principat de Cataluña y esserse vists y sententiats en lo Regne de Castella se ha contrafet a moltes constitutions en lo titol de jurisdictio de tots jutges e de for competent, y en lo consell suppremo de Arago fonch feta conclusio que las causas de la capitania general no podian exir de Cataluña, obstant les dites constitutions, y la matexa conclusio fonch feta per la Real Audiencia de Cataluña a 10 de juny 1553, y poch apres fonch feta altra conclusio per lo cançeller Sorribes y regent Montaner y se embia a sa mag.[1]

Quinto per esser los dits Pere Cassador doña Anna de Sammanat Francesch Carles y Francesch Mari ciutedans de Barcelona y haver de gozar de las libertats y privilegis als dits ciutedans concedits, se contravingue a privilegis concedits a dita ciutat.

Sexto per esser las ditas sentencias proferidas contra absents y no citats a sentencia, y lo dit Francisco de Salablanca sen

torna a Castella en lany 1575 ab las informacions o, processos per ell fets y may a ningu dels visitats se ha intimat res.

E finalment a la comissio del dit Francisco de Salablanca y a tots los actes de sa visita contradiuen clarament las constitutions y capitols de cort que estan baix del titol de observar constitutions.

Y com en asso consistesca principalment lo servey de sa Mag.ᵗ y sia sa Real voluntat ques guarden inviolablement las constitutions y leys de aquest son principat, y en la commissio embiada per sa Mag.ᵗ a V. Ex.ª diu expressament, «sin contravenir a las constitutiones desse principado,» per que axi se cumpla ab tot effecte, supplica la dita ciutat a V. Ex.ª sia servit manar mirar molt que nos fasse agravi a las parts ni a les dites constitutions, maiorment que diuen les parts que dins molt poch temps se pot veure y examinar la justicia conforme a dret y a las ditas constitutions perço que diuen tenen molt bonas y molt auctenticas clarisias.

Y com les dites parts hajen recorregut a V. Ex.ª com a lloctinent general, uns per appellacio, la qual se enten se pot molt ben fer y es estat axi declarat y admes per lo Real consell, y altres hagen firmat de dret conforme a las constitutions y capitols de cort usos y stils y privilegis de la present ciutat y ciutedans de aquella, Suppliquen a V. Ex.ª sia servit admetre aquell conforme a ditas constitutions, que la dita ciutat o, rebra en singular merçe.»

APÉNDIX QUINT

MEMORIAL en dret sobre lo privilegi «Vi vel gratis».

Consultats per lo consell los doctors que sotscriuhen sobre si los consellers o sos delegats poden sens requisició ó intervenció de oficials reals pendrer o fer descarregar en qualsevulla part de mar ó de terra forments é altres grans ó vitualles, en forsa del privilegi *Vi vel gratis* otorgat per lo Senyor Rey en Pere terç als 3 de Agost de 1364; Opinan que poden ferho librement, entre altres rahons per que tot contracte ó disposicio te per basa ab la voluntat lo poder de execució fins a ple cum-

pliment; perque lo Rey en casos de interés major pot donar é quitar á quisvulla mes que sia en dany de terç, entenentho no sols interes de utilitat pública sino de qualsevol motiu natural ó racional que aconselli la disposició; perque en tant lo Rey devia gosar la facultat esmentada, en quant la te un simple Jutge que reb sa jurisdicció del Rey, é axi aquell podía conferirla á altres eo, als consellers ab auctoritat propia, segons resulta de las paraulas mateixas del privilegi hont se diu al Consell «pogau aprehendrer librement *ex vi vel gratis*» es a dir sens intervenció ni contradicció de persona alguna. Otorgada la llicencia ab ánimo liberal, era conseguent que la execució de ella fos plenament lliure, sens intervenció de ministres oficials, per dificultats que la mateixa pogués oferir. Lo Rey ab son privilegi se abdicá á sí mateix de tota jurisdicció en lo assumpto; é cal afegir que ja abans del dit privilegi los Consellers segons lo Rey ho confessa, usaven de aytal dret com á propi, é posteriorment sempre seguiren usantlo axi en forsa del privilegi com per constant usansa é observansa, elevadas á la auctoritat de *res judicata* en virtut de moltas confirmacions y ratificacions dels tribunals de justicia. Aduheixen abundantas citas de lleys é opinions favorables de autors, los doctors que firman: Exerrat, Serra, Perieda, Miquel Çarrovira, Guiomar é Aguiló.

(Per extracte del text llatí.)

INDEX

(VOLUM DINOVE)

	Pág.
M.D.LXII	1
M.D.LXIII	4
M.D.LXIIII	19
M.D.LXV	43
M.D.LXVI	53
M.D.LXVII	63
M.D.LXVIII	71
M.D.LXVIIII	83
M.D.LXX	97
M.D.LXXI	111
M.D.LXXII	129
M.D.LXXIII	141
M.D.LXXIIII	148
M.D.LXXV	153
M.D.LXXVI	156
M.D.LXXVII	165
M.D.LXXVIII	173
M.D.LXXVIIII	189
Apéndixs al Volum Dinové:	
Apéndix primer	220
Apéndix segon	224
Apéndix ters	226

(VOLUM VINTE)

	Pág.
M.D.LXXVIIII	228
M.D.LXXX	230
M.D.LXXXI	257
M.D.LXXXII	301
M.D.LXXXIII	342
M.D.LXXXIIII	391
M.D.LXXXV	413
M.D.LXXXVI	424
M.D.LXXXVII	445
Apéndixs al Volum Vinté:	
Apéndix primer	512
Apéndix segon	520
Apéndix ters	525
Apéndix quart	536
Apéndix quint	538

INDEX ALFABETICH ANALITICH

DEL VOLUM QUINT

A

Planas.

Abadessa (V. Monastirs).
Administradors (V. Oficis).
Advocats (V. id.).
Agavelladors (V. Vitualles).
Anglaterra castich maravellós dels enemichs de la Iglesia 166
Anniversari del Rey en Jacme (V. Consellers).
Id. de D. Pere de Montcada (V. Lotja).
Apothecaris, parada en S. Jáume pera fer la triaca 295
Archabisbe de Tarragona, entrada 65
Armadas (V. Naus, Guerra marítima).
Artilleria, adquirida en Genova. 108
Id. emprestech al loctinent pera salutacio de naus . . . . . 442 y 43
Id. fundició de una pessa 482
Artillers venguts de fora 143
Assientos (V. Ceremonial).
Audiencia, causa c.ª la ciutat sobre exacció del dret de Cops per fruyta seca 98
Aygats, temporals . . . . 185, 297 y 402

B

Balls y *mascares*, vedament per peste 452
Batlle, eleccions, juraments . . . . 5, 153 y 478
Bandera nova pera professons. . . . . 297 y 479
Bandolers. Ladres en Jorba, 141. Combatuts en Agualada, 141 y 42.
Id. malifetas en Leyda 477
Bescuyts pera galeres. Impediment de ferlos 114
Bisbe de Cuenca, letra al consell, 101. Id. venguda de pas, 296.
Id. combregar del bisbe Cassador, 109. Mort de id., 109.
Id. nou, Martinez del Villar 130
Id. altre, Dimas Loris 161

Planas.

Id. visitador, jurament. 185
Id. consecració del de Gerona 395
Bixests, anys . . . . 23, 73, 127 y 58
Bulla processons de entrada . . 6, 19, 27, 45, 233, 60, 345, 93, 455 y 56

C

Caldas de Starach, afers, visita de un Conseller 355
Campana nova del quarts en la seu 165
Canceller, visitat per los Consellers (V. esta veu, extraccions).
Capdeguayta (V. Oficis).
Cardenals entrada. Pacheco 11 Buoncompanyo, 51 y 53 Crivelli, 51. Guisa, 82 y 85. Justiniani, 109. Cervantes, 132 y 33. Federico, 191. Dassi, 197. Riario, 277.
Carnestoltes 504
Carns, tornada de una penyora per pretés frau 236
Id. vuytena pera tractar de son arrendament . . . . 353 y 54
Id. fermançes per les pells e cuyros 481
Causa de la Capitania general, sentencia de greujes (V. Diputació) . 67 y 68
Id. contra los germans Cassador 216
Id. contra un antich Conseller y sindich 494
Cavallers (V. Militars).
Censals de D. Alfonso, obligacions pendents, 66. Pensions degudes, 154.
Ceremonial (V. Inquisició, Loctinent). Questió de anniversari ab los inquisidors. . . . . 77 á 81
Id. altre questió ab lo aportant veus del governador en la festa de S. Jordi. 115
Id. sobre anar ab verga per la ciutat un alguatzí de galeras 122
Id. sobre us de coxí per lo portant veus de governador. 122
Id. altre competencia ab lo mateix 479
Id. questió de coxí ab lo bisbe de Vich. 129
Id. loch del dagá en les vespres de la seu 130
Id. cadires dels domers en la festa de Corpus . . . . . . 134 á 37 y 48
Id. cadira en lo consell criminal devant lo loctinent, 135. Letras del Rey, 143 y 44.
Id. altres cadiras en la festa de S. Roch, 137. Id. en S. Just, 139.
Id. coxí per lo portant veus de governador en unas justas. 158
Id. cadira en un aplech de la diputació. 160
Id. questió ab lo bisbe en una entrada 266
Id. agravi del loctinent en la entrada de la Emperatriz. Letra de S. M. . . . . 323 á 26 y 512
Id. questió de assiento ab un bisbe en Sta. Maria del Mar 445
Id. sobre donapau en S. Francesch 65
Ciutedans honrats, juntas pera ferlos . . . . 356 y 467

Planas.

Id. letra de S. M. sobre nominacions de id. . . . . . 467, 68, 75 y 76
Clavari (V. Oficis).
Comers libero (V. Vitualles).
Cometa (Aparició de un) 165
Consells de Cent ordinaris, 10, 16 á 18, 35, 139, 66, 233, 37, 72, 97, 359, 86, 92, 96, 97, 99, 401, 4, 9, 17 á 20.
Id. extraordinaris per nominacions (V. Oficis).
Id. tumult per intrusió de un deutor 471
Consellers y *obrers* extraccions, juraments, visitas, envio de correu a la Cort, 1, 3, 17, 41, 51, 62, 68, 81, 95, 110, 24, 39, 46, 51, 55, 63, 66, 88, 219, 28, 30, 53, 56, 98, 339, 86, 409, 22, 27 y 503.
Jurament molt detallat. . . . . 428 á 32
Prohomenies (V. Consells) . . . . 298, 99, 353 y 424
Cavalcades de Ninou y St. Johan, 19, 43, 53, 97, 342, 59, 91, 400, 13, 45 y 81.
Enviats a la Cort e a altres parts . . . . 11, 321, 420, 77, 80 y 508
Vuytena de guerra, aplechs 98
Celebració de trentanaris . . . . . 233, 56, 60, 61, 397, 401, 3, 5 y 9
Assistencia á festes relligioses (V. esta veu).
Anniversari del Rey en Jaume . . . . 145 y 499
Los deputats saludan als consellers nous 124
Avalot en la lotja ab los deputats sobre preferencia de lloch . . 499 y 500
Sobre obligació de assistir a Somatents . . . . 226 (apendix)
Consulta ab lo Sr. bisbe 240
Desacato fet al Consell y satisfaccio 403
Un conseller assisteix y dansa en unes sposalles 5
Visitas a Moncada y a Caldes, 8, 37 y 355. Al hospital, 235 y 60. A Pedralbes, 10, 295 y 481. A S. Boy, 13 y 38. A Mongat, 15. Refusada a les fonts, 295. A la presó, 15, 29, 31, 32, 33, 34, 38 y 261. A la torra del cap del Llobregat, 351 y 79. A la taula pera regoneixer les monedes, 236. A Flix, 492. A la Duana, 504.
Gramalles noves per venguda de S. M. 417
Id. cambis per temporada . . . . 498 y 511
Testament dels Consellers. 409
Consellers morts. . . . . 66, 199, 261, 405, 6, 20 y 505
Mort de la muller de un 461
Consol de Napols 421
Consols de Lotja (V. Oficis).
Convents, frares, monjas, ordres relligiosas (V. Monastirs).
Corredors de orella, festa a S. Agostí 299
Correus (V. Oficis).
Corts pera Monsó, 10. Sindichs partida, 11 y 12. Retorn, 204.
Id. 24.ª, 13 y 14. Reunions de id., 14 á 18 y 255.
Id. prorrogadas a Barcelona, 20. Incident, 25.
Id. embaixada dels brassos, 28. Conclusió per S. M., 29.
Id. altres pera Monsó, e Sindichs. . . . . 417, 18 y 20
Id. 24.ª, 419. Consells de id., 419 y 20.

Planas.

Afers de Corts, 439. Relació de comissionats, letra de S. M., 440.
Id. debats ab lo loctinent . . . . 446 y 47
Id. Sindichs, questio de habilitacio, 450 á 58, 61 á 65, 70, 72, 75, 86. (Apendix, 525).
Id. reclamació per greujes 467

D

Deputació, jaustament de brassos pera las ordinacions sobre posades, que refusaban los barons. 2
Altres aplechs, 45. Un sobre la causa de la Capitania general, 64, 66 y 67.
Extraccions de deputats, 89 y 481. Abusos en ellas, 482 y 83.
Deputats e oidors presos per ordre del loctinent sobre desacato en rahó de cert recurs a Roma, 89, 91 á 93. Liberació de id., 100.
Debats ab lo Consell a motiu de cert frau (V. Drets). Avinensa . 375 y 76
Embaixada del Consell 419
Visita contra deputats passats. . . . . 488, 89 y 90
Id. capitol de la visita . . . . 491 á 96
Id. presó de un dels deputats passats 494
Nou redrés del General ó deputació. 498
Drets arrendament en la lotja, debats . . . . 346 y 499
Frau de id. per unas calsetes portades de Castella . . . . 359, 79 y 80
Debats del Consell ab la deputacio per aytal motiu . . . . . 360 á 75
Licencia pera traure sens drets robes ó efectes de S. M. 377
Regoneixement de mercaderies en los portals. Pago de drets 377
Questió de pago de drets entre la ciutat y la deputació 178

E

Eclesiastichs, queixa del Consell per inobservança de ses inmunitats . . . . 214 y 16
Edificis (V. Obras).
Embaixadas al Rey, 73. Id. per part de la deputació, 2.
Id. al Rey en queixa del loctinent, 189 y 216. Altre queixa, 488.
Id. á Roma e á la Cort pera reclamar sobre difamacions de la terra en fet de heretgía. . . . . 91 y 108
Letras de satisfacció per S. M. é lo bisbe de Cuenca. 100
Entradas de notables, del duch de Florensa, 1. De la muller del Governador de Llanguedoch, 295. De un comte portugués, 297. Del duch de Ursunya. Visita a id., 447 y 48.
Id. de Reys, Cardenals, Bisbes, Loctinents (V. estas veus).

F

Festas. Manament de observarlas. Edicte del Sr. Bisbe 510
Festes relligioses, ab assistencia dels Consellers. Letanies, 31, 271, 358, 426 y 77.
Jubileus . . . . 70 y 108
Ninou . . . . 53, 257, 301 y 413
Reys, en la iglesia del Pí . . . . 19, 257, 301, 44, 91 y 413
St. Pau. 345 y 96
St. Saver 408
Sta. Eulalia . . . . 260, 345 y 93
Sta. Martra 485
N.ª Sra. de mars. . . . . 267, 396 y 469
Ascensió 426
Semana Santa . . . . 45, 236, 354 y 96
Id. Fasos. Processó de la Santa Espina . . . . 45, 63 y 442
St. Sebastiá . . . . 5, 202, 58, 392 y 416
Sta. Madrona, e professó . . . . 6, 63, 261, 347, 55, 96 y 466
S. Joseph en los Ángels. 6
Cincogesma . . . . 196, 240, 71, 358, 98 y 426
Pasqua (V. esta veu).
Vigilia e festa de Corpus . . . . 9, 47, 271, 398, 427 y 79
Santa Creu. . . . . 14, 31, 237, 71, 356, 57 y 424
S. Helm . . . . 271 y 399
S. Lop . . . . 27, 382 y 489
S. Jordi, 7, 30, 46, 56, 74 y 131. Questio de coxins, 236. Atentat, 316, 55, 97 y 475.
En las Egipciaques . . . . 7, 236, 355, 97 y 425
Translació de Sta. Eulalia . . . . 38 y 465
Edificacio de la seu 386
S. Roch . . . . 11, 31, 35, 151, 381, 403 y 55
Verge del Carme. . . . . 230, 58 y 392
N.ª Sra. dels Angels. 380
Id. de Agost . . . . 380, 403 y 85
Id. de Setembre, o Nativitat, en la Lotja . . . . 37, 251, 334, 82 y 492
Id. de la Mercé 403
S. Luch . . . . 15, 295, 405 y 97
S. Miquel 404
S. Agostí . . . . 299, 381 y 488
S. Domingo . . . . 246 y 485
Sta. Caterina 11
Tots Sancts . . . . 388, 407 y 98
Difuncts 499
S. Francesch, questio de coxí. . . . . 42, 384 y 405

Planas.

Concepció . . . . 62, 254, 99, 388, 410 y 34
St. Tomas. 510
Nadal . . . . 52, 256, 99, 340, 89, 411, 41 y 511
S. Nicolau en lo studi, 17, 65 y 506. En S. Francesch, 229, 54, 388, 410 y 505.
Festes civils. Professons per entrada del Rey . . . . 23 y 418
Id. per la retirada del turch 51
Id. alegries per naixament de Princep 129
Id. paraments per St. Tomás 510
Justes. Torneixs (V. estas veus).
Entradas (V. Reys, Cardenals, Bisbes, Notables).
Fets criminals, 116. Entre Colom de S. Boy e M. Raurich.
Questió de somatent per tal fet, 262 y 64. Atentat contra los Consellers e lo Racional, 317 á 19.
Flix, visita (V. Consellers).
Forments. Reclamació del sindich de Valencia 66
Id. Provisió y arribada. . . . . 60 y 61
Id. Sentencia contra la ciutat per molturas. 74
Id. recobro de una partida detinguda en Perpiñá. 358
Id. guastats, despaix. 480
Vuytena de forments . . . . 400 y 1
Motu propi (V. Vitualles).
Fossers, questió de enterrament en temps de entradit 142

G

Governador, questions . . . . 80 á 83
Id. portant veus, questions de ceremonial (V. esta veu).
Id. altre questió sobre jurisdicció criminal. 180
Guardas (V. Oficis).
Guerra, fets de. Presa del penyó de Velez 37
Socors á Malta per D. García de Toledo 50
Batalla en Fransa, de Anjou contra Condé. 83
Alsament dels moros de Granada. Batalla de Velez Málaga. . . . 85 y 86
Embarcament de tropas pera anar contra los moriscos 86
Presa de Tuniz per lo rey de Alger 98
Envahiment del Roselló per los huguenots. 99
Anada de tropas a Perpinyá. Letra del loctinent . . . . 99 y 100
Prevencions defensivas contra lo Turch 98
Sobre lo buydament de la ila de Menorca per recel dels turchs . . . 104
Gran victoria de Lepant per D. Joan de Austria. Professó . . . 122 y 23
Id. en Fransa contra los luterans 538
Presa de Tuniz per D. Joan de Austria 145
Crida sobre cavalls 160
Moyá, armament de gent de recollita 283

Planas.

Victoria naval de D. Alvaro de Bazan contra portuguesos 332
Presa de la isla Tercera, en Portugal . . . . 381 y 83

H

Hospital de Desvilar, procurador. 44

I

Imposicions, privilegis pera posarlas. 162
Insaculacions, 409 y 29. Letra de S. M., 32 y 33.
Id. nou privilegi sobre ellas . . . . 482 y 84
Id. duptes tocant a sa aplicació . . . . 500, 2 y 3
Inquisició, actes o sentencias . . . . . 2, 11, 61, 71, 108, 53, 79 y 83
Id. id. questió de dosser e coxí 108
Id. acte solemne en presencia de S. M. y de alguns bisbes. 25
Id. abus de son secretari en lo encant . . . . 86 á 89
Id. questió ab altre dependent . . . . 91 y 92
Id. manament als taulers pera retenir cert pago a Pedro de Lana. . . 103
Id. questió sobre coneixer en lo frau de un tintorer familiar del St. Ofici. . . . . 105 y 7
Id. altre questió de un son algutzir ab lo guarda del general . . . 106 y 7
Id. competencia ab lo consell sobre publicar cert cartell ab pena de excomunió y pecuniaria 394

J

Jubileu (V. Festes relligioses).
Jubi de probomens, 1, 15, 16, 18, 22, 29, 32, 49, 63, 117 á 19, 50, 83, 231, 35, 37, 30, 40, 41, 417, 20, 22 y 23.
Id. cerimonial, 49 y 63. Debat, agraduacio, 112 y 13.
Id. questio de assientos. 138
Id. debat sobre jurisdiccio ab lo portant veus de Governador 180
Julians penyorats per fet de la guarda de la ciutat 403
Justas per Ninou, 43. Id. per S. Jordi, 58.
Id. altres en lo Born (V. Torneixs) . . . . 158, 450 y 77

L

Ledanies (V. Festes relligioses).
Loctinent Virrey y Capitá general. Venguda de Perpinyá 1

Planas.

Mort y dol de sa muller. 11
Nova provisió y jurament 30
Nou loctinent, D. Diego Hurtado de Mendoza. Entrada . . . . 34 y 36
Anada á Perpinyá y retorn . . . . 38 y 42
Va al Empurdá 49
Preté donar lo nom de las guardas (sant y senya) 64
Mana pendrer a deputats y oydors, debats. . . . . 89 á 97
Altre loctinent D. Hernando de Toledo, entrada 120
Fa pendrer a un clergue, contra Constitucions 143
Va a Perpinyá, 148. A la Cort, 148. Torna, 150.
Confirmació de sa loctinencia, 150. Venguda, 159. Jurament, 186.
Agravi per son edicte sobre requisa de cavalls. Apendix. 220
Nou loctinent. Comte de Aytona. Anunciat per letra de S. M. . . . 232
Id. jurament, y visita dels Consellers 232
Pretenia portarsen la Audiencia a Perpinyá, 259. Sen hi va, 261.
Altre. Duch de Terranova, ab letra de S. M., 264. Jurament, 265.
Demana pera dos fills seus les franqueses de vitualles dels eclesiastichs . . . . 273 á 79
Debats sobre id. ab lo Consell. 284
Abus en dar franqueses de sortida de vitualles, forments, etc., 284 á 94, 301 á 8, 26 á 30.
Queixa de Tarragona sobre id. 328
Cas de contrafaccio per voler executar a un criminal . . . . 320 á 22
Agravis de ceremonial (V. esta veu).
Id. a Leyda, per voler forsarla á certa unió. Letra de Leyda 331
Abusos en promourer lo libero comers e los agavellaments 335
Id. no vol despendrers de la clau del portal de Teresanas . . . 343 y 44
Conde de Miranda, nou virrey. Letra de S. M. Entrada . . . 346 á 51
Questió de jurisdicció sobre morbo . . . . 352 y 53
Id. es nomenat virrey de Napols. 425
Id. excessos en licencias de vitualles y altres . . . . 463, 64 y 93
Id. agravis inferits per la Capitania General . . . . 469 y 70
Mana pendrer al scrivá major del consell, 472. Liberació, 476.
Id. captura del Veguer 477
Lotja, anniversari de D. Pere de Moncada. . . . . 7, 29, 45, 190 y 355

M

Malfaytors . . . . 47, 141, 42, 62, 321, 58, 97 y 488
Marina (V. Naus).
Mercaders, matricula . . . . 7, 270, 397, 417 y 24
Militars, recurs contra una pragmática en son dany. . . . 461, 63 y 75
Missatgers (V. Enviats, Embaixadors).
Molins de Rey utilisats per raho de la secada. . . . . 59 y 60
Altres de fora pera servey de la Ciutat . . . . 399 y 400

Planas.

Monastirs, mort de la Abadessa de Sta. Clara. . . . . 4 y 161
Lo de Prehicadors ferit de lamp 31
Sta. Ana, questió de priorat 149
S. Francisco de Paula, traslació a la nova casa de S. Bertran 177
Edificació de la iglesia de Caputxins. 188
Gestions dels frares Recoletos contra los de Jesus. 241
Concordia ab lo rector de St. Just sobre patronats de las Capellas de S. Juliá y Sta. Madrona 267
Frares de S. Francesch de Paulo, elecció de General. 271
Concordia entre Montserrat y Ripoll 298
Disidencias en Montserrat. Comissions del Consell . . 331, 42, 98, 402 y 8
Curiós recurs o memorial dels monjos de id. . . . . . (Apendix, 520)
Pedralbes questions ab los frares de Jesus 357
Mercé, grans dissensions per questió de visita y elecció de General en esta ciutat. Visita del P. Maldonado comissari apostolich, resistida per los frares, 154. Lo Consell resol intervenir, e va a la Mercé, 56 y 57. Tractes ab lo Loctinent y lo visitador. Asisteixen a una nova visita de est, 58. Interessan al Sr. Bisbe, 66. Turbulencia en la casa, 70. Somatent, nova visita y scorcoll del monastir 71. Embaixada al Bisbe, 73. Aceptació del breu pontifici per los frares, 74. Presó de un, 75. Avalot, 92 á 96. Disidencias ab dit visitador, 99. Junta sobre elecció de mestre general, 200. Se acusa als Consellers de torbar la visita, 203 á 210. Extorsions als frares, 211. Suplicas al Bisbe, 212. Intervenció del bras militar, 213 y 14. 16.ª pera tractar del negoci, 272. Breu pontifici, 308 al 16 y 405.
Elecció de General en Saragossa . . . . 495 á 97
Morts senyalades (V. Papas, Bisbes, Reys, Consellers).
Id. de D.ª Hyeronima de Requesens 219
Morts de lamp . . . . 60 y 66
Mostasaf (V. Oficis).

N

Naus, marina. Entradas de galeres . . . . 2, 9 y 10
Perdua de las de Spanya 3
Naus de moros al cap del Besós, barreig 32
Id. arribada de altres naus. Salutacions a la plassa 34
Id. de las de D. Garcia de Toledo, que no saludaren 38
Avisos de grans armadas turcas . . . . 44, 47, 51, 58 y 98
Lansament de una galera 66
Nau incendiada al alquitranar una gúmena 71
Ve la armada de D. Joan de Austria. Visita e partida 77
Galió ab forments 84
Avis de naufraig de les galeres den Requesens 85
Arriban las de D. Alvaro de Almazan 85

Planas.

Pás de unes naus franceses vers la Rochela 86
Bescuyts pera las galeres 114
Batalla y victoria de Lepant 122
Venguda de Italia de D. Joan de Austria 152
Arribada de galeres ab lo duch de Cessa. Salutacions 178
Id. ab lo duch de Brunsvich 187
Galeres de Doria. Saludan a la plassa 219
Id. de D. Joan de Cardona. Salvas, 230 y 61. Altres galeres, 239.
Id. del duch de Florensa, 254. Altres aportant lo de Terranova, 260.
Id. vengudes de Portugal, sospitoses de peste. 272
Armada de Otxalí en Alger 280
Galeres, provisions, 285. Id. ab tropes pera Perpinyá, 341.
Id. de Doria ab infanteria, anant la via de ponent 379
Nau ab forments pera provisió 385
Altre venguda de les galeres de Doria 399
Id. de Sicilia ab lo virrey. Salva de tota manera de tirs. 401
Pirata argelí en Cadaqués y en Pineda . . . . 401 y 2
Questió de saluts per mar, ab lo loctinent 436
Crema de una tartana sospitosa de peste . . . . 438 y 41
Notaris, questió de banch ó assiento 54
Id. jovens, exámens. . . . . 38, 409, 16 y 502
Id. nominació de priors 421

O

Obras. Del nou convent dels Angels 6
Id. torre de defensa en lo cap del Llobregat 60
Crema de la casa del Pes de la farina 97
1.ª pedra de la iglesia dels Caputxins, 188. Conclusió y benedicció, 254.
Trencament del Rech Condal. 278
Id. compostura, e libellament de les aygues . . . . 400 y 1
Questió de regalia sobre impediment de les aygues del Besós 355
Paret divisoria e de resguart del vehí, en la casa de la Ciutat 375
Nova casa pera instalació de la Taula 451
Obrers, jurament . . . . 258 y 99
Oficis y oficials del Consell.
Renuncias, 509. Remuneracions, 421.
Morts, 3. 4. 8, 15, 28, 36, 38, 73, 94, 138, 52, 89 y altre, 242, 46, 381, 82, 416, 24 y altre, 504.
— *Acompanyador* dels Consellers 346
Administradors (V. Mostasaf). Jura un de plassas 19
Id. del Melchisedech, 60. Id. dels 24 reys de Corpus 98
— *Advocats* 510
— *Andador* del pes del rey 416

Planas.

— *Arxiver* (V. Taula).
— *Batle* (V.)
Id. de cops, questió de competencia. 190
— *Capdeguayta* . . . . 260, 380 y 92
— *Clavari*. . . . . 97, 152, 230 y 392
Id. porter 73
— *Consols de Lotja* y Jutges dapells, nominacions y juraments, 7, 8, 50, 56, 102, 31, 239, 70, 356, 417 y 75.
— *Consol* del pont (V. Consols) . . . . 8, 30 y 426
— *Corredor* de orella 422
— *Correu* Gili Galdo, anadas á Monsó . . . . . 10, 14, 15, 16, 17 y 19
Id. mort den Galdo, 64. Nominacio de Joan Vidal, 64.
Id. Vidal passa a Acompañador. Lo succeheix Melchor Riera 246
Va a Roma, 320. Es robat en lo camí de S. Celoni, 345.
Es enviat a Monsó per la posta 421
Correu extraordinari. 17
— *Credenser* del cabassatge 346
— *Guardas* del dret del cuyram 398
— *Jutges* de Taula e de apells 5
— *Mestre* de ministrils. 380
Id. portolá. Jurament . . . . 481 y 95
— *Mostasaf*, administradors, etc. 3, 17, 19, 96, 163, 229, 55, 99, 340, 89, 411, 35, 508 y 10.
Id. y Capdeguayta, atropellats per un prés. 65
— *Musich* de viola de arch . . . . 189 y 248
Id. pera Corpus . . . . 356 y 83
— *Oficials* de la taula (V. esta veu).
— *Palloler* 270
— *Pesador* de cansalades, 246. Id. de la lenya, 417.
— *Portalers* . . . . 416 y 21
— *Racionals* . . . . 4 y 15
Id. quatreta de ells, jurament. 392
— *Receptors* del cabassatge y del vi . . . . 270, 346 y 416
Altres receptors . . . . 421 y 26
— *Scrivá* del Racional, 4 y 189. Ajudant de id., 29.
Id. major, 8. Altre, 36. Id. de les cauteles, 381. Id. de les obres, 189.
— *Sindich*. . . . . 36, 155 y 388
— *Tabaler* y tabals 400
— *Veguer*, nominacions y juraments . . . . 7, 238 y 248
Id. questions de jurament . . . . 250, 54, 392 y 477
— *Sots veguer* 38
Verguers, 5 y 416. Sposalles de la filla de un, 405.
Ordinacions sobre la Escrivanía major 145
Ordres relligioses (V. Monastirs).

Planas.

P

Palla, ingrés de una xávega guiada 54
Papa, malaltía, 131. Pregaries, 132. Mort, 134.
Id. elecció de Buoncompanyo (Gregori XIII) 134
Pascha, festa . . . . 7, 46, 56, 64, 84, 99, 236, 66, 354, 96, 424 y 69
Perayres nominació de canicer del ofici. 421
Peregrinatges. 32
Personatjes, venguda (V. Entradas).
Pestilencia, 31 y 32. Tedeum, 33 y 85.
Id. crida contra los vinents de fora, 434. Prevencions, 435.
Id. de catarros . . . . 348 y 49
Id. avis de haverla en Castella 369
Id. en Cerdenya. Questió de jurisdicció ab lo Virrey . . . . 351 y 59
Id. en Alger, 402. Id. en Camós, 445.
Id. purga de robes 461
Id. preservació. Tedeum 497
Plet (V. Causas).
Plujas, 2, 16, 30, 44, 54 á 56, 59, 60, 102, 3, 85, 89, 93, 401, 3, 4 y 5. Tedeum, 425 y 27.
Pregaries per peste . . . . 31 y 33
Id. per malaltia de S. M. . . . . 251 y 52
Priorat de Sta. Ana questió 149
Professons per pluja, 2, 15, 30, 44, 46, 53 á 58, 64, 102, 11, 40, 68, 356 y 57. Tedeum, 385, 92, 95, 97 y 424.
Id. pera lo bon passatje de la Reyna de Flanders á Castella 107
Id. per victoria, 333. Tedeum, 384.
Id. pera salut del Rey 421
Id. per peste . . . . 447, 53, 58, 62 y 97
Id. e pregaries per morts de peste . . . . 32 á 35

R

Racionals (V. Oficis).
Requesens, pare y fill, traslació de sos cóssos á Jesus. . . . . 167 á 69
Reys, *Reynas*, *Princeps*, *Infants*.
Letra manant fer professons pera lo bon exit del Concili de Trento . . 9
Id. visita a Montserrat y venguda. Embaixada y visita dels Consellers . 22
Venguda dels Infants de Ungría, 23 y 26. Visita dels Consellers . . 27
Id. van a la Seu 29
Jura del Rey, 23 á 25. Partida, 29.
Mort del Infant D. Ferrando 35
Malaltia de la Reyna 35

Planas.

Vengudas de D. Joan de Austria . . . . 48 y 120
Part de la Reyna. 60
Letra de S. M. noticiant la reclusió de son fill, lo princep D. Carlos. . 72
Altre sobre la forma de saludar o tractament a D. J. de Austria . . 74 y 75
Malaltia e mort del Princep 76
Mort de la Reyna D.ª Isabel 77
Anniversari de id. Questió de ceremonial ab los Inquisidors 77
Archiduch de Austria, entrada, 81 y 84. Va a la Seu, y partida, 84.
Rey, letra de satisfacció a una embaixada de la Ciutat 100
Princeps de Bohemia, entrada 121
Part de la Reyna y naixament de Princep. Letra de S. M. e professó. . . . . 127 y 28
Mort del Rey de Fransa 151
D. Joan de Austria ve de Italia, 152. Altre venguda, 161.
Mort del Princep infant D. Ferrando 187
Id. de D. Joan de Austria 187
Letra de S. M. anunciant son proposit de revindicar lo Portugal. . . 234
Malaltia de S. M., pregaries, 251. Restabliment, 253.
Venguda de la Emperatriz de Alemanya. Letra de avis de S. M. . . . 281
Id. questio de fer pont pera sa entrada, 283, 84 y 97. (Apendix, 512).
Id. aposentadors y aposentos pera la gent de Cort . . . . . 296 y 97
Id. entrada. Festas pera ella 301
Germa del Duch de Savoya. Parteix á la Cort. 404
Avisa S. M. la venguda del duch de Savoya 414
Entrada de dit duch y partida . . . . 416 y 17
Venguda de S. M. . . . . 417 y 18
Id. visitas a iglesias y al port, 418. Partida, 418.
Partida del duch de Savoya 418
Malalt lo Rey en Monsó, es pregat de tornar a Barcelona 420
Sindicat pera lo jurament del Princep 421

S

Sagramental (V. Somatent).
Sancts (V. Festes relligioses).
Sta. Madrona, patronat y fundacio de benefici, 39. Professó, 40.
Id. fundat pera casar donsellas pobres 41
Reliquies de St. Sebastiá e altres Sancts donades al Consell 402
Id. la de S. Roch encastada en una imatje de id. 402
Sentencias de criminals (V. Malfaytors). . . . . 321, 58, 418, 20 y 88
Fet miraculós de un sentenciat en la forca. 487
Quartos dels sentenciats recullits per la parroquia del Pí 462
Sindich (V. Oficis).
Sindichs de corts (V. Corts).
Sobreposats del Sagramental (V. Mostasaf).

Planas.

Somatent. Sobre obligacio de asistir a ell los Consellers. Apendix. . . 226
Id. per un fet den Colom de S. Boy. 262
Studi, ordonació de lissons. Inauguració de curs. 49
Id. jurament del Rector 138
Subsidi pagador per los eclesiástichs, 123. Apendix, 220.
Id. Entredit contra los qui nol pagassen. Conflictes . . . . 124, 26 y 42

T

Taula. Administradors ó taulers. Nominacions y juraments, 7, 43, 153, 257, 70, 344, 51, 410 y 51.
Id. jutges 5
Id. Regoneixedor de monedes e caixer . . . . 16 y 22
Id. arxiver. 417
Id. andador 418
Tempesta, feridas de lamp, 66. Lamp en la Seu, 74.
Torneixs per la Confraria de S. Jordi en lo Born . . . . 111, 356 y 454
Id. ridicol torneix maritim, pera festivació. 455

V

Vedriers, parament de botigues u obradors . . . . 445 y 50
Id. no volien parar per Ninou. 43
Veguer (V. Oficis).
Id. jurament del prior de sa Cort 480
Verguers (V. Oficis). Un encarregat de notificar á S. M. la extracció de Consellers 69
Vergues y masses endolades per Semana Santa 45
Visita, sentencias de . . . . 62 y 404
Negocis de id., 403. (Apendix, 536).
Vitualles. Motu propi pontifici contra agavelladors . . . . 258, 69 y 346
Id. questions ab lo loctinent . . . . 273 y 78
Id. abus en dar franqueses de vitualles, afavorint als agavelladors, 285, 94, 335, 493, 94, 98, 506, 8 y 9.
Vi vel gratis, privilegi sobre vitualles, 504. (Apendix, 538).

DP
402
B2A2
v.5

Barcelona. Consell de
Cent Jurats
Manual de novells ardits
vulgarment appellat
Dietaru del Antich Consell
Barcelonî.
v.5

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY